

T.C.
SİNOP ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

6 NUMARALI MÜHİMME-İ MEKTÛME DEFTERİ
TRANSKRİPSYONU VE DEĞERLENDİRMESİ (Sayfa 1-162 Arası)

FURKAN CELAL ÇELİK

YÜKSEK LİSANS TEZİ

DANIŞMAN
Dr. Öğr. Üyesi SUHA OĞUZ BAYTİMUR

SİNOP - 2022

TEZ KABUL

FURKAN CELAL ÇELİK tarafından hazırlanan “ **6 MUNARALI MÜHİMME-İ MEKTÛME DEFTERİ TRANSKRİPSYONU VE DEĞERLENDİRMESİ (Sayfa 1-162 Arası)**” başlıklı bu çalışma, **Tarih girmek için burayı tıklatın.** tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda başarılı bulunarak, jürimiz tarafından **YÜKSEK LİSANS tezi** olarak kabul edilmiştir.

Başkan	Unvanı, Adı ve Soyadı Üniversitesi / Fakültesi	İmza
Üye (Danışman)	Unvanı, Adı ve Soyadı Üniversitesi / Fakültesi	İmza
Üye	Unvanı, Adı ve Soyadı Üniversitesi / Fakültesi	İmza

Enstitü Müdürü

Prof. Dr. Hakan UŞAKLI

.....

ETİK BEYANI

Tez Yazım Kurallarına uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmasında; tez içinde sunduğum verileri, bilgileri ve dokümanları akademik ve etik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi, tüm bilgi, belge, değerlendirme ve sonuçları bilimsel etik ve ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu, tez çalışmasında yararlandığım eserlerin tümüne uygun atıfta bulunarak kaynak gösterdiğimi, kullanılan verilerde herhangi bir değişiklik yapmadığımı, bu tezde sunduğum çalışmanın özgün olduğunu, bildirir, aksi bir durumda aleyhime doğabilecek tüm hak kayıplarını kabullendiğimi beyan ederim.

Furkan Celal ÇELİK

ÖZET

YÜKSEK LİSANS TEZİ

6 NUMARALI MÜHİMME-İ MEKTÛME DEFTERİ TRANSKRİPSYON VE DEĞERLENDİRMESİ (Sayfa 1-162 Arası)

FURKAN CELAL ÇELİK

SİNOP ÜNİVERSİTESİ LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

TARİH ANABİLİM DALI

DANIŞMAN: DR. ÖĞR. ÜYESİ SUHA OĞUZ BAYTİMUR

Divan-ı Hümayun, Osmanlı Devleti'nde üst düzey karar ve yargı mekanizması olarak siyasi, sosyal, askeri ve ekonomik meselelerin görüşüldüğü yerdir. Divan'da alınan kararlar konularına göre tasnif edilerek defterlere kaydedilmekteydi. Kararların kaydedildiği defterler arasında yer alan Mühimme Defterleri 17. Yüzyıla kadar en kapsamlı içeriğe sahip olmuştur. Devlet sınırlarının genişlemesi ve sorunların artması nedeniyle Mühimme Defterlerine kaydedilen sorunlar oluşturulan farklı defterlere kaydedilmeye başlanmış ve Mühimme Defterinden çıkarılmıştır. Benzer şekilde olayların artması ve konularına göre farklılaşması nedeniyle Mühimme Defterleri de dört farklı başlıkta tasnif edilmiştir. Bu tasnifler arasında Mühimme-i Mektûme Defterleride bulunmaktadır. Buradaki kararların kaydedildiği Mühimme Defterlerinde ise aynı zamanda merkezden, makam ve kişilere gönderilen fermanların nüshaları da kaydedilirdi. Adı üzere Mühimme Defterleri içerisinde içerik olarak en gizli bilgileri bulunduran defterlere Mühimme-i Mektûme Defteri adı verilir.

Devlet Arşivleri bünyesinde yer alan Mühimme-i Mektûme Defterleri toplamda 11 adet bulunmaktadır. Çalışmamızda H.1224-1228 / M.1810-1813 yıllarını kapsayan 6 numaralı Mühimme-i Mektûme Defteri incelenmiştir. Toplamda 242 sayfa olan 6 numaralı Mühimme-i Mektûme Defterlerinin 1-162 arasında yer alan sayfaları günümüz Türkçesine çevirisi ve değerlendirmesi yapılmıştır. Defterde yer alan hükümler Paşa, Sancakbeyi, Beylerbeyi, Kadı, Naib, Mutasarrıf ve Mütesellimlere hitaben gönderildiği tespit edilmektedir. Hükümlerin bulunduğu belgelerin çoğunluğu eşkıyalık, gasb gibi suçlar ve bu suçlara verilen idam ya da af kararlarından oluşur. Defterde askeri yardım,

uyarı, görevlendirme gibi konularda bulunmaktadır. İncelediğimiz Mühimme-i Mektûme defteri 2. Mahmut dönemi hakkında sosyal ekonomik ve askeri bilgi içeren metinlerdir.

ANAHTAR KELİMELEER: Osmanlı Devleti, Mühimme Defterleri, Mühimme-I Mektum, Eşkıyalık, Hüküm

ABSTRACT

MSC THESIS

TRANSCRIPTION AND ASSESSMENT OF THE MUHIMME-I MEKTUME NOTEBOOK 6 NUMBERED (BETWEEN PAGE 1-162)

FURKAN CELAL ÇELİK

SINOP UNIVERSITY INSTITUTE OF GRADUATE PROGRAMS

DEPARMENT OF HISTORY

SUPERVISOR: ASS. PROF. SUHA OĞUZ BAYTIMUR

Divan-ı Hümayun is the place where political, social, military and economic issues are discussed as a high-level decision and judicial mechanism in the Ottoman Empire. The Mühimme notebooks where these decisions were recorded was at the same time the place where the copies of the edicts from the capital to the authorities and individuals were recorded. As the name implies of the Mühimme notebooks, the notebooks that contains the most confidential information are called Mühimme-i Mektume Notebooks. In this study of the Mühimme-i Mektume Notebooks of which are 10 in total. We reviewed of the 6th number notebook a total of 342 provisions, between pages 1-162, covering the years H. 1224-1228/M. 1810-1813. Most of the documents containing the provisions sent to administrative officials such as Pasha, Sancakbeyi, Beylerbeyi Kadı, Naib, Mutasarrıf and Mütesellim are about banditry, extortion, execution or amnesty,

military aid, injunction, dismissal and assignment. The Mühimme-i Mektûme book that we examined is the text that contains social, economic and military information about the period of Mahmut II.

KEYWORDS: Ottoman Empire, Mühimme Notebooks, Mühimme-i Mektum Notebooks, Banditry, Judgments

SİNOP 2022

ÖNSÖZ

Osmanlı Devleti'nden Türkiye Cumhuriyeti'ne kalan en büyük hazine ve birikim şüphesiz Osmanlı Arşividir. Osmanlı Devleti'nin yüzyıllar boyunca tasnifleyip sakladığı bu defterler ve içerisinde ki belgeler sayesinde geçmişimizle olan kültürel bağlarımızın korunması, aktarılabilmesi mümkün olabilmektedir. Osmanlı devletinin külliyetli kaynağı içinde Divan-ı Hümayun defterleri en büyük kısmı oluşturur.

Divanda, siyasi, askeri, içtimai, hukuki ve iktisadi alanlarda bütün meseleler görüşülmektedir. Bu nedenle defterlerin içeriklerinden idari yapıların teşkilatlanması, çalışma yöntemleri, devlet ile halk ilişkisi, iç ve dış siyaset, isyanlar, iktisat, adli vb. konular gibi tarihi, askeri, idari ve coğrafi terimler olarak da kapsamlılığı bakımından oldukça geniş çalışma sahasına hitap etmektedir.

Mühimme Defterleri, Osmanlı Devleti'nde yapılan Divan-ı Hümayun toplantılarında müzakere edilen hususların padişah onayından geçtikten sonra düzenlenen fermanların bir suretidir. Padişahın onayından geçen kararlar uygulanmak üzere Eyalet ve Sancaklarda vaki Beylerbeyi, Sancakbeyi, Kadı Dizdar vb yöneticilere gönderilirdi.

6 Numaralı Mühimme-i Mektûme Defteri'nin 1-162 aralığında yer alan sayfalar günümüz Türkçesine çevrilmiştir. Defterde yer alan birinci hüküm H. Evahir Zilhicce 1224 / M. 27 Ocak 1810 tarihlidir. 162. sayfada son hüküm ise aralığını ve bu aralıkta kaydedilen H. Evahir Zilhicce 1224 -Evail Cemâziyel Evvel 1230 tarihli olup bu tarihler M. 27 Ocak 1810- 20 Nisan 1815 yılları arasına denk gelmektedir.

TEŞEKKÜR

Beni bu çalışmaya teşvik eden, özendiren ve tezimin her aşamasında yardımlarını esirgemeyen bilgi ve birikimlerinden yararlandığım Dr. Öğr. Üyesi Suha Oğuz BAYTİMUR'a, bu yolda birlikte ilerlediğimiz Yüksek Lisans öğrenci arkadaşlarım Samet Can Bolat, Özlem Gazi ve İhsan Öncel'e çalışmamın ve hayatımın her aşamasında desteğini esirgemeyen aileme sonsuz teşekkür ederim.

Furkan Celal ÇELİK

İÇİNDEKİLER

TEZ KABUL	ii
ETİK BEYANI	iii
ÖZET	iv
ABSTRACT	v
ÖNSÖZ	vi
TEŞEKKÜR	vii
İÇİNDEKİLER	viii
ŞEKİLLER DİZİNİ	ix
TABLolar DİZİNİ	x
KISALTMALAR DİZİNİ	xi
1. GİRİŞ	1
1.1. Mühimme ve Divanı Hümayun Hakkında Genel Bilgiler	1
1.1.1. Mühimme Defterinin İçeriği ve Önemi	3
1.1.2. Mühimme-i Mektûme Defterlerinin Kataloglanması	4
2. 6 NUMARALI MÜHİMME-İ MEKTÛME DEFTERİ’NİN İNCELENMESİ	5
2.1. 6 Numaralı Mühimme-i Mektûme Defteri’nin Tetkiki ve İncelenmesi	5
2.2. 6 Numaralı Mühimme-i Mektûme Defteri’nde Yer Alan Olaylar	6
2.2.1. Defterde Dikkat Çeken Hükümler	6
2.2.2. 6 Numaralı Mühimme-i Mektûme Defterinde Eşkıyalıkla İle İlgili Hükümler	9
2.2.3. Emre İtaatsizlik Eden Devlet Adamları	11
2.2.4. Defterde Verilen Cezalar	19
2.3. Tablolar ve Grafikler	26
3. 6 NUMARALI MÜHİMME-İ MEKTÛME DEFTERİ’NİN HÜKÛM ÖZETLERİ VE TRANSKRİPSYONU	43
3.1. Hüküm Özetleri	43
3.2. Hükümlerin Transkripsiyonu	103
4. SONUÇ	376
KAYNAKLAR	380
ÖZGEÇMİŞ	381

ŞEKİLLER DİZİNİ

	Sayfa
Şekil 1 Hükümlerin genel dağılımı	41
Şekil 2 Belgelerde işlenen suçlara karşı verilen hükümlerin dağılımı	41

TABLÖLAR DİZİNİ

	Tablo
Tablo 1 Hükümlerin konuları ve içerikleri	26
Tablo 2 Eşkîya ve devlete baş kaldıran asilerin isimleri ve bulundukları yerler	38

KISALTMALAR DİZİNİ

BOA	: Başbakanlık Osmanlı Arşivi
MKTM	: Müktûme
MHM	: Mühimme
C	: Cilt
Vb.	: Ve Benzeri
(...)	: Çıkmayan Kelimeler
(?)	: Okunuşundan Emin Olunmayan Kelimeler
M.	: Miladi
H.	: Hicri
A.DVN	: Bab-1 Asaî Divan-1 Hümayun Kalemi
A.DVNS.MKM.d.	: Bab-1 Asaî Divan-1 Hümayun Kalemi Mühimme Mektum Defterleri

1. GİRİŞ

1.1. Divan-ı Hümayun ve Mühimme Defterleri Hakkında Genel Bilgiler

Osmanlı Devleti, kuruluşundan itibaren yayılmacı bir politika izleyerek çok geniş coğrafi sınırlara ulaşmıştı. 3 kıtaya yayılan Osmanlı Devleti, Avrupa, Balkanlar, Anadolu, Ortadoğu, Akdeniz ve Karadeniz gibi sahalarda hakimiyetini yaymıştı. Anadolu Selçuklu Devleti'nin ve Bizans'ın mirasçısı olarak Osmanlı Devleti, hakimiyetini sağlamlaştırmak için onların tecrübelerinden faydalanmış ve hatalarından ders çıkarmıştır. Hakimiyet sağladığı coğrafyalarda yerli halkın hassasiyetlerine saygı göstererek, düzenlemelerini burada yaşayan insanların din ve törelerini gözeterek yapmıştı. Osmanlı Devleti, en nihayetinde bir imparatorluktu ve çok milletli bir yapıdan oluşmaktaydı. Bu kadar farklı millet, kültür, inanç ve görüşten insanların bir arada bulunması beraberinde yeni sıkıntılar ve sorunlar doğurmuştu. Meydana gelen bu sorunlar, Osmanlı Devleti'ni kuruluşundan itibaren yeni arayışlar içerisine sokmuş ve bunun neticesinde farklı bürokratik yapılar, kurum ve kuruluşlar zamanla ortaya çıkmış ve gelişmişti.

Divanı Hümayun Osmanlı merkezi yönetiminin 15. yüzyıl ortalarından 17. yüzyılın yarısına kadar en önemli karar organıdır. Osmanlıda Divanı Hümayun “Padişah Divanı” anlamına gelmektedir. Kelimenin orijini Aramice olup önce Farsçaya daha sonra Osmanlıya intikal etmiştir. Divan kelimesi Acem İmparatorluklarında ekonomik kayıtların tutulduğu defterlere ve bu defteri barındıran resmi dairelere denmiştir. Kelime ilk İslam devletlerine de aynı şekilde geçmiştir. Zamanla Divan yanına ekler olarak kullanılmaya başlanmıştır. “Dîvânü'l-cünd”, “Dîvânü'l-hâtem” gibi devlet daireleri oluşturulmuştur. Günümüz Arapçasında kelime “hükümet dairesi, yönetim bürosu” gibi anlamlarla kullanılmaktadır. Osmanlı Devleti ise divan kelimesini Farsça anlamının kökeni geliştirerek “toplantı, kurul, organ karşılığında kullanmıştır. Divan-ı Hümayun Devletin en mühim işlerinin görüşüldüğü yerdir en kıdemli devlet yetkililerinden bir araya gelmesiyle oluşur ve Padişahın adına karar verebilir. Zamanı itibariyle Yeniçağ başlarında mevcut olan en gelişmiş kurumlardandır. Divanı Hümayun Osmanlı Devleti'nde birden çok karar organı olmasına rağmen padişahın bulunduğu yerde onu temsil etmesi bakımından en önemlisidir (Mumcu, 1994, s. 430).

Divan-ı Hümayun'un benzeri teşkilatlar, Selçuklular'da Divan-ı Ali, Memlukler'de Divan-ı Sultan, İlhanlılar'da Divan-ı Kebir adıyla bilinmektedir. (Halaçoğlu, 1998, s. 8-9).

Anadolu Selçuklu Devleti'nin yıkılmasından sonra Divan benzeri basit sade bir yapı Osmanlı beyliğinde de görüldü ve bu Divan Osmanlı beyliği'nin büyümesiyle paralel olarak gelişmeler gösterdi. Divan-ı Hümayunu en çok geliştiren ise Fatih Sultan Mehmed oldu. Fatihle birlikte artık Padişahlar Divan-ı Hümayuna başkanlık işini Vezir-i Azâmlara bıraktı. Sadrazamlık kurumunun gelişmesi ve Padişahların devlet yönetiminde arka plana çekilmeleriyle beraber Divan-ı Hümayunun zamanla önemi azalmaya başladı ve Bab-ı Asafî güç kazandı. 2. Mahmud dönemi kabine sistemine geçilmesiyle beraber divan devletin sonuna kadar varlığını korumakla birlikte sembol haline dönüştü. (Mumcu, 1994, s. 430-431).

Başbakanlık Osmanlı Arşivi'nde bulunan Osmanlı Devleti'nin en önemli kaynaklarından olan Mühimme Defterleri, esas itibariyle Divan-ı Hümayun toplantılarında konuşulan, görüşülen, devletin dahili ve harici önemli meselelerine dair siyasi, askeri, ekonomik ve sosyal alanlarda alınan kararlardan oluşmaktadır. Bu toplantılardaki mutabık olunan hususlar, Padişahın onayına sunulur ve onay alındıktan sonra düzenlenen kararlar defterlere kaydedilirdi. Bu defterlere ise adından da anlaşılacağı üzere Mühimme defterleri denirdi (Kütükoğlu, 2020, s. 519). Mühimme defterlerinin birkaç çeşidi bulunmakla birlikte bazıları açık divanlarda görüşülen meselelerin yazıldığı defterlerdir. En önemlileri ise Mühimme-i Mektum denilen kapalı ve gizli yapılan divanlarda alınan hüküm ve kararların kaydedildiği defterdir (Develioğlu 2020, s. 605).

Osmanlı Devleti, büyüdükçe bürokrasisi de büyümüş ve bu defterlere kaydedilen kararların sayısı ve hacmi XVIII. yüzyıla kadar giderek artmıştır. Bu yüzyıldan sonra alınan kararların bazıları bu defterden ayrılarak farklı tasnifler oluşturulmuştur. Mühimme defterlerinin hacimleri bu dönemden sonra azalmış olsa da önemini korumuştur (Baytimur, 2021, s. 148). Bu bakımdan Mühimme defterleri, incelenmesi ve başvurulması gereken çok önemli dönem kaynakları arasındadır.

Mühimme defterleri, Osmanlı Arşivi'nde 961-1333/1553-1915 yılları aralığını kapsar. Belirtilen tarihler arasında mevcut 419 defter vardır (Genç vd. 2010, s. 7). Mühimme defterleri yazıldıkları divanlar bakımından dört gruba ayrılır:

1. Mühimme Defterleri: Padişahın payitahtta bulunduğu sırada, sadrazam başkanlığındaki divan toplantısından çıkan emirlerin kaydedildiği defterlerdir (Genç vd. 2010, s. 7).
2. Rikab Mühimmesi: Sadrazamın sefere veya başka bir sebeple payitahttan ayrılırken yerine vekil olarak bıraktığı Rikab Kaymakamı veya Sadaret Kaymakamı denilen görevli başkanlığında toplanıp divanda alınan kararların yazıldığı defterlerdir (Genç vd. 2010, s. 7).
3. Ordu Mühimmesi: Ordu ile sefere çıkan sadrazamın sefer sırasında akdettiği divan toplantılarında alınan kararların yazıldığı defterlerdir (Genç vd. 2010, s. 7).
4. Kaymakamlık Mühimmesi: Padişah ve sadrazam, aynı anda Dersaadet'ten ayrıldığında devlet işlerini idare etmek üzere tayin edilen Sadaret Kaymakamı'nın müstakil olarak akdettiği divanlarda alınan önemli kararların yazıldığı defterlerdir. (Genç vd. 2010, s. 7).

1.1.1. Mühimme Defterinin İçeriği ve Önemi

Mühimme Defterleri'nin hüküm suretlerinin defter haline getirilmesi başlarda divana bağlı olan kâtipler tarafından yapılmıştı. Divana bağlı kurumların gelişmesinden sonra defterleri Beylikçi Kalemi düzenlemişti. Ayrıca bazı belgeler gizli kayıt altına alınarak defterlere geçirilirdi. Bunlara Mühimme-i Mektûme denmiştir. Beylikçiler tarafından gizli tutulması gereken hükümler, kaleme alınır ve itimat edilen bir katib tarafından tekrar düzenlenirdi. Fermanlar, eğer merkezden birden fazla yere gönderilecek ise kâtipler tarafından birkaç kâtime dikte edilirdi. 1796'da bu âdetde değişikliğe gidilmiş ve Mühimme odası kurularak gizli hükümlerin yazılması burada yapılmıştır (Genç vd. 2010, s. 7).

Divan-ı Hümayun'da kararlaştırılıp 6 Numaralı Mühimme-i Mektûme Defteri'ne kaydedilen hükümlerin uygulanması için merkezden çeşitli eyalet ve sancaklara emirler giderdi. Bu kararların muhatabı olan kişiler, genellikle sancak ve eyaletlerin ileri gelenleri veyahut devlet görevlileridir. (Genç vd. 2010, s. 7) Bunlar sancakbeyi, serasker, kaptan-ı derya, beylerbeyi, ayan, voyvoda, muhassıl, mütesellim, kadı ve naib gibi kişilerdir. Bu bilgilerden yola çıkarak defterlerin önemi şöyle sıralanabilir:

1- Osmanlı Devleti'nin siyasi, askeri, sosyolojik ve ekonomik olayları hakkında geniş bilgiler bulunabilir.

2- Etkileri günümüze kadar devam eden toplumsal ve ekonomik olaylar hakkında fikirler ortaya çıkarabilir.

3- Defterlerde Osmanlı Devleti'nin askeri yapısı, merkez taşra ilişkisi ve münasebetleri, çalışma yöntem ve tarzları anlaşılabilir.

4- Eşkıyalığın ve emre itaatsizliğin ortaya çıkış sebepleri, bunların halka ve devlete yansımaları halkın kültürel, sosyal ve ekonomik durumu hakkında geniş bilgiler bulunabilir.

5- Devletin asker ihtiyacını karşılamak için uyguladığı yol ve yöntemler, savaşların ve tarihsel olayların Osmanlı toplumunda ortaya çıkardığı problemler hakkında fikir edinilebilir.

6- İmparatorluğun ve özellikle İstanbul'un ihtiyacı olan iâşe ve zahire konuları ve Osmanlı Devleti'nin bunları karşılayabilmek için aldığı önlemler hakkında bilgiler bulunabilir.

7- Ayanlar ve Ayanlık hanedanlıkları hakkında önemli bilgileri barındırır.

1.1.2. Mühimme-i Mektûme Defterlerinin Kataloglanması

Mühimme-i Mektûme Defterleri, Devletin Divan-ı Hümayun toplantılarında aldığı gizli kararların yazıya geçirildiği defterlerdir. 980 numaralı Bâb-ı Asâfi Defterleri Katoloğu'nda A.DVN. MKM kodlu tasnif 976 genel sıra numarasıyla, 1223-1224/1808-1809 yılları arasını kapsayan 44 sayfalık 1 adet Mühimme-i Mektume Defteri mevcuttur. İlâveten 989 numaralı Divan-ı Hümayun Defterleri Katoloğu'nda 1-10 sıra numaralandırma da kayıtlı 1203-103/1788-1885 tarihleri arasını kapsayan 10 adet Mühimme-i Mektume Defteri bulunmaktadır. 89 Numaralı Divan-ı Hümayun Mısırdaki yaşanan önemli konulara ait kayıtların olduğu defterlerdir. 15. Defter Mısır'a ait mahrem kayıtları içerdiğinden mektûm olarak ifade edilir. 1119/1785 yılına kadar Ana Mühimme Defterleri serisine kaydedilen Mısır'a ait hükümler bu tarihten sonra müstakil defterlerine kayıt olunmuştur. Bu katalogda, 1-15 sıra numaralarında kayıtlı H.1119-1333/M.1785-1915 tarihleri arasındaki kayıtları içeren 15 adet Mühimme-i Mısır defteri mevcuttur (Genç vd. 2010, s. 20).

2. 6 NUMARALI MÜHİMME-İ MEKTÛME DEFTERİ’NİN İNCELENMESİ

2.1. 6 Numaralı Mühimme-i Mektûme Defteri’nin Tetkiki ve İncelenmesi

6 Nolu Mühimme-i Mektum Defteri şu sözlerle başlamaktadır:

“Defter-i Mühimme-i Mektûm Der zemân-ı Kâymakâm Âlîmakâm Cebeci Başı Osman Paşa yesrullâhü mâ yeşâ’ ve mâ yürîd ve fî eyyân-ı Reîsü’l-Küttâb Mustafa Mazhar Efendi nâle mâ yennemahü el-vâkiu fî senet-i erbea ve işrîn ve mieteyn ve elf fî evâsıt-ı Zilhicce. Metinden anlaşılacağı üzere defteri oluşturan kişi reisü’l küttab Mustafa Mazhar Efendi olup dönemin kaymakamı ise cebeci başı Osman Paşa’dır”.

Çalışmış olduğumuz 6 Numaralı Mühimme-i Mektume Defteri, Başbakanlık Osmanlı Arşivi’nde (BOA) 989 numaralı ve A.DVNS.MKM. d 006 adlı kısımda yer almaktadır. Defter toplam 242 sayfa 499 hükümden oluşmaktadır. Yazı stili, divani ebadı ve sayfa boyutu 31x23 olup ebru ciltlidir. Defter ikinci sayfadan başlamaktadır. Defterin sağ ve sol üst köşelerinde sayfa numaraları Arapça, hükümlerin numarasını gösteren rakamlar ise Latince yazılmıştır. Belgelerin sol alt köşelerinde, hangi tarihlerde yazıldığına dair Hicri tarihli yıllar, aylar ve ayların bölümlerinden oluşan harf ve rakamlar bulunmaktadır. Bu harfler ve rakamlar şekil olarak Arap alfabesi ile yer almaktadır.

6 Numaralı Mühimme-i Mektum defterinde oldukça fazla şerh verilmiş olup verilen şerhlerin bazen özen gösterilmeyerek hükümlerle iç içe geçtiği görülmüştür. Şerhler, bazen hükümlerin üstüne, yanlarına, defterde pek yer olmadığına ise çapraz olarak yazılmıştır. Şerhlerin sonunda ise tarih ve kime gönderildiği belirtilmiştir.

Belgelerin başında hükümlerin gönderildiği kişilere övgü ve dua edilirken kişiye sorumluluk alanları da anlatılmaktadır. Belgeler, aynı bölge içerisinde 2 kişiye gönderilmişse ikisinin adı belgelerin başında yazılmaktadır. Farklı bölgeye aynı hüküm gönderilecekse aynı hükmün bir sureti de onlara gönderilmiştir. Hükümler konu ve tarih sırasına göre tasniflenmemiştir. Hükümlerin yazıldığı sayfa beyaz renkli olup yazılar çoğu zaman düzgün olarak soldan sağa doğru yazılmıştır. Metin üzerinde çokça silik ve çıkmayan yer olduğu gibi mürekkep akmasından ötürü bazı kelimelerin okunması zorlaşmıştır. Belgelerin yazım dili günümüz Türkçesinden oldukça uzak olup içerisinde çokça Arapça ve Farsça kelimeler ve tamlamalar kullanılmıştır.

2.2. 6 Numaralı Mühimme-i Mektûme Defteri'nde Yer Alan Olaylar

6 Nolu Mühimme-i Mektûme Defteri, Hicri Evahir Zilhicce 1224-Evail Cemâziyel Evvel 1230 tarihli olup bu tarihler Miladi takvimde 27 Ocak 1810- 20 Nisan 1815 yılları arasına denk gelmektedir. Bu yıllar, Osmanlı Devleti'nde ikinci Mahmud devrine tekabül etmektedir. Devletin dahili ve harici çok çalkantılı olan bu dönemine ait yansımalar defterde açıkça gözükmektedir.

Defterde geçen hükümlerin genel çoğunluğu eşkıyalık faaliyetleri ile ilgilidir. Diğer çoğunluk ise eşkıyalara karşı devletin yaptığı görevlendirmelerle alakalı hükümlerdir. Bu hükümlerin dışında idam kararları, sürgün, tayin, zorunlu tayin, görevden alma, hapis ve kalabend cezaları bulunmaktadır. Eşkıyaların firarları, firar eden eşkıyaların korunup kollanması, koruyanların da eşkıya sayılıp cezalandırılması eşkıyalarla iş birliği yapan devlet adamları da görülmüştür. Ordu ile ilgili olarak donanma ve orduya asker ve iâşe temini ile ilgili hükümler, asker ve iâşe teminin yapılmaması durumunda devletin ayanlarla olan çekişmeleri görülmektedir. Sayıları çok olmasa da korsanlık, tecavüz vakası, kısas, üretimin sekteye uğramamasına ilişkin hükümler bulunmaktadır.

2.2.1. Defterde Dikkat Çeken Hükümler

İstanbul'un zahire ve hammadde ihtiyaçları, Osmanlı Devleti için başlı başına bir sorundu. Bu soruna karşılık devlet büyük özen ve çaba göstermekteydi. Devlet, eşkıyaların yakalanması için asker istediği yerlerden üretimin aksayacağına dair geribildirim alınca bu bölgelerin üretimlerine devam etmelerine ve askerlik işlerinden muaf olmalarına izin vermiştir.

246 Numaralı hükümde görüldüğü üzere Veli Paşa'nın yakalanması için Maden Emni Ahmed'in Divrikli Köse Mustafa Zade Paşa'nın emrine asker gönderilmesi istenmişti. Ahmed istenilen askerlerin gönderilmesi durumunda kiremit, kömür, kütük vb. hammadde üretimlerinin sekteye uğrayacağını söylemiştir.

"hümâyunum emini mîr-i mîrân mûmâ ileyhe hutâben başka sudûr iden emr-i şerîfimi mîr-i mîrân mûmâ ileyhe irsâl ile mûmâileyhin bin-nefs hareket eylemesi tarafından kendiye tahrîr ve tekid olunmuş ise de mîr-i mîrân mûmâ ileyhın memur olduğu meâdin-i hümâyunumun kiremit i 'mâli ve sim ve nühâs hâsılatının kesret üzere istihsâl mevsimi olup meâdin-i hümâyunum emini mîr-i mîrân mûmâ ileyh bin-nefs azîmet eylediği sûrette meâdin-i hümâyunumun umûruna halel tarayân iderek ve kömür ve kütük ve

hafr-ı mağara ve ihrâc-ı cevher hususlarına sekte geleceği mîr-i mîrân mûmâ ileyhın bu defa Dersaâadetime tevâriid iden tahrîrâtından müstebân olduğundan bahisle...”

247 Numaralı hükümde bir önceki hükümlerde belirtilen gerekçeler kabul edilerek bu askerlerin gönderilmemesi üretime devam etmeleri hakkında yazılmıştır.

“Veli Paşa’nın ele getirilmesi irâde-i seniyyem muktezâsından olduğundan mîr-i mîrân-ı kirâmdan Meâdin-i Hümâyunum emini Ahmed dâme ikbâlühû paşâ-yı merkûmun firarı melhûz olan mahallerin sed ve bendiyle mîr-i mîrân-ı mûmâ ileyh Meâdin-i Hümâyunum’da ikâmet ile umûr-ı meâdini ru’yet eylemesi bâbında mukaddemen sudûr eden emr-i şerîfîm mücebince mîr-i mîrân mûmâ ileyh ile Hakîm Hânî ve Ayvalı ve hısn-ı patrik taraflarına delil ve tûfenkçi başlarını asâkir-i külliye ile ta’yîn idüb kendisi muktezâ-yı me’mûriyeti üzere meâdin-i hümâyunumun kiremit i’câl esbâbını istihsâle dikkat etmekte olup sen ki vezîr-i müşârun ileyhşin senin dahi firâri-i merkûmun ele getirilmesine memuriyetin derkâr olmaktan nâşi mîr-i mîrân-ı mûmâ ileyh ile bil-ittihâd lâzime-i tedâbirin icrâsıyla paşâ-yı merkûmun tahassun etmiş olduğu ekrâdın ekserisi tergîb olunarak firâri-i merkûmun iki nefer oğulları tarafına geldiklerinde haps etmiş olduğun ve Sivas’a vusûlünde mîr-i mîrân-ı mûmâ ileyh vesâir lâzım gelenler ile muhâbere ve mükâtebe rûsûmuna riâyet iderek...”

176 Numaralı belgede görüleceği üzere Karaman Valisi ve Teke Sancağı Mutasarrıfı Olan Ali Paşa Tekeli Hacı Oğlu İbrahim’in yakalanmasına görevlidir. Ordusuna gereken zahire için gerekli olan zahireyi başkentte zahire darlığı olduğu için Tekeli’nin ambarından yetmez ise Hamid ve Karahisar sancaklarından alması ve hakkındadır.

“Karahisar ve Hamid sancaklarından zahîre tertîbi matlûb ve mültemisin ise de zikr olunan sancaklardan tertîb olunacak zahîre Dersa’âdetime müretteb râyic ve mübâyâ’a zahîresinden tertîb ve tahsîs olunmağla muhtâc olup ma’ahazâ ol havali kazâları çekirge mazarratından bu sene müzâra’âta destres olamadıklarını ve müretteb olan mübâyâ’a-i mîriye ve râyic zahîresinin te’diyesinde peyderpey Dersa’âdetime i’tizârî hâvî ma’rûzât takdîm etmekde oldukları ve bazı ol havâlilerden gelenlerin ihbârlarına nazaran Tekelünün anbarlarında mevcûd ve muahhar zahîresi olup tarafından temhîr olunmuş ve cânib-i mîriye aiddir diyü âna ta’arruz etmemiş olduğun vâsıl-ı sâmi’a-i şehriyârânem olup bu sûretde asâkir-i me’mûrenin ta’yînât-ı rûzmerreden zarârından vikâyeleri ve maslahatın bir ân evvel bitmesi matlûb-ı şâhânem olmağla zahâyir-i

memhûreyi telef ve tebrîzden vikâye ederek mevcûd ma'îyyetin olan asâkirin ta'yînât-ı rûzmerrelerini ol zahîreden idâre idüp şâyed kifâyet etmez mülâhazasıyla ihtiyâten zikr olunan Hamid ve Karahisar sancaklarından dahi zahîre tertîb olunması husûsuna irâde-i seniyyem müte'allık olup...”

99 Numaralı belge ise devletin Kalyoncu Ali'den dolayı bölgeden gelen kereste işlerinin düzeninin bozulması ve tekrar düzene sokulması hakkında yazılmıştır.

“Bilecik tarafında memur bulunduğu mevaddan buraya rû'yet ve temşiyetle kereste kat ve naklinde fukaraya enva-i hasaret vukua geldiginden merkumunun kerestenin suret-i kat'ı ve fukaranın zulm ve hasardan vikayesi ciheti tenbihine lazimedenden olduğundan hatt-ı hümayun-u şevketmakrun-u şahanem mucebince şimdilik memur olduğun hususunun nizamı istihsal ve istikmaliyle icra-yı memuriyyete dikkat etmen...”

204 numaralı hükmünde karşımıza çıkan bir ilginç olay ise tecavüz vakasıdır. Erzurum Şirak kazası Temlik köyünde Seyid Yusuf adlı kişinin eşi Seyyide Sultan, köyün kethüdası Nikola tarafından üç aylarda tecavüze uğramıştır. Nikola'nın şeriatı aykırı davranışlarından ötürü hatır ve gönle bakmaksızın cezalandırılması emredilmiştir.

“zevcesi seyyide sultan dimekle meşhure hatunun rikab-ı kamirtab-ı na celalname takdim iderken arzuhaline mazbut kendi halinde ırzıyla mukayyed olub hilaf-ı şeriat-ı garra vaz' ve hareket kazayı mezbur ayarı tarafından karye mezbureye kethüda ta'yin olan suret-i nam zımmının oğlu Nikola nam zımmı kendü halinde olmayub iş bu seneyyi mübareke de mezburun bir takrib ahz-u girift ve hilaf-ı şeriat-ı garra mugayir rızayı cebren ve kahren ihanet ve fiil-i seni'ab-ı icrasıyla hetî namus-ı ırzına cesaret itmiş mesfuresinin bu vechle vaki' olan harekete tarafın iktiza idenden ifade...”

15 Numaralı hükümde, Şahin Dimitri adlı bir gayrimüslimin Akdeniz sularında (Bozcaada taraflarında) korsanlık yaptığı ve başkente zahire taşıyan 2 gemiyi ele geçirdiği görülmektedir. Kaçmaya çalışırken Depedelenli Ali Paşa tarafından yakalanmış ve idam edilmiştir. Defterde karşılaşılan tek korsanlık faaliyeti bu olaydır.

“şekâvet olduğu esnada Dersa'adete gönderilmek üzere zahire ile meşhun iki kıt'a sefineleri ahz ve zapt iderek külli mazaratları zuhura gelmiş ise de bu def'a mersum serseri geşt-ü güzâr iderek bir cürük sefine ile Camlar sahillerine vürudunda kapudan mersum ahz ü girift olduğu bu defa tarafından derbarı şevketkararıma tevariüd eden tahriratın müsteban olmağla ol makule hainin i'dam ve izalesiyle saire ibret kılınması...”

2.2.2. 6 Numaralı Mühimme-i Mektume Defterinde Eşkıyalıkla İle İlgili Hükümler

6 Numaralı Mühimme-i Mektume Defteri'nin içeriğinin büyük bir çoğunluğu eşkıyalık faaliyetleri ve bu faaliyetlerin önüne geçilmesi için devletin yaptığı görevlendirmelerle ilgilidir. Eşkıyalar genellikle "Bağı" ve "Tağı", "Şaki" şeklinde ifade edilmiş olup bunlar Türkçede isyancı, azgın, yoldan çıkmış, haydut, yol kesen ve her çeşit günahı işleyebilen anlamına gelmektedir. Eşkıyalar, genellikle devletin otoritesinin zayıfladığı zamanlarda ortaya çıkmıştır. Belgelerin tarih aralığına bakıldığında Osmanlı-Rus savaşının devam etmesi bu gibi olayların sayısını arttırdığı görülmektedir.

Eşkıyaların işlediği suçlar, genellikle kazaları basıp halkın canına ve malına göz dikmek, anayolları kapatıp haraç almak, kaza ve karyeleri yakıp yıkmak ve bazen devlet adamı olduğunu iddia ederek halktan vergi almaya çalışmaktı. Defterde ismi geçen eşkıyalar yakalanmamak için gittikleri yerlerde himaye ve itibar görmekteydiler. Gittikleri bölgelerdeki devlet adamlarına, yanlarında taşıdıkları kıymetli eşyalardan vererek güvenliklerini sağladıkları görülmektedir. Bu eşkıyalar hem devlet adamlarının hem de kürt aşiretlerinin himayesine girerek kendilerini korumaya çalışmaktaydı. Eşkıyalara hükümlerin çoğunda idam kararı verilmektedir. Bazısına ise nefy ve icla ve kalabend cezaları verilmiştir. Ancak devlet bazı durumlarda eşkıyaları, eşine ve çocuklarına merhamet edip affetmiştir. Defterde göze çarpan eşkıya ve asi isimleri Kalyoncu Ali, Hacı Mehmed Oğlu Tekeli İbrahim, Abolantlu Süleyman, Topal Ali, Mehmed Said, Uzun Ali, Bayburtlu Deli Hasan, Saruca oğlu Osman adlı kimselerdir.

Defterde adı geçen eşkıyalardan birisi ise Abolantlu Süleymandır ve defterde adı 17 hükümde geçmiştir. Mihaliç bölgesinde faaliyet gösteren bu eşkıya adamlarıyla birlikte Mihaliç Voyvodası olan Hassa hasekilerinden Emmini haps ederek ve halkı bastırarak yerine önceki voyvoda Ponkolozzadenin oğlunu voyvoda olarak başa geçirmeye çalışmış ve başkente giden zahirelere el koymuştur. Bu durumun ortadan kaldırılması için başkent tarafından Ahmad Paşa ve bölgenin diğer kuvvetleri görevlendirilmiştir. Abolantlu Süleyman ve yanındakiler Ahmed Paşa tarafından kuşatılmış ancak Eşkıya firar etmiştir. Abolantlu Süleymanın tayin ettiği Voyvoda Haşim Limni adasına sürgün edildiyse de Abolantlu Süleyman tekrar Mihaliçe girerek bu sefer Haşim'in oğlu Lütfullah'ı ayan olarak göreve geçirmiştir. Bunun Haşim'in ilgisi dahilinde yapıldığı düşünüldüğünden dolayı Haşim idam edilmiştir. Süleyman Bursa taraflarına kaçıp asi Bazarköy Ayanı Esad'ın yanına sığınmış ancak Esad'ın üstüne yürüyen devlet görevlileri Abolantlı Süleyman'ı yakalayıp idam etmişlerdir.

Belgede geçen en tipik eşkıyalık örnekleri eşkıyaların bulunduğu yerlerde devlet görevlisiymiş gibi davranmaya çalışarak halkın üzerinden çıkar sağlamaya çalışmasıdır. Yeni Şehir Bursa'da ayanlık iddiasında olan Sarıca oğlu Osman'ın adı defterde 6 hükümde geçmiştir. Bu kişi mevkisinde bulunan yerleri zabt etmiş, yaşayan halkı esir etmiş ve evleri harap edip halkın namusuna kastettiğinden dolayı hakkında yakalama kararı çıkmış olup bunu haber alınca Sivas tarafına kaçmıştır. Paşalar ve çevre bölge ayanları bu eşkıyanın yakalanması ve haksız kazançlarının başkente gönderilmesi için görevlendirilmiştir.

Bazen Ayan oğulları nüfuzlarını kullanarak eşkıya gibi hareket etmiştir. Boyabad kazası ayanı Genç Mehmed'in oğlu Mustafa Bey bunlardan bir tanesidir. Defterde adı 5 hükümde geçmektedir. Yanına asker ve serseri kişiler toplayarak halka türlü eziyetler ve sıkıntılar yaşatmıştır. Hakkında yakalama kararı çıkmış ve Bozok sancağı mutasarrıfı Cabbar Zade Süleyman Bey üzerine görevlendirilmiştir. Boyabad'da barınamayan Mehmed Kangırı sancağına firar ettiyse de yakalanarak hapsedilmiştir. Belli bir süre sonra hapisten kaçan bu eşkıya hakkında idam kararı çıkmıştır.

Bazı kişilerde halkın hoşnutsuzluğunu fırsat bilerek kendilerini ayan ilan etmeye çalışmışlardır. Bunlardan bir tanesi Filibe kazasında türeyen Bekirlili Mustafa'dır. Defterde 12 hükümde adı geçmektedir. Osmanlı Devleti ile Rus harbinin devam etmesini fırsat bilen Kapıcıbaşı olan Bekirlili halkın başlarında bulunan voyvodasının da hoşnutsuzluğunu fırsat bilerek halkın desteğini kullanarak ayanlık iddiasında bulunmuş ancak sefer zamanı seferlere iştirak etmemiştir. Sabık ayanın mezalimlerini bitireceği yerde kendisi de halka zulüm ve çeşitli haksızlıklar yapmıştır. Bunun yanında Filibe kazasını zapt etmeye çalışmıştır Devlet ve yetkililer Rusya harbiyle meşgul olduğundan dolayı eşkıyanın üzerine gidemeyince Bekirlili Mustafa ile antlaşma ve affetme yolunu tutmuşlardır ancak Bekirlili işlediği suçlara yenileri eklenince devlet üzerine görevlendirmeler yapmıştır. Devlet güçlerine dayanamayan Mustafa'nın akıbeti defterde belli olmayıp çeşitli yerlere firar etmiş olabileceği düşünülmektedir.

Belgelerde eşkıyaların genellikle firar ettikten sonra başka bölgelerin eşkıya ve ayanların yanına giderek onlara sığındığı ve güçlerini birleştirdikleri görülmüştür. Bu eşkıyalar hakkında defterde toplam 11 hüküm bulunmaktadır. Merzifon ahalisinden Deli Hasan adlı bir kişi voyvodalığı ele geçirmeye çalışırken başarısız olmuş üstüne giden İbrahim Paşa'nın kuvvetlerine dayanamayarak firar etmiştir. Deli Hasan firar ettikten sonra Şuur voyvodası Topal Ali'nin yanına sığınmıştır. Bu süreçten sonra

Osmanlı Devleti Şuur voyvodası Topal Aliye eşkıya Deli Hasan'ı vermesini tembihlemişse de o bu emre uymayarak ve etrafına çeşitli eşkıya zümrelerini toplayarak bulunduğu bölgede sorunlar çıkarmıştır. Defterde geçen en büyük eşkıya topluluğu Şanlıurfa taraflarında ortaya çıkan Şuur Voyvodası Topal Ali ve Riha Mütevellisi Hacı Mehmed etrafında toplanan eşkıya taifesidir. Riha bölgesini oldukça karıştıran bu eşkıyaların çevrelerine oldukça zarar verdikleri bilinmektedir. Adı geçen ele başlarının yardımcıları olan Kilisli Mustafa ve Uzun Ali, Riha bölgesinde çeşitli yağma ve gasplar yapmışlardır. Devlet bunları dağıtabilmek için bizzat Celaleddin Paşa'yı görevlendirmiştir. Celaleddin Paşa'nın saldırısına dayanamayan eşkıyanın birçoğu yakalanmış ve öldürülmüştür. Ancak elebaşları bütün malları ve adamlarıyla beraber Dürzi Dağı Mirişir canibine sığınmışlardır. Şam tarafına kaçan bu eşkıyaların cezalandırılması ve topladıkları mallara el koyarak başkente gönderilmesi için Şam Valisi Seyyid İbrahim Paşa görevlendirilmiştir.

2.2.3. Emre İtaatsizlik Eden Devlet Adamları

Defterde incelediğimiz üzere Osmanlı devlet adamları ve yerel yöneticiler, çoğu zaman devletin içerisinde bulunduğu acizlikten yararlanarak bölgelerindeki güçlerini pekiştirmekten geri durmamışlardır. Merkezden uzak yerlerde toprak ve nüfuz kazanmak isteyen devlet görevlileri, ya isyan etme yolunu seçip toprak kazanma peşine girişmiş ya da isyan eden paşaları kovuşturarak bu toprakların mutasarrıflığını elde etmişlerdir. Her iki durumda da bu topraklarda devlet hakimiyetinden çok paşaların mücadelesinden söz edilebilir.

Devlet, emre itaatsizlik eden paşaları azlettiği gibi genellikle sürgün ve zorunlu ikamete de tabi tutmuştur. Eğer paşalar, hareketlerinde ısrarcı olurlarsa verilen kararların idama çevrildiği de görülmektedir. Bazı güçlü paşalar, emre riayet etmeyerek baş kaldırma yolunu seçiyordu. Bunun neticesinde halk perişan olmakta devlet ise merkeze uzaklığı ve dış meseleler gibi sebeplerle bu konuyla yeterince ilgilenememekteydi. Civar eyaletin paşa, vali vb. yetkilileri isyancı paşaların üzerine gönderilmekteydi. Ancak çoğu yetkilinin verilen emirleri uygulamaktan çekinmesi sebebiyle devletle arası açılmaktaydı. Riski alıp asi paşaların ve eşkıyaların üzerine giden kişiler, başarılı olmaları durumunda genellikle o kişinin topraklarının mutasarrıflığıyla ödüllendirilmekteydi. Ancak müsadere sistemi yüzünden vefat eden büyük şahısların malvarlığını ve nüfuzunu kaybetmek istemeyen oğulları, devlete müracaat etmekte ve

olumsuz sonuç aldığı zaman isyana girişmekteydi. Ayan, voyvoda, muhassıl, mütesellim gibi yerel yönetimlerle devletin en büyük sorunu, ayanların sefere asker yollamama ve iştirak etmemesidir. Bunların haricinde ayanlar, bulundukları bölgelerde nüfuzlarını pekiştirebilmek için tıpkı devlet görevlileri gibi kendi çıkarlarına hizmet etmiş, civar kaza ve karyeleri ele geçirmeye çalışmış ve bazıları küçük bir devlet gibi hareket ederek kaleler inşa etmiştir. Hatta bu kalelerin içerisine top yerleştirenler olmuştur. Ayanların birçoğunun bulunduğu bölgede halkın zararına olan faaliyetlere giriştiği ve halkın üzerinden haksız kazançlar elde ettiği görülmektedir. Devlet'in ikazda bulunduğu ayanlar davranışlarını düzeltirlerse genellikle yaptığı suçlar görmezden gelinip affedildiği de çokça görülmüştü.

Kalyoncu Ali Bilecik ve etrafında sıradan bir insan iken Bilecik voyvodalığını ele geçirerek hayli zenginleşerek bölgesinde bulunan halka zorbalık ve kötülükler yaparak halkın rahatını kaçırmıştır. Rus seferine memur edildiği halde sefere iştirak etmemiş ve civar kazaları ele geçirme teşebbüslerinde bulunarak etrafında ki ayanlarında sefere katılamamalarına sebep olmuştur. Kalyoncu Ali'nin adı defterde 12 hükümde geçmektedir. Kalyoncu Ali'nin üzerine giderek yakalanması için Ahmed Paşa ve civar köyün ayan, voyvoda ve mütesellimleri görevlendirilmiş yapılan muharebelerde ilk etapta Bilecik'te Kalyoncu Ali'nin diktirdiği kale benzeri yapılar konaklar yıkılmış bütün mallarına el konulmuştur. Kalyoncu Ali Ahmed Paşa'nın kuvvetlerine dayanamayarak firar etmiştir. Ahmed Paşa'ya bu başarısından dolayı Kocaeli Sancağı ve Sultanönü Sancakları verilmiştir. Firar eden Kalyoncu Ali ve iki oğlu Dumaniç dağı etrafında bulunan Yaylacık adlı mahalde Nasuhzade Nasuh tarafından yakalanmış ve merkezin isteği üzere cezasının başkentte verilmesi uygun görülmüş ve başkente gönderilmiştir.

Defterde adı geçen bir diğer asi ayan Bazarköylü Esad Bey'dir. Adı geçen ayan tıpkı Kalyoncu Ali gibi bulunduğu bölgede halka zulümler yapmış ve onların üstlerinden haksız kazançlar sağlamıştır. Sefere memur edildiği zaman Kalyoncu Ali'nin taşkınlıklarını ve çevre kazalara saldırmasını bahane göstererek sefere katılmadığı gibi Kalyoncu'nun yolundan giderek gücünü pekiştirmeye çalışmıştır. Burakabad Kumla-Kebir ve çeşitli kazaları basarak insanları öldürmüş ve mallarını gasp etmiştir. Devletin savaş bittiği zaman üstüne geleceğini bildiğinden dolayı bulunduğu bölgelere çeşitli kaleler yaptırıp içerisine toplar yerleştirmiştir. Devlet Esad Bey'i çokça kez ikaz ve tembih etmişse de akıllanmayan asinin üzerine Kocaeli sancağı mutasarrıfı Ahmed Aziz

Paşa görevlendirilmiştir. Yapılan çarpışmada Esad Bey mağlup olmuş ve kaleler ve konakları yıkılmıştır. Asinin kendisi firar etmiş ve uzun süre yakalanamamıştır. Devlet belgelerden görüldüğü kadarıyla Kalyoncu oğlunun bölgeyi tarumar etmesinden dolayı adı geçen asi ile her fırsatta uzlaşmaya çalışmış ancak başaramamıştır. Esad Bey için defterde 30 adet kovalama ve görevlendirme hükmü bulunmaktadır.

Defterde Antalya'yı uzun süre boyunca hâkimiyeti altında bulunduran Tekelioğulları hakkında oldukça doyurucu bilgiler bulunmaktadır. Hükümlerde Tekeli Hacı Mehmed'in 2 defa geçmiş olup bir tanesi ölümü hakkında bir diğeri ise mallarının müsadere edilmesi hakkındadır. Hacı Mehmed'in oğlu Tekeli oğlu İbrahim nüfuzunu devam ettirmek istemiş babasından kalan yerleri ve mallarını devlete vermemek için uğraşmış ancak bu istekleri kabul olunmayınca Devlete karşı isyana girişmiştir. Defterde 45 hükümde adı geçen bu şahıs Antalya kalesine kapanarak uzun yıllar boyunca devleti uğraştırmıştır. Devlet asiyi hem karadan hem denizden kuşatmış şehri almak için çeşitli yollara başvurmuştur. Çevre illerin ayan vb. kişilerinden asker ve zahire yardımları alınmıştır. İbrahim'in üzerine Kaptan-ı Derya Hüsrev Mehmed Paşa ve Ali Paşa görevlendirilerek Antalya kalesi 2 yıl boyunca muhasara altına alınmış şehri açlığa mahkûm ederek haini teslim olmaya zorlamışlardır. Bu süre boyunca vezir, Karaman Valisi Ali Paşa görevinde gösterdiği kusurlardan dolayı azl olmuş ve Limni adasına sürgünü gönderilmiştir. Onun yerine ise Tekeli oğlu İbrahim'i yakalamak için Sivas valisi Pehlivan İbrahim Paşa görevlendirilmiştir.

Defterde sıklıkla ismi geçen Asi Paşalardan bir diğeri ise Divrikli Köse Mustafa Paşazade Veli Paşadır ve 25 hükümde ismi geçmiştir. Rakka valisiyken görevinde çeşitli kusurlar işlediği servet düşkününü birisi olduğu için defalarca uyarılmış buna rağmen yine o bölge eşkıyalarıyla iş birliği yaparak bulunduğu yörenin halkına çeşitli zulümler yaparak servet ve nüfuz sahibi olmuştur. Osmanlı Devleti Paşa'yı tüm bu olanlardan sonra Rakka valiliği görevinden alarak Divrikliye zorunlu ikamete göndermiştir. Veli paşa burada da çeşitli bahanelerle halktan paralar almış, insanların canına kıymış baruthanede barut yapmış ve inşa ettiği kalelerde depolamıştır. Bu gibi sebeplerden dolayı kendisinin üzerine Maadin emini Ahmed Bey ve Halep valisi Celaledin Paşa görevlendirilmiştir. Yapılan çarpışmada paşa firar ederek Akça Dağı Kürtlerinin yanına sığınmıştır. Burada da çeşitli sıkıntılar çıkaran Veli Paşa'ya karşı Sivas valisi Pehlivan Seyid İbrahim Paşa'nın da desteği alınarak Akçadağ yöresinin muhasara altına alınması istenmiştir.

21 Numaralı hüküm Tokat kazasında bulunan Cinci Oğlu Ömer'in bölgede Ayanlığı ele geçirdiği ve seferde lazım gelen lojistik eşyaları göndermediği ve çeşitli suçlar işlediği için yakalanarak idamı için Sivas Valisi Celaleddin Paşa'nın görevlendirildiği ve görevini yerine getirmesine dair yazılmış hükümdür.

“Tokat kazası sakinlerinden Cinci oğlu Ömer Nam kimesne bir takriben Kozanlı nahiyesine a'yanlığını tahsil ve a'yanlık vesilesiyle fukaray-ı tecdid-i ibtidar ve nahiye-i mezkureye makul etmeleriyle Tokat kazasından ifraz itmek da'yesinde olduğu ihtikam seferde umur-u mühimme ve matlûbat-ı sairenin ihtilaline mevde olur harekata ictisâr eylediği inha ve ba'arz ve muhzırı i'dam ve izalesi ve şer ve mezaretinden fukara ve berayanın tahlisi hususu istida' olub siyanet-i fukara mütehaddim 'uhde-i şahanem ve bu misillü zulm ve teaddi-ye ictisar iden kesianın i'dam ve izalesiyle temin ve irade-i 'ibar lazıme-i zımmet hüsrevanem olmaktan nâşi merkumun ba-eyyi hali cezasının tertibiyle...”

60 Numaralı hüküm Voyvoda Kalyoncu Ali yönettiği Bilecik bölgesinde halka haksız vergilendirmeler yaparak servetini ve nüfuzunu genişletmekte, sefere memur olunduğu halde 5-6 yıldır çeşitli bahanelerle sefere iştirak etmemekte, çevresinde bulunan kazaları ele geçirmeye çalışmaktadır. Çevre ilin ayanları bu güvensizlik ortamı karşısında kendini güvende hissetmeyerek bölgelerinde ki nüfuzlarını kaybetmemek için seferlere iştirak etmemekte ve bu ayanlarla da devlet birtakım sorunlar yaşamaktadır.

“ıtlâk ve civârında bulunan kasaba ve kurâ ahâli ve müteayyinâtı dahi şer ve mazarratından bîhuzur oldukları ve beş altı sene medd-i zuhûr-ı sefer-i hümayyunumdan беру her sene evâmîr-i alıyyemle sefer-i hümayyunuma memur ve tayin kılınmış ise de kâh itizar ve kâh sâdece teahhüdü hâvî bir kâğıt takdîmiyle imrâr-ı vakit iderek hiç bir sene sefere azîmet itmedikten mâadâ zîr-i zaptında bulunan feyâlardan matlûb-ı mehâm-ı seferiyyeden bir şeyi ru'yet etmediği ve bir taraftan civarında bulunan kazâ ve kurâyı birer takrîb-i zapt ile tevsî-i memleket ve tahsîl-i menfeat ve icrâ-yı garaz ve mefsedet e ed'yesinde olduğundan...”

124 Numaralı hükümde görüldüğü üzere Bazarköyü Ayan'ı Esad Kalyoncu Ali'yi ve bölgenin emniyetini bahane ederek seferlere katılmamıştır. Kalyoncu Ali'nin yolundan giderek halka karşı türlü zulm ve haksızlıklar yaparak gücünü pekiştirmekte fırsat buldukça civar bölgelere baskınlar yaparak halkın mallarını gasp etmiş adam öldürmekten çekinmemiştir. Daha ileri giderek kaleler inşa ettirmiş ve içerisine toplar yerleştirmiştir.

“Bazarköyü âyanı Esad beğ nam kimesne olduğu mahalde kalâlar bina ve toplar vazıyla zir-i destan olan ahali-i memleket ve fukara-yı raiyyete hilaf-ı şeriat-i garra ve muğayir-i rıza enva-i mezalim ve teaddiyata ictisar ve sefere memur oldukca gah maktul Kalyoncu Alinin şer ve mazarratından adem-i emniyetini bahane ve gah ağrar-ı vahiye serdiyle emr-i üli-l emr adem-i itaat ve aralık buldukca civarında vaki Burakabad ve Kumla-i Sağir ve Kebir taraflarına irsal-i hasar etmekde olduğu ve hatta geçenlerde Emir vali karyesini ihrak bi-n nar idüp gasb-i emval ve katl-i nüfus ve hetk-i ağraz misillü etvar-ı şakavetkaraneyi âbad etmiş olduğundan fukara-yı raiyyet ve sükkân-ı memleket şer ve mazarartından meslub...”

24 Numaralı hükümde görüldüğü üzere görevinde kusur ve gevşeklik gösteren Paşalar defter içerisinde çoğu kez görevden alınıp zorunlu ikamete tabi tutulmuşlardır bunlardan bir tanesine Erzurum valisi ve şark canibi seraskeri olan İbrahim Paşa'nın Tokat'a gönderilmesi hakkındadır.

“Sen ki Paşâ-yı mumâileysin te'diben umur-u seraskeride rehâvet ve bedaet'ine mebni bu def'a ref'i vezâretinle Tokat'da ikâmetin hususuna irade-i hümayunum mute'allik ol babda hatt-ı hümayun şevketmakrun-u şahanem şerefrîz-i sudur olmaktan nâşî mukaddema Erzurum valiliğın edanında gerek Erzurum'da olan ve gerek bu taraftan gönderilen top ve mühimmât ve bilcümle edavat-ı harbiyeye ve mühimmât-ı cebhaney-i hala Erzurum valisi ve şark canibi seraskeri destûr vezirim Emin Paşa İclâleye defter-i müfredatıyla devr ve teslim eyleyesin...”

23. Numaralı Hükümde görüldüğü üzere görevden alınıp Limni'ye zorunlu ikamet etmeye gönderilen Paşalardan Osman Paşa'nın isteği üzerine Gelibolu ve çevresine ikamet etmesine izin verilmiştir.

“Sen ki paşay-ı mumâileyhsin Limni'nin havası mizacına muhallik olduğu cihetden me'muriyetinin Gelibolu veyahut ahare münasib mahalle tahvile hususu istirham olunmuş olmaktan nâşî vârid olan 'arızanın huzur-ı faizûn nur-u şahaneme arz olundukta Gelibolunda ikametın hususuna müsaadeyi şahanem erzan-ı kılınup ol babda hatt-ı hümayun merhamet makrunum şerefrîz sudur olmağla vusul-ü emr-i âlişanımda olduğun mahalde hareket ve Gelibolu 'ya gelub anda ikâmet-i birle devam-ı ömr ve devleti âliyem ed'ıyesine muvazebet eylemek fermanım olmağın tahdib me'muriyyetinin havi iş bu emr-i âlişanım ısdar ve irsal olunmuştur.”

52 Numaralı belgede görüleceği üzere yaptığı hareketlerinden pişman olan Güzanlı Zade Mustafa yaptığı hareketlerden pişman olması ve affolunması hakkındadır.

“Diyarbakir voyvodası sâbık derâh-ı muallâm kapıcı başlarından Güzanlı zâde Mustafa dâme mecdühûniün hılâf-ı rızâ-yı şâhânem harekete cesâreti bundan akdem inhâ olunmaktan nâşi mûmâ ileyhin i ‘dâm ve izâlesi hususuna irâde-i seniyye müteallak olub ol bâbta sâdır olan emr-i şerîfimin icrâsına dikkat olunmuş ise de mûmâ ileyh havfından nâşi firar ve serserikeş ve gûzar ve kemâl-i zarûret ve mukayyed bi-garyet- idbâr olarak her vechile ıslâh-ı nefsi birle hareket-i sâbıkasına nâdim ve pişmân olarak fîmâ ba ‘d hılâf-ı rızâ harekete bulunmamağa azm ve taahhüd etmiş olduğu beyanıyla afv ve itlâkı hususu ol havâlîde kâin aşâir ve kabâil ümerâsı sen ki vezîr-i müşârun ileyhsin tarafından istişfâ‘ ve niyaz etmelerinden bahisle mûmâ ileyhin cerâim-i sâbıkasının afv itlâkı ve i ‘lâmı bâbında sâdır olan emr-i âlî kaydının refi‘ ve terfîiyle Amid’e gelüp ikâmet eylemesine müsâade-i seniyyem irzâeten kılınmasını bu def’a tarafından Dersââdetim’e tevârüd iden tahrîrâtla iş’âr ve iltimâs olmakla emr-i mezkûrun kaydı terkîn ve mûmâ ileyhin afv ve itlâkıyla Amid’e gelüp sâkin olması fermânım olmağın imdi iş’âr ve iltimâsın vechile mûmâ ileyhin cerâim-i sâbıkasına kalem-i afv ve safh-ı şâhânem keşîde kılınarak Amid’e gelüp ikâmet eylemesine müsâade-i aliyyem irzâne kılındığı ve mukaddemen sâdır olan fermân-ı fezâ cihân kaydının ref‘ ve terkîn olunduğu sen ki müşârun ve Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin malumun oldukda kaydı müreffea-i emre mebnî mûmâ ileyhe bi-vechin dahl ve taarruz olunmamak bâbında”

109 Numaralı belgede görüldüğü üzere Kirmasti voyvodası Efendioğlu’nu idam edip malına el koyan Pankolozoglu Haşim Limni adasına sürgün edilmesi ancak fitne ve fesad çıkardığından dolayı idam edilmesi hakkında.

“Mihalice voyvodası sabık Pankoloz oğlu Haşim Makro Kirmasti voyvodası Efendi oğlunun idamına ve cenab-ı miriye bir mikdar bedel itasıyla külliyyetli muhalledatını zabta cesaret idüp merkumun idamı lazım gelmiş ise de andan iğmaz ile ba hatt-ı hümayun sadır olan emr-i şerîfle Limniye nefy ve icla olunmuş idi bu esnada merkum Haşimin efradlarından Abolantlu Süleyman nam şahıs Mihalice gelüp menfi Haşimin oğlu Lutfullahı zâmince ayan nasb idüp sizin ağanız budur ve ben dahi baş ağasıyım deyu hilaf-ı rıza harekete cesaretle memleketi ihtilale vermiş olduğu mahallinden tahrir ve inha olunup ol babda Koca İli ve Hudavendigâr sancakları mutasarrıfı düstur vezir elhac Aziz Ahmed Paşa iclalehuya lazimü-s sudur olan emr-i şerîfim ısdar ve tisyar olunmuş ve zuhur iden fesad ve ihtilal-i menfi merkum Haşimin hufyeten tahrir ve

tefhimiyle olması melhuz olup nefs-i rikab-i şahaneme arz ve telhis olundukda Pankoloz oğlu bir katil adam olmağla anın idamı kısas makamınadır...”

Devlet büyük sorunlar çıkartan hainlerin yakalanması için bir Paşa’yı görevlendirmektedir. Paşa’nın maiyetine girmeleri için ise civar bölgelerin ayan, voyvoda, muhassıl vb. kişileri görevlendirmektedir. Görevli Paşaların maiyetine girme veyahut asker göndermesi istenen ayanlar görevlerini yerine getirmediği zaman 68 Numaralı belgede görüldüğü üzere Kalyoncu Ali’yi yakalamaya memur edilen Ahmed Paşa’nın maiyetine girip ona yardımcı olması gerekirken olmayan Bursa Ayan’ı Ali’nin ikaz edilmesi hakkındadır.

“Aziz Elhac Ahmed Paşa İclaliye maiyyetine varup emr-i iradesi üzre şakiy-i mezkurun ahz-ü idamına kıyam raiyyet eylemen lazime-i sadakat ve vacibe-i ubudiyyetin iken el-haletü hazihi müşarun ileyh şakiy-i mezkurun üzerine varup sair memurlar ile bi-ittihad muhasara ve muharebeye kıyam idüp şimdiye kadar müşarun ileyh tarafından sana her ne kadar tahrir ve tenbîh olunmuş ise de yine hareket ve azimet itmedigin malum-u hümayunum olmuştur şakiy-i merkumun afvı ve hayyen ve meyyiten ele getirilüp ru-yi arzdan izale-i vücudu müyesser olmadıkca bu maddenin ardı boşlanmayup hiçbir vakitte kifayet olunmaması irade-i lazime-i malukanem muktezasından olduğundan maada memurlardan müşarun ileyhin emr-u reyi üzre hareket ve azimetde özr-ü illet ve tereddüd betaet veyahud şakiy-i merkuma tarafdarlık vechle ianet ider olur ise o makulelerin dahi tertib-i cezaları hususu tasmim gerde-i şahanem olmağla bu babda sünuh iden irade-i kıta-i şahanemi bilüp ana göre aklını başına devşirüp sana devlet-i aliyyem kulluğu ve sühulet-i hal lazime ise işbu emrim tarafına vardığı dakika derakab hareket”

153 Numaralı belgede görüldüğü üzere görevden azl edilen Halepli Hamud Paşa Dimetoka kalesine sürgün edilmişse de eşkıya ve taraftarlarıyla iş birliği yaparak Halep eyaletini karıştırdığından dolayı idam edilmesi hakkında yazılmıştır.

Bundan akdem vüzeratı ref’iyle Dimetoka ka’lasında ikamete me’mur kılınan Halepli Hamud Paşa kendü halinde olmayub Haleb eyaletini kendüye tevcih ittirmek zammıyla eyalet-i mezkurede avane ve taraflarında olan delil taifesine ve sair eşkıya zemiresine kâğıtlar tahririye ile her birilerini birer kazaya itâle dest-i ittürerek enva’ fesada bais ve ta’tîl-i maslahat-ı mühimmeye badi olduğu bil-ihbar asl-ı sami’e-i şahanem olmakdan nâşi merkumun tertib cezası babında hattı hümayun muhabbet makrun şeref-riz-i sudur

olmakla şeref yafte-i sudur olan hattı hümayunum mucibince paşaya merkumunu idam ve izalesi fermanım olmağına hitaben iş bu emr-u ferman-ı kaza-ı...”

Defterin birçok yerinde devlet görevlileri nüfuzlarını ve servetlerini yaymak maksadıyla eşkıyalarla iş birliği yapmışlardır. Bazı kimseler görevden azl edildikten sonra bile eşkıya adamları vasıtasıyla bölgelerini karıştırmışlardır. Açıktan ve gizliden yapılan bu fitne fesat hareketleri sonucunda sürgüne gönderilen paşaların idam edildiği görülmüştür.

156 numara belgede ise Hamud Paşanın taraftarlarından olan Şerif Zade İsmail'in fitne ve fesad çıkarttığı için idam edilmesi hakkındadır.

“Refi’ vüzeratına Halebide ikamet üzere olan Ebu Malak Mehmet Paşa kendü halinde olmayub sen ki vezir müşarünileyhsin Haleb duhulünden berü bazı kendüyü bilmez magzani güruhu fesade den olan ictihas ve kezanı tahrik ve ifsad ile istirahat ve emniyet-i ahali ve reaya zımmında vaki’ olan tedabirini ihlal ve şiraze intizam-ı memleket-i ibdal ve ihtilal ve enva’ müfsidet ve mazzaratdan hali olmadığın ve paşayı merkumun çaresi görülmedikçe defi’ ihtilal ile matlub olan nizam ve intizam hasıl olmayacağı Haleb muhassılı sabık kapucubaşı Şerif Zade İsmail’in dahi tahrik-i fitne ve fesad misüllü hareket reddiye cesareti tafsilatı bu defa’ tarafından derbar-ı şevketkararım varid olan tahriratı malından malum-ı ilmi alem edayı hüsvanem olub merkum Ebu Malak Mehmet Paşanın şimdiye karar mazaratdan gayri devlet-i aliyyene bir güne hidmeti sebkat itmekte paşayı merkumun idamı...”

226 Numaralı belgede görüldüğü üzere bilecik müftüsü ve naibi olan Seyid Hüseyin Kalyoncu Ali taraftarlığı yaptığı için Magosaya sürgün edilmiştir.

“Bilecik müftisi ve nâibi olan Seyyid Hüseyin nâm şahıs hazîne-i devlet-i aliyyemden olan Kalyoncu Ali’nin tarafdârı olduğu sen ki vezîr-i müşârunileyhsin tarafından inhâ olunmağla işbu nâibin yeri külliye hedk olunub Magosa’ya merîdin nefy ve iclâ ve emvâl ve eşyâsı cânib-i cedîdden zabt olunması husûsuna dâir irâde-i hümayûnum müte’allik olub...”

183 Numaralı belgede görüldüğü üzere Pazarköyü Ayanı Esad Bey firar ederek Ula ve Muğla Voyvodası Abdülfettah'ın yanına sığınmıştır. Saklayan Voyvoda'nın da suçlu sayılarak idam edilmesi emri verilmiştir.

“İ’dâm ve izâlesine irâde-i şâhânem ta’alluk eden Pazaköyü a’yânı Esad Bey hâini bundan akdem firâr idüp başında olan yedi sekiz nefer âdem ile bir mahalde kabûl olunmadığından bu esnâda Teke mütesellimi müteveffâ Hacı Mehmed’in oğlu İbrahim’in yanına varup o dahi adem-i kuyûd ile def’ etmiş olduğundan şakî-i merkûm Teke’den dahi kat’-ı emîr ile avdet etmiş ve Menteşe sancağında vâkı’ Ula kasabasına gelüp kasaba-i mezbûrede sâkin Zaim Salih’in hânesinde beytûtet ve ândan dahi kalkup Muğla’ya gelüp Yuda (?) konağında tahsîn ve karâr etmiş ve Ula ve Muğla voyvodaları ile Abdülfettah nâm kimesne bi’l-ittifâk şakî-i merkûmı setr ve ihfâ kaydına düşmüş oldukları ve el-hâletü hazîhi şakî-i merkûm Ula ve Muğla voyvodasıyla merkûm Abdülfettah’ın yed-i muhâfazalarında idüğü sahîhan istihbâr ve tahkîk olunup magzûb-ı şâhânem olan şakî-i merkûm bunların bu vechile tesâhub ve himâye ve setr ve ihfâyâ cesâretleri icrâ-yı te’dîblerini icâb idüp şakî-i merkûm afv olunur makûleden olmayup...”

2.2.4. Defterde Verilen Cezalar

Osmanlı Devleti bünyesinde türeyen ve halka rahat vermeyen eşkıyalara karşı belgelerde oldukça acımasız davranmıştır. Devletin eşkıyalara karşı izlediği yol çoğunlukla idamdır. Bu idamlar defterde genellikle adam öldüren, yol kesen, gasp yapan fukaraya zulüm eden kişiler için verilmekte olup bunların dışında eşkıyalara himaye ve yardım eden kişilerinde sürgün edildiği görülür. Eşkıyalara idam cezasının verilmediği belgelerde ise genellikle eşkıyaların bölgeden kovulması, sürgün, kalabend gibi ceza tarifeleri uygulanmaktadır.

Suçların kolektif olmadığı zamanlarda bu suçları işleyen kişiye bir şans daha verilerek merhamet edildiği de görülmüştür. Belgelerde İşlenilen suçların cezaları genellikle “lâzımü’l-izâle” ifadesi ortadan kaldırılması gereken kişiler için tabir edilmektedir. “ahz ve izâle” ifadesi asilerin yakalanarak ortadan kaldırılmaları için kullanılmaktadır. “i’dâm ve izâle” ifadesi idam edilerek vücudlarının ortadan kaldırılması için “nefy ve iclâ” ifadesi kişinin sürgün edilmesi “mücazat-ı layıka” ifadesi layık olanın yapılması “cezayı seza” ifadesi cezasının düzenlenmesi “ref” devlet yetkililerinin görevden alınması “ıtlak” serbest bırakmak anlamında karşımıza çıkmaktadır. Bir suçluya cezası verildikten sonra genellikle soruşturma yapılır ve suçlunun suçsuz olduğu ortaya çıkar veyahut ispat edilirse af olunduğu gibi Bazı suçluların akrabalarına, evladına, hanımına

kişi yaşlıysa kendisine merhamet edilerek af edilenler olduğu gibi Kimileri ise özel günler ve muhterem kişilerin şefaatiyle af edilmiştir.

Eşkılar dışında devlet adamlarının da cezalandırıldığı çoğu kez belgelerde karşımıza çıkmıştır. Osmanlı devleti kendi devlet adamlarına eşkıyalara kıyasla daha hafif cezalar uygulamıştır. Paşalar sorumluluklarını yerine getirmede için defalarca kez uyarılmakta yola gelmezler ise görevden alınarak çeşitli ada ve yerlere sürgün veyahut zorunlu ikamete tabi tutulmaktadırlar. Ancak pek bir suçu olmayan yaşı gelen ve mazaretleri olan paşalar kendi memleketlerine gönderilmektedir. Devlet görevlilerin eşkıya ile iş birliği yaptığı durumlarda hükümet yine önce uyarı ve ikaz yoluyla bu görevlileri doğru yola getirmeye çalışmakta hatalarında ısrarcı olurlarsa genellikle bunları görevden alıp sürgün etmektedirler. Paşalar eğer sürgüne gittiği yerlerde fitne ve fesad çıkarmaya devam ederlerse devlet bunların idam kararlarını vermektedir. Yerel yönetimlerle ise en büyük sorun askerlik ve iâşe konuları üzerinedir. Devlet sefer zamanı yerel yönetimlerden istediği askerleri yerel yönetimler karşılamama yoluna giderler ise çoğunlukla ikaz edilir yola gelmeyenlerin üstüne gidilirdi. İtaatsizlik gösteren bölgelerin ayanları zayıflarsa veyahut öldürülürse bölgenin mutasarrıflığı başka kişileri tevcih olunduğu görülmüştür.

Defterin ilk hükmünde görüleceği üzere verilen ceza “lâzımü'l-izâle” yani suçlunun ortadan kaldırılması gerektir. Eşkıya zümresinden Köroğlu Dede Hüseyin isimli eşkıyanın Dede Salih isimli kişi ile ittifak etmesi ve beraber Uluborlu kazasına tabi Senirkend ve Karîb köylerini basıp asker ve fukarayı öldürmeleri, mallarını ve eşyalarını yağmalamalarından dolayı bunların yakalanıp idam edilmeleri istenmiştir.

*“bundan mâadâ Sandıklı Kazâsında ikâmet ve yetmiş seksen nefer eşkıyâ ile Uluborlu yaylasını basub yüzden mütecâviz fukarâ ve hayvânât ahz-ı birle mürâfaadan imtinâ’ ve bundan bir mâh mukaddem yine Karîb karyesini basub birtakım dahi emvâl-i fukarâ ve hayvanâtı ğasba ve katl-i nüfûsa ibtirdâr etmekte olduğu ve bunun emsâli vâki’ olan zulm ve teaddîsinin nihâyeti olmadığı bu defa Sandıklı kazâsı tarafından Dersââdetime tevârüd iden i’lâm ve ahâlisinin mahzarlarında derc ve tasdîr kılınmış olmakla sen ki Mütessellim-i mûmâ ileyhsin delîl fukarâsından merkûm Köroğlu Dede Hüseyin vârid olan i’lâmında beyân olunduğu üzere katl-i nüfûsa ibtidâr eylediği ve **lâzımü'l-izâle** olduğu taraf-ı şer’îden verilen i’lâm-ı şer’iyye mefhûmundan müstebân olmakla ber mûceb-i i’lâm-ı şer’iyye ve ber muktezâ-yı şer’i mukarrar cezâ-i meşrûası icrâ olunmak fermânım olmağın rikâb-ı müstedâbımdan işbu emr-i şerîfim ısdâr ve mahfiyyen ve*

mektûmen [boşluk] ile irsâl olunmuştur. İmdi siz ki Mevlânâ ve Mütesellim-i mûmâ ileyhimâsîz zamân-ı adâlet iktirân mülûkânemden vedâ-i Cenâb-ı Rabbi İzzet olan fukarâ ve zuafânın vücûh-ı mezâlim ve teaddiyâtta vikâyeleri eelzem-i milkdârî olmakla merkûm Koroğlu Dede Hüseyin katl-i nüfûsa ibtidâr eylediği ve lâzîmü'l-izâle olduğu taraf-ı şer'iden...”

Defterin 31 hükmünde görüleceği üzere “izâle-i vücud” yani vücutlarının ortadan kaldırılması, idam edilmeleri anlamında kullanılmıştır. Kapıcıbaşılardan Bekirlili Mustafa gaza Filibe kazasını zapt etme isteğinde olunca bu kişinin rızaya aykırı harekete etmesinden dolayı idamı istenmiştir.

*“sen ki Mevlana ve nazır ve sa'ir muma ileyhsin bu def'a dersi'adetime tevarüd iden ma'ruzat-ı mefâhiminden müstebân ve merkum-ı kendüye ve hakkında olan 'inayet ve âtifetin şükr-ü kıymeti bilmez ve hayr ve şer-i fark ve temyiz itmez nan-u nemek hain olduğu ve merkumun niyeti harâbe-i bilâd ve perişan-ı ibad idüğü bedîhiyyâtdan olmaktan naşı merkum ve ana göre tabi' olan bağilerin demleri heder olduğuna binaen bunların **izale-i vücud** habaset-i aludlarıyla şer ve mazaretlerinden ol havalinin tasfiye ve tathiri lazîme-i mülkidarı ve ra'yyet biruriden olmak hasebiyle bağı-i merkumların izale-i vücudı ve şurur ve müfsidetinin def'i hususu Rumeli valisi ve Sofya canibi seraskeri düstur-ı vezirim Hurşid Ahmed Paşa iclâleye bu def'a dahi ba ferman-ı âli tavsiye ve eş'ar olunmuş olmağla siz dahi bu babda ne makule tedâbir ve edaya teşebbüs...”*

Defterin 46 numaralı hükmünde görüleceği üzere “ahz-ü girift” birkaç yerde geçmiş olup genellikle suçlunun yakalanması ve sonrasında genelde hapis edilmesi ile alakalıdır.

*“Yeniçeri Zabiti vesâir mûmâ ileyhimsiz mazmûn-ı emr-i âlişânımı ve sûret-i emr ve irâde-i mülûkânemi bir hoşçe mülâhaza eyleyüb fezâhat-i mezkûreye cesâret edenler yalnız bâlâda mezkûru'l-esâmî kimesneler midir yohsa sâir muînleri var mıdır ve kimlerin tahrîk ve igvâsıyla mütecâsir olmuşlardır bi-eyyi hâl zâhire ihrâcına ve zabitleri marifetiyle te'dibât-ı meşrûalarının icrâsı için derhal **ahz-ü girift-i** birle zâbiti marifetiyle muhkem hapiste ibkâya ve isim ve şöhetlerini serîan durrîaliyyeme iş'âr ve inhâya müsâraat ve iğmâz ve rehâvet ve hâtır ve gönle riâyet olunarak vâkıın hılâfını tahrîr ile vahîmü'l-âkibe olmakdan siz dahi nefsinizi siyânet eylemeniz babında”*

Defterin 16 ve 90 numaralı hükümlerinde görüleceği üzere “Ahz ve izâle” yani kişilerin yakalanarak ortadan kaldırılması emridir. Örneğin 16 numaralı hüküm Domdomoğlu

Adik Mehmed adlı eşkıyanın İznik, Karamürsel ve Pazargölü havalisinde başıboş dolaşarak halkın mallarını yağmaladığı için gerekli ceza verilmiştir.

*“İmdi şaki-i merkur İznik havalisine gelub fukaranın emval ve eşyalarını nehb-ü garât misillü harekât bağyaneye ibtidâr eylediği surette hayyen ve meyyiten **ahz ve izâlesiyle** fukarayı ra’iyyetin asude-i nişin mezalim emr ve rahat olmaları ve sairin istihsaline ihtimam ve dikkat eylemen matlub-u mülukanem...”*

*“olunmuş olduğu keyfiyeti bu defa tarafların derbar-ı şevketkarar-ı husrevaneme tevarüd eden tahriratdan müsteban ve mefhum ve muahhar sadır olan evamir-i aliyyem mucbelerince şakiy-i merkuma tabiiyyet birle katl-i nüfus ve gasb-ı emval ve hetk-i ırz daiyesinde olan mefasidenin ba eyyi vechi kan bulundukları mahalden **ahz ve izâle-i vücudları** ve o makule taşdan yapılmış kule ve tahassun olunacak metin mahallerin hedmiyle istihsal-i asayış-i fukaraya sarf olunması irade-i şahanem muktezasından olmağla vüsul-ü emr-i alişanımda...”*

Defterin 226. hükmünde görüleceği üzere “nefy ve iclâ” ifadesi kişinin sürgüne gönderilmesi hakkında kullanılmıştır.

*“Bundan akdem Bilecik müftisi ve nâibi olan Seyyid Hüseyin nâm şahıs hazîne-i devlet-i aliyyemden olan Kalyoncu Ali’nin tarafdarı olduğu sen ki vezîr-i müşârunileyhsin tarafından inhâ olunmağla işbu nâibin yeri külliyyen hedk olunub Magosa’ya merîdin nefy ve iclâ ve emvâl ve eşyâsı cânib-i cedîdden zabt olunması husûsuna dâir irâde-i hümayûnum müte’allık olub ol-bâbda hatt-ı hümayûn-şevket-makrûn-ı şâhânem şeref-yâfte-i sudûr olmağla şeref-rîz-i sudûr olan hatt-ı hümayûnum mücebince merkûmun tarîk-i kazâdan yeri hedk olunarak paşadan bâ-işâret-i şeyhülislâm merîdin Magosa’ya **nefy ve iclâ** olunmak bâbında çavuş mübâşeretiyle diğer emr-i şerîfim ısdâr ve tesyâr olunması ve merkûmun emvâl ve eşyâsının dahi cânib-i mîriden zabtı husûsuna irâde-i hümayûnum ta’alluk etmiş olmağla vusûl-ı emr-i şerîfimde diğer sâdır olan emr-i şerîfim mücebince...”*

Defterin 27. Hükmünde görüleceği üzere “cezay-ı layıkları” ifadesi layık oldukları cezanın verilmesi şeklinde söylenebilir. Bu belirsiz bir ceza türü olup genellikle defterde verilecek cezanın yerli yöneticilere bırakıldığı görülür.

“İmdi şakî merkûmun saire makîs olmayub li’eclit-izale bir hain idüğü bu babda merkume tab’iyyet ile cezayı balada ibtidar iden havâne dahi bağı makulesinden

olmaları hasebiyle sen ki silahdar muma ileyhsin bu hususa mahsus rikâb-ı hümayûnumda ta'yin ve irsal kılınmakla ba'eyyi vechikân şakî merkumun tevcihle ve ne tarikle olur ise olsun i'dam ve izalesiyle sermaktuğun derbar-ı saltanatıma irsaline ve merkuma tab'ıyyet iden havanenin dahi **cezay-ı layıkları** icrasıyla temin bilâd iraha-i 'ibade müsara'at eylemen matlub-ı hümayunum iduki ve ağmaz ve rehavet misülli ve vaz'ı kıt'a rızay-ı na celâlânem olmadığı ma'lum gayret melzumun oldukta ber vechi meşruh amel ve hareket ve icray-ı emr-i cihan muta'ama sa'i ve gayret ve hilafı ferman münafi-i rızay-ı şahanem..."

Defterin 108. Hükmünde görüleceği üzere "Mücazat-i layıkası" ifadesi suçlunun layık olduğu cezanın yerel yöneticiler tarafından belirlenmesidir.

"şakiy-i merkum naib ile vücuh-i memleketi cebren ahz ve tehassun etmiş olduğu Pankoloz oğlunun konağında habs ve girift etmiş olduğundan muma ileyhimaya ahaliden bir güne ianet olunmayarak şakiy-i merkum ile muharebeye ibtidar olundukda merkum tab aver-i tahammül olamayup bi-lahare firar etmiş ve şakiy-i merkumun bölük başlarından Zilli oğlu Osman ile avamı ve avenesinden beş nefer havenenin ser-i maktu'ları muma ileyhima caniblerinden tarafıma gönderilmiş ise de şakiy-i merkumun verasından dahi asker tayiniyle taharri olunmakda idüğü bu defa tarafından der saadetime tevarud iden tahrirat mealinden malum-u ilm-i alemdari-yi şahanem olmuşdur şakiy-i merkum havene ve bağı makulesinden olup bi-eyyi vechin kan ele getirülüp izale-i vücuduyla şer ve mefasidinin def'i irade-i şahanem muktezasından olmağla vüsul-ü emr-i şerifimde şakiy-i merkumu ol havalide taharri ve tecessüs idüp her kimlerin yanına firar etmiş ve tehassun ve ihtifa daiyesine düşmüş ise ba'eyyi vechi kan ele getirilip **mücazat-i layıkasının** icrasıyla şer ve zararının meni ve fukara-yı raiyyet ve sükkân-ı memleketin istihsal-i esbab-ı asayışı ve istirahatlerini mucib olur hallerin istikmaline dikkat eylemen fermanım olmağın tekiden ve ihtimamen..."

Defterin 207. Hükmünde görüleceği üzere "ceza-i seza" ifadesi yine cezanın yerel yönetimlere bırakılarak uygun olan cezaları verilsin anlamına gelmektedir.

"şaki-i merkum ol taraflara vardığı gibi zinhar eman-u zaman vermeyüb ve bir tarada firara ve kendiye ihtifâya ruhsat gösterülmeyüb elbette ve elbette hayyen ve meyyiten ahz ve idamıyla ser maktu'unu derbar şevket-i kiramları irsal ve ferman kazayı ceryanımı tenfiz ve icraya ikdam ve cedd-i tam eylemen matlub şahanem idüğü ol babda

*iğmaz ve rehavet vuku' uyla merkurum ele götürülmemesi veyahut bir takrir firar ittirilmesi lazım gelür ise cesaret iden ve ruhsat virenler ledel tahkik vehamet ve nizasını müşaheden ideceklerinde şübhe olmadığı malumun oldukda suret-i emri irade-i şahanemi iktizan idenlere etrafiyla tenbîh ve te'kide dikkat ve hilafı vaz'ı ruhsatdan mübaadet eylesiz ve siz ki kuzzat ve nüvvab ve saire mumaileyhimsiz sureti emr-i irad-ı seniyyem-i malumunuz oldukda oma göre amel ve harekete ve şaki-i merkurum taht-ı hükümetinizde bulunan vaki' mahallere ise taharri olunarak ba-ey-i vech-i kan ahz ve mukayyeden ve mahbusen **cezayı sezasını** icrası için ve ikiniz müşarünileyhe irsal ve teslime dikkat..."*

152 Numaralı belgede görüldüğü üzere Yabanabad voyvodası ve çevresi çeşitli suçlar işlemiş olup bu suçlara diğer belgelerde idam cezası verilmişken bu kimseler bölgelerinin nüfuzlu kişileri olmasından dolayı bir kereliğine mahsus affedilmişlerdir.

"Ankara Sancağında vaki' Yabanabad voyvodası Emir Süleyman ve Kör Hacı nam kimesneler kendü hallerinde olmayub zalim güruhundan olub katl-u nüfus ve gasp ve emval ve hetki ığraz misillü harekete ictisarlarından mebni merkurumun idam ve izaleleri babında bundan akdemce ba- ferman-ı kaza-i ceryanım sudûr itmiş ise de merkurum fîmâba't kendü halinde olub fukara ve zuafaya zulm ve teaddi eylememeleri ve hilaf-ı rıza hareketde bulunmamaları şartıyla cürümlerinin afv ile haklarında sudur iden emr-i mezkurun kaydı ref' ve terkin olunub ifade-i halim mütezammim emr-i şerifim îtâsı bu def'a tarafından tevarid iden tahriratda derc ve iş'ar kılınmış idüğünü kapu kethüdan ifade itmekden naşi merkûmât fîma'dabat kendü hallerinde ırz ve edebleriyle ve fukarayı raiyet bir vecihle zul ve teaddi itmemek ve bundan sonra hilafı rıza hareket ictisara tahkik ve ihtimam olunmak lazım gelir ise derhal icra tertiblerine ibtidar olunmak şartıyla..."

53 Numaralı belgede görüldüğü üzere Seydişehir kazası köylerinden Akçalar köyü sakinlerinden ayan Seyid Hüseyin, kendi halinde olmayıp fukaraya zulm ve haksızlığa girişmekten başka bazı eşkıya topluluğunu kendisine çekme ve nice mazlumu katl eylediğinden dolayı hakkında idam edilmesine emir çıkmışsa da kişinin kendi halinde olduğu ve geçmiş suçlarından pişman olmasından dolayı af edilmesi hakkındadır.

"Bozkır kazâsı civarında vâki' Seydişehir kazâsı kurrâsından Akçalar nâm karye sâkinlerinden kazâ-i mezbûr a'yânı Hüseyin nâm kimesne kendi hâlinde olmayub fukarâya zulm ve teaddîye ibtidâr eyledikten başka bazı eşkıyâ gürûhunu celb ve nice

mazlumunu katle ictisâr eylediğine binâen ahâli-i memleketin emn veistirâhatleri meslûb olarak ma'den-i hümayunumun kavâtına bâis olduğu mukaddemen bâ arz ve mahza-i inhâ olduğuna mebnî merkûmun idam ve izâlesi bâbında hakkında fermân-ı fezâ cihânım sudûr eylemişidi. Ancak merkum Seyyid Hüseyin lisân-ı sâbıkasından müeyyed-i birle kendi hâlinde meşgul olduğu hilâf-ı emr ve rızâ harekette bulunmayacağı beyanıyla merkûmun cerâim-i güzeştesinin afvı bâbında...”

202 Numaralı belgede görüldüğü üzere Küçük Ali oğlu Mehmed Dede Beyzade anayolları kesip eşkıyalık yaptığı için idamına karar verilmişse de Kudüs'ten dönen Ebu Suud Efendi ile karşılaşp bir daha bu işlere bulaşmayacağına dair yemin edince Ebu Suud'un şefaatiyle affedilmiştir.

“Küçük Alioğlu Seyyid Mehmed Dede Bey zîde mecduhunun bundan akdem hilâf-ı rızâ-yı âlî harekete ve tarîk-i caddenin isti'dâdıyla ebnâ-i sebîliyle îsâl-i rahne ve hasara ibtidâr eylediğine binâen mîr-i mûmâ ileyhın hakkında fermân-ı kazâ-cereyân sudûruyla iki yüz yirmi iki tarihinde Adana sancağı mütesellimi ile Adana havalisinde kâin bazı aşâyir beğleri ve Tarsus mütesellimi (boş) bâ evâmîr-i aliyye mîr-i mûmâ ileyhın i'dâmı maddesine me'mur kılınıp ancak bu esnâda med'uvven Kudüs-i şerîfden Dersa'âdetime âzim olan Şeyh Ebussuud Efendi esnâ-yı râhda ol tarafa vürûdunda kendü ile bi'l-mülâkât mîr-i mûmâ ileyhe harekât-ı sâbıkasından ne'b (?) ve müstağfir olup ba'de'l-yevm tarîkin küşâdıyla mârrîn ve âbirînın kemâl-i emniyet veistirâhatle iyâb u zehâbları husûsuna i'tinâ ve dikkât ve fîmâba'd hıdemât-ı devlet-i aliyyemde ibrâz-ı hüsn-i hıdmet ve sadâkat etmek ve hilâf-ı şerî'at-ı garrâ ve mugâyir-i rızâ vaz' u hareketde bulunmamak üzre kasem billah ederek ta'ahhüd birle cerâyim-i sâbıkâ silk-i afvıyla...”

8 Numaralı belgede görüldüğü üzere Hacı Ahmed yaptığı isyandan pişman olarak artık halka iyi davranması, hanesinde ikamet etmesi ve sefere 500 asker göndermesi şartıyla af edilmiştir.

“Dergâh-ı muallâm Kapıcıbaşılardan Hacı Ahmed Zâde Halil dâme mecdühûnün hasbe'l-beşeriyye vâki' olan cürm ü isyânına nâdim ve pişmân olarak fîmâ ba'd hânesinde ikâmet ve himâye ve sıyânet-i fukarâya dikkat eylemek ve kethüdâsı başbuğuyla bahar için sefer-i hümayunuma beş yüz nefer asker göndermek üzere dâmen-i afv ve emâna teşebbüs etmiş bulunduğu huzûr-ı fâizü'n-nûr tâcîdarâneme arz ve telhîs olundukda Kapucu başı mûmâ ileyh bil-cümle mes'ûlâtını sen ki vezîr-i müşârun ileyhın sana tahrîr ve mürâcaat ile kendi hâlinde ırz ve edebîyle ikâmet ve bahar için sefer-i hümayunuma beş yüz nefer asker göndermek şartıyla afv ve itlâkı hususuna müsâade-i şâhânem irzâkı kılınıb”

2.3. Tablolar ve Grafikler

Tablo 1 Hükümlerin konuları ve içerikleri

Hüküm No	Olayın Geçtiği Yer	Hükümlerin Kime Gönderildiği	Konu	Hüküm
1	Uluborlu kazası	Belirsiz	Adam Öldürme, Eşkiyalık, Gasç	İdam
2	Ergene Kazası	Ergene Naibine	Fitne Fesad	İdam
3	Bursa	Eski Kaptan-ı Derya Hacı Mehmed Paşa	-----	İkamet
4	Menteşe	Aydın Muhassılı Kara Osman Zade Oruç Hüseyin	Adam öldürme	İdam
5	Köstendil	Rumeli Vâlisi ve Sofya Cânibi Seraskeri Hurşid Ahmed	Emre İtaatsizlik, Adam Öldürme	Azl ve Görevlendirme
6	Akçeşehir	Akçeşehir A'yânı Osman	-----	İkamet
7	Limni	Eski Rikâb-ı Hümâyûn Kaymakamı Osman Paşa	Azl	Zorunlu İkamet
8	Kocaeli	Kocaeli Sancağı Mutasarrıfı Hüsrev Mehmed Paşa	Emre itaatsizlik	Af
9	Kocaeli	Dergâh-ı Muallâm Kapıcıbaşılarından Hacı Ahmed Zâde	Emre itaatsizlik	Af
10	Kütahya	Dergâh-ı Muallâm Kapıcıbaşılarından Kara Osman	Emre İtaatsizlik Fukaraya Zulm	Af
11	Kütahya	Kara Osman Zâde Hacı Hüseyin	Emre itaatsizlik, Fukaraya Zulm	Af
12	Kütahya	Dergâh-ı muallâm Kapucıbaşılarından Kara Osman Zâde Elhac Hüseyin	Emre İtaatsizlik, Fukaraya Zulm	Af
13	Limni	Limni Naibine ve Limni Ceziresi Voyvodasına	Emre İtaatsizlik	Belirsiz ceza
14	İznik	Eski Rikabı Hümâyûn Kaymakamı Halil Paşa	Emre İtaatsizlik	Sürgün
15	Akdeniz	Yanya ve Dırhala Sancakları Mutasarrıfı Vezirim Depedelenli Oğlu Ali Paşa	Korsanlık	İdam
16	İznik	İznik A'yan-ı Mustafa Bek	Gasb	Belirsiz ceza
20	Trabzon	Eski Trabzon Valisi Ali Paşa	Olumsuz davranış	Azl

21	Tokat	Sivas Valisi Vezir Celâleddin Paşa	Halka Zulm ve Eşkiyalık	İdam
22	Tokat	Sivas Valisi Vezir Celâleddin Paşa	Halka Zulm ve Eşkiyalık	Af
23	Gelibolu	Eski Rikâb-ı Hümayûn Kaîmakam Osman Paşa	Azl	Zorunlu İkamet
24	Erzurum	Eski Erzurum Valisi ve Şark Canibi Seraskeri İbrahim Paşa	Olumsuz Davranış	Zorunlu İkamet
25	Şam	Mısır Valisi Mehmet Ali Paşa	Görevi Kötüye kullanma, Emre İtaatsizlik	İdam
26	Sofya	Eski Sofya Ordusu Nazırı ve Defterdârı Osman	Görevlendirme	Görevlendirme
27	Filibe	Mora Valisi Vidin Canibi Seraskeri Veliyyüddin Paşa	İtaatsizlik, Eşkiyalık	İdam
28	Gelibolu	Dergâh-ı Mu'allam Kapucubaşılarında Edirne Bostancıbaşısı Dağdeviran Zâde Mehmed	Eşkiyalık, Firar	İdam
29	Keşan	Dergâh-ı Mu'allam Kapucubaşılarında Edirne Bostancıbaşısı Dağdeviran Zâde Mehmed	Görevlendirme	Görevlendirme
30	Behisni	Eski Behisni Kaîmakamı Rişvan Zâde Abdurrahman	Görevlendirme	Af
31	Filibe	Filibe Mollâsına ve Dergâh-ı Mu'allam Kapucubaşılardan Filibe Nazırı Mustafa	İtaatsizlik, Eşkiyalık	İdam
33	Filibe	Mora Valisi ve Vidin Canibi Seraskeri Veliyyüddin Paşa	Emre İtaatsizlik	İdam
34	Filibe	Eski Sofya Nazırı Osman	Görevlendirme	Görevlendirme
35	Kozan	Sivas Valisi Celâleddin Paşa	İtaatsizlik, Eşkiyalık, Firar	Görevlendirme/İdam
36	Mora	Dergâh-ı Mu'allam Kapucubaşılardan Edirne Bostancıbaşısı Dağdeviran Zâde Mehmed	Görevlendirme	Görevlendirme
38	Edirne	Dergâh-ı Mu'allam Kapucubaşılardan Edirne Bostancıbaşısı Dağdeviran Zâde Mehmed	Görevlendirme	Görevlendirme

39	Vidin	Mora Valisi ve Bi'l-istiklâl Vidin Cânibi Ser'askeri Veliyyüddîn Paşa	Görevlendirme	Görevlendirme
40	Filibe	Çavuşbaşı Osman	İtaatsizlik	Af
41	Konya	Çelikpaşazâde Merfû'u'l-vezâre İbrahim Paşa	Görevi Kötüye Kullanma	Zorunlu İkamet
42	Tekfurdağı	Dergâh-ı Mu'allâm Kapucıbaşılarından Tekfurdağı A'yânı Çelebi Süleyman ve Tekfur dağı naibine	Olumsuz Davranışlar	Belirsiz ceza
43	Bursa	Eski Medîne Muhâfızı Abdülkâdir Paşa	Azl	Zorunlu İkamet
44	Konya	Çelikpaşazâde Merfû'u'l-vezâre İbrahim Paşa	Azl	Zorunlu İkamet
45	Sandıklı	Sandıklı Nâibine	.....	Af
46	Kandiye	Kandiye Muhâfızı Ebûbekir Paşa ve İş erlerine	Adam öldürme	Belirsiz ceza
47	Kandiye	Kandiye Muhâfızı Ebûbekir Paşa ve İş erlerine	Adam öldürme	Sürgün
48	Edirne	Eski Galata Kadısı ve Mirliya Halîlpaşazâde Mehmed Nureddin	Görevlendirme	İkamet
49	Varna	Varna Muhâfızı Mustafa Paşa ve İş erlerine	Fitne Fesad	Hapis
50	Dimetoka	Sabık Mahmud Paşa ve iş erlerine	Görevi Kötüye kullanma	Zorunlu İkamet
51	Eğriboz	Eski Sâbikan Cermen Sancağı Mutasarrıfı Pehlûvan Zâde Mehmed	Emre İtaatsizlik	Zorunlu İkamet
52	Diyarbakır	Diyarbakır Vâlisi Şeyhzâde İbrâhim Paşa	Emre İtaatsizlik	Af
53	Seydişehir	Beğşehir Sancağı Mutasarrıfı Osman Paşa	Eşkîya.Adam Öldürme Gasb	Af
54	Diyarbakır	Nerad Vâlisi Abdullah Paşa	Fitne Fesad	Zorunlu İkamet
55	Diyarbakır	Belirsiz	Fitne Fesad	Zorunlu İkamet
56	Adana	Adana ve Tarsus Naîblerine ve Adana ve Tarsus Mütesseslimlerine	Eşkiyalık,Firar	İdam
57	Adana	Şam valisi Süleyman Paşa	Eşkiyalık,Firar	İdam
58	Taşköprü	Kocaeli Sancağı	Görevi Kötüye	İdam

		Mutasarrıfı Ahmed 'Azbe Paşa	kullanma,Eşkiyalık	
59	Taşköprü	Kocaeli Sancağı Mutasarrıfı Ahmed Azber Paşa	Görevi Kötüye kullanma,Eşkiyalık ,Görevlendirme	Af
60	Bilecik	Kocaeli Sancağı Mutasarrıfı Ahmed Azber Paşa	Görevi kötüye kullanma,Emre İtaatsizlik, Eşkiyalık	İdam
61	Bilecik	Karamürsel a'yânı Osman	Görevi kötüye kullanma, Emre itaatsizlik, Eşkiyalık	İdam ve Görevlendirme
62	Bilecik	Kocaeli Sancağı Mutasarrıfı Ahmed Azber Paşa	Görevi kötüye kullanma, Emre itaatsizlik, Eşkiyalık	İdam ve Görevlendirme
68	Bursa	Bursa Ayanı Ali	Emre İtaatsizlik	Görevlendirme ve İkaz
73	Kocaeli	Bozok Sancağı Mutasarrıfı Cebbar zade Mir Süleyman	Görevlendirme ve İkaz	İdam
74	Çanakkale	Bahr-i Sefid Boğazı Muhafızı Mir Hüseyin	Görevi Kötüye kullanma,Emre itaatsizlik,Eşkiyalık,Firar	İdam
75	Karaman	Karaman valisi Ali Paşa ve iş erlerine	Görevi Kötüye kullanma,Emre itaatsizlik,Eşkiyalık,Firar	İdam
86	İzmir	İzmir Mirliva ve Voyvodasına	Görevi Kötüye kullanma,Emre itaatsizlik,Eşkiyalık,Firar	Görevlendirme
87	Kocaeli	Koca Eli ve Hüdavendigâr Sancağı Mutasarrıfı Ahmed Paşa	Görevi Kötüye kullanma,Emre itaatsizlik,Eşkiyalık,Firar	İhsan ve Tevcih
88	Kocaeli	Sultanönü Sancağı kuznat nüvvab ayan ve zabitanına	Görevlendirme	Görevlendirme
89	Dumaniç	Koca Eli ve Hüdavendigâr Sancağı Mutasarrıfı Ahmed Paşa	Görevlendirme	İdam
91	Kocaeli	Koca Eli ve Hüdavendigâr Sancağı Mutasarrıfı Ahmed Paşa	Görevlendirme	Görevlendirme
92	Kocaeli	Koca Eli ve Hüdavendigâr Sancağı Mutasarrıfı Ahmed Paşa	Görevlendirme	Görevlendirme
93	Kocaeli	Koca Eli ve	Görevlendirme	İhsan ve Tevcih

		Hüdavendigâr Sancağı Mutasarrıfı Ahmed Paşa		
94	İstanbul	Koca Eli ve Hüdavendigâr Sancağı Mutasarrıfı Ahmed Paşa	Firar	Görevlendirme
95	Bilecik	Koca Eli ve Hüdavendigâr Sancağı Mutasarrıfı Ahmed Paşa	Görevlendirme	Görevlendirme
96	Bilecik	Koca Eli ve Hüdavendigâr Sancağı Mutasarrıfı Ahmed Paşa	Eşkiyalık	Af
97	Bilecik	Nasuhzade Nasuh	Firar	Görevlendirme
99	Hüdavendigâr	Koca Eli ve Hüdavendigâr Sancağı Mutasarrıfı Ahmed Paşa	Görevlendirme	Görevlendirme
100	Hüdavendigâr	Koca Eli ve Hüdavendigâr Sancağı Mutasarrıfı Ahmed Paşa	Emre İtaatsizlik, Görevi Kötüye kullanma, Eşkiyalık, Fukaraya zulm, Gasb	İdam
101	Adana/Tarsus	Dergah-ı Muallam kapucu başlarından Cabbarzade Mir Süleyman	Eşkîya, Firar	İdam
103	Mihaliç	Koca Eli ve Hüdavendigâr Sancağı Mutasarrıfı Ahmed Paşa	Eşkîya, Emre İtaatsizlik	İdam
104	Mihaliç	Koca Eli ve Hüdavendigâr Sancağı Mutasarrıfı Ahmed Paşa	Eşkîya, Emre İtaatsizlik	İdam
105	Mihaliç	Kara Osman zade Elhac Ömer	Eşkîya, Emre İtaatsizlik	Görevlendirme
106	Mihaliç	Koca Eli ve Hüdavendigâr Sancağı Mutasarrıfı Ahmed Paşa	Eşkîya, Emre İtaatsizlik	Görevlendirme
107	Hersek	Bosna valisi İbrahim Hilmi Paşa	Görevlendirme	Görevlendirme
108	Mihaliç	Koca Eli ve Hüdavendigâr Sancağı Mutasarrıfı Ahmed Paşa	Eşkîya, Firar	İdam
109	Kirmasti	Limni naibi ve Limni voyvodası	Eşkîya, Emre İtaatsizlik	İdam
110	Kocaeli	Nasuhzade Nasuh	Emre İtaatsizlik	İkaz ve Tenbîh
111	Bursa	Bursa naibine ve	Eşkîya, Emre	İdam

		mütesellimine ve ayan ve zabitan ve ahaliye	İtaatsizlik, Firar	
123	İstenköy	Eski Rikab-ı Hümayun Kaimakamı Şakir Ahmed Paşa	Azl	Zorunlu İkamet
124	Bazarköy	Koca Eli ve Hüdavendigâr Sancağı Mutasarrıfı Ahmed Paşa	Eşkîya, Emre İtaatsizlik, Adam Öldürme, Gasb	İdam
125	Bazarköy	Koca Eli ve Hüdavendigâr Sancağı kazaları ayanlarına	Eşkîya, Emre İtaatsizlik, Adam Öldürme, Gasb	İdam
127	Bazarköy	Koca Eli ve Hüdavendigâr Sancağı Mutasarrıfı Ahmed Paşa	Eşkîya, Emre İtaatsizlik, Adam Öldürme, Gasb	Görevlendirme
128	Bazarköy	Koca Eli ve Hüdavendigâr Sancağı Mutasarrıfı Ahmed Paşa	Eşkîya, Emre İtaatsizlik, Adam Öldürme, Gasb, Firar	Görevlendirme
129	Mihaliç	Mihalic Naibine, Mihalic Voyvodasına ve Ahali ve iş erlerine	Eşkîya, Firar	Görevlendirme
137	Kocaeli Hüdavendigâr	Koca Eli ve Hüdavendigâr Sancağı Mutasarrıfı Ahmed Paşa	Eşkîya, Firar	Görevlendirme
138	Saruhan	Saruhan Sancağı Mütesellimi Kara Osman	Eşkîya, Firar	Görevlendirme
139	Bergama	Bergama voyvodası Kara Osman zade elhac Ömer	Eşkîya, Firar	Görevlendirme
141	Siroz	Rum eli kuzat ve nüvvab ve ayan ve sair zabitanlarına	Eşkîya, Firar	Görevlendirme
142	Bergama	Bergama voyvodası Kara Osman zade elhac Ömer	Eşkîya, Firar	İkaz ve tenbîh
152	Ankara	Ankara Sancağı Mutasarrıfı Abdurrahman Paşa	Halka zulm ve Olumsuz Davranış	Af
153	Halep	Edirne Bostancıbaşı Vekili Ahmed ve Dimetoka naibine ve kale dizdarına	Emre İtaatsizlik, Eşkîyalık, Halka Zulm	İdam
154	Vidin	Saruhan Sancağı Mütesellimi Kara Osman	Eşkîyalık Firar	İdam
156	Halep	Hala Haleb valisi Mehmet Ragıp Paşa	Emre İtaatsizlik, Görevi Kötüye kullanma	İdam

157	Şam	Eski Sabıka Darül-sa'adetül şerif ağası Kasım Ağa	Azl	Zorunlu İkamet
158	Akçşehir	Bolu Sancağı mutasarrıfı Abbas Paşa	Eşkıyalık, Gasb Halka Zulm Uygunsuz Davranışlar	İdam
159	Kayseri	Kayseri Sancağı mutasarrıfı Maraşlı Ali ve Maraş sancağı kuzzat ve nüvvab zabitan ve ahaliye	Eşkıyalık	İdam
160	Teke	Koca Eli ve Hüdavendigâr Sancağı Mutasarrıfı Ahmed Paşa	Halka Zulm ve Gasb	Belirsiz ceza
161	Teke	Memur Teke canibinde olan İsmail	Görevlendirme	Görevlendirme
162	Teke	Koca Eli ve Hüdavendigâr Sancağı Mutasarrıfı Ahmed Paşa	Görevlendirme	Görevlendirme
163	Teke	Ümerâ-i deryâdan Rodoslu Hasan Bey	Görevlendirme	Görevlendirme
164	Teke	Dergâh-ı mu'allâm kapucıbaşılarından Aydın muhassılı Mehmed	Görevlendirme	Görevlendirme
165	Teke	Koca Eli ve Hüdavendigâr Sancağı Mutasarrıfı Ahmed Paşa	Emre İtaatsizlik, Firar	İdam
166	Burdur	Sığla sancağı mütesellimi İlyaszâde İlyas	Görevlendirme	Görevlendirme
171	Teke	Ümerâ-i deryâdan Rodoslu Hasan Bey	Görevlendirme	İkaz ve Tenbîh
172	Sığla	Sığla sancağı mütesellimi İlyaszâde İlyas	Görevlendirme	Görevlendirme
175	Mısır	Mısır valisi Mehmed Ali Paşa	Görevlendirme	İdam
176	Karaman	Karaman valisi Ali Paşa	Görevlendirme	Görevlendirme
177	Aksaray	Eski Aksaray sancağı mutasarrıfı Derviş Mehmed Paşa	Görevlendirme	İkaz ve Tenbîh
178	Sığla	Sığla sancağı mütesellimi İlyaszâde İlyas	Görevlendirme	İkaz ve Tenbîh
181	Aydın	Aydın muhassılı Mehmed	Görevlendirme	İkaz ve Tenbîh
182	Rodos	Ümerâ-i deryâdan Rodoslu Hasan Bey	Görevlendirme	İkaz ve Tenbîh

183	Muğla	Menteşe sancağı mutasarrıfı İbrahim Paşa	Emre İtaatsizlik,	İdam
184	Rakka	Eski Rakka valisi Veli Paşa	Görevi Kötüye Kullanma, Emre İtaatsizlik Uygunsuz davranışlar	Zorunlu İkamet
185	Divrikli	Ma'adin-i hümayûnum emîni Ahmed	Gasb,Adam öldürme	İdam
189	Divrikli	Sivas valisi İbrahim Paşa	Gasb,Adam öldürme	İdam
190	----	Caparzâde Süleyman Bey	Görevlendirme	İkaz ve Tenbîh
195	Halep	Bozok sancağı mutasarrıfı Mîr Süleyman	Görevlendirme	İkaz ve Tenbîh
196	Akçadağ	Ma'adin-i hümayûnum emîni Ahmed	Eşkiyalık, İtaatsizlik, Görevi, Kötüye Kullanma	Görevlendirme
198	Divrikli	Sivas valisi Pehlûvan Seyyid İbrahim Paşa	Eşkiyalık, İtaatsizlik, Görevi, Kötüye Kullanma	Görevlendirme
199	Sivas	Sivas valisi Pehlûvan Seyyid İbrahim Paşa	Eşkiyalık, İtaatsizlik, Görevi, Kötüye Kullanma	Görevlendirme
200	Malatya	Malatya sancağı mutasarrıfı ve Behisni kâimmakâmı Reşvanzâde Abdurrahman Paşa	Eşkiyalık, İtaatsizlik, Görevi, Kötüye Kullanma	Görevlendirme
201	Aksaray	Karaman Valisi ve Tekeli Sancağı Mutasarrıfı Ali Paşa	Eşkiyalık, Halka Zulüm, İtaatsizlik	İdam
202	Kudüs	Adana valisine	Eşkiyalık, Gasb	Af
204	Şirak	Erzurum valisine ve Şirak Kazası naibine	Tecavüz	Belirsiz
205	İstanköy	Eski Rikab-ı Hümayun Kaimakamı Ahmed Şakir Paşa	Arzuhal	İkamet
206	Erzurum	Erzurum valisi Mehmet Emin Paşa	Halka zulm ve Fitne Fesad	İdam
207	Ereğli	Bolu ve Viranşehir Sancakları Vezir Ayas Paşa	Eşkiyalık Firar	İdam
208	Mizistre	Mora Valisi Ahmed Paşa	Eşkiyalık	Görevlendirme
209	Teke	Kara Hisar Sancağı Mutasarrıfı Vezir El-Hac Mehmed Paşa	İtaatsizlik Eşkiyalık	İdam
212	Rodos	Kavala Mübaşiri Sadr-ı Esbak Hacı Yusuf Ziya Paşa	Görevlendirme	Görevlendirme

213	Sivas	Sivas Valisi Vezir Pehlivan İbrahim Paşa	Eşkiyalık Zulm Gasb	İdam
214	Menteşe	Menteşe Sancağı Mutasarrıfı İbrahim Paşa	Görevlendirme	İkaz ve Tenbîh
215	Limni	Limni Kal 'ası Dizdarı	Uygunsuz Davranışlar, Firar	İdam
216	Teke	Kara Hisar Sancağı Mutasarrıfı Vezir Hacı Mehmed Paşa	Görevlendirme	Görevlendirme
217	Alaiye	Alâiye Sancağı Mutasarrıfı Vezir Abidin Paşa	Görevlendirme	Görevlendirme
218	Karaman	Karaman Valisi ve Teke Sancağı Mutasarrıfı Vezir Hacı Ali Paşa	Görevlendirme	İkaz ve Tenbîh
219	Alaiye	Alâiye Sancağı Mutasarrıfı Vezir Abiddin Paşa	Görevlendirme	İkaz ve Tenbîh
220	Karahisar	Kara Hisar Sancağı Mutasarrıfı Vezir Hacı Mehmed Paşa	Görevlendirme	Görevlendirme
226	Bilecik	Kocaeli Sancağı Mutasarrıfı Vezir Aziz El-Hac Ahmed Paşa	Emre İtaatsizlik, Görevi kötüye kullanma	Sürgün
227	Akçağdağ	Milas Valisi Vezir Pehlivan Seyyid İbrahim Paşa	Görevlendirme	Görevlendirme
229	Akçağdağ	Sivas Valisi Vezir Pehlivan Seyyid İbrahim Paşa	Emre İtaatsizlik,Halka Zulm	İdam
230	Çemişgezek	Kapıcı başı Çemişgezek Voyvodası Kara Hunk Zade Bey	Görevlendirme	İkaz ve Tenbîh
231	Medine	Sabıkan Şeyh'ul Haremi Hacı Mehmed Anber Ağa	Görevlendirme	İkamet
232	Alaiyye	Alaiye Sancağı Mutasarrıfı Vezir Abiddin Paşa	Görevlendirme	İkaz ve Tenbîh
239	Alaiyye	Karaman Valisi ve Teke Sancağı Mutasarrıfı Vezir Hacı Ali Paşa	Görevlendirme	İkaz ve Tenbîh
240	Tokat	Sabıkan Erzurum Valisi Olup ve Tokad'a Tayin Olan Mehmed Emin Paşa	Görevlendirme	İkamet
241	Bitlis	Van Beylerbeyi Derviş Paşa	Görevi Kötüye Kullanma Halka	İdam

			zulm ve Gasb	
242	Boyabad	Kastamonu Sancağı Mutasarrıfı Vezir Salih Paşa	Halka zulm	Belirsiz ceza
243	Boyabad	Dergâh-ı muallam Kapıcı başı Bozok Sancağı Mutasarrıfı Cabbar Zade Mir Süleyman	Halka zulm, Firar	Görevlendirme
244	Osmancık	Dergâh-ı muallam Kapıcı başı Bozok Sancağı Mutasarrıfı Cabbar Zade Mir Süleyman	Halka Zulm, Firar	Görevlendirme
245	Sivas	Sivas Valisi Vezir Pehlûvan Seyyid İbrahim Paşa	Halka Zulm, Firar	İdam
246	Sivas	Sivas Valisi Vezir Pehlûvan Seyyid İbrahim Paşa	Görevlendirme	İdam
247	Sivas	Mir-i Miran Meâdin-i Hümayun Emn-i Ahmed	Görevlendirme	Görevlendirme
248	Behisni	Malatya Sancağı Mutasarrıfı ve Behisni Kaimakamı Maşranzâde Abdurrahman Paşa	Firar	Görevlendirme
249	Antalya	Karaman Valisi ve Teke Sancağı Mutasarrıfı Vezir Hacı Ali Paşa	Görevlendirme	Görevlendirme
250	Antalya	Alâiye Sancağı Mutasarrıfı olup Teke Üzerine Memur kılınan Zeynelabiddin Paşa	Görevlendirme	Görevlendirme
253	Antalya	Kaptan-ı Derya Vezir Hüsrev Paşa	Görevlendirme	Görevlendirme
254	Bursa	Koca İli ve Hüdavendigar Sancağı Mutasarrıfı Hacı Aziz Ahmed Paşa	Halka zulm, Tecavüz,	Belirsiz ceza
257	Bursa	Bolu ve Viranşehir Mutasarrıfı Abbas Paşa	Halka zulm, Tecavüz, Gasb	İdam
273	Şile	Şile Naibi ve Serdarı Hüseyin Zade	Halka zulm, Tecavüz, Gasb, Firar	İdam
274	Erzurum	Erzurum Valisi ve Şark Canibi Ser Askeri Ahmed Paşa	Görevlendirme	Görevlendirme
275	Sivas	Sivas Valisi Vezir	Görevlendirme	Görevlendirme

		Pehlivan Seyyid İbrahim Paşa		
276	Kocaeli	Bolu Viranşehir Sancakları Mutasarrıfı Abbas Paşa	Hırsızlık,Firar	İdam
277	Bolu	Koca Eli ve Hüdavendigâr Sancağı Mutasarrıfı Ahmed Paşa	Emre İtaatsizlik,Halka zulm,Uygunsuz Davranış	Belirsiz ceza
278	Halep	Halep Valisi Celaleddin Paşa	Eşkiyalık Halka Zulm,	Belirsiz ceza
279	Bozok	Bozok Sancağı Mutasarrıfı Mir Süleyman	Emre itaatsizlik, Görevi kötüye kullanma	Belirsiz ceza
280	Maraş	Maraş Beylerbeyi Kalender Paşa	Görevlendirme	Görevlendirme
281	Halep	Rum Kalalı Mir Ebubekir	Tevcih	Tevcih İhsan
282	Antakya	Antakya Mütessillimi Mürselzade Cabbar	Görevlendirme	Görevlendirme
283	Riha	Mürselzade Cabbar	Görevlendirme	Tenbih ve İkaz
284	Halep	Halep Valisi Celaleddin Paşa	Tevcih	Af
285	Riha	Halep Valisi Celaleddin Paşa	Emre İtaatsizlik, Görevi kötüye kullanma	İdam
286	Şuur	Halep Valisi Celaleddin Paşa	Firar	Belirsiz ceza
287	Dürzi dağı	Halep Valisi Celaleddin Paşa	Eşkiyalık,Gasb	İdam
288	Dürzi dağı	Sayda, Trablusşam Valisi ve Cidde Başbuğu Süleyman Paşa	Fitne Fesad, İtaatsizlik	İdam
290	Şam	Şam Valisi Süleyman Paşa	Görevlendirme	İdam
291	Dürzi Dağı	Seyda Valisi Süleyman Paşa	Eşkiyalık,İtaatsizlik	İdam
292	Şam	Şam Valisi Süleyman Paşa	Eşkiyalık, İtaatsizlik, Firar	İdam
293	Dürzi Dağı	Sayda Valisi Süleyman Paşa	Görevlendirme	Görevlendirme
294	Erzurum	Erzurum Valisi ve Şark Canibi Ser Askeri Ahmed Paşa	Uygunsuz Davranış,Halka zulm	İdam
295	Antalya	İzmir Voyvodası Mehmedİzmir Naib ve Ayanları	Görevlendirme	Görevlendirme
296	Kızılhisar	Kızılhisar Mütessillimi Mir Ömer	Görevlendirme	Tenbih ve İkaz
297	Aydın	Aydın Muhassılı Mehmed	Görevlendirme	Tenbih ve İkaz

298	Maraş	Maraş Beylerbeyi Kalender Paşa	Fukaraya zulm işkence	İdam
299	Sofi	Maraş Beylerbeyi Kalender Paşa	İtaatsizlik,	Belirsiz ceza
300	Antep	Maraş Beylerbeyi Kalender Paşa	Uygunsuz Davranış,Adam öldürme,Gasb	İdam
301	Bağdad	Bağdad Valisi Mehmed Said Paşa	Görevlendirme	Görevlendirme
303	Aydın	Aydın Muhassılı Mehmed	Görevlendirme	Tenbîh ve İkaz
304	Kızılhisar	Kızılhisar Mütesellimi Ömer Kızıl Hisar Naib ve Ayanları	Görevlendirme	Görevlendirme
305	İzmir	İzmir Voyvodası Mehmed,İzmir Naib ve Ayanları	Görevlendirme	Görevlendirme
306	Menteşe	Menteşe Sancağı mutasarrıfı Reşid Paşa	Görevlendirme	Tevcih ve İhsan
307	Uşak	Uşak voyvodası Seyyid Elhaç Abdulkadir	Uygunsuz Davranış, Halka zulm	Belirsiz ceza
308	Erzurum	Erzurum Valisi ve Şark Canibi Ser Askeri Ahmed Paşa	Halka zulm, tecavüz,	İdam
309	Dürzi dağı	Sayda, Trablusşam Valisi ve Cidde Başbuğu Süleyman Paşa	Eşkiyalık, İtaatsizlik, Firar	İdam
310	Şam	Şam Valisi Süleyman Paşa	Eşkiyalık,İtaatsizli k,Firar	İdam
311	Hama	Hama Mütesellimine	Görevlendirme	Tenbîh ve İkaz
313	Aydın	Aydın Muhassılı Mehmed	Görevlendirme	Tenbîh ve İkaz
314	İbrail	İbrail Kadısına ve Zabitanına	Eşkiyalık,Firar	Görevlendirme
315	Aydın	Aydın Muhassılı Mehmed	Görevlendirme	Tenbîh ve İkaz
316	Diyarbakır	Eski Diyarbakır Valisi İbrahim Paşa	Görevi Kötüye kullanma	Tenbîh ve İkaz
317	Hanya	Hanya Muhafızı Osman	Eşkiyalık, Görevini kötüye kullanma	Sürgün
318	Malatya	Sivas Valisi Pehlivan Seyid İbrahim Paşa	Fukaraya Zulm, Adam Öldürme, Gasb,Firar	Tenbîh ve İkaz
319	Halep	Halep Valisi Celaledin Paşa	Uygunsuz Davranış,Halka Tüccara Zulm	Sürgün
320	Halep	Halep Valisi Celaledin Paşa	Halka Zulm	İdam
329	Karaman	Menteşe ve Tekeli Sancağı Mutasarrıfı	Azl	Tevcih ve İhsan

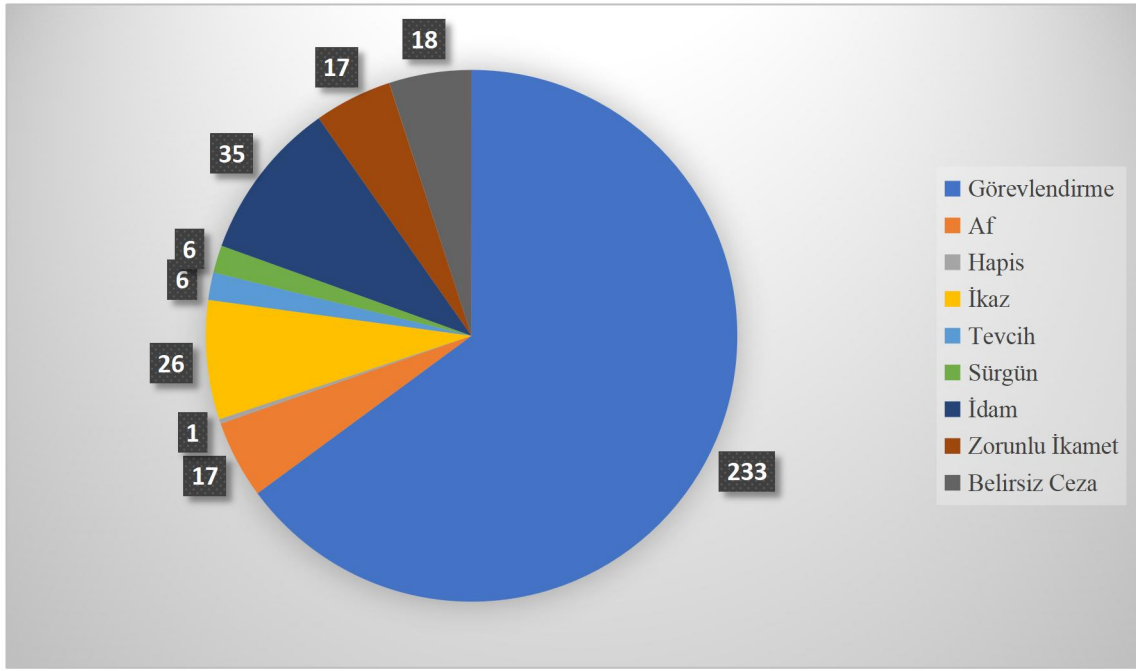
		İbrahim Paşa		
330	Alaiye	Alaiyye Sancağı Mutasarrıfı Zeynel Abidin Paşa	Görevlendirme	Görevlendirme
331	Karaman	Karaman Valisi kazalar voyvodalar ve ayanları	Görevlendirme	Görevlendirme
332	Limni	Eski Karaman Valisi Ali Paşa	Azl	Sürgün
333	Karaman	Kaptan-ı Derya Hüsrev Mehmed Paşa	Görevlendirme	Görevlendirme
334	Eğriboz	Eğriboz Muhafızı Ebubekir Paşa	Görevlendirme	Görevlendirme
335	Aydın	Aydın Muhassılı Mehmed	Görevlendirme	Tenbih ve İkaz
336		Halep Valisi Celaledin Paşa		
337	İspir	Erzurum Valisi ve Şark Canibi Seraskeri Ahmed Paşa	Halka Zulm, Emre İtaatsizlik	İdam
338	Merzifon	Sivas Valisi Pehlivan Seydül İbrahim Paşa	İtaatsizlik, Halka Zulm, Firar	İdam
339	Mudurnu	Bolu ve Viranşehir Mutasarrıfı Osman Paşa	İtaatsizlik	İkaz
340	Tonya	Trabzon Valisi ve Muhassılı Süleyman Paşa	İtaatsizlik, Firar	İdam
341		Hassa Bostancıbaşı Abdullah		
342	Akça Dağı	Sivas Valisi Pehlivan Seyid İbrahim Paşa	İtaatsizlik, Zulm, E mre İtaatsizlik	Görevlendirme

Tablo 2 Eşkiya ve devlete baş kaldıran asilerin isimleri ve bulundukları yerler

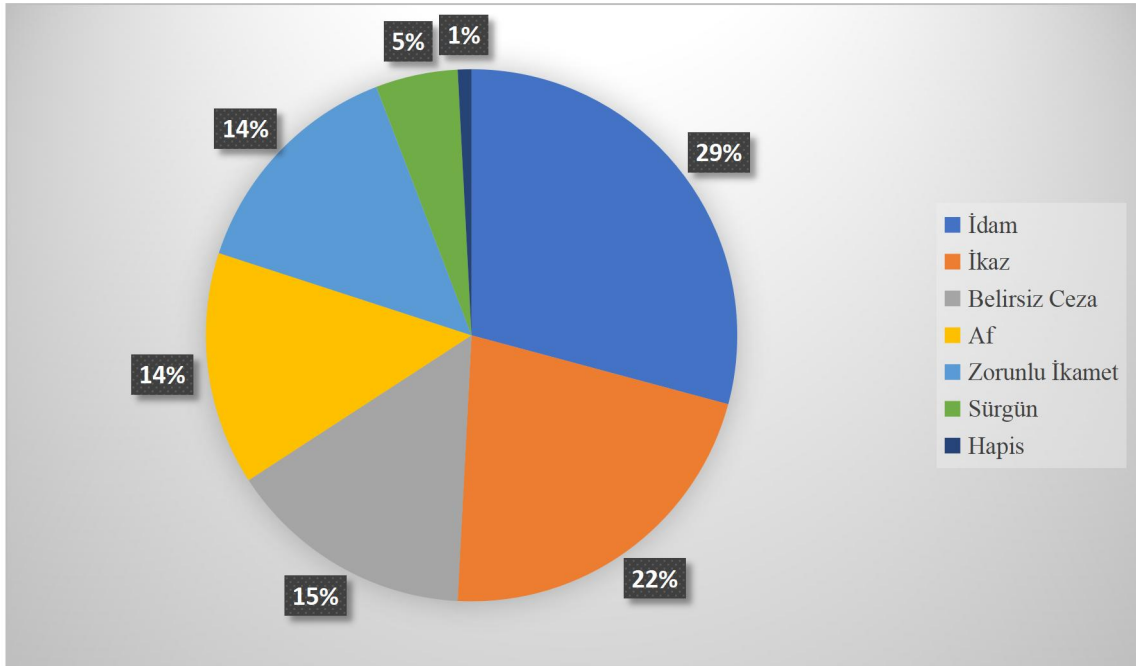
Yer İsimleri	Sayfa No	Belge No	Eşkiyaların İsimleri
Bilecik, Dumaniç, Yaylacık	30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 50, 100	60, 61, 62, 68, 73, 74, 75, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 99	Kalyoncu Ali
Uluborlu, Senirkend, Karib	2,	1,	Köroğlu Dede Hüseyin
Ergene	3	2,	Farbaidi Ahmed
Akçaşehir	4, 5, 6	6, 8, 9	Hacı Ahmed Zade
Uşak, Buca	7	10, 11	Kütahya Mütessilimi Abdurrahman
Akdeniz, Bozca Ada Galos	9	15	Çalmıcalı Şahin Dimitri
İznik, Karamürsel, Pazargölü	9	16, 17, 18, 19,	Domdom oğlu Adik Mehmed
Filibe, Kozanlık, Zağra	12, 13, 14,	27, 28, 31, 32,	Bekirlili Mustafa

	15, 16, 17, 18	33, 34,35, 36, 37, 38, 39, 40	
Gelibolu	13	28,	Çolak Ahmed
Keşan	13	29,	Kalaycıoğlu Ahmed
Sandıklı	21	45	Hacı Halilzade Cura Halil, Kecec Ali ve Mustafa
Akçalar köyü	26	53	Seyid Hüseyin
Cereberşam,Adana Tarsus	28	56,57	Hasan
Adana,Tarsus	46	101, 102	Bayburtlu Hasan
Mihaliç	47, 48, 49, 51,	103, 104, 105,106, 108, 111,112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122	Abantoğlu Süleyman
Menteşe,Bazarköy,Saruhan,Mihali, Bergama,Vidin,Ula	53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 79	124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 154,183	Ayan Esad
Akça Şehir		158,	Sarhoş Osman
Teke	69,	160, 161,	Hacı Mehmet
Teke	69, 70, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 102, 104, 111, 112, 113, 114, 115, 130, 138, 139, 140, 141, 145, 146, 155,157,158	162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 182, 183, 209, 210, 216, 217, 218, 219, 220, 226, 232, 239, 249, 250, 253, 295, 297, 303, 304, 305, 306,313, 315, 329, 331, 334,	Hacı Mehmet oğlu Tekeli İbrahim
Rakka, Divrikli, Sivas	79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86 101, 102, 103, 110, 111,	184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 192, 193, 194, 195, 193, 197, 198, 199, 200, 227, 229, 230, 246, 247, 248, 342	Divrikli Köse Mustafa Paşazade Veli
Aksaray	84, 85	201	Zaim Mustafa, Ali

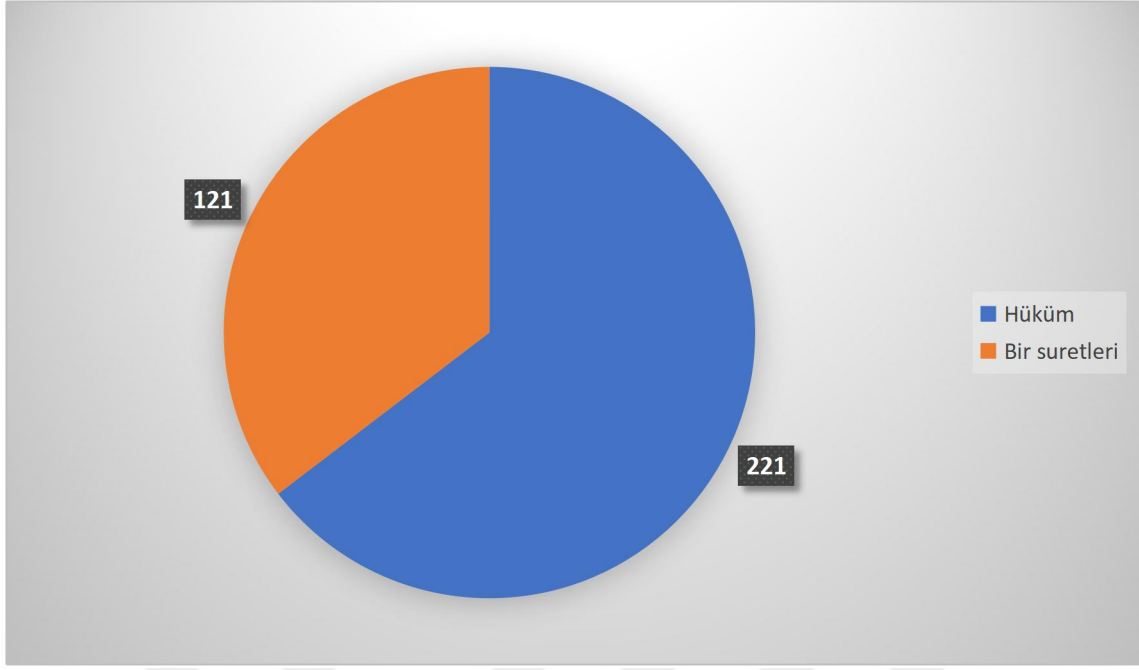
			Bey, Abdullah Arap Karaosmanoğlu Mehmet, Çoraplıoğlu Mehmet, Habib
Barduniye	90,	208,	Kara Ömer Kıbarısako oğlu İdris
Bitlis	107,	241	Şeyho Bey
Bozok, Boyabad, Gargo, Kangırı,Sivas,	107, 108, 109, 129,	242, 243, 244, 245, 294,	Mustafa Bey
Bursa Yenişehir, Bilecik, Bolu, Şile,	117,118, 119, 121, 122, 123,	254, 257, 273, 274, 275, 276,	Saruca oğlu Osman
Kocaeli ve Hüdavendigar	124,	277,	Keriri Süleyman
Riha,Sivas	128, 129, 161,	285,286, 338	Bayburtlu Deli Hasan
Şuur,Riha,Dürzi Dağı Mirişir, Şam, Hama	129, 130,131, 132, 133, 134, 142, 143,	287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 309, 310, 311, 312,	Topal Ali Mehmed Said,Uzun Ali
Maraş	137	298,	Çarpuni Ebubekir
Antep	137,	300,	Abdulfettah ve Ağacı ve Karındaşı Ahmed
Erzurum,Vidin	141	308,	Şeyho Bey
İbrail	145	314	Erkail evamile, Hacı Mehmet ve Hüseyin
Hanya	147	317	Mevlemler Mustafa Emin
Sivas, Malatya	147, 148	318,	Müro
Halep	149	320,	Horbol Oğlu Hacı
Halep	150	321,	Hamoselli oğlu Ahmed
Halep	150	323,	Havvas oğlu Hüseyin
Halep	150	325	Belenli oğlu
Halep	150	326	İsa beşe oğlu Ömer
Halep	150	327	Recep oğlu Hacı Yusuf
İspir	150	337	Nuh Oğlu Sağlim
Mudurnu	162	339	Ahmet Bey
Tonya,Tirebolu	163	340	Hacı Salih Oğlu Ali

Şekil 1 Hükümlerin genel dağılımı

Şekil 2 Hükümlerde yer alan cezaların orantısız grafiği

Şekil 3 Hüküm ve bir suretlerin sayısı

3. 6 NUMARALI MÜHİMME-İ MEKTÛME DEFTERİ'NİN HÜKÛM ÖZETLERİ VE TRANSKRİPSYONU

3.1. Hüküm Özetleri

Sayfa 2/Hüküm 1

Daha önce birçok ihtilâfa sebep olan eşkıya zümresinden Koroğlu Dede Hüseyin isimli eşkıyanın Dede Salih isimli kişi ile ittifak etmesi ve beraber Uluborlu kazasına tabi Senirkend ve Karîb köylerini basıp asker ve fukarayı öldürmeleri, mallarını ve eşyalarını yağmalamalarından dolayı bunların yakalanıp idam edilmeleri hakkında Ocak 1810 tarihli hüküm.

Sayfa 3/Hüküm 2

Ergene kazasında olan Farbaidi oğlu Ahmet bazı kişilerle beraber tahrik etme fitne ve fesat çıkararak zarar ziyan veren bu kişinin cezası hususu varid olup fesadın ortaya çıkmadan yalnız Farbaidi oğlunun idam ettirilmesi için harekete geçilmesi hakkında Ocak 1810 tarihli hüküm.

Sayfa 3/Hüküm 3

Eski Kaptan-ı deryanın görevinden alınıp bu defa emekli olarak Bursa'da ikamete tayin kılınan Hacı Mehmet Paşa ve Kethüda Paşa'nın Bursa'ya tayin edilmesi hakkında Ocak 1810 tarihli hüküm.

Sayfa 3/Hüküm 4

Kaymakam Kethüdası kâtiplerinden olan meskuk altının fiyatına dair meydana gelen emri şerifte bundan önce tarafına hizmet eden Ali, Tavas kazasına giderken kasten katl ve idam ile Aydın havalisine kaçmış olup bu kişinin bütün mal ve eşyasının alınması ve bulunduğu yerde yakalanıp idam edilmesi hakkında Şubat 1810 tarihli hüküm.

Sayfa 4/Hüküm 5

Palaslı Mehmet Paşa beylerbeyi ve Köstendil Sancağı Amiri İsmail Paşa Köstendil Ayanı öldürülünce Paşa'nın ve amirin görevlerinden alınması ve yerlerine sancakta ehil olan kişilerin yerine getirilmesi için Rumeli valisine ve Sofya seraskerlerine gönderilen Ocak 1810 tarihli hüküm.

Sayfa 4/Hüküm 6

Akçaşehir Ayanı Osman, Hacı Ahmed Zade Halil'in yakalanıp idam edilmesi için tayin edilmiş olup mevcut askerleriyle beraber Akçaşehir'e gidip halkın huzuru refahı için çalışması hakkında Şubat 1809 tarihli hüküm.

Sayfa 5/Hüküm 7

Kaymakamlıktan azl edilen Osman Paşa'nın Limni Adası'na memur kılınmasıyla Gediklilerden olan mezburun refakatiyle derhal harekete geçip Limni Adası'na varılması ve orda münasip bir yerde ikâmet ettirilmesi hakkında. Şubat 1810 tarihli hüküm.

Sayfa 5/Hüküm 8

Saray kapıcılarından Hacı Ahmet Zade Halil'in yapmış olduğu isyana pişman olarak bundan sonra yerinde kalması için halkı koruması ve kethüdasıyla beraber bahardaki sefer için 500 asker göndermek şartıyla suçunun af edilmesi ve bağlılığının sunulması herhangi bir sorun olduğunda Kocaeli sancak beyi Hüsrev Paşa'ya bildirilmesi hakkında Şubat 1810 tarihli hüküm.

Sayfa 6/Hüküm 9

Saray kapıcıbaşlarından Hacı Ahmet Zade Halil'in isyanından sonra tövbe ve pişman olması. Bundan sonra kendi hanesinde ikâmet edip ahali ve halkın eziyet ve düşmanlık yapmayarak onları koruma ve muhafazasına dikkat etmesi ve kethüda başbuğuyla bahar için 500 nefer güzide asker göndermek şartıyla af edilmesi. Bütün mesuliyeti Kocaeli sancağı yöneticisi vezir Hüsrev Paşa'ya bildirilmesi bahardan önce bu askerlerin orduya gönderilmesi hakkında Şubat 1810 tarihli hüküm.

Sayfa 7/Hüküm 10

Müderreslerden Kütahya Mütesellimi Abdurrahman halka zulm uyguladığından bu zulümlerin son bulmadığı için müderresliğinin ortadan kaldırılması ve sürgün edilmesine rağmen emre uymamdığı. Çavuşlar kethüdası Hacı Mustafa ve kardeşi Hacı Said ve Ataullah ve Zencirbaşı Çavuş Ali ile ittifak ederek sefere memur kılındık diyerek Kütahya'dan yola çıkması. Uşak ve Buca tarafına yola çıktıkları ve bu zalimlerin idam ve varlıklarına son verilmesi hakkında Mart 1810 tarihli hüküm.

Sayfa 7/Hüküm 11

Rızaya aykırı harekete cesaret eden Kütahya mütesellimi Abdurrahman ile arkadaşları olan çavuşlar kethüdası Hacı Mustafa ve kardeşi Hacı Said ve Ataullah ve Zencirbaşı

Çavuş Ali'nin idam ve ortadan kaldırılmaları için fermanın olunmuştu. Ancak geçmiş suçların afları bunların eş ve evlatlarının dilek ve ricası ve merhamete layık olduklarını Kütahya kethüdasına bildirip bu dilekleri beyan etmesiyle bunların af olunup haklarında olan emrin kaldırılması ve merkumlara asla saldırılmaması hakkında Mayıs 1810 tarihli hüküm.

Sayfa 8/Hüküm 12

Bundan önce rızaya aykırı hareket yapan Kütahya mütesellimi Abdurrahman ile refikleri olan Hacı Said ve Ataullah ve Ali'nin idamları ferman olmuşsa da geçmiş suçların af edilmesi ve onlara dokunulmaması hükmü verilmiştir. Mayıs 1810 tarihli hüküm.

Sayfa 8/Hüküm 13

Bundan önce terbiye etmek için Limni'ye nakl olunan 72 cemaatten orta yazıcısı Ali'nin ibretlik suçlarının düzenlenmesi ve bu cezanın başkalarına da ibret olması ancak bunları düzenlerken rızaya aykırı hareketlerden sakınma ve çekinmeleri hakkında Mayıs 1810 tarihli hüküm.

Sayfa 8/Hüküm 14

Önceden kaymakamlık yapan Halil Paşa kaymakamlıktan azl edilmesinden sonra İznik Midilli'ye sürgün edilmesi Paşa İsmail Zadeyi de yanına alması ve emekliliğini isterse hanesinde isterse çiftliğinde ikamet ederek geçirmesi hakkında Ağustos 1810 tarihli hüküm.

Sayfa 9/Hüküm 15

Akdeniz, Bozca Ada ve Golos sularında eşkıyalık yapan ve Başkente gönderilen yüklü gemileri zapt eden Camlıcalı Şahin Dimitri'nin yakalandığı idam edilmesi ve diğerlerine de ibret olması hakkında Haziran 1810 tarihli hüküm.

Sayfa 9/Hüküm 16

Domdomoğlu denilen Adik Mehmet otuz kırk eşkıyayla İznik, Karamürsel ve Pazargölü havalisinde başıboş dolaşarak halkı gasp ve eşyalarını yağmalamak da ve eğer bir daha gelir ise halka zarar verilmeden ve kimseyi töhmet altında bırakmadan hareket etmeleri ve eşkıyayı yakalamaları hakkında Eylül 1810 tarihli hüküm.

Sayfa 9/Hüküm 17

Üstteki hükmün bir sureti Karamürsel Ayanı vekillerine gönderilmesi hakkında.

Sayfa 9/Hüküm 18

Bir suretinin Pazargölü Ayanı vekillerine gönderilmesi hakkında.

Sayfa 9/Hüküm 19

Bir suretinin Gemlik Ayanı vekillerine gönderilmesi hakkında.

Sayfa 9/Hüküm 20

Eski Trabzon valisi Ali Paşa'ya Trabzon'un, Karadeniz'in Anadolu sahil seraskerliği verilmiş ve Faş kalesinin kâfirlerden temizlenmesi lazım iken kendi faydasına bakması Trabzon valiliğinden azl edilmesine ve dilediği mahalde ikamet etmesi hakkında Kasım 1810 tarihli hüküm.

Sayfa 10/Hüküm 21

Tokat kazası sakinlerinden Cincioğlu Ömer, Kozanlı nahiyesi Ayanlığını kabul ederek ve Ayanlık vesilesiyle fukaraya ve halka zulmetmesi ve mühim işlerde bile istediği harekete cesaret etmesi gibi sebeplerden dolayı cezasının hükmü hakkında Şubat 1810 tarihli hüküm.

Sayfa 10/Hüküm 22

Tokat kazası sakinlerinde Cincioğlu Ömer'in Kozanlı Ayanlığını alarak yaptığı işlerden dolayı cezası verilmiş idi. Cincioğlu Ömer'in iftira beyanıyla eşi ve evladı İsa Bahrı'nın affı hususu hakkında hüküm. Eylül 1810 tarihli hüküm.

Sayfa 10/Hüküm 23

Limni'de ikamet eden Ömer Paşa'nın kendisine uygun olduğu düşünülen Gelibolu'ya tayin edilmesi ve Gelibolu naibinin de ona dikkat etmesi hakkında Aralık 1810 tarihli hüküm.

Sayfa 11/ Hüküm 24

Paşanın Erzurum valiliği sırasında rehavetinden dolayı gerek Erzurum'da olan gerek devletten gönderilen top, mühimmat, bütün edavatı hala Erzurum valisi olan serasker Emin Paşa'ya müfredat defterleriyle beraber devr ve teslim etmesi oradan seri hareketle Tokat'a gelmesi hükmü verildi. Kasım 1810 tarihli hüküm.

Sayfa 11/ Hüküm 25

Şam valisi Yusuf Paşa, Şam ve Trablus gibi eyaletleri idare ederken paralar ve çeşitli malları kendine toplamaktaydı. Ayrıca Mekke ve Medine’de haricilerden olan Suud oğlunun buraya ihaneti sonucu bu mübarek arazinin bu kişilerden Yusuf Paşa tarafından temizlenmesi gerekirken bunu yapmadı. Yusuf Paşa o günlerde Mısır tarafına kadar gitmiş olup Mısır valisi Mehmet Ali Paşa’dan bu kişilerin cezası hususu açık olup af ve şefaate ruhsat verilmeksizin yakalanıp cezalarının verilmesi hakkında Ağustos 1810 tarihli hüküm.

Sayfa 12/Hüküm 26

Sofya ordusu nazırı ve defterdarı olan Osman Paşa’nın memuriyeti değiştirilip yerine Mehmet Rüştü Paşa’nın getirileceği ancak bir müddet daha orda kalması gerektiği. Rumeli valisi ve Sofya seraskeri Hurşit Ahmet Paşa’yla beraber Filibe’nin nizam ve düzenin sağlanması için kaymakamlıktan gönderilen mektup gereğince iş görme ve hareket edilmesi hakkında Kasım 1810 tarihli hüküm.

Sayfa 12/ Hüküm 27

Hain Bekirlili Mustafa’nın bundan önce rızaya aykırı hareket ve Filibe kazasını zapt etme isteği ve ahali ve fukaranın rahatlığına güvenerek cesaret etmekten dolayı bu kişinin ve ona tabi olanların üzerine varılıp layık olduğu cezanın verilip kötülüklerin def’iyle bu hususa mahsus silahtar tayin edilmesi hususu hakkında hüküm verildi. Kasım 1810 tarihli hüküm.

Sayfa 13/Hüküm 28

Delil başılardan Çolak Ahmet ve birtakım kişilerle firari Bekirlili Mustafa’nın kardeşi dahi bunlarla beraber olduğu ihbar edilip bunların Gelibulu’dan Anadolu’ya geçmekte olduğu ve bunlardan fukara halka zulüm ve bir hasar gelmeden ne olursa olsun yakalanması hakkında Nisan 1810 tarihli hüküm.

Sayfa 13/Hüküm 29

Kalaycıoğlu Ahmed adlı şahıs başına birkaç kişi toplayarak Keşan kazası tarafına gelmiş olduğu ihbarla duyulmakta ve Keşan kazasına girmiş ise fitne ve fesat meydana gelmeden buradan uzaklaştırılması ve hala devam eder ise tertib cezasıyla cezalandırılıp buraların kötülüklerden temizlenmesi hakkında. Nisan 1810 tarihli hüküm.

Sayfa 14/Hüküm 30

Beylerbeyi olan Rişvanzade Abdurrahman bundan önce rızaya aykırı hareketten dolayı hakkında fermanın olmasına rağmen geçmiş hareketinden pişman olup af ve istifa etmiş olduğundan önceki suçlarının af edilip suçunun bağışlanmasıyla Behisni kaymakamlığının ona verilmesi hakkında Ocak 1811 tarihli hüküm.

Sayfa 14/Hüküm 31

Kapıcıbaşılardan Bekirlili Mustafa gaza amacıyla kardeşi ve bazı kişileri yanına alarak Filibe kazası köyüne konuşlanmıştır. Bu kişinin rızaya aykırı harekete cüret ederek zalim olup bunların üzerine gidilmesi emir olunduktan sonra Beylerbeyi Muhtar Paşa mahiyetiyle ordu oluşturmuşlar ve bunların bağışlanmayıp bu kişinin ve mahiyetinin idam edilmesine dair, Rumeli valisi ve Sofya seraskeri Hurşid Ahmet Paşa ile beraber üzerlerine gidilmesi hakkında Kasım 1810 tarihli hüküm.

Sayfa 15/Hüküm 32

Bir sureti Rumeli valisine gönderilen bu husus dâhilince merkumun def'i gâilesine dikkat etmesi hakkında

Sayfa 15/Hüküm 33

Bekirlili Mustafa hainin bundan önce Filibe kazasını zabt etme isteği ve üzerlerine gidilmesi hususu Filibe kadısı, nazırı va ahaliye bildirilmiş. Bu eşkıyanın tertib cezasıyla defi ve bunun için Mir İsmail görevlendirilip bu kişilerin ne olursa olsun idam ve ortadan kaldırılması gerektiği hakkında Kasım 1810 tarihli hüküm.

Sayfa 15/Hüküm 34

Daha önceden Bekirlili Mustafa'nın ortadan kaldırılması için Filibe kadısı ve nazırı ve ahalisine tenbîh kılınmasından başka Mora valisi ve Vidin seraskeri Veliyyüddin Paşa'ya dahi tenbîh kılınmıştı. Bekirlili'nin diğerlerine benzer olmayıp onun afvı şöyle dursun lavsını hayal ve hatıra getirenler dahi pişman ve tehlikeli olacağı bu kişinin ne olursa olsun aman ve zaman verilmeden tertib cezasının yerine getirilmesi hakkında Kasım 1810 tarihli hüküm.

Sayfa 16/Hüküm 35

Bekirlili hakkında daha önceden ceza verilmiş ve gerekli yerlere bildirilmiştir. Çavuşbaşı tarafından bildirilen yazıda Kozanlık tarafına firar ettiği söylenmiştir. Sığındığı kulenin zapt olunduğu buna rağmen bu kişinin diğerlerine benzer olmayıp kaybolmasına göz yummayarak eşkıya senin tarafına gelmiş ise kat'a aman ve zaman

vermeden cezasının verilmesi tarafına gelmemiş ise nerede olduğunun araştırılması iç yüzünün ortaya çıkarılması hakkında Kasım 1810 tarihli hüküm.

Sayfa 17/Hüküm 36

Hakkında ferman bulunan Bekirlili Mustafa'nın ölü ya da diri yakalanmasıyla ilgili Mora valisine, Vidin seraskeri Veliyyüddin Paşa'ya, köyün ahalisine, Sofya ordusu nazırı Çavuşbaşı Osman'ya emirler bildirilmişti. Filibe, Kozanlık taraflarına firar ettiği daha önceden biliniyordu şimdi ise ismi geçenlerin birbiriyle haberdar olması ve eğer Edirne taraflarına gelir ise ona aman ve zaman verilmeden yakalanması hakkında Kasım 1810 tarihli hüküm.

Sayfa 17/Hüküm 37

Bir sûreti adı geçen paşaya gönderilen ve adı geçen kişinin ortadan kaldırılmasına dikkat eylemesi hakkında.

Sayfa 17/Hüküm 38

Bekirlili Mustafa'nın firari ve kalesinin yıkılmasından sonra onun takımından geri kalan haşeratların Edirne Bostancıbaşı Mehmet tarafından tayin edilen memurlar ile bunların bir kişisi geri kalmaksızın doğru serasker Veliyyüddin Paşa'nın maiyetine gönderilmesi hakkında Aralık 1810 tarihli hüküm

Sayfa 18/Hüküm 39

Bekirlili Mustafa'nın firarından sonra Filibe tarafında bir şey kalmamış olup Filibe'ye gelmiş olan Yasin Bey'in, maiyetindeki askerin kalabalık olmasından bu kişinin maiyeti serasker Veliyyüddin Paşa'ya verilip bundan başka kapucıbaşılardan Arif Ağa, Derviş Bey ve ve Çavuşbaşı Osman da memur edilip Zağra tarafında Bekirlili'nin takımından kalan kişilerin de acilen maiyetine girmesi Dağdeviren Mehmet'e de bildirilmiş olduğundan serian ve acilen bunların serasker Veliyyüddin Paşa maiyetinde toplaması gerektiği hakkında Aralık 1810 tarihli hüküm

Sayfa 18/Hüküm 40

Daha önceden Bekirlili Mustafa'nın cezasının verilmesi için çeşitli vali ve seraskerlere emir verilmişti. Filibe'nin haricinde adı gecen kişiye zorla ve istemeyerek zaruri uymuş günahsız takımı ve eşkıyalık girişiminde olmayanların töhmet altında olup ve kabahatli olmadıkları. Bunların halkını seven, mülke zarar vermeyen olduklarından dolayı bunların korkutulmaması ve azarlanmaması geçmiş hareketlerinden tövbe ve istiğfar

ederek rızaya dikkat etmeleri ve ziyan olan fukara halkın ve memleketin imarı ve bu kişilere güvenli belde oluşturmaya devletin müsaadesi olduğu hakkında Aralık 1810 tarihli hüküm.

Sayfa 19/Hüküm 41

Adı gecen Paşa'nın bundan önce vezirliğe yükselmesiyle Gelibolu'ya ikameti memur kılınmış ise de türlü borçlar yaptığından eski vatanı Konya'da ikameti hususuna izin ve ruhsat verilmesi hükmü hakkında Mart 1811 tarihli hüküm.

Sayfa 20/Hüküm 42

Tekfurdağı sakinlerinden Çenesiz Mehmet olarak tanınan kişi kendi yolunda olmayıp şeriate aykırı hareketinden tertip cezası kılınmış olduğu bu kişilerin edeplerinin düzeltilmesi fukara halkın zulümler ve haksızlıklardan korunması hakkında Nisan 1808 tarihli hüküm.

Sayfa 20/Hüküm 43

Medine'ye birini mütesellim tayin eyleyip Bahriseyid boğazına doğru yola çıkması ve Abdülkadir Paşa'nın Medine'den derhal yola çıkıp Bursa'ya gelip burada ikamet etmesine memur kılınmıştır. Mart 1808 tarihli hüküm.

Sayfa 20/Hüküm 44

Daha önceden Gelibolu'ya memur kılınmış ise de pek çok borca girdiğinden maaşına hâlel gelmemek şartıyla Konya'da ikametini istediği ve rica ve yalvarmayla bunu orduyu hümayuna bildirip padişahın izniyle şartının kabul edilmesiyle beraber Konya'da ikametinin izin ve müsaade verilmesi hakkında Eylül 1808 tarihli hüküm.

Sayfa 21/Hüküm 45

Karahisar sancağı mütesellimi Mollazade Ahmet bütün askerleriyle hareket edip Sanduklu tarafındaki Hacı Halîlzâde Cura Halil ve kardeşi Kekeç Ali ve Mustafa'nın üzerlerine hücum ve muharebeye girişmekte olduğu ihbar edilmiştir. Daha önceden bu kişiler hakkında emirler verilmiş ise de ahali ve adı geçenlerden razı oldukları vesikalardan anlaşılmıştır. Emrin kaldırıldığı ancak mütesellim emirsiz olarak harekete başladığı rızaya aykırı olduğundan askerini geri çekmesi ve bundan böyle Hacı Halilzadelerin kendi hallerinde ikamet edip haklarında hiçbir zulüm ve haksızlık meydana gelmemek şartıyla af ve salıverilmeleri ve bunlara karşı da hiçbir müdahale ve taarruz meydana gelmemesi hakkında Kasım 1809 tarihli hüküm.

Sayfa 21/Hüküm 46

Kandiye’de ikamet eden Aleks Todorî Purez adlı tâcirin oğlu İlya zimmî uzun zamandan beri Kandiye şehrinde olan Francalı fırınında has ekmek ve peksimet pişirmeyle uğraşır iken Hamabako köyü ahâlîsinden Paşakapısı nöbetçilerinden on sekiz bölüğünden Ali adlı kişi peksimet pişirmek için fırına varıp bahsedilen İlya ile kavga ede. Kavga uzayınca nöbetçi tahammül edemeyip sokaktan geçen bir zımmının bıçağını alıp İlya’yı bıçaklar Korkusundan firar edip zabitan tayiniyle aranmaya başlanmış ancak üzüntüsünden helak olduğu zabitan arzlarında yazılmıştır. Girit adasında Hanya’da oturan Fransa konsolosluğu tarafından himaye edilen Kandiye’nin bu olayda meselenin konsolosluğa dair olmayıp bunun katil maddesiyle alakalı olup katilin ele geçirilmesi ve şer’i hükümlerin uygulanması hakkında Mayıs 1811 tarihli hüküm.

Sayfa 22/Hüküm 47

Hamabako köyü ahâlîsinden Paşakapısı nöbetçilerinden on sekiz bölüğünden Ali, kavgaya karşıp katil olduğu ve firar ettiğinden bahsedilmişti. Katilin on sekiz bölüğünün zâbitânının yanında olduğu ve şimdi önceden emir çıkartılmış olduğundan katilin adı geçen orta zabitasından alarak meşru cezasının uygulanması. Eğer orta zabitan katil firar eyledi deyip katili ele vermez ise adı zikredilen on sekiz bölüğüne bağlı herkes Kandiye’den ihraç edilerek Benefşe kalesine sürgün edilmesi hakkında Temmuz 1809 tarihli hüküm.

Sayfa 23/Hüküm 48

Halîlpaşazâde Mehmed Nureddin yaptığı hizmetkârlıktan dolayı tuğgeneralliğe yükseltilmesi ihsan olup emrindeki kişilerle bir iki gün zarfında hareket edip Edirne’ye varıp haline yakışır bir mevkiye döndürülünceye kadar burada ikameti ve mübaşirinde Edirne’ye gelmesi hakkında Ağustos 1811 tarihli hüküm.

Sayfa 24/Hüküm 49

Varna’ya gelen üç kıta erzak depolanmış kayıklardan bir kayığın Varna gümrükçüsü Kokuoğlu Hacı Mustafa satın alması ile diğer iki kayık iade ettirilmiş ve satın aldığı erzakları pahalıdan satmış olduğundan Varna tarafında erzak azlığı ve ahalinin zaruret ve darlık içinde olmasından Varna ahâlisi gümrükçüyü bildirmiş ve gerek Başkentten ve gerek diğer mahallerden erzak tertib edilip gönderilmiş ancak gümrükçünün erzağı satsa bile bunun bildirilmesi gerekirken kendi kendilerine gümrükçüyü suçlamaları ve bunu bildirmeye cesaret eylemeleri bütünüyle rızaya aykırı olduğundan asıl sebeplerinin

gümrükçülüğü tahsil etmek olduğu bu ahlaksızlığı yapanları Varna ahalisinden Tahmis oğlu Molla Abdullah ve Hacı Hüseyin ve Deli Bekir oğlu Sâlih ve Hancı oğlu İbiş ve Kayıklı oğlu Mehmed ve Feze-i Vidin Tatar İbrahim ve Kürkür Abdi Alemdar Voyvodalı ve Mehmed Peşe oğlu Mehmed Alemdar ve Yörük oğlu Ahmed ve Tahmas oğlu Ahmed gibi bozguncular oldukları sadece bunlar mı yoksa başka kişiler var mı kimin tahrikiyle yaptıklarının araştırılıp tahkik edilerek isim ve şehirlerinin bulunması cezalarının verilmesi hayatlarının devamını hapiste geçirmeleri hakkında Temmuz 1810 tarihli hüküm.

Sayfa 25/Hüküm 50

Dimetoka'ya memur kılınan Mahmut Paşa önceden sorumluluğunda olan Halep muhafızlığı, malların vergisi ve diğer maddelerden alınan ücretlerden toplam beş yüz yetmiş sekiz bin iki yüz otuz üç kuruşun devlet borcu ödemesini ödemediğinden maliye tarafından defalarca emir çıkartılarak tenbîh kılınmış ise de özürleri ve ricalarından sonra senede yirmi beş bin kuruş ödemek üzere taksite bağlanmış iken ödemede hafife alma ve tembellik eylediğinden yanındaki eşyalarını, devlete olan borcunun hesaplandığı defteri mübaşire terk ve teslimle Edirne'den hareketle Dimetoka kalesine varıp orda ikameti ve fermana ve rızaya aykırı hareketten kaçınması gerektiği hakkında Mart 1811 tarihli hüküm.

Sayfa 26/Hüküm 51

Cermen sancağı beylerbeyi Pehlüvan Zade Mehmet Bey işlediği suçlardan ve isyanından dolayı Eğriboz'a gitmeyecek ve kendi halinde çiftliğinde ikamet etmesi ikaz edilmişti. Eğriboz vekilinin bildirmesiyle ve arkadaşlarının belirttikleri, iftira kabul edilen beyanla vilayet işlerine müracaat eylemek şartıyla Eğriboz'da ikamet etmesi rica ve dilekçe edilmiş olup ancak suçunun affı Eğriboz'a girmemek ve çiftliğinde ikamet etmesi ve benzeri suçlardan uzak durması gerektiği hakkında Mayıs 1811 tarihli hüküm.

Sayfa 26/Hüküm 52

Diyarbakır yöneticisi eski kapıcı başlarından Güzanlı zâde Mustafa'nın daha önceden hükümdar rızasına aykırı hareket edip idamı ve ortadan kaldırılması emri verilip geçmiş hareketlerinden pişman olup rızaya aykırı hareket ve işlerde bulunmayacağı beyan olunduğu. Adı geçen suçlunun af edilip suçu bağışlanarak Amid'e gelip ikamet eylesine müsaade edildiği hakkında Nisan 1812 tarihli hüküm.

Sayfa 26/Hüküm 53

Seydişehir kazası köylerinden Akçalar köy sakinlerinden ayan Seyid Hüseyin, kendi halinde olmayıp fukaraya zulüm ve haksızlığa girişmekten başka bazı eşkıya topluluğunu kendisine çekme ve nice mazlumu öldürdüğünden dolayı hakkında idam edilmesine emir çıkmıştır. Ancak kendi halinde olduğu emir ve rızaya aykırı harekette bulunmamak şartıyla geçmiş suçlarının affı hakkında Haziran 1812 tarihli hüküm.

Sayfa 27/Hüküm 54

Darphane nazırı Seyyid İbrahim Sârim, Diyarbakır'a girmesiyle Ergani, Ekil, Cürmük sancaklarında maden taraflarını tahrik ve ayartma ile adı geçen sancak beylerine düşmanlık sevdasıyla husumet çıkarmasıyla nazırın af ve salıverilmesine padişah izni olmadığı. Amid beylerbeyinin Bağdat'tan hareket edip doğru medeni hümayuna gelerek beylerbeyinin kendisine vaki olan vasiyet ve tenbîh üzere amel ve hareket etmesi. Diyarbakır da ırz ve edebiyle ikamet etmesi hakkında Haziran 1812 tarihli hüküm.

Sayfa 27/Hüküm 55

Bir sûreti Maden eminine gönderilen kendi hâlinde ırz ve edebiyle Diyarbakır tarafında hanesinde ikamet eylemesi uyarı ve tenbih adı gecen sancak beyleriyle aralarında meydana gelen husumet ve huzursuzluk yok edilmesiyle Diyarbakır'a gönderilmesi hakkında.

Sayfa 28/Hüküm 56

Hasan adlı şefin bir müddetten beri şerefe aykırı hareketi ve zalimlere yakışır şekilde hareket ve fukara halka gösterdiği zulümlerden sonra Karaman valisi Ali Paşa, şefin üzerine varıp sıkıştırmıştır. Adı geçen firar etmiş peşinden asker gönderilmişse de Adana tarafından Ceberüs-şam tarafına kaçtığı söylenmiş ancak Adana ve Tarsus tarafında saklı olduğuna şüphe olmayıp eşkıyanın idam ve ortadan kaldırılmasının yanında bütün eşyasının dahi gizli saklı kalmayarak defter müfredatıyla Başkente gönderilmesi hakkında Temmuz 1812 tarihli hüküm.

Sayfa 28/Hüküm 57

Bir sureti Şam valisi vezir Süleyman Paşa Kavanilinşama varınca adı geçen eşkıyanın Adana ve Tarsus taraflarında olduğu ihbar olduğundan merkumun idamı hususu Adana ve Tarsus Mutesellimlerine tenbih olunmuş ise de firar etme ihtimalinden vezir idarelerinde olan mahallerde yakalanarak tertib cezasıyla ve yanında bulunan emval-i külliyesinin başkente gönderilmesi hakkında.

Sayfa 29/Hüküm 58

Taşköprü ahalisi Şile ve Ağva iskeleleriyle merkeze odun, kömür ve tomruk göndermekte ve bundan da para kazanmaktaydılar. Ancak bir iki seneden beri Taşköprü bölgesinde Ayanlık isteğinde olan Ekşioğlu Bekir kendi halinde olmayıp ahaliyi türlü korkutma ve tehdit ile fukaranın kar ve kazancını durultmuş aynı zamanda da başkente gönderilen odun ve kömürün azlığına ve kıtlığına sebep olduğu ve gemi reislerinin de yüz bin doksan sekiz kuruş alacakları olduğu bildirilmiş olup bu kişinin yakalanıp idam ve izalesi padişah iradesi olmakla tahsil olunacak meblağ vesile edilip tutuklanması ve tertib cezası verilip buna dikkat ve özen gösterilmesi hakkında Temmuz 1812 tarihli hüküm.

Sayfa 30/Hüküm 59

Bir süredir Şile ve Ağva iskelelerine odun ve kömür temininin Taşköprü nahiyesinden sağlandığı halde, iki senedir bölgenin ayanı Ekşioğlu Bekir'in halkı tehdit etmesi ve korkutması neticesinde odun ve kömürün bu nahiyeden temin edilememesine neden olmuş. Bu durum başkentte odun ve kömür kıtlığını ortaya çıkarmıştır. Bu durumun ortadan kaldırılması ve Ekşioğlu'nun cezalandırılması için ferman yazılmış olmakla beraber daha sonra Ekşioğlu'nun, hain Kalyoncu Ali'nin yakalanması ve cezalandırılması için bu göreve memur edilmiş ekibe dahil olması ve gayretli çalışmaları ayrıca bazı garaz erbabının gizli düşmanlık ederek Ekşioğlu hakkında yalan beyanlarda bulunduklarının bilinmesinden dolayı kendisinin affedilmesi ve serbest bırakılması için Kocaeli Sancağı Mutasarrıfı Vezir Ahmed Paşa'ya yazılan 20 Ağustos 1812 tarihli hüküm.

Sayfa 30/Hüküm 60

Bilecik voyvodalığını ele geçiren Kalyoncu Ali bu görevde hayli zenginleşmiş, bunun karşılığında devlete sadakatle hizmet edeceği yerde kişiliğinde mevcut olan zorbalık ve kötülük gereği bu bölgede yaşayan halka çeşitli zulümlerde bulunmuş ve halkın rahatını kaçırmıştır. Ayrıca beş altı senedir sefere memur edildiği halde çeşitli bahanelerle sefer zamanını geçirerek bu seferlere katılmamış ve katılmadığı gibi, çevresinde bulunan kazaları ele geçirerek topraklarını genişletmek ve burada yaşayanlara zulüm etmek amacıyla olduğundan bu kazalarda yaşayan ayanların da korkularından sefere katılamamasına neden olmuştur. Bu olumsuz durumlardan dolayı o ve yanındakilerin ölü ya da diri ele geçirilmesi, karşı koyarlarsa katledilmeleri. Kalyoncuya, daha önce

korkularından dolayı yardım edenlerden, devletin yanında yer alanlarına dokunulmayacağı. Ancak ona yardıma devam edenlerin de eşkıya sayılacağı ve haklarından gelineceği, bu göreve Akhisar, Geyve, Adapazarı, Karamürsel, İzmit, Gülpazarı, Bursa ayanlarının da memur kılındığı hususunda Kocaeli Mutasarrıfı Vezir Ahmed Paşa'ya yazılan 22 Haziran 1812 tarihli hüküm.

Sayfa 31/Hüküm 61

Kalyoncu Ali'nin üzerine varılıp ölü ya da diri yakalanması ve zorbalığının halkın ve beldelerin üzerinden çekilmesi. Bu görevin başına Ahmed Paşa'nın getirildiği, bu yazıda yer alan görevlilerin de Ahmed Paşa emrine görevlendirildiği söylenmiş. daha önceden kendisinden korkulduğu için yanında olan ancak şimdi devlet tarafında olanlara dokunulmayacağı. Kendisine yardım edenlerin eşkıya olarak görüleceği ve cezalandırılacakları hususlarında Karamürsel Ayanı İzzet'e, Bursa Ayanı Sarıca Osman'a, Gülpazarı Muhtarı Mustafa'ya, Adapazarı Serdarı Osman'a, İzmit Muhtarı Mustafa'ya, Akhisar Geyve Muhtarı Balabanzade Mustafa'ya yazılan 22 Haziran 1812 tarihli hüküm.

Sayfa 32/Hüküm 62

Kalyoncu Ali'nin üzerine varılıp ölü ya da diri yakalanması ve zorbalığının halkın ve beldelerin üzerinden çekilmesi bu görevin başına Ahmed Paşa'nın getirildiği haber verilmiş. Çevredeki ayanların ve diğer görevlilerin de Ahmed Paşa emrine görevlendirildiği, kendisinin de Ahmed Paşa Emrine görevlendirildiği daha önceden kendisinden korkulduğu için yanında olan ancak şimdi devlet tarafında olanlara dokunulmayacağı, kendisine yardım edenlerin eşkıya olarak görüleceği ve cezalandırılacakları hususlarında Bursa ayanına yazılan 21 Temmuz tarihli hüküm.

Sayfa 33/Hüküm 63

Bir suretinin İnégöl ayanı Numan Bey'e gönderilmesi hususunda.

Sayfa 33/Hüküm 64

Bir suretinin Kütahya Mütesellimine gönderilmesi hususunda.

Sayfa 33/Hüküm 65

Bir suretinin Eskişehir Mütesellimine gönderilmesi hususunda.

Sayfa 33/Hüküm 66

Bir suretinin Nasuhzade Nasuh'a gönderilmesi hususunda.

Sayfa 33/Hüküm 67

Bir sureti Kapıcıbaşı Karahisar-ı Sahib ayanı Ahmed'e gönderilmesi hususunda

Sayfa 33/Hüküm 68

Kalyoncu Ali denen hainin idamı için memur edilen Ahmed Paşa'nın emrine girmesi ve onunla eşkıyanın üzerine gitmesi gerekirken bu göreve gitmeyen, Bursa Ayanının aklını başına devşirmesi ve fermanın eline geçer geçmez hemen hareket etmesi, aksi takdirde kendisinin cezalandırılacağı hususunda Bursa Ayanı Ali'ye yazılan 10 Ağustos 1812 tarihli hüküm.

Sayfa 34/Hüküm 69

Bir sureti İnegöllü Numan Bey'e gönderilmesi hususunda.

Sayfa 34/Hüküm 70

Bir sureti Eskişehir Mütesellimine gönderilmesi hususunda.

Sayfa 34/Hüküm 71

Bir sureti Kütahya Mütesellimine gönderilmesi hususunda.

Sayfa 34/Hüküm 72

Bir sureti Nasuhzade Nasuh'a gönderilmesi hususunda.

Sayfa 34/Hüküm 73

Kalyoncu Ali denen hainin ortadan kaldırılması için görevlendirilen Kocaeli sancağı mutasarrıfı Aziz Ahmed Paşanın ve maiyetinde bulunan Karamürsel, Yenişehir Bursa, Gölbaşı, Adapazarı, İzmit, Akhisar, Geyve İnegöl ayanları ve Kütahya, Eskişehir Mütesellimleri, Nasuhzade ve sair Kocaeli sancağı ayanlarının kendisine müdahale ettikleri halde hain firar etmiştir. Bu eşkıyaya yardım edenlerin onun gibi eşkıya kabul edilecekleri ve cezalandırılacakları, devletin yanında olanların muhakkak bu eşkıyaya cezasını vermeleri gerektiği, hangi yere gelmişse hemen yakalanıp idam edilmesi ve kesilen başının İstanbul'a yollanması hususlarında Bozok Sancağı Mutasarrıfı Süleyman'a yazılan 10 Ağustos 1812 tarihli hüküm.

Sayfa 35/Hüküm 74: Kalyoncu Ali'nin cezalandırılması için Kocaeli Mutasarrıfı Ahmed Paşa ve etrafındaki ayanlar görevlendirilmiş, kendisine müdahale edildiği sırada firar etmiştir. Ahmed Paşa'nın yapmış olduğu araştırma sonucunda hainin Çanakkale Boğazı taraflarına firar edebileceği anlaşılmıştır. Bu nedenle bu durumun burada bulunanlara bildirilip bu haini yakalamak için adamlar görevlendirilmesi. Hain o taraflara gelir ise yakalanarak idam edilmesi ve kesilen başının İstanbul'a yollanması. bu emrin aksine hareket edip haine yardım edenlerin aynı onun gibi eşkıyadan sayılacağı ve cezalandırılacağı hususlarında Çanakkale Boğazı Muhafızı Hüseyin'e yazılan 10 Ağustos 1812 tarihli hüküm.

Sayfa 36/Hüküm 75

Halka zulmetmeyi bir meslek haline getiren ve sefer emirine uymayarak hiçbir sefere katılmayan Kalyoncu Ali denen hainin cezalandırılması için Kocaeli Mutasarrıfı Ahmed Paşa ve etrafındaki ayanlar görevlendirilmiş ve kendisine müdahale edildiği sırada firar etmiştir. Bu hain hangi yere firar ettiyse oradakilerin, bu hain için isteyecekleri af kabul olmayacağı gibi bu haine yardım edenlerde aynı onun gibi eşkıyadan sayılacak ve cezalandırılacaktır. Eğer hain o taraflara firar etti ise hiç zaman kaybetmeden kendisinin yakalanıp idam edilmesi ve kesilen başının İstanbul'a gönderilmesi. Bu emrin aksine firariye yardım ya da kaçmasına müsaade edenlerin o hain gibi eşkıyadan sayılarak cezalandırılacakları hususlarında Karaman Valisi Vezir Ali Paşa'ya yazılan 1277 (1812) yılının Şaban ayının ilk on günü tarihli hüküm.

Sayfa 37/Hüküm 76

Bir süratinin Bolu ve Viranşehir Sancakları Mutasarrıfı İbrahim Paşa ve buradaki kazaların naiblerine, kadılarına, âyanlarına ve diğer görevlilere gönderilmesi hakkında.

Sayfa 37/Hüküm 77

Bir suretinin Ankara Mutasarrıfı Vezir Abdurrahman Paşa'ya ve burada bulunan Kadılarına, Naiblerine, Ayanlarına ve diğer görevlilerine gönderilmesi hakkında.

Sayfa 37/Hüküm 78

Bir suretinin Kastamonu Sancağı Mutasarrıfı Vezir Salih Paşa'ya ve Kastamonu sancağında bulunan kadılara ve diğer görevlilere gönderilmesi hakkında.

Sayfa 37/Hüküm 79

Bir suretinin Karahisar-ı Sahib Sancağı Mutasarrıfı Ahmed Paşa'ya ve Karahisar-ı Sahib sancağında bulunan hakimlere ve diğer görevlilere gönderilmesi hakkında.

Sayfa 37/Hüküm 80

Bir suretinin Hamid sancağı Mutasarrıfı Vezir Mustafa Paşa'ya ve Hamid sancağında bulunan hakimlere ve diğer görevlilere gönderilmesi hakkında.

Sayfa 37/Hüküm 81

Bir suretinin Kara Osmanzade Ömer'e gönderilmesi hakkında.

Sayfa 37/Hüküm 82

Bir suretinin Aydın Muhassılı Mehmed'e ve Aydın sancağında bulunan hakimlere ve diğer görevlilere gönderilmesi hakkında.

Sayfa 37/Hüküm 83

Bir suretinin Nasuhzade Nasuh'a gönderilmesi hakkında.

Sayfa 37/Hüküm 84

Bir suretinin Kütahya naibine, Kütahya sancağında bulunan kadılara, naiblere, mütesellimlere ve diğer görevlilere gönderilmesi hakkında.

Sayfa 37/Hüküm 85

Bir suretinin Bursa naibine, mütesellimlere, âyanlara ve diğer görevlilere gönderilmesi hakkında.

Sayfa 37/Hüküm 86

Kalyoncu Ali'nen cezalandırılması için Kocaeli Mutasarrıfı Ahmed Paşa ve etrafındaki ayanlar görevlendirilmiş ve kendisine müdahale edildiği sırada firar etmiştir. Ahmed Paşa'nın yapmış olduğu inceleme neticesinde hainin yanındaki adamlarıyla ya da tek başına İzmir taraflarına firar edebileceği ihtimali vardır. Bu nedenle bu durumun burada bulunanlara bildirilip bu haini yakalamak için adamlar görevlendirilmesi, hain o taraflara gelir ise yakalanarak idam edilmesi ve kesilen başının İstanbul'a yollanması, bu emrin aksine hareket edip haine yardım edenlerin aynı onun gibi eşkıyadan sayılacağı ve cezalandırılacağı hususlarında İzmir Voyvodasına yazılan 20 Ağustos 1812 tarihli hüküm.

Sayfa 38/Hüküm 87

Kalyoncu Ali'nin cezalandırılması için görevlendirilmiş Ahmed Paşa Kalyoncunun üzerine varmış ve kendisi dayanamayarak firar etmiş ve bunun üzerine Ahmed Paşa Bilecik üzerine gidip burayı zapt etmiştir. Kalyoncunun ve çevre kazalara tayin ettiği bölükbaşılardan Bilecik'te yapmış oldukları kale benzeri konaklar yıkılmış, ele geçenler uzaklaştırılmış ve Kalyoncunun bütün malı zapt edilmiştir. Bu başarılarından dolayı Hüdavendigar sancağı Kocaeli sancağına ilave edilerek Ahmet Paşa'ya tevcih edilmiştir. Bunun yanında Sultanönü sancağının gelirinin Sultanönü mutasarrıfına verilmesi şartıyla buranın idaresi de Ahmed Paşaya verilmiştir. Bunu kabul etmeyen hanelerin yıkılması ve beldedeki ayanların bu emre itaat edip devlete sadıkane bağlı olması halinde ayanların zarar görmeyeceği bildirilmiştir. Hainlerin mallarının İstanbul'a getirilmesi için başka bir görevliye gerek olmadığı, bu malların tamamının Ahmed Paşa tarafından İstanbul'a getirilmesine ve Hüdavendigar ile Sultanönü sancaklarının kendi idaresine verildiğine dair Ahmed Paşa'ya yazılan 20 Ağustos 1812 tarihli hüküm.

Sayfa 39/Hüküm 88

Kalyoncu Ali'nin cezalandırılması için görevlendirilmiş Ahmed Paşa Kalyoncunun üzerine varmış ve kendisi dayanamayarak firar etmiş ve bunun üzerine Ahmed Paşa Bilecik üzerine gidip burayı zapt etmiştir. Kalyoncunun ve çevre kazalara tayin ettiği bölükbaşılardan Bilecik'te yapmış oldukları kale benzeri konaklar yıkılmış, ele geçenler uzaklaştırılmış ve Kalyoncunun bütün malı zapt edilmiştir. Bu başarılarından dolayı Hüdavendigar sancağı Kocaeli sancağına ilave edilerek Ahmet Paşa'ya tevcih edilmiştir. Bunun yanında Sultanönü sancağının gelirinin Sultanönü mutasarrıfına verilmesi şartıyla buranın idaresi de Ahmed Paşaya verilmiştir. Ayanların kendi beldelerinde devlete itaat ederek yaşamalarına ve Ahmet paşanın iradesinde onun emirlerine uyarak yaşamaları gerektiği hususunda Sultanönü Sancağında görevli kadı, naib, ayan ve diğer görevlilere yazılan 20 Ağustos 1812 tarihli hüküm.

Sayfa 40/Hüküm 89

Firar eden Kalyoncu Ali ve iki oğlunun Dumanıç dağında bulunan Yaylacık mahalde Nasuhzade Nasuh tarafından yakalandığı Kütahya Mütesellimi Osman tarafından Ahmed Paşa'ya bildirilmiştir. Hainin, tarafına geldiğinde derhal idam edilmesi ve kesilen başının İstanbul'a gönderilmesi, iki oğlunun sorguya çekilmesi ve tutuklanarak

İstanbul'a gönderilmesi hususunda Ahmed Paşa'ya yazılan 20 Ağustos 1812 tarihli hüküm.

Sayfa 40/Hüküm 90

Kalyoncu Ali ve iki oğlunun Ahmed Paşa'ya gönderilmesi için bir suretinin Nasuhzade Nasuh'a gönderilmesi.

Sayfa 41/Hüküm 91 Daha önceki hükümde Nasuhzade tarafından yakalanan Kalyoncunun idam edilmesi istendiği halde Kalyoncunun ve iki oğlunun sağ olarak İstanbul'a gönderilmesi ve cezasının orada daha sonra verileceği hususunda Ahmed Paşa'ya yazılan 20 Ağustos 1812 tarihli hüküm.

Sayfa 41/Hüküm 92

Firar etmiş iken yakalanan Kalyoncu Ali'nin İstanbul'a gönderilen iki oğlunun yolda başlarına olumsuz bir durumun gelmemesi için onların muhafaza edilmeleri hususunda Ahmed Paşa'ya yazılan 1277 (1812) yılının Şaban Ayının ikinci on günü tarihli hüküm.

Sayfa 41/Hüküm 93

Ahmet Paşa'ya verilen görevleri layıkıyla yerine getirmesinden dolayı övgüler gönderilmiş olup kendisine “Gayretşiar” lakabı verilmiş ve hilat gönderilmiştir. Buna binaen kendisine daha önce gönderilmiş emirlerin yerine getirilmesi, Hüdavendigâr Sancağı ve Sultanönü sancağının kendi emrine verildiği, bura halkının refahını ve emniyetini sağlaması hususunda Ahmed Paşa'ya yazılan 20 Ağustos 1812 tarihli hüküm.

Sayfa 42/Hüküm 94

Bilecikli Otuzbiroğlu'nun kayınbiraderi Yerbekoğlu Seyyid İbrahim cezası verilen Kalyoncu Ali'nin bütün malını alarak Bursa'ya kaçırması ve Bursa'da bulunan Teymur hanına yerleştirerek burada saklamıştır. Seyyid İbrahim'in şu an İstanbul'da Berdahtcılar hanında saklandığı. İbrahim'in yakalanarak Ahmed Paşaya gönderilmesi ve orda sorgulanarak malları Bursa'da nereye götürdüğü saklamasına kimlerin yardım ettiği, malların bir tanesinin bile zarara uğramaması, tamamının tutulan defteri ile

İstanbul'a gönderilmesi ve mallara zarar verilmemesi hususunda Ahmed Paşa'ya yazılan 18 Eylül 1812 tarihli hüküm.

Sayfa 43/Hüküm 95

Kalyoncu Ali ile mücadele esnasında firar etmiş olan Kalyoncunun bölükbaşılarının Bilecik'te bulunan tüm mal ve varlıklarının bir tanesine bile zarar gelmeden İstanbul'a gönderilmesi hususunda Ahmed Paşa'ya yazılan 18 Eylül 1812 tarihli hüküm.

Sayfa 43/Hüküm 96

Bilecik ve Kalyoncunun baskısı altında olan kaza ve kuralarda sırf Kalyoncu Ali'den korktukları ve Kalyoncu'dan canlarını ve mallarını koruyabilmek amacıyla, onun bölükbaşısı olmuş kişiler yanına gelip taahhüt verip bundan sonra olumsuz hiç bir şey yapmayacaklarının sözünü verir ve oranın ahalisi buna kefil olur ise bulundukları yerde yaşamalarına izin verilip kendilerine ceza verilmeyeceği , Kalyoncu Ali ile türlü zalimlikler yapıp insanları öldürülen ve onların malını çalanlardan yakalananların idam edilmesi, yapmış oldukları konakların, kulelerin yıkılması, bu yıkma işi için ahaliye ruhsat verilmesi hususunda Ahmed Paşa'ya, Bilecik ve civarındaki kadı, naib, diğer yöneticilere ve bölgenin ileri gelenlerine yazılan 8 Eylül 1812 tarihli hüküm.

Sayfa 44/Hüküm 97

Bundan önce cezası verilen Kalyoncu Ali'nin bütün mallarının kayıtlı olduğu defterleri, merkumun hazinedarı olarak görev yapan Ivaz, İstefan ve Karaoğlan adındaki gayr-i Müslimlerde olduğu, bu kişileri Bilecik naibinin idare ettiği yapılan soruşturma kapsamında anlaşılmıştır. Bu kişilerin şu anda firari oldukları ve durumlarının adı geçen naibden sorulduğu ve cevaben bunların defterleri de beraberlerinde götürdüklerini söylemesi İstanbul tarafından öğrenilmiştir. Kalyoncu Ali'nin iki oğlu tüm malları İvaz adındaki gayr-i müslim ve birkaç kölesi tarafınızca yakalandığı ve bunların Ahmed Paşa'ya gönderilmesi gerekirken hala gönderilmediği Ahmed Paşa'nın gönderdiği yazısından anlaşılmıştır. Maktul Ali'nin oğullarının, mallarının, adı geçen yakınlarının ve defterlerinin hiçbirine zarar gelmeden derhal Ahmed paşaya gönderilmesi hususunda Nasuhzade Nasuh'a yazılan 8 Eylül 1812 tarihli hüküm.

Sayfa 44/Hüküm 98

Kalyoncu Ali'nin mallarının, oğullarının, yakınlarının ve mallarının kayıtlı olduğu defterlerinin derhal İstanbul'a gönderilmesi için hükmün bir suretinin Ahmed Paşaya gönderilmesi.

Sayfa 45/Hüküm 99

Hüdavendigâr sancağı civarında olan özellikle Ahu dağında bolca bulunan keresteler kesilip Gemlik tersanesine gönderilmektedir. Kereste işi üzerinden Kalyoncu Ali'nin çok para kazandığı ve bu iş için halka zulüm ettiği anlaşılmıştır. Kereste işine el atmadan önce Kalyoncu Ali meselesinin bayrama kadar halledilmesi ve bundan sonra Kereste işine bakılması, Kalyoncu Ali'nin kereste işi için bozduğu asayişin tekrar sağlanarak ahalinin rahatının temin edilmesi hususunda Ahmed Paşa'ya yazılan 18 Eylül 1812 tarihli hüküm.

Sayfa 45/Hüküm 100

Halkın başına yönetici olarak gönderilmiş kişilerin amacı halkı rahat içinde huzurlu bir şekilde yaşatmakken, bazı kendini bilmez, iyiyi ve kötüyü ayıramaz kişiler bir yolunu bularak kaza Ayanlığı ve Bölükbaşılığı görevlerini ele geçirmiş, amacımız memleketi muhafaza etmektir deyip, aslında kendi çıkarları için başlarına eşkıyaları toplamış ve bu eşkıyalarla halka türlü zorbalıklar yapmıştır. Birçok suçsuz kişileri haksız yere hapsetmiş, zorla paralarını almış, bu yollarla halkı perişanlığa memleketi huzursuzluğa sürüklemiştir. Bilecik ve çevresindeki kazalarda toprak sahiplerinden, kimisine cüzi bir bedel ödeyerek kimisine hiçbir şey vermeyerek topraklarını gasp etmiş, bölgede bulunan çiftlikleri basıp insanları öldürmüş ve mallarını gasp etmiştir. Her sene kendilerine sefer emri geldiği halde seferlere katılmamış ve diğerlerini de göndermemiş oldukları, bilinmektedir. Bu olumsuz durumların ortadan kaldırılması, bu hainlikleri yapan kişilerin isimlerinin ve şöhretlerinin bulunması, ele geçirilenlerin idam edilmesi, halkın bu zulümlerden kurtararak rahata kavuşturulması hususunda Ahmed Paşa'ya yazılan 1812 tarihli hüküm.

Sayfa 46/Hüküm 101

Bayburtlu Hasan adındaki eşkıyanın, kendisini yakalamak için gönderilen kuvvetlere dayanamayıp firar ettiği, devleti kandırmak ve böylelikle yakalanmaktan kurtulmak amacıyla tarafından yalan bilgiler dolu kağıtlar göndererek kendisinin Şam taraflarına kaçtığını uydurduğu ancak kendisinin şu anda Adana ve Tarsus bölgesinde olduğu o bölge ayanı tarafından daha önceden bildirilmiştir. Adı geçen eşkıyanın hemen

yakalanarak idam edilmesi ve kesilen başının ve bütün malının bir tanesine zarar gelmeden İstanbul'a gönderilmesi hususlarında Cabbarzade Mir Süleyman'a yazılan 18 Eylül 1812 tarihli hüküm.

Sayfa 46/Hüküm 102

Bayburtlu Hasan'ın yakalanması için bir suretinin Adana ve Tarsus Naiblerine ve Mütessellimlerine ileri gelenlere ve iş erlerine gönderilmesi.

Sayfa 47/Hüküm 102

Abolantlı Süleyman yanına yirmi otuz eşkıya alarak Mihaliç'e girmiş ve Mihaliç voyvodası Hassa Hasekilerinden Emin'i hapsederek daha önceki voyvoda Ponkolozzade'nin oğlunu voyvoda tayin etmek amacıyla olmuştur. Ayrıca Hassa Silahşörlerinden Ömer'in görevlendirildiği, başkente zahire alma işini engellemeye çalışmıştır. Bu olumsuz durumların ortadan kaldırılması, eşkıya ve adamlarının yakalanarak idam edilmesi ve zahirenin İstanbul'a yollanmasına yardım edilmesi hususunda Ahmed Paşa'ya 20 Ağustos 1812 tarihli hüküm.

Sayfa 47/Hüküm 104

Abolantlı Süleyman yanına yirmi otuz eşkıya alarak Mihaliç'e girmiş ve Mihaliç halkını türlü hareketlerle korkutup "Ponkolozzade'nin oğlu ağanızdır ben de baş ağanızım" diyerek voyvoda tayin etmek amacıyla olmuştur. Bu olumsuz durumların ortadan kaldırılması, eşkıya ve adamlarının yakalanarak idam edilmesi ve zahirenin İstanbul'a yollanmasına için gayret edilmesi ve zahireye zarar gelmemesi hususunda Ahmed Paşa'ya yazılan 20 Ağustos 1812 Tarihli hüküm.

Sayfa 48/Hüküm 105

Abolantlı Süleyman yanına yirmi otuz eşkıya alarak Mihaliç'e girmiş ve Mihaliç voyvodası Hassa Hasekilerinden Emin'i hapsederek "Ponkolozzade'nin oğlu ağanızdır ben de baş ağanızım" diyerek Ponkolozzade'nin oğlunu voyvoda tayin etmek amacıyla olmuştur. Bu durumu ortadan kaldırmak ve eşkıyaları cezalandırmak için Ahmed Paşa görevlendirilmiştir. Bu olumsuzluğun ortadan kaldırılmasına yardım edilmesi ve Ahmet Paşa'nın emirlerine itaat edilmesi hususunda Kara Osmanzade Ömer'e yazılan 20 Ağustos 1812 Tarihli hüküm.

Sayfa 48/Hüküm 106

Abolantlı Süleyman isimli eşkıyanın yakalanması ve idam edilmesi amacıyla kuvvetlerinin Mihaliç'e gönderilmesi gerektiği, Kara Osmanzade Ömer'in bu işte kendisine yardımcı tayin edildiği, Kara Osmanzade'ye yardım amacıyla Mihaliç ayanı Emin'in kuvvetlerinin gönderildiği hususlarında Ahmed Paşa'ya yazılan 20 Ağustos 1812 tarihli hüküm.

Sayfa 49/Hüküm 107

Bosna eyaletinde bulunan Hersek kazasının eşkıyadan kurtulması ve asayişinin sağlanmasına yardım amacıyla görevlendirilen Kilis Sancağı Mutasarrıfı Süleyman'ın bu görevden, başka bir görev için ayrılması. Burada bulunan kazaların eşkıyadan temizlenmesi için diğer lazım gelen görevlilerin memur tayin edilmesi amacıyla Bosna Valisi İbrahim Hilmi Paşaya yazılan 8 Eylül 1812 tarihli hüküm.

Sayfa 49/Hüküm 108

Yirmi otuz kişilik eşkıya gurubuyla Mihaliç'i basan Abolantlı Süleyman'ın yakalanması ve idam edilmesi için Ahmed Paşa'nın hazine kâtibi ili Gemlik ayanı Süleyman tayin olunmuştur. Bu görevliler eşkıyaların yakalanması emrini Mihaliç naibi ve oranın ileri gelenlerine iletmışlerdir. Bunun üzerine eşkıya Süleyman naib ile ileri gelenleri silah zoruyla tutuklamış ve Pankolozoğlunun konağında hapsetmiştir. Bunun üzerine eşkıyanın üzerine gidilmiş ve eşkıya Süleyman dayanamayarak firar etmiştir. Ancak eşkıyanın bölükbaşı Zillioğlu Osman ve beş yardımcısı yakalanarak idam olunmuş ve kesilen başları İstanbul'a yollanmıştır. Firar eden eşkıya Süleyman'ın yakalanması, halkın rahata erdirilmesi, firari Süleyman'a yardım edenlerin cezalandırılması hususlarında Kocaeli Mutasarrıfı Ahmed Paşa'ya, eşkıyanın bulunduğu mahallin kadısına, âyanına ve diğer görevlilere yazılan 8 Eylül 1812 tarihli hüküm.

Sayfa 50/Hüküm 109

Kirmasti voyvodası Efendioğlu'nu idam edip malına el koyan Pankolozoğlu Haşım Limni adasına sürgün edilmiştir. Bu esnada eşkıya Haşım'in adamlarından Abolantlı Süleyman Mihaliç'e gelip Haşım'in oğlu Lütfullah'ı kendince ayan tayin etmiştir. Bu işin Haşım'in bilgisi ve ilgisi dahilinde yapıldığı düşünülmektedir. Bu nedenle Haşım'in idam edilmesi ve kesilen başının İstanbul'a gönderilmesi hususunda Limni naibi, âyanı ve diğer görevlilere yazılan 30 Ağustos 1812 tarihli hüküm.

Sayfa 50/Hüküm 110

Nasuh zade Nasuh'a, maktul Kalyoncu Ali'nin oğullarının ve mallarının Kocaeli Mutasarrıfı Ahmed Paşa'ya göndermesi emredilmişken o bu emre uymayarak istenilen bu şeyleri göndermemiştir. Kalyoncu Ali'nin oğullarını, İvaz adındaki yardımcısını, bütün malını Boz Belen adlı karyeye göndermiş ve burada saklanmalarına izin vermiştir. Bütün bu yaptıkları Kalyoncu Ali'nin kölesi Hurşid ve ahır görevlisi Osman ve Mehmed tarafından İstanbul'a bildirilmiştir. Bu nedenle Kalyoncu Ali'nin oğullarının, mallarının ve yardımcısının derhal Ahmed Paşa'ya gönderilmesi, bu emre itaat etmeyip istenilen kişilerin ve malların kaçırılmasına ve dahi saklanmasına yardım edilmesi sonucunda kendisinin de eşkıya addolunacağı ve bu sebeple idam edileceği hususlarında Nasuh zade Nasuh'a yazılan 8 Ekim 1812 tarihli hüküm.

Sayfa 51/Hüküm 111

Yirmi otuz kişilik eşkıya gurubuyla Mihaliç'i basan Abolantlı Süleyman'ın yakalanması ve idam edilmesi için Ahmed Paşa'nın hazine kâtibi ile Gemlik ayanı Süleyman tayin olunmuştur. Bu görevliler eşkıyaların yakalanması emrini Mihaliç naibi ve oranın ileri gelenlerine iletmişlerdir. Bunun üzerine eşkıya Süleyman naib ile ileri gelenleri silah zoruyla tutuklamış ve Pankolozoğlunun konağında hapsedmiştir. Yaşanan bu olaylar sonucunda eşkıyanın üzerine gidilmiş ve eşkıya Süleyman dayanamayarak firar etmiştir. Ancak eşkıyanın bölükbaşı Zillioğlu Osman ve beş yardımcısı yakalanarak idam olunmuş ve kesilen başları Ahmed Paşa'ya yollanmıştır. Eşkıyanın uzaklaştırılmasıyla Haseki Emin tekrar Mihaliç âyanı olmuştur. Firari eşkıya Süleyman'ın Bursa taraflarına kaçtığı ihbar olunmuştur. Bu nedenle Firar eden eşkıyanın Bursa'da kimin yanına kaçtığı ve hangi mahalde saklandığının araştırılması, kendisinin yakalanarak Ahmed Paşa'ya gönderilmesi, firari eşkıyaya kimsenin yardım etmemesi, yardım edenlerin de eşkıyadan sayılarak cezalandırılacakları hususlarında Bursa naibine, mütesellimine, ayanına, diğer yöneticilerine ve Bursa ileri gelenlerine yazılan 28 Eylül 1812 tarihli hüküm.

Sayfa 52/Hüküm 112

Bir suretinin Seferihisar Günyüzü naibine, ayanına ve diğer görevlilerine aslı gibi gönderilmesi hususunda.

Sayfa 52/Hüküm 113

Bir suretinin Beypazarı âyanına gönderilmesi hususunda.

Sayfa 52/Hüküm 114

Bir suretinin Karahisar naibine, ayanına ve diğer görevlilerine gönderilmesi hususunda.

Sayfa 52/Hüküm 115

Bir suretinin Kütahya naibine, mütesellimine ve diğer görevlilerine gönderilmesi hususunda.

Sayfa 52/Hüküm 116

Bir suretinin Sancak naibine, âyanına ve diğer görevlilerine gönderilmesi hususunda.

Sayfa 52/Hüküm 117

Bir suretinin Nasuhzade Nasuh'a gönderilmesi hususunda.

Sayfa 52/Hüküm 118: Bir suretinin Uşak naibine, voyvodasına ve diğer görevlilerine gönderilmesi hususunda.

Sayfa 52/Hüküm 119

Bulunduğu yerde tutuklanarak Ahmed Paşa'ya gönderilmesi için Bolu Mutasarrıfına, Viranşehir mutasarrıfı ve âyanlarına gönderilmesi hususunda.

Sayfa 52/Hüküm 120

Bir sureti Hamid sancağı Mutasarrıfına sancakta bulunan kazaların hakimleri ile diğer görevlilerine gönderilmesi hususunda.

Sayfa 52/Hüküm 121

Bir sureti Aydın Muhassılı Mehmed'e ve Aydın'da bulunan kazaların hakim ve diğer görevlilerine gönderilmesi hususunda.

Sayfa 52/Hüküm 122

Aziz Ahmed Paşa'nın kendisinin de adı geçen görevlilere ve çevre kazalardaki görevlilere emirler göndermesi hususunda bir suretinin kendisine gönderilmesi.

Sayfa 52/Hüküm 123

Daha önce payitaht kaymakamı iken bu görevden azledilmiş ve kendisi emekliliğine müteakip İstenköy adasına ikamete tayin kılınmıştır. Bugün İstenköy'e yola çıkmasına ve orada ikamete başlamasına dair Şakir Ahmed Paşa'ya yazılan 10 ekim 1812 tarihli hüküm.

Sayfa 53/Hüküm 124

Bazarköy âyanı Esad adındaki eşkıya bulunduğu yerde kaleler yaptırıp, bu kalelere toplar yerleştirerek halka zulüm yapmış ve memleketin huzurunu bozmuştur. Ayrıca sefere memur tayin edildiği halde, Kalyoncu Ali'nin eylemlerinden emniyetinin olmadığını bahane ederek ve emre itaatsizlik ederek seferlere katılmamıştır. Bunların dışında bir de civarında bulunan Burakabad, Kumla-i Sağır ve Kumla-i Kebir kazalarını basarak burada, insanları öldürmüş, mallarını gasp etmiştir. Kendisinin yönetici olmak istediği öğrenilmiş bu nedenle kendisine yaptığı eşkıyalığı bırakması gerektiği bu sayede isteğinin kabul edileceği bildirilmiş ancak bunu kabul etmemiştir. Halkın bu eşkıyadan kurtarılması, yaptırdığı kalelerin yıkılması, topların bu yerden gönderilmesi ve eşkıyalığında direnirse idam edilme, Esad'a yardım edenlerinde onun gibi eşkıyadan sayılıp katledilecekleri. bu görevde kendisine Karamürsel, İznik, Akhisar, Geyve, Lefke, Beyşehir, Bursa ve Adapazarı ayanlarının da yardım edeceği hususlarında Kocaeli Sancağı Mutasarrıfı Ahmed Aziz Paşa'ya yazılan 8 Eylül 1812 tarihli hüküm.

Sayfa 54/Hüküm 125

Bazarköy âyanı Esad adındaki eşkıya bulunduğu yerde kaleler yaptırıp, bu kalelere toplar yerleştirerek halka zulüm yapmış ve memleketin huzurunu bozmuştur. Ayrıca sefere memur tayin edildiği halde, kâh Kalyoncu Ali'nin eylemlerinden emniyetinin olmadığını bahane ederek kah da emre itaatsizlik ederek seferlere katılmamıştır. Bunların dışında bir de civarında bulunan Burakabad, Kumla-i Sağır ve Kumla-i Kebir kazalarını basarak burada, insanları öldürmüş, mallarını gasp etmiştir. Kendisinin yönetici olmak istediği öğrenilmiş bu nedenle kendisine yaptığı eşkıyalığı bırakması gerektiği bu sayede isteğinin kabul edileceği bildirilmiş ancak bunu kabul etmemiştir. Halkın bu eşkıyadan kurtarılması, yaptırdığı kalelerin yıkılması, topların bu yerden gönderilmesi, eşkıyalığında direnirse idam edilmesi, Esad'a yardım edenlerinde onun gibi eşkıyadan sayılıp katledilecekleri ve bu iş için kendilerinin Ahmed Paşa maiyetine memur edildikleri hususlarında Kocaeli ve Hüdavendigâr Sancaklarında bulunan kazaların âyanlarına yazılan 18 Eylül 1812 tarihli hüküm.

Sayfa 55/Hüküm 126

Ahmed Paşa'nın maiyetine memur edildikleri ve hemen hareket edip Eşkıya Esâd'ı yakalamalarına dair Karamürsel âyanı Osman Bey'e, İznik âyanı Mir Mustafa'ya, Akhisar, Geyve âyanı Mir Mustafa'ya ve Beyşehir, Bursa âyanı Sarıca Osman'a bir suretinin gönderilmesi hususunda.

Sayfa 55/Hüküm 127

Bazarköy âyanı Esad, Burakabad, Bazarköy, Umurbey, Kumla-i Sağır, Kumla-i Kebir ve Berkli karyelerini basıp halka çeşitli zulümlerde bulunarak, mallarını gasp etmiştir. Bunların dışında bir de Emrudlu karyesini basmış ve burayı perişan edip halka zulüm etmiştir. Bu yaptıklarına karşı Gemlik tarafından, merkumun ocaklı zümresinden olması hasibiyle affedilmesi, terbiye edilmesinin sağlanması ve cezalandırılmaması istenmiştir. Ancak onun akıllanması içi, ocaktan kişiler ve kazalardan memurlar da görevlendirilse yine de itaat etmeyeceği bilindiği halde onun tarafını tutan diğer ayanların iki gurup olup birbiriyle mücadele edeceği ve bundan bölgede yaşayan halkın zarar göreceği aşikardır. Bu nedenle Esad'ın yanına varılıp akıllanması için gerekli işlerin yapılması ve halkı zulümden kurtarıp rahata kavuşturulması hususlarında Kocaeli ve Hüdavendigâr Sancakları Mutasarrıfı Aziz Ahmed Paşa'ya yazılan 2 Temmuz 1812 tarihli hüküm.

Sayfa 56/Hüküm 128

Bazarköy âyanı Esad, üzerine gönderilen kuvvetlere dayanamayarak firar etmiş, arkasından dört bir tarafa adamlar gönderilerek kaçtığı yer araştırılmıştır. Kaçarken yanında bulunan, Mihaliç eşkıyası Süleyman'ın bölükbaşı Cafer ve iki adamı yakalanıp idam edilmiş ve kesilen başı İstanbul'a gönderilmiştir. Ancak Esad bulunamamıştır. Ayrıca kaçak olan Esad'ın malları soruşturulmuş olmakla mallarının olmadığı, mallarını genellikle kale yapmaya ve top yerleştirmeye harcadığı düşünülmektedir. Konağında bulunan eşya ve silahlar yanarak kullanılamaz hale gelmiştir. Esad'ın saklanan malları bulunursa bu paranın, kalelerin yıkılması ve silahların İstanbul'a nakliyesi için harcanması, bu olumsuz durumların ortadan kaldırılması , bölgeye yapılan kalelerin yıkılması , halkın rahata kavuşturulması , bu iş için gayretle çalışan görevlilerin ödüllendirilmesi , emre aykırı harekette bulunanların cezalandırılması , Esad'ın bir an önce bulunup cezasının verilmesi hususlarında Kocaeli ve Hüdavendigâr Sancakları Mutasarrıfı Aziz Ahmed Paşa'ya yazılan 27 Ekim 1812 tarihli hüküm.

Sayfa 57/Hüküm 129

Bazarköylü Esad Bey dedikleri eşkıya, Ahmed Paşa tarafında üzerine gönderilen kuvvetlere dayanamayarak firar etmiş. Esad'ın arkasından gönderilen birlikler onun Mihaliç ovasına doğru firar ettiğini bildirmişlerdir. Bu durumda Eşkıya Mihaliç taraflarına gelirse derhal tutuklanması ve Ahmed Paşa'ya gönderilmesi aksine hareket

edilmemesi, eşkıyaya kaçmasında ya da saklanmasında yardım edenlerin de onun gibi eşkıya sayılarak cezalarının verileceği hususlarında Mihaliç naibi, voyvodası, ileri gelenleri ile iş erlerine yazılan 27 Ekim 1812 tarihli hüküm.

Sayfa 57/Hüküm 130

Firari Esad'ın Kirmasti taraflarına gelebileceği dolayısıyla Kirmasti naibine, ayanına ve diğer görevlilere bir suretinin gönderilmesi hususunda.

Sayfa 58/Hüküm 131

Firari Esad'ın Bursa taraflarına gelebileceği ihtimaline binaen Bursa naibine, ayanına ve diğer görevlilerine gönderilmesi hususunda.

Sayfa 59/Hüküm 132

Firari Esad'ın Edincik taraflarına gelebileceği dolayısıyla Edincik naibine, ayanına ve diğer görevlilere bir suretinin gönderilmesi hususunda.

Sayfa 59/Hüküm 133

Firari Esad'ın Gönen taraflarına gelebileceği dolayısıyla Gönen naibine, ayanına ve diğer görevlilere bir suretinin gönderilmesi hususunda.

Sayfa 59/Hüküm 134

Firari Esad'ın Kara Osman Zade Hüseyin tarafına gidebileceği beyanıyla Saruhan Sancağı Mütesellimi Kara Osmanzade Hüseyin'e, sancaktaki hakimlere ve diğer görevlilere bir suretinin gönderilmesi.

Sayfa 59/Hüküm 135

Esad'ın, Kütahya'ya gelir ise orada tutuklanmasına binaen Kütahya naibine, orada bulunan hakimlere ve diğer görevlilere bir suretinin gönderilmesi.

Sayfa 59/Hüküm 136

Esad'ın, Aydın'a gelir ise orada tutuklanmasına binaen Aydın Muhassılı Kapıcıbaşı Mehmed'e, orada bulunan hakimlere, ayanlarına ve diğer görevlilere bir suretinin gönderilmesi.

Sayfa 59/Hüküm 137

Bazarköylü Esad firar ettikten sonra Ahmed Paşa tarafından arkasına askerler gönderilerek, kendisi dört bir tarafta aranmaktadır. Esad'ın Bazarköy'e ve hatta etrafına

yaptırdığı kaleler yıkılmış ve buraya yerleştirilen topların bir kısmı Burakabad'a yirmi iki tanesi de İstanbul'a gönderilmiştir. Bundan böyle kendisinin Bursa'da ikamet etmesi, buradaki zulmün sona erdirilmesi, halkının rahata kavuşturulması, gerekli kişilere özellikle Kara Osman Oğlu Hüseyin'e bu iş ile alakalı emirler gönderilmesi hususlarında Kocaeli ve Hüdavendigar Sancakları Mutasarrıfı Aziz Ahmed Paşa'ya yazılan 27 Ekim 1812 tarihli hüküm.

Sayfa 60/Hüküm 138

Bazarköylü Esad ismindeki eşkıya bir süredir bu yere kaleler yaptırıp bu kalelere toplar yerleştirerek, halka zulüm yapmıştır. Dirliğini elinden almak, bölgedeki asayişin sağlamak ve Esad'ı cezalandırmak için görevlendirilen Ahmed Paşa kuvvetleri ile Esad'ın üzerine varılmış ancak Esad bu kuvvetlere dayanamayarak firar etmiştir. Kendisinin Ulubad gerisinden Mihaliç ve Aydın taraflarına geldiği bildirilmiştir. Ancak daha sonra gönderilen yazılarda firarının Saruhan taraflarına geldiği hatta Kara Osmanzade Hüseyin'in yanında saklandığı bildirilmiştir. Esad'ın derhal yakalanıp Kocaeli Mutasarrıfı Ahmed Paşa'ya gönderilmesi ve artık onun affedilemeyeceği, kendisinin de aklını başına alıp Esad'ı Ahmed Paşa'ya göndermesini, aksi takdirde kendisinin de onun gibi eşkıyadan sayılarak idam edileceği hususlarında Saruhan Mutesellimi Kara Osmanzade Hüseyin'e yazılan 27 Ekim 1812 tarihli hüküm.

Sayfa 61/Hüküm 139

Kendisine daha önce gönderilen emrin hükümsüz kılındığına ve Esad'ın Bergama taraflarına geldiğine Kara Osmanzade Ömer'in yanında olduğunun beyan edilmesine dair hükmün bir suretinin Bergama voyvodası Kara Osmanzade Ömer'e gönderilmesi hususunda.

Sayfa 61/Hüküm 140

Bergama voyvodasına yazıldığı gibi bir suretinin Aydın Muhassılı Kara Osmanzade Mehmed'e gönderilmesi hususunda.

Sayfa 62/Hüküm 141

Bazarköylü Esad ismindeki eşkıya bir süredir bu yere kaleler yaptırıp bu kalelere toplar yerleştirerek, halka zulüm yapmıştır. Dirliğini elinden almak, bölgedeki asayişin

sağlamak ve Esad'ı cezalandırmak için görevlendirilen Ahmed Paşa kuvvetleri ile Esad'ın üzerine varılmış ancak Esad bu kuvvetlere dayanamayarak firar etmiştir. Kendisinin Ulubad gerisinden Mihaliç taraflarına geldiği bildirilmiş olmakla beraber kendisinin canını kurtarmak için buralarda duramayacağı ve bir kayığa binerek Rumeli taraflarına geçtiği bildirilmiştir. Hatta kendisini taşıyan kayık sabahın ilk saatlerinde bulunmuş bu durum da firarının Rumeli taraflarına kaçtığıнын delili olmuştur. Bundan dolayı adı geçen eşkıya tarafınıza gelirse derhal yakalanıp Ahmed Paşa'ya gönderilmesi, Esad'ın kesinlikli affedilmeyeceği ona yardım edenlerinde onun gibi eşkıya sayılarak cezalandırılacakları hususlarında Rumeli'nin sol kolunda bulunan vezirlere, Rumeli eşraflarından Sirozlu İsmail Bey'e ve Rumeli'de bulunan diğer görevlilere yazılan 27 Ekim 1812 tarihli hüküm.

Sayfa 63/Hüküm 142

Firari eşkıya Esad'ın daha önceden Kara Osmanzade ailesinin yanına kaçtığı bilindiğinden yine o taraflara firar eder ve o tarafta saklanırsa derhal tutuklanıp Ahmed Paşa'ya gönderilmesi gerektiği. Emre itaat etmeyip Esad'ın saklanmasına ve korunmasına yardım edenlerinde onun gibi eşkıya kabul edilip cezalandırılacağı hususlarında Bergama voyvodası Karaosmanzade Ömer'e yazılan 27 Ekim 1812 tarihli hüküm.

Sayfa 63/Hüküm 143

Daha önceden firari Esad'ın Mihaliç taraflarına kaçtığı ve derhal yakalanıp Ahmed Paşa'ya gönderilmesi gerektiği emredilmişse de o taraftan herhangi bir bilginin ulaşmaması ve hatta firarının o tarafta saklandığına dair bilgilerin gelmesine binaen hükmün bir suretinin Mihaliç naibine, voyvodasına ve diğer görevlilerine gönderilmesi hakkında.

Sayfa 63/Hüküm 144

Bir suretinin Kermasti naibine ayanına ve diğer görevlilere aynı Mihaliça beyan olduğu gibi gönderilmesi hususunda.

Sayfa 63/Hüküm 145

Bir suretinin Bursa naibine, ayanına ve diğer görevlilere aynı Mihaliça beyan olduğu gibi gönderilmesi hususunda.

Sayfa 63/Hüküm 146

Bir suretinin Edincik naibine, aynı Mihaliça beyan olunduğu gibi gönderilmesi hususunda.

Sayfa 63/Hüküm 147

Bir suretinin Gönen naibine gönderilmesi hususunda.

Sayfa63/Hüküm 148

Bir suretinin Kütahya Naibine, Mütesellimine ve diğer görevlilerine gönderilmesi hususunda.

Sayfa 64/Hüküm 149

Esad'ın yakalanarak İstanbul'a gönderilmesine dair Rumeli'de bulunan vezirlere, Rumeli'nin eşrafından İsmail Bey'e ve diğer görevlilere bir suretinin gönderilmesi hususunda.

Sayfa 64/Hüküm 150

Bir suretinin Saruhan Sancağı Mütesellimi Kara Osmanzade Hüseyin'e gönderilmesi hususunda

Sayfa 64/Hüküm 151:

Bir suretinin Saruhan Sancağına yazıldığı gibi Aydın Muhassılı Kara Osmanzade Mehmed'e gönderilmesi hususunda.

Sayfa 65/Hüküm 152:

Ankara Sancağında bulunan Yabanabad voyvodası Süleyman ve Kör Hacı adındaki kişiler kendi hallerinde olmayıp halka zulüm ederlerken şimdi bu hareketlerinden vaz geçmiş ve kendi hallerinde oldukları ve şeriata uygun davrandıkları görülmüştür. Bundan dolayı kendilerinin cezalandırılması üzere gönderilen emrin hükmünün kalkmış olduğu ve onlarla mücadele edilmemesi hususunda Ankara Sancağı Mutasarrıfı Abdurrahman Paşa'ya yazılan 16 Kasım 1812 tarihli hüküm.

Sayfa 65/Hüküm 153: Bundan önce vezirlikten azledilen Halil Hamid Paşa Dimetoka kalesinde ikamete memur kılınmıştır. Halil Hamid Paşa kendini Halep Eyaleti'nin yöneticisi yaptırmak amacıyla Halep'te yaşayan yardımcılarını ve taraftarlarını ve bir gurup eşkiyayı eyaletin çeşitli bölgelerine göndererek orada halka zulüm ettirmiştir. Bundan dolayı kendisinin yakalanarak idam edilmesi ve kesilen başının İstanbul'a

gönderilmesi hususlarında Edirne Bostancı başı Vekili Ahmed'e, Dimetoka naibine ve kale dizdarına yazılan 16 Kasım 1812 tarihli hüküm.

Sayfa 65/Hüküm 154

Pazar Köylü Esad'ın İdin tarafına kaçmasıyla, Kocaeli ve Hüdavendigâr Sancakları mutasarrıfı Azir Ahmet Paşa'nın yakalanmasına memur edilmesi. Esad'ın o civarlarda görülürse yakalanıp idam edilmesine, saklayan ya da koruyanların da aynı şekilde cezalandırılacağına dair 28 Ekim 1812 tarihli hüküm.

Sayfa 66/Hüküm 155

Aslını önceki gibi uygulaması dair hükmüdür.

Sayfa 66/Hüküm156

Vezirlik görevinden alınıp Halep'te ikamet ettirilen Ebu Malak Hamud Paşa, bulunduğu yerde eşkıyalarla beraber hareket etmektedir. Halep muhassılı kapıcı başı Şerif Zade İsmail ise yapılan bozgunculuğa karşı devlete hizmetini yerine getirip duruma müdahale etmemiştir. Bu nedenle her ikisinin de idam edilmesine dair 16 Aralık 1812 tarihli hüküm.

Sayfa 67/Hüküm 157

Şam-ı Şerifte ikamet gereği üzere yanına mübaşir tayin edilen Yedekci Esbak Hüseyin Zade ile Şam-ı Şerife gidip devlet için ömrünü orda geçirmesine dair 6 Ocak 1813 tarihli hüküm.

Sayfa 67/Hüküm158

Akça Şehir Ayanı Sarhoş Osman adlı eşkıyanın kırktan fazla suçla hanelerin mallarına el koyup karılarını ve kızlarını yabancılarla zorla nikâhlayıp kazanın köylerine onar nefer ve bölükbaşı tayin ederek türlü zorbalıklar yapmıştır. Ayrıca kazanın hassasından ve fukaradan zorla para alıp zorbalık yapması üzerine idamına 16 Aralık 1812 tarihli hüküm.

Sayfa 68/Hüküm 159

Kayseri'de önceden beri olan eşkıyaların bazıları idam olunurken bir kısmının kaçması zulüm edilen halk tarafından bildirildi. Bu kişilerin yakalanması ve hapsi ya da idamı konusunda gereğinin yapılmasına dair 20 Temmuz 1813 tarihli hüküm.

Sayfa 69/Hüküm 160

Teke Sancağı Mutesellimi olup vefat eden Hacı Mehmet'in, bir süredir halka zorbalık yapıp mallarına el koyduğu ve seferlerde üstüne düşeni yapmadığı için şeriata uygun şekilde yargılanması hakkında 21 Temmuz 1812 tarihli hüküm.

Sayfa 69/Hüküm 161: Tekeli kapıcıbaşı olup vefat eden Hacı Mehmet'in memur olduğu defterin sorumlusu gönderdiği bedeli düzenlediğine dair tahriratında belirttiği Tekelinin adamlarıyla konuşup durumun lehine sonuçlanır ise başkente gelip görevini devralması ve bu kişilerden uzak durmasına dair Hacı Mehmet'in defterdarına gönderilen 1 Ağustos 1812 tarihli hüküm.

Sayfa 69/Hüküm 162

Teke Sancağı mütesellimi olup vefat eden Hacı Mehmet'in halka zorbalık ettiği, seferi hümayundan beri her sene sefere memur olsa da hiç gitmediği ve mürettebatını da göndermediği bilinmektedir. Ancak bahsi geçen kişinin vefatıyla oğlu İbrahim'in geride kalan çok sayıda nakit ve emlak malını, kapıcıbaşı ve Teke Mutesellimliğini istemiştir. Ancak babasının ve kendisinin geçmişte yaptıklarından dolayı isteği uygun görülmemiştir. Bu nedenle ihtimal olan ayaklanmasına karşı Kaptan Hüsrev Paşa, ümerayı deryadan Rodoslu Hasan Bey ve Aydın muhassılı Mehmet'in birlikte hareket etmesine dair 1 Ağustos 1812 tarihli hüküm.

Sayfa 70/Hüküm 163

Teke Mutesellimi Hacı Mehmet'in vefatıyla kalan mallarının devlet tarafından el konulmuş ve yerine İsmail Bey tayin edilmiştir. Hacı Mehmet'in Malta, İskenderiye, Mısır ve Berrü's-Şam iskelelerindeki tüccarlarla kanun dışı mal alıp sattığı bilinmekteydi. Müteveffanın oğlu İbrahim'in zahire ihracı faaliyetlerine devam etmesi ve Teke Sancağını istemesine karşılık bu durum uygun görülmemiştir. Bu nedenle ihtimal olan ayaklanmasına karşılık Karaman Valisi Ali Paşa'dan da destek alarak İbrahim'in alıkonmasına ve gerekenin yapılmasına dair 1 Ağustos 1812 tarihli hüküm.

Sayfa 71/Hüküm 164

Teke Sancağı mütesellimi olup vefat eden Hacı Mehmet'in halka zorbalık yaptığını ve seferi hümayundan beri her sene sefere memur kılınmasına rağmen kendisinin ve mürettebatının hiç gitmediği bilinmektedir. Müteveffanın mallarına devlet tarafından el koyulmuş ve yerine İsmail Bey tayin edilmiştir. Müteveffanın oğlu İbrahim babasından kalan malı ve Tekke sancağı Mutesellimliğini istemişse de daha önce yaptıklarından dolayı kabul edilmemiş, İbrahim'in ayaklanması üzerine Karaman valisi Ali Paşa'nın

merayı deryandan Rodoslu Hasan Bey'in görevlendirilmesiyle ölü ya da diri yakalanmasına dair 1 Ağustos 1812 tarihli hüküm.

Sayfa 71/Hüküm 165

Teke Sancağı ve vefat eden Hacı Mehmet'in bütün mal ve eşyasını isteyen oğlu İbrahim'in itaatsizlik edip, Burdur'da bir süre çarpıştıktan sonra İbrahim'in kardeşi ve yardımcısı Ömer'in denizden kaçmış olduğu düşünülmektedir. Antalya limanına denizden ve kaleden tazyik için hazırlık yapılmasına ve eşkıyaların itaatsizliğinden dolayı ölü ya da diri ele geçirmesine bu konuda taviz verilmemesine dair 16 Aralık 1812 tarihli hüküm.

Sayfa 72/Hüküm 166

Bütün mallarını devlete vermekle yükümlü olan, vefat eden Teke Sancağı Mütesellimi Hacı Mehmet'in oğlu İbrahim'in itaatsizliğinden dolayı ölü ya da diri yakalanması ve olayın detaylarının araştırılmasına Karaman Valisi ve Tekke Sancağı Mütesellimi olan Ali Paşa ve Antalya iskelesine tayin edilen ümerayı deryandan Rodoslu Hasan Bey memur edilmiştir. Aydın Muhassılı Kara Osmanzade Mehmet'in de ne lazımsa yerine getirmesi konusunda görevlendirilmesinden sonra Burdur'daki çatışmada yakalanan askerlerin cezalandırılmasına ve firari Ömer'in yakalanması için gerekli miktarda askeri göndermene dair 16 Aralık 1812 tarihli hüküm.

Sayfa 72/Hüküm 167

Maiyetindeki bütün askerleri Aydın Muhassılı Kara Osmanzade tarafından gönderilecek asker ile beraber adı geçen kişinin emrine göndermene dair hüküm.

Sayfa 73/Hüküm 168

Ebcelizadeye yazıldığı gibi adı geçen kişiye bütün askerlerini göndermesine dair hüküm.

Sayfa 73/Hüküm 169

Adı geçen kişiden gelen yazıyla daha önce memur olduğun konu üzerine bu sefer hemen askerini göndermene dair hükümdür.

Sayfa 73/Hüküm 170

Adı geçen kişiye donanmayı hümayun gemilerinden daha önce sefayin verildiği gibi iki kısım daha Şalope verilmesi ve başka salyaneli teknelerden bile ne sefine isterse hemen gönderilmesine dair hüküm.

Sayfa 73/Hüküm 171

Ümerayı Dery'adan Rodoslu Hasan Bey'e, bütün mallarını devlet'in idaresine vermekle yükümlü olan, vefat eden Teke Sancağı Mütesellimi Hacı Mehmed'in oğlu İbrahim'in emirlere itaat etmemesinden dolayı yakalanmasına memur olan Karaman ve Muhassılı ve Tekke Sancağı Mutasarrıfı olan Ali Paşa İbrahim'i her taraftan kuşattığı. Daha önceden de iki kısım şalope, saliyaneli teknelerden sefine talep edildiği halde şimdiye kadar Tekke'ye bir yelkenli bile göndermediğin için eğer İbrahim denizden kaçarsa bu senin kusurun sayılır. Bu sebeple sana yazılanı acilen yerine getirmene dair 5 Ocak 1813 tarihli hüküm.

Sayfa 74/Hüküm 172

Sığıla Sancağı mütesellimi İlyas zade İlyas'a, Tekke Sancağı mütesellimi olup vefat eden Hacı Mehmet halkına zorbalık yapan ve Seferi hümayunundan beri her sene sefere memur olursa da hiç gitmeyen merkumun geride kalan bütün hazinesine devlet koyup yerine İsmail'i memur edilmiştir. Merkumun oğlu İbrahim bütün malı ve kapıcıbaşılığı istemişse de önceki yaptıklarından dolayı isteği kabul edilmemiştir. Buna karşılık itaatsizlik eden İbrahim'in, yakalanmasına Karaman valisi Ali Paşa memur tayin edilmiştir. Sen de ihtiyaç görüldüğü takdirde Aydın Muhassılıyla beraber Ali Paşa maiyetine bütün askerlerini göndereceğine dair 6 Aralık 1812 tarihli hüküm.

Sayfa 75/Hüküm 173

Adı geçen kişinin emrine hizmet etmek için maiyetindeki askerlerini göndermene dair hüküm.

Sayfa 75/Hüküm 174

Sobiçeli İbrahim Zadeye, aynı şekilde adı geçen kişinin emrine hizmet etmek için senin hizmetindeki askerlerini bahsi geçen kişinin askerleri ile birlikte göndermene dair hüküm.

Sayfa 75/Hüküm 175

Teke Sancağı Mütesellimi Hacı Mehmet'in bir süredir halkına zorbalık ettiği bilinmektedir. Vefat eden Hacı Mehmet'in geride çok fazla nakit ve malı devlete kalıp yerine de İsmail tayin edildi. Ancak İbrahim, babasının malını ve Teke Sancağını istediği halde alamayınca azgınlık yaptı ve yakalanmasına, Karaman Valisi Ali Paşa

görevlendirilip karadan ve denizden sıkıştırıldı. İbrahim'in hala kaçma ihtimaline karşı Mısır, İskenderiye, Dimyat ve Reşid taraflarına gelirse öldürölüp başının başkente gönderilmesi hakkında 5 Ocak 1813 tarihli hüküm.

Bu emir geldikten sonra adı geçen eşkıya o civara gelirse derhal cezası verilerek başının başkente gönderilmesine dair 17 Mayıs 1813 tarihli ek

Sayfa 76/Hüküm 176

Karaman Valisi ve Tekke Sancağı Mutasarrıfı olan Ali Paşa'ya, Tekke Sancağını ele geçirilmesine, vefat eden Hacı Mehmet'in bütün malına ve zahire ihracı yapan oğlunun yakalanmasına görevlidir. Karahisar ve Hamit sancaklarından istediğı zahire, başkent için de acil ihtiyaçlardandır. Bunun yerine Tekkelinin ambarındaki zahireden ihtiyaç olanı maiyetindekiler için kullanıp eksik geldiğinde adı geçen yerlerden teminine dair 24 Ocak 1813 tarihli hüküm.

Sayfa 77/Hüküm 177

Karaman Valisi ve Teke Mutasarrıfı olan Ali Paşa, Tekke Sancağının vefat eden Mütesellimi Hacı Mehmet'in oğlu İbrahim'i emirlere boyun eğmeyip zulüm ve taşkınlık yaptığı için yakalamakla görevlendirildi. Sen ki Aksaray Sancağı Mutasarrıfısın, Ali Paşa asiye sıkıştırınca maiyetine seni çağırmissa da çeşitli bahanelerle gitmediğın bilinmektedir. Bundan sonra üzerine düşeni yapmakla sorumlu olduğuna dair 24 Ocak 1813 tarihli hüküm.

Sayfa 77/Hüküm 178

Teke Sancağının vefat eden Müteselliminin oğlu İbrahim'in yakalanmasına, Karaman Valisi ve Tekke Mutasarrıfı olan Ali Paşa memur edilip, sen ki İlyaszadesin bütün askerini istemişse de bir miktar asker gönderip ihmal karlık ettin için bozgun durdurulamazsa sorumlusu sen olursun. Bundan sonra üzerine düşeni yapmakla sorumlu olduğuna dair 24 Ocak 1813 tarihli hüküm.

Sayfa 78/Hüküm 179

Aynısı Ebcelizadeye uygulanmıştır.

Sayfa 78/Hüküm 180

Maiyetindeki askerleri müşarünileyhin maiyetine göndermen konusunda uyarılsan da merkeze böyle bir talep gelmediğı için emri uygulamaması hakkında.

Sayfa 78/Hüküm 181

Aydın Muhassılı Mehmet'e müşarünileyh maiyetine bütün askerini göndermesi istendiği halde sadece bir kısmını gönderdiği. Bundan sonra acilen üstüne düşeni yapması hakkında.

Sayfa 78/Hüküm 182

Rodoslu Hüseyin Bey'e Karaman Valisi ve Teke Murasarrıfı olan Ali Paşa maiyetine sefine istenmişse de hala sefineleri göndermediğin bilinmektedir. Emirlere aykırı harekette bulunmayıp istenileni yapman konusunda hükümdür.

Sayfa 79/Hüküm 183

İdamına hüküm verilen Esat Bey'in yedi sekiz nefer adamıyla kaçıp, vefat eden Teke müteselliminin oğlu İbrahim'e gelmişse buradan da uzaklaştırılmıştır. Buradan Menteşe Sancağının Ula Kasabasındaki Zaim Salih'in evinde gecelemiş, Ula ve Muğla Voyvodası Abdülfettah'ın maiyetine katılmıştır. Menteşe Sancağı Mutasarrıfı İbrahim'e, Esad Bey'in ve ona yardım edenlerin kişilerin affedilmesi söz konu olmamakla kesik başlarının başkente gönderilmesi hakkında 13 Şubat 1813 tarihli hüküm.

Sayfa 79/Hüküm 184

Önceden Rakka valisi olan Divrikli Köse Mustafa Paşazade Veli Paşanın, uzun süredir yüksek makamda memur olmasına rağmen rızaya aykırı davranışlarından dolayı Divrikli'ye ikametine karar verilmiş ve burada yanlış hareketten uzak durması gerektiğine dair 27 Aralık 1811 tarihli hüküm.

Sayfa 80/Hüküm 185

Divrikli Köse Mustafa Paşazade Veli Paşanın bundan önce Rakka Eyaletinde görevliyken yaptığı uygunsuz hareketlerden dolayı vezirliği elinden alınmış ve Divrikli de ikamet ettirilmişse de çeşitli bahanelerle halktan para toplayıp suçsuz yere idam etmiştir. Bu kişinin yakalanmasına ve kesilmiş başının Başkente gönderilmesinde dair 8 Ekim 1812 tarihli hüküm.

Sayfa 80/Hüküm 186

Maadin hümayun Emmini Ahmet, Divrikli Köse Mustafa Paşazade Veli'yi yakalamaya memur edilmiştir. Kemah voyvodası ve diğer eşrafın Ahmet'in ne emri varsa yerine getirmelerine dair hükümdür.

Sayfa 80/Hüküm 187

Maadin hümayun Emmini Ahmet'in emri üzerine hareket ederek, Divrikli Köse Mustafa Paşazade Velinin yakalanmasına dair hükümdür.

Sayfa 81/Hüküm 188

Divrikli Kadısı ve diğer eşrafına, Divrikli Köse Mustafa Paşazade Veli'yi yakalamak ve cezalandırmak adına Ahmet'in ne emri varsa yapılmasına dair hükümdür.

Sayfa 81/Hüküm 189

Divriğili Köse Mustafa Paşazâde Veli Paşa, daha önce Rakka Eyaletinde vezirken yaptığı uygunsuz davranışlar neticesinde görevinden alınıp Divrikli'de ikamet ettirilmişti. Ancak burada da çeşitli zulümlerle halkın malına el koyup, baruthanede barut yapıp, inşa ettiği kalelerde depolamaktadır. Bu sebeple yakalanıp idam edilmesine memur olan Maadin hümayun Emmini Ahmet'in, maiyetinde emirlerine uyarak merkumun kesilmiş başının başkente gönderilmesi hakkında 16 Aralık 1812 tarihli hüküm.

Sayfa 82/Hüküm 190

Cabbarzâde Süleyman Bey'e, asıl emirde bahsedilen olay üzerine, adı geçen paşanın ölü ya da diri yakalamam hususunda, paşayla akraba olduğun için emri yerine getirmekte en ufak ihmalin olursa diye oğlunun, Maadin hümayun Emmini Ahmet'in yanına, paşayı yakalamak için memur edildiğine dair hüküm.

Sayfa 82/Hüküm 191

Maadin hümayunum Emmini Ahmet'e, daha önce bahsedilen emirlerin Caparzade ve maiyetine yazılmıştır. Bu emirle beraber, Divriğili Köse Mustafa Paşazâde Veli Paşa'yı yakalayıp kesilmiş başının gönderilmesine dair hüküm.

Sayfa 82/Hüküm192

Abdülbaki Bey'in, Divriğili Köse Mustafa Paşazâde Veli Paşa'ya yardım etmişse de bu defa yaptığı görmezden gelinerek Sivas Valisi ve Capparzade gibi Maadin hümayun Emmini Ahmet'in maiyetinde yakalanmasına yardım etmesine dair hüküm.

Sayfa 82/Hüküm 193

Asıl emrin özeti olarak Maadin hümayun Emmini Ahmet'in emri altında birleşerek bahsi geçen paşanın yakalanıp idam edilmesine dair hüküm.

Sayfa 82/Hüküm 194

Asıl emrin özeti olarak daha önce adı geçen kişinin emirlerine uyarak ve merhum paşanın yakalanıp idam edilmesine dair hüküm.

Sayfa 82/Hüküm 195

Bozok Sancağı Mutasarrıfı Mir Süleyman'a, Divriğili Köse Paşazâde Veli Paşanın şeriatı aykırı hareketler ve hakla zorbalık etmesiyle Maadin hümayunum Emini Ahmet, Paşayı yakalayıp idam etmeye memur edilmiştir. Bu durumda oğlun Halep Valisi Celaleddin Paşa, merhum paşanın akrabanız olmasından dolayı verilen emirlere en ufak ihmalkarlık da bile asi kabul edilip aynı cezaya tabi olacağına dair 24 Ocak 1813 tarihli hüküm.

Sayfa 83/Hüküm 196

Divriğili Köse Mustafa Paşazâde Veli Paşanın zorbalığına karşılık Celaleddin Paşa elinden geleni yaptıysa da merhum Paşanın Divrikliden birkaç asker ve kürt elebaşıyla Akçadağ'a sığındığı bilinmektedir. Mevcut durum ve şiddetli kışın askerleri zor durumda bırakması hükümdara arz edilmişse de şüpheli yerlerde asker sevk edip merhumun, geri dönmesi durumunda yakalanmasına dair 5 Mart 1813 tarihli hüküm.

Sayfa 84/Hüküm 197

Asıl emrin özeti olarak, adı geçen kişinin yakalanması önceki emirde istenilen gibi aynı şüpheli yerlere asker sevk edilerek merhumun Divrikli'ye gelmeden idam edilmesi hakkında hüküm.

Sayfa 84/Hüküm 198

Halep valisi Celaleddin Paşanın ve Maadin hümayunum Emini Ahmet'in memur olduğu Divriğili Köse Mustafa Paşazâde Veli Paşa'nın yakalanmasında, Sivas Valisi Pehlivan Seyyid İbrahim Paşa'nın da desteğinin alınması gerektiği şüpheli yerlere de asker sevk edilerek merhumun Divrikli'ye girmeden idam edilmesine dair 5 Mart 1813 tarihli hüküm.

Sayfa 85/Hüküm 199

Daha önce Rakka da makam sahibi olan Divrikili Köse Mustafa Paşazâde Veli Paşanın, yapmış olduğu uygunsuz hareketler sonrasında Divriklide ikamet ettirilmişse de burda da halka çeşitli zulümler yapmıştır. Bu sebeple merhum bulunduğu eyalete gelirse

gerekeni yapıp kesilmiş başını Başkente göndermesine dair Sivas valisi Seyyid İbrahim Paşa'ya gönderilen 24 Ocak 1813 tarihli hüküm.

Sayfa 85/Hüküm 200

Divrikli Köse Mustafa Paşazâde Veli Paşa'nın rızaya aykırı davranışları nedeniyle vezirlikten alınıp Divrikli de ikameti sağlansa da burada da halka çeşitli zulümler yapmıştır. Şimdi Akçadağ da olan merhumun yakalanması için Malatya Sancağından şüpheli bölgelere asker sevkıyatı yapmasına dair 5 Mart 1813 tarihli hüküm.

Sayfa 86/Hüküm 201

Aksaray Kazalarında bulunan Zaim Mustafa'nın yapmış olduğu olumsuz davranışlar Aksaray Sancağı Mutasarrıfı sabık Derviş Mustafa Paşa tarafından Dersaadete bildirilmiştir. Zaim Mustafa ve arkadaşları Ali Bey, Abdullah, Arap, Karaosmanlı Mehmet, Çoraplıoğlu, Mehmet ve Habip beraberlerindeki kırkar ellişer adamlarla Paşa'nın bulunduğu bölgeyi 3-4 gün boyunca kuşatmış ve yapmış oldukları saldırılarla bazı haneleri yakıp kişilere büyük zararlar vermişlerdir. Bu kişilerin yakalanıp idam edilmesine dair 13 Şubat 1813 tarihli hüküm.

Bu emirden vazgeçilerek Zaimoğlu Ali ve Haliloğlu Habip hakkında bilgi için 19 Ağustos 1813 tarihli hüküm.

Sayfa 87/Hüküm 202

Küçük Alioğlu Seyyid Mehmed Dede Beyzadenin daha kurallara riayet etmeyip anayolu kestiği bilinmekle idamına karar verilmişti. Ancak Kudüs-i Şeriften dönen Ebu Suud Efendi ile bu güzergahta karşılaşmasıyla aman dileyip bir daha bu işlere girişmeyeceğine yemin etmiştir. Bu nedenle Dede Beyzadenin affedilmesine dair 5 Mart 1813 tarihli hüküm.

Sayfa 88/Hüküm 203

Küçük Alioğlu Seyyid Mehmed Dede Beyzadenin, anayolun güvenliği sağlaması güvencesiyle affedileceğine dair hükümdür.

Sayfa 88/Hüküm 204

Erzurum valisi ve Şirak Kazası naibine, Seyyid Yusuf'un eşi Seyyide Sultan kendi halin de namusuyla yaşayan kadın olup, köye tayin olan kethüda Nikola tarafından üç aylarda

tecavüze uğraması ve bu kişinin şeriata aykırı davranışlarda bulunmasıyla hatır ve gönle bakılmaksızın gerekli cezanın verilmesine dair 8 Şubat 1809 tarihli hüküm.

Sayfa 89/Hüküm 205

İstanköy cezaresinde kaymakam olan Ahmet Şakir Paşanın bulunduğu yerin mizacından kötü etkilenmesi ve talebiyle Gelibolu'ya tayini hakkında 22 Mayıs 1813 tarihli hüküm.

Sayfa 89/Hüküm 206

Erzurum Valisi Vezir Mehmet Emin Paşaya, hizmetinde bulunan Kethüda Salih Bey'in halka zulüm edip fesat çıkardığı ve illetli olması ve Kethüdalık hizmetini yerine getirecek mizaç da olmadığı ve idam edilmesine ve asla iyi niyet gösterilmemesine dair 26 Aralık 1812 tarihli hüküm.

Sayfa 90/Hüküm 207

Ereğlili Ali Murad daha önce Rusya tarafına firar etmesi ve İslam memleketlerine dönüş yapacağından Ereğlili civarında yapılacak hazırlıklarla bu kişinin yakalanıp, tutuklanması ve başının kesilip merkeze gönderilmesi ayrıca serbest kalmasına neden olacak kişilerin ihanet ile suçlanacağı hakkında yazılmış Kasım 1813 tarihli hüküm.

Sayfa 90/Hüküm 208

Kara Ömer ve Kibar Kuloğlu İdris'in Mora Adasına ayak bastırılmaması ve bu kişilerin akrabası olan Kibarisyo'nun yanına Arnavut taifesi alarak Mora'ya gitmesi buna karşı alınacak önlemler ve bu kişilere yardım eden Arnavut taife sininde tutuklanması hakkında yazılmış Kasım 1813 tarihli hüküm.

Sayfa 91/Hüküm 209

Teke mütesellimi Hacı Mehmet'in Oğlu İbrahim'in ölü ve diri olarak elle getirilmesi için görevlendirilen Teke Sancağı Mutasarrıfı İbrahim Paşa'ya yardım edilmesi. Kara hisar Sancağı Mutasarrıfı El-Hac Mehmet Paşa'nın ordularını alarak bu kişilerin üzerine gitmesi ve görev esnasında yaşanacak olaylar için dikkat edilmesi hakkında yazılmış Mayıs 1813 tarihli hüküm.

Sayfa 91/Hüküm 210

Rum ili Beylerbeyi ber vech-i Muhasıllık Menteşe Sancağı Mutasarrıfı İbrahim Paşa'ya, daha önce bahsedilen kişi için bahsi geçen paşanın maiyetine acele şekilde bir miktar asker ile katılmaya dair hükmün geçersiz olduğuna dair.

Sayfa 91/Hüküm 211

Alaiye Sancağı Mutasarrıfı Zeydül Abidin Paşaya, adı geçen kethüdanın emrine bütün askerlerinizle katılmaya dair hükmü uygulamamasına dair

Sayfa 92/Hüküm 212

Rodos Adası'nın içinde bulunduğu belirsizlik ve sorunlardan dolayı Sadrı Esbak Hacı Yusuf Ziya Paşa'nın Kavala 'da ikamet etmesi ve onun görevi hakkında yazılmış Mayıs 1813 tarihli hüküm.

Sayfa 92/Hüküm 213

Sivas Divriği mukataası malikânesi 3/2 hissesi Osman ve Süleyman, Ömer, Yahya veladân-ı müteveffa Bekir 6/1 hissesi ise Ömer İbn-i Bekir'e, diğer 6/1 hissesi ise Selim Ağa'ya verilmiştir. Buna rağmen hakkında idam kararı verilen Köse Mustafa Paşazade Veli Paşa, bir süre kaçtıktan sonra bölgeyi usulsüzce zapt etmiştir. Verilen emir üzerine Veli Paşa'nın cezasının uygulanması ve Divriği malikânesi eski sahiplerine verilmesi hakkında yazılmış Haziran 1813 tarihli hüküm.

Sayfa 93/Hüküm 214

Hacı Mehmet Oğlu İbrahim'in üzerine gidilmesi için görevlendirilen Vezir Hacı Ali Paşa'ya orada bulunan ordulardan bir miktarının süvari olarak yardıma gitmesi. Bu kişinin ölü ve diri olarak yakalanması ve devam edilen süreçte tekrar yanlışlar yapıyor durur ise bu defa özrünün ve affının kabul olmayacağı hakkında yazılmış Mayıs 1813 tarihli hüküm.

Sayfa 94/Hüküm 215

Torbacılık ve ordudan firar etme suçundan Limni Adası'na sürgün edilen ve idamına karar verilmiş olan İspirci Hacı Hafız hakkında yazılmış Mayıs 1813 tarihli hüküm.

Sayfa 94/Hüküm 216

Teke Mütesellimi Hacı Mehmet'in Oğlu İbrahim'in üzerine gönderilen kişilerin gelen emirlerin dinlemeleri ve bu kişinin yakalanması için bütün askerlerin ihraç edilmesi ve bunların ihtiyacı olan ağnam ve zehayir miktarının kayıt altına alınması bu kayıtların

Der-saadete bildirilmesi ve bu orduların başına verilecek başbuğların görevleri hakkında yazılmış Mayıs 1813 tarihli hüküm.

Sayfa 95/Hüküm 217

Teke Mütesellimi Hacı Mehmet'in Oğlu İbrahim'in üzerine gidilmesi ve bu kişinin ölü ve diri olarak yakalanması için görevlendirilen Hacı Ali Paşa'nın kuvvetleri ile Alâiye Sancağı Mutasarrıfı Vezir Abiddin Paşa Kuvvetleri ile ittifak yapılması ve beraber bu kişinin üzerine gidilmesi hakkında yazılmış Mayıs 1813 tarihli hüküm

Sayfa 96/Hüküm 218

Teke Mütesellimi Hacı Mehmed'in Oğlu İbrahim 'in ölü ve diri olarak yakalanması, mallarının ise İslam Hazinesi için toplanılması. Bunun için görevlendirilen memurların vakit geçirdikleri ve başbuğların ise başka yere istemelerinden dolayı bu olayın üzerine gidilememesi adı geçen kişinin terbiye edilemediğinden dolayı üzerine gidilip bu görevden kaçacak olanlar olur ise onlar hakkında ferman çıkarılacağı. Bu görev için görevlendirilen kişilerin beraber hareket etmeleri ayrıca Kara Hisar Mutasarrıfının zahire ve ağnam ihtiyaçlarını ulaştırılması hakkında yazılmış Haziran 1813 tarihli hüküm.

Sayfa 97/Hüküm 219

Teke Mütesellimi Müteveffa Hacı Mehmed'in Oğlu İbrahim'in tutuklanması için görevlendirilen memurların bu işe girişirken geç kalmaları bu olay için görevlendirilen kişilerin bir an önce beraber hareket etmeleri, ferman yazılmadan bu işe koyulmaları gerektiğini ve orda yaşayan halkında seferber olması. İhanet edenler olur ise yukarıda adı geçen kişi ile aynı cezayı alacağı hakkında yazılmış Haziran 1813 tarihli hüküm.

Sayfa 98/Hüküm 220

Ali Paşa'ya katılarak ve gerekli askerin gönderilmesinin yanında koyun ve malzemelerin gönderilmesi bunların ise kayıt altına alınarak merkeze bildirilmesi hakkında yazılmış hüküm.

Sayfa 99/Hüküm 221

Askerleriyle Muma İleyhin maiyetine katılması hakkında Menteşe Sancağı Mutasarrıfı İbrahim'e, Tavas, Pirnaz, Köyceğiz, Milas, Mekri ve eşme kazalarının Ayan vb. gönderilmiş hüküm.

Sayfa 99/Hüküm 222

Aydın Muhassılı Mehmed ve Sığla Sancağı Mütesellimi İlyas zade İlyas Silah kullanmasını bilen askerlerin Ali Paşa'ya gönderilmesi hakkında yazılmış hüküm

Sayfa 100/Hüküm 223

Bir suretinin İncelizade Mir Seyyid Halile gönderilmiş hüküm.

Sayfa 100/Hüküm224

Subice kazasını elinden geldiği ölçüde Ali Paşa'ya asker göndermesi hakkında yazılmış hüküm.

Sayfa 100/Hüküm 225

Askerlerin gönderilmesinde rahat davranılmaması hakkında Aydın Muhassılı ve adı geçenlere gönderilmiş hüküm.

Sayfa 100/Hüküm 226

Bilecik Müftüsü ve Naibi Seyyid Hüseyin'in, Kalyoncu Ali taraftarlığı yapmasından dolayı eşyalarına el koyulup ve el konulan bu eşyaların kayıt altına alınıp başkente ulaştırılması bu kişinin ise buradan uzaklaştırılıp Magosa'ya sürgün edilmesi hakkında yazılmış Ağustos 1813 tarihli hüküm.

Sayfa 101/Hüküm 227

Akçadağ Kürtlerin yanına firar eden Divriğili Köse Mustafa Paşazade Veli Paşa'nın Sivas'ta bulunan maden sorumlusu ile muhabere ettiği ve bu yüzden yukarıda adı geçen kişinin yakalanıp idam edilmesi hakkında yazılmış Haziran 1813 tarihli hüküm.

Sayfa 101/Hüküm 228

Bir suretinin Maadin Hümayun Eminine gönderilmesi ve Sivas Valisiyle birlikte Hareket ederek Divriğili Köse Mustafa Paşazadeyi yakalamaya çalışması hakkında.

Sayfa 102/Hüküm 229

Akçadağ Kürtleri tarafına firar eden Divriğili Köse Mustafa Paşazade Veli Paşa'nın memuriyetten alınması ve idamına karar verilmesinden sonra buradaki kişilere sığınması dolayısıyla firar eden Veli Paşa'nın Akçadağ Kürtleri, Mandollü, Hamüllü, Halkanlı ve Romanlı oymakları yanına alarak isyana kalkışmaları ve Larendede halkına

rahat vermemesi ve buraların tekrar kontrol altına alınıp adı geçen kişinin tutuklanıp idam edilmesi hakkında yazılmış Haziran 1813 tarihli hüküm.

Sayfa 102/Hüküm 230

Divriğili Köse Mustafa Paşa'nın yakalanıp ölü ve diri olarak tutuklanmasının sadece Sivas Valisi Pehlivan Seyyid İbrahim Paşa'nın görevli olmadığını ve bu görevde Çemişkezek Voyvodası Kara Hunk Zade'nin de görevli olduğu hakkında yazılmış Haziran 1813 tarihli hüküm.

Sayfa 103/Hüküm 231

Medine-i Münevvere de ikamet eden eski Şeyhu'l-Haremi Nebevi olan Hacı Mehmet Anber Ağa'nın görevden alınıp yerine Dâr'us-Saâdetü's -Şerif Ağası Kasım Ağa atanmıştır. Hacı Mehmed Anber Ağa alınmasından sonra Şam'a gitmesi ve orada ikamet etmesi hakkında yazılmış Haziran 1813 tarihli hüküm.

Sayfa 103/Hüküm 232

Tekeli Oğlu İbrahim'in tutuklanıp, göz altına alınması için görevlendirilen kişilerden haber gelmemesi ve bu kişilerin suçluya zaman kazandırdıkları ayrıca bundan sonra hareketin hızlıca gerçekleşmesi için planların yapılıp ve gerekli önlemlerin alınması hakkında yazılmış Haziran 1813 tarihli hüküm.

Sayfa 104/Hüküm 233

Menteşe Sancağında bulunan kazalardan Tavas, Parnaz, Köyceğiz, Milas Eşme ve Tabalya kazalarının Hükûamlarına, Ayanlarına vesair kişilere İbrahim Paşa'nın maiyetine asker göndermeleri hakkında.

Sayfa 104/Hüküm 234

Ilıcalı zade Mir Seyyid'in kendine ait askerleriyle tayin olunan hasekiye katılması hakkında.

Sayfa 104/Hüküm 235

Tayin olunan hasekiye asker göndermeleri hakkında Mentese Sancağı Mutasarrıfı ve Sobiceliye gönderilen hüküm.

Sayfa 105/Hüküm 236

Tayin olunan hasekiye asker göndermesi hakkında Aydın Muhassılı Mehmed'e gönderilen hüküm.

Sayfa 106/Hüküm 237

Tayin olunan Hasekiye asker göndermesi hakkında Karahisar Sancağı Mutasarrıfı Mehmed Paşa'ya gönderilen hüküm.

Sayfa 106/Hüküm 238

Tayin olunan Hasekiye kendine ait silahlı asker ile Hasekinin yanına varması hakkında Sığla Sancağı Mütesellimi İlyas Zade İlyasa gönderilen hüküm.

Sayfa 105/Hüküm 239

Karaman Valisi Teke Sancağı mutasarrıflık olarak verilip burada bulunan Tekelioğlu eşkıyanın yakalanıp idam edilmesi ve memurların gaflete düşmeden bu işi halletmeleri istenmiştir. Mezkûr Tekelioğlu İbrahim'in erzak temininde sıkıntı çıkarmış, gemilerin gidip dönmelerinde engel olma gibi hareketlerde bulunması ve bu kişiye karşı alınacak önlemler hakkında yazılmış 9 Ağustos 1813 tarihli hüküm.

Sayfa 106/Hüküm 240

Tokat'a memur kılınan Mehmet Emin Paşa'nın mübaşir refakati ile beraber Erzurum'dan derhal çıkıp Tokat'a ikamet etmesi hakkında yazılmış Eylül 1813 tarihli hüküm.

Sayfa 106/Hüküm 241

Bitlis'te kethüda görevinde bulunan Şeyho Bey'in oradaki fukara halka zulm ettiği, insanların mallarına tecavüz ettiği için buradan ihraç edildikten sonra yanına eşkıyalar olarak Muş ve Bitlis'te bulunan insanlara zarar verdiği. Görevlendirilen Derviş Paşa yanına adamlar olarak adı geçen kişinin öldürülerek başını Başkente ulaştırması hakkında yazılmış 13 Şubat 1813 Tarihli hüküm.

Sayfa 107/Hüküm 242

Boyabad kazâsı Ayanı Genc Mehmed zade Kapıcı başı olan Mustafa Bey'in yanına bir takım asker ve serseri olarak fakir halkı türlü türlü eziyet ve sıkıntı vermesi üzerine adı geçen kişiye yapılacak müdahale ve yaptığı bu edepsizlikleri diğer kazâda ki ayanlara ulaşılmadan müdahale edilmesi hakkında yazılmış Ocak 1813 tarihli hüküm.

Sayfa 108/Hüküm 243

Boyabad Kazası Ayanı Genc Mehmed'in Oğlu Mustafa Bey'in Kastamonu civarında barınamayıp Kangırı Sancağında bulunan Gargo kazâsına gittiği bu yüzden elle yakalanması için Bozok Sancağı Mutasarrıfı Cebbar zade Mir Süleyman'ın görevlendirilmesi ve buna karşı önlemlerin alınması hakkında yazılmış Şubat 1813 tarihli hüküm.

Sayfa 108/Hüküm 244

Boyabad Ayanı Genc Memed'in oğlu firari Mehmet Bey'in Kangırı Sancağı'ndan firar ettiği bunun üzerine yapılan araştırmalar sonucunda Osmancık Kazâsına varmış olduğu ve Serdar Konağında haps olunduktan sonra buradan da firar ettiği ve yakalanması için hakkında yazılmış Mayıs 1813 tarihli hüküm.

Sayfa 109/Hüküm 245

Boyabad Kazâsı Ayanı Mustafa Bey'in Osmancık Kazâsında tekrar firar ettiği bu sefer Sivas tarafına gittiğini ve bulunduğu yerde öldürülmesi adı geçen kişinin öldürüldükten kafasının Başkente ulaştırılması hakkında yazılmış Mayıs 1813 tarihli hüküm.

Sayfa 110/Hüküm 246

Divriği Köse Mustafa Paşazade Veli Paşa'nın yakalanıp öldürülmesi için görevlendirilen beylerbeyinin adı geçen kişinin yakalanması için nefer yardımının yapılması verilen bu emirden sonra maden çıkarımı ve tuğla üretiminin sekteye uğrayacağı hakkında yazılmış Temmuz 1813 tarihli hüküm.

Sayfa 111/Hüküm 247

Divriği Köse Mustafa Paşazade Veli Paşa'nın yakalanıp öldürülmesi için Sivas Valisi ile beraber bu kişilerin üzerine gidilmesi ve adı geçen kişiye karşı bulunduğu yeri koruması ayrıca bu kişiyi elle getirilmesi. Bu kişinin tutuklanması için görevlendirilecek bin nefer kişinin kiremit, kütük kömür imalatında çalıştıkları ve bu yüzden bu kişilerin gitmesi üretimin sekteye uğrayabileceğinden dolayı yardım yapılmaması ve verilen diğer emirlerin yerine getirilmesi hakkında yazılmış Temmuz 1813 tarihli hüküm.

Sayfa 111/Hüküm 248

Divriğili Köse Mustafa Paşazade Veli Paşa'nın tutuklanıp öldürülmesi için görevlendirilen kişilerin başarısız olduğu ve sadece asker olan iki oğlunun yakalandığını belirtilmiştir. Adı geçen kişinin Behisni tarafına firar edeceğinden dolayı gelecek saldırılara karşı önlem alınması ve yukarıda adı geçen kişiyi her kim korur ise aynı cezayı alacağı hakkında yazılmış Temmuz 1813 tarihli hüküm.

Sayfa 112/Hüküm 249

Tekeli Oğlu İbrahim'in tutuklanıp gözaltına alınması için memurların hızlı olmasını ve kış gelse bile buna karşı Antalya Kal 'asının tazyike devam etmeleri gerektiği. Boğazlara asker sevk edilmesi ve yardımına Kaptan-ı Derya Hüsrev Mehmet Paşa'nın da gideceği ayrıca yukarıda adı geçen kişinin yakalanması halinde bu harekete katılacak kişilerin mükâfatlandırılacağı hakkında yazılmış Temmuz 1813 tarihli hüküm.

Sayfa 114/Hüküm 250

Tekeli Oğlu İbrahim'in şu ana kadar yakalanmamasının nedeni adı geçen kişinin memurlarla iş birliği halinde oluşunu ve bu kişi Antalya civarına varmadan boğazların tutulması, kış gelmeden bu kişiyi yakalanması için gerekli önlemlerin alınması ve alınan bu önlemlerin Tatarlar aracılığıyla acilen ulaştırılması hakkında yazılmış Temmuz 1813 tarihli hüküm.

Sayfa 115/Hüküm 251

Bir suretinin Rumeli Beylerbeyi ve Menteşe Sancağı Mutasarrıfı İbrahim Paşa'ya gönderilmesi hakkında.

Sayfa 115/Hüküm 252

Bir suretinin Karaman Valisi Maiyetinde Tekeli oğlu İbrahimi yakalamaya görevlendirilen Ayan, Halkın ileri gelenleri ve Sergerdelere gönderilmesi hakkında.

Sayfa 116/Hüküm 253

Antalya Kal 'ası muhasarası için hareket edilmesi ve boğazların tutulup önlemlerin alınmasının yanında Antalya'nın bir sahil kenti olduğundan yaşanacak kötü hava koşulları yüzünden gemilerin yanaşmasından sorunlar olabileceği hiç olmazsa acilen bu kentin deniz tarafından muhasara altına alınması hakkında yazılmış Temmuz 1813 tarihli hüküm.

Sayfa 117/Hüküm 254

Bursa Yenişehir ayanlık iddiasında bulunan Sarıcaoğlu Osman'ın o mevkide bulunan yerleri zabt ederken orada yaşayan halkı esir ettiği, ölen Kalyoncuya dayanarak birden fazla evleri harap ettiği, insanların ırzına geçtiğini ve Öksüzoğlu'nun affedilmesinin yanında İdeönü ikamet edilmesi ve yukarda adı geçen kişinin Bilecik civarında faaliyete göstereceği bunun bizzat orada yaşayan muhtarların haber verdiği buna karşı gerekli önlemlerin alınması ve fukaranın bu eziyetten kurtulması için Hüdavendigâr ahâlisinde yaşayan muhtarların mahiyetine alınması hakkında yazılmış Temmuz 1813 tarihli hüküm.

Sayfa 118/Hüküm 255

Bir suretinin Hüdavendigâr Sancağında bulunan Kazaların Ayan ve Muhtarlarına Müşar İleyhin maiyetine katılıp sadakatle Sarıca oğlu Osmanı yakalamaya çalışmaları hakkında.

Sayfa 118/Hüküm 256

Bir suretinin Kocaeli Sancağında bulunan Kazaların Ayan ve Muhtarlarına Müşar İleyhin maiyetine katılıp sadaketle Sarıcaoğlu Osmanı yakalamaya çalışmaları hakkında.

Sayfa 119/Hüküm 257

Yenişehir Bursa'da ayanlık görevinde bulunan Sarıcaoğlu Osman'ın daha önce affedilip Yenişehir'de ikametine izin verildiği halde ve oranın gelirlerini toplanması için görev verilen bu kişinin görevine ihanet ettiğini ve kendi kendine hareket etmesine fırsat verildiği anda oradaki kazâları zabt edeceği belirtilmiş. Adı geçen kişiye yardım edenlerin affı olmayacağı yapılan tahkikatlardan sonra adı geçen kişinin Bolu tarafına firar edeceğinden gerekli önlemlerin alınması ve yakalandığı yerde öldürülüp kafasının Başkente ulaştırılması hakkında yazılan Eylül 1813 tarihli hüküm.

Sayfa 120/Hüküm 258

Bir Suretinin Konya Naibi ve Karaman'da bulunan kazaların Hükkam ve Mütessellimine gönderildiği hakkında.

Sayfa 120/Hüküm 259

Bir suretinin Ankara Sancağı Mutasarrıfı Vezir Abdurrahman Paşa ve Ankara Naibi ve Hükkamına gönderildiğine dair

Sayfa 120/Hüküm 260

Bir suretinin Kastamonu Sancağı Mutasarrıfı Salih Paşa ve Sancakta bulunan Naib ve Hükamlara gönderildiğine dair.

Sayfa 120/Hüküm 261

Bir suretinin Karahisar Sancağı Mutasarrıfına ve Sancakta bulunan Hükamlara gönderildiğine dair.

Sayfa 120/Hüküm 262

Bir suretinin Hamid Sancağı Mutasarrıfına ve Sancakta bulunan hükamlara gönderildiğine dair.

Sayfa 120/Hüküm 263

Bir suretinin Saruhan Sancağı Mütesellimi Kara Osman Zade Hüseyine ve Sancakta bulunan kazaların hükamlarına gönderildiğine dair.

Sayfa 120/Hüküm 264

Bir suretinin Aydın Muhassılı Mehmede ve Sancakta bulunan kazaların hükamlarına gönderildiği hakkında.

Sayfa 120/Hüküm 265

Bir suretinin Kütahya Sancağında ki Kazalarının hükamlarına, Mütesellimlerine, gönderildiği hakkında.

Sayfa 120/Hüküm 267

Bir suretinin Seferhisar ve Günyüzü Naibi ve Ayan vesair kişileri gönderildiği hakkında.

Sayfa 120/Hüküm 268

Bir suretinin Beypazarı Naib ve Ayanına gönderildiği hakkında.

Sayfa 120/Hüküm 269

Bir suretinin İzmir Voyvodası Mehmed, İzmir Naibi ve Ayana vesair kişileri gönderildiği hakkında.

Sayfa 120/Hüküm 270

Bir suretinin Uşak Naibi, Voyvoda, Zabitan ve halkın ileri gelenlerine gönderildiği hakkında.

Sayfa 120/Hüküm 271

Bir suretinin Kuş Adası Naibi, Voyvoda ve Zabitanlara gönderildiği hakkında.

Sayfa 120/Hüküm 272

Adı geçen eşkiyanın Bahr-i Sefid boğazından firar etmeye kalkarsa cezasının verilmesi hakkında Bahr-i Sefid Muhafızı seyyid hüseyine gönderilen hüküm.

Sayfa 121/Hüküm 273

Sarıcaoğlu Osman'ın Kocaeli ve Hüdavendigar sancaklarından üstü tenteli bir kayık ile Şile tarafına kaçması, Şile'de bulunur bulunmaz ölü veya diri olarak merkeze getirilmesi. Şile'den kaçmasına izin ve yardım edenler olur ise onların hakkında da aynı ceza verileceği hakkında yazılmış hüküm. Eylül 1813.

Sayfa122/Hüküm 274

Sarıcaoğlu Osman'ın Kocaeli ve Hüdavendigar sancağından firar itmiş olduğu ve Erzurum taraflarına gelirse yakalanup başının kesilip Başkente yollanmasına dair Erzurum Valisi ve Şark canibi Ahmed Paşa'ya gönderilen 27 Eylül 1813 tarihli hüküm.

Sayfa 123/Hüküm 275

Sarıcaoğlu Osman'ın Sivas tarafına firar ettiği halktan öğrenilmiş olup Sivas Valisi Pehlivan Seyid İbrahim Paşa'nın verilen emirleri yerine getirmesi hakkında.

Sayfa 123/Hüküm 276

Sarıcaoğlu Osman'ın oğulları ve adamlarının Kocaeli ve Hüdavendigar sancağından firar etmiş olduğu belirtilmiş. Bolu ve Viranşehir taraflarında adamlarının 5 6 yük altın ve eşyayla firar eylemesi Saruca Osman gibi bunlarında yakalanıp yanlarında bulunan eşyaya zarar gelmeden acilem Başkente yollanmasına dair Bolu ve Viranşehir sancakları Mutasarrıfı Vezir Abbas paşaya gönderilen 7 Ekim 1813 tarihli hüküm.

Sayfa 124/Hüküm 277

Keriri Süleyman adlı eşkiyanın düzeni bozma, halka zulüm işkence etme ve şeriata aykırı davranmasından dolayı yakalanması ve cezasının tertibi hakkında Kocaeli ve Hüdavendigar sancakları mutasarrıfı Aziz Ahmed Paşaya gönderilen 15 Mayıs 1813 tarihli hüküm.

Sayfa 125/Hüküm 278

Halep ahalisinde eşkiyaların türediği kethüdalık iddaasıyla halka zulüm ettikleri bunların defedilmesi Şuur Zabiti Ali ve Said adlı eşkiyaların ve bunlara katılan

eşkıyaların Celaleddin Paşa'nın bölgesinde olduğu eşkıyaların bazılarının devlet adamları tarafından korunduğu ve bu eşkıyaların üzerine gitmekle görevlendirildiği hakkında Halep Valisi Celaleddin Paşa'ya gönderilen 24 Ocak 1813 tarihli hüküm.

Sayfa126/Hüküm 279

Halep ve civarında türeyen eşkiya ve itaatden dönen bir kısım taife valinin nüfuzunu kullanarak çeşitli isyanlara sebep oldukları ve bunların bastırılması için Türkmen aşiretinden asker toplanıp bunların başına liyakat sahibi birinin geçirilmesi gerektiği hakkında Bozok Sancağı Mutasarrıfı Cabbarzade Mir Süleyman'a gönderilen 14 Ocak 1813 tarihli hüküm.

Sayfa127/Hüküm 280

Halep eyaletinin Celaleddin Paşaya tevcih olunduğu ve görevini layıkıyla yerine getirebilmesi için paşaya yardım edilmesi gerektiği ve civardaki devlet adamlarında Celaleddin paşanın emrine girmesi hakkında Maraş Beylerbeyi Kalender Paşaya yazılan 12 Mayıs 1813 tarihli hüküm.

Sayfa 127/Hüküm 281

Halep Eyaletinin Celaleddin Paşaya tevcih olunduğu ve Rum kalalı Mir Ebubekirin de onun emrine atandığına dair yazılan 13 Nisan 1813 tarihli hüküm.

Sayfa 128/Hüküm 282

Halepe Atanan Celaleddin Paşanın memuriyetine girmesi için Antakya Mütesellimi Mürselzade Cabbar'a yazılan hüküm.

Sayfa 128/Hüküm 283

Reyhanlı Aşireti Beyi Mürselzade Cabbar'ın Celaleddin Paşa'nın emrine bir an evvel katılması gerektiği hakkında uyarı.

Sayfa 128/Hüküm 284

Kel Fazıl'ın Yapmış olduğu yararlı işlerden dolayı eğer zımmetinde olan parayı geri verirse affedilebileceğine dair Halep Valisi Celaleddin paşaya yazılan 9 Ağustos 1813 tarihli Hüküm.

Sayfa 128/Hüküm 285

Bayburtlu Deli Hasan'ın Reyhan'a firarı ve Hacı Mehmed Saidin Yanına sığınması ile Mehmed Saidin Deli Hasan'ı teslim etmesi eğer itmez ise onunda suçlu sayılacağı.

Mehmed Said'in işlediği suçların haber alınarak onunda firari merkur gibi ortadan kaldırılması ve katiyen affedilmemesi hakkında Halep Valisi Celaleddin Paşaya 10 Temmuz 1813 tarihli hüküm.

Sayfa129/Hüküm 286

Firari Deli Hasan'ın Şuur Voyvodası Topal Ali'nin yanında ve korumasında olduğu ve bölge Voyvodasında suçlu bulunarak cezalandırılması Hakkında 28 Ocak 1815 tarihli hüküm.

Sayfa 129/Hüküm 287

Reyhan Mütevellisi Hacı Mehmed Said ve Topal Ali isimli Şahısların Eşkialık hareketleri ve Yardımcılarından Uzun Ali ve Kilisli Mustafa Reyhan bölgesinde yağma ve gasb yaptıktan sonra Dürzi dağında bulunan Mirişir canibine sığınan eşkıyaların yakalanması hakkında 13 Şubat 1813 tarihli hüküm.

Sayfa 130/Hüküm 288

Halep Eyaletinde Fitne fesat ve ihtilal hareketleri yapan Ardından Dürzi dağında Mirişir sığınan Riha Mütevellisi Mehmed Said ile Topal Ali isimli şahısların yakalanması hakkında 3 Şubat 1813 tarihli hüküm.

Sayfa 131/Hüküm 289

Asılda geçen eşkıyanın Şam tarafına geldiği ve bunların cezalarının verilmesi hakkında Şam Valisi Elhaç Vezir Seyid Süleyman Paşa İclaleye gönderilen hüküm.

Sayfa 131/Hüküm 290

Eşkiaların Şam tarafına kaçtığı eşkıyaların yakalanarak kafalarının başkente yollanması hakkında Şam Valisi ve Seyid Süleyman Paşa ve Şam-Şerif Kadısı ve Celaleddin Paşaya gönderilen 7 Ekim 1813 tarihli hüküm.

Sayfa 132/Hüküm 291

Hacı Mehmed Said ve Topal Ali'nin Şam'a firar ettiği Dürzi dağı Mirişir tarafında bulunduğu bunların yakalanarak cezalarının verilmesi ve yanındaki mallarada el konulması ve bir deftere kayd olunarak Canib-i Miri için başkente yollanması hakkında.

Sayfa 133/Hüküm 292

Celaleddin Paşa'nın Hacı Mehmed Said ve Topal Ali üzerine gittiği eşkıyalardan birtakım kişileri yakaladığı, ancak ele başlarının kaçtığı ve bunların yakalanarak

gerekenlerin yapılmasına dair Şam Valisi Süleyman Paşa'ya gönderile 7 Ekim 1813 tarihli hüküm.

Sayfa 134/Hüküm 293

Seyid ve Topal oğlunun Bütün mallarını Dürzi Dağı Mirişir tarafına nakl eyledikleri ve kendilerinin o tarafa firar etmiş oldukları bunların idam edilmesi ve mallarının ele geçirilerek başkente yollanması hakkında.

Sayfa 135/Hüküm 294

Boyabad Kazası Ayanı Ketm Mehmed oğlu Mustafa Bey Şeriata aykırı hareketle yanına adam toplayarak fukaraya türlü zulm ve işkence ettiğinden üzerine gidilmiş ancak merhum firar etmiş ve Erzurumda görülmüş olduğundan Bu Hainin yakalanıp kafasını kesip başını Der Saadet'e yollanmasına dair Erzurum Valisi Ahmed Paşaya Yazılan 30 Temmuz 1813 tarihli hüküm

Sayfa 135/Hüküm 295

Tekeli Oğlu İbrahim'in Muhasara edildiği ve bu hainin yakalanması için gerekli olan askerlerin acilen Kaptan-ı Derya Hüsrev Mehmed Paşa'nın maiyetine gönderilmesi hakkında İzmir Voyvodası, İzmir Naibine ve Ahalinin önde gelenlerine gönderilen 5 Aralık 1813 tarihli hüküm

Sayfa 135/Hüküm 296

Kaptan-ı Derya'ya gönderilmesi gereken askerlerin eğer gönderilmemiş ise bir an önce gönderilmesi hakkında Kızılhisar Mütesellimi Mir Ömere Kızıl Hisar Naibine ve Ayanına yazılan hüküm.

Sayfa 135/Hüküm 297

Aydın Muhasılı Mehmed Asker toplayıp Tekeli oğlunun üzerine varmaya görevlendirilmişken bu işini savsaklamasından dolayı ikaz edilmesi ve buna devam etmesi halinde ve acilen Antalyaya askerleriyle intikal etmesine dair 5 Kasım 1813 tarihli hüküm

Sayfa 136/Hüküm 298

Maktul Hamud Paşa ile akrabalığı olan Çarpuni Ebubekir kendi halinde olmayıp Fukaraya türlü zulüm ve işkence ettiği için kalebend cezası tertib olunmuşsa da yine akıllanmayıp türlü işlere kalkıştığından artık af olunmaksızın kafasının kesilip başkente

yollanması hakkında Maraş Beylerbeyi Kalender Paşa'ya yazılan 21 Haziran tarihli hüküm

Sayfa 137/Hüküm 299

Maktul Hamid Paşa'nın hazinedarı ve bunun bazı tarafgirleri sofide bir kale diktirip Maktul Paşa'nın bütün mallarını elleri altında bulundurmakta olduklarından bu hainlerin üzerine gidilip mal ve eşyaların başkente gönderilmesi ve Hazinedarın kaçmasına fırsat verilmeden cezasının tertibine dair 1 Haziran 1813 tarihli hüküm.

Sayfa137/Hüküm 300

Antep' te Küffar dağı nam mahalde Abdulfettah uşağı Ağcı ve karındaşı Ahmed kendi hallerinde olmayıp şeriata aykırı hareketler adam öldürme ve çeşitli gasb suçların yanında Kilis ve Beyrut'da ki suçluları da saklayıp korudukları için gerekli cezaların verilmesi hususunda Maraş Beylerbeyi Kalender Paşa'ya yazılan 1 Haziran 1813 tarihli hüküm.

Sayfa 138/Hüküm 301

Bağdad Valisi Vezir Mehmed Mütefevva Bağdad Valisi Abdullah Paşa'yla giriştikleri muharebede Abdullah Paşa'nın aşiretiyle beraber mağlub oldukları cerba aşiretinin bölgeden temizlenmesi için Musul valisiyle ortaklaşa asker tayin etmesi için Bağdad Valisi Vezir Mehmed Paşa'ya gönderilen 5 Kasım tarihli hüküm.

Sayfa 138/Hüküm 302

Bir önceki hükümde bahsedilen bölgenin temizlenmesi için gerekli askerlerin gönderilmesi hususunda Musul Beyler Beyi Ahmet'e gönderilen suret.

Sayfa 138/Hüküm 303

Tekeli oğlu İbrahim adlı eşkıyanın yakalanması için gerekli olan Asker sevkiyatını yapmakta geciken Aydın Muhasılı Mehmet'e yapılan ikaz ve gerekli Askerin Hüsrev Paşa'nın emrine göndermesi hakkında yazılan 15 Kasım 1813 tarihli hüküm.

Sayfa 139Hüküm 304

Hüsrev Paşa'nın Tekeli oğlu İbrahim adlı eşkıyanın üzerine gitmesi için Kızıl hisardan 1000 nefer piyadenin istendiği ve bu askerlerin Hüsrev Paşa'nın maiyetine bir an evvel

gönderilmesi hakkında Kızılhisar sancağı mütesellimi Ömer'e Kızıl hisar Ayan, Naib ve zabitanlarına gönderilen 15 Kasım 1813 tarihli hüküm.

Sayfa 139/Hüküm 305

Tekeli oğlunun ele geçirilmesi için daha fazla tecrübeli asker ve denizci gerektiği bunların deniz yoluyla bir an önce gelmesi gerektiğine dair İzmir Voyvodası Mehmet'e İzmir Naib, Ayan ve Zabitanına yazılan 15 Kasım 1813 tarihli hüküm.

Sayfa140/Hüküm 306

Menteşe sancağının Rağıp paşanın himayesine verildiği selefin mal varlıklarının Darphane-i Amire'ye yollanmasına dikkat ve Tekeli oğlunu yakalamak için asker toplayıp vaktinde üzerine gitmesi hakkında Mentşe sancağı mutasarrıfı Ragıp Paşa'ya gönderilen 5 Kasım 1813 tarihli hüküm.

Sayfa141/Hüküm 307

Uşak kazası Kara Halil karyesinde İsa oğlu Hacı Ali Şeriata aykırı hareketler, Halka türlü zulüm ve işkenceler yaptığı için tertib cezasının verilmesi hakkında Uşak Voyvodası El Seyyid Elhaç Abdülkadir'e gönderilen 7 Ekim 183 tarihli hüküm.

Sayfa142/Hüküm 308

Çapunli Ebubekir adlı Eşkîya Murat Paşa'nın karındaşı olup Murat Paşa'nın ölümünden sonra halka türlü zulüm ve işkenceler yaptığı kadınlarına tecavüz ettiği ve bu nedenle buradan sürüldüğü belirtilmekte. Vidin'e giderek burada da rahat durmadığı Erzurum tarafına geldiği ve burada himaye edilmesine göz yumulmaması gerektiği. Himaye edenlerinde tıpkı onun gibi suçlu sayılarak cezalandırılmasına ve merkumun kellesinin Başkente yollanması hakkında Erzurum Valisi Şark Canibi Ser Askeri Ahmed Paşa'ya gönderilen 7 Ekim 1813 tarihli hüküm.

Sayfa 143/Hüküm 309

Celeddin Paşa'nın Topal Ali ve Said'in üzerine vardığı ve eşkıyanın dayanamayarak Dürzi dağı Mirişir canibine kaçtığı bu eşkıyalar cezasının yakalanıp idam edilmesi ve eşyalarının mallarına el konulup Canib-i Miri için başkente yollanması hakkında Sayda ve Trablus Şam Valisi Cidde Başbuğu Süleyman Paşa'ya gönderilen 25 Kasım 1813 tarihli hüküm.

Sayfa 143/Hüküm 310

Halep bölgesinde eşkıyalık yapan Riha Mütevellisi ve Zabit Ali ve Refikleri ile Uzun Ali ve Kilisli Mustafa üzerine gönderilen kuvvetler sonucu Şam-ı Şerif canibine kaçtıkları belirtilmekte. Şam şerif Mütevellisine Bu eşkıyaların yakalanarak idam edilmesi kellelerinin ve mallarının Canib-i Miri için Başkente yollanması hakkında Şam-ı Şerif Mütevellisine gönderilen 26 Ekim 1813 tarihli hüküm.

Sayfa 144/Hüküm 311

Eşkıyanın Şam Valisinin Kethüdasına sığındıkları sonra Hama'ya geçip gizlendikleri bu eşkıyaların katiyen himaye edilmemesi ve gerekli cezalarının verilmesi hakkında Hama Mütesellimine yazılmıştır.

Sayfa144/Hüküm 312

Eşkıyaların Hama tarafına sığındı hakkında Hama mütesellimine yazılmıştır.

Sayfa145/Hüküm 313

Daha öncede birçok kez ikaz edilen Aydın Muhassılı Mehmed Tekeli oğlu üzerine askerleriyle gitmediğinden Eğer Tekeli Oğlu İbrahim kaçır ve fesadına devam ederse bunun suçlusunun kendisi sayılacağı ve asla affedilmeyeceği bir an önce askerleriyle Tekeli oğlu üzerine gitmesi hakkında Aydın Muhassılı Mehmede gönderilen 5 Kasım 1813 tarihli hüküm

Sayfa145/Hüküm 314

Erkail İvamile adlı eşkıya İbrail canibine kaçtıktan sonra akrabalarından olan Hacı Mehmet ve yardımcısı ve Hüseyin Kavas civarında yakalanmaları ve görevli Mübaşir ile Başkente gönderilmeleri hakkında İbrail Kadısına ve Zabitan'a yazılan Aralık 1813 tarihli hüküm.

Sayfa 146/Hüküm 315

Daha öncede birçok kez ikaz edilen Aydın Muhassılı Tekli oğlu İbrahim üzerine gitmeyüb yalnızca küçük bir grup asker gönderdiği bunun yeterli olmadığı bir an önce Askerlerini toplayıp Antalya'ya vararak Müşar ileyh Paşa'nın emrine girmesi hakkında Aydın Muhassılı Mehmet'e gönderilen 15 Aralık 1813 tarihli hüküm.

Sayfa 146/Hüküm 316

Diyarbakır ve çevresini İbrahim Paşa'ya tevcih olunmasına rağmen çevrede olan birçok eşkıyalık olayı karşısında onun ve maiyetinin gevşek davrandığını ve bu davranışlarının

düzeltilmesi hakkında Diyarbakır Valisi Şeyhzade İbrahim Paşa'ya Amed Kadısına ve Diyarbekir kalası Bina Emini Süleyman'a gönderilen 15 Kasım 1813 tarihli hüküm.

Sayfa 147/Hüküm 317

Hanya halkından Mevlevi Mustafa Eminin bir süreden beri bölgede yapılan eşkiyalık faaliyetlerine göz yummasından dolayı Mora'ya bağlı Tiripoliçe'ye sürgün edilmesine karar verilmesi. Mallarına devlet tarafından el konulması ve bu konuda görevli olan memurların görevlerini hakkıyla ifa etmesine dair Hanya Muhafızı Vezir Osman Paşa, Hanya Kadısına, Hanya Teşrifatçısı Sabık Reşid Bey'e gönderilen 21 Haziran 1813 tarihli hüküm.

Sayfa 147/Hüküm 318

Abdurrahman Paşa'nın maiyetinden olan Müro adlı eşkiya askerleriyle beraber Fukaraya zulüm ve işkence ettiği, Adam öldürdüğü ve gasb ettiği için hakkında tertib cezası çıkınca firar etmiştir. Her kim bu eşkiyaya sahip çıkmaya çalışır ise onunda eşkiya sayılacağı hakkında Sivas Valisi Seyid İbrahim Paşa, Rumeli Beylerbeyi Kaymakamı ve Malatya Sancağı Mutasarrıfı Rişvan Zade Abdurrahman Paşa ve Maadin Hümayun emini Ahmet'e Gönderilen 7 Ekim 1813 tarihli hüküm.

Sayfa 148/Hüküm 319

Haleb'de kanunlara aykırı davranışlarda bulunarak, halka ve tüccarlara zulüm edip huzurunu kaçıran bir grup eşkiyanın yakalanıp sürgün edilmesi ve bölgenin güvenliğinin sağlamasına dair Haleb Valisi Celaleddin Paşa'ya gönderilen 5 Kasım 1814 tarihli hüküm.

Sayfa 149/Hüküm 320

Halep Ahalisinden Horbol oğlu Hacı İbrahim kendü halinde olmayıp fukaraya türlü zulüm ve işkence ettiğinden dolayı Eşkiya'nın başının kesilip başının Başkente gönderilmesi hakkında Haleb Valisi Mehmed Celaleddin Paşa'ya gönderilen 7 Ekim 1813 tarihli hüküm.

Sayfa 150/Hüküm 321

Haleb ahalisinden Hamoselli oğlu Ahmed adlı eşkiyanın cezalandırılması hakkında.

Sayfa 150/Hüküm 322

Haleb ahalisinden horbol oğlu Hüseyin adlı eşkiyanın cezalandırılması hakkında.

Sayfa 150/Hüküm 323

Haleb ahalisinden Havvas oğlu Hüseyin adlı eşkiyanın cezalandırılması hakkında

Sayfa 150/Hüküm 324

Haleb ahalisinden horbol oğlu adlı eşkiyanın cezalandırılması hakkında

Sayfa 150/Hüküm 325

Haleb ahalisinden Belenli oğlu adlı eşkiyanın cezalandırılması hakkında

Sayfa 150/Hüküm 326

Haleb ahalisinden İsa Beşe oğlu Ömer adlı eşkiyanın cezalandırılması hakkında

Sayfa 150/Hüküm 327

Halep ahalisinden Recep oğlu Hacı Yusuf adlı eşkiyanın cezalandırılması hakkında

Sayfa 150/Hüküm 328

Karaman Valisi Ali Paşa'nın Tekeli Oğlu İbrahim'in üstüne gitmekte gevşek davrandığı çeşitli bahanelerle oyalandığı için görevden alınıp Limni ceziresine sürgün edilmesine ve mallarına el konulmasına karar verilmiş. Karaman Mutasarrıflığının İbrahim Paşa'ya tevcih olduğu Tekeli Oğlu İbrahim'in yakalanabilmesi için İbrahim Paşa'yla ortak hareket etmeleri gerektiği hakkında Kaptan-ı Derya Hüsrev Mehmed Paşa'ya Gönderilen 17 Ekim 1813 tarihli hüküm.

Sayfa 152/Hüküm 329

Karaman Valisi Ali Paşa'nın görevden alınıp sürgün edilmesinden sonra Karaman ve Tekeli Sancağı Mutasarrıflığının Menteşe Sancağı Mutasarrıfı İbrahim Paşa'ya tevcih olduğu ve Antalya kalesinin ele geçirilip Tekeli Oğlu İbrahim'in yakalanıp cezasının verilmesi hakkında İbrahim Paşa'ya gönderilen 17 Ekim 1813 tarihli hüküm.

Sayfa 154/Hüküm 330

Ali Paşa'nın emrinde olan asker ve devlet görevlilerin artık İbrahim Paşa'nın maiyetine girmesi ve gönderilmesi hakkında Alaiye sancağı Mutasarrıfı Zeynel Abidin Paşaya gönderilen 17 Ekim 1813 tarihli hüküm.

Sayfa 155/Hüküm 331

Tekelioğlu'nu yakalamak için Karaman Valisi maiyetine tahsis edilen memurlar hakkında 11 Mayıs 1815 tarihli hüküm.

Sayfa 155/Hüküm 332

Yaptığı hareketler yüzünden görevden alınan Eski Karaman Valisi Ali Paşa'nın Bir an evvel Sürgün olduğu Limni adasına mübaşir refakatiyle gitmesi ve ömrünün devamını orda geçirmesi hakkında 17 Ekim 1813 tarihli hüküm.

Sayfa 156/Hüküm 333

Karaman Valisi Ali Paşa'nın azli için görevlendirilen Kaptan-ı Derya Vezir Hüsrev Mehmet Paşa'nın, Antalya'dan ve İzmir'den ve Tatarlardan asker desteği alarak Ali Paşa'nın bütün eşya, mal ve hayvanatının Donanmayı Hümayuna aktarması belirtilmiş. Daha sonra geçici bir başbuğ tayini ile Karaman idaresinin boş kalmamasına ve gelen askerlerin bölgenin güvenliğini sağlamasına dair Kaptan-ı Derya Hüsrev Mehmed Paşa'ya gönderilen 15 Kasım 1813 tarihli hüküm.

Sayfa 157/Hüküm 334

Tekelioğlu İbrahim Antalyadan atılması için Kaptan-ı Derya Hüsrev Paşayla ittifak edilip karadan ve denizden üzerine varılması. Eğriboz Sancağında asker toplanılarak Hüsrev Paşa'nın maiyetine gönderilmesi hususunda Eğriboz Muhafızı Ebubekir Paşa Kızılhisar Mutesellimi Mir Ömer ve vaki kazaların kuzat ve nüvvabına gönderilen 15 Aralık 1813 tarihli hüküm.

Sayfa158/Hüküm 335

Aydın Muhassılı Mehmede Tekeli Oğlu üzerine gitmediği gibi emirlere karşı geldiği için yapılan son ikaz ve tenbih hakkında 15 Aralık 1813 tarihli hüküm.

Sayfa 159/Hüküm 336

Halep bölgesinde Eşkîyaların üzerine gidildiği eşkıyaların bu saldırıya dayanamayarak firar ettiği 22 Eşkiyanın kafalarının darsaadete ulaştığı Halep taraflarında eşkıyalık olaylarına karşı uyanık olunması ve halkın rahata kavuşturulması hakkında Halep Valisi Celaleddin Paşa'ya gönderilen 24 Aralık 1813 tarihli hüküm.

Sayfa 160/Hüküm 337

Erzurum Sancağı İspir Kazası Voyvodalığı Tophana-i amire nazırı Mehmed Emine tevcih olunmuşsa da Nuh oğlu Salim asker toplayarak halka türlü işkenceler ettiği ve Voyvodalığı ele geçirmeye çalıştığı için Nuh oğlu Salim ve karındaşının eşkıya

sayılarak yakalanması ve kellesinin başkente yollanması hakkında Erzurum Valisi Ahmed Paşa'ya 17 Ekim 1813 tarihli hüküm.

Sayfa161/Hüküm 338

Merzifon Ahalisinden Deli Hasan Voyvoda olma hırsıyla halka türlü işkence ve zulüm ettiğinden İbrahim Paşa üzerine giderken merkurum firar etmiş ancak İbrahim Paşa'nın yokluğunda geri dönüp halka yine türlü sıkıntılar çıkardığından bu hainin yakalanarak cezasının verilmesi hakkında Sivas Valisi Seydül İbrahim Paşa'ya gönderilen 12 Mayıs 1813 tarihli hüküm.

Sayfa162/Hüküm 339

Mudurnu Kazasında Ahmed Bey Ayanlık iddiasıyla halka zulüm, kale ve şaranpoller ihdas ettirmişse de Celaleddin Paşa'nın Hassa silahşörü Emin Bey üzerine varıp kale ve şaranpolleri yıkarak Ahmed Bey'i ikaz etmesi eğer rahat durmazsa Ahmed Bey'in idam edilmesi hakkında Bolu Viranşehir Sancağı Mutasarrıfı Osman Paşa'ya gönderilen 3 Şubat 1813 tarihli hüküm.

Sayfa162/Hüküm 340

Tonya kazası Ayanı Hacı Salih oğlu Ali Maçka Voyvodalığını ele geçirse de Voyvoda Eyyübün çabalarıyla firar etmiş ancak Gümüşhane'de olan Tirebolu kazasını ele geçirmeye çalıştığından bu eşkiyanın ölmeden Gümüşhane ahalisinin rahata ermeyeceği ve eşkiyanın yakalanıp idam edilmesi hakkında Trabzon Valisi Süleyman Paşa'ya gönderilen 3 Aralık 1813 tarihli hüküm.

Sayfa 163/Hüküm 341:

Said Abad civarına bağlı Eybirde ortaya eşkıyaların çevrelerine zarar verdikleri ve adam öldürdükleri, bu eşkıyaların kim olduklarının bulunması ve yakalanması için bu bölgeye güvenilir bir adam görevlendirilmesi hakkında Hassa Bostancı Başı Abdullah'a gönderilen 24 Aralık 1813 tarihli hüküm.

Sayfa164/Hüküm 342:

Divrikli Köse Mustafa Paşa'nın oğlu Veli Paşa Akça dağı Kürtlerine firar ettiği ve bu tayfanın da asayiş bozan bölge halkına rahat vermeyen, devlete karşı türlü suçlara karışan kişiler olduğu belirtilmiş. İbrahim Paşa'nın bunlarla giriştiği mücadelelerde başarılı olduğu için ödüllendirildiği ancak bunun yetersiz olduğunu, bölgede kalmaya

devam edip bölgenin asayişinin sağlanması ve bu gruba fırsat verilmemesi gerektiği hakkında Sivas Valisi Seyid İbrahim Paşa'ya gönderilen 27 Eylül 1813 tarihli hüküm.

3.2. Hükümlerin Transkripsiyonu

Dibace

Der zemân-ı Kâymakâm Âlîmakâm Cebeci Başı Osman Paşa yesrullâhü mâ yeşâ' ve mâ yürîd ve fî eyyân-ı Reîsü'l-Küttâb Mustafa Mazhar Efendi nâle mâ yennemahü el-vâkiu fî senet-i erbea ve işrîn ve mieteyn ve elf fî evâsıt-ı Zilhicce.

Sayfa 2/Hüküm 1:

Bundan akdem hilâf-ı şerîat-i ğarrâ ve muġâyir-i emr ü rızâ harekât-ı nâ-hemvâre ictisârına binâen tenbîh ve tehdîd ve tahzîri muhtevî hakkında bid-defât evâmîr-i aliyyem sudûr iden ve eşkıyâ zümresinden Köroġlu Dede Hüseyin nâm şekâvet-pîşe memnû' ve mütenebbih olmayub Dede Sâlih nâm kimesne ile bil-ittifâk başlarına erâzil ve iştihâs mekûlelerini cem' ile Uluborlu kazâsına tâbî' Senirkend ve Karîb karyelerini basub Lazı oġlu Hüseyin ve Yazıcı oġlu Mustafa nâm mazlûmlar ile ma'lûmü'l-esâmî beş altı nefer fukarâyı katil ve bil-cümle emvâl ve eşyalarını nehbü gâret ve kurâ-i merkûmeyi ihrâkun bin-nâr ve bundan mâadâ Sandıklı Kazâsında ikâmet ve yetmiş seksen nefer eşkıyâ ile Uluborlu yaylasını basub yüzden mütecâviz fukarâ ve hayvânât ahz-ı birle mürâfaadan imtinâ' ve bundan bir mâh mukaddem yine Karîb karyesini basub birtakım dahi emvâl-i fukarâ ve hayvanâtı ġasba ve katl-i nüfûsa ibtirdâr etmekte olduġu ve bunun emsâli vâki' olan zulm ve teaddîsinin nihâyeti olmadıġı bu defa Sandıklı kazâsı tarafından Dersââdetime tevârüd iden i'lâm ve ahâlisinin mahzarlarında derc ve tasdîr kılınmış olmakla sen ki Mütesellim-i mûmâ ileyhsin delîl fukarâsından merkûm Köroġlu Dede Hüseyin vârid olan i'lâmında beyân olunduġu üzere katl-i nüfûsa ibtidâr eylediġi ve lâzımü'l-izâle olduġu taraf-ı şer'îden verilen i'lâm-ı şer'iyye mefhûmundan müstebân olmakla ber müceb-i i'lâm-ı şer'iyye ve ber muktezâ-yı şer'i mukarrar cezâ-i meşrûası icrâ olunmak fermânım olmaġın rikâb-ı müstedâbımdan işbu emr-i şerîfim ısdâr ve mahfiyyen ve mektûmen [boşluk] ile irsâl olunmuştur. İmdi siz ki Mevlânâ ve Mütesellim-i mûmâ ileyhimâsız zamân-ı adâlet iktirân mülûkânemden vedîa-i Cenâb-ı Rabbi İzzet olan fukarâ ve zuafânın vücûh-ı mezâlîm ve teaddiyâtın vikâyeleri eelzem-i milkdârî olmakla merkûm Köroġlu Dede Hüseyin katl-i nüfûsa ibtidâr eylediġi ve lâzımü'l-izâle olduġu taraf-ı şer'îden verilen i'lâm-ı şer'iyye

mefhûmundan müstebân olmakla vusûl-i emr-i şerîfimde ahâlî ve fukâra-yı raiyyet pazde sûl ve hasâr olmayarak ber takrîb-i dîlfirîb ile ber muktezâ-yı şer'î mutahhar edâ-yı cezâ-yı meşrûasıyla def-i şer ve mazarratına ve ref-i ğâilesi husûsuna iltizâm ve dikkat eylemeniz matlûb-ı kat'îyy-i mülûkânem idiği ma'lûmunuz oldukda ber vech-i muharrer amel ve harekete ihtimâl ve dikkat ve hılâfından hazer ve mücânebet etmeniz babında.

Fî Evâsıt Zilhicce Sene 1224

Sayfa 3/Hüküm 2:

Ceddi Ergene Nâibine ve Ceddi Ergene Mütevellîsi [boşluk] Zîde Mecdehûya Hüküm ki

Bîhân Sultan dâmet ısmetüha ve zâdet iffetühânın ber vech-i mülûkâne uhdesinde olan Ceddi Ergene kazâsında sâkin Farbâidî oğlu Ahmed dimekle arîf şahs kendi hâlinde ırz u edeble mukayyed olmayarak ma'lûmü'l-esâmî kimesneler ile tahrîk-i fitne ve fesâda ictisâr-ı birle ta'tîr-i mühimme ve ihtifâl-i mukâtaaya cesâet eylediğinden merkûmun icrâ-yı cezâsı hususu bu def'a Dersââdetime tevârüd iden i'lâmdan müstebân ve racmen lil-fukarâ bu mekûle mukayyed sâin fi'l-arzı bil-fesâd olan hâinenin def-i şer ve mazarlarıyla zemîn-i bilâd ve âzâde-i hâl-i ibâda dikkat lâzîme-i minnetdâriden olmakdan nâşi şakiyy-i merkûm Farbâidî oğlu herifine zinhâr sedd-i rişte verilmeyerek ve bir nev'î kîl ve kâli müntec olmayarak i'dâm ve izâlesiyle def-i şer ve mazarratına itinâ ve dikkat eylemeniz fermânım olmağın mahsûsan rikâb-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîli'l-kadrim ısdâr ve mektûmen ve memhûran [boşluk] ile tisyâr idilmiştir. İmdi şakiyy-i merkûm tarafına aslâ sedd-i rişte verilmeyerek ve bir nev'î (...) fesâdeti tekevvün etmeyerek ber vech-i suhûlet bir tarîkla yalnız merkûm Farbâidî oğlunun icrâ-yı cezâ-yı sezâsıyla def-i şer ve mazarratına ve temin-i bilâd ve irâha-i hâl-i ibâda ihtimâ ve dikkat etmeniz matlûb-ı mülûkânem idiği ma'lûmunuz oldukda ber vecch-i meşrûh amel ve harekete sa'y ve dikkat ihtilâftan ifkâ ve mübâ'adet etmeniz bâbında.

Fî Evâsıt Zilhicce Sene 1224

Sayfa 3/Hüküm 3:

Sâbıkân Deryâ Kapudanı olup bu defa tekâüden Bursa'da İkâmete mukadder kılınan Hacı Mehmed Paşa'ya ve Dergâh-ı Mualllâm gedüklülerinden Paşâyı Mûmâ İleyhimâ mahal memurine ibsale memur kılınan [boşluk] Zîde Mecdehûye Hüküm ki

Sen ki Paşâ-yı mûmâ ileyhsin senin deniz kapudanlığından azl infisâlin ile Bursa'da müteâkiden ikâmetin hususunu irâde-i pâdişâhâneme müteallık olub ol bâbda fermân-ı hümâyûn mevhibet makrûnum terkîm-i sudûr olmakla vusûl-i emr-i şerîfimde olduğun mahalden hareket ve doğru Bursa'ya varub ikâmet-i birle devâm-ı ömr ve Devlet-i Aliyyem ed'îyesine muvâzabe eylemek fermânım olmağın hâssaten işbu emr-i şerîfim ısdâr ve mübâşir-i mûmâ ileyh ile irsâl olunmuştur. İmdi sen ki Paşâ-yı mûmâ ileyhsin senin Bursa'da tekâüden ikâmetin hususuna irâde-i şâhânem tealluk eylediği ma'lûmun oldukda işbu emr-i şerîfim vusûlünde olduğun mahalden derhal hareket ve Görgülü'yü mûmâ ileyh refâkatiyle doğru Bursa'ya varub anda ikâmet-i birle devâm-ı ömr ve Devlet-i Aliyyem ed'îyesine muvâzabet ve vusul ve ikametle mübâşir-i mûmâ ileyh ile derbar-ı şevketkarârıma tahrîre müsâraat eyleyesin. Ve sen ki mübâşir-i mûmâ ileyhsin muktezî-yi vaz'iyetin üzere paşâ-yı mûmâ ileyh -i olduğu mahalden tahrîk ve bir-refâka Bursa'ya varub münâsib olan mahalde ikâmet-i birle refâh-ı hâl veistirâhati esbâbının istihsâline iltizâm ve dikkat ve hılâf-ı rızâ hareketten be-gâyet mücânebet eylemek babında.

Fî Evâhir Zilhicce Sene 1224

Sayfa 3/Hüküm 4:

Dergâh-ı Muallâm Kapucubaşılarında Aydın Mahaslı Kara Osman Zâde Oruç Hüseyin Dâme Mecdehûye Hüküm ki

Rikâb-ı Hümâyûnum Kaymakamı Kethüdâsı Kâtib hulefâsından olub meskûk altunun fiyatı maddesine dâir sudûr iden emr-i şerîfimle bundan akdemce ol cânibe azîmet iden Ali Tavas kazâsına giderken bende olan hizmetkârî mûmâ ileyhi amden katl ve i'dâm ile Aydın havâlisine firar etmiş olduğu ve maktûl-i merkûmun kâffe-i emvâl ve eşyasını taraf-ı şer'den selbe defter olarak gideceği indinde mevcûd idiği sen ki Kapucubaşı mûmâ ileyhsin bu defa tarafından Dersââdetim'e tevârüd iden arızanda olmuş olmakla bu mekûle hilâf-ı şer'i şerîf harekete cesâretine mebnî merkûmun bulunduğu mahalde ahz ve i'dâmı hususuna irâde-i aliyyem müteallak olmaktan nâşi vusûl-i emr-i şerîfimde maktûl-i merkûmun emvâl ve eşyâsından bir hilâli zâyî ve telef olmaksızın defterine temâmen Dürriallyem'e irsâline ve fezâhat-i mezkûreye mütecâsir olan hizmetkâr-ı merkûm dahi bi-eyyi vechin kâne ile getirilüb ibretü's-sâirîn cezâ-i icrâsıyla vücudun rûy-i arzdan izâlesine ihtimâm ve dikkat idilmek fermânım olmağın mahsûsan rikâb-ı hümâyûnumdan işbu emr-i şerîfim ısdâr olmuşdur. İmdi maktûl-i merkûmun yanında mevcûd emvâl ve eşyâsının bir hilâli zâyî' ve telef olmayarak makdûruyla

Dürriallyem'e irsâli ve kâtil-i merkûm dahi ol havâlîde tedâvüan tahmîs ve teharri olunarak alâ eyyi vechinkâne ele getirilüb ibreten li's-sâirîn terîn-i tertîb cezâsını matlûbu mülûkânem idiği ve merkûm sâire kıyâs olunmayub nân ve nimetin hâini vâcibü'l-izâle olduğundan iğmâz ve müsâmaha câiz olmadığı ma'lûmun oldukda ber vech-i meşrûh tehammün ve harekete ve icrâ-yı irâde-i hümayunuma itinâ ve dikkat ve hilâfından ittikâ ve mübâ'adet etmek babında.

Fî Evâil Muharrem Sene 1225

Sayfa 4/Hüküm 5:

Hâlâ Rumeli Vâlisi ve Bilâd-ı Müstakillât Sofya Cânibi Seraskeri Vezirim Hurşid Ahmed Paşa İclâye Hüküm ki:

Palaslı Mehmed Paşa Zâde mîr-i mîrândan Köstendil Sancağı Mutasarrıfı İsmâil Paşa Köstendil Kazâsı'na duhûlünde kazâ-i mezbûr a'yânı İdib nâm mazlumu katl ve idam etmiş olduğu bu defa bâ tahrîrât ihbâr olunub maa hâzâ maktûl-i merkûmun idamına dâir taraf-ı Saltanat-ı Seniyyem'den bir irâde ve fermân-ı hümayunum sudûr itmeksizin maktûl-i merkûmun idamını mûcib hareketi vuku' bulmaksızın bu vecihle idamına ibtidârı muğâyir-i rızâ-yı şâhânem olmaktan nâşi tahrîrât-ı mezkûr huzûr-ı fâizu'n-nûr cihandârâneme arz ve tefhîs olundukda paşâ-yı merkûmun Köstendil'den azli ve mîr-i mîrânlığının ref'iyle Köstendil'den tart ve def'i husûsuna irâde-i hümayunum müteallak olub ol bâbda hatt-ı hümayun mevhîbet makrûn şâhâneme şeref-rîz sudûr olmakla sen ki Serasker-i müşârun ileyhsin bir nev'i kîl ve kâlî müntic olmayarak vusûl-i emr-i hümayunumda alâ eyyi vechin kâne paşâ-yı mûmâ ileyhi Köstendil'den tard ve def-i birle livâ-i mezbûr mîr-i mîrândan müntahil ve mücerrebin olanlar gibi yerine tarafından tevcîh olunmak için livâ-i mezbûrun âhara tevcîhi siyâkında ismi açık olarak bu defa tarafına bir kıt'a tevcîh-i emr-i şerîfim dahi gönderilmiş olmakla ol tarafta münâsibi her kim ise muktezâ-yı istikdâmın üzere tevcîh-i emr-i şerîfime ol kimesnenin ismini tahrîre ve irâde-i şâhânemi Köstendil ve havâlîsi kazâlar ahâlisine ilan ve işâaya mezîd ihtimâm ve dikkat eylemek fermânım olmağın mahsûsan rikâb-ı hümayunumdan işbu emr-i şerîfim ısdâr ve ber vech-i ta'cîl [boşluk] ile irsâl olunmuştur. İmdi vusûl-i emr-i şerîfimde bi-eyyi vechin kâne paşâ-yı merkûmu âcilen ve müsâraaten Köstendil'den tard ve teb'id-i birle senin müntahil ve mücerrebin olanların birine mîr-i mîrânlık ile tevcîh ve ismini tahrîre ve keyfiyeti dahi Köstendil Kazâları ahâlisine ilan ve işâa kılınması ve işbu fermân-ı hümayunumdan hârici âti mertebe vaz' ve hareket vukûuna rızâ-i aliyyem olmadığı paşâ-yı merkûmun mîr-i mîrânlığıyla menâsıbı ref' olunmuş

olduğunu i'lân ve işâat iderek Köstendil'den târd-ı def'ine dikkat olunması matlûb-ı mülûkânem idiği ma'lûm-ı sadâkatmelzûmun oldukda ber vech-i meşrûh amd ve harekete dikkat ve hılâf-ı fermân ve münâfî-i rızâ-i şâhânem areketi tecvîze irâe-i ruhsattan mücânebet ve keyfiyyât-ı lâzıme-yi der bâr-ı şevketkarârıma tahrîr ve inhâya müsâraat eylemek babında.

Fî Evâhir Zilhicce Sene 1224

Sayfa 4/Hüküm 6:

Hassa Sahtûrlarımdan Akçaşehir A'yânı Osman Zîde Mecduhûye Hüküm ki

Sen ki a'yân-ı mûmâ ileyhsin mukaddem ve muahhar sâdır olan evâmir-i aliyyem müceblerince Hacı Ahmed Zâde Halil'in idam ve izâlesine memur ve tayin kılınmış iken el-hâletü hâzihî merkûmun idam ve izâlesiyle maslahat hıtâm bulmakla senin bundan sonra ol taraflarda meks ve ârâmına dâir maslahat ve memuriyet kalmamakla mevcûd maiyyetin olda asâkirini bil-istishâ Akçaşehir'e varub emn üistirâhat-i fukarâ ve reâyâ hususlarına ikdâm vesâilinin isti'câline sa'y mârid-i kirâm ve hılâf-ı emr ve arzû-yu şâhânem harekette ittikâ-i tâm etmen fermânım olmağın rikâb-ı hümayunumdan işbu emr-i şerîfim ısdâr ve [boşluk] ile irsâl olunmuştur. İmdi emr-i şerîfimde mevcûd maiyyetin olan asâkiri bil-istishâb derhal hareket ve Akçaşehir'e varub reâyâ ve berâyânın istirahatleri emrine sa'y ve dikkat ve zulm ve teaddî vukûuyla ızrâr-ı fukarâyı mûcib olan vaz' ve hareket vukûundan be-gâyet hazer ve mucânebet ve hılâf-ı emr ve arzû-yu şâhânem hareketten avkâ ve mübâ'adet etmen babında

Fî Evâil-i Muharrem Sene 1224

Sayfa 5/Hüküm 7:

Sâbıkan Rikâb-ı Hümayunum Kaymakamı olub Vüzâratı ref'iyle Limni Cezîresi'nde ikâmete memur kılınan Osman Paşa'ya ve Limni Nâibine ve Dergâh-ı Muallâm Gediklilerinden olub Paşâ-yı Mûmâ İleyhi Limni Cezîresine îsâle memur kılınan [boşluk] Zîde Mecdehû'ye Hüküm ki

Sen ki paşâ-yı mûmâ ileyhsin kaymakamlıktan azl ve infisâline mebnî Vüzâratın ref'iyle Limni Cezîresi'nde ikâmetin husûsuna irâde-i pâdişâhânem taalluk etmekle derhal Dersâadetim'den hareket ve cezîre-i mezbûreye varub anda ikâmet-i birle devâm-ı ömr ve Devlet-i Aliyyem ed'ıyesine muvâzabet eylemen fermânım olmağın imdi keyfiyet ma'lûmun oldukda derhal bu taraftan hareket ve Gedikli mûmâ ileyh

refâketiyle cezîre-i mezbûreye varub anda ikâmet-i birle devâm-ı ömr ve Devlet-i Aliyyem ed'ıyesine muvâzabet ve vusûlünü mübâşir-i mûmâ ileyh Dürrialiyyem'e tahrîre mübâderet eylesin. Ve sen ki Gedikli mûmâ ileyhsin. Muktezâ-yı me'mûriyetin üzere paşâ-yı mûmâ ileyhi cezîre-i mezbûreye îsâl-i birle münâsib olan mahalde ikâmeti esbâbının istihsâline ihtimâm ve dikkat eylesin ve sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin peşâ'yı mûmâ ileyh cezîre-i mezbûreye lede'l-vusûl münâsib olan mahalde ikâmet ittirüb vusûl ve ikâmetini Dürrialiyyem'e i'lâma mübâderet eylemen bâbında.

Fî Evâil Muharrem Sene 1225

Sayfa 5/Hüküm 8:

Halen Kocaeli Sancağı Mutasarrıfı Vezîrim Hüsrev Mehmed Paşa İclâleya Hüküm ki Dergâh-ı muallâm Kapıcıbaşılarından Hacı Ahmed Zâde Halil dâme Mecdehûnün hasbe'l-beşeriyye vâki' olan cürm ü isyânına nâdim ve pişmân olarak fimâ ba'd hânesinde ikâmet ve himâye ve sıyânet-i fukarâya dikkat eylemek ve kethüdâsı başbuğuyla bahar için sefer-i hümâyunuma beş yüz nefer asker göndermek üzere dâmen-i afv ve emâna teşebbüs etmiş bulunduğu huzûr-ı fâizü'n-nûr tâcidarâneme arz ve telhîs olundukda Kapucu başı mûmâ ileyh bil-cümle mes'ûlâtını sen ki vezîr-i müşârun ileyhsin sana tahrîr ve mürâcaat ile kendi hâlinde ırz ve edebiyle ikâmet ve bahar için sefer-i hümâyunuma beş yüz nefer asker göndermek şartıyla afv ve ıtlâkı hususuna müsâade-i şâhânem irzâkı kılınıb mûmâ ileyhin cerâim-i sâbıkası afvı mücerred sefer-i hümâyunum için matlûb olan ol miktar askeri ihrâc ve irsâli makâsıdına mebnî olmakla başka zu'ma tebeıyyet veyâhud bir taraftan nesâhib tahsîli için rüşver ve ubûdiyyet arzından kemâl-i teveffî ve mücânebet eylemek üzere afv ve ıtlâkı bâbında hatt-ı şerîf şevket-redîf-i şâhânem şeref-rîz sudûr olmaktan nâşi mûcebince mûmâ ileyhin şurût-ı mezkûre ile afv ve ıtlâkını şâmil bir kıt'a emr-i şerîfim ısdâr ve tarafına irsâl olunmuş olmak hasebiyle sen dahi tarafından iktizâ eden Vesâyâ ve pend Nushu hâvî kâğıtlar tahrîriyle şurût-ı mezkûreye riâyet edeceğini taht-ı râbıtaya idhâl ederek emr-i şerîf-i mezkurun irsâline ve teahhüdü vechile îfâ-yı şurût-ı mezkûre eylediği halde mûmâ ileyhe nush ferd tarafından dahl ve taarruz vukûa gelememesine ve nîme teâlî nevrûz-ı firûzdan mukaddemce ordû-yı hümâyunumda mevcûd bulunmak üzere Kethüdâsı Başbuğuyla beş yüz nefer-i güzîde asker irsâl itdirilmesi hususuna ve ba'de'l-yevm kendi hâlinde ırz ve edeble hânesinde ikâmet ve her halde tahsîl-i rızâullâh ve rızâ-i şâhânem ve saltanat-ı seniyyeme dâir vâki' olan mes'ûlâtı senin tarafına tahrîr ve inhâ eylemesi husûsâtını ve icrâ-yı fermân-ı şâhâneme sâat ve

mütâvaat eylemesi tenbîhât ve vasâyâsını etrâfıyla mûmâ ileyhe tavsiye ve iş'âra mezîd ihtimâm ve dikkat eylemek fermân-ı hümâyunum mahsus rikâb-ı hümâyunumda işbu emr-i şerîfim ısdâr ve [boşluk] ile irsâl olunmuştur. İmdi Kapıcıbaşı mûmâ ileyh ba'd ez'în hânesinde ırzıyla ikâmet ve himâyet ve sıyânet-i fukarâya ve dikkat-i mezkûrdan evvelce Kethüdâsı Başbuğuyla ordûyu hümâyunuma beş yüz nefer asker irsâliyle tahsîl-i rızâ-yı şâhâneme ve her hususu senin harfine tahrîre dikkat eylemesi vesâyâ ve tenbîhât-ı sâireyi sen dahi tarafından mûmâ ileyhe kâğıdlar tahrîriyle ifâde ve tavsiye ile Kapıcıbaşı mûmâ ileyhe dahi kimesne tarafından bir nev' müdâhele vukûa gelmemesine ihtimâm ve dikkat-i tâm eylemek matlûb-ı mülûkânem idiği ma'lûmun oldukda ber vech-i meşrûh amel harekete ve icrâ-yı emr ve irâde-i hümâyunuma gelen keyfiyâtı dahi deyzer-i şevketkarârıma tahrîr ve inhâya dikkat ve hılâfî vaz' ve harekete irâe-i ruhsattan ittikâ ve mübâ'adet eylemen babında.

Fî Evâsıt Muharrem Sene 1225

Sayfa 6/Hüküm 9:

Dergâh-ı Muallâm Kapıcıbaşılarından Hacı Ahmed Zâde Halil Dâme Mecdehûye Hüküm ki

Sen ki Kapıcıbaşı mûmâ ileyh sin hasbe'l-beşeriyye vâki' olan cürm ü isyânına tâib ve müstağfir olarak fimâ ba'd kendi hâlinde hânende ikâmet ve ahâlî ve reâyâyâ tarafından bir gûne cevır ve teaddî vukûa gelmeyerek her halde himâyet ve sıyânetlerine dikkat ve Kethüdâ başbuğunla bahar için sefer-i hümâyunuma beş yüz nefer güzide asker irsâline mübaderet etmek şartıyla dâmen-i afv ve emâna teşebbüs etmiş bulunduğun hususunu huzûr-ı fâizu'n-nûr bâ Hüdârâneme arz ve telhîs olundukda bil-cümle mes'ûlâtını hâlen Kocaeli Sancağı mutasarrıfı düstûr vezîrim Hüsrev Mehmed Paşa iclâlehû tarafına tahrîr ve mürâcaat ve kendi hâlinde ırzınla mukayyed olub bahar için sefer-i hümâyunuma beş yüz nefer asker irsâl eylemek şartıyla afv ve itlâkın hususuna müsâade-i hümâyunum irzâkî kılınub senin cerâim-i sâbıkanın afvı mücerred sefer-i hümâyunum için matlûb olan ol miktar asker ihrâcî ve irsâli maksadına mebnî olmakla başka zu'ma tebeiiyet veyahud bir taraftan nesâhib tahsîli için rüşvet ve ubûdiyyet arzından kemâl-i teveffî ve mücânebet eylemek üzere afv ve itlâkın bâbında hatt-ı şerîf merhametkarâr şehinşâhâneme ser-firîz sudûr olmaktan nâşi şeref-rîz sudûr olan hatt-ı şerîf-i inâyet (...) mülûkânem mücebince bundan böyle kendi hâlinde ırz ve edebinle hânende ikâmet ve himâyet ve sıyânet-i fukarâ ve reâyâ ile istihsâl-i esbâb-ı refâh ve âsâyiş-i ibâda ve her halde tahsîl-i rızâullah ve rızâ-yı şâhâneme dikkat ve nîme rûz işbu duhûl iden nevrûz-ı

firuzdan mukaddem ordû-yı hümâyunumda mevcûd bulunmak ğzere kethüdân başbuğunla güzîde ve tevân beş yüz nefer asker tertîb ve âcilen ordû-yı hümâyunuma irsâl ve esbâbına müsâraat ve müşârun ileyhe mürâcaat ve taraf-ı saltanat-ı seniyyeme vâki‘ olam mes’ûlât ve mevâddı vezîr-i müşârun ileyhe tahrîr ve inhâya mübâderet ve şürût-ı mezkûre ile rikâb-ı hümâyunumdan verilmiş olduğun hiç derf tarafından harfle bir nev‘ müdâhele vuku‘ gelmemesine müsâadet eylememesi hususu müşârun ileyhedahi mahsûs fermân-ı âlişânım ısdarıyla tenbîh ve iş’âr kılınmış olmakla sen dahi mûceb-i emr u fermân-ı şâhânem üzere amel ve harekete itina ve dikkat etmen fermânım olmağın afv ve ıtlâkını şâmil rikâb-ı hümâyunumdan işbu emr-i şerîfim ısdâr ve [boşluk] ile irsâl olunmuştur. İmdi ba‘de ez’în kendi hâlinde hânende ikâmet ve hıfz ve hırâset-i fukarâ ve acezeye ve her halde tahsîl-i rızâ-yı mülûkâneme ve nevrûz-ı firuzdan akdemce kethüdân başbuğunla ordû-yı hümâyunuma beş yüz nefer asker irsâline ve dâim vezîr-i müşârun ileyhe mürâcaat ile taraf-ı devlet-i aliyyeme dâir vâki‘ olan mes’ûlâtını müşârun ileyhe tahrir ve inhâya dikkat-i birle devâm-ı ömr ve devlet ve kıvâm-ı fûrûşevket-i şâhânem ed’ıyesine iştiğâl ve muvâzabet etmen matlûb-ı kat’ıyy-i mülûkânem idiği ve hılâf-ı şart ve münâfı-yı rızâ-yı aliyyem vaz‘ ve harekete kat’an rızâ-yı aliyyem olmadığı ma‘lûmun ber vech-i meşrûh amel ve harekete ve icrâ-yı emr u fermân-ı şâhâneme mezîd sa‘y ve dikkat ve hılâfindan be-gâyet hazer ve mücânebet eylemen bâbında.

Fî Evâsıt Muharrem Sene 1225

Sayfa 7/Hüküm 10:

Dergâh-ı Muallâm Kapıcıbaşılarından Kara Osman Zâde Hacı Hüseyin Dâme Mecdehûye Hüküm ki

Müderrişinden Kütahya Mütesellimi Sâbık Abdurrahman nâm kimesne zulme giriftâr olduğundan vedîaten lehû olan fukarâyı raiyyet ve aceze-i memleket üzerlerine zulm ve teaddîsinin nihâyeti olmadığına mebnî tedrîsi ref’iyle kendisinin vâcibü’t-te‘dîb mahall-i baîdeye nefy ve iclâsı bâbında sâdır olan emr-i şerîfim ol tarafa lede’l-vürûd merkûm emr-i şerîfime adem-i itâat ile çavuşlar kethüdâsı sâbık Hacı Mustafa ve karındaşları Hacı Said ve Ataullah ve Zencir Başı Çavuş Ali nâm şahıslar ile bil-ittifâk köyler ordû-yı hümâyun tarafından sefere memur olduk diyerek Kütahya’dan hurûc ve sen ki Kapıcıbaşı mûmâ ileyhın tarafına ihtimâ ve ilticâ kastıyla Uşak tarafına ve Buca ve azîmet eyledikleri ve merkûmûn gürûh zalemeden muzırr-ı ibâd ve sâi fi’l-erzı bi’l-fesâd oldukları bu defa Kütahya tarafından Dersaâdetim’e tevârüd iden i’lâm ve

ahâlisinin mahzar ve mefrûzât-ı sâire mefâhiminden müstebân olmak hasebiyle bu mekûle muzırr-ı ibâd olan havenenin icrâ-yı mücâzâtlarıyla şer ve mazarratlarından ibâdullâh'ın tahlîsî lâzımeden ve bunlar haklarında ricâ ve şefâat ve hâtır ve gönle riâyetle afv ve i'mâz muâmelesi tecvîz olunmaması irâde-i kâtia-i hürevânem muktezâsından olmaktan nâşi vusûl-i emr-i şerîfimde şakiyy-i merkûmlara aslâ ve kat'â emân ve zaman vermeksizin ve'l-hâinü hâifün mîsdâkınca merkûmunun taraflarına sûreşte ile nev'î kîl ve kâl müntic olmaksızın ber takrîb ve tefrîb ile alâ eyyi vechin kâne ahz ve i'dâm ve izâle-i vücûd-ı habâis nümûdlarıyla tasfiye-i bilâd ve irâha-i hâl-i ibâda ihtimâm ve dikkat eylemek fermânım olmağın ahfiyyen ve meknûnen rikâb-ı hümâyunumdan işbu emr-i şerîfim ısdâr ve [boşluk] ile irsâl olunmuşturç İmdi bu hâinler sâire makîs olmayub zâlim ve gaddâr ve harâmi- bilâd ibâda sâi vâcibü'l-izâle şakî olduklarından vusûl-i emr-i şerîfimde bunlara emân ve zaman ile sedd-i rişte vermeyerek ve bir nev' kîl ve kâl müntic olamayarak ber takrîr ahz ve i'dâm ve izâle-i vücûd ile şer ve mekirlerinden ibâd ve bilâdın temin veistirâhatine sa'y ve dikkat eylemek matlûb-ı mülûkânem idiği ve bu bâbda iğmâz ve rehâvet hakkında müntic-i cehâmet ve nedâmet olacağı ma'lûmun oldukda âna göre amel ve harekete ikdâm ve sa'y mâ lâ kelâm ve hilâfindan ziyâde hazer ve ittikâ-i tâm eylemen babında (terfiye) İşbu kayd fermân-ı âliye terfiye olunub akd ve ıtlâkı için emr-i âli yazılmıştır.

Fî Evâil Safer Sene 1225

Sayfa 7/Hüküm 11:

Kara Osman Zâde Hacı Hüseyin Dâme Mecdehûye Hüküm Ki

Bundan akdem hılâf-ı rızâ harekete ictisâr eden sâbıkan Kütahya Mütesellimi Abdurrahman ile refîkleri olan çavuşlar Kethüdâsı sâbık Hacı Mustafa ve karındaşları Hacı Saîd ve Ataullah ve Zencirbaşı Çavuşu Ali nâm kimesnelerin idam ve izâleleri bâbında fermân-ı kazâ-cereyânım sudûr etmiş ise de cerâim-i güzeştelerinin afvlerini merkûmların iyâl ve evladları bâ arzuhalistirhâm ve merkûmların iyâl ve evlâdı şâyeste-i merhamet olduklarını sâbıkan rikâb-ı hümâynum kaymakamı Kapıcılar Kethüdâsı olub memuran Kütahya'da olan Ahmed zîde Mecdehû tahrîr ve inhâ ve merkûmların iyâl ve evlâdının takdîm eyledikleri arzuhallarını sadâ etmekle merkûmlar fimâ ba'd hılâf-ı rızâ harekette bulunmayub ırz ve edebleriyle olmak üzere avf ve ıtlâk olunub haklarında sudûr iden emrin kaydı refi' ve terfiye olunmakla merkumlar kendi hallerinde ırz ve edebleriyle olmak ve tarafından ve erbân câniblerinden kaydı müreffea emre mebnî merkûmlara kat'â ta'rîz olunmamak fermânım olmağın i'lâmen ve ifhâmen

işbu emr-i âlişânım ısdâr ve irsâl olunmuştur. İmdi sen ki Kara Osman Zâde mûmâ ileyhsin merkûmların cerîde-i cerâim-i güzêşteleri kalem-i afv ve safh-ı mülûkânem keşide kılıldığı ma'lûmun oldukda fîmâ ba'd tarafından ve etbâın câniblerinden kaydı muvakkat-ı emre mebnî merkûmlara kat'â teaddî ve taarruz ettirilmemek bâbında.

Fî Evâhir Muharrem Sene 1225

Sayfa 8/Hüküm 12:

Der zemân-ı Kâimakâm Âlîmakâm Ahmet Şakir Paşa yesrullâhü mâ yeşâ' ve mâ yürîd ve fî eyyân-i Reîsü'l-Küttâb mumâileyh nâle mâ yennâhü el-vâkiu.

Fî 10 Recep sene 1225

Dergâh-ı muallâm Kapucıbaşılarından Kara Osman Zâde Elhac Hüseyin Dâme Mecdühüye Hüküm ki

Bundan akdem hılâfî rızâ harekete ictisar iden sabıkan Kütahya Mütesellimi Abdurrahman ile refikleri olan Çavuşlar kethüdası sabık Hacı Mustafa karındaşları Hacı Said ve Ataullah ve Zincirbaşı çavuşu Ali nam kimesnelerin idam ve izaleleri babında ferman-ı kaza cereyânım sudur etmiş ise de ceraim-i güzêştelerinin kalem afv vasfım şahanem keşide kalunup ol babda hattı hümayun inayeti makrunum şerefriz sudur olmağla merkumlar fîmâba'd hilafî rıza hareketen bulunmayup arz ve edepleriyle olmak üzere hakkında sudur iden emrin kaydı ref'i ve terkin olmağla merkumlar kendi halinde ırz ve edepleriyle olmak ve tarafından ve etbâın caniblerinden kaydı muvaffak-ı emre mebni merkumlara kat'a taarruz olunmamak fermanım olmağın idâmen ve efhamen iş bu emri alişanım ısdar ve irsal olunmuştur. İmdi sen ki Osman zade mumâileyhsin merkumlara ceride-i cerâim-i güzêştelerine kalemi afv ve vasfım mülûkanem keşide kılıldığı malumun oldukta fîmâba'd tarafından ve etbâın caniblerinden kaydı muvafık-ı emre mebni merkumlara kat'a taarruz ve müdehale vuku'a gelmemen ve hilafî ferman ve zai rıza hareket irade ruhsattan tevki' mücanebet eylemek babında. Fî Evâsıt Rebiülâhir Sene 1225

Sayfa 8/Hüküm 13:

Limni Naibine ve Limni Ceziresi Voyvodası ve Serdarı Zide Katrehuma Hüküm ki

Bundan akdemce li'eclî't-tedib Limni ceziresine ba ferman nakl olunan yetmiş iki cemaatten orta yazıcısı Ali'nin mukayyed-i rıza hareketine binaen ibret'ül sairen ceraim-i tertib olunmak babında emri şerifim sudurun rikabı hümayunumdan hala

sekbanbaşı olan Elhac Mehmed Dame mecdehüye biltakrir istida' itmekle vechi meşruh üzere merkumu Ali'nin ibretlük sairin cezası tertib olunmak fermanım olunmayla imdi sen ki voyvoda ve serdar-ı mumâileyh vusulü emri şerifimden merhum-u Alinin ala eyyi hal tertib cezasıyla sâire-i ibret kılınması matlub edüğü malumunuz oldukta ber vechi muharrer memurun cezasını tertibiyle ikdâm ve hilâfı rîza hareketen begayedı hazer mücanebet eyleyesiz ve senki mevlanay-ı mumâileysin infazı emr ve irade-i şahanem itham ve hilafı hareket iradet-i ruhsattan begayet olunan mücanebet eylemen babında.

Fi Evâsıt Rebiülâhir Sene 1225

Sayfa 8/Hüküm 14:

Sabıkan Rikabı Hümayunum Kaimakamı olub İznik Midde hanesinde ve çiftliğinde menfa'ından ikamete memur kılınan Halil Paşa Dame Ol Vehüya ve Hassa Silahşörlerimden olub Paşayı Mumâileyhsin mahali memurine isale memur kılınan İsmail Zide Mecdehuya hüküm ki

Sen ki paşayı mumâileyhümasın hasbül iktiza kaimakamlıktan azl ve infisalle mebni kemâfissâbık eylediğim misillü İznik Midde'de kâin hanende ve çiftliğinde mütekâ'iden ikâmetin hususuna irade-i şahanem teâlluk etmekle bu taraftan hareket ve ol tarafa varub ber vechi meşruh dilerisen hanende ve dilerisen çiftliğinde ikâmet i birle devamı ömr olunan aliyem ed'iyesine muvazebet eylemen fermanım muvazamin me'murin havi işbu emri âlişânım ısdar olunmuştur. İmdi keyfiyet me'murinin ma'lumun olunduk da ber vechi muharrer mübaşir-i mumâilyh ile bu taraftan hareket ve ol tarafa varub hanende ve çiftliğinde ikamet-i birle devamı ömr ve devleti aliyem ed'iyesine muvazebet ve vusul ve ikametine mübaşir-i mumâileyh ile Der'aliyyeme tahrir müsarâ'at eyleyesin ve sen ki mübaşir-i mumâileyhsin muktezayı me'murenin üzere Paşayı-ı mumâileyh ile Der'aliyyemden hareket ve esna-i rahde istirahat esbabın kemaliyle istihsaline mübârât iderek mahal memuriyete irsal ihtimam ve dikkat ve hilafı rıza hareketten tevakkı ve mücanebet eylemek babında.

Fi Evâil Receb Sene 1225

Sayfa 9/Hüküm 15:

Halen Yanya ve Dırhala Sancakları Mutasarrıfı Vezirim Depedelenli Oğlu Ali Paşa'ya Hüküm ki

Bundan akdem Akdeniz canibinde şekâvete cesaret eden Camlıcalı Şahin Dimitri nam zimmi mukaddema Bozca Ada taraflarından ettiği gûna gün zarar ve fesatının mâ'adâ Golos sularına dahi Badmangülşahi şekâvet olduğu esnada Dersa'adete gönderilmek üzere zahire ile meşhun iki kıt'a sefineleri ahz ve zapt iderek külli mazaratları zuhura gelmiş ise de bu def'a mersum serseri geşt-ü güzâr iderek bir cürük sefine ile Camlar sahillerine vürudunda kapudan mersum ahz ü girift olduğu bu defa tarafından derbarı şevketkararıma tevarüd eden tahriratın müsteban olmağla ol makule hainin i'dam ve izalesiyle saire ibret kılınması hususuna irade-i aliyyem teallik etmekle kapudan mersumu ibret'ül sa'irin idam etmekle fermanım olmağın imdi mersumun hali minval muharrer üzere olduğu halde idam ve izalesiyle sa'ire 'ibret kılınması matlûb idüğü ma'lum gayretlerimin oldukça vech-i meşruh üzere mersumun i'dam ve izalesine mübâderet eylemek babında.

Fi Evâsıt Cemaziye'l-evvel Sene 1225

Sayfa 9/Hüküm 16:

İznik A'yan-ı Mustafa Bek Zide Mecdühuye Hüküm ki

Bu esnada Domdom oğlu denmekle 'Adik Mehmet Nam şahıs başına otuz kırk nefer eşkıya cem'iyle aralık aralık İznik ve Karamürsel ve Pazargölü havalisinde serseri geşt u güzâr ile vedi'atullah olan sükkânı memleket ve 'acize ra'iiyyetin enval ve eşyalarını 'gasb ve gârât ve katl nüfus misillü hareket cesaret eylediği ihbar ve tahkik umulunmak hasebiyle merkur Mehmet'in fukaray-ı ra'iiyyet ve segene-i memleket üzerlerine ol vechle vaki' olan mezalim ve te'addiyatın men' ve tefiyle asayiş ve istirahat 'ibare ikdam ve dikkat ve ihtam olmaktan naşî senki mir-i mumailleysin şakiyi merkur İznik havalisine gelub fukarayı ra'iiyyete rahte ve hasar da'iyesine teşebbüs ider ise şakiyyi merkur hayyen ve meyyiten ahz ile def'i makuli esbabının istihsaline ihtimam ve dikkat eylemen fermanım olmağın rikabı hümayunumdan iş bu emri şerifim ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuştur. İmdi şaki-i merkur İznik havalisine gelub fukaranın emval ve eşyalarını nehb-ü garât misillü harekât bağyaneye ibtidâr eylediği surette hayyen ve meyyiten ahz ve izalesiyle fukarayı ra'iiyyetin asude-i nişin mezalim emr ve rahat olmaları ve sairin istihsaline ihtimam ve dikkat eylemen matlub-u mülûkanem iderek ve şâkiyyi merkur Karamürsel ve Gemlik ve Pazargölü taraflarına gelur ise hayyen ve meyyiten ahz ile def'i şurur ve mazaratlarına ikdam eylemeleri babında Karamürsel ve Gemlik ve Pazargölü a'yanları vekillerine başka başka emr-i 'alışanım ısdar ve tisyar kılındığı ve bu vesile ile kaziyede müdahale olmayarak mazlum

makulelerine iz-ü töhmet ve isnad kabahat ile dahl ve ta'arruz vukû'una ve bir nev'i ihtilal ve fesad vukû'uyla aralıkta fukaranın bâ-zede-i huyûl hasar olmalarına rızay-ı 'âliyyem olmadığı ma'lumun oldukça ber vechi muharrer amel ve harekete dikkat ve hilâfından ittika ve mübâ'adet olunmak babında.

Fi Evâil Şaban Sene 1225

Sayfa 9/Hüküm 17:

Bir sureti Karamürsel a'yanı vekillerine kezâlik

Sayfa 9/Hüküm 18:

Bir sureti Pazargölü a'yanı vekillerine kezâlik

Sayfa 9/Hüküm 19:

Bir sureti Gemlik a'yanı vekillerine ber vechi muharrer

Sayfa 9/Hüküm 20:

Sabıkan Trabzon Valisi Olup Bu Def'a Ref'i Vüzâratıyla Dilediği Mahalde İkâmete Me'mur Kılınan Ali Paşa Dâmet Mu'allîye Hüküm ki

Sen ki Paşay-ı mumâileyhsin eyâleti mezkûre ve Karadeniz'in Anadolu sevâhil seraskerliğinin 'ûhdene İhalesinden maksûd-ı aslı sevhil mezkurunun muhafazasına dikkat ve ale'l-hususı Faş kal'asinin istihdasına müehhiren memuriyetine mebni kal'a-ı merkumenin yed kûffardan tahliyesine sarif mukadderat eylemek lazımeden iken sen kendu cer-i nef'ile bakub i'zam-ı meham saltanat-ı seniyemden olan maslahatı mezkurede ve rehavetine binaen Trabzon valiliğinden 'azl ve def'i vezaretinle dilediğin mahalde ikamet eylemen hususuna irade-i şahanem te'alluk etmekten naşı husûl-i emri-âlişanımda olduğundan mahalden hareket ve dilediğin mahale varub izni ikamet-i birle devam-ı eyam ömür ve şevketlü ed'iyesine müdavemet eylemek fermanım olmağın rikâb-ı hümayunumdan iş bu emri-âlişanım ısdar ve (boşluk)ile irsal olunmuştur. İmdi mahâl-i ikâmetide tahir kılınmak hasebiyle vusul-i emri şerifimde olduğun mahalden sai'en hareket ve dilediğin mahale vusul ve ikâmet-i birle devam-ı ömür ve devleti şahanem ed'iyesine muvâzebet ve vusul ve ikâmet eylediğin mahal derbar-ı şevketkararıma tahrir ve işaret ve hilafı emri ve irade-i şahanem hareketten müba'adet eylemen babında.

Fi Evâsıt Şevval Sene 1225

Sayfa 10/Hüküm 21:

Sivas Valisi Vezir Celâleddin Paşa İclâlehuya Hüküm ki

Tokat kazası sakinlerinden Cinci oğlu Ömer Nam kimesne bir takriben Kozanlı nahiyesine a'yanlığını tahsil ve a'yanlık vesilesiyle fukaray-ı tecdid-i ibtidar ve nahiye-i mezkureye makul etmeleriyle Tokat kazasından ifraz itmek da'yesinde olduğu ihtikam seferde umur-u mühimme ve matlûbat-ı sairenin ihtilaline mevde olur harekata ictisâr eylediği inha ve ba'arz ve muhzırı i'dam ve izalesi ve şer ve mezaretinden fukara ve berayanın tahlisi hususu istida' olup siyanet-i fukara mütehaddim 'uhde-i şahanem ve bu misillü zulm ve teaddi-ye ictisar iden kesianın i'dam ve izalesiyle temin ve irade-i 'ibar lazıme-i zımmet hüsrevanem olmaktan nâşî merkumun ba-eyyi hali cezasının tertibiyle ser-maktuusundan matlub-ı hümayunum ediğüna mutazammın hatt-ı hümayun a'dalet-i makrun şahanem şark-ı katime-i sudur olup özr-ü 'illet ve bahane ahz ile cevab-ı da'yesinde olur isen makbul-u hümayunum sermaktuğuna irsal eylemen irade-i kıt'ay-ı hüsrevanem muktezasından olmağla vusul-ü emri şerifimin merkumun 'âla ey-i hali 'ibreüt'üs-sâ'irin cezasını tertib ve sermaktuğunu dersa'adetime irsale mübâderet eylemen fermanım mahsusan iş bu emr-i şerifim ısdar ve (boşluk)ile tisyar olunmuştur. İmdi şudur budur diyerek vakit geçürmeyub vusul-u emr-i şerifimde elbette merkumun cezasını tertib ve sermaktuğu dersaadetime tesrib eylemek hasseten ve kasten senden matlub-ı hümayunum idiğü malumun olunur ber vechi meşruh amel ve hareket ve icray-ı emr ve irade-i şahanem dâmet dermiyan-ı gayret ve hilâfindan begayet-i te'âli ve mübâ'adet eylemek babında.

Fi Evâsıt Muharrem Sene 1225

Sayfa 10/Hüküm 22:

Sivas Valisi Vezir Celâleddin Paşa İclâlehuya Hüküm ki

Tokat kazası sakinlerinden Cinci oğlu Ömer Nam kimesnenin Kozanlı a'yanlığını tahsil ile fukaray-ı ra'iyete hilâfi şeriat ğarra isal naiyeye ibtidâr eylediği mukaddema varid olan ulak-ı mefhumundan müstebân olmak hasebiyle merkumun tertib cezası hususuna irade-i hümayunum müteâllik olmak hasebiyle merkumun cezası ve ve lâıyıkının icrasına dikkat eylemek husus-ı sen ki vezir müşârulileyhsin sana hitaben emr-i âlişanım ısdar ve tisyar olunmuş idi. El-hâletül hazihi merkumun oğlu 'İsa Bahrî külliye ile sefer-i hümayunum 'azimet üzere olduğu ve merkumun hakkında olan inha iftiray-ı mütezammın eduki beyanıyla 'ıyâl ve evlâdına sarihan afv-ı hususu tarafından derbar-ı

saltanatıma tevârid eden tahriran ve Tokat kazasının i'lâm ve ıyâl ve evladının ma'aruzatı mefhumunda müsteban olmaktan nâşî tahrir ve ihtimasına mebni merkumun afv ve ıtlâk-ı hususuna irade-i hümayunum müteallık olub ol babda hatt-ı hümayun şevketmakrun-ı şahanem şerefriz-i sudur olmağla şerefyafıta sudur olan hatt-ı hümayun inayeti makrun-u şahanem mucebince afv ve ıtlâkı fermanım olmağın imdi merkumun bundan sonra 'ırzıyla mûkayyed olub tahsili rızây-ı şahâneme sa'i ve 'izzet eylemesi şartıyla cezayı sabıkası afv ve ıtlâk olunduğu malumun oldukta şerâit-i ıtlâkını merkumun guş-i huşuna tertib ve tekide mübaderet eylemek babında.

Fi Evâhir Şaban Sene 1225.

Sayfa 10/Hüküm 23:

Sabıka Rikâb-ı Hümayûnum Kaîmakamı olub Vüzâratı Ref'iyle Limnide ikâmet üzere olan Osman Paşa Dâmet Mu'allaya Gelibolu Nailine Hüküm ki

Sen ki paşay-ı mumâileyhsin Limni'nin havası mizacına muhallik olduğu cihetden me'muriyetinin Gelibolu veyahut ahare münasib mahalle tahvile hususu istirham olunmuş olmaktan nâşî vârid olan 'arızanın huzur-ı faizûn nur-u şahaneme arz olundukta Gelibolunda ikametın hususuna müsaadeyi şahanem erzan-ı kılınup ol babda hatt-ı hümayun merhamet makrunum şerefrîz sudur olmağla vusul-ü emr-i âlişanımda olduğun mahalde hareket ve Gelibolu 'ya gelub anda ikâmet-i birle devam-ı ömr ve devleti âliyem ed'iyesine muvazebet eylemek fermanım olmağın tahdib me'muriyyetinin havi iş bu emr-i âlişanım ısdar ve irsal olunmuştur. İmdi keyfiyet-i me'mûriyetin ma'alumun oldukta vusul-ı emri şerefimde cezire-i mezkureden hareket ve Gelibolu'ya gelub anda ikâmet-i birle devam-ı ömr ve devleti âliyem ed'iyesine muvazebet ve vusulüne ikâmetin der'aliyeme tahrir müsera'at eylesin ve senki Gelibolu naibi Mevlana-i mumâileysin paşay-ı mumâileyhinin ol tarafta vusuletinde bir münasib mahalde ikâme ve iskânı emirine ihtimam ve dikkat ve vusul ve ikâmetine der'aliyeme i'lâmı müsâra'at eylemek babında.

Fi Evâil Zilhicce Sene 1225

Sayfa 11/Hüküm 24:

Sabıkan Erzurum Valisi ve Şark Canibi Seraskeri Olub Bu Def'a Ref'i Vüzâratle Tokat'da İkâmete Me'mur Kılınan İbrahim Paşa Dâmet Mu'allaya ve Tokat Naibine Hüküm Ki

Sen ki Paşâ-yı mumâileysin te'diben umur-u seraskeride rehâvet ve bedaet'ine mebni bu def'a ref'i Vüzâratınle Tokat'da ikâmetin hususuna irade-i hümayunum mute'allik ol babda hatt-ı hümayun şevketmakrun-u şahanem şerefrîz-i sudur olmaktan nâşî mukaddema Erzurum valiliğın edanında gerek Erzurum'da olan ve gerek bu taraftan gönderilen top ve mühimmât ve bilcümle edavat-ı harbiyeye ve mühimmât-ı cebhaney-i hala Erzurum valisi ve şark canibi seraskeri destûr vezirim Emin Paşa İclâleye defter-i müfredatıyla devr ve teslim eylesin ol taraftan seri'an hareket ve etbâ'ı mahsûsan ile Tokat'a gelub anda ikâmet ve devam-ı ömr ve devlet ve fermanım şevkatim ed'iyyesine iştigâl ve muvâzebet eylemek fermanım olmağın me'murinin şamil rikâb-ı hümayûnumdan iş bu emr-i şerifim ısdar ve (boşluk) ile irsal olunmuştur. İmdi keyfiyet me'murinin ma'lumun oldukta bir kere olan top ve mühimmat ve bilcümle edavât-ı harbiyenin ve mühimmat-ı cebehânenin bir nesnesi gerü kalmaksızın defteri müfredatla cümlesine tamamen ve kâmilen serasker-i müşarûl-ileyh devr ve teslim ve miktar ve kemiyetin içün müşarûlh yedinde makbuz senedi ahz-u kılınmış hıfz olunmak bu def'a tısyar eylesin heman inba' mahsusa gele ol taraftan hareket ve Tokat'a gelup anda ikâmet ve devam-ı ömr ve devleti muvazebet ve betba'ane hareketten müba'adet eylesin ve senki mevlanay-ı mumailleysin paşay-ı mumailleyh Tokat'a led'el-vusul ol tarafta bir münasib mahalde iskânına dikkat ve Tokat'da vürudın-ı serian dersa'adete i'lâm ve mübâderet eylemek babında.

Fi Evâhir Şevval Sene 1225

Sayfa 11/Hüküm 25:

Mısır Valisi Vezirim Mehmet Ali Paşa İclâleye Hüküm ki

Şam valisi sâbık genç Yusuf Paşa'nın Şam ve Trablus Şam gibi kesir altı eyaletlere birkaç sene mutasarrıf olub saiy-i devlet-i aliyemde nukûd ve emval kesire cem' ve idhâr eylediğinden ve eyaleti mezkurenin kenduye tevcihe mücerred kılıp kâh-ı ehli-iman olan Mekke-i Mükerreme ve Medine-i Münevvereye tasallut ile izhar-ı hıyanet eden su'ûd oğlunun hilaf-ı mezkureden keyt ve muzirinin def' ile arâzî mübarekenin levs-i vücûd havaricden tasfiyesi emirine ikdam eylemesi maksadına mebni iken paşa-yı mumailleyh kendu cer-i nef'ine bakub a'zam mehâm-ı saltanat-ı seniyemden olan maslahat-ı mezkurenin temsiline sarf-ı zihin itmediğinden bu vechle Haremeyn-i maslahatda vuku'a kelan rehavet ve tekasülinden başka harici-ye etba' ile hilaf-ı şer'iyet ve diyanete harekete cesaret eylediğinden ve hak-ıman ve ni'meti bilmediğinden bundan akdemce hakkında ferman-ı kaza cereyanım sudur eylediğinden baş bir takrib Şam-ı

şerifden ‘azimet ve sen ki vezir müşarül ileysin senin tarafına iltica ve ihtima dâ’iyyesiyle el-haletü’l hazihi Mısır tarafına kadar itmiş olduğu zahir ve paşa-yı merhumun tertib cezası hususu irade-i seniye muktezasından idüğü bedihi ve bahir olmaktan nâşî iş bu ferman-ı mehabet ‘ünvanımın tarafına vusulu anda mukteza-yı irade-i seniye üzere âla’eyyi-vechikân tertib cezasıyla sermaktuğunun derbar-ı saltanatıma irsal ve isbarına ihtimam ve dikkat eylemek fermanım olmağın rikâb-ı hümayunumdan iş bu emr-i âlişanım ısdar ve memhuran (boşluk) ile irsal olunmuştur. İmdi paşa-yı merhumun hakkında olub afv ve şefa’at kararına ruhsat virmeksizin vusul-i emri âlişanımda âla’eyyi-hal paşa-yı merkumun tertib cezasıyla ‘icaline ve müsâra’at ser-maktuğunun derbar-ı şevketkararıma irsaliyle icrayı emr-i cihan-ı muta’-ıma dikkat eylemek matlub-u mülûkânem idüki ve bu babda ağmaz ve rehavet vuku’uyla bir tarafa firarına ruhsât gösterilmesine kat’an rıza-yı şahanem olmadığı malumun olundukta ber vechi muharrer amel ve harekete dikkat ve tehir ve tevaffukdan ittika ve mübâ’adet eylemek babında.

Fi Evâsıt Receb Sene 1225

Sayfa 12/Hüküm 26:

Ecille-i Ricâl Saltanat-ı Seniye’den Sâbikan Sofya Ordusu Nazırı ve Defterdârı olan Osman Dâme Mecdehûya Hüküm ki

Sofya ordusu defterdârlık nezareti bu def’a ‘uhdenden sevk ve tahvil-i birle rical-i devlet-i âliye’den sâbikan muhaseben evvelim olan Mehmet Rüşdi dâme mecdehunun ‘uhdesine ihalesine irade-i seniye müte’allik olduğuna binaen mumâileyh mukteza-yı me’murunu üzere bu günlerde ol tarafa azimet üzere olduğundan sen ki mumâileyhsin eğerce senin der’aliyeme avd-u ricatına müsa’ade-i şahanem erzahi kılınub ancak senin ba’zı maslahat zımnında bir müddet dahi ol tarafa meks ve tevkifin lazımeden olmaktan nâşî bu babda rikab-ı hümayunum kaîmakamı tarafından sana tahrir ve irsal olunan mektub-ı mucebince amel ve harekete dikkat eylemen hususuna irade-i şahanem müte’allik olduğundan başka avdetinde dahi Rumeli valisi bil istiklâl Sofya canibi seraskeri destûr vezirim Hurşit Ahmet Paşa iclâlehu ile bil-müzakere Filibe rabıta verilmesinin tarafı neder sende ihale ile ana göre hareket olunması hususuna dahi irade-i seniye te’allik edüp ol babda hatt-ı hümayun şevketmakrun-ı şahanem şerefiz sudur olmağla ber vechi muharrer makâm-ı kaîmakamiden yazılan mektub mucebince amel ve hareket ve ol tarafta müddet-i ikâmetinde serasker müşârün-ileyh ile muhâbere ve mükânebe ile mi Filibe’nin ber hüsnü rabıta tevsîkı ishâr olur yohsa avdetinde serasker-i

müşârûlileyh ile bil-müzakere mi rabıtasına bakılır hasıl-ı Filibe'nin dahi sureti nizâm ve rabıta serasker müşârûn-ileyh ile senin 'uhde-i ehline ve liyakatında ihâle kılınmış olduğundan şaftında keyfiyesi münasib ise ol vechle hareket iderek kalyenin nizâm ve rabıtası esbabını istishale dâmet der-miyân gayret ve mevcut olan zehayır-ı halefle ve mütebanın yerlerini göstererek umurını tesihıyla dikkat eylemen fermanım olmağın mahsusen rikâb-ı hümayunumda iş bu emr-i şerifim ısdar ve (boşluk) ile irsal olunmuştur. İmdi nazırını ibka ile Filibe'ye rabıta verilmek tarafı neder serasker-i müşârûlileyh ile senin 'uhdene ihale ile ana göre hareket olunması hususuna irade-i hümayunum müteallık olmakta nâşî makamı kaîmakam'dan sana gönderilen mektub mucebince amel ve hareket ve ol tarafta müddet-i ikâmetinde serasker müşârûn-ileyh ile bil-mukabenemi olur yohsa 'avdetinde bil-müzakeremi rabıtasına bakılması esheldir hasıl-ı şakinlerin kankısı münasib ise ol vechle hareket ederek Filibe'nin bir hüsn-i surete ve nizâmı bend-ü tesvik-i hususuna ikdam ve zehayır mevcudeyi halefina devr ve teslim iderek ve mürettebânın yerlerini göstererek umur-u me'muresini teshile sa'i mada kelam eylemen matlub-ı mülûkanem idüğü malumun gayretmelerumizin ol tarafta ber vechi meşruh amel ve harekete dikkat ve hilâfından mübâ'adet eylemek babında.

Fi Evâil Şevval Sene 1225

Sayfa 12/Hüküm 27:

Hala Mora Valisi Vidin Canibi Seraskeri Vezirim Veliyyüddin Paşa İclâlehûya ve Müşârûn-ileyhin Silahdarı Mir İsmail Zide Mecdehuya Hüküm ki

Bekirli'li Mustafa Nam hain bundan akdemce hilafı rıza-ı şahanem harekât-ı bağıyaneye ve Filibe kazasını zabt da'ie fasidesiyle ahali ve fukaranın esbab emn-ü rahatlına cesaret etmekten nâşî merkurum bağı ve kendüye tab'iyet iden havane dahi bağı kabilende ad olunmak hasebiyle bunların üzerlerine varulub icra-i ceza-i layıklarıyla def'i şurur ve mazaretlerine ihtimam ve dikkat eylemeleri hususu Filibe kazasına ve nazır ve vücuhu ahaliye hitaben sadır olan emr-i şerifiyle tenbîh ve tekit olunmuş isede şaki merkurumun tertib-i cezasıyla def'i şurur-ı irade-i seniyem muktezayasında olmaktan nâşî sen ki serasker müşârûn-ileyhsin bu hususa mahsus silahdar ta'vin ve irsal olunmağla tevcihle ve ne tarikile olur ise olsun gerek şakiyi merkurumun ba'eyyi vechikân tertib cezalarıyla ser maktuğun derbar-ı şevket kararına irsaline ve şer'ü mazaretinden ol mavalinin tasfiye ve ne tahirine ihtimam ve dikkat eylemek fermanım olağın mahsusan rikâb-ı hümayûnumdan iş bu emr-i şerifim ısdar ve irsal olumuştur. İmdi şakî merkurumun saire makîs olmayub li'eclit-izale bir hain idüğü bu babda merkume

tab'iiyet ile cezayı balada ibtidar iden havâne dahi bağı makulesinden olmaları hasebiyle sen ki silahdar muma ileyhsin bu hususa mahsus rikâb-ı hümayûnumda ta'yin ve irsal kılınmakla ba eyyi vechikân şakî merkumun tevcihle ve ne tarikile olur ise olsun i'dam ve izalesiyle sermaktuğun derbar-ı saltanatıma irsaline ve merkuma tab'iiyet iden havanenin dahi cezay-ı layıkları icrasıyla temin bilâd iraha-i 'ibade müsara'at eylemen matlub-ı hümayunum iduki ve ağmaz ve rehavet misüllü ve vaz'ı kıt'a rızay-ı na celâlânem olmadığı ma'lum gayret melzumun oldukta ber vechi meşruh amel ve hareket ve icray-ı emr-i cihan muta'ama sa'i ve gayret ve hilafı ferman münafi-i rızay-ı şahanem vaz' ve hareket vuku'undan hazer ve mücanebet eylemek babında.

Fi Evâil Şevval Sene Sene 1225

Sayfa 13/Hüküm 28:

Dergâh-ı Mu'allam Kapucubaşılarında Edirne Bostancıbaşı Dağdeviran Zâde Mehmed Dâme Mecdehûya Hüküm ki

Bu esnada delil başılardan Çolak Ahmed bir takım haşerat ve neferat istisha ile kırk gelub tarafından der'aliyeme müteveccî oldukları ve firari Bekirlili Mustafa'nın karındaşı dahi delil heyetiyle beraber idüğü ihbar ve tahkik olduğuna binaen delilbaşı merkumun mevcud-ı mu'ayene olan neferat ile Gelibolu mu'idinden ubûr ile Anadolu canibine imrar-ı firarı merkumun karındaşı dahi beraber olduğu takrirce ahz ve der'aliyeme irsal-i iradei kıt'a cihan dararanem muktezasınca olmaktan nâşî sen ki bostancıbaşı muma ileyhsin emr-i ferman cihan mesa'immin tarafına vusul-ü dakika delilbaşı merkumun tarafından ve nefaret canibinden fukaray-ı ra'iiyete bir nev'i zulm ve hasar vuku'a gelmeksizin ve bir nevi fesad-ı tekvin etmeksizin al'a eyyi vechikân Gelibolu mu'idinden ubûr ile Anadolu canibine irsal ve i'sal-i hususuna fukaray-ı merkumun Bekirlili karındaşı dahi beraber olduğunu sera ve 'alenen taharri ve tecessüs ile ba eyyi vechikân ahz ve kayd-u bend ile serien derber şevketkararıma isaline ikdam ve gayret eylemem fermanım olmağın mahsusa rikâb-ı hümayunum iş bu emr-i şerifim ısdar ve ber vechi ta'cil ile irsal olunmuştur. İmdi delilbaşı merkumun mevcud-ı mu'ayyini olan neferatın biri gerü kalmaksızın mu'id-i mezkureden ubûr ile Anadolu tarafına imrarları ve firari merkumun karındaşı dahi taharrir ve tahsis olunarak ne vechle olur ise olsun ba eyyi vechikân ahz ve kayd ile seri'an derbar-ı saltanatıma irsal ve isali matlub-ı mülûkanem iduki ve bu babda ağmaz ve rehavet ber vechle maiz olmadığı ma'lumun oldukta ana göre harekete ve keyfiyet-i seri'an dersa'adete tahrir dikkat ve hilafından mücanebet eylemek babında.

Fi Evâil Rebîü'l-evvel Sene 1225

Sayfa 13/Hüküm 29:

Dergâh-ı Mu'allâm Kapucubaşlarından Edirne Bostancıbaşı Dağdeviran Zâde Mehmed Dâme Mecdehûya Hüküm ki

Kalacı oğlu Ahmed Nam şahıs bu esnada başına bir takım erâzil makulelerini cem' ile kazâ zabtı ve vedi'a-i cenâb-ı bâri olan fukaray-ı ra'yyet ve aceze memlekete isal rahte ve hasar-ı kasdı da'yyesiyle Keşan kazası tarafına gelmiş olduğu bil-ihbarı vasıl sâmi'i şehri yaranem olmaktan nâşî merkumun hudbe-hud kaza zabtı da'yyesiyle harabe-i bilad ve perişan-ı 'ibade cesaret-i bilvücûh menaf-i rızay-ı şahanem olmak hasebiyle sen ki bostancıbaşı muma ileyhsin merkum Keşan kazasına duhul etmiş ise vusul-i emr-i şerifimde ba eyyi vechikân ol taraftan tard ve def'ine ve ber vechi sühûlet terfi olmayub harekâtı sâbıkasının ısdâr ider ise şaki-ı merkumun izale-i vücud hiyâset elvediyle def'i şed ve mazaratı hususuna ihtimam ve dikkat eylemek fermanım olmağın mahsûsi rikab-ı hümayunumdan iş bu emr-i şerifim ısdar ve (boşluk) irsal olunmuştur. İmdi merkum kaza-i merkuma duhûl etmiş ise iş bu ferman-ı şahanemin tarafına vusul anda bir nevi gaile ve fesad-ı tekevvün etmeksizin ba eyyi vechikân ol taraftan tard ve def'iyile istihsal emn ve asayiş 'ibade ve ber vech-i sühûlet men'olmayub harekât-ı bağyaneye sülûk ile ısdar ider ise şaki-yî merkumun tertib-i cezay-ı sezasıyla levs-i vücud habaset-i menhusundan ol havalinin tasfiyesine damed dermeyan-ı gayret eylemen matlub-ı mülûkânem idüğü ve ağmaz ve rehavet vuku'uyla merkumun iştirat-ı şer ve sairine rızay-ı 'aliyem olmadığı ma'lumun oldukta ana göre amel ve harekete ve icray-ı ferman cihan-müte'ıma dikkat ve ağmaz ve rehavetin mücanebet eylemek babında.

Fi Evâil Rebîü'l-evvel Sene 1225

Sayfa 14/Hüküm 30:

Mîr-i Mîrân-ı Kirâmdan Sâbika Behisni Kaîmakamı Rîşvan Zâde Abdurrahman Dâme İkbalehuya Hüküm ki

Sen ki mîr-i mîrân muma ileyhsin bundan akdemce hilafı rızay-ı şahanem harekâtı na-hemvâreye ibtidarın hasebiyle hakkında ferman-ı celadetmakrunum şerefriz sudur olmuş ise de ba'de'l-yevm kendü halinde olarak himayet ve sıyânet-i fukara ve ra'yyete ve tahsil-i rızaullah rızay-ı şahaneme ihtimam ve dikkat ve harekât-ı sabıkana nâdim ve pişman olarak dâmet afv ve istifa teşebbüs etmiş olduğundan sabıkından rücu' ile tabk-ı rızay-ı yemin iktiza-i şahanem üzere hareket edeceğin tahaddüda hala Bağdat valisi

vezirim tarafından ebna olunmağla keyfiyet-i huzuru ve merhamet mevfur-ı şahanem arz olunmaktan nâşî sahîfe-i cerâim sabıka kalem ve afv ve safh-ı mülûkânem keşîde kılınarak mir-i miranlığın ifası hususuna müsa'ade-i şahanem erzani kılınub Behisni kaîmakamlığı sana be vech olunmak babında hatt-ı hümayun şevket makrun-ı şahanem şeref bahş-i sudûr olmağla ba'de'l-yevm himayet ve sıyânet ahali ve ri'ayet ve tahsil-i rızaullah ve rızay-ı şahanem ve diğer ısdar ve tisyar olunan emr-i şerifim mucebince Behisni kazasına istihsal-i nizamına dikkat eylemen fermanım olmağın rikab-ı hümayunumda iş bu emri şerifim ısdar ve (boşluk) irsal olunmuştur. İmdi keyfiyet ma'lumun oldukça ber vechi muharrer amel ve hareket ve tahsil rızay-ı şahaneme ve kaza-i mezburun istihsal şîrâze-i nizamına ihtimam ve dikkat ve hilâfından hazer ve mücanebet eylemek babında.

Fi Evâil Muharrem Sene 1226

Sayfa 14/Hüküm 31:

Filibe Mollâsına ve Dergâh-ı Mu'allam Kapucubaşlarından Filibe Nazırı Mustafa Dâme Mecdehuya ve Vücu-u Ahaliye Hüküm ki

Kapucubaşılardan Bekirlili Mustafa saimen gazâyâ gideceğim diyerek karındaşı ve ba'zı bölükbaşılarını Filibe kazası kurasına ik'âd ettirilmiş olduğundan ve merkur bu vecihle hilafı rızay-ı şahanem harekete ictisar ile bağı olup şaki-i merkume tab'iyet iden havane dahi bağı hükmünde idüğünden merkurumun ve 'avanesinin üzerlerine varılarak ahz-ı yedle cezay-ı sabıkalarının icrası babında emr-i şerifim ısdar ve tisyar olunduktan sonra merkur Bekirlili mir-i mirân-ı kirâmımdan Muhtar Paşa dâmet mu'alliyyenin ma'iyyeti ile orduy-u hümayun 'azimet etmiş ise de Filibe kazasına ik'âd eylediği haşeratı ol tarafta tevkîf etmiş olduğuna binaen sebkât iden cenihası kârim afv ve safh olmayub katl ve i'damı irade-i kat'i şahanem muktezasınca olmağla Filibe kaza ve kurasında ik'ad ve tevkîf etmiş olduğu bölükbaşı ve adamları ba'yyi vechikân karye ve nahiyelerden tard ve def'ileri ve def'i olmaz ise hayyen ve meyten ahz ve girift olunması asayiş-i reaya ve beraya ya muceb olmak hasebiyle merkurumların tard ve ihraçları babında müehhiren emr-i 'alışanım ısdar ve tisyar olunmuş idi. Elhaletü'l-hazihi merkur Bekirlili bu esnada başında olan haşerat ile semt-i gazadan firar ile bugünlerde yine kaza-i mezbure duhûl ve kenduye tabi' olan eşhası dahi tahrik etmiş olduğundan kaza-i mezburun ihtilâl-i kemalde olmağla ber mantûk emr-i âli ahalinin bilcümle harb ve darb erbabı bağı-i merkurumların üzerine hücum ile i'damlarına dikkat etmekte oldukları sen ki Mevlana ve nazır ve sa'ir muma ileyhsin bu def'a

dersa'adetime tevarüd iden ma'ruzat-ı mefâhiminden müstebân ve merkum-ı kenduye ve hakkında olan 'inayet ve âtîfetin şükr-ü kıymeti bilmez ve hayr ve şer-i fark ve temyiz itmez nan-u nemek hain olduğu ve merkumun niyeti harâbe-i bilâd ve perişan-ı ibad idüğü bedîhiyyâtdan olmaktan naşı merkum ve ana göre tabi' olan bağilerin demleri heder olduğuna binaen bunların izale-i vücud habaset-i aludlarıyla şer ve mazaretlerinden ol havalinin tasfiye ve tathiri lazıme-i mülkidarı ve ra'iiyet biruriden olmak hasebiyle bağı-i merkumların izale-i vücudı ve şurur ve müfsidetinin def'i hususu Rumeli valisi ve Sofya canibi seraskeri düstur-ı vezirim Hurşid Ahmed Paşa iclâleye bu def'a dahi ba ferman-ı âli tavsiye ve eş'ar olunmuş olmağla siz dahi bu babda ne makule tedâbir ve edaya teşebbüs olunmak iktiza eder ise bağı merkumların üzerlerine varub izale-i vücud habaset-i aludlarıyla istihsal emr ve istirahat 'ibade bila nifak ikdâm ve dikkat eylemeniz fermanım olmağın mahsusa rikâb-ı hümayunumdan iş bu emr-i şerifim ısdar ve (boşluk) irsal olunmuştur. İmdi vusul-i emri şerifimde merkumları ba eyyi vechikân izale-i vücudlarıyla icray-ı emr cihan-müte'ıma sa'y ve dikkat eylemeniz matlub-ı mülükânem idüğü malumunuz oldukta ber vechi meşruh amel ve hareket dikkat ve hilafından müba'adet eylemeniz babında.

Fi Evâhir Şevval Sene 1225

Sayfa 15/Hüküm 32:

Bir sureti Rumeli valisi müşarülıleyh (boşluk) bu husus mukaddemce kenduye ba ferman-ı 'âli tavsiye ve iş'ar olunmuş ise de merkumun bu günlerde avdet ve kaza-i mezbur duhul-i fırsat olmuş iduki vasılda olan emr-i 'âli hikâye ile kendusi dahi merkumun def'i gâilesine dikkat eylemesi için (boşluk) iktitasına göre

Sayfa 15/Hüküm 33:

Hala Mora Valisi ve Vidin Canibi Seraskeri Veliyyüddin Paşa'ya Hüküm ki

Bekirlili Mustafa Nam hâin bundan akdemce hilâfı rızay-ı şahanem harekât-ı bağıyanına ve Filibe kazası zabt-ı da'iyye-i fasidesiyle ahali ve fukaranın insilâb emn-ü rahatlarına cesaret etmekten naşı merkum bağı ve kenduye tab'iiyet iden havane dahi bağı kabilinden add olmak hasebiyle bunların üzerlerine varulub icray-ı cezay-ı saikleriyle def'i şurur ve mazaratlerine ihtimam ve dikkat eylemeleri hususu Filibe kadısına ve nazır ve vücuh-ı ahaliye hitaben sâdır olan emr-i şerifime tenbîh ve te'kid olunmuş ise de karındaşın Muhtar Paşa merkumun istishâb ile katlden te'âmı idüp beher hal şaki-î merkumun tertib-i cezasısıyla def'i şurur-ı iradesinden muktezasından olmaktan naşı

senki serasker müşarüleyhsin bu husus-u mahsus silahdarın dergâh-ı ‘âli kapucıbaşılardan Mir İsmail dâme mecdehunun tevdî’ kûzê hafızası kılınmağla tevcihle ve ne tarikle olur ise olsun şaki-i merkumun ba eyyi vechikân tertib cezasıyla sermaktu’unun derbar-ı şevketkararıma irsaliyle şer-i mazaratinden ol havalinin tasfiye ve tetehturına ihtimam ve dikat eylemen fermanım olmağın mahsusa rikâb-ı hümayunumdan iş bu emri şerifim ısdar ve irsal olunmuştur. İmdi şaki-i merkum saire makis olmayub li’eclit-izale bir hain iduki ve bu babda merkume tab’iyyet ile cezay-ı bilada ibtidar iden havane dahi bağı makulesinden olmaları hasebiyle ba eyyi vechikân şaki-i merkumun tevcihle ve ne tarikle olur ise olsun ‘idam ve izalesiyle sermaktuğun derbar-ı saltanatıma irsaline ve merkum-ı tab’iyyet iden havanenin dahi cezay-ı saikleri icrasıyla temin belad irade-i ‘ibade müsâra’at eylemen matlub-ı hümayunum iduki ve ağmaz ve rehavet misüllü vaz’ ve hareket kat’en rızay-ı tacidaranem olmadığı ma’lumun gayret-i luzumun oldukça ber vechi meşruh amel ve hareket ve icray-ı emr-i cihan-muta’ıma sa’y ve gayret ve hilâfî ferman ve menafi-i rızay-ı şahanem vaz’ ve hareket vuku’undan hazer ve mücanebet eylemen babında.

Fi Evâil Şevval sene Sene 1225

Sayfa 15/Hüküm 34:

Sâbika Sofya Nazırı Olub Bu Def’a Kariha-i Sabiha Mülükânemden Bil-fi’l Çavuşbaşılık Tevcih Olunan Osman Dâme Mecdehuya Hüküm ki

Kapucıbaşılığı ref’ olunan Bekirlili Mustafa Nam habasetkâr Filibe kazasını zabt da’iyye-i fasidesiyle harabe-i bilâd ve perişanı ‘ibad-ı müceb olur harekât na hemvareye cesaret etmiş olduğundan merkum bağı ve tab’iyyet edenler dahi bağı kabilinden idüğundan merkumun ‘idam ve izalesi babında kat’i olmağla hatt-ı hümayun celadetmakrunum şerefriz sudur olduğuna binaen merkumun a’vanesinin üzerine varılarak ‘âla eyyi vechikân ahz ve irade-i vücud habaset-i nümudlarıyla şer-ü mazaratinden ol havalinin tasfiyesine dikkat eylemeleri hususu Filibe kadısı ve nazır ve vücuhına hitaben mukaddemce sâdır olan emr-i şerifimle tenbîh kılındığından başka merkumun ‘idamı hususu hala Mora valisi ve Vidin canibi seraskeri düstur-ı vezirim Veliyyüddin Paşa iclalehuya dahi bundan akdemce ba fermen-ı ‘âli tenbîh ve te’kid kılınmış idi. Bağı-i merkum saire makis olmayub mazer-ı ‘ibad ve sâ’i bil-fesâd havaneden olmak hasebiyle bundan sonra afv ve ıtlak-ı ber vecihle tecviz olunur mevâddan olmayub kâ’inen ma-kan ‘idam ve izalesi irade-i şahanem muktezasından olmaktan nâşî sen ki çavuşbaşı muma ileysin sen dahi seraskeri müşarüleyh ve Filibe

ahalisiyle rüsûm-ı muhabereye ra'yyet iderek tevcihle ve tatrikle olur ise olsun bu babda lazım gelen tedâbir ve edanın icrasıyla ha'in merkumun 'âli eyyi vechikân bir sâ'at akdem ve bir dakika mukaddem tertib-i cezayı sezâsıyla temin-i belde ve irade-i hal 'ibâde mezid-i sâ'i ve dikkat eylemen fermanım olmağın mahsus-ı rikâb-ı hümayunumdan sana dahi iş bu emr-i şerifim ısdar ve (boşluk) ile irsal olunmuştur. İmdi hâin merkumun bundan sonra afv ve ıtlakı şöyle tursun afv olunmasını lafzını hayâl ve hatıra getirenler dahi beher hâl nedâmet ve vehâmetini müşahede edecekleri vâzihatden ve merkumun ne vecihle olur ise olsun bir an akdem ve bir sa'at mukaddem tertib cezası lâzımeden olduğu ve serasker müşarünileyh ve Filibe nazırı ve vücuhıyla rüsûm-ı ittifak-ı ra'yyet iderek ve tedabir-i lazımeyle i'mal eyleyerek şaki-i merkumun aman ve zaman virmeksizin ba eyyi vechikân tertib cezasıyla ser-maktuğun derbar-ı saltanatıma irsalı senden matlub-ı mülükânem olduğu ve bu babda ağmaz ve rehavet vuku'at kat'a rızay-ı şehnişahanem olmadığı ma'lım gayret melezumun oldukta ana göre amel ve hareket ve icray-ı ferman cihan-mutâ'im ihtimam ve dikkat ve hilâfindan mücanebet eylemen babında.

Fi Evahir Şevval Sene 1225

Sayfa 16/Hüküm 35:

Sivas Valisi Olub Kozanlık ve Olhavalı ve Balkanların Muhafazasına Me'mur Vezirim Celâleddin Paşa İclâlehuya Hüküm ki

Bekirlili Mustafa Nam hâin Filibe kazasını zabt va'ıye-i kasresiyle ızzar ve perperişan-ı 'ibâd ve tahrib-i bilâde cesaret etmiş olduğundan merkum bağı olmaktan nâşî tertib cezası hususuna irade-i hümayunum müteallik olub ol babda kıt'a olmakla hatt-ı hümayun celâdet-makrun-ı şahanem şerefiz sudur olmak hasebiyle tevcihle ve tetrikle olur ise olsun ba eyyi vechikân merkumun tertib cezasıyla sermaktuğun derbar-ı saltanatıma irsaline dikkat eylemeleri hususu Mora valisi ve Vidin canibi seraskeri destur vezirim Veliyyüddin Paşa iclâlehuya ve sâbık Sofya ordusu nazırı olub bilfi'il çavuşbaşı olan rihal-i devleti 'âliyemden Osman dâme mecdehuya ve Filibe vücuhuna başka başka sadır olan evamir-i 'âliyemle tebliğ olunmuştu. Çavuşbaşı mûma ileyh tarafından bu def'a derbar-ı şevket kararına tevarüd iden tahriratın ma'linde şaki-i merkum Kozanlık tarafına firar etmiş olduğundan tahassun etmiş olduğu kulesi zabt olunmuş olduğu derc ve tastir olunmuş olduğuna binaen sen ki vezir müşarünileysin şaki-i merkum havene-i saireye makîs olmayub vacibü'l-izale bağı idüğundan bundan sonra merkumun hakkında ağmaz ve müsamihi suretleri tecviz olmayub 'âla eyyi

vechikân izale-i vücud hıyasat irade-i kat'ı hümayun muktezasından olmağla şaki-i merkum iltica ile ihtima suretiyle tarafına gelmiş ise iş bu emr-i şerifimin vusul-i dakika kat'a eman ve zaman virmeyub ba eyyi vechikân tertib cezasıyla sermaktuğunu derbar-ı saltanatıma irsal ve tarafına gelmemiş ise ne mahalde olduğuna selâ ve ileten gerek gibi taharri ve tecessüs iderek 'âla eyyi vechikân hayyen ve meyyiten ile götürülüb bir an akdem ve bir dakika mukaddem tertib cezasıyla def'i müfesserretine dikkat eylemen fermanım olmağın mahsusa rikâb-ı hümayunumda iş bu emr-i şerifim ısdar ve ber vechi ta'cil (boşluk) ile irsal olunmuştur. İmdi merkum ihtima surette tarafına varmış ise bilâ eman tertib cezasıyla sermaktuğun serian derbar-ı saltanatıma irsal ve tarafına varmamış ise gerek gibi taharri ve tecessüs iderek ne mahalde ise 'âla eyyi vechikân hayyen ve meyyiten ahz ve tertib cezay-ı sezasıyla şer ve meferetinin def'isinden matlub-ı mülûkanem idugü ve bu babda ağmaz ve rehavet ve belki afv iderdim ve dâ'iyyesiyle betiane hareket menafî-i rızay-ı 'âliyem olduğu ve ne vechle ve ne tarikle olur ise olsun şaki-i merkumun sermaktuğu matlub iduğu malumun oldukça ana göre amel ve harekete dikkat ve hilafı ferman ve menafî-i rızay-ı şahanem vaz' ve hareket hudûseti tecvizden gâyetü'l-gâye hazer ve mücanebet eylemen babında.

Fi Evâhir Şevval Sene 1225

Sayfa 17/Hüküm 36:

Dergâh-ı Mu'allam Kapucubaşlılarından Edirne Bostancıbaşı Dağdeviran Zâde Mehmed Dâme Mecdehuya Hüküm ki

Hakkında fermân-ı kaza-ı cerayânım sudur iden Bekirlili Mustafa'nın hayyen ve meyyiten ahz ü giriftle tertib cezası hususu irade-i hümayunum muktezasından olmaktan naşı ol babda kat'ı hatt-ı hümayun celâdet-makrun-ı şahanem şerefrîz sudur olmak hasebiyle şaki-i merkumun bir an akdem tertib cezasına dikkat eylemeleri hususu Mora valisi ve Vidin canibi seraskeri destûr vezirim Veliyyüddin Paşa iclalehuya ve kalyenin vücuhuna ve sabıka Sofya ordusu nazırı olup bilfi'il çavuşbaşı olan rical-i devleti 'âliyemden Osman dame mecdehuya başka başka evamir-i âliyem ısdar ile tebliğ ve te'kid olunmuş idi. Çavuşbaşı mumaileyhin bu def'a derbâr-ı şevket-kararıma tevarüd iden tahriratda şaki-i merkum bu günlerde Filibe'den Kozanlık tarafına firar etmiş ve tahsis iduğu kalesi dahi zabt olunmuş iduğu derc ve testir olduğundan şaki-i merkum Kozanlık ve havalesine bulunduğu mahalde 'âla eyyi hal ahz ve tertib cezasıyla sermaktuğun dersi'adetime irsal hususu Sivas valisi olup Kozanlık ve gayrave ve havalisi muhafazasına me'mur destur vezirim Celaleddin Paşa iclaleye ba ferman-ı âli

tenbi olunmuş isede şaki-i merkum saire mukayyed olmayub muzır ‘ibad ve sâ-i bilfisar bağı mukavvâsından olmak melâsesiyle ‘idam ve izalesi lâzımeden ve Kozanlık muhafızı müşâr-u çavuşbaşı muma ileyh ve sâir lazım gelenler ile rusûm-ı muhabere ve mükâtebeye ra’iyyet tedabir-i lazımeyi ‘imal iderek şaki-i merkum Edirne havalisine ve sâirine mahalde bulunur ise aman ve zaman verilmeksizin ve bir tarafa firar ettirilmeksizin âla eyyi vechikân hayyen ve meyten ahz ve tertib cezay-ı sezasıyla sermaktuğun sâbika derbar-ı şevket-kararıma irsalinizin mukarret eylemen fermanım olmağın mahsusa rikâb-ı hümayunumdan iş bu emr-i şerifim ısdar ve ber veci ta’cıl (boşluk) ile irsal olunmuştur. İmdi bu haîn hakkında ağmaz mu’amelesi şöyle tursun ağmaz misüllü harekete hayâl ve hatıra geturenler dahi mütelâ-ı vehamet olacağı mukarrer iduğundan veziri müşar ve çavuşbaşı muma ileyh ve sair iktiza idenler ile rusûm-ı ittifak ve mükâtebeye ra’iyyet ve bu babda ne makul türabire teşebbüs olunmak lazım gelur ise ‘imal ve ve icrasıyla hain merkum Edirne havalisine ve sairin mahalde bulunur ise âla eyyi vechikân bile aman ahz ve tertib cezay-ı sezasıyla sermaktuğun seri’an derbar-ı saltanatıma irsalisinden matlub-ı mülükânem iduğu ve bu babda ağmaz ve rehavet ve betyâne hareket kat’a caîz olmadığı ma’lumun oldukta ana göre amel ve hareket ve icray-ı ferman cihan-muta’ma dikkat ve hilâf-ı ferman ve menâfi-i rızayı şahanem vaz’ ve hareketi tecavizün mücanebet eylemen babında.

Fi Evâhir Şevval Sene 1225

Sayfa 17/Hüküm 37:

Bir sûreti müşarun-ileyh paşaya (boşluk) ısdare olan emr-i âli hikâye ile kendüsi dahi rusûm-ı muhabereye ra’iyyet iderek merkumun izale-i vücudına dikkat eylemesiçün iktizasına göre

Sayfa 17/Hüküm 38:

Dergâh-ı Mu’allam Kapucıbaşılarından Edirne Bostancıbaşı Dağdeviran Zâde Mehmed Dâme Mecdehuya Hüküm ki

Mağzûb-ı padişahanem olub bundan akdemce hasr u tazyîk olunarak firar ve kulesi hedm olunan Bekirlili takımından bazı haşerat mekulesi bu günlerde beru taraflara vürud-u birle Zağra havalisinde serseri geşt u güzâr ibtidar eyledikleri vasıl şam’ı şehri

yanem olub ancak meskulu ve sırbunun kemalil galeyanlarına binaen Mora valisi olub Vidin canibi seraskeri olan destur vezirim Veliyyüddin Paşa iclale mu'itlerinde 'asakir-i külliye'nin lazımı derkâr olmak hasebiyle merkumların dahi seraskeri müşarunileyh mu'iyetine me'muriyetleri hususuna irade-i kıt'ayı şahane müteallik olduğuna binaen sen ki bostancıbaşı mûmâ ileyhsin iş bu emr-i şerifimin tarafla vusul üzere merkumlara tarafından mukaddem ve kâgüzar adamlar ta'yiniyle oldukları mahalden tahrik ve ihrac ile doğru serasker müşarunileyh ma'yetine irsal ve esnai ve isare sapmaksızın ve fukaray-ı ra'yyet irsal rahata ve hasarlatmaksızın ve bir neferi geri kalmaksızın doğru ser'asker-i müşârun-ileyhin ma'iyetine varub emr-i re'yi üzere amel ve hareket iderek ikâme-i fariza-i gazâyâ dikkat eylemeleri vesâyâsını tenbîh ve te'kîde dikkat eylemen fermânım olmağın mahsûsan rikâb-ı hümâyûnumdan işbu emr-i şerîfim irdâr ve ile irsâl olunmuştur. İmdi vusûl-i emr-i şerifimde merkûmların bir neferi geri kalmaksızın oldukları mahalden tahrik ve ihrâc ile alâ-eyyi-vechin-kân ser'asker-i müşârun ileyhin ma'iyetine irsâli vesâilinin istihsâli matlûb-i mülûkânem idüğü ve iğmâz ve rehâvet misillü vaz'a rızâ-yı aliyyem olmadığı ma'lûmun oldukda ona göre amel ve harekete dâmen-i dermiyân-ı gayret ve iğmâz ve rehâvetten ziyâde hazer ve mücânebet eylemen bâbında.

Fî evâil-i Zilkâ'de Sene 1225

Sayfa 18/Hüküm 39:

Mora Valisi ve Bi'l-istiklâl Vidin Cânibi Ser'askeri Vezirim Veliyyüddîn Paşa İclâlehûye Hüküm ki

Hakkında fermân-ı kazâ-cerayânem sudûr eden Bekirlili Mustafa'nın bi-eyyi-vechin-kân i'dâm ve izâlesi irâde-i kâtî'a-i şâhânem muktezasından idüğü keyfiyâtı neşr u i'lân olunmakdan nâşî şakî-i merkûm bundan akdemce hasr u tazyik olundukda bir vechile tâb-âver-i tahammül olamayıp firâr ve tahassun etmiş olduğu kulesi dahi hedm olunarak merkûmun fesâdına dâir Filibe tarafından bir şey kalmamış idğü bedîhiyyâtından ve Bekirlili maslahatçıün Filibe'ye gelmiş olan Yâsin Beyin ol tarafda ikâmetine dâir bir nesne kalmadığından ve mûmâ-ileyhin mevcûd ma'iyeti olan asâkir külliyyetlûce idüğünden sen ki ser'asker-i müşârun ileyhsin senin ma'iyetine me'mûriyeti husûsuna irâde-i aliyyem müte'allik olduğundan başka Filibe vücûhundan dergâh-ı mu'allâm Kapucıbaşlarından Ârif Ağa ve Dervîş Bey zide-mecdühümâ dahi asâkir-i külliyye ile senin ma'iyetine me'mûr olduklarından mûmâ ileyhimi tahrik ve ihrâc ve bir an akdem ma'iyet-i ser'askeriyyene irsâllerîçün rikâb-ı hümâyûnumda bi'l-fi'l Çavuşbaşı olub

me'mûren Filibe tarafında olan Osman dâme-Mecdehûye hitâben başka başka ve Bekirlili takımından dahi bir mikdâr eşhâs makûlesine Zağra taraflarında serseri geşt ü güzâr etmekde olduklarından onların dahi bir neferi geri kalmaksızın serî'an ma'iyetine irsâlleri husûsu dergâh-ı mu'allâm kapucibaşlarından Edirne bostancıbaşısı Dağdeviranzâde Mehmed dâme-Mecdehûye hitâben emr-i şerîfim ısdârıyla tenbîh ve te'kîd kılınmış olduğundan sen dahi me'mûriyetine mûmâ ileyhimi serî'an ma'iyetine celb ile hıdemât-ı lâzımede istihdâma mübâderet eylemen fermânım olmağın i'lâmen ve ifhâmen sana dahi rikâb-ı hümâyûnumdan işbu emr-i şerîfim ısdâr ve ile irsâl olunmuştur. İmdi me'mûrîn-i mûmâ ileyhimi serî'an ve âcilen ma'iyetine celb ile hıdemât-ı lâzımede istihdâma mübâderet eylemen matlûb-i mülûkânem idüğü ma'lûm-i gayret-melzûmun oldukda ber-vech-i merûh amel ve harekete dikkat eylemen bâbında.

Fî Evâil-i Zilkâ'de Sene 1225

Sayfa 18/Hüküm 40:

Rikâb-ı Müstetâbımda Bi'l-fi'l Çavuşbaşı olup me'mûren Filibe Tarafında olan Osman Dâme-i Mecdehûye ve Filibe Kadısına ve Dergâh-ı Mu'allâm Kapucibaşlarından Filibe Nâzırı Mustafa Dâme-Mecdehûye ve Vücûh-i Ahali ve Bi'l-cümle iş erleri Zide-Kadruhüme Hüküm ki

Hakkında fermân-ı kazâ-cerâyânem sudûr eden Bekirlili Mustafa bundan akdemce hasr u tazyîk olundukda bir veçhile tâbâver-i tahammül olamadığından Kozanlık tarafına firâr etmiş ise de şakî-i merkûmun tahassun etmiş olduğu kulesi dahi zabt olunmuş olduğu sen ki Çavuşbaşı-i mûmâ ileyhisin bundan akdemce tarafından derbâr-ı şevket-karârıma tevârüd eden tahrîrâtında derç ve iş'âr olunmuş olduğuna binâen şakî-i merkûm bâğî makulesinden olmak hasebiyle tertîb-i cezasına irâde-i şahânem muktezasından olmakdan nâşî ne vechile ve ne tarîkle olur ise olsun şakî-i merkûmun izâle-i vücûduna dikkat eylemeleri husûsu Mora valisi ve bi'l-istiklâl Vidin cânibi ser'askeri düstûr vezirim Veliyyüddîn Paşa ve hâlâ Sivas Valisi olup Kozanlık ve gayruhû ada ve Balkanlar muhafazasına me'mûr vezirim Celâleddîn paşa iclâlehümâyâ ve müşâruh ileyhimâ ile mersûm muhâbereye ri'âyet iderek İcrâ-yı fermân-ı cihân-mutâ'ıma dikkat eylemesi husûsu dergâh-ı muallâm kapucibaşlarından Edirne Bostancıbaşısı Dağdeviranzâde Mehmed dâme-Mecdehûye ve şakî-i merkûmun şer ve mazarratından ol havâlînin tasfiyesine dikkat eylemeleri husûsu Filibe ahalisine başka başka sâdır olan evâmîr-i aliyyemle tenbîh olunmuş idi. Ancak bu def'a tarafından derbâr-ı ma'delet-karârıma vârid olan tahrîrâtından şakî-i merkûm mukaddemâ firâr

etmiş ve kulesi dahi zabt olunmuş olduğundan Filibe'nin nizâm-ı hâriciyyesi istihsâl olunarak şakî-i merkûmun şerr u mazarratı def' olunmuş idüğü tahrîr ve iş'âr olunmuş olmakdan nâşî Filibe'nin hâricinde merkûma cebren ve kerhen zarûrî teba'îyyet etmiş bî-cürüm makûlelerinin bu bâbda sıyânetleri ve kazıyye-i şakâvetde medhali olmayan bî-cürüm makûlelerine azz ü töhmet ve isnâd-ı kabâhat olunmayub te'mîn-i bilâd ve irâha-i hâl-i ibâda ikdâm ve dikkat lâzıme-i mülkdârî ve ra'îyyet-perverîden olduğuna binâen olbâbda hatt-ı hümayûn-ı inâyet-makrûn-i şâhânem mücebince şakî-i merkûma o makûle cebren ve kerhen bi'z-zarûr teba'îyyet etmiş olan fukarâ-yı ra'îyyet ve aceze-i memleketin üzerlerine bast-ı cenâh-ı re'fet ve âtifet kılınarak kazıyye-i şakâvetde medhali olmayanlara isnâd-ı kabâhat ile tekdîr ve tefzî' olunmamalarına ve o makûleler dahi harekât-ı sabıkalarından tâib ve müstağfir olarak tahsîl-i rızâ-yı şâhâneme dikkat eylemelerini iktizâ edenlere tenbîhe mübâderet eylemen fermânım olmağın mahsûsen rikâb-ı hümayûnumdan işbu emr-i şerîfim ısdâr ve ber-vech-i ta'cîl ile irsâl olunmuştur. İmdi merkûmun şerr u mazarratından ol taraflarda bir şey kalmamış olduğundan bir müddetden beri pâzede-i huyûl-i hasâret olmuş fukarâ-yı ra'îyyet ve aceze-i memleketin imarıyla irâhe-i hallerine i'tinâ ve dikkat lâzımeden ve o makûle cebren ve kerhen zarûrî teba'îyyet etmiş bulunanlara isnâd-ı kabâhat olunmayarak te'mîn-i bilâda mübâderet olunmak müsâ'ade-i şâhânem muktezasından olduğu ma'lûmun oldukda ber-vech-i muharrer amel ve harekete dikkat ve hılâfından mübâ'adet eyleyesin. Ve siz ki Mevlânâ ve Nâzır ve sâir mûmâ ileyhimsiz siz dahi müceb- ifermân-ı şâhânemle amel ve harekete dikkat ve o makûle bî-cürümü bir vakitte tekdîrden ve tecrîmden mübâ'adet eylemeniz bâbında. Bu dahi.

Fî Evâil Zilka'de Sene 1225

Sayfa 19/Hüküm 41:

İşbu emr-i şerîf geri kalub sandıkda hıfz olunmuştur. Müteveffâ.

Gelibolu'da İkâmet Üzere Olub Bu Def'a Konya'da ikâmete Me'mûr kılınan Çelikpaşazâde Merfû'u'l-vezâre İbrahim Paşa Dâmet-me'âliyye ve Kandiye Nâibine Hüküm ki

Sen ki paşa-yı mûmâ ileyhsin, mukaddemâ ref'-i Vüzâratinle Gelibolu'da ikâmete me'mûr kılınmış isen dahi ol tarafda düyûn-i kesîreye giriftâr olduğundan bahisle vatan-ı kadîmin olan Konya'da ikâmetin husûsuna izin ve ruhsat-ı şâhânem erzânî kılınması husûsu vârid olan tahrîrâtında iltimâs ve istid'â kılınmakdan nâşî tahrîrât-ı mezkûren

rikâb-ı re'fet-meâb-ı şehinşâhâneme arz ve telhis olundukda istid'â ve iltimasına müsâ'ade-i şâhânem erzânî kılınub olbâbda hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûn-i şâhânem şeref-bahş-ı sudûr olmağın i'lâmen ve ifhâmen rikâb-ı müstetâbımdan işbu emr-i şerîfim ısdâr ve ile irsâl olunmuşdur. İmdi vatan-ı aslîn olan Konya'da ikametine izin ve müsâade-i şâhânem erzânî kılındığı ma'lûmun oldukda ber-vech-i muharrer Konya'ya varub anda ikâmet ve devâm-ı ömrü devlet ve kıvâm-ı fer ü şevketim ed'îyesine iştigâl ve muvâzabet eyleyesin. Ve sen ki mevlânâ-yı mûmâ ileyhysin, sen dahi mûceb-i emr-i şerifimle harekete ve paşa-yı mûmâ ileyhın ol tarafa vürûdunu derbâr-ı saltanatıma i'lâma mübâderet eylemen bâbında.

Fî Evâsıt Safer Sene 1226

Sayfa 20/Hüküm 42:

Dergâh-ı Mu'allâm Kapucıbaşılarından Tekfurdağı A'yânı Çelebi Süleyman Dâme-Mecdehû'ye ve Tekfurdağı Naibine Hüküm ki

Bu esnâda Tekfurdağı sâkinlerinden Çenesiz Mehmed demekle arîf kimesne kendü yolunda olmayub hılâf-ı şerî'at-ı garra ve münâfi-i emr u rızâ harekât-ı nâ-hemvâra ibtidârından nâşî ma'rifet-i şer' ve cümle ma'rifetiyle merkûm ahz olunarak tertîb-i cezâ kılınmış olduğu siz ki a'yân ve mevlânâ-yı mûmâ ileyhimâsız bu def'a tarafınızdan derbâr-ı şevket-karârıma tevârüd eden i'lâm ve tahrîrâtta derc ve iş'âr olunmaktan nâşî o makûle hılâf-ı şer'-i şerîf ve münâfi-i emr-i münîf harekete ibtidâr edenlerin te'dîbât-ı meşrû'alarının icrâsıyla fukarâ-yı ra'ıyyet ve 'aceze-i memleketinistirâhatleri esbabının istihsâli lâzımeden olduğuna binâen fîmâ-ba'd fukarâ-yı ra'ıyyet ve sükkân-ı memleketin her halde vücûh-i mezâlim ve ta'addiyâtıdan vikâyeleriyle istihsâl-i emn üistirâhatlerine ve bu makûle hılâf-ı şer'-i şerîf harekât-ı nâ-sezâya cesâret edenlerin şer'an lâzım gelen te'dîblerinin icrâsıyla irâha-i hâl-i ıyâle dikkat eylemeniz fermânım olmağın rikâb-ı hümayûnumdan işbu emr-i şerîfim imrâr ve ile irsâl olunmuştur. İmdi fîmâ-ba'd fukarâ-yı ra'ıyyetin vücûh-i mezâlim ve ta'addiyâtıdan vikâyeleriyle istikmâl-i esbâb-ı emn üistirâhatlerine ve bu makûle hılâf-ı şerî'at-ı garrâ ve münâfi-i emr u rızâ harekât-ı nâ-hemvâra ibtidâr edenlerin şer'an haklarında lâzım gelen te'dîbâtlarının icrâsıyla te'mîn-i bilâd ve irâha-i hâl-i ıyâle dikkat eylemeniz matlûb-i mülûkânem idüğü ve bu vesîle ile celb-i mala tebe'ıyyet kılınarak ehl-i 'ırrz makûlelerine ve aceze ve gürûhuna isnâd-ı kabâhat ile tekdîr ve tecrîh olunmalarına kat'â rızâ-yı şâhânem olmadığı ma'lûmunuz oldukda ber-vech-i meşrûh amel ve harekete mübâderet ve hılâfindan mücânebet eylemeniz bâbında.

Fi Evail Safer Sene 1223

Sayfa 20/Hüküm 43:

Sâbıkâ Medîne Muhâfızı olub bu def'a Vüzâratı Ref'iyle Bursa'da ikâmete me'mûr kılınan Abdülkâdir Paşa Dâmet-me'âliyeye ve Bursa Naibine Hüküm ki

Sen ki paşa-yı mûmâ-ileyhsin Medîne'ye birini mütesellim nasb eylesin. Ol taraftan hareket ve Bahr-i sefid boğazına doğru azîmet eylemek bâbında bundan akdemce ısdâr ve tisyâr olunan emr-i şerîfim mücebinece ol cânibden hareket birle boğaz-ı mezkûra vürûd etmiş olduğunun bu def'a vürûd eden tahrîrâtında iş'âr olunmağla hasbe'l-iktizâ senin mütekâ'idin Bursa'da ikâmetin husûsuna irâde-i seniyyem müte'allık olub olbâbda hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûn-ı şeref-i efzâ-yı sudur olmakdan nâşî vusûl-i emr-i şerîfimde ol taraftan derhal hareket birle mahrûse-i mezbûreye varub anda ikâmet elemen fermânım olmağın me'mûriyetini hâvî rikâb-ı hümayûndan işbu emr-i şerîfi imrâr ve ile irsâl olunmuşdur. İmdi keyfiyet ma'lûmun oldukda ol taraftan derhal hareket ve Bursa'ya gelüb anda meks ü ikâmet ve devâm-ı ömr ü devlet ve kıvâm-ı fer ü şevketim da'avâtına muvâzabet eylesin ve sen ki mûmâ-ileyhsin mazmun-ı emr-i şerîfim senin dahi meczûmun oldukda paşa-yı mûmâ ileyh ol tarafa lede'l-vürûd münâsib olan mahalde meks ü ikâmet itdirüb keyfiyeti Der'aliyyeme tahrîr ve i'lâma müsâra'at eylemen bâbında.

Fi Evail Muharrem 1223

Paşa-yı mûmâ ileyh ber-muktezâ-yı emr u irâde olduğu mahsuben hareket ve Bursa'ya vusûl ile devâm-ı eyâm-ı ömr-i hazret-i pâdişâhî ed'iyesine muvâzabet etmekte olduğunu nâtik paşa-yı mûmâ ileyh tahrîrâtından ve Bursa naibinin i'lâmı mücebinece işbu mahalle şerh verildi.

Fi evail Şevval 1223.

Sayfa 20/Hüküm 44:

Geliboluda ikâmet üzere olup bu defa Konya'da ikâmete me'mûr kılınan Çelikpaşazâde Merfûu'l-vezâre İbrahim Paşa Dâmet-Me'âliyeye ve Konya Nâibine Hüküm ki

Sen ki paşa-yı mûmâ ileyhsin, mukaddemâ ref'-i Vüzâratinle Gelibolu'da ikâmete me'mûr kılınmış isen dahi ol tarafda düyûn-i kesîreye giriftâr olduğundan bahisle maaşına hâlel gelmemek şartıyla vatan-ı kadimin olan Konya'da ikâmetin husûsuna emir ve ruhsat-ı pâdişâhânem erzânî kılınması husûsu ordu-yı hümayûnum tarafına

gönderilen tahrîrâtında niyâz ve istirhâm kılınmış olduğu beyânıyla vech-i meşrûh üzere maaşına hâlel gelmemek veçhile Konya'da ikâmetine müsâade-i seniyyem erzânî kılınması husûsu bi'l-fi'l sadra'zam-ı sûtûde-şiyem ve vekîl-i mutlak-ı makderet-âlemim tarafından rikâb-ı hümâyûnuma tevârüd eden tahrîrâtında derç u iş'âr kılınmış olduğundan nâşî Konya'da ikâmetine ruhsat-ı şâhânem erzânî kılınıp olbâbda hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum şeref-rîz-i sudûr olmağla i'lâmen ve ifhâmen işbu emr-i şerîfim ısdâr ve ile irsâl olunmuştur. İmdi ma'âşına hâlel gelmemek üzere vatan-ı aslın olan Konya'da ikâmetine izin ve müsâade-i şâhânem erzânî kılındığı ma'lûmun oldukda vusul-i emr-i şerîfimde ol tarafa hareket ve Konya'ya varub anda meks ü ikâmet ve devâm-ı ömrü devlet-i aliyyem ve tezâyüd-i fer ü şevketim ed'iyesine iştigâl ve muvâzabet eylesin. Ve sen ki mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin paşa-yı mûmâ ileyh ol tarafa lede'l-vüsûl münâsib mahalde ik'âd ve iskânına ve vürûdunu derbâr-ı şevket-karârıma i'lâma mübâderet eylemen bâbında.

Fî Evâhır Receb Sene 1223.

Sayfa 21/Hüküm 45:

Başmuhâsebeye ilmühaberi verilmiştir fi evâil-i Cemâziye'l-evvel sene 23. Mukaddemce.

Diğer emr-i şerîf yazılıb mühimme defterinde mukayyed-şüd fi evâhır-i sene 26.

Men '-i zamân veçhile yazılan emr-i şerîf mühimme defterinde mukayyed şüd.

Sandıklı Nâibine Hüküm ki

Bu esnâda dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından Karahisâr-ı sâhib sancağı mütesellimi Mollazâde Ahmed dâme-Mecdehû asâkir-i külliye ile hareket ve Sandıklı vücûhundan Hacı Halîlzâde Cura Halil ve karındaşı Kecec Ali ve Mustafa nâm kimesnelerin üzerine hücum ve muhârebeye ibtidâr itmekde olduğu ihbâr ve tahkîk olunup lâkin merkûm Hacı Halîlzâdelerin sût'-i halleri mukaddemâ inhâ olunduğuna binâen haklarında evâmir-i şerîfe sâdır olmuş ise de merkumun hâl ve atvârlarının isti'lâmını hâvî m Sene uahharen sâdır olan emr-i şerîfimin vusûlünden bahisle bi'l-cümle ahali ve merkumlardan hoşnûd ve râzî olduklarını şâmil Şeyhlü ve Hızırşeyhlü ve Humgeyikler ve Çeki ve Sazkırı nâiblerinin vürûd eden i'lâmâtı mefâhîmi iki yüz yirmi beş senesi Saferi evâhiresinde isti'lâmı hâvî sâdır olan sâlifü'z-zikr emr-i şerîfim kaydı garrâsına şerh verilmiş olduğu kuyûdâtta mesbûk olduğu ve merkumların hakkında muahharen bir güne emr u irâde-i mülûkânem olmadığı zâhir iken mütesellim-i mûmâ ileyh bilâ-emr-

i âlî bu vechile harekete ibtidârı münâfî-i rızâ-yı aliyyem olduğuna binâen dergâh-ı mu'allâm kapucibaşlarından husûs-ı âhara me'mûren ol havâlîde olan Sıbgatullah dâme-Mecdehû mübaşeretıyla mütesellim-i mûmâ ileyh alâ-eyyi-vechin-kân asâkirini geri celb ve avdet ettirerek merkumlara ta'addî ve tecavüzden mücânebet ve fimâ-ba'd hılâf-ı rızâ-yı şerîfânem bilâ-emr-i âlî bir nevi' vaz' u hareket vukû'a gelmemesine diğer sâdır olan emr-i şerîfimle mütesellim ve mübâşri-i mûmâ-ileyhimâya tenbîh olunmuş olmaktan nâşî sen ki mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin merkûm hacı Halîlzâdeler dahi fimâ-ba'd kendü hallerinde 'ırz ve edebleriyle mukayyed olup taraflarından fukarâ-yı ra'îyyete bir nevi' cevri ve ezâ vukû'a gelmeyerek her halde tahsîl-i rızâ-yı şâhâneme dikkat eylemeleri şartıyla afv ve atûfetlerine müsâ'ade-i seniyyem erzânî kılındığına binâen meşrût olduklarını merkûmlara ifâde ve tefhîm iderek kimesne tarafından bî-vechin ve bilâ-emr-i âlî dahl ü ta'arruz vukû'a gelmemesine dikkat eylemen fermânım olmağın rikâb-ı hümayûnumdan işbu emr-i şerîfim ısdâr ve ile irsâl olunmuştur. İmdi fimâ-ba'd merkûm Hacı Halîlzâdelerin kendü hallerinde ikâmet idüb taraflarından fukaraya ve hiçbir ferde bir güne zulm ü ta'addî vukû'a gelmemek şartıyla afv ve ıtlak olundukları ma'lûmun oldukda şurû-ı afvlerini merkûmlara ifâde ve tenbîh birle mukaddem sâdır olan evâmir-i aliyyeye mebnî ba'de'l-yevm bu emr-i âlî merkûmlara kimesne tarafından bir güne dahl ü ta'arruz vukû'a gelmemesine ihtimâm ve dikkat ve hılâf-ı vaz'a irâet-i ruhsatdan mübâ'adet eylemen bâbında.

Fî Evâil Şevval Sene 1224

Sayfa 21/Hüküm 46:

İşbu emr-i şerîf mektûmen tahrîr olunduğundan hitâben fî Şa'bân sene 24. Mühimme torbasında mahfuzdur.

Kandiye Muhâfız Vezirim Ebûbekir Paşa İclâlehûye ve Kandiye Kadısına ve Ocağ-ı Âmirem Çorbacılarından olup zikri âti hususa Mübâşir Ta'yîn olunan ve Yeniçeri Zâbiti Vesâir İş Erlerine Hüküm ki

Kandiye mütemekkinlerinden Aleks Todori Purez nâm tâcirin oğlu İlya nâm zimmi müddet-i vâfireden beri Medîne-i Kandiye'de vâki' Fıncala fırınında has ekmek ve peksimet tabhıyla me'lûf iken Hamabako karyesi ahâlisinden Paşakapısı nevbetçilerinden on sekiz bölüğünden Ali nâm kimesne peksimed tabhıçûn fırın-ı mezkûra varub mersûm İlya ile bir mikdâr nizâ' ve nizâ'ları dûr ü dirâz olduğundan nevbetci-i mezbûr tahammül edemeyip sokakdan mürûr eden bir zimmînin çerkes

bıçağını kapıp mersûmu sol memesi altından darb ve der'akab firâr etmiş ise de verâsından zâbitân ta'yîniyle ahz ü giriftine ikdâm olunmakda iken mersûm müteessiren helâk olduğu bu def'a Der'aliyyeme vârid olan i'lâm ve mütesellim ve Yeniçeri zâbitinin arızalarında tahrîr ve mersûm Cezîre-i Girid'de vâki' mahrûse-i Hanya'da mukîm Fransa konsolosu tarafından mahrûse-i Kandiye'nin ahâlî-i zimmet re'âyâsından konsolos vekîli olan İlik Perropozo nâm tâcirin oğlu İlya nâm zimmî olmadığı ve hâlik-i mersûm Berezyak Vonun dahi aklında hiffet bulunduğu i'lâm ve mutâlaası derç ve tezbîr kılınmış ve vâki'â re'âyâdan düvel-i nasârâya konsolos ve konsolos vekîli nasbı memnû'ât dan ve bu bâbda mukaddemce dahi evâmir-i aliyyem neşriyle te'kîd kılındığı vâzihâtdan olub ancak bu husus konsolosluğa dâir olmayub katil maddesi olmağla katil maddesinde müslim ve nasârâ ve düvel tebe'ası yeksân olub kâtilin cezâsı görülmek nusûs-ı kâtî'a-i furkâniyye ile müsbet olub mesfûr re'âyâdan ise dahi katline ictisâr eden merkûmun ahziyle mücâzât-ı meşrû'asının icrâsı farîza-i zimmetleri iken bu makûle hılâf-ı şerî'at-i garrâ ve münâfi-i rızâ-yı şâhânem harekâta cesâret eden merkumu ahz ve cezâ-yı belîğinin şer'an icrasına bakılmayarak ağyâra gayr-ı şâyân tahrîrât irsâl eylemeleri mücerred Mevlânâ ve yeniçeri zâbiti ve sâir mûmâ ileyhimin kâtili-i merkûmu istishâb suretiyle firâr etdirmiş oldukları zâhir olan mevâddan olmakdan nâşî sen ki muhâfız-ı müşârun ileyhsin vusûl-i emr-i şerîfimde ne vechile ve ne tarîkle olursa olsun kâtîl-i merkûm alâ-eyyi-hâl buldurulup hakkında lâzım gelen mücâzât-ı meşrû'anın bilâ-te'hîr icrâsı fermânım olmağın tenbîhen ve ihtimâmen mahsûsan rikâb-ı hümâyûnumdan işbu emr-i şerîfim ısdâr ve ile irsâl olunmuşdur. İmdi vusûl-i emr-i şerîfimde kâtîl-i merkûmun alâ-eyyi-hâl ahz u girift ve şer'an iktizâ eden cezâsı görölerek icrâ-yı ahkâm-ı şer'iyye olunmak irâde-i seniyyem muktezâsından idüğü ve hılâf-ı fermân vaz' u hareket vukû'una bir vechile rızâ-yı aliyyem olmadığı ve ba'de ezîn dahi bu makûle hılâf-ı rızâ-yı aliyyem hal ve hareket vukû'a gelmemesi matlûb-i mülûkânem idüğü ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh amel ve harekete dikkat eylesin. Ve siz ki mevlânâ ve yeniçeri zâbiti vesâir mûmâ ileyhimsiz kâtîl-i merkûmun firârı mücerred sizin istishâbınız ile iğmâz sûretiyle olduğu zâhir olan mevâddan olmak hasebiyle te'dîbinizin îcâbı lâzım gelmiş ise de kâtîl-i merkûmu ele götürüb hakkında lâzım gelen mücâzât-ı meşrû'anın icrâsına dikkat eylemeniz şartıyla bu def'a te'dîbinizden sarf-ı nazar olunduğu ve kâtîl-i merkumu ele getirmediğiniz sûretde te'dîbât-ı lâyıkanızın icrâsı musammem olduğunu bilüb ana göre hareket birle tenfîz-i emr-i münîfim sür'at ve hılâfî hareket ile vahîmü'l-âkıbet olmakdan be-gâyet mücânebet eylesiniz. Ve sen ki mübâşir-i mûmâ ileyhsin senin meyâne-i emsalinden

bi'l-intihâb bu husûsa me'mûr ve ta'yînimizden maksad kâtil-i merkûmun bi-eyyi-vechin-kân zâhire ihrâcıyla hakkında lâzım gelen mücâzât-ı meşrû'anın icrâsı ile fîmâ-ba'd bu makûle hılâf-ı şer' ve rızâ vaz' u hareket vukû'a gelmemesi kazıyyesine mebnî olmağla serî'an bu taraftan hareket ve ol cânibe varub alâ-eyyi-hâl kâtil-i merkûmun zâhire ihrâcıyla hakkında şer'an iktizâ eden cezâ-yı sezasının icrâsı ve fîmâ-ba'd dahi bu misillü hılâf-ı şerî-at-i garrâ ve münâfi-i emr u rızâ hal ve hareket vukû'a gelmemesi esbâbını istikmâle sa'y ü gayret eylemelerini iktizâ edenlere gereği gibi tenbîh ve te'kîde dikkat ile icrâ-yı emr u fermân-ı cihân-mutâ'ım dâmen-dermiyân-ı gayret ve hılâfından ziyâde tevakkî ve mübâ'adet eylemen bâbında.

Fî Evâil Cemâziye'l-evvel Sene 1226.

Sayfa 22/Hüküm 47:

İşbu emr-i âlî ve ocak mektubu lede'l-vürûd orta-i mezkûre kazgan ve zâbitân ve neferâtı bi'l-cümle hey'et-i mecmû'asıyla mübaşirlerine murâfakaten Benefşe kal'asına vusul ve menfiyyen meks ü ikâmet üzere olduklarını nâtık Benefşe nâibinin i'lâmı ve kal'a-i mezbûr dizdârı Abdülkâdir'in vârid arızası mefhumları bâ-fermân-ı âlî şerh virildi. Fî 8 Şa'bân sene 26.

Kâtil-i mezbûrun taharrî ve tecessüs olunmak üzere diğer yazılan emr-i âlî mühimme defterine mukayyed-şüd.

Orta-i mezkûr afvolunub kal'a-bend defterinde mukayyed-şüd. Fî evâhır-i Şa'bân sene 6.

Kandiye Muhâfız Vezirim Ebûbekir Paşa İclâlehûye ve Kandiye Kadısına ve Ocağ-ı âmirem Turnacılarından olub husûs-ı âtî ile diğer sâdır olan emr-i şerîfimle Mübaşir ta'yîn olunan Yeniçerileri Zâbiti Zide-Kadrühümâya vesâir Zâbitân ve Benefşe Kal'ası Dizdârına Hüküm ki

Kandiye mütemekkinlerinden İlya nâm zimmî müddet-i vâfirenden beri Medîne-i Kandiye'de vâki' Fıncala fırınunda has ekmek ve peksimed tabhıyla me'lûf iken Hamabako karyesi ahâlîsinden Paşakapısı nevbetçilerinden on sekiz bölüğünden Ali nâm kimesne peksimed tabhıçün fırın-ı mezkûra varub mersûm İlya ile nizâ' ve nizâ'ları dûru dirâz olduğundan nevbetci-i merkûm sokakdan mürûr eden bir zimmîden çerkes bıçağını kapıp mersûmu sol memesini altından darb ve firâr etmiş ise de mersûm müteessiren helâk olduğu mukaddemce derbâr-ı saltanatıma tevârüd eden i'lâm ve ma'rûzât meâlinden müstebân olduğundan nâşî siz ki vezir-i müşâr ve Mevlânâ ve Turnacı ve Yeniçeri zâbiti vesâir mûmâ ileyhimsiz ma'rifetiniz ile nevbetci-i merkûm

bi-eyyi-vechin-kân ele getirilüb hakkında lâzım gelen mücâzât-ı meşrû'asının icrâsına dikkat eylemeniz husûsuna diğér sâdır olan emr-i şerîfimle size tenbîh ve te'kîd olunmuş idi. Ancak kâtil-i merkûmu ortası zâbitânı istishâb iderek firâr itdirdikleri mervî ve işâa olunmuş olduğı mevâdd-ı ma'lûmeden ve kâtil-i merkûmun bi-eyyi-vechin-kân ahz ve mücâzât-ı meşrû'asının icrasıyla ihkâk-ı hakka mübâderet olunması lâzımeden olmakdan nâşî kâtil-i merkûm onsekiz bölüğün zâbitânından matlûb olunarak ahz ve cezâ-yı meşrû'asının icrâsına dikkat ve orta-i mezkûr zâbitânı kâtil-i merkûmu istishâb ve mahall-i âhara firâr eyledi deyu iğmâz ve rehâvet idilür ise kâtil-i merkûmu ele vermedikçe ıtlâk olunmamaları şartıyla mübâşir-i mûmâ ileyh ma'rifetiyle orta-i mezkûr kazgan ve zâbitân ve umum neferât ve hey'et-i mecmû'asıyla Benefşe kal'asına nefy ve irsâllerine mübâderet eylemeniz bâbında size hıtâben emr-i şerîfim sudûrunu rikâb-ı müstetâbımda Sekbanbaşı es-Seyyid Mecdüddin dâme-Mecdehû bâ-takrîr ifâde eylediğine binâen vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın rikâb-ı hümâyûnumdan işbu emr-i şerîfim ısdâr ve mübâşir-i mûmâ ileyh ile irsâl olunmuşdur. İmdi mukaddemce ısdâr olunan emr-i şerîfim mücebince ma'rifetiniz ile kâtil-i merkûmu orta-i mezkûr zâbitânından mutâlebe ve ahz ile cezâ-yı meşrû'asının icrâsına mübâderet ve eğer orta-i mezkûr zâbitânı kâtil-i merkûmu firâr eyledi deyu istishâb ile iğmâz ve rehâvet idilür ise kâtil-i merkûmu ele vermeyince ıtlak olunmamaları şartıyla zikrolunan onsekiz bölüğünün kazgan ve zâbitân ve neferât ve'l-hâsıl hey'et-i mecmû'asıyla alâ-eyyi-vechin-kân Kandiye'den ihrâc birle li-ecli't-te'dîb Benefşe kal'asına nefy ü irsâllerine ihtimâm ve dikkat eylemeniz irâde-i kâtî'a-i mülûkânem muktezasından idüğü ma'lûmunuz oldukda ber-vech-i meşrûh amel ve harekete dikkat ve hılâfından mücânebet eyleyesiz ve sen ki mübâşir-i mûmâ ileyh sin kâtil-i merkûmu orta-i mezkûr zâbitânı zâhire ihrâc iderek mücâzât-ı meşrû'ası icrâ ile ihkâk-ı hak olunur ise fe-bihâ ve eğer merkûmu istishâb ile firâr eyledi deyu rehâvetleri zâhir olur ise orta-i mezkûr kazgan ve zâbitân ve bi'l-cümle neferât ve hey'et-i mecmû'asıyla ol taraftan ihrâc iderek Benefşe kal'asına nefy ve isâle dikkat ve iğmâz ve rehâvetden sen dahi mücânebet eyleyesin. Ve sen ki dizdâr-ı merkumsun orta-i mezkûr Benefşe kal'asına lede'l-vusûl cümlesini menfiyyen kal'a-i merkûmeye vaz' idüb bilâ-fark ıtlaklarından ve birinin bir tarafa salıverilmelerinden ziyâde hazer ve mücânebet ve vusul ve menfâ üzere olduklarını Der'aliyyeme tahrire dikkat eyleyesin. Şöyle ki hatır ve gönüle ve tama'-ı hâma vehâmet-i encâma meyl ile orta-i merkûm zâbitân ve neferâtından biri bilâ-fark hatve-i vâhide mahall-i âhara salıverilmeleri lâzım gelür ise hakkında vehâmeti mukarrer olmağla ona göre harekete dikkat eylemen bâbında.

Fî Evâhır Cemâziye'l-evvel 1224

Sayfa 23/Hüküm 48:

Paşa-yı mûmâ ileyh Edirne vusûl birle ve mûnâsib mahalde meks ü ikâmet itdirildiğini mübeyyin vârid olan i'lâm ve tahrîrât mezâmîni bâ-fermân şerh virildi. Fî 18 Şa'bân 226.

İ'lâm ve tahrîrât-ı vâride mühimme torbasında mahfuzdur.

Sâbıkâ Galata Kadısına ve Bursa Kazâsı Payesi olub bu def'a kendüye Mirlivâlık İhsânım olan Halîlpaşazâde Mehmed Nureddin Dâme-İzzühûye ve Hassa Silahşorlarından Dergâh-ı Mu'allâm Gediklülerinden olub Mûmâ İleyhi Savb-ı me'mûriyete isâle Mübâşir ta'yîn olunan Mustafa Zide Mecdehûye Hüküm ki

Sen ki mûmâ ileyhsin sen ashâb-ı cezîre ve liyâkatden olub taşra umurun ve ale'l-husûs hıdemât-ı saltanat-ı seniyyemin istihdâma ehliyetin bedîhî ve nümüvdâr ve bir mûnâsib mansıb tevcihi ile kayrılacağı zâhir ve bedîdâr olmakdan nâşî bu def'a avâtıf-ı aliyye-i mülûkâne ve avârif-i Behiye-i husrevânemin şeref-yâfta-i sudur olub hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mücebine sana mirlivâlık ihsân-ı hümâyûnum olmak hasebiyle der'akab bu taraftan hareket ve serî'an Edirne'ye varub hâline cesbân bir mansıb tevcih oluncaya kadar ol tarafta ikâmet eylemen fermânım olmağın me'mûriyetini şâmil rikâb-ı müstetâbımdan işbu emr-i şerîfim ısdâr olunmuşdur. İmdi keyfiyet-i me'mûriyetin ma'lûmun oldukda ber-vech-i muharrer bu taraftan ve dâiren halkıyla bir iki gün zarfında müsta'cilen hareket ve seyr-i serî' ile Edirne'ye varub haline cesbân bir mansıb tevcihine kadar ol tarafta ikâmete müsâra'at ve iğmâz ve rehâvetden ve esnâ-yı râhda betâet-i hareketden be-gâyet hazer ve mücânebet eylesin ve sen ki mübâşir-i mûmâ ileyhsin, sen dahi mûmâ ileyhi bu taraftan bi'l-istishâb hareket ve müsâra'aten Edirne'ye îsâl ile bir mûnâsib mahalde ikâmet etdirmeğe ve Edirne'ye îsâl ile ikâmet etdirdildiğini mübeyyin iktizâ iden i'lâm ve tahrîrâtın ahziyle Der'aliyyeme avdet ve tekmîl-i emre mübâşerete dikkat ve hılâfından mücânebet eylemen bâbında.

Fi Evâil Şa'bân Sene 26.

Sayfa 24/Hüküm 49:

Varna Muhâfız Vezirim Mustafa Paşa İclâlehûya ve Varna nâibine ve Varna Yeniçeri Zâbiti [boşluk] Zide Mecdehûye ve A'yân Vesâr Sâbitân ve Bilcümle İş Erlerine Hüküm ki

Bu esnâda Varna'ya vürûd iden üç kıt'a zehâir kayıklarından bir kayığın vürûdunda mahmûl olan zehâir Varna gümrükçüsü Koku oğlu Hacı Mustafa mübâyaa ile diğerk iki kayık zehâirin ol taraftan iâde itdirmiş ve mübâyaa eylediğı zehâiri gâli paha ile fûrûht eylemiş olduğundan Varna tarafında zehâirin killeti ve ahâlinin zaruret ve müzâyakaları takribiyle Varna ahalisi gümrükçüyü mûmâ ileyhi i'lâm kılmış oldukları senki vezirim müşârun ileyhsin bu defa derbâr-ı saltanatıma takdîm kılınan i'lâm ve mahzarda derc ve testîr olunmuş ve Varna'da zehâirin killeti ve ahâlinin bu bâbda zarûreti mukaddemen mesmu olduğuna mebnî gerek Dersaâdetimden ve gerek mahâll-i sâireden zehâir tertib ve irsâliyle def'i zarûret-i ahâliye iğtinâ kılınmış olduğu zâhir ve farzı gümrükçü-i mûmâ ileyhin bu vechile zehâiri gâli paha ile fûrûht itse bile keyfiyet deraliyyeme inhâ kılınmak lâzımeden iken hod behod zehâire bey'inde gümrükçü-i mûmâ ileyhi ittihâm sûretiyle i'lâmına cesâret olunmak rızâullah ve rızâ-işâhâneme külliyyen münâfi idiğı bedîhi ve bâhir ve gümrükçüyü mûmâ ileyhi i'lâma mütecâsir olanların arzı ahâli ve sekeneyi hife için olmayub mücerred Varna gümrüğüne tam' ile gümrükçülüğü tahsîl olduğu ve bu misillü mefâside ictisâr iden Varna ahâlisinden Tahmis oğlu Molla Abdullah ve Hacı Hüseyin ve Deli Bekir oğlu Sâlih ve Hancı oğlu İbiş ve Kayıklı oğlu Mehmed ve Feze-i Vidin Tatar İbrahim ve Kürkür Abdi Alemdar voyvodalı ve Mehmed Peşe oğlu Mehmed Alemdar ve York oğlu Ahmed ve Tahmas oğlu Ahmed nâm müfsidler oldukları erbâb-ı vukuf ve vukufun ihbâr ve ifâdelerinden müstebân ve bu mekûle fazâhat ve mefsedete cesâret edenlerin icrâ-i te'dîblerine dikkat muktezâ-i şer'i şerîfden ve lâzıme-i mülûkdâriden olmakdan nâşi fazâhat-i mezkûreye cesâret edenler yalnız merkûmlar mıdır yohsa sâir aveneleri var mıdır zâhire ihracıyla zâbitleri muvakkatiyle mücâzât-ı meşrû'larının icrâsı irâde-i kat'iyyesi hüsrevânem muktezâsinden olmakla vusûl-i emr-i âlişanımda fazâhat-i merkûmeye cesâret edenler yalnız bâlâda mezkûr olanlar mı kesân mıdır yohsa muâvinleri var mıdır ve kimin tahrik ve i'lâmıyla cesâret eylemişlerdir sırran ve alanene gereğı gibi taharrî ve tahrîk iderek zâhire ihrâc ve zâbitleri marifetiyle hapisde ibkâ-i birle keyfiyeti ve fazahati merkûmeye sebep olan ve cesâret edenlerin isim ve şehîrlerini serîan derbâr-ı saltanatıma tahrîre dikkat eylemek fermânım olmağın isti'lâmı havî rikâb-ı mürtâbımdan işbu emr-i şerîfim isdâr ve [boşluk] ile irsâl olunmuşdur İmdi vusûl-i emr-i şerîfimde fazâhat-i mezkûreye mütecâsir olanlar ve tahrîk ve iğvâ idenler kimler ise bi-eyyi vechin kân zâbiti marifetiyle ahz ve girift ve hapiste ibkâ olunarak sıhhat-ı mâddeyi ve cesâret eden ve sebep olanların isim ve şöhetlerini derbâr-ı saltanatıma tahrîre müsâraat etmek irâde-i kâtı'ai mülûkânem muktezâsından idüğü ve bu bâbda hâtır ve gönle riâyetle vâkıın

hılâfı tahrîr ve cesâret iden e sebeb olanlar kim ve ihfâ olmasını ve kaziyye-i şekâvetde medhali olmayan bîcürm mazlûm mekûlelerine isnâd-ı kabâhat ile kıll ve kaleme olunması misillü harekete bir vecihle rizâ-yı aliyyem olmadığı ma‘lumun oldukda ona göre harekete dikkat ve hılâfindan mücânebet eylesin Ve siz ki Mevlânâ ve .

Fi Evâil Cemâziyel- ahir Sene 1225

Sayfa 25/Hüküm 50:

Bundan Akdem Vüzaretı Ref'iyle Edirne'de ikâmet üzere olub bu def'a Dimotoka Kal'asında İkâmete Memur Kılınan Mahmud Paşa Dâmet Meâliye hüye ve Edirne Kâdisine ve Edirne Bostancı Başısına ve Pâşâ-yı Mûmâ İleyhi Mahall-i memuresine isal ile yanında mevcut Eşyâ-yı nefisesini zabt ve Deraliyyeme irsâle mahsus Mübâşir tayin olunan [boşluk] Zîde Mecdehûya ve Dimotoka Dizdarına Hüküm ki

Senki paşâ-yı mûmâ ileyhsin mukaddemen uhdende olan Haleb muhâfızlığı ve cizyesi mallarından ve mevâdd-ı sâiresinden zimmetine terâki iden beş yüz yetmiş sekiz bin iki yüz otuz üç kuruş düyûn-ı mîriyyenin te'diyesi içün mukaddemen mâliye cânibinden bid-defeât evâmîr-i şerîfem ısdârıyla sana tenbîh kılınmış ise de bazı a'zâr-ı vâhiye iradıyla avk ve iderek bilâhere inhâ ve iltimâs eylediğine binâen iki yüz yirmi beş senesinden itibar ile senede yirmi beş bin kuruş edâ etmek üzere taksîte rapt olunmuş iken edâda tekâsül ve tehâvün eylediğinden bu bâbda şerefyaft-e-i sudûr olan hatt-ı hümâyûn şevketmakrûnum mücebince bundan böyle matlûb olunan duyûn-ı mîriyyenin edâsı hususuna a'zâr-ı vâhiye serdiyle imrâr-ı vakt dâiyesinde olur isen mutasarrıf olduğun mukâtaât ve maktû'ât ve Haleb'de olan emvâl ve alâkandan tahsîl olunacağı beyânıyla tediyesi hususuna müsâraat eylemen bâbında diğer sâdır olan emr-i şerîfime cevap olarak bu def'a vârid olan tahrîrâtında cânib-i mîriyyeye olan külliyyetli deyninden sarf-ı nazar ile karındaşın ile iştirâken mutasarrıf olduğunuz mukâtaâtın mâl ve hissâlısı ne mikdar ise ol mikdarı poliçe tarikiyle irsâline mi yahud Haleb muhassiline teslîme mi irâde olunur ne vechile irâde olunur se ol vechile hareket eylemesi içün Haleb'de olan karındaşına tahrîr ideceğin derç ve iş'âr olunmuş olub kendisinden matlûb olunan akçe külliyyetlü olub mukaddemen iltimâsına binâen takside rapt olunmuş iken henüz bir akçe edâ ve teslîm olunmadığı zahir ve tahririnin vechiyle duyûn-ı mezkûrenin tediyesi hususunda karındaşın mûmâ ileyhe tahrîr olunsa dahi beyhûde imrâr-ı vakit ile bir şey hâsıl olmadığı bedîhî ve bâhir ve hazîne-i mîriyye ve darbhâne-i âmirem taraflarına olan duyûnunu rızânla edâ eder mekûleden olmayub ekl ve bel' dâiyesinde olduğun tahkiklerde şehriyârânım olub Dimotoka Kal'asında ikâmetine ve yanında mevcut olan

eşyâ-i nefîsen ne ise deynine mahsûben ahz ve zapt olunmak ve Halep ve mahâll-i sâirede mutasarrıf olduğun mukâtaât ve akârâtın dahi mîri ve darphâne-i âmirem hazînelerine olan duyûn-ı mîriyyine mahsûben ahz olunmak babında hatt-ı hümâyun mehâbet-makrunum şerefrîz sudûr olmakla ol bâbda şerefyafte-i sudûr olan hatt-ı hümâyun mehâbet-makrûnum mucebince Halep ve mahâll-i sâirede olan mukâtaât ve akârât ve der enbar olunmuş zehârinin zaptı için Halep vâlisine ve kâdî ve muhassiline hıtâben diğer emr-i âlişânım ısdâr ve mübâşiriyle tısyar kılınmış olmakla vusûl-i emr-i şerîfimde sen dahi yanında olan eşyâ-i nefîseni terk ve muvakkat-i şer'le tayin olunan mübâşir-i mumâ ileyhe teslimen deraliyyeme irsâl ile Edirne'den hareketle Dimokota Kal'asına varub ikâmet eylemen fermânım olmağın memuriyetini hâvî rikâb-ı hümâyunumdan işbu emr-i şerîfim ısdâr ve mübâşir-i mûmâileyh ile irsâl olunmuştur. İmdî muktezâ-i emr ve irâde-i şâhânem malumun oldukda yanında mevcut eşyâ-i nefîseni duyûn-ı mîriyyene mahsûben defteriyle mübâşir-i mûmâ ileyhe terk ve teslim-ibirle derhal ol taraftan hareket ve Dimokota Kal'asına varub anda ikâmet ve hılâf-ı fermân ve menâfi-irızâ-işâhânem hareketten tehâş ve mücânebet ve vusûl ve ikâmetini tahrîre müsâraat eylesesin. Ve siz ki Mevlânâ ve Bostancı başı muma ileyhimsiz sûret-i emr ve irâde-i pâdişâhânem sizin dahi malumunuz oldukda paşâ-yı mûmâ ileyhin yanında olan emvâl-i nefîsesini marifet-i şer'le zapt ve kendisini derhal ihraca ve muktezâ-i memuriyeti üzere mübâşir-i mûmâ ileyh ru'yetiyle Dimotoka Kal'asına irsâle ve zapt olunan emvalin bir hılâli zâyî' ve telef olmayarak cânib-i miriyyeye olan deynine mahsûben mumzî defteriyle mübâşiri mûmâ ileyhe teslimen deraâdetime irsâle mübâşeret ve hılâf-ı rızâ harekete irâdet ve ruhsatdan tevakkî ve mübâadet eylesesiz. Ve senki dizdâr-ı mûmâ ileyhsin paşâ-yı mûmâ ileyhin vusûlünde kal'a-i merkûmede münâsib olan mahalde ikâmet itdirüb vusûlünü durrîaliyyeme tahrîre mübâderet eylesesin. Ve sen ki mübâşir-i mûmâ ileyhsin sen dahi muktezâ-i memuriyetin üzere paşâ-yı mûmâ ileyhin yanında olan emvâl-i nefîsesini marifet-i şer'le cânib-i miri için zapt ve kendisini Dimotoka Kal'asına irsâlve vusûlünü müş'ir i'lâm ve tahriratını ahz ve zapt olunan emvâl ve eşyâ-yı nefîsesini bir hılâli zâyî' ve telef olunmayarak mumzî defteriyle deraliyyeme isale ihtimâm ve dikkat ve hılâf-ı fermân ve münâfi-i rızâ ednâ mertebe harekete cesâret ile mes'ûl ve muâteb olmakdan gâyetü'l-gâyet tehâşî ve mücanebet eylemen babında.

Fi Evail Rebiul-evvel Sene 1226

Sayfa 26/Hüküm 51:

Emr-i âlînin mahalline vürûdundan ve Mîr-i Mîrân mûmâ ileyhî EĞRİBOZ'a ikâmet emînî şer'î bir takrîb ahz olunub mukaddemen takdîm olunan i'lâm ve evrâk-ı sâireden ahalinin haberleri olmayub ahâlî haklarında vâkî' olan himaye ve Devlet-i Aliyye'den memnun olduklarından bahisle fîmâ ba'd bu gûne tahrîrât ve i'lâm takdîm olunur ise havâle-i sem' itibar olunmamasını ve i'lâm hâli mütezammın emr-i âlî i'tâ buyrulması niyazında oldukları EĞRİBOZ muhâfızı Vezîr-i Mükerrer Saâdetli Ali Paşa Hazretleri tarafından tevarüd eden tahrîrâtta derc ve işâret olunmuş olub ancak fîmâ ba'd bir gûne tahrîrât ve i'lâm vârid olur ise havâle-i sem' ve itibar olunmayacağını mebnî müşârun ileyhe mektûb-ı sâmi tahrîr olunmul olmağın işbu tahrîrât ber fermân şerh verildi.

Mîr-i Mîrân-ı Kirâmdan Sâbikan Cermen Sancağı Mutasarrıfı Pehlûvan Zâde Mehmed Dâme İkbâlühûya Hüküm ki

Sen ki Mîr-i Mîrân mûmâ ileyhîsin mukaddemen vuku bulan cûrm ve isyânına mebnî fîmâ va'd EĞRİBOZ'a duhûl etmeyerek kendi hâlinde çiftliğinde ikâmet eylemen hususu mukaddem ve muahhar sâdır olan evâmîr-i şerîfe ile sana tenbîh ve tekid kılınmış idi. El-hâletü hâzihî tarafından rikâb-ı hümâyûnuna takdîm kılınan tahrîrât ve EĞRİBOZ nâibinin i'lâmı ve evrâk-ı sâireden mukaddemen hakkında olan cezâ bazı ashâb-ı a'râzın nefsi telebbünlerinden nâşi ikdâ ve iftirâ kabilinden idiği beyanıyla umûr-ı vilâyete mürâcaat eylememek şartıyla EĞRİBOZ'da hânende ikâmet eylemen hususu derc ve istid'âk bulunmuş olub ancak senin cûrmünün afvî EĞRİBOZ'a duhûl etmemen ve çiftliğinde ikâmet eylemen şurûtuna mebnî olmakla her halde şurût-ı lâzımeye riâyet ve hılâfından mübâadet eylemen fermânım olmağın rikâb-ı hümâyûnumdan tekrar işbu emr-i şerîfim ısdâr ve [boşluk] ile irsâl olunmuştur. İmdi ber vech-i muharrer cûrmünün afvı EĞRİBOZ'a duhûl etmemek ve çiftliğinde ikâmet eylemen şurûtuna mebnî tarafından her halde şurût-ı mezkûre riâyet-i birle bundan sonra dahi şurût etrâfına ve mukaddem sâdır olan evâmîr-i aliyyeye münâfi EĞRİBOZ'a duhûl etmen misillü hareketten mübâadet eylemen bâbında. Fî Evâsıt-ı Rebiulâhir 1226

Sayfa 26/Hüküm 52:

Diyarbakir Vâlisi Vezirim Şeyhzâde İbrâhim Paşa İclâlehûye ve Emr-i Nâibine Hüküm ki

Diyarbakir voyvodası sâbık derâh-ı muallâm kapıcı başlarından Güzanlı zâde Mustafa dâme Mecdehûnün hılâf-ı rızâ-yı şâhânem harekete cesâreti bundan akdem inhâ olunmaktan nâşi mûmâ ileyhî i'dâm ve izâlesi hususuna irâde-i seniyye müteallak olub

ol bâbta sâdır olan emr-i şerîfimin icrâsına dikkat olunmuş ise de mûmâ ileyh havfından nâşi firar ve serserikeş ve gûzar ve kemâl-i zarûret ve mukayyed bi-garyet- idbâr olarak her vechile ıslâh-ı nefsi birle hareket-i sâbıkasına nâdim ve pişmân olarak fîmâ ba'd hılâf-ı rızâ harekete bulunmamağa azm ve taahhüd etmiş olduğu beyanıyla afv ve ıtlâkı hususu ol havâlîde kâin aşâir ve kabâil ümerâsı sen ki vezîr-i müşârun ileyhsin tarafından istişfâ' ve niyaz etmelerinden bahisle mûmâ ileyhcin cerâim-i sâbıkasının afv ıtlâkı ve i'lâmı bâbında sâdır olan emr-i âlî kaydının refi' ve terfiiyle Amid'e gelüp ikâmet eylesine müsâade-i seniyyem irzâeten kılınmasını bu def'a tarafından Dersââdetim'e tevârüd iden tahrîrâtla iş'âr ve iltimâs olmakla emr-i mezkûrun kaydı terkîn ve mûmâ ileyhcin afv ve ıtlâkıyla Amid'e gelüp sâkin olması fermânım olmağın imdi iş'âr ve iltimâsın vechile mûmâ ileyhcin cerâim-i sâbıkasına kalem-i afv ve safh-ı şâhânem keşîde kılınarak Amid'e gelip ikâmet eylesine müsâade-i aliyyem irzâne kılındığı ve mukaddemen sâdır olan fermân-ı fezâ cihân kaydının ref' ve terkîn olunduğu sen ki müşârun ve Mevlânâ-yı mûmâ ileyhcin malumun oldukda kaydı müreffea-i emre mebnî mûmâ ileyhe bi-vechin dahl ve taarruz olunmamak bâbında.

Fî Evâsıt Rebûlâhir Sene 1227

Sayfa 26/Hüküm 53:

Beğşehrî Sancağı Mutasarrıfı Vezirim Osman Paşa İclâlehû'ye ve Hassa Silahşörlerimden Bozkır Mutasarrıfı Emîni Ali zîde Mecdehûye Hüküm ki

Bozkır kazâsı civarında vâki' Seydişehir kazâsı kurrâsından Akçalar nâm karye sâkinlerinden kazâ-i mezbûr a'yânı Hüseyin nâm kimesne kendi hâlinde olmayub fukarâyâ zulm ve teaddîye ibtidâr eyledikten başka bazı eşkıyâ gürûhunu celb ve nice mazlumunu katle ictisâr eylediğine binâen ahâli-i memleketin emn veistirâhatleri meslûb olarak ma'den-i hümayunumun kavâtına bâis olduğu mukaddemen bâ arz ve mahza-i inhâ olduğuna mebnî merkûmun idam ve izâlesi bâbında hakkında fermân-ı fezâ cihânım sudûr eylemişidi. Ancak merkum Seyyid Hüseyin lisân-ı sâbıkasından müeyyed-i birle kendi hâlinde meşgul olduğu hılâf-ı emr ve rızâ harekette bulunmayacağı beyanıyla merkûmun cerâim-i güzeştesinin afvı bâbında emr-i şerîf merhamet-redîfim suduru budefa rikâb-ı müstedâyime takdîm olunan i'lâm ve mahzarda derc ve iş'âr olunmuş olmaktan nâşi merkûm Hüseyin fîmâ ba'd hılâf-ı rızâ harekette bulunmamak şartıyla cerâim-i güzeşte afv olunmakla i'lâmen ve ifhâmen işbu emr-i şerîfim ısdâr olunmuştur. Merkûm Hüseyin fîmâ ba'd hılâf-ı rızâ harekette bulunmamak şartıyla cerâide-i cerâim güzeştesine kalem-i afv ve safh-ı mülûkânem keşîde kılındığı

sen ki vezîr-i müşârun ve ma'den emîni mûmâ ileyhsin ma'lûmunuz oldukda şerâit-i afvini merkûmun gûş-ı hûşuna ifâde ve telkîn-ı birle mukaddemen sâdır olan emr-i şerîfime mebnî merkûma dahl ve taarruz olunmamak babında.

Fî Evâsıt Cemâziye'l-âhir Sene 1227

Sayfa 27/Hüküm 54:

Nerad Vâlisi Vezirim Abdullah Paşa İclâlehûye Hüküm ki

Bundan akdem hılâf-ı rızâ-yı şâhâneme harekete cesâreti inhâ olunmaktan nâşî hakkında fermân-ı fezâ cihânım sudûr iden Erganili Nimetullah'ın cerîde-i cerâim-i sâbıkasının afv ve ıtlâkına Ergani tarafına vürûd etmesi hususu sen ki vezir-i müşârun ileyhsin bu defa tarafından Dersaâdetime tevârüd iden tahrîrâtın derc ve iltimâs olunmuş olub husûs-ı mezbûr eâzım-ı ricâl-i devlet-i aliyyemden Darbhâne-i Âmirem nâzırı Seyyid İbrahim Sârim dâme Mecdehûden isti'dâm olundukda mîr-i mûmâ ileyhın Maden tarafına gelmesinde meâidin-i hümâyunum umûruna hâlel iras eder mi etmez mi mîr-i mîrân-ı kirâmdan meâgin-i hümâyunum Emîni Ahmed dâme ikbâlühûden mukaddemden Bağdat cânibine firarı takririyle ol havâlinin ahvâli ber taraf kılınmış iken Bağdat vâli-yi sâbıkının mukaddemen Diyarbekir havâlisine vürûdu hengâmında mîr-i mîrân mûmâ ileyh beraber gelüp ol esnada dahi Ergani ve Ekil ve Cürmük sancaklarında kân tarafgîrlerini tahrîk ve iğvâ ile elviye-i mezkûre beylerine mûhâsamiyye sevdâsıyla yeni baştan ikaz-ı nâire-i fesâda ictisâr ve maden tarafından dahi asker tahmîliyye mesârifine düçar olunmuş olmakla mîr-i mûmâ ileyhın ol havâliye vürûdu ihsâs olunur ise elviye-i mezkûre beyleri hasbe'l-husûme tahrîk silsile-i adâvetle fesâdını mûcib olacağı âşikâr olduğundan mîr-i mûmâ ileyhın afv ve ıtlâkına müsâade olduğu sûrette fî'l-asıl Diyarbekir'de hânesi olmakla Diyarbekir'de kendi hânesinde ırz ve edebiyle ikâmet ve ol havâliye vürûdunda doğru meâdin-i hümâyunum emîni mîr-i mîrân mûmâ ileyhın tarafına varub iktizâ eden vasiyyet ve tenbîhât-i lâzıme-yi gûş-ı hûşuna tefhîm ve telkîn ve elviye-i merkûme beyleriyle beyinleri te'lîf kılınarak hânesine isbâl olunması hususu tahrîran vârideden müstebân olduğu beyanıyla mîr-i mûmâ ileyhın ıtlâkına müsâade olduğu sûrette meâdin-i hümâyunum emîni mûmâ ileyhın tahrîrî vechile hareket eylemesi içün afvını başka başka ve i'lâmını muhtevî emîn-i mûmâ ileyhe başka evâmir-i şerîfem ısdârına nâzır-ı mûmâ ileyh i'lâm etmekle i'lâmı mücebince mîr-i mûmâ ileyhın afv ve ıtlâkı fermânım olmağın Âmidî mîr-i mîrân-ı mûmâ ileyh Diyarbekir'de hânesinde ırz ve edebiyle ikâmet idüb ba'de'l-yevm hılâf-ı rızâ-yı şâhânem harekette bulunmaması şartıyla mücerred senin tahrîr ve

iltimâsına mebnî cerâim-i sâbıkasının afvıyla ıtlâk olunduğu ve mîr-i mûmâ ileyh Bağdat'dan hareket ve doğru meâdin-i hümayunuma gelerek de mîr-i mîrân mûmâ ileyh tarafından vasâyâ-yı lâzıme kendûye ifâde ve elviye-i merkûme beyleriyle beynleri telif olunarak Diyarbekir'e irsâli hususu mîr-i mîrân mûmâ ileyhe diğer sâdır olan emr-i şerîfimde tenbîh olunmuş idiği malumun oldukda Bağdat tarafından hareket ve doğru meâdin-i hümayunuma gelüp mîr-i mîrân mûmâ ileyhin kendûye vâki' olan vasiyyet ve tenbîhâtı üzere amel ve hareket ve elviye-i merkûme beyleriyle beynlerinde tekevvün etmiş olan nifak ve muhâsemenin imhâ ve izâlesiyle Diyarbekir'de hânesinde kendi hâlinde ikâmet-i birle tahsîl-i rızâ-yı şâhâneme dikkat eylemesini sen dahi mîr-i mîrân mûmâ ileyhe etrafla ifâde ve tenbîh iderek ıtlâk ve tahliyesine mübâderet eylemek babında.

Fi Evâil Cemâziye'l-âhir 1227

Sayfa 27/Hüküm 55:

Bir sûreti meâdin-i hümayunum emini mîr-i mîrân-ı mûmâ ileyh (boşluk) ısdâr olan emr-i âlî iktizâsını vachle hikâye olunarak mîr-i mîrân mûmâ ileyh meâdin-i hümayunuma geldikde harekât-ı sâbıkasından keff-i yed ve mücânebet-i birle kendi hâlinde ırz ve edebiyle Diyarbekir tarafında hanesinde ikâmet eylemesi vasiyyet ve tenbîhât-ı lâzımesini gûş-i hûşuna telkîn ve tenbîh-i birle elviye-i merkûme beyleriyle mukaddemen beynlerinde tekevvün etmiş olan muhâsame ve münâferetin imhâsıyla beynlerini telif-i birle Diyarbekir'e irsâli için (boşluk) iktizâsına göre (...)

Mîr-i mûmâ ileyh olduğu mahalden kıyâm ve hareket ve Ramazân-ı Şerîf'ten mukaddem Diyarbekir'e vürûd ve ba'de'l-îd dahi emîn-i mûmâ ileyh tarafına vürûd etmekle meyânelerin fi'l-asl meb'ûsü'l-münâfese olan kesân ile beynleri tevfiğ olunmak üzere tahrîr ve tenbîh olunub ba'dehû hanesi tarafına irsâl olunduğunu nâtık emîn-i mûmâ ileyhın vârid olan tahrîrâtına matufen şerh verilmiştir.

Fi Evâsıt Safer Sene 1227

Sayfa 28/Hüküm 56:

Adana ve Tarsus Naîblerine ve Adana ve Tarsus Mütessellimleri Zide Mecdehumaya Vacibü'l-ahali ve Bil-cümle İş Erlerine Hüküm ki

Ferman a'yanı buyurduğu Hasan Nam şefinin bir müddetten berü hilâf-ı şerifine garrâ mütebaki emr ve rızay-ı bağıyane hareket ve emr-i ferman-ı şahanem 'adem-i imtisaline

mutava'atle fukarayı re'ayana vaki' olan mezalim ve ta'arrusına binaen hala Karaman valisi destur vezirim 'Ali Paşa iclâle sa'i merkumun üzerine varulub hasr u tazyîk olundukta ber vechle zab ur tahmil olamayub firar etmiş ve verasında asker irsal olunarak ta'kip olunmuş ise de merkum Adana canibinden Ceraberşam tarafına firar eyledi deyu Adana ve Tarsus taraflarından Dürug emiri müşarunileyh canibine i'lâm ve mahzar ve tahrirat takrim kılınmış ise de firar-ı merkum elyevm Adana ve Tarsus taraflarına muhtefî olduğu mahal şübhe olmadığı bu def'a müşarunileyh tarafından dersa'adetime tevârüd eden tahrirat halinde ma'lum-ı 'âlem irade-i hüsrevanem olub şakî-i merkumun i'dam ve izalesiyle yanında mevcud-ı emval külliyesinin ketm ve telk ibtidar olması irade-i kat'ı şahanem muktezasında olmağla sen ki mevlâna ve mütesellim ve sair muma ileyhasız vusul-ü emri 'âlişanımda şaki-i merkum kimesne tarafından tahsil ve himaye olunmayarak 'alâ eyyi vechikân idam ve izale olunub sermaktuğunu ve beyanında mevcud olan emval-i külliyesinin ber hılam kimesne yerinde ketm ve telk olunmaksızın defter müfredatıyla dersa'adete irsale bilittifak ziyade ihtimam ve dikkat eylemeniz fermanım olmağın tenbîhen ve ihtimam rikâb-ı hümayunumda iş bu emri şerifim ısdar ve ber vechi ta'cil (boşluk) ile irsal olunmuştur. İmdi bağı şekavetle ve arm itaat ve enva'i mezalim ve müfesseretle me'lûf bir şakî-i olub merkumu tazaccur ve himaye da'iyyesinde olanlar dahi eşkıya zümresinden add olunarak vehamet ve tera nedâmetine müşahede edecekleri zahir olmağla ana göre amel ve hareket ve iş bu ferman-ı kaza cehanım tarafında vasıl olduğu anda merkumu ta'cil ve himayene göre ve mücanebet iderek ba eyyi vechikân tertib ceza menafiyle sermaktuğunu ve yanında mevcud eşyayı küllîyesi dahi mektum ve mütessi kalmayarak cümlesinin defter-i müfredatıyla dersa'adetime irsaline bilittihâd ikram müsâra'at eylemeniz irade-i kıt'a şahanem muktezasından idüğü ve bundan harekete dahi bene merkum-ı ta'cil himaye da'iyyesinden firar'at etmeyüb firar eyledi böyle oldu diyerek iğrar ba makuleden ibaret i'lam ve muvazat-ı merkumun hakkına mahal ihra firar itdurulmesine cesaret olunmak lazım gelur ise bu babda vaki' olan özür-ü aleniniz ittifat olmayub hakkınızda vehamet ve nedameti müntic olacağı malumunuz oldukta ber veci meşruh amel ve harekete ve sureti emr -u iradesine mi lazım gelenler dahi emr-i ferman telkin ve teblin iderek icray-ı ferman kaza cereyanım dikkat ve hilafından hazer ve mücanebet eylemeniz babında.

Fi evâil Receb 1227

Sayfa 28/Hüküm 57:

Bir sureti Şam valisi vezirim Süleyman Paşa Kavanilinşama varınca esna-i dahire ve sevhil cede vaki' vüzera-i 'asm ihlâlehûma ve mirimiran dâme ikbalehuma ve fezâ'î ve tevvab zir-i fazlehuma mütesellimin ve bu vechikân ve sair zabitan zir-i katrehuma(boşluk) şaki-i merkum Adana ve Tarsus taraflarında muhtefi olduğu ihbar olduğundan merkumun idamı hususu sadır olan emr-i şerifimle Adana ve Tarsus mütesellimlerine tenbi olunmuş ise de bir takrib mahale uhre-i firar eylemesi melhûz olmağla merkum-u hükümet vezir idarelerinde olan mahallerde ve tahabbüs olunarak ba eyyi vechikân bulunduğu mahalde tertib cezasıyla sermaktuğun ve yanında bulunan emval-i külliyesi dersaadetime irsal eylemeleri için (boşluk) asl-ı tevfikan iktizasına göre

Sayfa 29/Hüküm 58:

Kocaeli Sancağı Mutasarrıfı Vezirim Elhac Ahmed 'Azber Paşa İclâlehuye Haşköpri Nailine ve Vacide Memlekete Hüküm ki

Şile ve Ağva iskelelerinden der'aliyyeme nakl olunan hatab ve tomruk ve kömürün ekseri Haşköpri nahiyesinden celb oluna geldiğinden iskelenin mezburetinde olan sefain rüesası öteden berü Haşköpri ahalisine sermaye olarak külliye tlü akçe 'itasıyla peyder pey hatab ve kömür nakl itdire gelmişler iken bir iki seneden berü Haşköpri nahiyesinde ayanlık da'iiyyesinde olan Ekşioğlu Bekir kendü halinde olmayub nahiye-i mezbure ahalisini envâ'ı ihâfe ve tehdid ile her kim Şile ve Ağva'ya odun ve kömür nakl eder veyahut kendüleri gider ise katl ve tecrih iderim deyü tenbîh ve bu vechle fukarayı kâr ve kesblerinden durultmuş olduğu ve merkumlar dahi ber vechle hatab ve kömür nakline mütecâsir olamadıkları ve bu husus der'aliyemde hatab ve kömürün killet ve nedretine ba'is ve badi olduğuna ve ruesa-ı mezkurenin Haşköpri ahalisi zametlerinden ber mucebi defter olur yüz bin doksan sekiz gurus alacakları olduğu bu def'a Şile tarafından ba 'ilam ve tahrirat inha ve istir'â olunmuş olmaktan naşı haseki mübaşeretle meblağ-ı mezburun tahsil babında Haşköpri nailine hakan emr-i şerifim sudur idüb ancak merkum Ekşioğlu Bekir kendü halinde olmayub mazır ibad vesair bilfesad vacibül izale hıyaneti olub bu makule havanenin i'dam ve izalesiyle saire 'ibret kılınması lazıme-i mülkidarından olduğuna binaen merkumun idam ve izalesi hususuna irade-i 'aliyem müte'allik olmağla senki veziri müşarunileysin merkumun tarafına kat'a sirişte verilmeyerek ber vechi muharrer sadır olan emr-i şerifimle tahsil olunacak meblağı vesile iderek mübaşiri hasıl muma ileyh ma'rifetle merkum-ı ber takrib ahz ve cezasını bi tertib ve icraya ihtimam ve dikkat eylemen fermanım olmağın rikab-ı

hümayunumdan iş bu ferman-ı kaza cereyanım ısdar memhuran ve mektuman hassı haskirlerinden mübaşir ta'in olan ile irsal olunmuştur. İmdi merkumun 'âla eyyi hal i'dam ve izalesiyle saire 'iddet kılınması matlub-ı kıt'a mülükanem üduğu ma'lum oldukta vusul-i emr-i 'alışanımda merkum tarafına kat'a serişte verilmeye dek ve diğer sadır olan emr-i 'alışanım mucebince tahsil oluncaya akçe sadesini vesile iderek hasıl-ı mumaillehy ma'rufetiyle merkumı bir takrib de takrib ile ahz ve hazasını tertib ve icraya ikram-ı mağret ve hilafı ferman ve müttafi tenbîhat-ı şahanem bir güne sev-i tertib vehadet ve tekamir merkum sirişte olmak ve firar etmenin ve bir gaile olmağla misüllü kalmamasına 'itina ve dikkat ve icray-ı irade-i müşahanem sai ve gayret ve hilafından tevki ve mücanebet eyleyesin ve senki naib ve vücuh-ı memleket mumaillehsiz siz dahi mucebi emr-i şerifimle amel ve hareket ve tenfiz ve icrasına bala nifak ihtimam ve dikkat ve hilafından hazer ve müba'adet eylemen babında.

Fi Evâsıt Receb Sene 1227

Sayfa 30/Hüküm 59:

Hâlen Kocaeli Sancağı Mutasarrıfı Vezîrim Azber Hâc Ahmed Paşa İclâlehûye Hüküm ki

Tekye ve Ağva iskelelerinde Dürrialiyye'me naklolunan hatab ve tomrûk ve kömürün ekseri Taşköbrü nâhiyesinden celb oluna geldiğinden zikr olunan iskelelerde olan sefâin rüesâsı öteden beri Haşköprü ahâlisinde sermaye olarak külliyetli akçe itasıyla peyder pey hateb ve kömür iddire gelmişler iken bir iki seneden beri Taşköprü nâhiyesi a'yânı Ekşi oğlu Bekir kendi hâilinde olmayub nâhiye-i mezbûr ahlasini envâ-ı ihâfe ve tehdîd ile her kim Şile ve Ağva'ya odun ve kömür nakleder veyahud kendiler gider ise katl ve tecrîh iderim deyu tenbîh ve tahvîf-i birle fukarâyı kâr ve kesiblerinden durultmuş olduğu ve merkûmlar dahi bir vecihle hatab ve kömür nakline mütecâsir olamadıkları ve bu husus Deraliyyemde hatab ve kömürün kıllat ve nedretine bâis ve bâdî olduğu Şile tarafından bâ i'lâm ve tahrîrât inhâ olunmuş olduğuna binâen merkûmun tertîb-i cezâsına mefâsidinin def'ine mübâderet eylemek bâbında sen ki vezîr-i müşârun ileyhsin bundan akdemce sana hitâben haseki mübâşeretiyle sâdır olan fermân-ı fezâ cereyânımın vüsulünden bahisle mağzûb-ı pâdişâhanem olan Kalyoncu Ali dedikleri hâinin izâle-i vücudu zımnında mûmâ ileyh Ekşi oğlu tarafından bâ buyruldu maiyyetine celb olunub icrâ-yı irâde-i şâhânemde mûmâ ileyhin cânib-i rârına sa'y ve meşhûd ve malumun olduğundan başka bazı erbab-ı ğarazın icrâ-yı nefis-i niyetlerinden nâşi mûmâ ileyh hakkında ol vechile hılâf-ı inhâ ma'rûzât takdîm olunmuş olmakla

mûmâ ileyhın sebkât eden gayret ve sadâkatine binâen afv ve itlâkı bâbında emr-i şerîfim sudûrunu bu defa Dersââtıme tevârüd iden tahrîrâtından tahrîr ve iltimâs olunmuş olmakla mukaddem tertib-i cezâ için verilen emrin kaydı terkîn ve bu defa merkûmun vâkı‘ olan sadâkat ve hizmetine ve senin vâkı‘ olan inhâ ve iltimâsına mebnî afvı fermânım olmağın imdi mûmâ ileyh fîmâ ba’d hılâf-ı rızâ-yı şâhânem harekette bulunmak şartıyla bu defa hakkında sebkât eden hizmet ve sadâkatine ve senin tahrîr ve iltimâsına binâen cerîde-i cerâim-i sâbıkasına kalem-i afv ve safh-ı şâhânem keşide kılındığı ve mukaddemce hakkında sudûr eden fermân-ı fezâ cereyânımın kaydı ref‘ ve terkîn olunduğu ma‘lûmun oldukda kaydı mürakkan-ı emre mebnî bivechin mâumâ ileyhe müdâhele olunmamak babında.

Fi Evâsıt Şevvâl Sene 1227

Sayfa 30/Hüküm 60:

Hâlen Kocaeli Sancağı Mutasarrıfı Vezîrim Azber Hac Ahmed Paşa İclâlehûye Hüküm ki

Bilecik Vovodası Kalyoncu dedikleri hâin fi’l-asl edânî ve esâfil mekûlesinden iken ber takrîb Bilecik voyvodalığını tahsîl ve giderek kesb-i teferrüd ve teğallüb iderek bir aralık da Kapıcı başlık rütbesine dahi neyl ve vusûl ile sâye-i devlet-i aliyyemin iktisâb-ı servet ve sâmân idüb bu kadar nâil olduğu niam-ı celîlenin îfâ-yı teşekkürüne kıyam ve tahsîl-i rızâ-yı Bârî ve rızâ-yı şâhâneme cidd-i tâm ve evâmir-i aliyyeme sür’at-i (...) ve veche-i uhde-i ubûdiyyeti iken hiçbir vakitte kendisinden muvâfık-ı rızâ tavr hareket meşhûd olunmayub cibiliyyetinde merkûz olan habâset ve redâet ve raûnet ve şekâvet muktezâsı üzere dâimâ meslek-i bağıyve fesâda sülûk-ı birle zîr-i zapt ve teğallübünde olan ahâli-i memleket ve aceze-i raiyyet ise zulm ve teaddîsinde zebûn ve itlâk ve civârında bulunan kasaba ve kurâ ahâli ve müteayyinâtı dahi şer ve mazarratından bîhuzur oldukları ve beş altı sene medd-i zuhûr-ı sefer-i hümayyunumdan beru her sene evâmir-i aliyyemle sefer-i hümayyunuma memur ve tayin kılınmış ise de kâh itizar ve kâh sâdece teahhüdü hâvî bir kâğıt takdîmiyle imrâr-ı vakit iderek hiç bir sene sefere azîmet itmedikten mâadâ zîr-i zaptında bulunan feyâlardan matlûb-ı mehâm-ı seferiyyeden bir şeyi ru’yet etmediği ve bir taraftan civarında bulunan kazâ ve kurâyı birer takrîb-i zapt ile tevsî-i memleket ve tahsîl-i menfeat ve icrâ-yı garaz ve mefseted ed’iyesinde olduğundan ânın şerîr mazaratından civarında bulunub ehl-i ırz ve rızâ-yı cûy olan kazâlar a’yânları dahi sefere azîmet edemedikleri ve birisinin merkûmdan emniyeti olmadığı ve bunun şekâvet ve habâseti cümle indinde ve nezd-i şâhânemde

sâbit ve zâhir olmuş ve zulm ve teaddî ve bağı ve mefsedeti haddini aşmış şer'an ve milken vâcibü'l-izâle bir ... olub havâlî ve civârında ehâli ve reâyânın emniyet ve râhatları meslûb olduğu sen ki vezîr-i müşârun ileyhsin budefa tarafından şevket-karârıma takdîm olunan tahrîrât ve arz ve mahzar-ı mefâhiminden dahi malûm-ı ilm-i âlem edâ-yı hadd-i tevânem olmaktan nâşi merkûmun keyfiyeti istiftâ olundukda Zeyd'in zulm âdet-i müstemirresi olub sâi'l-fesâd olduğu şer'an sâbit olsa zeyd'in emr-i veliyyü'l-emr ile katli meşru' olur mu El-cevâb: Olur. Bû sûrette Zeyd-i mezbûr kutta-ı tarîki yanına celb eyledikte Zeyd'i ve taifeyi mezbûreyi ahz murad olunub mezburlar şer-i şerîf ve emr-i sultânîye itâat etmeyüb muhârebe sadedinde olsalar emr-i veliyyü'l-emr ile tâife-i mezbûre ile mukâtele idüb şerlerinin def etmek için katl olunmaları meşrû olur mu El-cevâb: Olur, deyu cânib-i şerîat-ı ğarrâdan fetvâ-yı şerîfe verilmekle mûcebince mezbûrun üzerine varılub avn-i Hak'la hayyen ve meyyiten ahzi ve muâhezesinin ibâd ve bilâd üzerlerinden def'i zımnında Kocaeli sancağında vâki' Akhisârî'nda mukâtebeye tesaddi ve Karamürsel ve İznik ve Köypazarı ve Yenişehir, Bursa kazâları a'yânlarımaiyyetine memur kılınarak istiklâl-i tâm ve ruhsat-ı kâmile ile şakiyy-i merkûmun ahz ve i'dâmına memuriyetin hususuna irâde-i şâhânem taalluk edip ol bâbda inhâ-i tebrîz sâdır olan hatt-ı hümâyûn şevket-makrûn mûcebince memuriyetini hâvî rikâb-ı hümâyûnumdan işbu emr-i şerîfim ısdâr ve mahfiyyen ve mühevviran [boşluk] ile irsal olunmuştur. İmdi zikrolunan kazâlar a'yânlarının maiyetine memuriyetlerini hâvî diğer emr-i şerîfim ısdâr ve tarafına tisyâr kılınıb bu bâbta taraf-ı şâhânemden sana istiklâl-i tâmme ve ruhsat-ı kâmile verilmiş olmakla gerek zikr olunan kazâlar ve gerek sâir civârında vâki' kazâlar iânnetlerine tarafından buyuruldular ve kâğıtlar tahrîriyle maiyetine celb ve istihdâm itmen ve şakiyy-i mezbûre kat'an sedd-i rişte verilmemek ve göz açtırmayarak ale'l-gafle üzerine varılub hayyen ve meyyiten ahz ve idamı hususunun senden ve maiyetine memur müteayynât vesâir hayır-hâh-ı saltanat-ı seniyyemden küllî hizmet ve husn-i tedbîr ve canseyâre-i gayret ve sadâkat zuhuru memûl ve melhûz-ı şâhânem idiği ve matlûb ancak merkûmun idam ve izâlesi olub mukaddemen zarûrî kendüsüne mütâbaat idüb şimdi kendisinden müfârakat ve turuk-ı devlet-i aliyyeme mütâbaat ve sana muvâfakat edenlere ve ahâli-i memleketten hiçbir ferde teaddî ve tecâvüz olunmayacağını ve bundan sonra yine şakiyy-i merkûma taraftarlık ederek muâvenet ve tervîc-i şekâvete muzaheret edenler olur ise onlar dahi eşkıyâ hükmünde addolunarak haklarından gelineceğini ve şakiyy-i merkûmun bundan sonra afvi muhal olduğunu lâzım gelenlere ifâde ve tebyîn ederek icrâ-yı mücâzâtına ve tenfiz-i fermân-ı hümâyûnuma kıyam ve müsâraat eylemek irâde-i

kâtia-imülûkânem muktezâsından idiği ve sen sâire makîs olmayub ve gayrı yemîn-i şâhânem ve çerâğ-ı dest-i efruchte-i emr-i şâhânem olub tarafına min külli'l-vücûh hüsn-i zan ve teveccüh-i mülûkâneme ber kemâl olarak cümle memurlar haklarında şükür ve şikâyetin nezd-i saltanat-ı seniyyemde müsmir ve makbûl olduğu ma'lûm ve riayet-melzûmün oldukda ana göre amel ve hareket ve hakkında derkâr olan ve kuvvet ve hüsn-i teveccüh ve itimad-ı hüsrevânemi teyid ve nisâr cehd ve tâkat ve hılâf melhûz vaz vukûunu tecvîzden ittikâ ve mübâadet eylemek babında.

Fî Evâil Receb Sene 1227

Sayfa 31/Hüküm 61:

Dergâh-ı muallâm kapıcıbaşlarından Karamürsel a'yânı Osman dâme Mecdehûye ve hassa silahşörlerimden Yenişehir Bursa voyvodası Sarıca Osman ve Kûb Nârı Muhtarı Mir Mustafa mürâbataya tesaddî ve Akhisar Geyve Muhtarı Balaban zâde Mir Mustafa zîde Mecdehûye, Bilecik Voyvodası Kalyoncu Ali dedikleri hâin fi'l-asl edânî ve esâfil mekûlesinden iken ber takrîb Bilecik Voyvodalığını tahsıl ve giderek kesb-i teferrüd ve teğallüb iderek bir aralık da Kapıcıbaşılık rütbesine dahi neyl ve vüsûl-i birle sâye-i devlet-i aliyyemde iktisâb-ı servet ve sâ mân isüb nâil olduğu bu kadar niam-ı celîlenin îfâ-yı teşekkürüne kıyam ve tahsîl-i rızâ-yı Bârî ve rızâ-yı şâhâneme cidd-i tâm ve evâmîr-i aliyyeme sür'at-i imtisâl ve mutâvaat

Sayfa 32/Hüküm 62:

Buruse ayanı zide mecdehuya Hüküm ki

Bilecik voyvodası Kalyoncu Ali dedikleri hain fi'l asl edani ve esafil makulesinden iken bertakrib Bilecik voyvodalığını tahsil ve kesb-i nüfuz ve teğallüb iderek bir aralıkda Kapucu başılık rütbesine neyl-i vüsul birle saye-i devlet-i aliyyemde iktisab-ı servet ve saman idüp nail olduğu bu kadar niam-i celilenin ifa-yı teşekkürüne kıyam ve tasil-i rıza-yı bari ve rıza-yı şahaneme cidd-i tam ve evamir-i Aliyyeme sürat-i iktida ve mutavaat ve fukara-yı raiyyete zulm ve teaddiden mücanebet eylemesi lazime-i emn ve vacibe-i uhde-i ubudiyyeti iken hiçbir vakitde kendüsünden muvafık-ı rıza tavr-u hareket meşhud olmayup cibilliyyetinde merkur olan şekavet ve mefsedet ve ruunet ve habaset lazimesince daim-i meslek-i bağı ve fesada süluk birle zir-i zabt ve teğallübünde olan ahali-i memlekete ve aceze-i raiyyet dest-i zulm ve teaddisinde zar-u zebun ve etrafında bulunan kaza ve kura ahali ve müteayyinatı dahi şerr ve mazarratından bihuzur oldukları ve beş altı senedir zuhur sefer-i hümayunumdan beru her sene evamir-i aliyyemle sefere memur ve tayin kılınmış ise de gah itizar ve gah

heman sadece taahhüdü havi kağıd takdimiyle imrar-ı vakt iderek hiçbir sene sefere azimet itmediginden maada Bilecik voyvodalıǵı bir kazaya mahsus olup azap maadaya tecavüz etmemek lazimedden iken sair kazalardan matlub olan mehammi seferiyyenin dahi tediyesine mümanaat etdiği ve bir taraftan civarında bulunan kaza ve kurayı zabt etmek ve tahsil-i menfaat ve icra-yı garaz ve mefsedet daiyesinde olduğundan şer ve mazarratından civarında bulunup ehl-i ırz ve rıza-cuy olan kazalar ayanları dahi sefere azimet idemedikleri ve birisinin merkumdan emniyeti olmadığı ve bunun şekavet ve hıyaneti cümle indinde ve nezd-i şahanemde sabit ve zahir olmuş ve zulüm ve teaddi ve bağı ve mefsedeti haddini aşmış şeran ve mülken izale ve idamı derece-i vücuba varmış bir hain olup mülk-ü mevrude-i şahanemi ve zir-i tegallübünde olan ahali ve aceze-i raiyyeti zulm ve teaddisinden tahlisleri ile istihsal asayış ve istirahatları zımnında cenab-ı şeriat-i garradan virilen fetva-yı şerife mucibince halen Koca İli sancağı mutasarrıfı düstur-u vezirim Aziz Elhac Ahmed Paşa İclaliye şakiy-i merkumun üzerine varup hayyen ve meyyiten ahz ve idamıyla gailenin ibad ve biad üzerlerinden defi-i refine taraf-ı şahanemden istiklal-i tam ve ruhsat-ı kamile ile memur kılınup olbabda sadır olan hatt-ı hümayun-u mehabetmakrunum mucibince mahsus emr-i alışanım ısdar ve sair lazım gelen kazalar ayanları maiyyetiyle tayin kılınmış olduğuna binaen sen ki ayan-ı muma ileyhsin senin dahi müşarun ileyh maiyyetiyle memuriyyetin hususuna irade-i husrevanem müteallik olmağla memuriyyetini havi rikab-ı hümayunumdan işbu emr-i şerifim ısdar ve mahfiyyen ve memhuren müşarun ileyh tarafından (boşluk) ile tisyar olunmuşdur imdi vezir-i müşarun ileyh saire makis olmayup çerağı dest-i efruhte-i şahanem olduğundan hakkında bi-l vücuh hüsn-ü itimad ve teveccüh-ü mülukanem derkar ve cümle memurlar hakkında şükr-ü şikayeti nezd-i şahanemde müsmir ve muteber olup bu babda kendüsüne istiklal-i tam ve ruhsat virilmiş ve bu tarafa istizana hacet komayarak icra-yı memuriyete terhis kılınmış olmağla her halde emr-u bari ve tahrir ve tenbihi üzre amel ve hareket iderek derakab maiyyetinle varup emr ve iradesi üzre şakiy-i merkuma göz açdırmayarak avn-i hakla ahz ve idamı hususuna ikdam ve ğayret etmen matlub-i kıta-yı malukanem idüğü ve matlub ancak merkumun idam ve izalesi olup mukaddemen zaruri kendüsüne yataklık idüp şimdi müfarakat ve taraf-ı devlet-i aliyyeme mutavaat ve vezir-i müşarun ileyhe muvafakat idenlere ve ahali-i memleketden hiç ferde teaddi ve tecavüz olunmaya hafı ve bundan sonra ne şakiy-i merkuma tarafdarlık iderek muavenet ve tervic-i şekavete muzaheret idenler olur ise anlar dahi eşkıya hükmünde add olunarak haklarından gelinecegi ve merkumun bundan böyle afvı muhal olduğu malumun oldukda ana göre müşarun ileyhin emr-u idaresine

mutabaat iderek ali eyyi hal şakiy-i merkumun ahz ve idamı hususunda irade-i hüsn-ü hidmet ve sadakate say-ü ğayret ve şakiy-i merkuma tarafdarlık ve sahabet ve fesadına cesaret idenler olur ise bir vechle cevaba kadir olamayup ol dahi tertib-i ceza olunacağı muhakkak olmağla ana göre icra-yı memuriyyete bezl ve say ve kudret ve hilafından hazer ve mücanebet eylemen babında

Fi Evâsıt Receb Sene 227

Sayfa 33/Hüküm 63:

Bir sureti İnegöl ayanı Numan Bey zide mecdehuya (boşluk) bervech-i muharrer

Sayfa 33/Hüküm 64:

Bir sureti Kütahya mütesellimi (boşluk) zide mecdehuya keزالik

Sayfa33/Hüküm65:

Bir sureti Eskişehir mütesellimi (boşluk) zide mecdehuya keزالik

Sayfa33/Hüküm 66:

Bir sureti Nasuh zade Nasuh zide mecdehuya (boşluk) berminval-i muharrer

Sayfa33/Hüküm67:

Bir sureti Kapucu başı Karahisar-ı sahib ayanı mülazim elhac Ahmed dame mecdehuya (boşluk) Ber siyak-ı sabıka

Sayfa33/Hüküm 68:

Buruse A'yanı Elhac Ali zide Mecdehuya Hüküm ki

Sen ki ayan-ı muma ileyhsin bundan akdemce memuriyyetini müeddi ısdar ve irsal olunan emr-i alışanımda tafsıl ve beyan olunduğu üzre Bilecik voyvodası Kalyoncu Ali nam hainin idam ve izalesine taraf-ı şahanemden istiklal-i tam ve ruhsat-ı kamile ile memur kılınan Koca ili sancağı mutasarrıfı düstur-ı vezirim Aziz Elhac Ahmed Paşa İclaliye maiyyetine varup emr-i iradesi üzre şakiy-i mezkurun ahz-ü idamına kıyam raiyyet eylemen lazime-i sadakat ve vacibe-i ubudiyyetin iken el-haletü hazihi müşarun ileyh şakiy-i mezkurun üzerine varup sair memurlar ile bi-l ittihad muhasara ve muharebeye kıyam idüp şimdiye kadar müşarun ileyh tarafından sana her ne kadar tahrir ve tenbîh olunmuş ise de yine hareket ve azimet itmedigin malum-u hümayunum olmuşdur şakiy-i merkumun afvı ve hayyen ve meyyiten ele getirilüp ru-yi arzdan izale-i vücudu müyesser olmadıkca bu maddenin ardı boşlanmayup hiçbir vakitte kifayet olunmaması irade-i lazime-i malukanem muktezasından olduğundan maada memurlardan müşarun ileyhin emr-u reyî üzre hareket ve azimetde özr-ü illet ve tereddüd betaet veyahud şakiy-i merkuma tarafdarlık vechle ianet ider olur ise o makulelerin dahi tertib-i cezaları hususu tasmin gerde-i şahanem olmağla bu babda

sünuh iden irade-i kıta-i şahanemi bilüp ana göre aklını başına devşirüp sana devlet-i aliyyem kulluğu ve sühulet-i hal lazime ise işbu emrim tarafına vardığı dakika derakab hareket ve müşarun ileyhın tevcihiyle buyruldu tahriratı gelür ise emr-u iradesine mutavaat ve kusurunla tayin ve istihdam ider ise izale yevmen tediye ve icrasına say ve ğayret ve şakiy-i merkumun hayyen ve meyyiten ahzıyla icra-yı irade-i şahanem ve ifa-yı memuriyyet ve ubudiyyete kıyam ve müsareat eylemen fermanım olmağın tekiden ve seni hab-ı ğafletden ikazan rikab-ı hümayunumdan işbu emr-i şerifim ısdar ve (boşluk) ile irsal olunmuşdur imdi müşarun ileyhın varid olan buyruldu ve tenbîhe mugayir cesaret ve mukteza-yı memuriyyetin üzre serian maiyyet-i müşarun ileyhe azimetde evn betaet veyahud devlet-i aliyyem kulluğuna münafı ve şakiy-i merkuma hafi vechle tarafdarlık ve ianet daiyesinde olur isen ecdad-ı atıkam ve ervah-ı tayyibeleri hakkiçün sana necat ve keramet-i hal baid-ül ihtimal olup elbetde ve elbetde tertib-i ceza ile mücazat kılınman musammem ve mukarrer idüğü malumun oldukda gözünü açup aklını başına devşirüp vüsul-ü emrim günü hareket ve müşarun ileyhın maiyyetine irişüb emr-u rıza üzre amel ve hareket ve tayin ve istihdam eylediği vechle şakiy-i merkumun ahz-u idamına kaffe-i mikdarını sarf iderek icra-yı emr-u ferman-ı hümayunuma kemaliyle say-ü ğayret ve hilafından ve kat'a tecviz ile kendünü varta-i hulletle akvadan tehaşi ve mücanebet eylemen babında

Fi Evail Şaban Sene 227

Sayfa 34/Hüküm 69:

Bir sureti İnegöllü Numan Bey zide Mecdehuya (boşluk) bervech-i muharrer isticali için

Sayfa 34/Hüküm 70:

Bir sureti Eskişehir mütesellimi zide mecdehuya (boşluk) keزالik

Sayfa 34/Hüküm 71:

Bir sureti Kütahya mütesellimi zide mecdehuya (boşluk) keزالik

Sayfa 34/Hüküm 72:

Bir sureti Nasuh zade Nasuh zide mecdehuya (boşluk) ber-minval-i meşruh

Sayfa 34/ Hüküm 73:

Dergah-ı Muallam Kapucubaşılardan Bozok Sancağı Mutasarrıfı Cebbar zade Mir Süleyman Dame Mecdehuya Hüküm ki

Bilecik voyvodası Kalyoncu Ali dedikleri hainin hilaf-ı şariat-i garra ve muğayir-i rıza meslek-i bağıyanesi ve emanet eder olan aceze-i raiyyet ve ahali-i memlekete guna gun zulm-ü teaddi ve civarında olan kaza ve kuraya tahatti ve tecavüz ile enva-i fezahat ve

mefsedeti ve zuhur-u sefer-i hümayunumdan beru beher sene memur kılınmışiken şer-i şerife ve emr-i hümayunuma itaat etmeyüp bir sene sefere gitmedigi ve kendüsünden hiçbir vakitte hıyanet ve habasetten gayri muvafık-ı rıza tavr ve muamele meşhud olmadığı havas ve avama malum olarak vacibü-l izale bir hain olduğu cümle indinde ve nezd-i şahanemde sabit ve zahir olmuş ve fimabad afvı kal ve kaleme alınmayarak izale-i vücud-u hıyanet aluduyla tathir-i bilad ve iraha-i ıyal hususuna irade-i kıta-i malukanem taalluk etmiş olduğuna binaen ol babda cenab-ı şeriat-i garradan verilen fetva-yı şerife ve şerefyaft-e-i sudur olan hatt-ı hümayunum mucebince halen Koca İli sancağı mutasarrıfı düstur vezirim Aziz Elhac Ahmed Paşa İclaliye taraf-ı şahanemden istiklal-i tam ve ruhsat-ı kamile ile ba ferman-ı ali şakiy-i merkumun idam ve izalesine memur kılınup Kara Mürsel ve Yenişehir Buruse Gölbazarı ve Atabazarı ve İznik ve Akhisar Geyve ve Buruse ve İnegöl ayanları ve Kütahya ve Eskişehir mütesellimleri ve Nasuh zade ve sair Koca İli sancağı ayanları ve civardan maiyetine tayin kılınanlar ile müşarun ileyhın bu günlerde hareket ve şakiyy-i merkumun üzerine varup hasr ve tazyik ile muharebeye kıyam eyledikte şakiy-i merkum tab aver-i tahammül olmayarak firar etmiş olduğu bu defa müşarun ileyh tarafından der bar-ı şevketkararıma tevarüd iden tahrirat mefhumundan malum-u hümayunum olup sen ki mir-i muma ileyhın şakiy-i merkum sana isnad-ı tereddüd ve muvaneset ile seni lisana virmekde olduğuna nazaran taraf veyahud zir-i idarende olan mahallerden birine firar etmiş olduğu mütevatir ve mağlum ve sen dahi bana dahil düştü şöyle böyle oldu fimabad hilaf-ı rıza hareketde bulunmayacağına zaman ve teahhüd ile rica ve şefaati idecegin malum olup maa-haza merkumun hakkında hiç ferdin rica ve şefaati nezd-i hümayunumda müsmir ve makbul ve muteber olmayup böyle haine tarafdarlık ve sahabet idenler merkum gibi eşkiyadan add olunarak ind-i malukanemde mağdub olacakları muhakkak ve mukarrer ve hukuk-u niam-i şahanemi yerine getürmege ve saltanet-ı seniyem kulluğunu icraya çalışanlar mağdub-i padişahanem olarak haini tutup cezasını tertib ile emr-u ferman-ı şahanemi tenfize iltizam ve sadakat ve ubudiyyet levazımını bu vechle isbata ikdam eylemedi levazım-ı hıdmetgüzarını ve istikametinden olduğu bedihi ve azhar olmağla işte bu babda sünuh ve sıdk iden irade-i cazime-i malukanemi bilüp şakiy-i merkum tarafına ve zir-i idarende olan mahallerden birine kangisine varmış ise kata eman ve izin vermeyüp alına ve elbetde cezası tertib ve ser-i maktu'nu der-i ibretime irsale müsaraat eylemen fermanım olmağın tenbîhen ve seni ikazan işbu emr-i şerifim ısdar ve (boşluk) ile irsal olunmuştur imdi rıza-yı şahanemi tahsil ve devlet kulluğunu icra ve tekml etmen sana lazım ise şakiy-i merkum tarafına ve zir-i idarende olan mahallerden

kanğisine gelmiş ise heman başını kesüp der-i saadetime irsale müsaraat ve ikdam eylemen hasr'en ve kadr'en matlub-u hümayunum idügi ve maazallahi teala işbu irade-i kıt'a-i şahaneme muğayir şakiy-i merkum tahsil-i rica ve şefa'at etmek veyahud geldigi takdirce mahall-i ahara hareket ve firarına ruhsat ve cevaz virmek ihtimalin olur ise taraf-ı şahanemden bu maddenin ardına düşölüp beher hal tashih olunacağına binaen ol vakit hakkında ne derecelerde vahamet ve nedameti netice idecegi ve bu husus Bolu sancağı mutasarrıfına dahi diger emr-i şerifimle tenbîh ve tekid kılındığı malumun oldukda bervech-i muharrer amel ve hareket ve senden memul ve şimdiye dek meşhud olduğu vechle icra-yı ferman-ı hümayunumla ifa-yı müraat ve sadakat ve ubudiyyete bezl-i vus ve kudret ve hilafından hazer ve mücanebet eylemeniz babında

Fi Evail Şaban Sene 227

Sayfa 35/Hüküm 74:

Dergah-ı Muallam Kapucubaşlarından Bahr-i Sefid Boğazı Muhafızı Mir Hüseyin Dame Mecdehuya Hüküm ki

Bilecik voyvodası Kalyoncu Ali dedikleri hainin hilaf-ı şeriat-i garra ve muğayir-i rıza-yı meslek-i bağıyanesi ve zir-i düstur olan aceze-i maiyyet ve ahali-i memlekete ve enva-i mezalim ve teaddisi ve zuhur-u sefer-i hümayunumdan beru beher sene memur kılınmış iken hiçbir sene sefere gitmedigi ve kendüsünden bir vakitte muvafık-ı rıza tavr-u muamele meşhud olmadığı cümle indinde ve nezd-i şahanemde mütebeyyin ve zahir olup izale-i vücuduyla tathir-i bilad ve irade-i hal-i ibad lazime-i mülkdariden olduğuna binaen ol babda cenab-ı şeriat-i garradan virilen fetva-yı şerife mucibince halen Koca İli sancağı mutasarrıfı vezirim Aziz Elhac Ahmed Paşa İclaliye ruhsat-ı kamile ve istiklal-i tam ile şakiy-i merkumun idam ve izalesine memur kılınup etraf-ı ayanlarıyla müşarun ileyh hareket ve şakiy-i merkumun üzerine varup muharebe hasar ve tefellüs eyledikde şakiy-i merkum tab aver-i tahammül olamayarak bertakrir firar eyledigi bu defa müşarun ileyhin varid olan tahriratından müsteban ve şakiy-i merkumun tebdil-i heyet ile bahren Boğaz taraflarına varup firar eylemeleri melhuz olmağla bu hususu kaffe-i umura takdim ve gece gündüz adamlar tayiniyle tecessüs ve nezaret iderek şakiy-i merkum bertakrir berren ve bahren Boğaz havalisine gelmeyüp derakab ahz ve cezasını tertib ile ser-i maktuu der-i aliyyeme irsale ikdam ve gayret eylemen fermanım olmağın hassaten işbu emr-i şerifim vusulünde (boşluk) ile irsal olunmuşdur imdi bu hususu kaffe-i umura takdim ve leyl-ü nehar tecessüs ve taharri iderek şakiy-i merkum tebdil-i heyet ile bahren bir takdir Boğaza vürud ider ise derakab

ahz ve cezasını tertib ile ser-i maktûnu der-i aliyyeme irsal ve infazı emr-u irade-i şahaneme ihtimam ve ğayret eylemen matlub-u kıt'a-yi şahanem idüğü ve şakiy-i merkumun afvı ve bu babda kimesnenin rica ve şefaati nezd-i şahanemde müsmir ve makbul olmadığı ve her kim (36) tehcir ve firar ettirmek misillü harekete cesaret ider ise ol dahi anın gibi eşkıyadan add olunarak beher hal hakkından gelinecegi malumun oldukda ana göre amel ve hareket ve icra-yı irade-i şahaneme kıyam ve müsaraat ve hilaf-ı ferman ve münafi-i rıza-yı şahaneme iğmaz ve rehavet misillü vaza cesaret ile vahimü-l akıbe olmakdan beğayet hazer ve mücanebet eylemen babında

Fi Evail Şaban Sene 227

Sayfa 36/Hüküm 75:

Karaman valisi vezirim Elhac Ali Paşa İclalehuya ve Konya Naibiyle Eyalet-i Karamana vaki Kazaların Kuzat ve Nüvvabına ve Mütesellimler ve Ayanlar ve sair Zabitan ve Vücu-u Ahali zide Kadruhüme Hüküm ki

Bilecik voyvodası Kalyoncu Ali dedikleri hainin hilaf-ı şariat-i garra ve muğayir-i rıza meslek-i bağıyanesi ve emanetullah olan aceze-i raiyyet ve ahali-i memlekete guna gun zulm-ü teaddisi ve civarında olan kaza ve kuraya tehatti ve tecavüz ile enva-i fezahat ve mefsedeti ve zuhur-u sefer-i hümayunumdan beru beher sene memur kılınmış iken şer-i şerife ve emr-i hümayunuma itaat etmeyüp bir sene sefere gitmedigi ve kendüsünden hiçbir vakıtde hıyanet ve habasetden gayri muvafık-ı rıza tavr-u muamele meşhud olmadığı havas ve avama malum olarak (...) bir hain olduğu cümle indinde ve nezd-i şahanemde sabit ve zahir olmuş ve fimabad afvı kal ve kaleme alınmayarak izale-i vücud-u habaset aluduyla tethir-i bilad ve iraha-i ibad hususuna irade-i kıt'a-i malukanem tealluk etmiş olduğuna binaen ol babda cenab-ı şariat-i garradan virilen fetva-yı şerife ve şerefyaft-e-i sudur olan hatt-ı hümayunum mucebince halen Koca İli sancağı mutasarrıfı vezirim Aziz Elhac Ahmed Paşa İclaliye taraf-ı şahanemden istiklali tam ve ruhsat-ı kamile ile baferman-ı ali şakiy-i merkumun idam ve izalesine memur kılınup Kara Mürsel ve Yenişehir Buruse ve Gölbazarı ve Atabazarı ve İznik ve Akhisar ve İnegöl ve sair Koca İli sancağı ayanları ve civardan maiyyetine tayin kılınanlar ile müşarun ileyh bu günlerde hareket ve biavn-i bari şakşakiy-i merkumun üzerine varup hasr ve tazyik ile muharebeye kıyam eyledikde şakiy-i merkum tab aver-i tahammül olmayarak firar etmiş olduğu bu defa müşarun İleyh tarafından der bar-ı şevketkararıma varid olan tahriratdan malum-i hümayunum olup şakiy-i merkum kangı mahhalle ve her kimin yanına firar etmiş ise elbetde ve elbetde ahz-ı idamı irade-i cazime-i malukanem muktezasından idüğü ve bana dahil düşdü şöyle böyle oldu fimabad hilaf-ı rıza

hareketde bulunmayacağına zaman ve teahhüd ile rica ve şefaati ider vakı olur ise merkurum hakkında hiç ferdin rica ve şefaati nezd-i hümayunumda müsmir ve makbul ve muteber olmayup böyle haine tarafdarlık ve sahabet idenler merkurum gibi eşkıyadan add olunarak ind-i malukanemde mağdub olacakları muhakkak ve mukarrer ve hukuk-i niam-i şahanemi yerine getürmege ve saltanet-ı seniyyem kulluğunu icraya çalışanlar mağdub-i padişahanem olan haini tutup cezasını tertib ile emr-u ferman-ı şahanemi tenfize ikdam ve sadakat ve ubudiyyet-i levazımını bu vechle ityana gayret eylemeleri levazim-i Hüdavendigari ve istikametten olduğu bedihi ve azhar olmağla sen ki vezir-i müşaru mevlana ve mütesellimler ve sair muma ileyhimsiz iş bu babda sünuh ve sudur iden irade-i cazime-i mülukanemi bilüp şakiy-i merkurum firaren tarafınıza ve zir-i idarenizde olan mahallerden birine gelmiş ise kat'a eman ve zaman virmeyüp elbette ve elbette cezasını tertib ve ser-i maktuunu der-i saadetime irsale müsaraat eylemeniz fermanım olmağın tenbîhen ve sizi ikazan işbu emr-i şerifimi ısdar ve (boşluk) ile irsal olunmuşdur imdi şakiy-i merkurum firaren Karaman eyaleti dahilinde kangı mahalle gelmiş ve her kimin yanına varmış ise kat'a eman ve zaman virilmeyüp heman başın kesüp der-i saadetime irsale müsaraat ve ikdam eylemeniz hasran ve kasran matlub-i hümayunum idüğü ve maazallahi teala işbu irade-i kıt'a-i şahaneme muğayir şakiy-i merkurum nasihat ve rica ve şefaati olunmak veyahud geldiği takdirce mahall-i ahara hareket ve firarına ruhsat ve cevaz virilmek lazım gelür ise taraf-ı şahanemden bu maddenin ardına düşölüp beher hal tashih olunacağına binaen ol vakit bu harekete cesaret idenler haklarında ne derecelerde vahamet ve nedameti netice vireceği ve bu husus her tarafa evamir-i şerifem teşiryle tenbîh ve tekid kılındığı malumunuz oldukda bervech-i meşruh amel ve harekete ve icra-yı ferman-ı hümayunumla ifa-yı müddeaya sadakat ve ubudiyyete bezl-i vus ve kudret ve hilafından hazer ve mücanebet eylemeniz babında

Fi Evail Şaban Sene 227

Sayfa 37/Hüküm 76:

Bir sureti Bolu ve Viran Şehir sancakları mutasarrıfı İbrahim Paşa damet mealıyye ve Bolu ve Viran Şehir sancaklarında vaki kazaların kuzat ve nüvvabına ve ayan ve sair zabitanına (boşluk) bervech-i muharrer

Sayfa 37/Hüküm 77:

Bir sureti Ankara sancağı mutasarrıfına vezirim Abdurrahman Paşaya ve Ankara sancağında vaki kazaların kuzat ve nüvvabına ve ayan ve saire (boşluk) berminval-i muharrer

Sayfa 37/Hüküm 78:

Bir sureti Kastamonu sancağı mutasarrıfı vezirim Salih Paşa İclaliye ve Kastamonu sancağında vaki kuzat ve saire (boşluk) ber muceb-i muharrer

Sayfa 37/Hüküm 79:

Bir sureti Karahisar-ı sahib sancağı mutasarrıfı vezirim elhac Ahmed Paşa İclaliye ve Karahisar-ı sahib sancağında vaki hukkam ve saire (boşluk) bermuceb-i muharrer

Sayfa 37/Hüküm 80:

Bir sureti Hamid sancağı mutasarrıfı vezirim elhac Mustafa Paşa İclaliye ve Hamid sancağında vaki hukkam ve saire (boşluk) keزالik

Sayfa 37/Hüküm 81:

Bir sureti Kara Osman zade elhac Ömer dame mecdehuya (boşluk) keزالik

Sayfa 37/Hüküm 82:

Bir sureti Dergah-ı Ali kapucu başlarından Aydın muhassılı Mehmed dame mecdehuya ve Aydın sancağında vaki kazaların hukkam ve saire bervech-i muharrer

Sayfa 37/Hüküm 83:

Bir sureti Nasuh zade Nasuh zide mecdehuya (boşluk) keزالik

Sayfa 37/Hüküm 84:

Bir sureti Kütahya naibiyle Kütahya sancağında vaki kuzat ve nüvvabına ve mütesellim ve zabitanına keزالik

Sayfa 37/Hüküm 85:

Bir sureti Buruse naibine ve mütesellim ve ayan ve sair zabitanı (boşluk) keزالik

Sayfa 37/Hüküm 86:

İzmir Mirlivasına ve Dergah-ı Muallam Kapucubaşlarından İzmir Voyvodası Dame Mecdehuya Hüküm ki

Bilecik voyvodası Kalyoncu Ali dedikleri hainin hilaf-ı şariat-i garra ve muğayir-i rıza meslek-i bağıyanesi ve zir-i destan olan aceze-i raiyyet ve ahali-yi memlekete enva-i mezalim ve teaddisi ve zuhur-u sefer-i hümayunundan beru beher sene memur kılınmışiken hiçbir sene sefere gitmediği ve kendüsünden bir vakitte muvafık-ı rıza tavr-u muamele meşhud olmadığı cümle indinde ve nezd-i şahanemde sabit ve zahir olup izale-i vücuduyla tathir-i bilad ve iraha-i hal-i ibad lazime-i mülkdariden olduğuna binaen ol babda cenab-ı şariat-i garradan virilen fetva-yı şerife mucebince Halen Koca İli sancağı mutasarrıfı vezirim Aziz Elhac Ahmed Paşa İclalehu ruhsat-ı kamile ve istiklal-i tamme ile şakiy-i merkumun idam ve izalesine memur kılınup etraf ve ayanlarıyla ba avn-i bari müşarun ileyhın hareket ve şakiy-i merkumun üzerine varup

muharebe ve hasr ve tazyik eyledikde şakiy-i merkum tahammül olamayarak bertakrir firar eylediği bu defa müşarun ileyhın varid olan tahriratından müsteban ve şakiy-i merkumun yanında mevcut aveneleriyle veyahud münferiden tebdil-i heyet ile İzmir tarafına firar eylemesi melhuz olmağla bu husus kaffe-i umura takdim ve gice ve gündüz adamlar tayiniyle tecessüs ve nezaret ettirip şakiy-i merkum İzmir ve havalisine gelür ise derakab ahz ve cezası tertib ile ser-i maktuunu Der-i Aliyyeme irsale ikdam ve dikkat eylemeniz fermanım olmağın tenbîhen ve ihtimamen hassaten işbu emr-i şerifim ısdar ve (boşluk) ile irsal olunmuştur imdi siz ki mevlana ve voyvoda muma ileyhimsiz bu hususu kaffe-i umura takdim ve leyl-ü nehar tecessüs ve teharri iderek şakiy-i merkum aveneleriyle veyahud münferiden tebdil-i heyet ile bir takrib İzmir ve havalisine varır ise derakab ahz ve cezasını tertib ile ser-i maktuunu Der-i Aliyyeme irsali ve infazı emr-u irade-i şahaneme mezid ihtimam ve dikkat eylemeniz matlub-i kıt'a-i şahanem idüğü ve şakiy-i merkumun afvı ve bu babda kimesnenin rica ve şefaati nezd-i hümayunumda müsmir ve makbul olmadğı ve her kim tesahhub ve firar etdirmek misillü harekete cesaret ider ise ol dahi anın gibi eşkiyadan add olunarak beher hal hakkından gelineceği malumunuz oldukda ana göre amel ve hareket ve icra-yı irade-i şaaneme kıyam ve müsareat ve hilaf-ı ferman ve münafi-i rıza-yı şahanem iğmaz ve rehavet misillü vaza cesaretle vahimü-i akıbe olmakdan beğayet hazer ve mücanebet eylemeniz babında

Fi Evâsıt Safer Sene 227

Sayfa 38/Hüküm 87:

Halen Koca İli Sancağı Mutasarrıfı olup bu defa ilhakan Hüdavendigâr Sancağı kenduye tevcih olunan vezirim Aziz Elhac Ahmed Paşa iclalehuya hüküm ki

Sen ki vezir-i dirayet semir ve müşir-i gayret masir-i müşarûn ileyhın taraf-ı şahanemden istiklal-i tam ve ruhsat-ı kamile ile baferman-ı âli ahz ve idâmına memur olduğun Bilecik voyvodası Kalyoncu Ali nam şakinin üzerine varup bamuharebe hasr ve tazyik olundukda tab aver-i tahammül olamayarak merkum firar birle sen dahi Bilecike dühul ve zabt etmiş olduğun mukaddemce varid olan tahriratın mealinden malum-i ilm-i âlem arâ-yı husrevanem olup firari merkumun bulunduğu ve vardığı mahalde âla eyyi hal ele götürölüp idam ve izale olunması babında iktiza edenlere hitaben müteaddid evamir-i aliyyem ısdar ve tesyar olunmuş ve el-halete hazihi sen Bilecikde ikamet etmekde isen dahi şakiy-i merkum kalâ manendi konak inşâ edip bölükbaşı namıyla kazalara nasb eylediği ayanlar dahi kalâ şeklinde konaklar ihdâsıyla istihkam vermiş ve bunlar tağî ve bağı zümresinden olup sadme-i kuvvet-i kahire-i

saltanet-i seniyyemle her birleri firar etmişler ise de konakları âla halihi terk olursa ve şakiy-i merkumun hevdarlarından olan bölükbaşlarından iğmaz kılınsa meydanı hali bulduklarında birer birer mavera-yı şekavetlerine ve Kalyoncu haini misillu icra-yı hıyanet ve mefsedete ibtidar edecekleri ve yaptıkları istihkamların kala ve hedmi ve ele geçenlerin tenkili ile pür taht-ı zabıta ve nizama rabtı ve firari-i merkumun muhallefatinın cenab-ı miriden zabtı hususlarını mübeyyin muahharan varid olan tahrirat sadaretinin rikab-ı saltanat-ı hidivaneme arz ve takdim olundukda manzurum olmuştur berhurdar olasin Hüdavendigâr sancağı Koca İliye ilhakan tevcih olunup Sultanönü sancağı ahalisi üzerinde ise dahi hasıl ve menfaatını mutasarrıfına vermek üzre senin buyruldu ve hukmün sancağ-ı mezkurda dahi nafız ola ve muhallefat ve iktiza eden hane hedmine mübaderet ve bir beldenin ayanı muti ve münkad ise kendi kazasında ve hududunu tecavüz etmeye ve böyle maslahatı gözetmeyüp ikdam ve ihtimam oluna deyu tahrirat-ı variden bâlâsına taht-ı hümayun-u şevketmakrunum şerefriz sudur olup bu misillu havenenin emval-i fukara ile inşa eyledikleri kala manend konakların ibkası emsaline medar-ı hasenet olduğundan gerek Kalyoncu ve gerek hevdarlarından olan firarilerin konaklarını hedm ve emval-ü eşya ve hububat ve emlak ve çiftlikat ve devabb ve mevaşilerinin cenab-ı miriden zabt şimdiden Bilecikde ikamet etmek üzere Hüdavendigâr sancağının avatıf-ı şamiletü-l avarık-ı şahanemden ilhakan uhde-i liyakatine tevcihiyle nizama rabtı hususuna irade-i keramet ifade-i mülukanem müteallik olmağla ve memuriyyetini havi işbu emr-i şerifim ve tevcih-i hükm-i münifime matbuat (boşluk) ile irsal olunmuştur imdi sen saire makis olmayup baferman çerâğı dest-i efrûhte-i şahanem ve gars-i yemin-i yed-i şahanem olup hakkında bi-l vücuh hüsn-i zan ve itimad ve vüsuk ve itikad-ı mülukanem derkar ve bu babda akilane ve gayyurane maraz era-i bürüz olan hüsn-ü hıdmet (39) ve sa'i ve sadakatın nezd-i mekarim feradaranımda karin-i hazz-ı muvaffak ve aferin ve rehin-i sitayiş ve tahsin olarak dua-yı hayr-i şahaneme mazhariyyetle bir kat dahi nail-i teveccühât-i muhik eden mülukanem olduğuna binaen İnşaallahü Teala bundan böyle dahi rıza-yı mümin iktizâyı mülukâneme muvafık nice nice hıdmat-ı pesendideye muvaffak olacağın etvar-ı sadakat kardarından ve nasiye-i hal-i gayret iştimalinden müstedell ve memul idüğü ve firar-ı merkum Kalyoncunun bilcümle zehayir ve çiftlikat ve emval ve emlak ve nükud velhasıl ism-i mal itlak olunur her nesi var ise taraf-ı devlet-i aliyyemden başka mübaşir tayinine hacet olmayup sen nezd-i hümayunumda sadıku-l kavlı olmanla bilcümlemuhallefatinın canib-i miriçün zabt ve defter-ı sıhhat etdirüp der-i adaletime takdim ve gerek Kalyoncu ve gerek hevdarlarından olan firarilerin konaklarının hedm-

ü kala ve emval ve eşya ve devabb ve mevaşilerinin kaffesinin cenab-ı miriçün zabt-u tahririne ve defterlerinin irsaline ve Bilecikde ikamet ile ilhakan uhdene tevcih ve ihsan-ı hümayunum olan Hüdavendigâr sancağından kaffe-i tevabi ve levahıkıyla zabt-u rabtı ve ahali ve sekenesinin himayet ve sıyanetleriyle istihsal-i nizam ve intizamın ve keraste kat'a kılınan madde-i mühimmesinde dahi suret-i haseneye ifrağına ikdam ve gayret eylemen ve Sultanönü sancağı her ne kadar aharın uhdesinde ise de hasılat ve mukannenatını mutasarrıfına tediye iderek sancağı mezkurda dahi senin buyruldu ve hükmün cari ve nafiz olması ve her bir beldenin ayanı daire-i itaat ve inkıyadda olarak kendi kazasından ve hudundundan haric tecavüz eylememesi irade-i kıt'a-i mülukanem muktezasından olduğu ve Sultanönü sancağında buyruldu ve hükmün nafiz olacağı keyfiyeti diğer emr-i şerifim liva-i mezbur hükkam ve ayan ve zabitanına tenbîh ve tenbîh kılındığı malumun oldukda göreyim seni zatında merkuz olan rüşd ve sedad ve cevher-i istidad-i hûdadat muktezansınca balada tafsil ve beyan olunan bilcümle irade ve ferman-ı hümayunumu harf beharf tenfiz ve icra ile hıdmat-ı sabıkana meser-i lahika iddiâsına ve hakkında derkar ve zaten fetâ-i tezyidi bedidar olan mehasin-i teveccühat-i mekarim gayat-ı mülukanemi teyid ve tasdika bezl-i mekennet ve hilafından hazer ve mücanebet eylemen babında

Fi Evâsıt Şaban Sene 227

Sayfa 38/Hüküm 88:

Sultanönü Sancağında vakî Kazaların Kuzzat ve Nüvvab ve Ayan ve Zabitan ve Bilcümle İş Erlerine Hüküm ki

Halen Koca İli sancağı mutasarrıfı olup bu defa ilhakan Hüdavendigâr sancağı tevcih olunan düstur vezirim Elhac Ahmed Aziz Paşa iclalehuya taraf-ı şahanemden istiklal-i tam ve ruhsat-ı kamile ile baferman-ı ali ahz ve idamına memur buyurulduğu Bilecik voyvodası Kalyoncu Ali nam şakinin üzerine varup bi-l muharebe hasr ve tazyik eyledikde tab aver-i tahammül olmayarak merkum firar birle müşarun ileyh Bilecike dühul ve zabt etmiş olduğuna binaen firari merkum bulunduğu ve vardığı mahalde âla eyyi hal ele götürülüp idam ve izale olunması babında iktiza edenlere hitaben müteaddid evamir-i aliyem ısdar ve tisyar olunmuş ve el-halet hazihi müşarun ileyh sen Bilecikde ikamet etmekde isen dahi şakiy-i merkum kala manendi konak inşa idüp bölükbaşı namıyla kazalara nasb eyledigi ayanlar dahi kala şeklinde konaklar ihdasıyla istihkam virmiş ve bunlar tağı ve bağı zümresinden olup sadme-i kuvvet-i kahire-i saltanet-i seniyyemle her birleri firar etmiş ise de konakları âla halihi terk olunsu ve şakiyy-i merkumun havadarlarından olan bölükbaşılarından iğmad kılınsa meydanı hali

bulduklarında birer birer meva-yı şekavetlerine dühul va Kalyoncu haini misillu icra-yı habaset ve mefsedete ibtidar edecekleri ve yaptıkları istihkamatın kal' ve hemdi ve ele geçenlerin tenkili ile bir taht-ı zabta ve nizama rabtı hususuna irade-i şahanem tealluk idüp Hüdavendigar sancağı Koca İliye ilhakan müşarun ileyhe tevcih ve Sultanönü sancağı aharın uhdesinde ise dahi hasılatı ve mukannenatı mutasarrıfına virilmek üzere müşarun ileyhin buyruldu ve hükmü sancağ-ı mezkurda dahi nafiz ve cari olması ve bir beldenin ayanı muti ve münkad ise kendü kazasında haric hudud tecavüz etmemesi (40) mazmununda hatt-ı hümayun-u şevketmakrunum şerefri-i sudur olunmakdan naşi Bilecikde ikamet ile ilhakan tevcih ve ihsanım olan Hüdavendigar sancağının kaffe-i tevabii ve levahıkıyla zabtı ve ahali ve sekenenin himayet ve sıyanetiyle istihsal-i nizam ve intizamına ve Sultanönü sancağı her ne kadar anın uhdesinde ise de hasılat ve mukannenatını mutasarrıfına tediye eyeldigini sancağ-ı mezkurda dahi müşarun ileyhin hükmü cari ve nafiz olması ve her bir beldenin ayanı daire-i itaat ve inkıyadda olarak kendü kazası hududundan harice tecavüz eylememesi hususuna itina ve dikkat eylemesi tafsilatı memuriyyetini havi müşarun ileyhin bu defa mahsus emr-i alişanım ısdar ve tesyariyla tenbîh ve tekid olunmağla siz ki mevlana ve sair muma ileyhimsiz liva-i mezburda müşarun ileyh tarafından ne gune buyruldu vürud ider ise hükmü nafiz ve cari olarak her halde emir ve iradelerine mütabaat eylemeniz fermanım olmağın tenbîhen ve ifhamen işbu emr-i şerifim ısdar ve (boşluk) ile irsal olunmuşdur imdi müşarun ileyh saire makis olmayup hakkında birçok vüsuk ve itimad-i şahanem derkar ve şükr-ü şikayeti nezd-i hümayunumda makbul ve muteber olmağın müşarun ileyhin liva-i mezburda buyruldu ve hükmü cari olarak ve her hade ve iradesine mütabaat olunarak istihsal-i esbab-ı refah ve asayiş-i ibada mezid itina ve dikkat eylemeniz irade-i kıt'a-i şahanem muktezasından idügi ve bir maddede müşarun ileyhin emir ve tahririne muğayir mikdar-ı zerre vaz-u hareket vukuuna bir vechle rızayı şahanem olduğu malumunuz oldukda berveci-i meşruh amel ve harekete mezid say-ü gayret ve hilafından ve vazı' tecvizden begayet tevakki ve mübaadet eylemeniz babında

Fi Evâsıt Şaban Sene 1227

Sayfa 40/Hüküm 89:

Koca İli Sancağı Mutasarrıfı vezirim Aziz Elhac Ahmed Paşa İclalehuya Hüküm ki Sen ki vezir-i gayret semir müşarun ileyhysin bu defa tarafından der bar-ı şevketkararıma varid olan tahriratından Bilecik voyvodası Kalyoncu Ali nam hain firar etmiş ise de derhal tarafınızdan etraf kazalara buyrulduklar ve adamlar tayin bulunmuş olduğundan hain-i merkumu ve iki nefer oğullarını Dumaniç dağında Yaylacık tabir olunur mahalde

Nasuhzade Nasuh zide mecdehu ahz-ü girift etmiş olduğu Kütahya mütesellimi Osman zide mecdehu tarafından tarafına batahrirat inha olunduğu beyanıyla şakiy-i merkum tarafına vürudunda derhal kayd ve bend ile der-i saadetime irsal olunacağı tahrir ve işar olunmuş olmağla şakiy-i mezkur tarafına lede-l vüsul derhal kendüsünün cezasını tertib ve ser-i maktuunun irsaline ve iki nefer oğullarının dahi bu suretde necma başı mahbesinde derhal ladel istintak mahbusen ve mukayyeden der-i saadetime irsallerine ikdam ve müsaade eylemen fermanım olmağın tenbîhen ve ikdamen işbu emr-i şerifim ısdar ve bervech-i tacil (boşluk) ile irsal olunmuştur imdi şakiy-i merkumu ve keزالık oğullarını kayd-u bend ile tarafına irsal eylemesi babında muma ileyh Nasuhzadeye diger emr-i şerifim ısdar ve tısyar kılındığı ve şakiy-i merkum tarafına geldiği gibi cezasının tertib ve ser-i maktuuyla derhal lede-l istintak mahbusen ve mukayyeden oğullarıyla beraber der-i saadetime irsal ve tısyarına müsaraat eylemen matlub-u kıt'a-i mülukanem idüğü malumun olmağın bervech-i meşruh amel ve hareket ve icra-yı levazım-ı karşınası ve memuriyyetine bezl-i cidd-i mekennet eylemen babında

Fi Evâsıt Şaban Sene 227

Sayfa 40/Hüküm 90:

Bir sureti Nasuhzadeye (boşluk) ısdar olduğu vechle şakiy-i merkumun mahbusen ve mukayyeden müşarun ileyhe irsal eylemesiçün eğer firar ider ise muma ileyhın desisesine haml olunarak hakkında mucib-i vahamet olacağı gayret ve tekidat derciyle iktizasına göre

Sayfa 40/Hüküm 91:

Koca İli ve Hüdavendigâr Sancakları Mutasarrıfı Vezirim Elhac Aziz Ahmed Paşa İclalehuya Hüküm ki

Firarına binaen Nasuhzade tarafından ahz-ü girift olunan Kalyoncu Ali nam şakinin ser-i maktuunu ve iki nefer oğullarının kayd-ü bend ile mahbusen der-i saadetime irsalı hususu işbu emr-i şerifimden mukaddemce ısdar ve tısyar olunan emr-i alışanımla sen ki vezir-i müşarun ileyhın sana tenbîh ve işar olunmuş ise de şakiy-i merkum ve oğullarının hayyen der-i saadetime gelüp badehu iktizasının icrası babında hatt-ı hümayun-u mehabetmakrunum şerefriz olmağla şakiy-i merkum kendüsüne ve oğulları Nasuhzade tarafından tarafına geldiği gibi yanına muhafazasına vaki adamlar tayini ve kayd-u bend ile mahbusen der saadetime irsal ve tesyire müsaraat eylemen fermanım olmağın işbu emr-i şerifim ısdar ve bervech-i tacil (boşluk) ile irsal olunmuştur imdi şakiy-i merkumun ve oğullarının kayd-u bend ile hayyen der saadetime irsalleri irade-i seniyyem muktezasından idüğü malumun oldukda tarafına lede-l vürud yanına

muhafazasına vaki adamlar tayin ve kayd-ü bend ile hayyen der saadetime irsal ve tesbile ikdam ve müsaraat ve hilafından hazer ve mücanebet eylemen babında

Fi Evâsıt Şaban Sene 227

Sayfa 41/Hüküm 92:

Gayretşiar Aziz Ahmed Paşa

İşbu ferman-ı hasbel-unvanım mazmun-ı şerifiyle âmil olup aceze-i fukara-yı raiyyeti müteğallibe makulesi yedinden tahlis ve vusul-ü tarik ve iraha-i ibad ve terfih-i bilada gayret ve ihtimam-ı tam eyleyesin deyu emr-i şerifim unvanına mubarek hatt-ı hümayun-i şevketmakrun keşide buyurulmuşdur

Koca ili ve Hüdavendigâr Sancakları Mutasarrıfı Vezirim Aziz Elhac Ahmed Paşa İclalehuya Hüküm ki

İdam ve izalesine irade-i kıt'a-i şahanem müteallik olan Kalyoncu Ali dedikleri hain bundan akdemce firar etmiş olup Dumanic ovasında şakiy-i merkumun oğullarıyla maan ahz ve merkum tertib-i ceza olunup ser-i maktu'nu sen ki vezir-i müşarun ileyhsin tarafından der-i saadetime gönderilmiş olduğundan sebkat iden cünhasına binaen ser-i maktu'u pişgah-ı bab-ı hümayunumda umuma cay-i ibret kılınmış ise de şakiy-i merkum ahz-ü girift olunan iki nefer oğullarının dahi hayyen der saadetime celb olunmaları hususuna irade-i hümayunum müteallik olup olbabda hatt-ı hümayun-u şerefmakrun-i şahanem şerefriiz-i sudur olmağla vüsul-i emr-i şerifimde mukaddemen ve bu defa sadır olan evamir-i şerifem muceblerince şakiy-i merkumun oğullarının esna-yı tarikde muhafaza ve muhaseseleri vesailinin istikmalıyla hayyen ve serian der-i saadetime irsallerine ihtimam ve dikkat eylemen fermanım olmağın hassaten işbu emr-i şerifim ısdar ve bervech-i tacil (boşluk) ile irsal olunmuşdur imdi vüsul-i emr-i şerifimde şakiy-i merkumun oğullarının esna-yı rahda muhafazaları vesailinin istihsaliyle hayyen der-i saadetime irsallerine müsaraat eylemeni irade-i kıt'a-i şahanem muktezasından idügi malumun oldukda bervech-i meşruh amel ve hareket ve tehir ve tevakkufdan ve esna-yı tarikde adem-i muhafaza ile firarları gailesi vukûndan hazer ve mücanebet eylemen babında

Fi Evâsıt Şaban Sene 1227

Sayfa 41/Hüküm 93:

Koca İli ve Hüdavendigâr Sancakları Mutasarrıfı vezirim elhac Aziz Ahmed Paşa iclalehuya hüküm ki

Sen ki vezir-i dirayetsemir ve müşir masir-i tedbir müşarun ileyhsin taraf-ı şahanemden istiklal-i tam ve ruhsat-ı kamile ile baferman-ı ali ahz ve idamına memur olduğun

Bilecik voyvodası Kalyoncu Ali nam hainin üzerine varup bi-l muharebe hasr ve tazyik olundukda sadme-i kuvvet-i kahire-i saltanat-ı seniyyeme tab aver-i tahammül olamayup firar etmiş ve sen dahi Bilecike dühul ve zabt birle firari merkum taharri olunmakda olduğu ve Nasuhzade tarafından esna-yı firarda iki nefer oğullarıyla beraber ahz-ü girift kılındığı keyfiyeti tafsilat saire mukaddem ve muahhar tarafından der bar-i şevketkararıma varid olan tahrirat-ı sıdk-ı simatın meallerinden malum-u ilm-i alem ara-yı hidivanem olmuştur sen saire makis olmayup vüzera-yı izam-ı (..) ve vükela-yı fiham-ı mardıyyü-l ikram beynlerinde çerağ-ı dest-i efruchte-i şahane ve ars-ı yemin-i tir-i şahanem olarak rüşd ve rü'yet ve mehamşinası ve gayret ile şühretşiâr olup bu babda rıza-yı şahanem ve hatır-ı hah-ı mülukanem üzre mazhar ara-yı pervez olan hüsn-i hıdmet ve sa'i ve sadakâtın tamam senden memul ve manzur-u şehriyaranem olup cevher-i gayret ve maye-i rüşd ve rü'yeti isbat ve teyid etmekle hıdmetin nezd-i mekarim ferd-i daveranemde karin-i hazz-ı mevfur ve aferin ve rehin-i sitayiş ve tahsin olarak mazhar-ı deavat-ı hayriyye ve nail-i teveccühât-ı mehasin ayat-ı padişahanem olmanla hemişe berhudar ve han-ı acemü-n neval-i tacidaranemden berhudar olasın nahiye-i hal-i sadakat iştimisinde lami ve taban ve cenab-ı hamıyyet mekinimde satı' ve dırahşan olan bir nuşer ve sedad ve istidad ve hudadad lazimesince inşaallahü teala bundan böyle dahi senden vakt ve hal-i muvafık ve rıza-yı yümn iritda-yı daveraneme mutabık nice nice hayratpesendide ve etvar-ı pürgüzide zuhuru memul ve melhuz-u husrevanem olmağla vaki olan hıdmetini tahsin ve seni taltif ve istiklalini cümleye ilan ve tebyin zımında hila-i fahire-i şahanemden sedd-i südde-i dahine virilüp sahaved-i sahibü-l sudur sultani inayet ve ihsanım olup tebliğ ve isaline memur kılınan (boşluk) ile irsal olunmuştur imdi hilat-i seniyye ve teşrifat-ı behiyye-i mülukanemi tazim ve ibcal ile telakki ve istikbal ve züyur-i rees-i mefharetden ve ilan-ı hayriyye-i şehinşahaneme ve muvazabet ve iştigal eyleyüp çend ruz mukaddem ısdar ve tesyar olunan diger evamir-i şahanemde tafsil ve tenbîh kılındığı vechle şakiy-i merkum Kalyoncu Alinin ve iki nefer oğullarının kayd-u bend ile hayyen der saadetime irsallerine ve Bilecikde ikamet ile ilhakan uhde-i liyakatine tevcih ve ihsan-ı hümayunum olan Hüdavendigâr sancağının kaffe-i tevabii ve levahıkıyla zabtu rabtına ve ehl-ü sekenesinin hıfz-u himayetleriyle istihsal-i nizam ve intizamına ve keraste kat'a ve nakli madde-i mühimmesinin dahi suret-i haseneye ifrağına ve Sultanönü sancağının dahi hasılat ve mukteneyatını mutasarrıfına tediye ederek sancağ-ı mezkurda dahi buyruldu ve hükmün nafiz ve cari olarak istikmal-i şiraze-i hüsn-i idaresine ve şakiy-i merkum Kalyoncunun bilcümle zahire ve çiftlik ve emval ve eşya ve nükud ve emlak

velhasıl ism-i mal ıtlak olunur her nesi var ise bilcümle muhallefatını cenab-i miriçün zabt ve defter sıhhat eseriyle der saadetime takdim ve gerek Kalyoncu ve gerek hevarılarından olan firarilerin konaklarının kal' ve hedmine ve emval-ü eşya ve devab ve mevaşi ve hayvanat ve emlak ve çiftliklerini dahi kezalik cenab-ı miriçün zabt ve defter ile beraber der saadetime irsal velhasıl memuriyyet ve istiklalin muktezasını icra ederek tenfiz-i emr-u irade-i şahaneme ikdam ve gayret etmen matlub-u kıt'a-yi mülukanem idüğü ve her beldenin ayanı daire-i itaat ve inkıyadda olarak kendü kazasında ve hududundan haric mahalle tecavüz eylememesi irade-i hidivanem muktezasından olduğu ve cümle hakkında şükr ve şikayetinin nezd-i devlet-i aliyyemde müsmir ve muteber olacağı malum-i fetanet melzumun oldukda göreyim seni zatında mezkur olan cevher-i rüşd-ü dirayetin ve maye-i gayret ve hamıyyet muktezası ve memuriyyet ve istiklalinin iktizası üzre amel ve hareket ve bâlâda tafsıl ve beyan olunan irade ve ferman-ı hümayunumu harf be harf tenfiz ile hıdmat-ı sabıkana meser-i hasene ulasına ve hakkında derkar (...) tezabiri bedidar olan mehasin-i teveccühât-i mülukanemi teyid ve tasdika bezl-i vüs ve kudret ve hilafından hazer ve mücanebet eylemen babında

Fi Evâsıt Safer Sene 1227

Sayfa 42/Hüküm 94:

Muhallefata ilm-u haberi verilmiştir

Halen Koca İli ve Hüdavendigâr Sancakları Mutasarrıfı Vezirim Elhac Aziz Ahmed Paşa İclalehuya ve Buruse Naibine ve Ayan ve sair Zabitan Zide Kadruhuma Hüküm ki Otuzbir oğlunun kayını Yerbek oğlu Seyyid İbrahim nam şahsı bundan akdemce tertib-i ceza olunan Kalyoncu Ali dedikleri hainin kati külli eşya-yı nakliyyesi katırlar ile Buruse canibine kaçırmış ve Burusede Teymur hanına vaz ve hıfz olunmuş ve merkum İbrahim el haletel hazihi der saadetimde Berdahtcılar hanında tehassun ve ihtifa etmiş olduğu beyanıyla emval-i mektumenin zâhire ihracı zımında merkumun bu taraftan ahzıyla tarafına gönderilmesi hususu sen ki vezirim müşarun ileyhsin bu defa taraftan (43) derbar-ı şevketkarar-ı mülukaneme tevarüd iden tahriratdan malum-u ilm-i alem-i şahanem olup mefdumun Buruseye malını getüren adam müşarun ileyhe irsal oluna deyu hatt-ı hümayun-i şevketmakrun-i şahanem şerefriiz-i sudur olmağla şerefyafte-i sadır olan hatt-ı hümayun-i şevketmakrunum mucebince merkum bu taraftan ahz ve mübaşir tayin olunan zide kadrehuya terfikan tarafına gönderilmekle vüsul-ü emr-i şerifimde keyfiyyeti merkum İbrahimden sual ve taharri etdiği eşya-yı nakliyyeyi

Buruse canibinde ne mahalle vaz etmiş ve kimlerin rusat ve marifetiyle hıfz olunmuş ise bir hardalı ketm ve zayi ve telef olmaksızın bi-eyyi vechin kân tamamen cümlesini zâhire ihrac birle defterinin der saadetime takdimine dikkat eylemen fermanım olmağın rikab-ı hümayunumda işbu emr-i şerifim ısdar ve mübaşir muma ileyh ile irsal olunmuştur imdi vüsul-i emr-i şerifimde keyfiyyeti ve emval-i mektumeyi ne mahalle vaz etmiş ve kimlerin marifetiyle hıfz olunmuş olduğunu etrafiyla sual ve tahkik iderek iktiza idenlere tarafından buyruldu tahririyle emval-i mektumenin bir nesnesi zayi ve telef olmaksızın ve kimesne yedinde ketm ve ihfa etdirilmeksizin bieyyi vechin kan cümlesini zahire ihrac iderek defter-i sıhhat eserini der saadetime irsale müsaraat eylemen irade-i kıt'a-i şahanem muktezasından idügi ve emval-i merkumeyi ketm ve ihfa daiyesinde olanlar vahamet ve nedametini müşahede edecekleri malumun oldukça bervech-i meşruh amel ve harekete dikkat ve hilafından mübaadet eyleyesin ve siz ki Mevlana vesair muma ileyhimsiz siz dahi muceb-i emr-i şerifimle amel ve hareket ve emval-i merkume mahallinde hıfz olunmuş ise bi-eyyi vechin kan tamamen ve serian zâhire ihracı esbabının istihsaline dikkat ve iğmad ve tekasül vukûyla vahamet ve nedametini müşahedededen hazer ve mücanebet eylemeniz babında

Fi Evail Ramazan Sene 1227

Sayfa 43/Hüküm 95:

Halen Koca İli ve Hüdavendigar Sancakları Mutasarrıfı Vezirim Elhac Aziz Ahmed Paşa İclalehuya Hüküm ki

Maktul Kalyoncu Ali dedikleri hainin bölükbaşlarından olup esna-yı marekede firar etmiş olan bölükbaşları taharri ve ele getirilmekte ise de o makule firari bölükbaşların kaffe-i emval ve eşyalarının cenab-ı miriçün zabt ve taharri hususuna irade-i şahanem müteallik olup ol babda hatt-ı hümayun-i şevketmakrun-u şahanem şerefriiz-i sudur olmağla sen ki vezir-i müşarun ileyhysin şerefyaft-e-i sudur olan hatt-ı hümayun-u şevketmakrunum mucebince marifetin ve marifet-i şer ile o makule firar bölükbaşların kaffe-i emval ve eşya ve hayvanat ve nukud velhasıl hasis ve nefis ism-i mal ıtlak olunur her neleri var ise cümlesini cenab-ı miriçün zabt ve tahrir idüp defter-i sıhhat eserini der saadetime takdime müsaraat eylemen fermanım olmağın rikab-ı hümayunumda işbu emr-i şerifim ısdar ve (boşluk) ile irsal olunmuştur imdi vüsul-ü emr-i şerifimde o makule firari bölük başların ism-i mal ıtlak olunur ne mahalde her neleri var ise bi-t taharri cümlesini zahire ihrac iderek marifet-i şer ve marifetinle ala eyyi vechin kan cümlesini cenab-i miriçün zabt ve tahrir ile defter-i sıhhat eserini der-i bar-i şevketkararıma takdime müsaraat eylemen irade-i şahanem muktezasından idügi

ve merkumların emvali ve eşyasından bir hardalı ahali ve vücuh taraflarından ketm ve ihfa olunduğuna kat'a rıza-yı mülukanem olmadığı malumun oldukda bervec-i meşruh amel ve hareket ve hilafından mücanebet eylemen babınd

Fi Evail Ramazan Sene 1227

Sayfa 43/Hüküm 96:

Halen Koca İli ve Hüdavendigâr Sancakları Mutasarrıfı Vezirim Elhac Aziz Ahmed Paşa İclalehuya ve Bilecik ve civarda vaki Kazaların Kuzat ve Nüvvabına ve Zabitan ve Vücuh-u Memlekete Hüküm ki

Maktul Kalyoncu Ali dedikleri hainin Bilecik ve zir-i tegallübünde olan kaza ve kuralarda kain bölükbaşılardan kura sekenesinden olup zaruri ırzı muhafazasıçün şakiy-i merkuma tabiiyet edenlerin sen ki vezir-i müşarun ileyhsin huzuruna gelüp sıhhati üzre ihbar ve fimabad karyesinde sakın olmak ve ırz ve edebiyle çiftini sürmek üzre taahhüd ve kavl-ü karar eyleyenlerden bu makulelere karyelerinde sakın olmağa tarafınızdan izin ve ruhsat verilip dua-yı devam-ı umr-u şahaneme muvazabet eylemeleri tenbîh olunmakda olduğu ve bunlardan başka bazı kaza ve kuralarda bölükbaşı olup sai-i bi-l fesad ve mazaratıyla ve maktul merkum ile beraberce hırsızlık ve katl-i nüfus edenlerden ele getirilenleri idam olunmakda olduğundan başka cebren sakın oldukları karyede vaki kala ve hanları kal ve hedm ve iltisakından Karyelerde harab olmuş mescid ve mekteblerin olmak üzre tarafından iktiza idenlere buyrulduklar neşriyle tenbîh birle emr-u ferman-ı şahanem mucebince ol makule kala ve müstahkem haneler hedm olunmakda olduğu ve maktul-u merkumun kule ve burclar ile inşa etmiş olduğu konağının hedmi dahi tarafınızdan ahaliye ruhsat verilip kal ve hedme mübaşeret olunmuş olduğu keyfiyeti bu defa tarafların derbar-ı şevketkarar-ı husrevaneme tevarüd eden tahriratdan müsteban ve mefhum ve muahhar sadır olan evamir-i aliyyem muceblerince şakiy-i merkuma tabiiyet birle katl-i nüfus ve gasb-ı emval ve hetk-i ırz daiyesinde olan mefasidenin ba eyyi vechi kan bulundukları mahalden ahz ve izale-i vücudları ve o makule taşdan yapılmış kule ve tahassun olunacak metin mahallerin hedmiyle istihsal-i asayiş-i fukaraya sarf olunması irade-i şahanem muktezasından olmağla vüsul-ü emr-i alışanımda maktul merkuma kerhen ve cebren ırzı muhafaza içün tabiiyet eden karyeli bölükbaşılardan ahalisinin taahhüd ve tekeffülleri vechle karyesinde ırz ve edebiyle ikamete ruhsat virilüp kimesneler bundan sonra ırz ve edebleri ile çift ve çubuklarını sürmek üzre meşğul olup tarafından gerek fukaraya ve gerek saire hiç ferde zulüm ve teaddi vukua gelmemesi ve edna mertebe hilaf-ı rıza hareketi ihsas olanların uzr-u illetleri müsmir olmayup vahamet ve nedametini

müşahede edecekleri vasiyyat ve tenbîhatını fikrinden lazım gelenlere etrafiyla tenbîh etmegın ve taht-ı zabt ve nizam-ı kaviye rabt olunmak ile istihsal-i nizam ve istikmal-i emniyyet-i fukaraya ve ol makule kule ve taşdan yapılmış tehassun olunacak metin ve müstahkem mahallerin mukaddem ve muahhar sadır olan evamir-i aliyyem muceblerince hedm ve tahriblerine ve bölük başılardan fırar etmiş olanların taharri ve tecessüsleriyle birer takrib ele getirölüp idam ve izalesiyle mefasidlerinin def'ine bezli vüsu ve mekennet eylemen fermanım olmağın tenbîhen ve ifhamen rikab-i hümayunumda işbu emr-i şerifim ısdar ve (boşluk) ile irsal olunmuştur imdi mukaddem ve muahhar sadır olan evamir-i padişahanemin icrası ve memuriyyetin muktezasının ifası ve temin-i istirahat-i fukarayı mucib olur esbabın istikmaliyle imaretlere ve daire-i ahvalde fukara-yı raiyyet hususlarına ihtimam ve dikkat eylemen irade-i kıt'a-i şahanem makulesinden idüğü malumun oldukda vech-i meşruha amel ve hareket ve hilafından mübaadet eyleyesin ve siz ki kuzzat ve nüvvab ve sair muma ileyhim siz dahi muceb-i emr-i şerifimle amel ve hareket suret-i emr-u ferman-ı şahanemi kazalarınızda iktiza idenlerin nuş-i havaslarına asrafiyla tefhim ve tebyin iderek icra-yı ferman-ı cihanmutaima dikkat ve hilafına vaza cesaretle vahametini müşahedededen hazer ve mücanebet eylemeniz babında

Fi Evail Ramazan Sene 227

Sayfa 44/Hüküm 97:

Nasuhzade Nasuh Zide Mecdehuya Hüküm

Bundan akdem tertib-i ceza olunan Kalyoncu Ali dedikleri hainin kaffe-i emval ve eşyasının cenab-ı miriçün zabt ve tahriri hususuna irade-i kıt'a-i şahanem müteallik olduğundan merkurumun ahz ve ita defterini hazinedarı makamında olan İvaz ve İstefan ve Karaoğlan nam zımmiler ile Bilecik naibi rü'yet etmekde oldukları ihbar olunmağla mesfurlar elhalet hazihi firari olup keyfiyyet naib-i merkurumdan sual olundukda defterlerinde yokdur beraber götürdüler deyu cevap virmiş olduğu ve sen ki muma ileyhsin maktul-i merkurum ile iki nefer oğlu ve mesfur İvaz zimmi ve kethudasıyla çend nefer gulamı mukaddemen tarafınızdan ahz-ü girift olup fakat fakat maktul merkurum ele virilüp İvaz zimmi ile kethudası ve iki nefer oğullarıyla çend nefer gulamı ve teşrifçileri olan külliyyetlü nü kud ve eşyaları tarafınızdan tevkif olunmuş olup bu babda sadır olan emr-i şerifim mucebince maktul-i merkurumun oğulları ve bilcümle emval ve eşyasıyla mezkuru-l esami tebeası halen Koca İli ve Hüdavendigâr sancakları mutasarrıfı düstur-u vezirim elhac Aziz Ahmed Paşa iclalehuya tarafından babuyruldu mutalebe olunmuş ise de ile-l an müşarun ileyh tarafına gönderilmeyüp müşarun ileyhin

der-i saadetime tevarüd iden tahriratın mealinden malum-u ilm-i alem ara-yı padişahanem olup maktul merkumun oğulları ve bilcümle tebeasıyla yanlarında olan nükud ve eşya ve defatirin müşarun ileyh tarafına irsali hususuna irade-i hümayunum müteallik olup bu babda hatt-ı hümayun-u şerefmakrun-i şahanem şerefriz sudur olmağla vüsul-ü emr-i şerifimden maktul-ü merkumun oğullarıyla balada mezkur müteallikatını mahbusen ve yanlarında olan nükud ve eşya ve defatiriyle cümlesini ala eyyi vechin kan serian ve uhdesine müşarun ileyhe irsal ve ihtimam ve müsareat eylemen fermanım olmağın tenbîhen ve ifhamen rikab-ı hümayunumda işbu emr-i şerifim ısdar ve bervech-i tacil (boşluk) ile irsal olunmuşdur imdi vüsul-ü emr-i şerifimde zinhar tevakkuf ve ve teahhur itmeyüp bi-eyyi vechin kan maktul-ü merkumun oğullarıyla müteallikatının muhafaza ve muhareseleri esbabının istikmaliyle yanlarında olan nükud ve hisset ve nefis bilcümle emval-ü eşyalarını müşarun ileyhe irsal ve teslime ikdam ve müsaraat eylemen irade-i kıt'a-i şahanem muktezasından idüğü ve bundan sonra dahi şudur budur deyu tehir ve tevakkufdan ve bertakrib firar ettirilmelerine veyahud yanlarında olan eşyadan bir hardalının ketm ve ihfasına cesaret eylemek lazım gelür ise bu babda vaki olacak uzr-u illetin karin-i ısığa olmayup hakkında müstelzim-i vahamet ve nedamet olacağı cezmen ve yakinen malumun oldukda bervech-i meşruh amel ve hareket ve hilafından vaza cesaretle mübtela-yı vahamet olmakdan nefsinı sıyanet eylemen babında

Fi Evail Ramazan Sene 227

Sayfa 44/Hüküm 98:

Bir sureti Müşarun ileyh Aziz Paşa ısdar olan emr-i ali iktizası vechiyle hikaye olunarak mukaddemen sadır olan emr-i ali mucebince tarafından müekked buyruldu tahrir ve merkumlar ile bilcümle emval ve eşyayı tarafına celbe ve maktul-ü merkumun oğullarını der saadetime irsaline mübaderet etmesiçün (boşluk) iktizasına göre

Sayfa 45/Hüküm 99:

Halen Koca İli ve Hüdavendigâr Sancakları Mutasarrıfı vezirim elhac Aziz Ahmed Paşa iclalehuya Hüküm ki

Hüdavendigâr sancağı cibalinde olan kerestenin kat' ve Gemlik tersanesine nakl ve buraya tersane-i amirem canibine irsali vukû maddesinin hüsn-i nizam ve taht-ı zabıtaya idhali lazimedden ise de bimennihi teala Bilecik tarafından derdest olan hususlar ıyd-i şerife kadar hitamı mukarrer oldukda kereste mevcut olan Ahu cibalini ve sair mahalleri geşt-ü güzar ederek Buruse havaline varıp iktiza eden ayanlar celb ve bu husus müzakere olunarak ber taht-ı rabıtaya bend ve suret-i kaviye rabt olunarak

keyfiyyet der-i saadetime işar olunacağı ve bu kereste maddesinde maktul Kalyoncu dedikleri hain emval-i kesire ahzıyla kaza ahalisine külli hasaret etmiş olduğu keyfiyyeti bu defa tarafından der-i saadetime tevarüd eden tahrirat mealinde malum-u ilm-i alem ara-yı şahanem olup kereste kat'ının keyfiyyetini bilinmedikçe ale-l ama mübaşeret iktiza etmez kereste bahanesiyle fukara külli hasarete duçar oluyor elbette beyanıyla atmalıdır deyu ve bu hatt-ı hümayun-u şevketmakrun-u şahanem şerefiz-i sudur olmağla mukteza-yı gayret ve sadakat ve lazime-i devair ve hamiiyet üzre Bilecik tarafında memur bulunduğu mevaddan buraya rü'yet ve temşiyetle kereste kat ve naklinde fukaraya enva-i hasaret vukua geldiginden merkumunun kerestenin suret-i kat'ı ve fukaranın zulm ve hasardan vikayesi ciheti tenbîhine lazimedenden olduğundan hatt-ı hümayun-u şevketmakrun-u şahanem mucebince şimdilik memur olduğun hususunun nizamı istihsal ve istikmalıyla icra-yı memuriyyete dikkat etmen fermanım olmağla rikab-ı hümayunumda işbu emr-i şerifim ısdar ve (boşluk) ile irsal olunmuşdur imdi mecbul ve maktur olduğun hayrhahı ve rüşd ve reviiyet-i lazimesi üzre memur tanzimi oldukda mevaddin bertıbk-ı rıza serian rü'yet ve tesviyesi ve şeferiz-i sadır olan hatt-ı hümayun-u şevketmakrunum mucebince kereste maddesinde suret-i sühuletin istihsali (...) o gerekçe şimdiden (...) etmeyüp Koca İli sancağı mutasarrıflarının mine-l kadim işbu kereste maddesine memuriyyetleri derkar ise de dikkatine tayin ile ve her halde Devlet-i Aliyyeme hüsn-i hıdmet zuhuru memul ve melhuz olmağla ana göre amel ve harekete ve icra-yı gayret ve sadakatine dikkat eylemen matlub-i şahanem idügi malumun oldukda bervech-i meşruh harekete ihtimam ve dikkat eylemen babında

Fi Evâsıt Ramazan Sene 227

Sayfa 45/Hüküm 100:

Halen Koca İli ve Hüdavendigar Sancakları Mutasarrıfı vezirim Aziz Elhac Paşa iclalehuya Hüküm ki

Memalik-i mahrusetü-l mesalik-i şahanemde vaki mahallere vülat ve hükkam ve zabitan nasbından makasud-u aslı ancak vedia-i cenab-ı bari olan fukara-yı raiyyet ve aceze-i memleketin hilaf-ı şer-î şerifle vücuh-u mezalim ve teaddiyyatdan vikayeleriyle asude nişin-i mazlume-i emn ve istirahat olmaları ve ol mahalden ba evamir-i aliyye müretteb ve matlub olan mevaridim ber tıbk-ı rıza tediye ve tesviyesi vesailinin istihsali garazına mebni iken bir mertebedir bu usule raiyet olunması ile rahat bazı kendünü bilmez ve hayr ve şerri fark ve temyiz zımnında zaleme güruhu birer takrib kaza ayanlığı ve ayan bölük başılığı tahsiline ve guya memleketi muhafaza edeceğiz deyu kendi cerr-i

neflerine revac vermek zamiyle biraz havene ve eşkıya makulesini başlarına celb ve cem ve teksir-i daire edip hilaf-ı şeriat-i garra ve muğayir-i emr-u rıza zir-i destan olan fukara-yı raiyyet ve aceze-i memlekete enva-i güne zulmü hasar ve nice nice bicürm kimesneleri habs ve ihafe ile la an asl cebren ve kahren mebaligh-i vefire ahz ve bu takrib ile fukaranın perişanlığına ve tahrib-i memleket ile mehamm-i saltanat-ı seniyyemin taatiline ictisar etmekde oldukları ve hatta Bilecik voyvodası maktul Kalyoncu Ali dedikleri hainden biraz ve (..) ve fukara ve reayasıyla Bilecik ve tevabiini ve havalilerinde kain kaza ve kurayı zabt ve zeamet ve timar ve evkaf ve mukataat ashabından bazısına cüzi bedel verip ve kimisine hiçbir nesne vermeyüp dürlü dürlü tesannu ve ağraz ve gah teannüd ve ikrah suretiyle cevap vererek enva-i zulm ve mefsedet isarına ictisar ve ol tarafda olan nice hanelerin çiftlik ve hanelerini basup katl-i nüfus ve gasb-i emval eylediği ve her sene ba evamir-i aliyye ordu-yu hümayunum memur kılınmışiken adem-i imtisal ve mutavaat ile bir sene sefere gitmediginden başka mürettebat-ı seferiyyeden dahi hiç birisini rü'yet etdirmeyüp vacibü-l izale bir hain olduğu sabit ve zahir olmuş olduğuna mebni hakkında verilen fetva-yı şerife ve mehabetriz-i sudur olan hatt-ı hümayun ve ferman-ı alışanımla sen ki vezir-i müşarun ileyhsin merkumun idam ve izalesine taraf-ı saltanat-ı seniyyemden istiklal-i tam ve ruhsat-ı kamile ile memur ve tayin kılınmış olduğun ecilden cevri-i daire olan bunca mazluminin tir-i duaları hedef-i ecanibe makrun olduğundan mukteza-yı memuriyyet ve lazime-i istiklain üzre tertib-i cezasıyla şakiy-i merkum ibretnüma-yı alem kılınmış olmağla bade-l yevm zat-ı hilafetsimat-ı mülukaneme (46. sayfanın son satırından devamı) min kıbeli-r Rahman vedia kılınan fukara-yı raiyyet ve sekene-i memleketin ol makule eşkıya ve zaleme güruhunun şer ve mefasidinden temin ve tetyinleri ve İbadullahın irahı ve istirahatlerini ehass muciz-i daveranem olmağla fimabad kazalar ayanları eşhas ve eşkıya makulesiyle dairelerini teksir için beş on nefer ehl-i ırz adam ile kazanın umur ve hususunu nısfıyyet ve hakkaniyyet üzre rü'yet ve bari iktiza ref'i hususuna şurutuna tatbik olunmak yani ahali tarafından olmayup cümlelerin rıza ve talebiyle her kimi intihab ve ihtiyar ederler ise kangı mahaline muhtar tayin olunup huccet veyahud ferman ve buyruldu ve mektub ve mazbatasıyla ayanlık zabt olunmuş ve tabi olunan ayanın dahi bunun ihtimakatına bulundukdan ziyade hıdmetkar ve bölükbaşı olmayup ve memleketi muhafaza edip teksir-i daire ile izac-ı fukaraya ibtidar etmeyesin ve evamir-i padişahanemle müretteb ve matlub olan mevadden ber tıbk-ı rıza marifet-i şer ve cümlelerin teferrim eda-yı marifetiyle rü'yet idesin istirahat alel dua ba buyuruldu mucib o kadar halden dikkat eyleyesin ve adn-i derece-i hilaf-ı rıza hareket

ve yine teksir-i daire ile fukara-yı raiyyete zulm ve teaddi zahir olmaksızın levazım-ı tedbir olunmaktan irade-i hayriyet ve ferman-ı mülukanem muktezasından olmağla emrül irade-i şahanemi (...) Hüdavendigarda vaki kazaların ayanlarına ve sair iktiza edenlere tarafından gereken tenbîh ve (...) bu idare-i âli hüsravanem icrasıyla istihsal esbab-ı istirahat-ı fukara ve iş bu nizamın hilaf-ı rıza ve harekete cesaret edenlerin levazım-ı nasihat olunması (43. sayfanın alt satırından devamı) isim ve şöhretleriyle keyfiyyetlerini der bar-i şevketkararıma tahrir ve inhâya bezl-i cidd-i mekennet eylemen fermanım olmağın tenbîhen ve ifhâmen rikâb-ı hümâyunumdan işbu emr-i şerîfim ısdar ve (boşluk) ile irsal olunmuştur imdi suret-i emr ve irâde-i şâhanemi Koca İli ve Hudâvendigâr ve Sultanönü sancağlarında vaki kuzzat ve âyan ve sair iktiza edenlere layıkıyla tenbîh ve teakiden ale-l devam nezaret iderek izac-ı fuğaraya cesaret olunmaması ve ol vecihle şeriat-i mutahharanın icrası emr-u irade-i mülükanemin tenfiz ve icrasıyla isticlab-i deavat-i hayriyye-i fukaraya dikkat ve bu kazaların hilaf-ı harekete ibtidar ve mübaşeretinde olan eşhasın tard ve tefriki maddesinde ısdar iderek ale-l devam o makulenin icrası lâzım tedabiri için isim ve şöhretleriyle keyfiyyetlerin der aliyyeme tahrir dikkat eylemen irade-i kıt'a-i şahanem muktezasından idüğü malumun oldukda bervecih-i meşruh amel ve harekete bezl-i vüs' ve makdiret ve hilafından mübaadet eylemen babında

Fi Evâsıt Ramazan Sene 227

Sayfa 46/Hüküm 101:

Dergah-ı Muallam kapucu başlarından Cabbarzade Mir Süleyman Dame Mecdehuya Hüküm ki

Bayburdlı Hasan nam şakinin fukara ve beraya üzerine vaki olan mezalim ve teaddiyatının defi için halen Karaman valisi düstur-u vezirim Ali Paşa iclalehuya şakiy-i merkumun üzerine varıp merkum dahi tab aver-i tahammül olamayarak firar eylediği ve merkumun Adana canibinden bahren berr-i Şam tarafına firar eylediği bu gün taraflarından vürud eden düruğ amiz kağıdlar ile inha olunmuş ise de elhaletе hazihi şakiy-i merkum Adana ve Tarsus tarafında olduğu müşarun ileyh canibinden mukaddemce Devlet-i Aliyyeme vürud eden tahrirat-ı samileri malum-u ilm-i alem arayı husrevanem olduğuna binaen şakiy-i merkum kimesne tarafından tesahub ve himaye olunmayarak ala eyyi vechin kan idam ve izalesiyle ser-i maktuunu ve yanında mevcut olan emval-i külliyyesinin bir hardalı ketm ve ahz olunmayarak defter-i müfredatıyla der saadetime irsale mübaderet eylemeleri hususu Adana ve Tarsus naiblerine ve mütesellimlerine ve saire hitaben bundan akdemce ısdar ve tisyar olunan emr-i şerifimle

tenbîh ve tekid kılınmış idi el-halete hazihi firari merkum Tarsus tarafında ise de şakiy-i merkumun üzerine hücum ve iktiham olunduğu takdirde Tarsus mukataası sen ki mir-i muma ileyhsin senin bivechi malikane uhdende olmak mûlabesesiyle bazı güne rahne ve hasarı mucib olur hulyasıyla ol tarafda kabul ve ahz olunmakda olduğu tahkik olunup şakiy-i merkumun def'ine tarafınızdan sa-i olunur iken şimdi mukataa himayesine düşerek bu vechle iğmaz olunmak bir vechle tecviz olunur mevadden olmayup şakiy-i merkumun ala eyyi vechin kan ahz ve idamıyla icra-yı irade-i hümayunuma ikdam ve gayret olunmak irade-i kıt'a-i mülukanem muktezasından olup ol babda hatt-ı hümayunu u şevketmakrunum mehabetzir-i sudur olmakdan naşi vüsul-ü emr-i alışanımda şakiy-i merkum ol tarafda kabul olunmayarak mukaddemen sadır olan emr-i şerifim mucebince ala eyyi vechin kan ahz ve idam olunup ser-i maktuunu ve yanında mevcut olan emval-i külliyyesinin bir hardalı kimesne yedinde ketm ve telef olmaksızın defter-i müfredatıyla der saadetime irsale mezid sa'i ve inayet eylemen fermanım olmağın rikab-ı hümayunumda mahsusan işbu emr-i şerifim ısdar ve (boşluk) ile irsal olunmuşdur imdi işbu ferman-ı kazacihanım tarafına vasıl olduğu anda hain-i merkum ol tarafda kabul ve himaye olunmayarak tertib-i ceza-yı layıkıyla ser-i maktuunu ve yanında mevcut olan eşya-yı külliyyesinin kimesne yedinde mektum ve mahfi kalmayarak cümlesinin defter-i müfredatıyla der saadetime irsaline mezid ihtimam ve müsaraat eylemen matlub-u kıt'a-i mülukanem olduğu ve hilaf-ı ferman ve münafi-yi tenbîhat-ı şahanem şakiy-i merkum ol tarafda kabul ve himaye olunmak veyahud hilaf-ı vaki tahrirat ve ilam takdim kılınmak misillü vaz-u hareket vukûna bir vechle rıza-yı şahanem olmadığı ve bu husus muma ileyhe dahi diğer emr-i şerifimle tenbîh ve tekid kılındığı malumun oldukda ana göre amel ve harekete ve icra-yı emr-u irade-i padişahaneme bezl-i vûs ve mekennet ve hilaf-ı ferman ve muğayir-i tenbîhat-ı şahanem mikdar-ı zerre vaz ve hareket tecviz dahi buyurulmasun

Fi Evail Ramazan Sene 227

Sayfa 47/Hüküm 102:

Bir sureti Adana ve Tarsus naiblerine ve Adana ve Tarsus mütesellimlerine ve vücuh-i ahali ve iş erlerine (boşluk) ısdar olunan emr-i ali hikaye olunarak muma ileyhe ile bi-l ittîfak şakiy-i merkumun idam ve izalesiyle mukaddemen sadır olan emr-i alışanın dahi infazına mübaderet eylemeleri için

Sayfa 47/Hüküm 103:

Halen Koca İli ve Hüdavendigâr Sancakları Mutasarrıfı Elhac Aziz Ahmed Paşa İclalehuya Hüküm ki

Abolantlu Süleyman nam şaki civarında yigirmi otuz nefer şakavetpişi ile ale-l ğafle Mihaliçe dühul ve Mihaliç voyvodası olan hassa hasekilerinden Emin zide kadrehûya habs birle voyvoda-i sabık Pankolozzadenin oğlunu voyvoda nasb etmek daiyesiyle şiraze-i nizam-ı memleketin inhilaline badi olduğundan başka Asitane-i devlet-i aliyyem lazimesiçün Mihaliç iskelesine merbut kazalardan hassa silahşörlerinden Ömer zide mecdehu marifetiyle mübayaası fermanım olan zahirenin dahi karin-i tatil olunmasını müstevcib hareket-ı rediyyeye ibtidar etmiş olduğundan sen ki vezir-i müşarun ileyhsin tarafından mutemedin olan adamını mikdar-ı vafı asker ile kaza-i mezbur tarafına irsal iderek hain-i merkumun idam ve izalesine mübaderet eylemen hususuna dair emr-i şerifimle sana tenbîh ve işar kılınmış ise de işbu zahir ve maslahatı mevadd-i saireye makis olmayup saltanat-ı seniyyemin umur-u vacibü-l itinasından olan İbadullaha hıdmeti olmak mûlabesesiyle bu vechle karin-i taatil olması bir vechle tecviz olunur mevadden olmamakla zahir maslahatına kat'a hâlel tatarruk etmeyerek ve kimesneye ketm ve ihfa ve mahall-i ahara bey ve fûruhta ictira etdirmeyerek Mihaliç iskelesinde mevcut olan ve kazalardan iskele-i merkumeye tenzil olunan zahirenin marifet ve ikdamın ve mübayaacı muma ileyh marifetiyle sefayine tahmilen mütevaliyen ve müteakıben der saadetime sevk ve tebsili esbabını istihsale mezid sa'i ve gayret etmen fermanım olmağın tenbîhen ve ikraran mahsusan işbu emr-i şerifim ısdar ve (boşluk) ile irsal olunmuşdur imdi bu vesile ile zehayir maslahatına kat'a hâlel gelmeyerek ve kimesneye ketm ve ihfa ve mahall-i memnuaya bağı fûruht etdirmeyerek Mihaliç iskelesinde mevcut olan ve bir taraftan hususa gelen zahireyi marifet ve ikdamın ve mübayaacı-i muma ileyhin marifetiyle bir taraftan mevcut olan sefayine tahmilen sırran der saadetime sevk ve isbaliyle zahire maslahatının taatilden vikayesini mucib esbabının istihsaline ve bu vechle dahi devlet-i aliyyeme bir hüsn-i hıdmet ibrazına mezid sa'i ve gayret eylemen matlub-i kıt'a-yi padişahanem olduğu ve bu babda iğmaz ve tesamuh caiz olmadığı malumun oldukda bervech-i meşruh amel ve harekete ve infaz-ı emr-u irade-i şahaneme bezl-i vüs' makdiret ve hilafından mübaadet eylemen babında

Fi Evâsıt Safer Sene 227

Sayfa 47/Hüküm 104:

Halen Koca İli ve Hüdavendigâr Sancakları Mutasarrıfı Vezirim Elhac Aziz Ahmed Paşa İclalehuya Hüküm ki

Abolantlu Süleyman nam şakavetpiş bu esnada yigirmi otuz nefer eşkıya ile ale-l ğafle Mihaliçe dühul ve Mihaliç voyvodası hassa hasekilerinden Emin zide kadruhuyu ahz ve

habs ve kaza-i mezbur ahalisinin ihtiyar ve ahalisini celb ile voyvoda-i sabık Pankolozzadenin oğlu ağanızdır ben dahi baş ağasıyım deyu bazı kelimat-i tefvihile memleketi ihtilale vermek ve bu vechle ahaliyi kenduye tebeiiyet etdirmek daiyesinde olduğu mahallinden tahrirat inha olunup merkumun tiz olarak çaresine bakılmayıp iğmaz olunmak lazım gelse memleketi ifsad edeceğinden başka Mihaliçden gelecek zahire dahi külli hanel vereceği zahir ve bu mazarratcılar ve sai-i bil-fesad olan havenenin izale-i vücud-u habaset aluduna ikdam-ı hareket lazime-i mülkdariden idüğü bedihi ve bahir olmakdan naşı sen ki vezir-i müşarun ileyhsin vüsul-u emr-i şerifimde tarafınızdan muteber ve mücerrebin olan bir adamını mikdar-ı vafi asker ile ol tarafa irsal ve bağteten şakiy-i merkumun bir vechle sühuletle ahz ve idam lazimesine mezid ihtimam ve dikkat eylemen fermanım olmağın mahsus-u rikab-i müstetabımda işbu emr-i şerifim ısdar ve (boşluk) ile irsal olunmuştur imdi balada beyan kılındığı vechle tarafından mücerrebin olan bir adamını mikdar-ı vafi asker ile ol tarafa irsal ve şakiy-i merkumun idam ve izalesine dikkat ve bu babda bir güne şefaatevazir vukûyla şakiy-i merkum firar etdirilmek ve aralıkda fukara-yı raiyyet pazde huyul-ü hasar olmak misillü halet ve hareket vukua gelmemesi keyfiyyetini tayin ideceğin adamının guş-i huşuna gereği ilka ve tefhime mübaderet eylemen ve irade-i kıt'a-i mülukanem muktezasından idüğü malum-i gayretmelzumun oldukda bervech-i meşruh amel ve harekete ve tenfiz-i emr-i irade-i şahaneme mezid sa'i ve gayret ve hilafından tevakkı ve mübaadet eylemen babında

Fi Evâsıt Şaban Sene 227

Sayfa 48/Hüküm 105:

Kara Osman Zade Elhac Ömer Dame Mecdehuya Hüküm ki

Abolantlu Süleyman nam şekavet bu esnada yigirmi otuz nefer eşkıya ile ale-l gafle Mihalice dühul ve Mihalic voyvodası hassam hasekilerinden Emin zide kadrehuyu ahz ve habs ve ahalisini celb ile voyvoda-i sabık Pankolozzadenin oğlu ağanızdır ben dahi baş ağayım deyu bazı kelimat-i tefvihile memleketi ihtilale vermek ve bu vechle ahaliyi kenduye tabiiyet etdirmek daiyesinde olduğundan başka destan lazimesiçün Mihalic iskelesine merbut kazalardan mübayaası fermanım olan zehayirin dahi karin-i tatil ve tavikına cesaret etmek idüğü mahallinden ba tahrirat inha olub merkumun bir an akdem idam ve izalesiyle mefasidinin menine ve istirahat-i fukaraya dikkat eylemesi hususu halen Koca İli ve Hüdavendigâr sancakları mutasarrıfı düstur-u vezirim Aziz elhac Ahmed Paşa iclalehuya baferman-ı ali tenbîh ve tekid kılınmış olmağla sen ki Kara Osman zade muma ileyhsin müşarun ileyhin bu babda tarafına tevcihle tahrirat vürud

ider ise emr-u irade ve tahrir tenbîhi üzre âmel ve hareket iderek şakiy-i merkumun bir gün akdem izale-i vücudunu müstelzim olur esbabının istihsaline müsaraat eylemen fermanım olmağın tenbîhen ve ifhamen rikab-ı hümayunumdan işbu emr-i şerifim ısdar ve (boşluk) ile irsal olunmuştur imdi müşarun ileyhın bu babda tarafına ne vechle tahrirat vürud ider ise emr-u irade ve tahriri ve tenbîhen icrasıyla şakiy-i merkumun bir kadem akdem def-i şer ve mefasidini mucib olur halatın istikmaline dikkat etmen irade-i kıt'a-i seniyyem muktezasından idüğü ve iğmaz ve rehavet misillu memnû müşarun ileyhın iradesine muhalif hareket vukûna bir vechle rıza-yı aliyyem olmadığı malumun oldukda bervech-i meşruh amel ve harekete dikkat ve hilafından begayet hazer ve mübaadet eylemen babında

Fi Evâsıt Şaban Sene 227

Sasyfa 48/Hüküm 106:

Halen Koca eli ve Hüdavendigâr Sancakları Mutasarrıfı Vezirim Elhac Ahmed Paşa İclalehuya Hüküm ki

Mihalic voyvodalığı iki yüz yigirmi altı ve yedi senelerine mahsuben sıyaneten li-l fukara hassam hasekilerinden Emin haseki zide kadrehuya sünuh eden emr-i hümayunum mucibince ihale olunup voyvoda-i muma ileyh kaza-i mezkurda ikamet ve herhalden himayet ve sıyanet-i ahali ve istirahat-i fukara-yı raiyyeti mucib esbabın istihsaline dikkat etmek üzre iken bundan akdem nefy olunan voyvoda-i sabık Pankolozzade Haşimin oğlu olup kaza-i mezbur civarında kain hanesinde ikamet iden Lutfullah nam kimesne bu defa babası merkumun avenesinden yüz yüz elli nefer eşkıya ile gelip voyvoda-i muma ileyhın ale-l ğafle hanesini basup voyvoda kethudası olan Ahmed nam kimesneyi mecruh ve ol vechle kaza-i mezburu zabt idüp voyvoda-i muma ileyh ile kethudası merkum bertakrib yedlerinden tahlis-i giriban ile der saadetime gelmiş olduklarını ve husus-ı mezbur minval-i meşruh üzre vuku bulmuş olduğunu Mihalic mübayaacısı dahi ba tahrirat inha eyledigini ve hassam bostancı başısı Abdullah dame mecdehu livalığa takdim eyledigi takiriyle ifade idüp ancak Apoluntlu Süleyman nam şakavet başısı yigirmi otuz nefer eşkıya ile gelüp kaza-i mezburu zabt ve ahaliyi celb ile merkum Lutfullah ağazıdır ben dahi baş ağasıyım ve deyu bazı kelimat tefvihile ihtilal-i memlekete ictisar eyledigi bundan akdemce mahallinden ba tahrirat inha olunmağla sen ki vezir-i müşarun ileyhın mücerrebin olan bir adamını mikdar-ı vafi asker ile ol tarafa yakın idüp şakiy-i merkum Süleymanın idam ve izalesine dikkat eylemen babında sadır olan emr-i şerifimle sana ve bu babda senin ne vechle tahrir ve işarın vaki olur ise öylece amel ve hareket eylemesi muahharan sadır olan emr-i

şerifimle Kara Osman zade elhac Ömer dame mecdehuya tevcih ve tenbîh kılınmış ve voyvoda-i muma ileyh Emin bu defa tarafına gönderilmiş olan vüsul-ü emr-i şahanemden çend ruz mukaddemce bu babda sana hitaben sadır olan ferman-ı kaza cihanım mucebince tarafından mücerrebin olan bir adamını oltarafa tayin ve irsal ve muma ileyh Kara Osman zade ile bi-l muhabere tedabir-i lazimeyi imal iderek şakiy-i merkum Abolantlu Süleymanın bervech-i sühulet ve bağteten tertib-i cezasıyla voyvoda-i muma ileyh kema fi-s sabık kaza-i mezbur ifâl edilip olvechle tahsil-i emniyyet ve asayiş-i fukarayı mucib olur vesailin istikmaline bezl-i mekennet eylemen fermanım olmağın işbu emr-i şerifin ısdar ve (boşluk) ile irsal olunmuştur imdi voyvoda-i muma ileyh tarafına gönderilmiş olmağla çend ruz mukaddemce bu babda sadır olan emr-i şerifim mucebince derhal tarafından bir mutemed adamını mikdar-ı vafi asker ile ol tarafa gönderüp bir vech-i suhulet şakiy-i merkum Süleymanın bertakrib idam ve izalesine ve voyvoda muma ileyh dahi kema fi-l evvel voyvodalığa ifâl itdirüp istihsal-i şiraze-i nizam memleketi ve istirahat ve emniyyet ve asayiş-i fukarayı müstelzim olur hallerinin istikmaline dikkat eylemen irade-i seniyyem muktezasından idüğü malumun oldukda bervech-i meşruh amel ve hareket ve hilafından tevakki ve mübaadet eylemen babında

Fi Evâsıt Şaban Sene 277

Sayfa 49/Hüküm 107:

Bosna valisi sadr-ı esbak vezirim İbrahim Hilmi Paşa iclalehuya hüküm ki

Bosna eyaletinde vaki Hersek sancağında kain Mostar kazasının istihsal-i nizamı zımmında sen ki vezir müşarun ileyhsin tarafından mir-i miran-ı kiramdan Kilis sancağı mutasarrıfı Süleyman dame ikbalehuyu memur ve tayin etmiş isen dahi gerek kaza-i mezbur ve gerek Hersek sancağının havi olduğu kazalar ile Degişek ve Derniyak ve havalisinin zabt-u rabtıyla mezalim-i eşkıyanın defî ve eşkıya-i merkumenin daire-i itaate idhali ve hüsn-i nizama bend-ü tevsiki hususuna mübaderet eylemesi babında mir-i miran-ı muma ileyhın memuriyyetini şamil başka ve lazım olanlarla deveran eşkıyanın idamıyla tasfiye-i bilada ruhsat olunmak babında sana hitaben başka evamir-i şerifim ısdarı bu defa tarafından der saadetime tevarüd iden tahriratdan derc ve işar olunmuş vech-i meşruh üzre amel ve hareket eylemesi babında diğer sadır olan emr-i şerifimle mir-i miran-ı muma ileyh memur ve tayin kılınmış olmağla sen dahi meftur olduğun gayeret-i din ile ve hamiiyet-i kahriyyen lazimesince o makule eşkıyanın idamıyla tasfiye-i bilad ve idare-i ahval-i ibada dikkat eylemen fermanım olmağın mahsusan rikab-ı hümayunumdan işbu emr-i şerifim ısdar ve (boşluk) ile irsal

olunmuştur imdi mukteza-yı memuriyyet ve lazime-i dirayetin üzre o makule eşkıya ve fesedenin idamıyla tasfiye-i bilad ve istihsal-i esbab-ı istirahat-i fukaraya dikkat eylemen irade-i seniyyem muktezasından idüğü ve bu vesile ile kazıyye-i şekavetde medhali olmayan bicürm aceze makulesinin izz-ü töhmet ve isnad-ı kabahat ile teaddi vukûna rıza-yı aliyyem olmadığı malumun oldukda bervech-i meşruh amel ve hareket ve hilafından begayet tevakki ve mübaadet eylemen babında

Fi Evail Ramazan 227

Sayfa 49/Hüküm 108:

Halen Koca İli ve Hüdavendigâr Sancakları Mutasarrıfı Vezirim Elhac Aziz Ahmed Paşa İclalehuya ve zikri ati şakinin bulunduğu mahallin Kadısına ve Ayan ve sair Zabitanına Hüküm ki

Abolantlu Süleyman nam şaki bu esnada yigirmi otuz nefer eşkıya ile Mihalic kazasına dühul ile kaza-i mezburu zabt etmiş olduğunu sen ki vezir-i müşarun ileyhysin mesmûn oldukda derakab hazine katibin ile Gemlik ayanı Süleyman zide kadrehuya babuyruldu tayin ve irsal eyledigimde merkur Süleymanın bu vechle hareketi mahallinden batahırat derbar-ı şevketkararıma tahrir ve inha olmağla merkurun idam ve izalesi babında sadır olan emr-i şerifim dahi tarafına lede-l vüsul derhal muma ileyhimanın veralarından emr-i şerif-i mezkur dahi irsal olunup muma ileyhima Mihalic kenarına varup emr-i şerifim ile buyruldu mezkuru Mihalic naibiyle vücuh-u ahaliye irsal eylemişler ise de şakiy-i merkur naib ile vücuh-i memleketi cebren ahz ve tehassun etmiş olduğu Pankoloz oğlunun konağında habs ve girift etmiş olduğundan muma ileyhimaya ahaliden bir güne ianet olunmayarak şakiy-i merkur ile muharebeye ibtidar olundukda merkur tab aver-i tahammül olamayup bi-lahare firar etmiş ve şakiy-i merkurun bölük başlarından Zilli oğlu Osman ile avamı ve avenesinden beş nefer havenenin ser-i maktu'ları muma ileyhima caniblerinden tarafıma gönderilmiş ise de şakiy-i merkurun verasından dahi asker tayiniyle taharri olunmakda idüğü bu defa tarafından der saadetime tevarud iden tahrirat mealinden malum-u ilm-i alemdari-yi şahanem olmuştur şakiy-i merkur havene ve bağı makulesinden olup bi-eyyi vechin kan ele götürülüp izale-i vücuduyla şer ve mefasidinin defi irade-i şahanem muktezasından olmağla vüsul-ü emr-i şerifimde şakiy-i merkur ol havalide taharri ve tecessüs idüp her kimlerin yanına firar etmiş ve tehassun ve ihtifa daiyesine düşmüş ise ba eyyi vech-i kan ele getirilip mücazat-i layıkasının icrasıyla şer ve zararının meni ve

fukara-yı raiyyet ve sükkân-ı memleketin istihsal-i esbab-ı asayîşi ve istirahatlerini mucib olur hallerin istikmaline dikkat eylemen fermanım olmağın tekiden ve ihtimamen rikab-ı hümayunumdan işbu emr-i şerifim ısdar ve bervech-i tacil (boşluk) ile irsal olunmuştur imdi vüsul-ü emr-i alişanımın iktiza edenlere hakaret-i müekked ve mezid (50) buyruldu tahrir ve adamlar tayiniyle şakiy-i merkum ol havalide her kimlerin ve kangî kaza ayanının yanına firar etmiş ve ne mahallerde tahassun ve ihtifa olunmuş ise ala eyyi vechin kan ele götürüp izale-i vücuduyla keyfiyyeti serian der bar-i şevketkararıma tahrire ve fukara-yı raiyyet ve aceze-i memleketin emniyyet ve istirahatları vesailini istikmale müsaraat eylemen irade-i kıt'a-i şahanem muktezasından idüğü ve şakiy-i merkumu tesahhub ve himaye ve ayanıyla ketm ve ihfa veyahud bir takrib ile firara ictira edenleri ale-l gafle lede-l tahkik o makule kimesneler dahi eşkıya zümresinden madud olarak haklarında müntec-i rehavet olacağı malumun oldukda bervech-i meşruh amel ve hareket ve suret-i emr-u ferman-ı şahanemi lazım gelenlere tavsiye ve işar ederek icra-yı ferman-ı cihanmutaima dikkat ve iğmad ve rehavetden mücanebet eyleyesin ve siz ki şakiy-i merkumun bulunduğu mahallerin kadısı ayan ve sair muma ileyhimsiz mazmun-i emr-i şerifim sizin dahi meczumunuz oldukda şakiy-i merkumu kat'a tahassun ve himaye ile ketm ve ihfa etmeyüp ala eyyi vechin kan hayyen ve mahbusen müşarun ileyhe irsale bi-l ittifak ihtimam ve dikkat ve tesahhub ve himaye vukûyla vahimü-l akıbe olmakdan gayete-l gaye hazer ve mücanebet eylemeniz babında

Fi Evail Ramazan 227

Sayfa 50/Hüküm 109:

Limni Naibi ve Limni Voyvodası ve sair Zabitan zide Kadrehuma Hüküm ki

Mihalice voyvodası sabık Pankoloz oğlu Haşım Makro Kirmasti voyvodası Efendi oğlunun idamına ve cenab-ı miriye bir mikdar bedel itasıyla külliyyetlu muhallelfatını zabta cesaret idüp merkumun idamı lazım gelmiş ise de andan iğmaz ile ba hatt-ı hümayun sadır olan emr-i şerifle Limniye nefy ve icla olunmuş idi bu esnada merkum Haşımın efradlarından Abolantlu Süleyman nam şahıs Mihalice gelüp menfi Haşımın oğlu Lutfullahı zâmince ayan nasb idüp sizin ağanız budur ve ben dahi baş ağasıyım deyu hilaf-ı rıza harekete cesaretle memleketi ihtilale vermiş olduğu mahallinden tahrir ve inha olunup ol babda Koca İli ve Hüdavendigâr sancakları mutasarrıfı düstur vezir elhac Aziz Ahmed Paşa iclalehuya lazimü-s sudur olan emr-i şerifim ısdar ve tisyar olunmuş ve zuhur iden fesad ve ihtilal-i menfi merkum Haşımın hufyeten tahrir ve tefhimiyle olması melhuz olup nefis-i rikab-i şahaneme arz ve telhis olundukda Pankoloz

oğlu bir katil adam olmağla anın idamı kısas makamınadır şimdi emri yazılup ser-i maktu'nu bu tarafa gelmiş ve bu hatt-ı hümayun-i mehabetmakrun şerefriiz-i sudur olmağla siz ki naib ve voyvoda ve sair zabitan-ı muma ileyhimsiz vüsul-ü emr-i şahanemde menfi-i merkum Pankoloz oğlu Haşimin ahz ve cezasını tertib ve ser maktû'nu der saadetime irsal ve tisyara müsaraat eylemeniz fermanım olmağın işbu emr-i şerifim ısdar ve hassa hasekilerinden (boşluk) zide kadrehu ile irsal olunmuşdur imdi vüsul-ü emr-i alışanımda mâruz ve tayin olunan haseki muma ileyh mübaşeretiyle merkum Haşimin derakab cezasını tertib ve icra ve ser maktûnu der saadetime irsal ve isbale ikdam ve müsaraat ve hilafından begayet tevakki ve mübaadet eylemeniz babında Fi Evahir Şaban 227

Sayfa 50/Hüküm 110:

Nasuhzade Nasuh Zide Mecdehuya Hüküm ki

Havene-i devlet-i aliyyemden olup bundan akdemce cezası tertib kılınan Kalyoncu Ali nam nemekcezanın oğulları ve kethudasıyla sadakatle yanlarında olan emval ve eşya ve mücevheratı halen Koca İli ve Hüdavendigâr sancakları mutasarrıfı vezirim elhac Aziz Ahmed Paşa iclalehu tarafına irsale müsaraat eylemen hususu sen ki Nasuhzade muma ileyhsin mukaddem muahhar sadır olan evamir-i aliyyem ve müşarun ileyh tarafından gönderilen tahrirat ile sana tenbîh ve tekid olunmuş ise de bazı ağraz-ı namakbule irad ile icra-yı irade-i şahaneme sürat-i imtisal ve mutavaat etmeyüp müşarun ileyh tarafına iltifata ğayr-i şayan maruzat takdime cesaret etmekde olduğun zahir ve şakiy-i merkumun firarında yanında olan nükud ve mücevherat ve emval ve eşyayı saire ile memlu hurcunu yanına alub senin yanına getirmiş ve merkumun oğullarıyla kethudası ve İvaz zimmi ile bir nefer gulam ve bir nefer hıdmetkarını Boz Belen nam karyeye irsal ile anda ihtifa olunmuş olduğu maktul merkumun gulamı Hurşid ve mir-i ahuru Osman ve Mehmedin takrirlerinden malum-i ilm-i alem ara-yı şahanem olmuşdur maktul-i merkumun oğullarıyla kethudası ve saraver zimmi ile nükud ve mücevherat ve bi-l cümle emval ve eşyalarını tamamen ve serian müşarun ileyh tarafına irsal eylemen hususuna irade-i kıt'a-i hümayunum tealluk idüp ol babda ekidü-l mazmun hatt-ı hümayun-u mehabetmakrun şerefriiz-i sudur olmağla bundan sonra şudur budur deyu kat'a beyhude imrar-ı vakt etmeyüp işbu emr-i şerifim tarafına vasıl olduğu gibi gadab-ı şahanemden sana selamet-i hal lazım ise elbette ve elbette merkumun oğullarıyla kethudası ve sadak zimmi ile gerek maktul-i merkumun ve gerek bunların yanlarında mevcut nükud ve mücevherat ve emval ve eşyanın bir hardalı ketm ve ihfa

olunmaksızın serian müşarun ileyh tarafına irsaliyle ve bade izin dahi bunların irsallerinde iğmaz ve rehavet veyahud mahall-i ahara firarlarına ruhsat vermek daiyesine teşebbüs eder isen sen dahi bağı ve asi güruhundan madud olmayup senin hakkında bab-ı afv ve şefaet mesdud olarak senin dahi kaydın görülüp giriftar-ı ceza ve husran olacağın musammem ve mukarrer olmağla ana göre davranup icra-yı irade-i şahaneme ve tahsil-i selametinle damin-i dermeyan gayret eylemen fermanım olmağın tenbîhen ve tekiden ve seni hab-ı gafletden olduğuna mahsusana rikab-ı müstetabımda işbu emr-i şerifim ısdar ve hazinem hasekilerinden (boşluk) zide mecdehu ile irsal olunmuştur imdi vüsul-ü emr-i şerifimde encamkari ve tama ve gaflet ile giriftar olacağın ateş-i gadab ve ikab-ı şahanemi etrafiyla mutalea idüp maktul-ü merkumun oğullarıyla kethudasını ve Sarak zimmi ile bilcümle mücevherat ve nükud-ü hasis ve nefis bilcümle emval-ü eşyalarını elbette ve ebette acilen ve müsaraatan müşarun ileyh tarafına irsal ile tahsil-i rıza-yı şahaneme dikkat eylemen irade-i kıt'a-i cihaddaranem muktezasından idüğü ve bundan sonra dahi şudur budur deyu uzr-u illet vukuuyla maruzat takdimine cesaret eylemen lazım gelür ise vebali boynuna olsun nice gazab-ı şahanemden senin için tahlis-i can berâet ani-l ihtimal olduğunu bilüp ana göre icra-yı ferman-ı cihanmutaima ve tahsin-i selametine dikkat ve hilafı vaza cesaretle mübtela-yı eşedd-i ukubet ve ceza olmakdan nefsinı sıyanet eylemen babında

Fi Evail Şevval 1227

Sayfa 51/Hüküm 111:

Burse Naibine ve Mütesellimine ve Ayan ve Zabitan ve Vücuhi Ahali ve Bilcümle İş Erlerine Hüküm ki

Abolantlu Süleyman nam şaki bundan akdemce yigirmi otuz nefer eşkıya ile Mihalic kazasına dühul ve kaza-i mezburu zabt etmiş olduğu halen Koca İli ve Hüdavendigâr sancakları mutasarrıfı düstur-u vezirim Elhac Aziz Ahmed Paşa iclalehunun mesmu' oldukda derakab hazine kethudası ile Gemlik ayanı Süleyman zide kadrehuya ba buyruldu tayin ve irsal olunmuş ve merkum Süleymanın bu vechle hareketi ve ahaliye tahvif ile Pankoloz oğlunun oğlu ağanızdır ben dahi baş ağasıyım deyu fesadı mucib kelimat-ı tefvihile ihtilal-i memlekete ve Mihalic voyvodası haseki emini zide mecdehuyu ahz ve habse cesaret eylediği mahallinden ba tahrirat der saadetime inha ve isfar olunmuş olmağla merkumun idam ve izalesi babında sadır olan emr-i şerifim müşarun ileyh tarafına lede-l vüsul memureyn-i muma ileyhimanın vürud ferman-ı emr-i şerif-i mezkur dahi irsâl olunan muma ileyhimaya Mihalic kenarına varup emr-i şerif-i

mezkur ile buyruldu-yu mezkuru Mihalic naibiyle vücu-u ahaliye irsal eylediginde şakiy-i merkum naib ile vücu-u memleketi cebren ahz ve tahassun olunmuş ve Pankoloz oğlunun konağında habs ve girift eylemiş olduğundan ve memuran-ı muma ileyhimaya ahaliden bir güne ianet olunmayarak şakiy-i merkum ile muharebeye ibtidar olundukda merkum bir vechle tab aver-i tahammül olmayıp bilahare firar etmiş ve şakiy-i merkumun bölük başlarından Zilli oğlu Osman ile gulamı ve avenesinden beş nefer havenenin ser maktûları müşarun ileyh canibine gönderilmiş ise de şakiy-i merkumun verasından asker tayiniyle taharri olunmakda olduğu ve haseki muma ileyh dahi kemâ kâne voyvodalık mezkure ifâl olunarak vukû bulan fesad mündefi' olmuş idüğü müşarun ileyh tarafından mukaddemce bu defa der bar-ı şevketkarar-ı mülukaneme tevarüd iden tahrirat mefahiminden malum-u ilm-i alem ara-yı şahanem olmuşdur şakiy-i merkumun bi-eyyi vechin kan ele götürülmesi hususuna irade-i hümayun müteallik olup ol babda katiyyü-l müfad hatt-ı hümayun-u mehabetmakrun-i şahanem şerefiz-i sudur olmağla merkumun bi-t taharri ahz-ü girifti çend ruz mukaddemce sadır olan emr-i şerifimle müşarun ileyh ve sair iktiza edenlere tenbîh-i ekid olunmuş ise de merkumun bieyyi hal zahire ihracı irade-i hümayunum muktezasından ve merkum tahlis-i can ümidiyle Buruse canibine firar etmiş olacağı melhuzatdan olmağla sen ki ayan-ı muma ileyhşin şakiy-i merkum Buruseye firar ve dehalet ve ihtifa daiyesine düşmüş ise kimesne tarafından kat'a tesahub ve ihfa olunmayup bi-t taharri alına ve alına ele götürülüp mahbusen ve mukayyeden müşarun ileyh tarafına gönderilmesine dikkat ve icra-yı irade-i şahaneme ziyade ikdam ve müsaraat etmen fermanım olmağın huzur-u rikab-ı hümayunumdan işbu emr-i şerifim ısdar ve bervech-i tacil (Boşluk) ile irsal olunmuşdur imdi şakiy-i merkum bağı ve tuğyan ile meluf vacibü-l izale bir hain olmağla merkumu tesahhub ve himaye kaydına düşenler ve tebdil-i heyet ile bir takrib mahall-i ahara firarına ruhsat verenler dahi bağı ve asi zümresinden madud olub anların dahi vahi uzrüne iltifat ile haklarında rica-i şefaât kabul olunmayup o makuleler dahi mazhar-ı eşedd-i ukubet ve ceza olmaları emr-i musahhah ve mukarrer olduğunu etrafiyla teammül ve mülahaza idüp vüsul-ü emrimde şakiy-i merkum Buruse tarafına firar etmiş ve mahallinde ihtifa daiyesine düşmüş ise kat'a emn-ü zaman verilmeyüp alına ve alına ahz ve mahbusen ve mukayyeden müşarun ileyh tarafına irsale ihtimam ve cidd-i tam eylemen irade-i kıt'a-i şahanem muktezasından idüğü ve maâz olunan merkumu tesahhub ve himaye daiyesiyle iğmaz ve rehavet olunmak veyahud tebdil-i heyet ile ol tarafdı hafice mahall-i ahara firar etdirilmesi lazım gelür ise bu babda uzr-u illetin müsmir olmayup bu husus senin ve

hukkam ve sairleri haklarında vahamet ve nedametini netice verecegi cezmen yakinen malumun oldukda ana göre davranup icra-yı ferman-ı cihanmutaıma dikkat ve hilafından mücanebet eylesin ve siz ki naib ve mütesellim ve sair muma ileyhimsiz mazmun-i emr-i şerifimi etrafiyla mutalea iderek şakiy-i merkumu ele getirip mahbusen müşarun ileyh tarafına irsale dikkat ve tâviz ve tesamuh vukûyla vahimü-l akıbet olmakdan nefsinizi sıyanet eylemeniz babında

Fi Evâsıt Ramazan Sene 227

Sayfa 52/Hüküm 112:

Bir sureti Seferihisar Günyüzü naibine ve ayan ve saire (boşluk) aslı gibi

Sayfa 52/Hüküm 113:

Bir sureti Beğpazarı naibine ve ayan ve saire (boşluk) gönderildi

Sayfa 52/Hüküm 114:

Bir suretiKarahisar (...) naibine ve ayan ve saire (boşluk) ber siyak

Sayfa 52/Hüküm 115:

Bir sureti Kütahya naibine ve mütesellim ve saire (boşluk) ber siyak

Sayfa 52/Hüküm 116:

Bir sureti Sancak naibine ve ayan ve saire (boşluk) bitıbk-ı siyak

Sayfa 52/Hüküm 117:

Bir sureti Nasuhzade Nasuh zide mecdehuya (boşluk) kezallik

Sayfa 52/Hüküm 118:

Bir sureti Uşak naibine ve voyvoda ve saire

Sayfa 52/Hüküm 119:

Bir sureti bervechi muhassıllık Bolu ve Viranşehir sancakları mutasarrıfı mir-i mirana ve liva-i merkumun hukkamına ve ayan ve saire Bolu ve Viranşehir sancaklarından taharri olunarak bulunduğu mahalden ahz ve müşarun ileyhe irsal için aslı tatbikan iktizasına göre

Sayfa 52/Hüküm 120:

Bir sureti Hamid sancağı mutasarrıfı vezire ve liva-i mezburda vaki kazaların hukkamına ve saire (boşluk) Boluya yazıldığı gibi

Sayfa 52/Hüküm 121:

Bir sureti Aydın muhassılı Kapucubaşı Mehmed dame mecdehuya ve liva-i mezkurun hukkamına ve saire (boşluk) keزالik

Sayfa 52/Hüküm 122:

İcray-ı tarih-i mezbur mühimme torbasında mahfuzdur vefat

Paşa-yı muma ileyh cezire-i merkumeye vasıl olup münasib mahalde ikamet etdirildigini natık vürud olan ilama ba ferman şerh verildi

Fi 19 L sene 227

Bir sureti Müşarun ileyh Aziz Paşa iclalehuya (boşluk) asılda ve suretlerde evrak-ı evamir-i aliyye beyan olunarak kendüsü dahi müşarun ileyhime kağıdlar tahrir ve âyan muma ileyhime ve mahfî olan mahallerin hukkam ve ayanına mezkur buyrulduklar irsaliyle şakiy-i merkumu sırran ve alenen taharri ederek bi-eyyi hal ele getirüp icra-yı irade-i şahaneye müsaraat eylesün efendi bu babda

Sayfa 52/Hüküm 123:

Sabıkan Rikab-ı Hümayunum Kaimmakamı olup İstanköy ceziresinde ikamete memur kılınan Şakir Ahmed Paşa Dame Mealihiye ve İstanköy Naibine Dergah-ı Muallam gediklilerinden olup Paşa-yı muma ileyhi isale mübaşir tayin olunan Hoca Paşalı Süleyman Zide Mecdehuya Hüküm ki

Sen ki Paşa-yı muma ileyhsin bu defa hasb-el iktizâ kaimmakamlıktan azl ile mütekaiden İstanköy ceziresine memuriyyetin hususuna irade-i şahanem tealluk etmekle mübaşir muma ileyh refakatıyla bu gün bu taraftan hareket ve cezire-i mezkureye varıp ikamet eylemen fermanım olmağın memuriyyetini şamil işbu emr-i şerifim ısdar ve mübaşir muma ileyh ile irsal olunmuşdur imdi keyfiyyet ve memuriyyetin malumun oldukda berveci-i muharrer bu gün hareket ve İstanköy ceziresine varup ikamet ve idame-i umur ve devlet ve kıvam fûrûş kenc ve avanene iştigal ve muvazabet eylesesin ve sen ki mübaşir muma ileyhsin paşa-yı muma ileyhi bi-l istishab cezire-i mezkureye abad ve vüsulünü müşir ilam ve tahrirat ahzıyla avdete sa-i bihemak eylesesin ve sen ki naib muma ileyhsin vüsulünde paşa-yı muma ileyhi cezire-i mezburede bir münasib mahalde ikame ve ikad ile ve vüsulünü mübaşir-i muma ileyh ile der saadetime tahrir ve işaret eylemen babında

Fi Evail Ramazan Sene 227

Sayfa 53/Hüküm 124:

Koca İli ve Hüdavendigâr Sancakları Mutasarrıfı Vezirim Elhac Aziz Ahmed Paşaya Hüküm

Bazarköyü âyanı Esad beğ nam kimesne olduğu mahalde kalâlar bina ve toplar vazıyla zir-i destan olan ahali-i memleket ve fukara-yı raiyyete hilaf-ı şariat-i garra ve muğayir-i

rıza enva-i mezalim ve teaddiyata ictisar ve sefere memur oldukca gah maktul Kalyoncu Alinin şer ve mazarratından adem-i emniyetini bahane ve gah ağrar-ı vahiye serdiyle emr-i üli-l emr adem-i itaat ve aralık buldukca civarında vaki Burakabad ve Kumla-i Sağır ve Kebir taraflarına irsal-i hasar etmekde olduğu ve hatta geçenlerde Emir vali karyesini ihrak bi-n nar idüp gasb-i emval ve katl-i nüfus ve hetk-i ağraz misillü etvar-ı şakavetkaraneyi âbad etmiş olduğundan fukara-yı raıyyet ve sükkân-ı memleket şer ve mazarratından meslub ihraç oldukları mütevatiren malum olup mezalim ve teaddiyyatını tervic için aralıkda ocağ-ı amirem tarafına mahsubiyyet iddiasında olduğundan fimabad etvar-ı bağıyaneden tekid ve başında olan askeri dağıdup ve yaptığı kuleleri hedm ve topları teslim ile beş on nefer adamıyla çiftliğinde kendü halde ikamet ve rıza ile ve rıza-yı devlet-i aliyyemi tahsile müsaraat eylemek üzre ocak-ı amirem tarafından tefhim ve bendi şamil mektub tahrir ve mahsus ocak yazıcısıyla nakl ve tesyir olunmuş ise de kabul etmeyüp birbirine mübayin ve münakız azar-ı vahiyeden ibaret cevablar vererek mübaşirini iade ile etvar-ı sabıka ve harekat-ı bağıyanesinde musırr olduğu gelen kağıdı melinden ve mübaşirinin takririnden malum-i ilm-i alem ara-yı husrevanem olup bu makule muzırr-ı ibad ve sai bi-l fesad olan havenenin izale-i vücuduyla şer ve mazarratından ibad ve bilad tahlis lazime-i mülkdariden olduğuna binaen şakiy-i merkumun hakkında istifta olundukda bihi padişah-ı ruy-i zemin halledallahü teala hilafına ila yevmi-d din hazretlerinin itaatinden huruc ve asker cemiyle tuğyan idüp sakin olduğu mahalde kuleler bina ve toplar tedarik ve fukaraya mal satup cebren ahz iden zide taraf-ı devlet-i aliyyeden kendü halinde olup maiyyetinde olan haşeratı def ve kuleleri hedm ve topları mahallerine irsal idüp tuğyanı terk eyle deyu tenbîh olundukda itaat ve inkıyad etmeyüp efal-i salifesinde ısrar ve vücuhla İbadullahı ızzar ile sai bi-l fesad olduğu şer'an sabit olsa mezburun şer ve mazarratından tathir-i bilad ve tahlis-ı ibad vacib olmağla mezburun ve ana tabii olanların defleri mümkün olmayup mukateleyle tesaddi ederler ise emr-i veliyyü-l emr ile şerlerini def için katl olunmaları caiz olur mu elcevab olur deyu cenab-ı şeriat-i garradan fetva-yı şerife verilüp üli-l emr-ü ensar eylediği ocağ-ı amirem tahriratına itaat etmeyüp civar-ı saltanat-ı seniyyemde mütegalibane etvar-ı nabercaya mütecasir olan şahs-ı zalimin dirliğini def eyledim ocağ-ı amiremde ve mahall-i sairede dahi hafi ve celi şahs-ı merkumu istishab ve firarında saklamağa heves eden dahi eşkıyadandır bu makule zulüm ile alude zalim ve gaddarlar başlarına biraz haşerat cem edip ekip biçip reaya fukarasını harab ediyorlar benim iradem fukara-yı raıyyeti muzırlardan halas içündür başka muradım yokdur şimdi Aziz Paşa ve etraf kazalara ekberu-l mazmun fermanlar neşr olunsun şahs-ı merkumun

idamına ikdam-ı tam olunsun deyu hatt-ı hümayun-u mehabetmakrunum cevazdir-i sudur olmakdan naşı sen ki vezir-i abd-i tesmir müşarun ileyhsin verilen fetva-yı şerife ve sadır olan hatt-ı hümayunum mucebince taraf-ı şahanemden istiklal-i tam ve ruhsat-ı kamile ile şakiyy-i merkum Esadın ahz ve idamına memuriyyetin hususuna irade-i kıt'a-i mülukanem tealluk idüp Karamürsel ve İznik ve Akhisar Geyve ve Lefke ve Begşehir Buruse ve Atabazarı ayanlarının mâiyetine memuriyyetini havi diger emr-i alışanım ısdar ve tisyar olunmağla memuriyyetini muhtevi işbu emr-i şerifim ısdar ve (boşluk) ile irsal olunmuşdur imdi sen vüzera-yı izamım beynlerinde rüşd-ü rayet ve kar agahi ve gayr ile mevaki ve isbat-ı mürîri meyârı hayrhahı ve sadakat ederek mesbuku-l hıdme olmanla tarafından bi-l vücuh hüsn-i zan ve itimad-ı mülukanem derkar ve bu babda sana vücuhla istiklal-i tam ve ruhsat-ı kamile verilip cümle memurlar haklarında şer ve şikayetin nezd-i hümayunumda makbul ve muteber olmakla böyle vacibü-l izale hainin inşaallahü teala müddet-i kalile zarfında ahz-ü idamına muvaffak olarak zir-i nefsinde zebun ve bihuzur olan aceze-i raiyyetin istihsal-i emn-ü istirahatlarına sa-i emn eylemen memul ve matlub-i husrevanem idügi ve maiyyetin memurlarından ve sairden seninle beraber emir ve dirayetin üzre sadıkane ve rızacuyane çalışanların hıdmet ve sadakatleri feramüş olmayup mazhar-ı teveccühât-i şahanem olacaklarından şübhe olmayup mazhar-ı mükafat olacakları ve zaruri kenduye tebeiyyet edenler dahi şimdi taraf-ı devlet-i aliyyeme meyl ve itaat edenlere teaddi olunmayup şakiy-i merkumun tarafdarlığında ısrar ve hafi ve celi itaatına ictisar edenler eşkıya hükmünde olup haklarından gelinecegi musahhah ve mukarrer olduğu malum-u gayret melzumun oldukda mazmun-i emr-u ferman-ı hümayunumu lazım gelenlere ilan ve işaat ve kazalar ayalarından ve sairden iktiza edenleri tarafından buyrulduklar tahrir ve adamlar tesyiriyle maiyyetine celb birle şakiy-i merkumun üzerine varup her taraftan hasr ve tazyik ederek ba avn-i bari ahz ve idamına ve şerr-i mazarratından vedia olan fukara-yı raiyyeti tahlis ile cümlelerin taraf-ı hümayunum için isticlab ve deavat-i hayriyyeye kemaliyle itina ve dikkat eylemen babında

Fi Evail Ramazan Sene 227

Sayfa 54/Hüküm 125:

Koca İli ve Hüdavendigar Sancaklarında vaki Kazaların Ayanları zide mecdehuma hüküm ki

Bazarköyü âyanı Esad beğ nam kimesne olduğu mahalde kalalar bina ve toplar vazıyla zir-i destan olan ahali-yi memleket ve fukara-yı raiyyete hilaf-ı şeriat-i garra ve muğayir-i rıza enva-i mezalim ve teaddiye ictisar ve sefere memur oldukca gah maktul

Kalyoncu Alinin şer ve mazarratından adem-i emniyetini bahane ve gah azar-ı vahiye serdiyle emr-i üli-l emre adem-i itaat aralık buldukca civarında vaki Burakabad ve Kumla-i Sağır ve Kebir taraflarına irsal-i hasar etmekde olduğu ve hatta geçenlerde Emirdereli karyesini ihrak bi-n nar edip gasb-i emval ve katl-i nüfus ve hetk-i araz misillü etvar-ı şekavetkaraneyi itiyad etmiş olduğundan fukara-yı raiyyet ve sükkân-ı memleket şer ve mazarratından meslubü-i ervah oldukları mütevatiren malum olup mezalim ve teaddiyatını tervic için ol tarafda ocağ-ı amirem tarafına mahsubiyyet iddiasında olduğundan fimabad etvar-ı bağıyaneden kaffe-i yed ve başında olan askeri dağıdıp ve yaptığı kuleleri hedm ve toplarını teslim ile beş on nefer adamıyla çiftliğinde kendü halinde ikamet ve rıza-yı maadalet-i aliyyemi tahsile müsaraat etmek üzre ve ocağ-ı amirem tarafından mektub tahrir ve mahsus ocak-ı aliyyeye ba's ve tesyir olunmuş ise de kabul etmeyüp birbirine mübayin ve munakız azar-ı vahiyeden ibaret cevablar vererek mübaşirini iade ile etvar-ı sabıka ve harekat-ı bağıyanesinde musırr olduğu gelen kağıdı mealinden ve mübaşirinin takririnden malum-u ilm-i alem ara-yı husrevanem olup bu makule muzırr-ı ibad ve sai bi-l fesad olan havenenin izale-i vücuduyla şer ve mazarratından İbadullahı tahlis lazime-i mülkdariden olduğuna binaen şakiy-i merkumun hakkında istifta olundukda bihi padişah-i ru-yi zemin halledallahü teala hilafetehu ila yevmi-d din hazretlerinin itaatından huruc ve asker cemiyle tuğyan idüp sakin olduğu mahalde kulelerden ve toplarından ve fukara mal satup cebren ahz iden zir-i taraf-ı devlet-i aliyyeden kendü halinde olup maiyyetinde olan haşeratı def ve kuleleri hedm ve topları mahalline irsal edip tuğyanı terk eyle deyu tenbîh olundukda itaat ve itikad etmeyüp ef'al-i sabıkasında ısrar ve vücuh ile İbadullahı ızrar ile sai bi-l fesad olduğu şeran sabit olsa mezburun şer ve mazarratından tethir-i bilad ve tahlis-i ibad vacib olmağla mezburun ona tabii olanların def'leri mümkün olmayup mukateleye tesaddi ederler ise emr-i veliyyü-l emr ile şerlerini def' için katl olunmaları caiz olur mu el-cevab olur deyu cenab-ı şeriat-i garradan fetva-yı şerife verilüp ülü-l emr ve istinad eylediği ocağ-ı amirem tahriratına itaat etmeyip civar-ı saltanat-ı seniyyemde müteğallibane etvar-ı nabecaya mütecasir olan şahs-ı batılın dirliğini def' eyledim ocağ-ı amiremden ve mahall-i saireden hafî ve celi şahs-ı merkumu istishab ve firarında saklamağa heves eden dahi eşkıyadandır bu makule zulm ile alude zalim ve gaddarlar başlarına biraz haşerat cem edip ekip biçen reaya fukarasını harab ediyorlar benim iradem fukara-yı raiyyeti mezalimden halas içindir başka meramım yokdur şimdi Koca İli ve Hüdavendigâr sancakları mutasarrıfı düstur-u vezirim elhac Ahmed Aziz Paşa iclalehuya ve etraf kazaya ekidü-l mazmun fermanlar neşr olunsun şahs-ı merkumun

idamına ikdam-ı tam olunsun deyu hatt-ı hümayun-u mehabetmakrunum celadetriz-i sudur olmakdan naşı siz ki kazalar ayanları muma ileyhimsiz verilen fetva-yı şerife ve sadır olan hatt-i hümayunum mucebince müşarun ileyh taraf-ı şahanemden istiklal-i tam ve ruhsat-ı kamile ile şakiy-i merkurum Esadın ahz ve idamına memur ve tayin kılınmağla müşarun ileyhın maiyyetine memuriyyetiniz hususuna irade-i kıt'a-i mülukanem tealluk edip müşarun ileyhın tarafınıza ne vechle buyruldu ve tahriratı vürud eder ise derhal maiyyetine varıp şakiyy-i merkurumun ahz-ü idamına ikdam ve gayret eylemeniz fermanım olmağın memuriyyetinizi havi işbu emr-i şerifim ısdar ve (boşluk) ile irsal olunmuştur imdi bu babda taraf-ı şahanemden müşarun ileyhe istiklal-i tam ve ruhsat-ı kamile virilüp cümle memurlar haklarında şükr-ü şikayeti nezd-i hümayunumda makbul ve muteber olmağla müşarun ileyhın taraflarınıza ne vechle buyruldu ve tahriratı varid olur ise derakab tahrir ve tenbîhi üzre amel ve hareket edip şakiy-i merkurumun ahz ve idamı hususunda bi-l ittifak ibraz-ı müddeaya-yı sadakat ve gayret eylemeniz matlub-i kıt'a-i mülukanem idüğü ve müşarun ileyhın buyruldu ve tahriratına mutavaat ve emr-u nizamı üzre sadıkane ve cansiperane çalışanların hıdmet ve sadakatleri feramüş olunmayup mazhar-ı teveccühât-i şahanem olacağınızda şübhe olmadığı ve zaruri kenduye tebeiiyet edenlerden şimdi taraf-ı devlet-i aliyyeme meyl ve itaat edenlere teaddi olunmayup şakiy-i merkurumun tarafdarlığında ısrar ve hafı ve celi ianete ibtidar edenler eşkiya hükmünde olmalarıyla o makuleler haklarından gelineceği musahhah ve mukarrer olduğu malumunuz oldukda bervech-i muharrer müşarun ileyhın tarafınıza varid olan buyruldu ve tenbîhi mucebince maiyyetine varıp emr-u işarı üzre tayin ve istihdam eylediği vechle şakiy-i merkurumun üzerine varıp her taraftan hasr-u tazyik ederek ba avn-i bari hain-i merkurumun ahz ve idam ve vedialar olan fukara-yı raiyyeti şer ve mazarratdan tahlis ile icary-ı emr-u irade-i şahaneme ikdam ve müsaraat ve hilafından gayete-l gaye tevakki ve mücanebet eylemeniz babında

Fi Evâsıt Ramazan Sene 227

Sayfa 55/Hüküm 126:

Bir sureti dergah-ı muallam kapucı başlarından Karamürsel ayanı Osman beg dame mecdehuya ve İznik ayanı Mir Mustafa ve Akhisar Geyve ayanı Balabanzade Mir Mustafa ve Lefke ayanı ve Begşehir Buruse ayanı hassa silahşörlerinden Sarıca Osman ve Atabazarı ayanı zide mecdehuma müşarun ileyh maiyyetiyle memuriyyetlerine irade-i aliyye tealluk etmekle vüsul-ü emr-i şerifimde derhal hareket ve maiyyetiyle varup emr-i dirayeti üzre amel ve hareket ederek şakiy-i merkurumun ahz ve idamına müsaraat eylemeler için

Sayfa 55/Hüküm 127:

Koca İli Sancağı Mutasarrıfı Vezirim Aziz Elhac Ahmed Paşa İclalehuya Hüküm ki Bazarköy kazası muhtarı ser-turnabi Esadın bundan akdem Burakabad ve Bazarköyü ahalilerini perakende ve perişan ederek Umur beg ve Kumla-i Sağır ve Kumla-i Kebir ve Bekli karyelerini basup hilaf-ı şeriat-ı garra ve mugayir-i rıza ahali ve fukaranın emval ve eşya ve hayvanlarını yağma ve garet ve katl-i nüfus ve hetk-i araz misillü enva-i mezalim ve teaddiyata cesaret etmiş olduğundan maada merkum bu defa dahi Emrudlu karyesini ihrak bi-n nar edip fukara-yı raiyyetin emn-ü rahatları külliyyen meslub olarak sai bi-l fesad olduğu beyanıyla rahmen li-l fukara merkumun icra-yı tedibiyle zulmü teaddisinin men-ü defî hususu bu defa Gemlik tarafından der saadetinde takdim olunan ilam ve mehazır ve arzuhallere istida istirham olunup merkum ocaklu zümresinden olmağla zulm-ü teaddisinin men-ü defî ve tedibi hususunun icrası tedabiri sekban başı tarafından istilam olundukda mir merkum ocaklu zümresinden ise de kaza-i mezburun muhtarı olduğundan başka derebegi makulesinden ve ocağa istinadı isnad-ı ma lem yekun kabilinden olup fukara ve zuafaya zulüm ve teaddisi evrak-ı varide mealinden müsteban ve civar-ı saltanat-ı seniyyemde o makule hilaf-i şer ve mugayir bağiyane harekete cesaret edenlerin tedibat-i layıklarının icrası lazimedden olup ancak ocakdan mübaşir tayini ve Koca İlinde mevcut derebegi ve muhtarların memuriyyetleriyle merkumun tedibine şuru' olunsa itaat etmeyeceği ve muhtarlar birbirlerine düşüp iki fırka olarak fukaranın paymal olacakları zahir olduğundan bahisle merkumun tedibi maddesine bir vezir memur kılınmağa muhtac idüğünü ilam edip mir-i merkumun tedibi hususu sen ki vezir-i müşarun ileyhın sana havale olunur ise hakkından geleceğini mukaddemen der saadetime tahrir etmiş olduğun malum-u hümayunum olup el-halet hazihi merkumun hareket-i bağiyanesi gün begün müzdad olmak mülabesesiyle bir güne gaile-i haile olmayarak tedibi uhdene ihale olunması hususuna irade-i şahanem müteallik olup ol babda hatt-ı hümayun-u mehabetmakrun-u mülukanem şerefyafte-i sudur olmağla memuriyyetini havi rikab-ı hümayunumdan işbu emr-i şerifim ısdar ve memhuren ve mahfiyyen (boşluk) ile irsal olunmuştur imdi sen vüzera-yı izamımın rüşd ve reviiyyet ve mehabetşinasi ve dirayet ile şühret şiarlarından olup hakkında bi-l vücuh hüsn-i teveccüh ve itimad-ı şahanem derkar ve şakiy-i merkumun hilaf-i şer-i şerif vediatullah olan fukara ve zuafaya vaki olan zulm ve teaddisi ve hareket-i bağiyanesi cümle indinde aşıkâr vacibü-l izale bir habasetkar olmağla mecbul olduğun rüşd-ü reviiyyet ve kar-ı agahi ve fetanet muktezası üzre merkumun tarafına bir güne serreşte vermeyerek uslub-i hakimane ve tedabir-i

dilfiribane ile ele götürüp mücazat-ı layıkasını icra ve zir-i tegallübünde zebun ve bihuzur olan aceze-i raiyyeti tahlisa sa-i evfa eylemen matlub-i padişahanem idüğü ve su-i tedbir ve tehavün ve taksir vukûyla bir gaile-i haileye müntic olarak aralıkda fukara-yı raiyyetin bazide-i huyhul-u hasar olmalarına rıza-yı hümayunum olmadığı malumun oldukda göreyim seni bu babda lazım gelen tedabir-i saibenin icrasıyla tenfiz-i emr ve irade-i husrevaneme bezl-i ciddi mekinet ve hilafından ittika ve mübaadet eylemen babında

Fi Evahir Cemâziyel-evvel Sene 227

Sayfa 56/Hüküm 128:

Halen Koca İli ve Hüdavendigar Sancakları Mutasarrıfı Vezirim Elhac Aziz Ahmed Paşa İclalehuya Hüküm ki

Sen ki vezir gayret-semir müşarun ileyhsin mukteza-yı memuriyyet ve lazime-i hamiiyet ve dirayetin üzre Bazarköy ayanı Esadın üzerine hareket ve müretteb maiyyetin olan müteayyinan ve asakir ile şakiy-i merkumun olduğu mahalle varup haric-i şehirde bina eylediği kebir ve sağır otuz altı aded kalelerine müteaddid topar vaz ve kasaba-i mezburenin etrafına taşarak divarlar ve şaranbu ve kapularına topar tabiyesiyle metanet vermiş ise de müsteinen billahi teala hasr ve tazyik ve top ve humbara endahıyla muharebeye ibtidar olundukda ba avn-i bari kuvvet-i kahire ve savlet-i bahire-i saltanat-ı seniyyeme tab aver-i tahammül olamayup firar etmiş ve verasından asker tayiniyle cevanib-i erbaaya tahrirat ve buyrulduklar ve adamlar tisyarı ile taharri olunmakda olduğu ve kaleleri hedmine mübaşeret olunduğu ve bundan akdem Mihalic kazasına dühul idüp firari Süleymanın bölükbaşısı Cafer nam şaki merkum Esadın firarında iki nefer avenesiyle Katırlı tarafında ahz ve idam ve ser-i maktû'u der saadetime tesyir kılındığı ve firari merkum Esadın emval ve eşyası taharri ve sual olunmuş ise de emval ve eşya ve hayvanata dair bir nesne olduğu olmayup aldığı emval-i fukarayı top ve barut ve mühimmata ve başında olan haşerata sarf etmiş ve konağında olan mefruşat ve esliha makuleleri muhterik olup karyesinde olan çiftliği dahi iyaline birerinden intikal eylemiş olduğu tafsilatı bu defa tarafından der bar-i şevketkararıma tevarüd eden tahrirat sadır etmekten malum-u ilm-i alem ara-yı husrevanem olmuşdur tahrirat-ı varidenin huzur-u hümayunuma arz ve takdim olundukda huda berhudar eylesin hurmeti pesendide-i hümayunum olmuşdur firarinin malını bulur isen kalelerinin hedmiyyesi ve nakliyyesine sarf eylesün bu makulelerin malını kendini huda kahr eylesin deyu hatt-ı hümayunum şevketmakrun-i şahanem şerefriiz-i sudur olup senin ve

maiyyetinde seninle beraber emr-u re'yn üzre hüsn-i hıdmet ve sadakat eden sadık kullarımdan ayanların sâ-i ve hıdmetleri nezd-i hümayunumda karin-i pesend-ü aferin olarak dua-yı hayr-i padişahaneme mazhar olmuşsunuzdur sen hayrhah-ı saltanat ve asdika-yı vüzera-yı devlet-i ebed müddetimden olup hakkında derkar olan hüsn-i zan ve teveccüh-i mülukanem semere-i hüsn-i hıdmetinle anen feanen mütezayid ve efzun ve takviye-i nüfuz ve istiklalin nezd-i hümayunumda matlub ve mültezem olmağla göreyim seni zatında merkuz olan cevher-i sıdk-u sedad ve istidad-i hıradâd muktezası üzre bundan böyle dahi rıza-yı şahaneme muvafık ve hatırhah hidivaneme mutabık hıdmat-ı pesendide ibrazına ve şakiy-i merkumun dest-i teğallübünden çıkan kaza ve kuranın istihsal-i nizam ve intizanına ve ahali ve sekenenin istikmal-i esbab-ı emniyyet ve istirahatlarına ve emir ve iradene muvafakatle hüsn-i hıdmet edenlerin taltiflerine ve hilaf hareketde bulunanların tedib ve terbiyelerine ve şakiy-i merkumun bulunduğu mahallerde ahz ve idamına müsaraat olunmak üzre etrafa bu defa evamir-i aliyyem neşr ve irsal olunmağla tarafların dahi bi-l ikdam ele getirilmesine bezl-e cidd-i mekinet etmen fermanım olmağın hıdmet-i mesbukanı tahsinen işbu emr-i şerifim ısdar ve (boşluk) ile irsal olunmuştur imdi hakkında bi-l vücuh hüsn-i zan ve teveccüh-i mülukanem berkemal ve maiyyetinde olan ayanların vaki olan hıdmetleriniz nezd-i hümayunumda makbul ve muteber olup inşaallahü teala bundan böyle dahi nice nice hıdmetlere muvaffak olacağın etvar-ı sadakatkerdarından müstedel ve bahir olmağla göreyim seni şakiy-i merkumun yaptığı kalelerin hedmine ve emvali zuhur eder ise hedmiyye ve nakliyyesine sarf ederek top ve humbaraların der saadetime irsaline ve kendüsünün bi-t taharri ele getirilmesine velhasıl mukteza-yı istikrarın üzre Bazarköyü ve zir-i teğallübünden halas olan kaza ve kuranın istihsal-i nizam-ü intizamına ve emanetühu olan ahali ve reayanın istikmal-i emniyyet ve istirahatleriyle taraf-ı hümayunum için isticvab-i deavat-i hayriyyelerine bezl-i bara-yı liyakat eylemen ehass-ı metalib-i daveranem olduğu ve benim dua-yı hayr-i şahanem seninle ve sana muvafakat ve emir ve rayene mütabaatla hüsn-i hıdmet edenler ile beraber idüğü malum-u dirayet melzumun oldukda bervech-i meşruh amel ve harekete ve sizin memul ve muntazar-ı şahanem olan asar-ı hayrhahı ve dirayeti bundan böyle dahi ibraz ve ızhar ile hakkında derkar olan vüsuk ve teveccüh-ü mülukanemi teyid ve tasdika nisar-ı cehd ve dikkat eylemen babında

Fi Evâsıt Şevval Sene 227

Sayfa 57/Hüküm 129:

Mihalıc Naibine ve Hassam Hasekilerinden Mihalıc Voyvodasına ve Vücuhi Ahali ve Bilcümle İş Erlerine Hüküm ki

Bazarköylü Esad beg dedikleri hain bir müddetden beru meslek-i rıza cuş ve itaatden huruc ve kaza-i meşbur ve havalisine kaleler inşa ve topar vazıyla bağı ve isyana vüluc ederek emanetullah olan fukara-yı raiyyet ve aceze-i memleketin emval ve eşyalarını gasb ve garete ibtidar ve enva-i hıyanet ve meşsedete ictisar etmekde olduğundan merkurumun izalesiyle def-i şururu babında cenab-ı şariat-i garradan fetva-yı şerife virülüb dirliği ref ile ahz ve idamı hususuna mehabetriz-i sudur olan hatt-ı hümayun-u celadetmakrunum ve şerefyafte-i sudur olan emr-i alişanım mucebince halen Koca İli ve Hüdavendigâr sancakları mutasarrıfı düstur-u vezirim Elhac Aziz Ahmed Paşa iclalehu maiyyetine müretteb kazalar ayanlarıyla şakiy-i merkurumun üzerine varup hasr ve tazyik eylemekde şakiy-i merkurum tab aver-i tahammül olmayup bir takrib firar ve Ulubad gerisinden ubur ile Mihalıc ovasına doğru gitmiş olduğu ve verasından asker tayiniyle takib olunmakda idüğü müşarun ileyh tarafından bu defa der bar-i şevketkararıma tevarüd eden tahriratda derc-ü işar olunmuş olup ancak şakiy-i merkurum saire makis olmayup bağı ve asi güruhundan vacibü-l izale bir hain olup merkurum firar eyledi deyu iğmad ve tesamuh suretleri ve rica ve şefaitle cerayimin afvı bir vakitte tecviz olunur ve müsaade kabul eden şeylerden olmayup ba eyyi vech-i kan bi-t taharri ele getirilip izale-i vücuduyla şer ve mazarratının def-i hususuna irade-i hümayunum müteallik olup ol babda katıyyü-l müfad hatt-ı şerif-i şevketmakrun-i şahanem şerefriz-i sudur olmağıla siz ki naib ve voyvoda ve sair ve sair muma ileyhim siz şakiy-i merkurum firaren tarafınıza ve zir-i idarenizde olan mahallerden birine gelmiş ve kenduyi ihtifa daiyesiyle dahil düşmüş ise kat'a eman ve zaman vermeyip yanında olan tebeasıyla elbetde ve elbetde ahz-ü girift ederek müşarun ileyh tarafına irsale ve merkurum bana dahil düşdü şöyle oldu böyle geldi fimabad hilaf-ı rıza hareketde bulunmayacağına zaman ve teahhüd ile rica ve şefaate ederi veyahud tebdil-i heyet ile bir neferin mahall-i ahara firarına ruhsat verilmesi lazım gelir ise şakiy-i merkurum hakkında hiç ferdin rica ve şefaati nezd-i hümayunumda müsmir ve makbul olmayup böyle haine tarafdarlık ve sahabet edenler dahi merkurum gibi bağı ve asi add olunarak ind-i mülukanemde mağdub olacakları mukarrer ve muhakkak olduğunu bilüp ana göre harekete ve merkurumu ol havalide bi-t taharri ele götürüp elbette ve elbette ahz ve müşarun ileyh tarafına irsal ile icra-yı ferman-ı kaza cereyanıma bi-l ittifak ziyade ikdam ve müsaraat eylemeniz fermanım olmağın tenbîhen ve ihtimamen hassaten işbu emr-i şerifim ısdar ve tacil ale-tacil (boşluk) ile irsal olunmuşdur imdi şakiy-i merkurum firaren Mihalıc ve havalisinde

ne mahalle gelmiş ve her kimin yanına varmış ise kat'a ve katibeten eman ve zaman vermeyip üzerine varılıp ne vechle ve ne tarikle olur ise olsun elbette ve elbette ahz ve mahbus ve mukayyeden müşarun ileyh tarafına irsale ikdam ve müsaraat eylemeniz hususan ve kasran matlub-i hümayunum idügi ve maazallahi teala işbu irade-i şahaneme mugayir şakiy-i merkumu tesahhub ve ihtifa ile rica ve şefa'at olunmak veyahud tebdil-i heyet ile bir takrib mahall-i ahara firarına ruhsat verilmesi lazım gelir ise bu misillü harekete cesaret edenler nice gazab-ı şahanemden tahlis-i giriban edemeyip vahamet ve nedametini müşahade edecekleri mukarrer ve musahhah olduğunu bilüp ana göre harekete ve icra-yı ferman-ı cihanmutaıma dikkat ve hilafı vaza cesaretle mübbedâ-yı nedamet olmakdan nefsinizi sıyanet eylemeniz babında

Fi Evâsıt Şevval Sene 227

Sayfa 58/Hüküm 130:

Bir sureti Kirmasti naibine ve ayan ve saire (boşluk) şakiy-i merkumun Kirmasti taraflarına firar eylediği beyanıyla aslı olduğu gibi

Sayfa 58/Hüküm 131:

Bir sureti Buruse naibine ve ayan ve saire (boşluk) şakiy-i merkum Buruse sahrasından Ulubad gerisinden güzar etmiş olduğu muma ileyhim taraflarından ihbar olunmuş ise de merkum Buruse tarafına dehaleti ve Buruse havalisinde kendüye ihfa etmesi ihtimalinden beid olmadığı beyanıyla (boşluk) aslı gibi

Sayfa 59/Hüküm 132:

Bir sureti Edincik naibine ve ayan ve saire (boşluk) şakiy-i merkum Mihalic ovasından Edincik ve havalisine firar etmiş olduğu beyanıyla (boşluk) aslı gibi

Sayfa 59/Hüküm 133:

Bir sureti Gönen naibine ve ayan ve saire (boşluk) şakiy-i merkum Mihalic ovasından Gönen tarafına firar etmiş olduğu beyanıyla (boşluk) aslı gibi

Sayfa 59/Hüküm 134:

Bir sureti Saruhan sancağı mütesellimi Kara Osman zade elhac Hüseyin dame mecdehuya ve liva-i mezburun havi olduğu mahallerin hukkamina ve saire (boşluk) şakiy-i merkum zikrolunan firaren ubur ile Mihalic ovasına doğru firar etmiş ise de muma ileyh Kara Osman zade tarafına varup dehalet edeceği mülahazadan baid olmamağla (boşluk) kezalik aslına tatbikan iktizasına göre

Sayfa 59/Hüküm 135:

Bir sureti Kütahya naibiyle Kütahya sancağında vaki kazalar hükkamına ve Kütahya mütesellimine ve ayan ve saire (boşluk) şakiy-i merkum liva-i mezburda bi-t taharri ele getirilmesiçün iktizasına göre

Sayfa 59/Hüküm 136:

Bir sureti Aydın muhassılı Kapucubaşı Mehmed dame mecdehuya (boşluk) ve Aydın sancağında vaki kazaların hükkamına ve ayan ve saire (boşluk) Kütahya misillü

Sayfa 59/Hüküm 137:

Halen Koca İli ve Hüdavendigâr Sancakları Mutasarrıfı Vezirim Elhac Aziz Ahmed Paşa İclalehuya Hüküm ki

Sen ki vezir-i dirayetsemir-i müşarun ileyhsin memur-u izalesi olduğun Bazarköylü Esadın firarına binaen ahz ve idamı yanında Kara Osman zadeler ve sair cevânib-i erbaaya tarafından tevcih buyurulur tahrir ve adamlar tesyir olunduğu ve taraf-ı devlet-i aliyyemden dahi ba evamir-i aliyyemle tekid kılınması ve firari merkumun yaptığı kuleler ve hendek ve tabyalar hedm olup derununda olan toplar Burakabada nakil birle sen dahi Burakabada gelüp ol tarafda olan kaleler ve debolar ve tabyaların ne suretle hedmine mübaşeret kılınup zikrolunan toplardan yigirmi iki kıt'ası avdet eden senloyalara tahmilen tersane-i amireme gönderildiği ve biavnillahi teala Burakabaddan nehfet ve Bazarköyüne avdet olunacağı tafsilatını ve mevadd-i saireyi mübeyyin bu defa taraflardan der bar-ı şevketkararıma tevarüd eden tahriratın huzur-u meyamin mevfur-u mülukaneme arz ve takdim olundukda manzurum olmuştur olduğu mahalleri tanzim eyledikten sonra Buruseye varup oturasun Hüdavendigâr sancağı kazalarının nizamına ve intizamına ihtimam-ı tam eyleyesün ve Kara Osman oğullarına istida eylediği emri ısdar ve haseki ile isal edesin ve hususat-ı sairesine dahi kemaliyle müsaadeye ihtimam oluna ve Buruseye girüp oturmasına ferman gönderile deyu hatt-ı hümayun-u şevketmakrun-u şahanem şerefri-i sudur olup Kara Osman zadelere hitaben lazımü-l ısdar olan evamir-i aliyyem tasdir ve haseki mübaşeretiyle mahallerine tesyir olunmuş ve kaffe-i melametinin karin-i müsaade ve isaf kılınmış olmağla göreyim seni mecbul olduğun kar agahi ve hamiiyet muktezası üzre firari merkumun ele getirilmesi esbabını istikmale ve şerefyafete-i sudur olan hatt-ı hümayun-u şevketmakrunum mucibince olduğun mahallerin şiraze-i nizamiyyesini tanzim ve istihsal eyledikten sonra Bazar Köyünden hareket ve mukteza-yı memuriyyet ve lazime-i istiklalin üzre Buruseye varıp ikamet birle zabt-u rabt-ı memleket ve def' ve ref'-i erbab-ı şürur ve mefsedet hususlarına ve Hüdavendigâr sancakları kazalarının nizam ve intizamına ve ahalisinin vücuh-u mezalim ve teaddiyatdan vikayeleriyle istihsal-i esbab-i emn ve istirahatlerine

ve her halde mamuriyyet ve asayiş-i memleketi mucib olur vesaili istikmale ve-l hasıl livai mezburun her bir umuru uhde-i ehliyyetine muhavvel olduğundan benden ve biri senden mesul ve istihsal-i nizam ve intizamıyla ahalisinin terfih-i hal ve refah-i balleri matlub olmağla Hüdavendigâr sancağı mutasarrıflığına müteferri olan ve sair evamir-i aliyyemle muhavvel-i hude-i hamiiyyetin kılınan kaffe-i mehamm-i vacibü-l ihtimamın vech-i vecih-i hüsn-i tavr-ı mergub-i müstahsen üzre rü'yet ve tesviyesine ve senin şükür ve şikayetinin nezd-i mekarim ferd-i şahanemde muteber ve makbul olup bu hususlarda emir ve reyine ve tahrir-i tenbihine sürat-i mutavaat ve imtisal edenleri telif ve taltife ve şer-i şerife ve rıza-yı cihandaraneme muhalif hareketler ve fukara-yı raiyyete zulüm ve hasara cesaret eden erbab-ı bağı ve fesedenin mukteza-yı istiklalın üzre tedib ve terbiyelerine ikdam ederek icra-yı mukteza-yı memuriyyete bezl-i vüs ve mekennet eylemen fermanım olmağın memuriyyetini şamil mahsusan işbu emri alışanım ısdar ve (boşluk) ile irsal olunmuştur imdi bervech-i muharrer Bazarköyü Viran İli taraflarının şiraze-i nizamiyyesini istikmal eyledikten sonra ol taraftan hareket ve doğru varup Burusede ikamet birle zabt-u rabt-ı memleket ve def' ve ref'-i erbab-ı mefsedet hususlarına dikkat ve mesalih-i lazimenin merkez-i layıkında idare ve reviiyyet ile livai mezbur kazalarının istihsal-i nizam ve intizamına ihtimam ve dikkat ederek fukara-yı raiyyet ve sükkân-ı memleket zaman-ı sâd iktiran-ı şahanemde asude nişin-i mazleme-i emn-ü istirahat olarak taraf-ı hümayunum için isticvab ve deavat-i hayriyyelerine sıdk ve hasıl-ı vus-ü ve mekennet eylemen irade-i kıt'a-i şahanem muktezasından idüğü ve şer-i şerif hilafı ve rıza-i şahane mugayiri vaz-u halden vukûa rıza-yı mülukanem olmadığı malumun oldukda bervech-i meşruh amel ve harekete ve hıdemat-ı sabıkana meser-i lahika ilavesiyle hakkında derkar ve nevbenev tezayüdü aşîkar olan hüsn-i zan ve teveccüh-i mülukanemi teyid ve tasdika ve bir an dahi istihsal-i teveccühât-i şahaneme dikkat ve hilafından mübaadet eylemen babında

Fi Evâsıt Şevval Sene 227

Sayfa 60/Hüküm 138:

Dergah-ı Muallam Kapucubaşlılarından Saruhan Sancağı Mütesellimi Kara Osman Zade Elhac Hüseyin Dame Mecdehuya hüküm ki

Bazarköyü ayanı Esad beg dedikleri hain bir müddetden beru meslek-i rızacuy ve mutavaatdan huruc ve kaza-i mezbur ve havalisine kuleler ihdas ve toplar vazıyla bağı ve şekavete vüluc ederek emanetullah olan fukara-yı raiyyet ve sekene-i memleketin emval ve eşyalarını gasb ve garata ve enva-i habaset ve mefsedete ictisar etmekte olduğundan idam ve izalesiyle def-i mefasidi zımnında cenab-ı şeriat-i garradan fetva-yı

şerife virilüp merkurum dirligi ref'iyle tertib-i cezası babında mehabetriz-i sudur olan hatt-ı hümayunum ve sadır olan ferman-ı alıhanım mucebince halen Koca İli ve Hüdavendigar sancakları mutasarrıfı düstur-u vezirim elhac Aziz Ahmed Paşa iclalehu şakiy-i merkurum üzerine varup hasr ve tazyik eyledikde merkurum bir vechle tab aver-i tahammül olamayup bir takrib firar ve Ulubad gerisinden firar ile Mihalic ovası ve Aydın caniblerine doğru azimet etmiş olduğu ihbar olunmağla sen ki Kara Osmanzade muma ileyhsin şakiy-i merkurum tarafına varup iltica ider ise derakab ahz ve müşarun ileyh tarafına irsale müsaraat eylemen hususu çend ruz mukaddemce sadır olan emr-i şerifle sana tenbîh ve tekid olunmuş olup ancak şakiy-i merkurum sair mahallere gitmeyüp Saruhan sancağı kazalarına gitmiş olduğu sahihan istihbar ve tahkik olunduğu müşarun ileyhin bu defa der saadetime tevarüd iden tahriratından ve şakiy-i merkurum beher hal tarafına varup iltica ve kendüye ihtifa edeceği ve mukaddemlerde dahi merkurum firar idüp Kara Osman zadelere varup kendüye ihtifa etdirmiş olduğu ve bu defa dahi merkurum yine evvelki gibi taraflara ketm ve ihfa olunmuş olduğu ahval-i sabıkadan zahir ve nümayan olmuşdur şakiy-i merkurum havene-i saireye makis olmayup idam ve izalesi vakti çokdan gelmiş ve idamiçün taraf-ı şerden fetva-yı şerife verilmiş vacibü-l izale bir hain olup bundan sonra belki afv olunur ümidiyle iğmaz ve müsamaha suretleri ve ketm ve ihfa ile etrafı bir vechle tecviz olunur ve müsaade kabul eder şeylerden olmayup şakiy-i merkurumun ba eyyi vech-i kan ele götürülmesi ve irade-i cazime-i hümayunum muktezasından olup ol babda katiyyü-l makal hatt-ı şerif-i şevketredifim şerefiriz-i sudur olmağla şöyle ki merkurum bana dahil düşdü şöyle oldu veyahud bu taraftan dahi firar eyledi deyu evvelki gibi şakiy-i merkurumu ketm ve ihfa ve rica ve şefaati suretlerine ictira eylemek lazım gelür ise vaki olacak uzr-u illetin nezd-i şahanemde bir vechle müsmir ve müessir olmayup birabbi-l Kabe ol vakit senin hakkında dahi sairin rica ve şefaati faide virmeyüp senin tekmiikarın Esad dedikleri habasetkarın ele götürülmesine tekdim olunacağı musahhah ve mukarrer olduğunu bilüp ana göre aklını başına devşirüp şakiy-i merkurumu elbetde ve elbetde olduğu mahalden bila eman ahz ve mahbus ve mukayyeden müşarun ileyh tarafına irsal ile tahsil-i selametiliğe müsaraat eylemen fermanım olmağın tenbîhen ve isticalen ve seni hab-ı gafletden ikazan işbu emr-i şerifim ısdar ve hassam hasekilerinden mahsus mübaşir tayin olunan haseki zide mecddehu ile irsal olunmuşdur imdi suret-i emr ve ferman-ı şahanemi ve bu babda irtikab-ı habaset ve rehavetle neticede giriftar olacağın ukubet ve husranı ve hanedanının bu vesile ile imhasına sen sebep olmuş olacağını etrafıyla teammül ve mülahaza idüp sana selamet-i hal lazım ise vüsul-ü emrimde şudur budur

deyu zinhar ifate-i vakt etmeyüp şakiy-i merkurum zir-i idarende ne mahallerde ve kangı karyede ihtifa olunmuş ise ba eyyi vech-i kan mukayyeden ve mahbusen müşarun ileyh tarafına ırsal ile icra-yı irade-i şahaneme ve tahsil-i rıza-yı hümayunuma müsaraat eylemen irade-i kıt'a-i cihandaranem muktezasından idügi cezmen ve yakinen malumun oldukda ana göre amel ve hareket ve teahhur ve tevakkuf veyahud tebdil-i heyet ile mahall-i ahara firarına iradet-i ruhsatla giriftar-ı hizy-i husran olmakdan nefsinı sıyanet eylemen babında

Fi Evâsıt Şevval Sene 227

Sayfa 61/Hüküm 139:

Bir sureti Bergama voyvodası Kara Osman zade elhac Ömer dame mecdehuya ancak kendüye hitaben çend ruz mukaddemce sadır olan emr-i şerif ibaresi tayy ve terk kılınarak ve şakiy-i merkurum Bergama kazalarına düşüp muma ileyh tarafında idügi beyan olunarak haseki mübaşeretiyle iktizasına göre

Sayfa 61/Hüküm 140:

Bir sureti dergah-ı muallam kapucubaşlarından Aydın muhassılı Kara Osman zade Mehmed dame mecdehu kezalik bu babda çend ruz mukaddemce sadır olan emr-i ali ibaresi tayy ve terk olunarak (boşluk) Bergamaya yazıldığı vechle aslı tatbikan iktizasına göre

Sayfa 62/Hüküm 141:

Der Saadetimden Rum İlinin sol kolu yemin ve yesarıyla nihayetine varınca vaki Vüzeraya ve Mir-i Mirana ve Mevali-yi fihama ve Rum İli hanedanının eşrafı olan Sirozlu İsmail Beg Dame Uluvvuhuya ve Kuzzat ve Nüvvab ve Ayan ve sair Zabitan Zide Kadruhuma Hüküm ki

Havene-i devlet-i aliyyemden Bazarköy ayarı Esad beg dedikleri mefsedetpişe Bazarköy ve havalisine kuleler ihdas ve toplar vazıyla emanetullah olan fukara-yı raiyyete mezalim ve teaddiyat ve enva-i habaset ve mefsedet ile meslek-i bağı ve tuğyana mücaseret etmekde olduğundan şakiy-i merkurumun izale-i vücuduyla def-i mefasidi lazime-i mülukanemden olup ol babda mehabetriz-i sudur olan hatt-ı hümayun ve ferman-ı kaza cereyanım mucebince halen Koce İli ve Hüdavendigar sancakları mutasarrıfı düstur-u vezirim elhac Aziz Ahmed Paşa iclalehuya şakiy-i merkurumun üzerine varup hasr ve tazyik eyledikde bir vechle tab aver-i tahammül olamayıp firar ve Ulubad gerisinden gûzar ile Mihalic ovasına doğru azimet etmiş olduğu istihbar ve tahkik olunmuş ve şakiy-i merkurumun bi-t taharri ele getirülmesi iktiza edenlere ba evamir-i aliyye tenbîh ve tekid kılınmış ise de şakiy-i merkurum bir mahalde firar

edemeyip tahlis-i can emriyle Mihalic sevhilinden bir takrib kayığa süvaren beru Rum İli yakasına geçüp bir mahalle iltica ve dehalet ile ihtifa kaydında olacağı karain-i haliyeden müstedell olup hatta çend ruz zarfında Çekmeceler tarafında vaki Makri nam sahile bir kıt'a (...) leylen gelmiş ve ale-s sabah üzerine varıldıkda derununda reis ve taifeden hiç ferd bulunmamış ve bu husus şakiy-i merkumun hufyeten zikrolunan sevhile gelüp firar eylemesini işrab ve ima etmiş olup ancak şakiy-i merkum havene-i saireye makis olmayup bağı ve tuğyan ile meluf vacibü-l izale bir hain olmağla afvı cerayimi ve ele getirilmesinde iğmad ve müsamaha suretleri bir vakitte tecviz olunur ve müsaade kabul eder şeylerden olmadığından başka merkum bana dahil düşdü diyerek tesahhub ve tarafdarlık zamiyle bir mahalde ketm ve ihfa olunması ve bir vakitte afvı kal ve kaleme alınması caiz olmayup şöyle ki merkumu her kim tesahhub ve himaye kaydıyla ketm ve ihfa eder ise o makuleler dahi bağı ve asi guruhundan madud olarak ind-i şahanemde mağdub olacakları ve bu babda kimesnenin şefaati nezd-i şahanemde müsmir olmayıp pençe-i gadib-i mülukanemden telhis-i giriban edemeyecekleri emr-i aşikar olduğunu siz ki vüzera ve mir-i miran ve mevlana ve sair muma ileyhimsiz iktiza edenlere ifade ve şakiy-i merkum zir-i idarenizde vaki mahallerde sırran ve alenen taharri ve tecessüs olunarak tarafınıza varıp dehalet etmiş ve her ne mahalde ihtifa olunmuş ise elbetde ve elbetde ahz ve mahbusen ve mukayyeden der saadetime irsal ile irade-i şahanemi icraya müsaraat eylemeniz fermanım olmağın hassa-i rikab-ı hümayunumdan işbu emr-i alışanım ısdar ve (boşluk) ile irsal olunmuşdur imdi suret-i emr-u irade-i şahanemi bir hoşca teemmül ve mülahaza ve iktiza edenlere ifade ederek zir-i idarenizde vaki mahallerde şakiy-i merkum sırran ve alenen taharri ve tecessüs olunup tarafınıza varup dehalet etmiş ve ne mahalde ihtifa olunmuş ise bulunduğu mahallerin elbetde ve elbetde ahz ve mahbusen ve mukayyeden der saadetime irsale dikkat eylemeniz irade-i kıt'a-i cihandaranem muktezasından idüğü ve iğmaz ve rehavet ve belki afv olunur ümidiyle ele vermemek ve tebdil-i heyet ile ol taraflardan firar etdirilmek lazım gelür ise bu husus taraf-ı devlet-i aliyyemden sırran ve alenen taharri olunmakda olmağla maazallahu teala o misillü halet vukû haber alındıkda cesaret edenlerin uzr-u vahileri nezd-i hümayunumda müsmir ve makbul olmayup giriftar-ı gazab ve ikab olacakları malumunuz oldukda ana göre hareket ve hilafı vaza cevaz ve ruhsatdan mücanebet eylemeniz babında

Fi Evâsıt Şevval Sene 227

Sayfa 63/Hüküm 142:

Şakiy-i merkur ve tevabii ol taraflara vürud etmeyüp bundan böyle zuhur eder ise ahz ve müşarun ileyh tarafına irsale müteahhid oldukları (...) ilamı mazmunu (...) verildi
Fi 13 ca sene 227

Bergama voyvodası Kara Osman Zade Elhac Ömer dame mecdehuya hüküm ki Havene-i devlet-i aliyemden olup idam ve izalesine irade-i şahanem tealluk eden Bazarköyü ayanı firari Esad beg dedikleri şaki hin firarında tahlis-i can ümidiyle sen ki Kara Osman zade muma ileyhsin tarafına varup iltica ve dehalet etmiş ve zir-i idarende vaki mahallerde ihtifa olunmuş olduğu istihbar ve tahkik olunmağla şakiy-i merkurumu ba eyyi vech-i kan ahz ve mukayyeden ve mahbusen halen Koca İli ve Hüdavendigâr sancakları mutasarrıfı olup şakiy-i merkurumun idamına memur düstur-u vezir Elhac Aziz Ahmed Paşa iclalehu tarafına irsale müsaraat eylemen hususu mukaddemce sadır olan emr-i alışanım ve müşarun ileyh tarafına gönderilen tahrirat ile sana tenbîh ve tekid olunmuş ise de şakiy-i merkur eger zir-i idarende vaki mahallere gelür ise derakab ahz ve irsal olunacağı teahhüdatı bu defa tarafından takdim olunan tahrirattan malum-u ilm-i alem ara-yı şahanem olmuşdur şakiy-i merkur mukaddemki firarında dahi Kara Osman zadeler tarafına varup anda kenduye ihtifa ile badehu meydana çıkmış olduğundan bu defa dahi yine ol taraflara firar idüp kenduyi ihtifa edeceği hareket-i sabıkasından malum ve aşikar olup ancak şakiy-i merkur mağdub-i padişahanem olduğundan bir vakitte afvı nezd-i şahane-i mülukanemde tecviz olunmayacağından başka merkurumu afv etdirmek daiyesinde olanlar ve ketm ve ihfa kaydına düşenler dahi merkur gibi bağy ve asi güruhundan madud olduklarından o makuleler haklarında lanet olsun deyu firara lanet kerden hayatlarına müteallik olmuş olmağla vüsul-ü emr-i alışanımda mazmun-i irade-i şahanemi ve merkurumu tesahhub ve himaye kaydıyla ketm ve ihfa edenler haklarında vaki olan lanet-i mülukanemi bi-l mülahaza ana göre davranup şakiy-i merkur zir-i idarende vaki ne mahalde ketm ve ihfa olunmuş ise ba eyyi vech-i kan ahz ve mukayyeden ve mahbusen müşarun ileyh tarafına irsal ile hem emr-u rıza-yı cihadaranemi tahsile ve hem lanet ve gadab-ı şahanemden nefsinin himayeye dikkat eylemen fermanım olmağın tenbîhen ve tehdiden rikab-ı hümayunumdan işbu emr-i şerifim ısdar ve bervech-i tacil (boşluk) ile irsal olunmuşdur imdi şakiy-i merkurumun bundan sonra afv ve ıtlakı bir vechle tecviz olunur ve müsaade kabul eder şeylerden olmadığından maada şakiy-i merkurumu tesahhub ve himaye daiyesiyle ketm ve ihfa veyahud mahall-i ahara firarına ictira edenler dahi nezd-i mülukanemde bağy ve asi güruhundan madud olarak mazhar-ı tan-ı lanet olmuş olmalarıyla eger sana selamet hal lazım ise işbu laneti kabul etmeyüp vüsul-ü emr-i

şerifimde şakiy-i merkum tarafına dehalet etmiş ve ne mahalde ihtifa olunmuş ise elbetde ve elbetde ahz ve mukayyeden ve mahbusen ve serian müşarun ileyh tarafına irsal ile tahsil-i rıza-yı şahaneme ve hukuk-i nan-ü niam-i mülukanemi ifaya müsaraat eylemen irade-i kıt'a-i hümayunum muktezasından idüğü ve bundan sonra dahi şudur budur deyu iğrar-ı vahiye iradıyla şakiy-i merkumu ele vermek ve bir mahalle firar ettirmek lazım gelür ise olvakit senin hakkında dahi rica ve şefa'at faide vermeyecegi cezmen va yakinen malumun oldukda ana göre davranup irade-i şahanemi icraya dikkat ve hilafından hazer ve mücanebet eylemen babında

Fi Evâsıt Şaban Sene 227

Sayfa 63/Hüküm 143:

Kermasti kazasına vürud etmekle şakiy-i merkum firarı mukaddemen istima olundukda derhal killiyyetlü asker ile tarikleri sedd-ü bend olundu ise de kaza-i mezbur tarafına vürud etmiş idüğünü mübeyyin Kermasti (...) istimainın varid olan ilamı mazmun ba (...) ali şerh verildi

Bir sureti Mihalic naibine ve voyvodası hasekiye ve saire (boşluk) asılda olan tahrirat vürudu terk olunarak (boşluk) şakiy-i merkum Mihalic ovasına doğru firar etmiş olduğundan her ne mahalle varup iltica ve ihtifa olunmuş ise ahz ve müşarun ileyh tarafına irsali bundan akdemce sadır olan emr-i şerif muma ileyhe tenbîh olunmuş ise de ile-l an bir haber ve eser zuhur etmedigi ve şakiy-i merkum ol havalide ihtifa olunduğu istihbar ve tahkik olunduğu beyanıyla (boşluk) aslı gibi

Fi Evâsıt Cemaziyyel-evvel 227

Sayfa 64/Hüküm 144:

Bir sureti Kirmasti kazasına vürud itmekle şaki-i merkumun firarı mukaddema istid'a olundukda derhal külliyyetlü asakir ile tarikleri set-ü bend olundu ise de kazayı mezbur tarafına vürud ittiğine mübeyyen Kirmasti naibinin varid olan ilam me'fumu ba-ferman-i ali şerh verildi

Fi Evâsıt Zilhicce 27

Sayfa 64/Hüküm 145:

Bir sureti Bursa naibi ve ayan ve sairesine (boşluk) keزالik Mihaliç misüllü İş bu emr-i ali ledel vurud cümle muvahiresine ketm ve kiraat olundukda cevajibden şaki-i merkumun Bursa sahrasında kapu güzaru ihbar olundukda der'akab verasetindeta'yin olunan asakir-i vesadat idemeyüb Sincan Kazasında müşahede olunub üzere canibe

*firari tahkik olunduk da avat itmiş olduğunu ondan sonra tahsilden hali olunamayacağını
natık varid olan idamın vüsul-u ba- ferman-ı ali şerh edildi*

Fî Evahir Zilhicce 27

Sayfa64/Hüküm 146:

*Bir sureti Aydıncık naibi ve sairesine (boşluk) kezakik Mihaliç misüllü Şaki-i merkum ve
tevabiyi ol taraflara vürud itmeyüb ondan böyle zuhur iderek ahz ve müşarünileyh
tarafına irsale müteahhidi olduklarını Gönan naibinin varid olan ilamı mazmunu ba-
fermaı ali şerh edildi*

*İş bu emr-i ali ledel vürud şaki-i merkumun kangı mahale firar istid'aları olunub
bundan böyle zuhur ider ise mukayyeden ve mahbusen müşarünileyh tarafına irsal
olunduğuna natık tekrar varid olan ilam ferman-ı ali şerh verildi.*

Fî Evâsıt Zilkade 227

Sayfa 64/Hüküm 147:

Gönen naibine ve saire (boşluk) bir siyak

*Şaki-i merkum ve tevabileri ol taraflara vürud itmeyub bundan böyle zuhur iderek ahz ve
müşarünileyh tarafına irsale müteahhid olundukların natık Gönan naibinin varid ilamı
mazmunu ba- ferman-ı ali şerh verildi Fî Evâsıt Zilkade 227*

Sayfa 64/Hüküm 148:

Kütahya naibine ve mütesellimine ve saire (Boşluk) ber siyak

*İş bu emr-i ali ledel vurud cümle muvâcehe kıraat olundukda evamirinde firar-ı merkum
Gönana gelmeyüb ancak Bazar köyünde üç gün (...) merkum kurasından Dilikoğlu
aşiretinden kılavuz olub bir nefer hidmetin ile (...) dahil oldu deyü sahihen ihbar
eylediklerini natık Kütahya naibine varid olan ilam ve Kütahya müteselliminin arziyesi
mefumu ba- ferman-ı ali şerh verildi*

Sayfa 64/Hüküm 149:

*Bir sureti Rum İlinin sol kolu yemin ve yesarıyla nihayetine varınca vaki vüzera ve mir-i
miran ve mevaliye ve Rum İli hanedanının eşrefi olan mirzade İsmail bege ve saire
şakiy-i merkumu mahbusen ve mukayyeden der saadetime irsale müsaraat eylemeleri
içün (boşluk) ber siyak*

Sayfa 64/Hüküm 150:

Bir sureti Saruhan sancağı mütesellimi Kara Osmanzade Kapucubaşı elhac Huseyin dame mecdehuya (boşluk) Bergama voyvodasının tahrirat-ı varidesi tayy ve terk olunarak (boşluk) aslı tatbik

Sayfa 64/Hüküm 151:

Mukaddem sudur eden emri ali devletlu Beglikci efendi hazretlerinin torbasında mahfuz olan (...) yazılmışdır Evâsıtı C sene 31

Bir sureti Aydın muhassılı Kara Osman zade Kapucubaşı Mehmed dame mecdehuya (boşluk) Kezallik Saruhana yazılan misillü

Sayfa 65/Hüküm 152:

Ankara Sancağı Mutasarrıfı Vezirim Abdurrahman Paşa İclalehuya Hüküm ki Ankara sancağında vaki Yabanabad voyvodası Emir Süleyman ve Kör Hacı nam kimesneler kendu hallerinde olmayup zaleme güruhundan olup katl-i nüfus ve gasb-i emval ve hetk-i ağraz misillü harekete ictisarlarına mebni merkumların idam ve izaleleri babında bundan akdemce ba ferman-ı kaza cereyanım sudur etmiş ise de merkuman fimabad kendu hallerinde olup fukara ve zuafaya zulm-ü teaddi eylememeleri ve hilaf-ı rıza hareketde bulunmamaları şartıyla cürmlerinin afvıyla haklarında sudur eden emr-i mezkurun kaydı ref' ve terkin olunup ve faide-i hali mutazammin emr-i şerifim itası bu defa tarafından tevarüd eden tahrirata derc ve işar kılınmış idüğü kapu kethudası ifade etmekden naşi merkuma fimabad kendu hallerinde ırz ve edebleriyle olmak ve fukara-yı raiyyete bir vechle zulm ve teaddi etmemek ve bundan sonra hilaf-ı rıza harekete ictisarlari tahkik ve istima olunmak lazım gelür ise derhal icra-i tediblerine ibtidar olunmak şartıyla iltimasına binaen cürümleri afv ve haklarında verilen emrin kaydı terkin olunmağla ifade-i hali müşir işbu emr-i şerifim ısdar ve irsal olunmuşdur imdi şurut-u mezkure ile merkumanın cürmleri afv ve haklarında sudur eden emrin kaydı ref' ve terkin olunduğu malumun oldukda şurut-u mezkureyi mesami-i intibahilerine geregi gibi ilka ve tefhim birle kaydı murakkam emr-i mezkura mebni merkuma dahl-ü taarruz olunmamak babında

Fi Evâsıt Zilkade Sene 227

Sayfa 65/Hüküm 153:

Dergah-ı Muallam Kapucubaşılarından Edirne Bostancıbaşı Vekili Ahmed dame mecdehuya ve Dimetoka naibine ve kalesi dizdarına Hüküm ki

Bundan akdem vezareti ref' ile Dimetoka kalasında ikamete memur kılınan Halil Hamid Paşa kendu halinde olmayup Haleb eyaletini kenduye tevcih ettirmek râmıyla eyalet-i mezkurede avene ve tarafdarlari olan deli taifesine ve sair eşkıya zümresine kağıdılar

tahririyle her birlerini birer kazaya itale-i dest etdirerek enva-i fesada bais ve tegallüb maslahat-i mühimmeye badi olduğu bi-l ihbar vasıl-ı samia-i şahanem olmakdan naşı merkumun tertib-i cezası babında hatt-ı hümayun-u mehabet makrunum şerefri-i sudur olmağla şerefyaft-e sudur olan hatt-ı hümayunum mucebince paşa-yı merkumun idam ve izalesi fermanım olmağın hassaten işbu ferman-ı kaza cereyanım ısdar ve memhuren hassa hasekilerimden (boşluk) Haseki ile irsal olunmuşdur imdi siz ki muma ileyhimsiz paşa-yı merkumun tarafına kat'a serreşte vermeksizin tertib-i cezasıyla ve saire ibret kılınması matlub-u şahanem idüğü malumunuz oldukda bervech-i meşruh paşa-yı merkumun cezasını tertib birle ser-i maktû'nu der-i aliyyeme irsale müsaraat ve hilaf-ı ferman hareketden begayet hazer ve mücanebet eylemeniz babında

Fi Evâsıt Şevval Sene 227

Sayfa 65/Hüküm 154:

Dergâh-ı Muallam Kapucubaşlarından Saruhan Sancağı Mütesellimi Kara Osman Zade el-Hâc Hüseyin da'me Mecdehuya Hüküm ki

Bazar Köyü ayanı firari Esad Bey didikleri hainin İdin ve havalisine firar itmiş olduğu istihbar ve tahkik olındığından merkumun bir vakidde afvı emr mahal ve her ne mahalde bulunur ise beayı veci kân ahz ve i'damı irade-i vaz'a hümayunum muktezasından idüğü ve şakî-i merkumı tazhib ve himaye kaydıyla kev ve ihfâ idenlerin azir ve alatları nezdi şahanemden müsemmir olunub o makuleler ve dahi anın gibi bağı ve asi güruhundan ma'dud olarak haklarında mücazat-ı lâhika ve tedibatı lazimenin icrasıyla saire ibret kılınacaklara ve gayratı derciyle şakî-i merkum beherhal ahz ve idamına ve umur hala Kocaeli ve Hüdavendigâr sancakları mutasarrıfı düstur vezirim el-Hâc Azir Ahmet Paşa iclalehu tarafına müsaraat olunmak hususi sen ki mütesellim mumaileyhsin mukaddemce sana ve İdin muhassılına ba evamir-i aliye tenbîh ve tehdid olunmuşken şakî-i merkumun ol taraflarda olmadığı ve firaren ol taraflara varır ise ahz olunacağını mübeyyen gerek derbar-ı şevketkararım ve gerek müşarunileyh canibine musanna'-i maruzat takdimiyle imrar-ı vakit ve itidat olunmakda olub sa hazer şakî-i merkum İdin dahilinde Kara Osman Zadelere yanlarında siz tazhip olunmakda olduğu ebnai sebin ve ol havaliden der saadetime tevarid iden me'murin hademe-i saltanat-ı seniyyemde malumlar ve hatta bir def'a İdinden Tekye'ye doğru gidüb ol taraflarda devlet-i aliye me'murları asakiri kesire bulunduğunu istihbar ile ilerisine sökeme-yüb yine İdin'e avdet Kara Osmanın Zadelere ve halat itmiş olduğu mütevatir ve meshud idüğü vukuf-ı tâmı olanların takrir ve ifadelerinden malum-ı şahanem olmuşdur sen ve

ibat-ı icradan bunca müddettir ki saye-i daye-i kesb tena'um ve miknet itmiş ve hademe-i saltanat-ı seniyyem de olmakla hukuk-ı tâm ve naimeti şahanemi ve emr ulul ol emre ita'at ve acele-i zımmetin olduğunu düşünüb bu makule hainin bila taleb ahz ve kaydın bend ile irade-i seniyyem-i icraya müsarrat eylemek fariza ubudiyetin iken semeni ba haramlık ve mefzub padişahanem olur asi ve bağıye tazhip ve himayetkarlık vareste düşmanı sende adını diyanet ve sadakat iddiası var ise ona menafi ve devlet-i aliyyem hizmetkarı saltanatı seniyyem kulluğuna mugayir idüğü ve bu meseleye girenler haklarında nicat selamet bulmuş olmayub neticeleri pencei kahr ve gasb-ı devlet-i aliyemle hanedanları harab olageldiği senin ve cümlelerin bittecrübeyle yakinen malum ve meşhuda olan mevaddad bu defa'dahi şakî-i merkumu ele virmediğin suretde senin hakkında ve dahi muamele olunacağı tüccari sabıka ve kıraaeti halden malumun olmağla ana göre dolanub sana selameti hâl ve rızayı şahanemi istihsal lazım ise elbette ve elbette emrim vusulüne merkum kayd-u bend ile müşarünileyh Azir Paşa tarafına irsal ile esareti sabıkan imhaya ikdam ve musaraat eylemek fermanım olmağın seni hâb-ı gafletten ikazen iş bu emri şerifim ısdar ve (Boşluk) ile irsal olunmuştur imdi bu hususa İdin muhasılı dahi bu defa' diğer emri şerifimle tenbîh ve tekid kılınmış olmağla iş bu ferman-ı cihan-ı mutaimdan sonra dahi şakî-i merkumu eve vermeyübv tazhib ve ihfâ ider isen vebali boynuna olsun ol vakit ber vechle azer ve illetin karini iska olmayub senin tekmil karen Esad didikleri hainin ele getirülmesine takdim kılındığı mukadder ve muhakkak olduğunu bilib sana selameti hâl lazım ise bir dakika tehir itmeyüb vusul emrim derakab ahz ve mukayyiden ve mahbusen müşarünileyh tarafına irsal iderek nefisine varita hevlnâk dan tahlise musaraat ve şudur budur deyü itizardan ibaret yine maruzat na makule takdimiyle ve mübtelayı hüsrân olmamaktan gayretül gaye hazer ve mücanebet olmak babında

Fî Evâsıt Şevval Sene 227

Sayfa 65/Hüküm 155:

Bir sureti Aydın muhasılı kapucubaşlarından Mehmed da'me mecdehuya (boşluk) aslına tatbikan iktizasına göre

Sayfa 65/Hüküm 156:

Hala Haleb valisi vezirim Mehmet Ragıp Paşa İclaleya Hüküm ki

Refi' vüzeratına Halebide ikamet üzere olan Ebu Malak Mehmet Paşa kendü halinde olmayub sen ki vezir müşarünileyhsin Haleb duhulünden berü bazı kendüyü bilmez

magzani güruhu fesade den olan ictihas ve kezanı tahrik ve ifsad ile istirahat ve emniyet-i ahali ve reaya zımmında vaki' olan tedabirini ihlal ve şiraze intizam-ı memleket-i ibdal ve ihtilal ve enva' müfsidet ve mazzaratdan hali olmadığı ve paşayı merkumun çaresi görülmedikçe defi' ihtilal ile matlub olan nizam ve intizam hasıl olmayacağı Haleb muhassılı sabık kapucubaşı Şerif Zade İsmail'in dahi tahrik-i fitne ve fesad misüllü hareket reddiyeye cesareti tafsilatı bu defa' tarafından derbar-ı şevketkararım varid olan tahriratı malından malum-ı ilmi alem edayı hüsrevanem olub merkum Ebu Malak Mehmet Paşanın şimdiye karar mazaratdan gayri devlet-i aliyyene bir güne hidmeti sebkat itmekte paşayı merkumun idamı muharrik fesad olan muhassılı sabık Şerif Zade İsmailin kapubashılığının ref' babında hattı hümayun mehabetmakrun celadet-i riz-i sudur olmakla vusul emri şerifide paşaya merkum tarafın katen serrişte vermeyerek tedabir-i lazımesini istihsal ve bir takrib ile ahz cezasına tertib ve ser maktu'ni der saadetine irsal ve eylemekle ferman olmağı mahfiyyen ve mesturen iş bu emr-i ierifimi ısdar ve memhurren (boşluk) ile irsal olunmuştur imdi merkum Şerif Zadenin kapucubashılığı ref' olındığı ve paşayı merkumun tarafına katen serrişte virilmeyerek tedabir-i sabilesine istihsal ve bir takribe ile ahz ve idamı matlub kati' padişahanem idüğü vusul-i tedbir ve tehavün ve tekasir ve vuku'yla paşayı merkumun haberdar ve fera-yab olmak veyahut firara ruhsat bulmak misüllü vâzû hatr-u senen (Boşluk) ve bu vesile bile bir gaileyi müntic olarak aralığında fukarayı raiyetin pazide-i huyul-i hasar olmasını rızayı hümayunum olmadığı malumun olundıkda göreyim seni mecbul olduğında rüşd-ü rivayet müham-ı şinas ve vilayeti muktezayı üzere bu bab da lazım gelen tedabir-i saibeyi i'mâl ve istihsal iderek paşayı merkumu cezayı sezasını tertib ve ser maktu'ni der saadetine irsal ve tedib ile infaz emr ve irade-i mülukanem ikdam ve gayret ve hilafatından hazer ve mücanebet eylemen babında

Fî Evâil Zilhicce Sene 227

Sayfa 67/Hüküm 157:

Sabıka Darül- Sa'adetül Şerifem Ağası olub bu defa' Şam-ı Şerife de ikamete me'mur kılınan Kasım Ağa Da'me Ulûvehuya Hüküm ki

Sen ki ağayı müşarünileyhsin bu defa' hasbü'l iktiza senin şam-ı şerife varub anda ikamet eylemek hususuna irade-i aliyyem ta'allik idüb ol bab da emr-i hümayun-i

şahanem şeref yafte-i sudur olamağın me'murinin hâvî iş bu emri şerifim ısdar olmuştur imdi seni şam-ı şerife isal için der-alıyemden mübaşir ta'yin olunan hassa şilahsörlerinden Yedekçi Esbak Hüseyin Zide mecdehu murafakatıyla tehiyye ittürüb sefineye süvar birle şam-ı şerife varub bir münasib mahalde ikamet ve devam-ı ömr-ü devletim der aliyesine muvazebet ve vusulünü mübaşir mumaileyh ile vezir şevketmedarım tahrir iş'ara müsaraat eylemek babında

Fî Evâhir Zilhicce Sene 227

Sayfa 67/ Hüküm 158:

Bolu Sancağı Vezirim Abbas Paşa İclalehuya Hüküm ki

Akça Şehir ayanı Sarhoş Osman nam şaki kendi halinde olmayub kırktan mütevaciz bir cürüm hanedatı katl ve mallarını gasb ve garet ve maktullerin zevcelerini ve kızlarını yabancı habt makulelerine cebren akd ve kazayı mezbur kurasına onar nefer şaki ile birer bölükbaşı ta'yin birle enva' mezalim ve teaddiyata hetk-i ığraza ictisar ve sefine iştirak

misüllü harekete ibtidar itmekden başka liva-i mezbur mürettebatından kaza-ı mezburun hassasına yedi kise akçe isabet itse seksen kise akçe kendü nefsi için zımmıyla cebren fukaradan tahsil ve baş katib namında birini dahi katl ve bunlar emsalini nice nice mezalim ve ta'addiyata ibtiar birle vedia-i cenab-ır rabb-ı azin olan fukara-ı raiyet ve ahali memleketin parekente ve perişaniyetlerine bâis ve bâdi olduğu aslı samiyab-ı şahanem olub bu makule nazar-ı ibab ve sâ'i fil arz bil fesad olan havanenin izale-i vücuduyla ibadullahı mezalim ve badebanından tahlis lazım-ı mülkdar-ı raiyet perviden olmağda nâşin sen ki vezir müşarünileyhsin merkumun tarafına katen şerrişte virilmeyerek bir takrib vel karib ile ala- eyyi hal ahz ve cezasına tertib ve icra ve ser mahtu'ni der saadetime irsal eylemen fermanın olmağın rikab rikab-ı hümayunumdan iş bu emr-i şerifim ısdar ve mektumen ve memhuren (boşluk) ile irsal olunmuştur imdi şaki-i merkum Osman'ın uslub-ı hakimaneyeye riayet ber vech-i suhulet ahz ve mücazat-ı laikanın icrasıyla vedia ceyb-ı râb garet olan fukarayı raiyetin mezalim ve te'addiyatında tahlis-i matlub kat'i şahanem idüğü ve munitdbir misüllü vaz' hareket vuku'uyla bir gaile tehaddisine muceb halet hüduşuna rızayı şahanem şahanem olmadığı malumun oldukda ber vech-i meşru' amel harekete ve merkumun tarafına katen şerrişte virilmeyerek elbette ve elbette ahz ve mücazat-ı lahikasının icrasıyla ser maktu'ni der

saadetime irsal ve tedabirle nezl-i hayl miknet ve hilafından teaddi mübaadet eylemen babında

Fî Evâil Zilhicce Sene 227

Sayfa 68/Hüküm 159:

Mirmiran Kiramımdan Kayseri Sancağı Mutasarrıfı Maraşlı Ali Da'me İkbalhuya ve Kayseri Naibiyle ve zikr-i ati mahallerin Kuzât ve Nüvvabına Zabitan ve Vücu-u Ahaliye Hüküm ki

Sen ki mirmiran-u mumaileyhsin muktezayı memuriyetin üzere mansıbın olan Kayseriye ledel vürud ibtida'ya sefer-i hümayunum berü Kayseride iştihas makulesinden teferru' ile vediatullah olan fukarayı raiyet sükkân-ı memleketi hilafı şeriatı garra ve menafî rıza enva' güna isâl mezalim ve te'ddiyat ve icrayı habaset ve müfsidete olan bazı erazil celb ve ber vech suhulet idam olunarak esamilerine mübeyyen bir kıta' defteri terakim olmuş olduğu havane-i merkumeden bazıları firar itmiş olduklarından idam olunanlar ile firarilerin haneleri tahribi ahali tarafından istid'a olunmuş idüğü ve firarilerin bulundukları mahalde ele gönderilenleri babında emr-i şerifim sudur-ı bu defa tarafından derbar-ı şevketkararıma tevarid iden tahrirat ve ilam ahalinin muhızrlarında derc ve iş'ar olunmuş olmağa memaliki mahrusene -ül mesalik-i şahanemde vaki' eyalat ve uluveyeye vülat-ı mirmiran ve hükkam zabitan bahane nısbında maksud mahdud bu makule hilafe-i şeriat-ı garra izarar ibada ictira idenlerin olub bu babda vaki' olan hareketin istihlal esbab ve istirahatı fukara ve temin-i ibad-ı ikdam ve dikkatin nezd ferd-i şahanemde kurbun tahsin ve siyâş olub hemise-i behurdar ve hilaf-ı amim-ül neval-i padişahanem behere var olasin kaldı ki idam olunan müfsidkar ve havadarlarından olub bir takrib firar iden havane dahi ol ahvalide serien ve alenen bi-tecrime ve tefhiz iderek alaeyi vech-i kan bulundukları mahalde ahz ve izale ve vücudlarıyla mukasirlerinin def' ine ve gerek idam olunan ve firar iden havanenin ahalinin istid'aları vücuhla hanelerinin her halde def' ve ref' sürûr ve mefasirleriyle istihsal ve asayiş ve istilahatı ahali ve raiyet mucib olur halatın istikmaline ve şeriat mahzar ve evamir-i şadişahanemin tenfiz ve icrasıyla memuriyetinin muktezası ifaya ikdam ve dikkat eylemen ferman olmağın hademat-ı nesyufak-ı sashinen iş bu emr-i şerifim ısdar ve (Boşluk) ile irsal olunmuşdur imdi ahalinin istid'aları vecihle merkumların hanelerini tahrib ve emsalleriyle terbihle ve sabık-ul zikr firar iden havanenin dahi bulundukları mahalleri de bittaharri ahz ve mücazat-ı meşrularının icrasıyla te'min balada ve zait hiafat simât ne celalanem vedia cenab-ı bari olan fukarayı

raiyyet ve acize-i memleketde vücûh mezalim te'addiyatdan vekayeleriyle sâye-i velhemveye-i şahanemde asud nişin mazele-i emn ve istirahat olmaları ve vesailin istihsaline ve her bir maslahat-ı şer'i şerifi ve rızayı mülukanem tatbik iderken ba evamir-i aliye mahul-i ahde sadakatin kılınan mevadın bir tin-i me'mul tasviyesiyle hademat-ı sabıkana müessir-i lahika ilavesine ikdam ve saiy medar-ı kelim eylemek irade-i şahanem muktezasından idüğü malumun oldukda ber veçhi muharrer amel ve hareket ve senden ma'mul olan gayret ve sadakatı izhar ile memleket-i padişahanem zabt-u rabtına ve ahalisine emniyet ve istirahatlerine ve hakkımda tezayid tevcihat-ı mülukanemi muceb olur hademat-ı memduha-i vücuda götürülmeye şeri' nifak gayret ve hilafatdan mucanebet eylesin ve siz ki kuzat ve nüvab ve sair mumailerhsuz firari merkumlar her hangınızın taht-ı kazasında bulunur ise kimesne tarafından tashib ve himaye olmaksızın ve mahal-i ahire firara fuhsat virilmeksizin bay-ı vech-i kan bulundukları mahalde ahz ve mukayyeden ve mahbusen mirmiran mumailerh tarafına irsale dikkat ve hilafatında mücanebet eylemen babında

Fî Evâsıt Recep Sene 1228

Sayfa 69/Hüküm 160:

Hala Karaman Valisi olup bu defa der vech Muasillık itmek Teke Sancağı kendüye tevcih olunan Vezirim Ali Paşa iclalehuya Hüküm ki

Teke Sancağı darbhane-i amiremnden zabta ve idare olunan mukataa olup mütesellimin behersene ihtizamen müteveffa Hacı Mehmedin uhdesine ihale oluna gelmiş ise de müteveffayı merkum bir müddetten berü ol havalide kesb-i tazarru ve tegallüb ve icrayı ahkam-ı seniyyeye adem-i riayet ile gasb-ı emval ve tahrib biradı ve hetlerine ırz ve barihak sükkânın damen beşeriyeye itibar ve bi külliye haklar ve hukuk ibareyi feramude eylediğinden ahali ve seknesi merkumun dest-i zulm ve tegallübünden zebun ve ahval-i reaya ve beraya diğer gün olun liva-i mezburdan ba evamir-i aliye matlub olan umur-ı mühimme seferiyeden dahi hiç birisi ru'yet olmadığı malum ve ahali seknesinde her halde vucuh-ı mezalim teaddiyatda hamiyeti zımmına vüzerayı azamımdan rebya yürür zabt-u rabt memleket liyakat ve ehliyet bedihi ve izhar birine tevcihiyle mülk-ü mevrus şahanemi diyar-ı zulmden tahlisi ve vediatullah olan fukarayı raiyyetin saye-i hema daye-i mülukanemide asude-i nişin emin ve istirahat olmaları ehassı mütalebe dilaveranem olup sen ki vezir müşarünileyhsin senin evsaf-ı mezkure

ile bi insafdan nezd-i şahanemde malum ve hakkında hüsn-ü zan itibar-ı mülukanem derekat olduğına binaen avatik-i aliye-i şahanemde şeref yafte-i sudur olan hattı hümayun muhabbetkârâne mucibince mal mukayyedine vaktu zaman ile darbhane-i amirem te'addiye teslim itmek şartıyla liva-i mezbur ber vech-i mahsulün ilhakına uhde-i liyakatın tevcih ihsan-ı hümayunun olmağla me'muriyetin hâvî rikabı hümayundan iş bu emri şerifim ısdar ve tevcih hükm-ü münüfûme matluben (boşluk) ile irsal olunmuştur imdi vudul emri şerifimde muktezayı me'muriyetin üzere Tekeye varub ikamet zabt-u rabt memleket ve hıyanet ve siyaneti ahaliye ve raiyyet defi' şürur erbab-ı müfsidet hususlarına dikkat ve meşru' şer-i şerifinde icrasına ve evamir-i padişahanemde tenfizine liva-i mezburun mal ve mukayyidine vakt fermanıyla darphane-i amirem tedibe ve teslimi velhasıl memleket ile padişahanem zabt-u rabt ve ahali sekenesinde her halde hıfz ve himayetine kemal ile sa'y ve gayret eylemekle matlub-ı mülukanem idüğü malumunun oldukda ber vech-i meşru' amel ve harekete ve senden ma'mul-ı müntazar hedibanem rüşd-ü rü'yet havi istikametine ibraz zuhuresinden şer-i hamiyet eylemek bablarında

Fî Evâil Recep Sene 227

Sayfa 69/Hüküm 161:

Rikab-ı Mestetabında bir fiil Mirahoru Ulum olub muhlisane maddesine memuran Teke canibinde olan İsmail Da'me Mecdehuya Hüküm ki

Tekeli kapucubaşı müteveffa Hacı Mehmedin canib-i miri içün zabtına me'mur olduğından muhlefatına defteri bu defa sen ki mirahor evveli mumailayhsin tarafından vezir şevketkararım bais ve tesyar malum ol miktar bedel ile kat' ve tanzim olunması hususlarına tahriratı varidende derc ve iş'ar olunmuş olduğına binaen keyfiyet tanzimi tekkelünün bu tarafta olan âdemleriyle derdest müzakere olub bu surette senin ol tarafda mükteseb meks ve kametine muceb bir halet kâğıdında avd ve insirafının hususuna izin ve ruhsat-ı seniyyem erazanın kılınmağla ve vusul emri şerifimi de ol taraftan hareket ve dersaadete adûvet ve ri'cab musarrat eylemek fermanım olmağla avdetine ruhsat-ı şamil rikabı mestedabında iş bu emr-i şerifim ısdar ve (boşluk) ile irsal olunmuştur imdi avdetine izin ve ruhsat-ı şahanem erzani kılındığı malumun oldukda ber vech-i meşru' olduğın mahalden hareket ve dersaadete gelüb hizmet-i lazımenin kıyâm ve mücazebe ve hilafatından tavki ve mübaedet eylemen babında

Fî Evâsıt Recep 227

Sayfa 69/Hüküm 162:

Hala Karaman Valisi olup Ber Vech-i Muhassillık bu defa ilhaken Teke Sancağına tevcih olunan Vezirim el-Hâc Ali Paşa İclalehuya Hüküm ki

Darbhane-i amirem mukataatından sizin Tekke Sancağı mütesellimine beher sene iltizam müteveffa Tekelü Hacı Mehmedin uhdesine ihalesine oluna gelmiş ise de müteveffayı merkum bir müdetten beri livâ-i mezburun zabt-u rabt-ı ile ol havalisine kesb-i teferrud ve tegallüb idüğü ahali ve sekenesine zeyr tegallüble olup ihtiyar-ı mütâib-ı hıraseta ile fukaranın sene de bir kere tedarik ider ki envayı zahairi ile ahz ve galibaha ile hilafı şer-i şerife müste'min taifesine ve harbi makulesine Antalya iskelesi tarafından bey' ve fûruht eylediğinden ve vediatullah olan sekene-i memleketin ve aceze-i raiyet ve mülukat-ı cihetinden zarure mübtelalu da olarak vechle dahil zulm ve taaddiye itibarı zuhur sefer-i hümayundan berü beher sene sefere me'mur kılınmış ve hiçbir defa sefere gitmediğini livâ-i mezburu da müretteb mühimmat seferiden ve dahi hiç birini ru'yet itmediği bi ihbar malumun hümayunum olup zıy-ı istan olan fukarayı raiyetten desti zulm ve teaddisinden tahsisat menü zemir aklı tesmiri şahanem iken merkum hulul ve ecel meruduyla vefat edüb ashabı servet ve yesar külliyyetlü nukud ve emlak metrukâtı olduğu zahir iken şimdi müteveffayı merkum oğlu İbrahim nam kimesne bu kadar külliyyetlü muhalefatın bir iki bin kise kiminde kıt'a ve kapucubaşbuğuyla tekke mütesellimliklerini kendüye virülmesi istid'a itmekde ise de allah-ul varid-ül serabeye medyül üzere merkum dahi babası eserine iktifa ile ahali memleket kemafissabık iyale-i cevri ve teaddide zebun kalacakları bedihi ve yaher olduğına binaen mukaddemce zabt-ı muhalefete me'mulen ol canibde olan mirahor-u alem İsmail da'me mecdeya dersaadetine avdet için bu defa emri şerifim gönderülüb mücerred sekene-i memleket ve fukarayı raiyyet zaman sad-ı iktiram-ı şahanemden vucuh-u mezalim tadiyattan hıfz ve himayetleri ve müteveffayı merkumun muhtelifatından olan bilcümle nukud ve çifliğin emvalinden bir hilâli mektûm tutulmayarak cânib-i mîrîyçün zabtı ve mülk-i mevrûs-ı şâhânem olan Teke sancağının levsi vücûd-ı zalemeden tasfiye ve tathîri zımnında mâl-ı mukayyedi vakt ü zamânıyla darbhâne-i âmireme te'diye ve teslim olunmak şartıyla livâ-i mezbûr voyvodalıktan ifrâz ve sen ki vezîr-i müşârun ileyhsin muhassillık vechile ilhâken sana tevcih olup ol bâbda iktizâ eden diğer tevcih ve me'mûriyet evâmîr-i şerîfem tarafına ba's ve tesyîr olunmuş ve işbu Teke sancağının zabt u rabtı ve muhalefât maddesinin tamâmca zâhire ihrâcı zımnında taraf-ı şâhânemden sana istiklâl-i tâmm ve ruhsat-ı kâmile verilmiş

olmağla dikkat ve maslahat fevt olmamak için Dersa'âdetime istîzâna hâcet komayarak me'mûriyetin muktezâsını icrâya me'zûn ve murahhas kılınmış olmanla bu bâbda muktezâ-yı me'mûriyet ve lâzıme-i rüşd ve rû'yetin üzre iktizâ eden tedâbîr-i sâibe ve ârâ-yı fâikayı yoluyla i'mâl ve icrâ ederek diğer sâdır olan tevcîh ve me'mûriyet evâmîr-i şerîfem müceblerince olduğun mahalden hareket ve Teke tarafına ser-rişte vermeyerek hemen livâ-i mezbûre varup zabta mübâderet ve müteveffâ-yı merkûmun oğlu İbrahim kendü hâlinde olarak emr ü fermân-ı şâhâneme imtisâl ve mutâva'at ve re'y ü rızâna mutâba'at eylediği sûrette kendüsine ve müte'allikâtına bir gûne zarar ve gezend isâbet etmeyeceğini ve husûsiyle zât-ı inâyet-i semt-i şâhânem üzre lâyıkı vechile kayrılacağını ifâde ile bundan böyle ne vechile merkez-i rızâda kıyâm ve sebât edecektir mücerred ânı bildirmek için kendisini ve sarrâf vesâir mahrem-i esrârı olanları tarafından âdemler ta'yîniyle celb ve Dersa'âdetime irsâle ve müteveffâ-yı merkûm ummâl-i beytû'l-mâl olup bi'l-cümle nükûd ve kâffe-i emvâl ve çiftlik ve emlâkleri beytû'l-mâl-ı müslimîne râci' olduğundan hasîs ve nefis her nesi var ise zâhire ihrâc ve nükûdu ile berâberce defterini dahi takdîm ve isbâle ve müteveffânın oğulları vesâir veresesi dahi gadrden vikâye olunarak haklarında rahm ve şefkat-i şâhânem mebzûl olacağına binâen iktizâ eden vesâyâ gûş u hoşlarına ilkâya mübâderet ve merkûm İbrahim'den şâyed serkeşân bir gûne mu'âmele vukû'a gelir veyahud firâr eder mülâhazasıyla donanma-yı hümâyûnum cenk sefâyininden bu defa çend kıt'a firkateyn ve korvet mükemmel takım ve neferâtıyla ifrâz ve Antalya iskelesine gönderilip senin emr ü re'yinle amel ve hareket ve bahren emr-i muhâsara ve tazyîke kıyâm etmek üzre me'mûr kılınıp ol bâbda kapudanlarına lâzım gelen vesâyâ ve tenbîhât derya kapudanı düstûr-ı vezîrim Hüsrev Mehmed Paşa iclâlehu tarafından tavsiye ve te'kîd etdirilmiş olduğundan mâ'adâ ümerâ-i deryâdan Rodoslu Hasan Bey dâme izzuhuya dahi senin tahrîr ve tenbîhin üzre amel ve hareket eylemesiychün diğer emr-i şerîfim ısdâr ve dergâh-ı mu'allâm kapucibaşlarından Aydın muhassılı Mehmed dâme mecduhu dahi senin tahrîr ve tenbîhine muvâfakat ve bi'n-nefs kendisini mi taleb edersin yohsa asker mi mutâlebe eylersin âna göre hareket ve asker ve cihet-i sâire ile levâzım-ı i'âneyi icrâya müsâra'at eylemen üzre kezalik me'mûriyetini hâvî başka emr-i âlîşânım ısdâr ve tarafına ba's ve tesyâr birle bu husûs etrâflı tutulmuş olmağla merkûm İbrahim'in ve tarafdarlarının adem-i mutâva'at ve senin Teke'ye duhûl ve zabtına mûmâna'atleri takdîrinde emr-i ulî'l-emre adem-i itâ'at ile bâgiyâne hareket etmiş olduklarından bu makûleler haklarında ber müceb-i fetvâ-yı şerîfe mücâzât-ı meşrû'aları icrâ olunarak demleri heder olduğunu ve emr ü irâdeye mutî' ve münkâd olan ahali-i memlekete ve

aceze-i ra'yyete kat'â müdâhale ve ta'arruz olunmayacağını ve merkûma zarûrî tarafdarlık ve tebe'yyet edenler dahi kendisinden müfârakat ve taraf-ı devlet-i aliyyeme ve sana mütâba'at eyledikleri halde kezalik ânlara dahi dokunulmayup himâyet olunacaklarını ve matlûb ancak merkûm İbrahim ile şekâvetde pâdâş olanlar olduğunu ahali-i memlekete i'lân birle me'mûr olan donanmâ-yı hümâyûnum kapudanlarına ve mûmâ ileyhimâ Rodoslu Hasan Bey'e ve Aydın muhassılına iktizâsına göre buyrulduklar tas'tîr ve civâr ve etrafda vâkı' mîrmîrân ve müte'ayyinâtta iktizâ edenleri muktezâ-yı ruhsat ve istiklâlin üzre bu tarafa istîzân etmeksizin hemen tarafından buyrulduklar ve kağıdlar tahrîr ve mübâşir ta'yîniyle ma'yyetine celb birle merkûm İbrahim'in üzerine varup hayyen ve meyyiten ahz ve sarrâf vesâir mahrem-i esrârı olanları dahi ele koyup Teke'ye duhûl ve livâ-i mezbûrı zabt ve müteveffâ-yı merkûmun hasîs ve nefîs ism-i mâl itlâk olunur her nesi var ise bir hilâli kimesne yedinde mektûm ve mütesellî kalmayarak cümlesini zâhire ihrâc ve cânib-i mîrîyçün defterini nûkûduyla ve ahz eylediğin âdemleriyle berâber Dersa'âdetime irsâl ve tesyîre ikdâm ve müsâra'at ve ahali-i memleket ve fukarâ-yı ra'yyet üzerlerine bast-ı cenâh-ı re'fet ve şefkat iderek himâyet ve sıyânetlerine kemâliyle sa'y ve gayret eylemen fermânım olmağın me'mûriyetini hâvî işbu emr-i şerîfim ısdâr ve mahfiyyen ve memhûren (boş) ile irsâl olunmuşdur imdi bu hatab-ı cesîmin uhde-i liyâkatine ihâlesinden maksûd sen vüzerâ-yı izâmım beyinlerinde gayûr ve sadâkatkâr ve bu makûle mehâmm-ı matlûbenin bir tıbk-ı rızâ te'diye ve tesviyesine sâhib-i liyâkat ve iktidâr olmanla şimdiye dek meşhûd olduğu misillü bu bâbda dahi senden hâtîrhâh-ı şâhânem ve emr ü irâde-i pâdişâhânem üzre küllî hıdmet ve memleket-i pâdişâhânemin ve içinde olan ahali-i vezîr-destânın eyâdî-i zalemeden tahlîsi ve muhallefât-ı mezkûrenin tamamca zâhire ihrâcı maddelerinde sa'y ve gayret me'mûl ve matlûb-ı hüsrevânem idüğü ma'lûm-ı gayret-melzûmun oldukda göreyim seni zâtında merkûz olan cevher-i sıdk ve gayret ve mâye-i hayırhâhî ve dirâyet muktezâsını bu emr-i ehemde dahi ibrâz ile hakkında derkâr ve innâ-fe-innâ tezâyüdû bedîdâr olan hüsn-i zann ve teveccüh-i şâhânemi te'yîd ve tasdîka bezl-i cell-i miknet ve hilâfindan ittikâ ve mübâ'adet eylemen bâbında.

Fî Evâsıt Receb Sene 227

Sayfa 70/Hüküm 163:

Ümerâ-i deryâdan Rodoslu Hasan Bey dâme İzzuhuya Hüküm ki

Kapucıbaşılardan Teke mütesellimi Hâcî Mehmed ecel-i mev'ûduyla fevt olup müteveffâ-yı mûmâ ileyh mütehavvil ve ashâb-ı servet ve yesârdan olduğuna binâen

nükûd ve bi'l-cümle emvâl ve eşyâsının cânib-i mîrîden zabt u tahrîri husûsuna irâde-i seniyyem ta'alluk idüp ol bâbda mâliye cânibinden sâdır olan emr-i şerîfimle bi'l-cümle muhallefâtının cânib-i mîrîyçün zabtına hâlâ rikâb-ı hümayûnumda bi'l-fi'il mîrahur-ı evvelim olan el-Hâcc İsmail dâme mecduhu mahsûs mübâşir ta'yîn ve tesyîr olunmuş ise de müteveffâ-yı merkûmun Malta ve İskenderiye ve Mısır ve Berrü's-Şam iskelelerinde kâin bazı tüccâr tâifesiyle şirket ve ahz u i'tâ ve ticâret ile me'lûf olduğu sahîhan istihbâr ve tahkîk olunduğu beyânıyla sen ki mîr-i mûmâ ileyhsin müteveffâ-yı merkûmun oğlu vesâir tebe'ası taraflarından o makûle şürekâsına sefine ve kayıklar ile emti'a ve nükûd irsâl olunmak üzere Rodos ve havâlîsine tevârüd ederi olur ise bir hilâlini salıvermeyüp ol tarafda ahz ve tevkîfe ve muhallefât-ı mübâşir-i mûmâ ileyhin sana ne vechile tahrîr ve iş'ârı olur ise vesâyâ ve tenbîhâtı üzere amel ve harekete ve lede'l-iktizâ tarafından sâliyânelü sefinelerinden kimi dahi mutâlebe eder ise derakab tedârik ve irsâl ederek matlûbât ve iş'ârının tahtîm ve tanzîmine ikdâm ve dikkat eylemen husûsu mukaddemâ sâdır olan emr-i âlîşanımla tenbîh ve te'kîd kılınmış ise de müteveffâ-yı merkûmun oğlu İbrahim nâm kimesne bu kadar külliyetlü muhallefâtı bir iki bin kise bedele kat' ve kapucıbaşılık ile Teke sancağının kendüye verilmesini istid'â idüp ma'ahazâ livâ-i mezbûr kapucıbaşılık ile merkûma verilmek lâzım gelse bu dahi babasının eserine iltifât ederek ve livâ-i mezbûr sekenesi kemâfi's-sâbık dest-i zalemede kalarak bî-huzûr olacakları zâhir ve fukarâ-yı ra'yyetin sâye-i şâhânemde âsûde-nişîn muzlime emn ü istirahat olmaları esbâbının istihsâli ve muhallefât-ı merkûmenin tamamca zâhire ihrâcî murâd-ı mekârim-i'tiyâd-ı mülûkânem olduğuna binâen mîrahur-ı evvelim mûmâ ileyhin Dersa'âdetime avdetiyçün diğere emr-i şerîfim tasdîr ve Teke sancağı voyvodalıktan ifrâz ve muhassıllık vechile hâlâ Karaman vâlîsi düstûr-ı vezîrim Ali Paşa iclâlehuya tevcih olunup merkûmun adem-i mutâva'ati takrîrinde üzerine varup hayyen ve meyyiten ahzı ve sarrâfî vesâir mahrem-i esrârı olanların girifti ve Teke'nin zabtı ve muhallefâtının zâhire ihrâcî husûslarına müşârun ileyhe taraf-ı şâhânemden istiklâl-i tâmm ve ruhsat-ı kâmile ile bâ fermân-ı âlî me'mûr kılınmış ve bahren hasr u tazyîk etmek üzere donanma-yı hümayûnum sefinelerinden iki kıt'a sefâyin dahi Antalya iskelesine ta'yîn kılınup müşârun ileyhin emr ve tahrîr ve tenbîhi üzere amel ve harekete me'mûr olmalarıyla sana dahi müşârun ileyhânın ne vechile buyruldu ve tahrîrâtı gelir ise derakab muktezâsı üzere amel ve harekete müsâra'at ve sâliyâneli teknelerinden sefine dahi ister ise derhal irsâl ile tahrîr ve tenbîhi tenfîze ikdâm ve gayret eylemen fermânım olmağın tenbîhen ve ihtimâmen rikâb-ı hümayûnumdan işbu emr-i şerîfim ısdâr ve müşârun ileyh tarafından (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi mukaddemâ sâdır

olan emr-i şerîfim mücebince Teke havalisinden müteveffâ-yı merkûmun oğlu ve tebe'ası taraflarından sefine ve kayıklar ile o makûle iskelelerde olan tüccâr tâifesine emti'a ve nûkûd gönderilmek üzere Rodos ve havalisine zuhûr ederi olur ise bir mahalle salıvermeyüp ba eyyi hâl ahz birle keyfiyeti Dersa'âdetime tahrîre müsâra'at ve'l-hâsıl vezîr-i müşârun ileyhın tarafına ne vechile buyruldu ve tahrîrâtı vârid olur ise tıbk-ı tahrîr ve tavsiyesi vechile amel ve harekete ve hasbe'l-iktizâ sâliyâne teknelerinden dahi matlûbu olur ise derakab itâre ve ırsâle müsâra'at eylemen matlûb-ı mülûkânem idüğü ma'lûmun oldukda ber vech-i meşrûh amel ve harekete dikkat ve hilâfindan mücânebet eylemen bâbında.

Fî Evâsıt Recep Sene 227

Sayfa 71/Hüküm 164:

Dergâh-ı Mu'allâm Kapucıbaşılardan Aydın Muhassılı Mehmed Dâme Mecduhuya Hüküm ki

Darbhâne-i âmirem mukâta'âtından Teke sancağı mütesellimliği beher sene iltizâmen müteveffâ Tekeli Hacı Mehmed'in uhdesine ihâle olunagelmiş ise de müteveffâ-yı merkûm bir müddetden berü livâ-i mezbûrı zabt ile ol havalide kesb-i teferrüd ve tegallüb ederek ahali ve sekenesi dest-i zulm ve tegallübünde zebûn ve envâ' cevri ü ezâsından ahvâlleri diğer gün oldukları ve merkûm zuhûr-ı sefer-i hümâyûnumdan berü beher sene me'mûr kılınmışiken hiçbir def'a sefere gitmediği ve mürettebât-ı seferiyeden hiçbirisini rû'yet etmediği ma'lûm-ı hümâyûnum olup memleket-i pâdişâhânemi ve içinde olan ahali ve aceze-i ra'iiyeti tahlîs zımnında merkûmun çaresi görülmesi mesnevî-i zamîr-i adâlet-semîr-i mülûkânem iken hulûl-i eccl-i mev'ûduyla vefât idüp merkûmun servet ve yesârı ve külliyyetlü nûkûd ve emvâli olduğu tevâtüren cümle indinde sâbit ve ummâl-i beytü'l-mâlden olmak mülâbesesiyle kâffe-i muhallelâtı beytü'l-mâl-i müslimîne aid olmağla bi'l-cümle muhallelâtının zabtına taraf-ı devlet-i aliyyemden mîrahur-ı evvelim İsmail dâme mecduhu me'mûr kılınup müteveffâ-yı merkûmun oğlu İbrahim nâm kimesne bu kadar külliyyetlü muhallelâtı bir iki bin kise bedele kat' ve kapucıbaşılık ile Teke sancağının kendüye verilmesini istid'â idüp ma'a hazâ livâ-i mezbûr kapucıbaşılık ile merkûma verilmek lâzım gelse ol dahi babasının eserine iltifât ederek livâ-i mezbûr sekenesi kemâfî's-sâbık zalemede kalarak bî-huzûr olacakları zâhir ve fukarâ-yı ra'iiyetin sâye-i şâhânemde âsûde-nişîn mazelle-i emn ü

istirâhat olmaları esbâbının istihsâli ve muhallefât-ı merkûmenin tamamca zâhire ihrâcî murâd-ı mekârim-i 'tiyâd-ı mülûkânem olduğuna binâen mîrahur-ı evvel mûmâ ileyhî Dersa'âdetime avdetiyçün diğêr emr-i şerîfim ısdâr ve Teke sancağı voyvodalıktan ifrâz ve muhassıllık vechile hâlâ Karaman valisi düstûr-ı vezîrim el-Hâcc Ali Paşa iclâlehuya tevcih olup merkûmun adem-i itâ'atî takdîrinde üzerine varup hayyen ve meyyiten ahzı ve sarraf vesâir mahrem-i esrârı olanların girifti ve Teke'nin zabtı ve muhallefâtının zâhire ihrâcî husûslarına müşârun ileyhî taraf-ı şâhânemden istiklâl-i tâmmî ve ruhsat-ı kâmile ile bâ fermân-ı âlî me'mûr kılınmış ve bahren hasr u tazyîk etmek üzre donanma-yı hümayunum sefînelerinden çend kıt'a sefine dahi Antalya iskelesine ta'yîn ve ümerâ-i deryadan Rodoslu Hasan Bey dâme izzuhu dahi müşârun ileyhî emr ve re'yiyle harekete me'mûr kılınıp sen ki muhassıl-ı mûmâ ileyhîsin sen dahi hıdmet-i devletimin sâdık ve rızâ-cûylarından olup senden her halde hüsn-i hıdmet ve sadâkat zuhûru me'mûl ve melhûz-ı şâhânem olmakdan nâşî müşârun ileyhî ma'ıyyetine me'mûriyetin husûsuna irâde-i aliyyem müte'allik olmağla müşârun ileyhî seni bi'n-nefs mi ister yohsa asker mi taleb eder el-hâsıl tarafına ne vechile buyruldu ve tahrîrâtı vârid olur ise derhal müceb ve muktezâsı üzre amel ve hareket ve bir ân ve bir dakika tevkîf ve te'hîrden ittikâ ve mübâ'adet eylemen fermânım olmağın me'mûriyetini hâvî işbu emr-i şerîfim ısdâr ve müşârun ileyhî tarafından (boş) ile irsâl olunmuşdur imdi bu bâbda müşârun ileyhî tahrîr ve tenbîhi üzre amel ve hareket ederek senden küllî hıdmet ve sadakat me'mûl ve matlûb-ı şâhânem idüğü ma'lûmun oldukda göreyim seni müşârun ileyhî tarafına ne vechile buyruldu ve tahrîrâtı gelür ise derakab müceb ve muktezâsı üzre amel ve hareket ve senden me'mûl olan rızâ-cûyluk ve sadâkat levâzımını ibrâz ve izhâra şedd-i nitâk-ı gayret ve hilâfindan hazer ve mücânebet eylemen bâbında

Fî Evâsıt Recep Sene 227

Sayfa 71/Hüküm 165:

Karaman Valisi olup Ber Vech-i Muhassıllık ilhâken Teke Sancağı Mutasarrıfı olan Vezîrim el-Hâcc Ali Paşa İclâlehuya Hüküm ki

Teke sancağının zabt u rabtı ve müteveffâ Hâcî Mehmed'in kâffe-i muhallefâtının zâhire ihrâcî ve oğlu İbrahim'in emr-i ulî'l-emre âdem-i itâ'atî takdîrinde üzerine varup hayyen ve meyyiten ahz ve sarraf vesâir mahrem-i esrârı olanların girifti husûsuna sen ki vezîr-i müşârun ileyhîsin sâdır olan fermân-ı âlîşânım mücebince taraf-ı eşref-i şâhânemden istiklâl-i tâmmî ve ruhsat-ı kâmile ile me'mûr kılınmışidın el-hâletü hazihi

tarafından rikâb-ı hümâyûnuma vârid olan tahrîrâtında muktezâ-yı me'mûriyet ve lâzime-i gayret ve sadâkatın üzre olduğun mahalden hareket ve Burdur'a vürûdunda müteveffâ-yı merkûmun oğlu merkûm İbrahim adem-i itâ'at birle li ecli'l-mukâbele karşı asker irsâl etmiş ve tarafından dahi merkûmun gelen askeriyle muhârebeye ibtidâr olundukda ekserîsi kahr u tedmîr ve birkaç yüzü ahz ve bölükbaşlarından on beş neferinin cezâları tertîb ve ruus-ı maktû'aları Deraliyyeme irsâl ve tesrîb kılındığı ve merkûmun karındaşı Ömer avaneleriyle firâr etmiş ve bâkîleri perîşân olmuş idüğü ve livâ-i mezbûre muzafe kazâlar ahali tarafından te'mîn olunduğu ve Antalya kal'asının dahi zabtına ikdâm olunacağı iş'âr ve şakî-i merkûmun bahren firârı melhûz olduğundan Antalya limânına karib sahile yanaşup top ve humbara endahtıyla tazyîk olunmasıyçün bir iki kıt'a şalope irsâli ve kapudan-ı derya tarafından tenbîhnâme îsâli husûsları diğerk tahriratında derc ve tezkâr kılınmış olduğundan tahrîrât-ı vâriden huzûr-ı fâizü'n-nûr-ı hüsrevâneme arz olundukda manzûr ve mefâhimi ma'lûm-ı ilm-i âlem-ârâ-yı tâcdârânem olup gönderdiğin ruus-ı maktû' pîşgâh-ı bâb-ı hümâyûnumda galatîn-i cây-ı ibret kılınmışdır merkûm İbrahim'in adem-i itâ'atine ve mukâbele ve muhârebeye tasaddî ve ictisârına binâen mukaddemâ me'mûriyetini hâvî sâdır olan emr-i âlîşânım mûcebince bi-avnillâhi te'âlâ şakî-i merkûmun elbette ve elbette hayyen ve meyyiten ahz u girifti ve Teke sancağının kemâ hüve'l-matlûb zabt u rabtı ve müteveffâ Hacı Mehmed'in kâffe-i muhallefâtının alâ eyyi vech-i kâne zâhire ihrâc ve cânib-i mîriyçün ahzı irâde-i kâtı'a-i mülûkânem muktezâsından olmakdan nâşî müceddeden şalopeler ta'yîn ve Antalya sevhiline mukaddemce me'mûr olan sūfûn-i hümâyûnum kapudanlarına kapudan-ı derya düstûr-ı vezîrim Hüsrev Mehmed Paşa iclâlehu tarafından vesâyâ-yı lâzime tahrîr ve tesyîr etdirilmiş olduğundan mâ'adâ mukaddemâ ma'ıyyetine me'mûr kılınan Aydın muhassılı ve me'mûrîn-i sâireye dahi isti'câli hâvî emr-i şerifem ısdarıyla te'kîd olunmuş olmağla sen dahi zâtında merkûz olan cevher-i sıdk ve istikamet ve mâye-i hayrhâhî ve gayret muktezâsı ve me'mûriyetin iktizâsı üzre ber vefk-i dilhâh-ı şâhânem şakî-i merkûmun alâ eyyi hâl hayyen ve meyyiten ahzına ve livâ-i mezbûrun zabtına ve muhallefâtının bi't-tamâm zâhire ihrâcıyla cânib-i beytû'l-mâl-i müslimîn için ahz u kabzına ve'l-hâsıl bu bâbda kâffe-i makdûrunu sarf ederek bir gün evvel tekmiîl emr me'mûriyetine mezîd-i ikdâm ve gayret eylemen fermânım olmağın ol bâbda şeref-yâfte-i sudûr olan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mûcebince te'kîd-i me'mûriyetini hâvî hâssaten işbu emr-i âlîşânım ısdâr ve (boş) ile irsâl olunmuşdur imdi bu husûsun uhde-i ehliyetine ihâlesinden maksûd sen vüzerâ-yı izâmımın gayûr ve sadâkatkâr ve bu makûle mehâmm-ı seniyyemin ber vefk-i matlûb

tesviye ve tanzîmine sâhib-i liyâkat ve iktidâr olmanla mücerred bu bâbda senden hâtırhâh-ı şâhânem üzre icrâ-yı irâde-i şâhânemde küllî hıdmet ve şakî-i merkûmun ahz ve i'dâmıyla ahali-i memleket ve fukarâ-yı ra'yyetin eyâdî-i zalemeden tahlîsi ve memleket-i pâdişâhânemin zabtı ve muhallefât-ı mezkûrenin bi't-tamam zâhire ihrâcı ve emr-i uli'l-emre itâ'at etmeyen havanenin te'dîb ve terbiyeleriyle sâire ibret kılınması irâde-i câzimesine mebnî idüğü ve bu babda sudûr iden irâde-i şâhânemin tamamca tenfîz ve icrâsında ednâ sû-i tedbîr ve tehâvün ve taksîr vukû'a gelmek lâzım gelir ise hakkında olan hüsn-i teveccüh ve i'timâd-ı mülûkânem hilâfına mübeddel olup vehâmeti müşâhede olunacağında şüphe olmadığı ma'lûmun oldukda âna göre amel ve hareket ve husûs-ı mezbûrun ber vefk-i dilhâh-ı şâhânem tanzîm ve tekmîli hakkında derkâr olan hüsn-i zan ve teveccüh-i şâhânemi te'yîd ve tasdîka bezl-i cell-i miknet ve hilâfindan tevakkî ve mücânebet eylemen bâbında.

Fî Evâil Zilhicce Sene 227

Sayfa 72/Hüküm 166:

Dergâh-ı Mu'allâm Kapucıbaşılarından Sığla Sancağı Mütesellimi İlyaszâde İlyas Dâme Mecduhuya Hüküm ki

Kâffe-i muhallefâtı cânib-i mîrîden zabtına irâde-i aliyyem ta'alluk eden Teke sancağı mütesellimi müteveffâ Hâcî Mehmed'in oğlu İbrahim'in emr-i uli'l-emre adem-i itâ'ati takrîrinde üzerine varup hayyen ve meyyiten ahzı ve sarrâf vesâir mahrem-i esrârı olanların girifti ve Teke sancağının zabtıyla muhallefât-ı mezkûrenin zâhire ihrâcı husûslarına taraf-ı şâhânemden istiklâl-i tâmme ve ruhsat-ı kâmile ile ta'yîn kılınan hâlâ Karaman valisi olup ber vech-i muhassillik ilhâken Teke sancağı mutasarrıfı olan düstûr-ı vezîrim el-Hâcc Ali Paşa iclâlehu me'mur olup ve bahren dahi hasr u tazyîk zımnında süfün-i donanmâ-yı hümâyûnumdan çend kıt'a sefine Antalya iskelesine ta'yîn ve ümerâ-i deryâdan Rodoslu Hasan Bey dâme izzuhu dahi müşârun ileyhın emriyle amel ve harekete ve dergâh-ı mu'allâm kapucıbaşılarından Aydın muhassılı Kara Osman zâde Mehmed dâme mecduhuyu dahi müşârun ileyh bi'n-nefs mi ister veyahud asker mi taleb eder hâsılı ne vechile buyruldu ve tahrîrâtı vürûd eder ise müceb ve muktezâsıyla amel ve hareket eylemen üzre ta'yîn kılınmış ve müşârun ileyhın ma'yyetinde külliyetlü asâkirin vücûdu lâzıme-i dikkat ve maslahatdan olduğundan sen ki mütesellim-i mûmâ ileyhın sen dahi kendüne mahsûs olan askerden muktedir başbuğla külliyetlü asker ihrâc ve müşârun ileyh ma'yyetinde istihdâm olunmak üzre Aydın muhassılı mûmâ ileyh tarafından gönderilecek asker ile bi'l-ma'yye müşârun

ileyh ma'iyyetine irsâl eylemek üze mukaddemce bâ fermân-ı âlî me'mûr kılınmışidin el-hâletü hazîhi müşârun ileyhın derbâr-ı şevket-karârıma vârid olan tahrîrâtında muktezâ-yı me'mûriyeti üze olduğu mahalden hareket ve Burdur'a lede'l-vürûd müteveffâ-yı merkûmun oğlu İbrahim adem-i itâ'at birle li ecli'l-mukâbele müşârun ileyhe karşı asker irsâl ve müşârun ileyh dahi gelen askeriyle muhârebe birle ekserini kahr ve tedmîr ve birkaç yüzünü ahz ve bölükbaşılardan on beş neferinin cezâlarını tertîb ve ser-maktû'ların Deraliyyeme irsâl ve merkûmun karındaşı Ömer avaneleriyle firâr etmiş ve bâkîleri perîşân olmuş idüğünü ve livâ-i mezbûra muzâfe kazâlar ahalisini te'mîn eylediğini ve Antalya kal'asının zabtına müsâra'at edeceğini ve şakî-i merkûmun bahren firârı melhûz olduğundan müceddeden iki şalope irsâliyle Antalya limanına karîb sahile yanaşıp top ve humbara endahtıyla tazyîk olunması husûslarını tahrîr ve iş'âr etmeğle ol bâbda şeref-yâfte-i sudûr olan hatt-ı hümayûn-ı mehâbet-makrûn-ı şâhânem mücebince iktizâ eden şalopeler ta'yîn ve ma'iyyeti me'mûrlarına başka başka evâmir-i aliyem irsâliyle isti'câl ve te'kîd olunmuş olmağla sen dahi mukaddemâ me'mûr olduğun vechile asâkir-i matlûbeyi eğer şimdiye kadar ihrâc etmemiş isen işbu emrim vüsûlünde külliyyetlü asker ihrâc ve müşârun ileyh ma'iyyetinde istihdâm olunmak üze Aydın muhassılı kapucıbaşı-i mûmâ ileyh tarafından gönderilecek asker ile bi'l-ma'iyye müşârun ileyh ma'iyyetine erişdirmeye ikdâm ve müsâra'at eylemen fermânım olmağın te'kîden ve isti'câlen mahsûs işbu emr-i şerîfim ısdâr ve (boş) ile irsâl olunmuşdur imdi keyfiyet-i me'mûriyetin ma'lûmun oldukda şimdiye kadar asâkir-i matlûbeyi ihrâc etmemiş isen vüsûl-i emr-i âlîşânımda mukaddem me'mûr olduğun vechile kendüne mahsûs olan asâkirden derakab gayet güzîde ve bahadır olarak külliyyetlü asker tertîb ve üzerlerine kaviyyü'l-iktidâr başbuğ nasb ve ta'yîn ve Aydın muhassılı kapucıbaşı-i mûmâ ileyh tarafından gönderilecek asker ile bi'l-ma'iyye müşârun ileyh ma'iyyetine irsâle ve müşârun ileyhın emr ü irâdesi üze amel ve hareket ve icrâ-yı gayret ve sadâkate dikkat eylemesini nasb eylediğin başbuğa gereği gibi tenbîh ve te'kîde ikdâm ve dikkat ve hilâf-ı fermân ve münâfî-i rızâ iğmâz ve rehâvetden gâyetü'l-gâye tehâşî ve mücânebet eylemen bâbında.

Fî Evâil Zilhicce Sene 227

Sayfa 72/Hüküm 167:

Bir sureti Ebcelizâde (boş) zîde mecduhu mûmâ ileyhe kendüne mahsûs olan asâkirden başbuğla külliyyetlü asker tertîb ve Aydın muhassılı Kara Osmanzâde tarafından

gönderilecek asker ile bi'l-ma'yye müşârun ileyh ma'yyetine irsâl eylesiyçün ber vech-i meşrûh

Sayfa 73/Hüküm 168:

Bir sûreti

Sobiçeli İbrahim zâde mecduhuya kezalik Ebcelizâdeye yazıldığı gibi kendüye mahsûs olan asâkirden muktedir başbuğla külliyetlü asker tertîb ve Aydın muhassılı Kara Osman zâde tarafından gönderilecek asker ile bi'l-ma'yye müşârun ileyh ma'yyetine irsâl için

Sayfa 73/Hüküm 169:

Bir sûreti

Dergâh-ı mu'allâm kapucibaşlarından Aydın muhassılı Kara Osman zâde Mehmed dâme mecduhuya müşârun ileyh tarafından gelen tahrîrât ve asılda ve sûretlerde olan evâmîr hikâye olunarak mukaddem me'mûr olduğu vechile müşârun ileyhin vârid olan buyruldu ve tahrîrâtı mücebince amel ve harekete müsâra'at ve müşârun ileyhin matlûbu olan askeri mu'accelen ihrâc ve irsâl eylesiyçün iktizâsına göre.

Sayfa 73/Hüküm 170:

Bir sûreti

Ümerâ-i deryadan Rodoslu Hasan Bey dâme izzuhuya donanma-yı hümayûnum sefâyininden mukaddemâ iki kıt'a sefâyin ve bu def'a dahi bir iki kıt'a şalope ta'yîn kılınmağla mîr-i mûmâ ileyh dahi mukaddem me'mûr olduğu vechile müşârun ileyhin ne vechile buyruldu ve tahrîrâtı gelür ise derakab muktezâsı üzre amel ve harekete müsâ'ade ve sâliyâneli teknelerinden sefîne dahi ister ise derhal irsâl ile tahrîr ve tenbîhi tenfîze ikdâm ve gayret eylesiyçün iktizâsına göre

Sayfa 73/Hüküm 171

Ümerâ-i deryadan Rodoslu Hasan Bey Dâme İzzuhuya Hüküm ki

Kâffe-i muhallefâtı cânib-i mîrîden zabtına irâde-i aliyyem müte'allık olan Teke sancağı mütesellimi müteveffâ Hacı Mehmed'in oğlu İbrahim'in emr-i uli'l-emre adem-i itâ'ati cihetiyle hâlâ Karaman valisi olup ber vech-i muhassılık ilhâken Teke sancağı mutasarrıfı düstûr-ı vezîrim Ali Paşa iclâlehu muktezâyı istiklâli üzre merkûm İbrahim'i berren min külli'l-vücûh muhâsara ve her taraftan tazyîk etmekde ise dahi Teke

kal'asının cânib-i bahrden muhâsarası zımnında donanma-yı hümâyûnum sefâyininden mukaddemâ iki kıt'a sefâyin ve bir iki kıt'a şalope dahi ta'yîn kılınmış olmağla sen ki mîr-i mûmâ ileyhsin sen dahi mukaddem me'mûr olduğun vechile müşârun ileyhın sana ne vechile buyruldu ve tahrîrâtı vürûd eder ise mûceb ve muktezâsıyla amel ve harekete ve sâliyânelü teknelerinden sefine dahi ister ise derhal irsâl ile tahrîr ve tenbîhini tenfîze müsâra'at eylemen husûsu muahharan sâdır olan emr-i şerîfimle tenbîh ve iş'âr olunmuş ve müşârun ileyh tarafından dahi sana tahrîrât-ı ekîde gönderilmiş iken şimdiye kadar Teke'nin cânib-i bahrîsinde bir yelken bile görünmeyüp ma'ahazâ müşârun ileyh berren gereği gibi hasr ve tazyîk etmekde olduğundan müteveffâ-yı merkûmun oğlu İbrahim dahi mecmû' emvâl ve eşyâsını sefineye vaz' ile firâr etmek üzre idüğü bu def'a müşârun ileyh tarafından derbâr-ı şevket-karâr-ı mülûkâneme tevârüd eden tahrîrâtdan ma'lûm-ı ilm-i alem-ârâ-yı şâhânem olup Teke'nin üzerine bahren me'mûr olanlar bir ân ve bir dakîka evvel icrâ-yı me'mûriyete müsâra'at ve şakî-i merkûmun bir vechile firâra ruhsatyâb olamayarak bahren dahi kuvvetü'z-zahrı şikest etdirilmesi emr ü irâde-i şâhânem muktezâsından olmağla maazallahi te'âlâ Teke'nin cânib-i bahrîsi boş bırakılıp müteveffâ-yı merkûmun oğlu bahren firâr eylemen lâzım gelir ise bu husûs senin kusûr ve rehâvetine haml olunarak hakkında vehâmet ve nedâmeti mukarrer olduğunı bilüp işbu emr-i şerîfimin tarafına vüsûlü ânda müşârun ileyhın sana vâkı' olan tahrîr ve tenbîhi vechile amel ve harekete ve sâliyânelü teknelerinden iktizâ eden sefinenin irsâli ve Teke'nin cânib-i bahrîsinin muhâfaza ve hasr u tazyîki esbâbının istihsâliyle bâ avn ü inâyet-i bârî şu gâilenin def'iyle irâde-i şâhânemin icrâsı hâlâtını istikmâle ziyâde ikdâm ve müsâra'at eylemen fermânım olmağın tehdîd ve isti'câl-i me'mûriyetini şâmil işbu emr-i şerîfim ısdâr ve ber vech-i ta'cîl (boş) ile irsâl olunmuşdur imdi vüsûl-i emr-i şerîfimde bu bâbda hâb ve rahatı terk ve tedâbîr-i lâzıme ve ârâ-yı sâibenin i'mâl ve icrâsı esbâbını istikmâl eyleyerek müşârun ileyhın tarafına gönderilen buyruldu ve tahrîrâtı üzre amel ve harekete ve lâzım gelen sâliyânelü teknelerinin irsâli ve teknenin cânib-i bahrîsinin muhâfaza ve tazyîki vesâilinin istihsâliyle bir ân akdem ve bir dakîka mukaddem merkûm İbrahim'in def' gâilesiyle emr ü irâde-i şâhânemi icrâyâ ikdâm ve dikkat eylemen matlûb-ı kat'î-i mülûkânem idüğü ve iğmâz ve rehâvet vukû'uyla maazallahi te'âlâ merkûm İbrahim'in ber takrîb bahren bir tarafa firârî lâzım gelir ise bu husûs senin iğmâz ve rehâvetine haml olunarak gadr ve illetin karîn-i ittifâk olmayup vahîmü'l-âkibe olacağın bî-iştibâh idüğü ma'lûmun oldukda âna göre amel ve harekete ve irâde-i şâhânemi icrâyâ dikkat ve hilâfından begâyet hazer ve mücânebet eylemen bâbında.

Sayfa 74/Hüküm 172:

Dergâh-ı Mu‘allâm Kapucıbaşılarından Sığla Sancağı Mütesellimi İlyaszâde İlyas Dâme Mecduhuya Hüküm ki

Darbhâne-i âmirem mukâta‘âtından Teke sancağı mütesellimliği beher sene iltizâmen müteveffâ Tekeli Hacı Mehmed’in uhdesine ihâle olunagelmış ise de müteveffâ-yı merkûm bir müddetden berü livâ-i mezbûrı zabt ile ol havalide kesb-i teferrüd ve tegallüb ederek ahali ve sekenesi dest-i zulm ve tegallübünde zebûn ve envâ‘ cevri ezâsından ahvâlleri diğer gûn olduğu ve merkûm zuhûr-ı sefer-i hümâyûnumdan berü beher sene me‘mûr kılınmışiken hiçbir def‘a sefere gitmediği ve mürettebât-ı seferiyeden hiçbirisini rü‘yet etmediği ma‘lûm-ı hümâyûnum olup memleket-i pâdişâhânemi ve içinde olan ahali ve aceze-i ra‘iyyeti tahlîs zımnında merkûmun çaresi görülmesi mesnevî-i zamîr-i adâlet-semîr-i mülûkânem iken hulûl-i ecel-i mev‘ûduyla vefât idüp merkûmun servet ve yesârı ve külliye-tlü nûkûd ve emvâli olduğu tevâtüren cümle indinde sâbit ve ummâl-i beytû‘l-mâlden olmak mülâbesesiyle kâffe-i muhallefâtı cânib-i beytû‘l-mâl-i müslimîne aid olmağla bi‘l-cümle muhallefâtının zabtına taraf-ı devlet-i aliyyemden mîrahur-ı evvel-i sâbık İsmail dâme mecduhu me‘mûr kılınup müteveffâ-yı merkûmun oğlu İbrahim nâm kimesne bu kadar külliye-tlü muhallefâtı iki bin kise bedele kat‘ ve kapucıbaşılık ile Teke sancağının kendüye verilmesini istid‘â idüp ma‘a hazâ livâ-i mezbûr kapucıbaşılık ile merkûma verilmek lâzım gelse ol dahi babasının eserine iltifât ederek livâ-i mezbûr ahali kemâfi’s-sâbık dest-i zalemede kalarak bî-huzûr olacakları zâhir ve fukarâ-yı ra‘iyyetin sâye-i şâhânemde âsûde-nişîn mazelle-i emn ü istirâhat olmaları esbâbının istihsâli ve muhallefât-ı merkûmenin tamamen zâhire ihrâcı murâd-ı mekârim-i‘tiyâd-ı mülûkânemden idüğü bedîhî ve bâhir olduğuna binâen muhallefât-ı merkûme mübâşiri mûmâ ileyh Dersa‘âdetime celb ile livâ-i mezbûr voyvodalıktan ifrâz ve muhassıllık vechile hâlâ Karaman valisi düstûr-ı vezîrim Ali Paşa iclâlehuya tevcîh olunup merkûmun adem-i itâ‘ati takdîrinde üzerine varup hayyen ve meyyiten ahzı ve sarraf vesâir mahrem-i esrârı olanların girifti ve Teke’nin zabtıyla muhallefât-ı mezkûrenin zâhire ihrâcı husûslarına müşârun ileyhe taraf-ı şâhânemden istiklâl-i tâmm ve ruhsat-ı kâmile ile bâ fermân-ı âlî me‘mûr kılınmış ve bahren dahi hasr u tazyîki zımnında süfûn-i donanma-yı hümâyûnumdan çend kıt‘a sefine dahi Antalya iskelesine ta‘yîn ve ümerâ-i deryadan Rodoslu Hasan Bey dâme izzuhu dahi müşârun ileyhin emr ve re‘yiyle harekete me‘mûr kılınup Dergâh-ı

mu'allâm kapucibaşlarından Aydın muhassılı Kara Osman zâde Mehmed dâme mecduhuyu dahi müşârun ileyh bi'n-nefs mi ister veyahud asker mi taleb eder hâsılı ne vechile buyruldu ve tahrîrâtı vürûd eder ise müceb ve muktezâsıyla amel ve hareket eylemen üzre muhassıl-ı mûmâ ileyh bundan akdemce sâdır olan emr-i şerîfimle me'mûr ve ta'yîn olunmuş olup ancak müşârun ileyh ma'yyetinde mücerrebü'l-etvâr ve harb ve bîkâra iktidârı bedîdâr asâkir-i külliye'nin lüzûmu derkâr olduğundan sen ki mütesellim-i mûmâ ileyhsin sen dahi kendüne mahsûs olan asâkirden muktedir başbuğla külliye'lü asker ihrâc ve müşârun ileyh ma'yyetinde istihdâm olunmak üzre Aydın muhassılı mûmâ ileyh tarafından gönderilecek asker ile bi'l-ma'yye ma'yyet-i müşârun ileyhe irsâl eylemen husûsuna irâde-i seniyyem müte'allık olmağla vüsûl-i emr-i şerîfimde muktezâ-yı gayret ve lâzime-i sadâkatin üzre kendüne mahsûs asâkirden derakab gâyet güzîde ve bahadır külliye'lü asker tertîb ve üzerlerine kaviyyü'l-iktidâr başbuğ nasbıyla Aydın muhassılı kapucibaşı-i mûmâ ileyh tarafından gönderilecek asker ile bi'l-ma'yye müşârun ileyh ma'yyetine irsâle ve müşârun ileyh'in emr ü irâdesi üzre amel ve hareket ve icrâ-yı gayret ve sadâkate dikkat eylemeleri vesâyâ ve tenbîhâtını nasb olunacak başbuğa te'kîde ikdâm ve dikkat eylemen fermânım olmağın me'mûriyeti şâmil işbu emr-i şerîfim ısdâr ve ber vech-i ta'cîl (boş) ile irsâl olunmuşdur imdi vüsûl-i emr-i şerîfimde müşârun ileyh ma'yyetinde istihdâm olunmak üzre kendüne mahsûs asâkirden külliye'lü asker tertîb ve mücerrebü'l-etvâr başbuğla muhassıl-ı mûmâ ileyh asâkiriyle berâber irsâle müsâra'at eylemen irâde-i seniyyem muktezâsından idüğü ve iğmâz ve rehâvet misillü vaz' u hareket câiz olmadığı ma'lûmun oldukda ber vech-i meşrûh amel ve hareket ve hilâfindan mücânebet eylemen bâbında.

Fî Evâhir-i Zilkade Sene 227

Sayfa 75/Hüküm 173:

Bir sureti Ebcelizâde (boş) zâde mecduhuya kezalik müşârun ileyh ma'yyetinde vâcibü'l-istihdâm kendüsine mahsûs asâkirden asâkir-i külliye tertîb ve başbuğla muhassıl-ı mûmâ ileyh askeriyle berâber irsâl eylemesiyçün aslı gibi.

Sayfa 75/Hüküm 174:

Bir sûreti

Sobiçeli İbrahim zîde mecduhuya keزالik müşârun ileyh ma'ıyyetinde vâcibü'l-istihdâm kendüye mahsûs askerden asâkir-i külliye tertîb ve başbuğla muhassıl-ı mûmâ ileyh askeriyle berâber tesbîl eylemesiçün ber vech-i sâbık

Sayfa 75/Hüküm 175:

Hâlâ Mısır valisi Vezîrim Mehmed Ali Paşa İclâlehuya Hüküm ki

Darbhâne-i âmirem mukâta'âtından Teke sancağı mütesellimliği beher sene iltizâmen müteveffâ Tekeli Hacı Mehmed'in uhdesine ihâle olunagelmış ise de müteveffâ-yı merkûm bir müddetden berü livâ-i mezbûrı zabt ve kesb-i teferrüd ve tegallüb ederek ahali ve sekenesi dest-i zulm ve tegallübünde zebûn ve envâ' cevri ezâsından ahvâlleri diğer gûn olduğu ve merkûm zuhûr-ı sefer-i hümâyûnumdan berü beher sene me'mûr kılınmışiken hiçbir def'a sefere gitmediği ve mürettebât-ı seferiyeden hiçbirisini rû'yet etmediği ma'lûm-ı hümâyûnum olup memleket-i pâdişâhânemi ve içinde olan ahali ve aceze-i ra'ıyyeti tahlîs zımnında merkûmun çaresi görülmesi mesnevî-i zamîr-i adâlet-semîr-i şâhânem iken merkûm hulûl-i ecel-i mev'ûduyla fevt olup merkûmun servet ve yesârı ve külliyyetlü nûkûd ve emvâlî olduğu tevâtüren cümle indinde sâbit ve ummâl-i beytû'l-mâlden olmak mülâbesesiyle kâffe-i muhallefâtı cânib-i beytû'l-mâl-i müslimîne aid olmağla bi'l-cümle muhallefâtının zabtına taraf-ı devlet-i aliyyemden mübâşir irsâl olunmuş ise de müteveffâ-yı merkûmun oğlu İbrahim nâm kimesne bu kadar külliyyetlü muhallefâtı iki bin kise bedele kat' ve kapucıbaşılık ile Teke sancağının kendüye verilmesini istid'â idüp ancak merkûmun istid'âsına müsâ'ade olunmak lâzım gelse babası eserine iltifât ederek fukarâ-yı ra'ıyyet kemâfi's-sâbık dest-i zalemede kalarak bî-kusûr olacaklarından Teke sancağı mütesellimlikden ifrâz ile ber vech-i muhassıllık hâlâ Karaman valisi düstûr-ı vezîrim Ali Paşa iclâlehuya tevcîh olunmuş ise de merkûm İbrahim emri uli'l-emre adem-i itâ'at ve müşârun ileyh ile mukâbeleye cesâret etmiş olduğundan müşârun ileyh ma'ıyyetine iktizâ edenler me'mûr ve ta'yîn ve Teke'nin cânib-i bahrîsine dahi sūfûn-i donanma-yı hümâyûnumdan çend kıt'a sefine irsâliyle berren ve bahren hasr ve tazyîk olunmakda ise de merkûm İbrahim tâb-aver-i tahammül olamayup bahren ber-takrîb Mısır cânibine firâr eylemesi melhûzâtıdan olmağla sen ki vezîr-i müşârun ileyh sin merkûm İbrahim ber-takrîb Mısır tarafına firâr eder ise mecbûl olduğun hayrhâhı ve gayret ve sadâkatin lâzımesi üzre şakî-i merkûma kat'â emân ve zaman vermeyüp alâ eyyi vechi kâne ahz u tertîb-i cezâ-yı sezâsıyla sermaktû'ını derbâr-ı şevket-karârıma irsâle ikdâm ve mübâderet eylemen fermânım olmağın hassaten işbu emri şerîfim ısdâr ve ber vech-i ta'cîl (boş) ile irsâl olunmuştur

imdi sen asdikâ-i vüzerâ-yı izâmımdan ve hayrhâhân-ı erkân-ı saltanat-ı seniyyemden bulunman hasebiyle maktûr olduğun rızâ-cûyî ve sadâkat-i lâzimesi üzre şakî-i merkûm ber-takrîb firâr ve tebdîl-i heyet ile İskenderiye ve Mısır ve Dimyat ve Reşid taraflarına güzâr ider ise kat'â emân ve zamân vermeyüp alâ eyyi vechi kâne tertîb-i cezâsıyla ser-maktû'ını Dersa'âdetime irsâle ikdâm ve müsâra'at eylemen irâde-i şâhânem muktezâsından idüğü ma'lûmun oldukda ber vech-i meşrûh amel ve harekete ve senden me'mûl ve muntazır-ı şâhânem olan sadâkat ve fermânberlik levâzımını ibrâz ve izhâra dikkat ve hilâfindan mücânebet eylemen bâbında.

Evâhir-i Zilhicce Sene 227

İşbu emr-i âlî lede'l-vürûd şakî-i merkûm bundan böyle ol havaliye vürûd eder ise derhal tertîb-i cezâ kılınarak ser-maktû'ı Dersa'âdete irsâl olunacağını nâtık müşârun ileyhin vârid olan tahrîrâtı vüsûlü bâ fermân şerh verildi.

Fî Evâsıt Cemaziyyel Sene 28

Sayfa 76/Hüküm 176:

Karaman valisi olup ber vech-i muhassıllık Teke Sancağı Mutasarrıfı Vezîrim el-Hâcc Ali Paşa İclâlehuya Hüküm ki

Teke sancağının zabtı ve müteveffâ Hacı Mehmed'in kâffe-i muhallefâtının tamâmen zâhire ihrâcî ve oğlu İbrahim'in hayyen ve meyyiten ele getirilmesi ve sarrâf ve mahrem-i esrârı olanların ahz u girifti irâde-i katî'a-i şâhânem muktezâsından olup sen ki vezîr-i müşârun ileyhsin şeref-rîz-i sudûr olan evâmîr-i aliyyem müceblerince istiklâl-i tâmm ve ruhsat-ı mâlâ-keâm ile bu emr-i ehemme me'mur kılınmış olduğuna binâen muktezâ-yı me'mûriyet ve lâzime-i gayret ve hamîyyetin üzre merkûmı hasr u tazyîk etmiş isen dahi Aydın muhassılı ve İlyaszâde ve Ebcelizâde taraflarından müretteb ma'îyyetin olan askerden bu esnâda birer başbuğla fakat üç yüz nefer mikdârı asker vürûd etmiş idüğü ve Teke sancağının kazâları a'yânları ve yörükân tâifesinin cemâ'at sâhibleri ma'îyyetine celb olunarak şakî-i merkûm İbrahim Antalya kal'asında kalup kal'a-i mezkûr metrîs alınarak dâire-i mâdâr-ı hasr u tazyîk ve kal'a-i merkûme varoşu zabt olunmuş olduğu ve bahren dahi hasr u tazyîk için sūfûn-i donanma-yı hümâyûnumdan ma'îyyetine müretteb çend kıt'a sefineler henüz vürûd etmemiş oldukları ve mevcûd ma'îyyetin olan sınıf-ı askeriye'nin havâyic-i zarûriyelerinden olan şa'îr ve dakîkin Hamid ve Karahisar-ı sâhib sancaklarından tertîb ve irsâl olunması ve Aydın muhassılı ve Saruhan sancağı mütesellimi taraflarından cebehâne ve mühimmât-ı

sâire ile tarafına levâzım-ı mu'âvenetin icrâ kılınması husûsları ve şakî-i merkûm mu'âvinlerinden bazı mefsedetkâr ihtilâli müceb-i kelimât-ı tefevvühiyle neşr ve erâcîf etmekde oldukları tafsîlâtı bu def'a tarafından derbâr-ı şevket-karâr-ı mülûkâneme tevârüd eden tahrîrât meâlinden ma'lûm-ı ilm-i âlem-ârâ-yı şâhânem olup sevâhil-i merkûmeye me'mûr kapudanların serî'an icrâ-yı me'mûriyete dikkat eylemeleri bu def'a derya kapudanı düstûr-ı vezîrim Hüsrev Mehmed Paşa iclâlehuya ve emr ü re'yine mutâva'at ve matlûbun olan sâliyâne teknelerinin irsâline mübâderet eylemesi Rodoslu Hasan Bey dâme izzuhuya ve gönderdikleri asker üç yüz neferden ibâret olduğu ve ba'de ezîn tarafına güzîde ve tâmmu'l-esliha külliyyetlü asker irsâliyle levâzım-ı takviyet ve mu'âvenetin îfâsına ikdâm eylemeleri te'kîdâtını hâvî ve bu bâbda iğmâz edenlerin levâzım-ı te'dîbleri icrâ olunacağını muhtevî İlyaszâde ve Ebcelizâde ve Sobiçe voyvodası İbrahim ve Aydın muhassılı mûmâ ileyhime bu def'a evâmîr-i aliyyem ısdâr olunmuşdur ancak Kara Osmanzâdeler tarafından cebe ve mühimmât tertîb ve irsâli tecvîz ve tensîb olunmadığından bu def'a Dersa'âdetimden beş bin deste fişenk ve yirmi kantar barut tertîb ve icâleten tarafına ba's ve tesrîb olunmuş olduğu ve Karahisar ve Hamid sancaklarından zahîre tertîbi matlûb ve mültemisin ise de zikr olunan sancaklardan tertîb olunacak zahîre Dersa'âdetime müretteb râyic ve mübâya'a zahîresinden tertîb ve tahsîs olunmağla muhtâc olup ma'ahazâ ol havali kazâları çekirge mazarratından bu sene müzâra'âta destres olamadıklarını ve müretteb olan mübâya'a-i mîriye ve râyic zahîresinin te'diyesinde peyderpey Dersa'âdetime i'tizârı hâvî ma'rûzât takdîm etmekde oldukları ve bazı ol havâlîlerden gelenlerin ihbârlarına nazaran Tekelünün anbarlarında mevcûd ve muahhar zahîresi olup tarafından temhîr olunmuş ve cânib-i mîriye aiddir diyü âna ta'arruz etmemiş olduğun vâsıl-ı sâmi'a-i şehriyârânem olup bu sûretde asâkir-i me'mûrenin ta'yînât-ı rûzmerreden zarârından vikâyeleri ve maslahatın bir ân evvel bitmesi matlûb-ı şâhânem olmağla zahâyir-i memhûreyi telef ve tebrîzden vikâye ederek mevcûd ma'îyyetin olan asâkirin ta'yînât-ı rûzmerrelerini ol zahîreden idâre idüp şâyed kifâyet etmez mülâhazasıyla ihtiyâten zikr olunan Hamid ve Karahisar sancaklarından dahi zahîre tertîb olunması husûsuna irâde-i seniyyem müte'allık olup bu bâbda taraf-ı şâhânemden sana istiklâl-i tâmm ve ruhsat-ı kâmile verilmiş ve cemî' me'mûrlar haklarında şükr ü şikâyetin nezd-i saltanat-ı seniyyemde müsmir ve müesser ve takviye-i nüfûz ve iktidârın matlûb olmağla göreyim seni kat'â sa'yine fûtûr vermeyüp muktezâ-yı me'mûriyet ve lâzıme-i istiklâlin üzre amel ve harekete müsâra'at ve emr ü irâdene muhâlif ve tahrîr ve tenbîhâtına mugâyir harekete ibtidâr edenlerin ve şakî-i merkûmun mu'âvinlerinden olup erâcîf ve ekâzib neşriyle

ihlâl-i maslahata cesâret eden havanenin icrâ-yı levâzım-ı te'dîbleriyle me'mûriyetin muktezâsını icrâ iderek bi-avn-i bârî şakî-i merkûm gereği gibi hasr u tazyîk birle ele getirilüp livâ-i mezbûrun zabtına ve muhallefât-ı matlûbenin istihsâline ikdâm ve gayret eylemen fermânım olmağın te'kîd-i istiklâl ve me'mûriyetini şâmil işbu emr-i şerîfim isdâr ve (boş) ile irsâl olunmuştur imdi bu bâbda mukaddem ve muahhar şeref-efzâ-yı sudûr olan evâmîr-i aliyyem lâzımesi ve gayret ve istiklâlin iktizâsı vechile hareket ve tedâbîr-i lâzıme ve ârâ-yı sâibenin i'mâl ve icrâsı ve ne vechile olur ise olsun bir kadem akdem ve bir ân mukaddem şakî-i merkûmun hayyen ve meyyiten ele getirilmesi ve muhallefât-ı mezkûrenin zâhire ihrâcı esbâbını istikmâle ve bu emr-i ehemde kusûr ve rehâveti zâhir olanların ve emr ü irâdene adem-i mutâva'at ile o makûle ekâzib ve erâcîf neşriyle ihtilâl-i şirâze-i memlekete cesâret edenlerin muktezâ-yı istiklâlin üzre icrâ-yı levâzım-ı te'dîbleriyle me'mûriyetin muktezâsını îfâ ve irâde-i seniyyemi infâz eylemen matlûb-ı kat'î-i hümâyûnum idüğü ve bu bâbda sana bi'l-vücûh istiklâl verilmiş olduğu ve şûkr ü şikâyetin nezd-i şâhânemde makbûl ve mu'teber idüğü ma'lûmun oldukda ber vech-i meşrûh amel ve harekete ve senden me'mûl ve muntazır-ı şâhânem olan etvâr-ı âkilâne ve harekât-ı dirâyet-mendâneyi ibrâz ve izhâra ve şu maslahatın dilhâh-ı şâhânem üzre bir ân akdem rû'yet ve tekmîliyle hakkında hüsn-i teveccühât-ı şâhânemi te'yîd ve tasdîka bezl-i vüs' ve kudret ve hilâfından mücânebet eylemen bâbında.

Fî Evâsıt Muharrem Sene 228

Sayfa 77/Hüküm 177:

Rumili Beglerbeğliği Pâyesiyle Sâbıkâ Aksaray Sancağı Mutasarrıfı Derviş Mehmed Paşa dâmet Me'âlihiye Hüküm ki

Teke sancağı mütesellimi müteveffâ Hâcî Mehmed'in oğlu İbrahim'in emr-i ulî'l-emre adem-i mutâva'atini ve müselleminin bağı ve tугyâna ictisârı takrîbiyle hâlâ Karaman valisi ve ber vech-i muhassıllık ilhâken Teke sancağı mutasarrıfı olup istiklâl-i tâmm ve ruhsat-ı mâlâ-keîâm ile bâğî-i merkûmun hayyen ve meyyiten ele getirilmesi ve Teke sancağının zabtıyla muhallefât maddesinin zâhire ihrâcı maddesine me'mûr düstûr-ı vezîrim el-Hâc Ali Paşa iclâlehu muktezâ-yı me'mûriyeti üzre merkûm İbrahim'i hasr u tazyîk etmiş ve hıdemât-ı lâzımede lâhibü'l-istihdâm sen ki paşa-yı mûmâ ileyhsin seni bâ-buyruldu ma'ıyyetine me'mûr ve taleb eylemiş ise de i'zâr-ı vâhiye îrâdiyle hareket ve azîmetde izhâr-ı betâet etmiş olduğundan bahisle Aksaray sancağının uhdenden sarf ve tahvîli ve müşârun ileyh ma'ıyyetinde olan mîrmîrân-ı kirâmdan Zeynelabidin dâme ikbâlehuya tevcîhiyle senin bâ fermân-ı âlî müşârun ileyh ma'ıyyetine me'mûr kılınman

husûsu bu defa müşârun ileyh tarafından derbâr-ı şevket-karârıma tevârüd eden tahrîrât meâlinden ma'lûm-ı ilm-i âlem- irâd-ı pâdişâhânem olup müşârun ileyh taraf-ı şâhânemden umûr-ı me'mûresinde müstakil-i bi'l-re'y (...) olmak mülâbesesiyle cümle hakkında şükr ve şikâyeti nezd-i hümayûnumda müsmir ve mu'teber olmağla şeref-yâfte-i sudûr olan hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûnum mücebince müşârun ileyh tahrîr ve istid'âsı vechile livâ-i mezbûr uhdende sarf ve tahvîl kılınarak mîrmîrân-ı mûmâ ileyhe tevcîh olunmasına ve senin dahi ma'iyet-i müşârun ileyhe me'mûr ve ta'yîn olunman husûsuna irâde-i kâtı'a-i hümayûnum müte'allık olmağla vüsûl-ı emr-i şerîfimde derhâl olduğun mahalden hareket ve dâire ve kapun halkıyla ma'iyet-i müşârunileyhe varup emr ü re'yine mütâba'at ve ta'yîn ve istihdâm eylediği hıdemâtın te'diyesiyle mesâ'î-i meşkûre ibrâzına dâmen-i dermiyân-ı gayret eylemen fermânım olmağın me'mûriyetini şâmil rikâb-ı hümayûnumdan işbu emr-i şerîfim ısdâr ve (boş) ile irsâl olunmuşdur imdi dâire ve kapun halkıyla olduğun mahalden mu'accelen hareket ve seyr-i serî ile müşârun ileyh ma'iyetine varup seni ne makûle hıdemâtda istihdâm eder ise her halde emr ü irâdesine muvâfakat ve hıdemât-ı lâzımenin te'diye ve tesviyesine dikkat eylemen irâde-i kâtı'a-i şâhânem muktezâsından idüğü ve bundan sonra dahi sür'at-i hareket ve azîmetde kusûr ve rehâvet ve imrâr-ı vakte cesâret eylemen lâzım gelir ise hakkında vehâmet ve nedâmeti mukarrer idüğü ma'lûmun oldukda âna göre harekete dikkat ve iğmâz ve betâetden mücânebet eylemen bâbında.

Fî Evâsıt Muharrem Sene 228

Sayfa 77/Hüküm 178:

Dergâh-ı Mu'allâm Kapucubaşlarından Sığla Sancağı Mütesellimi İlyaszâde İlyas Dâme Mecduhuya Hüküm ki

Emr-i ulî'l-emre adem-i mutâva'at ve ibrâz-ı bagy ve habâset eden Teke mütesellimi müteveffâ Hacı Mehmed'in oğlu İbrahim'in hayyen ve meyyiten ahzı irâde-i seniyyem muktezâsından olup istiklâl-i tâmm ve ruhsat-ı mâlâ-keîâm ile bu husûsa me'mûr Karaman valisi ve Teke sancağı mutasarrıfı düstûr-ı vezîrim el-Hâcc Ali Paşa iclâlehu ma'iyetinde asâkirin lüzûm ve iktizâsı olduğundan sen ki İlyaszâde-i mûmâ ileyh sin kendüne mahsûs askerden asâkir-i külliye ve Ebcelizâde dahi kezalik asâkir-i külliye tertîb ve muktedir başbuğlar ile Aydın muhassılının göndereceği asâkire ilhâken müşârun ileyh ma'iyetine irsâle dikkat olunmak husûsu mukaddem ve muahhar sâdır olan evâmir-i aliyyemle sana ve mûmâ ileyhimâya tenbîh ve te'kîd olunmuş olduğuna binâen muktezâ-yı me'mûriyetiniz üzre asâkir-i külliye ihrâc ve irsâl eylemeniz lâzıme-i

zimmetiniz iken gerek tarafından ve gerek mûmâ ileyhimâ Ebcelizâde ve Aydın muhassılı câniblerinden birer başbuğla müşârun ileyh ma'îyyetine gönderilen askerin cümlesi üç yüz nefer mikdârı süvariden ibâret olduğu bu defa müşârun ileyh tarafından derbâr-ı şevket-karârıma tevârüd eden tahrîrât meâlinden mamlûm-ı ilm-i âlem-ârâ-yı tâcdârânem olmuştur senin bu emr-i mühimde bu vechile vâkı' olan içmâz ve rehâvetin ve böyle ekall-i kalîl asker irsâline cesâretin maslahatın uzamasını müceb olduğundan bu keyfiyet rızâ-yı şâhâneme münâfi ve senden me'mûl olan gayret ve sadâkatin mugâyiri olmağla vüsûl-i emr-i şerîfimde Aydın muhassılı mûmâ ileyh ile bi'l-muhâbere kendüne mahsûs asâkirden tuvânâ ve tâmmü'l-esliha külliyyetlü asker irsâliyle müşârun ileyhın takviye-i pâzû-yı iktidârını müceb olur hâlâtın serî'an ve âcilen icrâsına ve müşârun ileyhın tarafına ne vechile buyruldu ve tahrîrâtı vürüd ider ise derhâl müceb ve muktezâsı üzre amel ve hareket ederek icrâ-yı irâde-i seniyyeme dikkat ve bundan sonra dahi asker irsâlinde betâet ve içmâz olunmak lâzım gelir ise bu maslahatın uzamasına ve bâgî-i merkûmun iştidâd-ı şürûr ve mefâsidine sebep olmuş olacağına mebnî mazhar-ı ukûbât-ı şedîde olacağın mukarrer olmağla âna göre harekete dikkat eylemen fermânım tenbîhen ve tehdîden işbu emr-i şerîfim ısdâr ve ber vech-i ta'cîl (boş) ile irsâl olunmuştur imdi vüsûl-i emr-i şerîfimde zinhâr dakika-i vâhide imrâr-ı vakit etmeyüp Aydın muhassılı mûmâ ileyh ile bi'l-muhâbere güzîde ve harb u darbe kâdir külliyyetlü asker irsâliyle müşârun ileyhın iktidârına ve lâzıme-i mu'âvenetin icrâsına ikdâm ve müsâra'at eylemen irâde-i şâhânem muktezâsından idüğü ve bu bâbda imrâr-ı vakt olunmak veyahud derme çatma kalîlü'l-mikdâr asker gönderilmek lâzım gelir ise gadr ve illetin karîn-i iltifât olmayup hakkında vehâmet ve nedâmeti mukarrer olduğunu bilip âna göre harekete dikkat ve hilâfî vaz'a cesâretle mübtelâ-yı vehâmet olmakdan nefsinı sıyânet eylemen bâbında.

Fî Evâsıt-ı Muharrem Sene 228

Sayfa 78/Hüküm 179:

Bir sûreti

Mûmâ ileyh Ebcelizâde'ye tıbk-ı aslı gibi

Sayfa 78/Hüküm 180:

Bir sûreti

Sobiçeli İbrahim zîde mecduhuya kendüye mahsûs asâkirden külliyyetlü asker ihrâc ve muhassıl-ı mûmâileyhın askeriyle müşârunileyh ma'îyyetine irsâl eylemesi bâ evâmîr-i

aliyye kendüye tenbîh olunmuş ise de asâkir-i matlûbenin irsâline dâir gerek mûmâileyh tarafından ve gerek müşârunileyh cânibinden Dersa ‘âdetime vürûd etmediği beyânıyla aslına tatbîkan

Sayfa 78/Hüküm 181:

Bir sûreti

Kapucibaşılarından Aydın muhassılı Mehmed dâme mecduhuya mûmâ ileyh külliyetli asker tertîb ve mûmâ ileyhim taraflarından müretteb asâkir-i külliyei celb ile müşârun ileyh ma‘iyyetine irsâl eylemesi lâzımeden iken gönderilen askerin cümlesi üç yüz nefer mikdârı olduğu beyânıyla serî‘an tarafından ve me‘mûrîn-i mûmâ ileyhim taraflarından asâkir-i külliye tertîb ve tesyîriyle müşârun ileyhin takviye-i bâzû-yı iktidârını müstelzim olur esbâb vesâilin istihsâline ve müşârun ileyhin tahrîr ve tenbîhi vechile amel ve harekete mübâderet eylemesiçün iktizâsına göre.

Sayfa 78/Hüküm 182:

Bir sûreti

Rodoslu Hasan Bey’e müşârun ileyhin tahrîrât-ı vâridesi üzre hareket ve sâliyânelü teknelerinden sefîne ister ise irsâle dikkat eylemek üzre me‘mûr ise de ile‘l-ân Antalya pîşgâhında bir yelken görünmediği ve müşârun ileyh tarafından âdem irsâl ve tahrîrât tesyâr olunmuş ise de i‘tizârı şâmil ma‘rûzât irsâliyle adem-i merkûm i‘âde olunduğu müşârun ileyhin tahrîrât-ı vâridesinden müstebân ve bu husûsu kendüden me‘mûl gayret ve sadâkat levâzımına münâfî ve rızâ-yı şâhânenin hilâfı olduğu nümâyân olmağla müşârun ileyhin matlûbu olan sefinelerin irsâli ve emr ü tahrîrine mutâva‘at eylemesi te‘kîdi derciyle iktizâsına göre.

Sayfa 79/Hüküm 183:

Rumili Beğlerbeğiliği pâyesi olup Ber Vech-i Muhassıllık Menteşe Sancağı Mutasarrıfı İbrahim Paşa Dâme Me‘âlihiye Hüküm

İ‘dâm ve izâlesine irâde-i şâhânem ta‘alluk eden Pazaköyü a‘yânı Esad Bey hâini bundan akdem firâr idüp başında olan yedi sekiz nefer âdem ile bir mahalde kabûl olunmadığından bu esnâda Teke mütesellimi müteveffâ Hacı Mehmed’in oğlu İbrahim’in yanına varup o dahi adem-i kuyûd ile def‘ etmiş olduğundan şakî-i merkûm Teke’den dahi kat‘-ı emîr ile avdet etmiş ve Menteşe sancağında vâkı‘ Ula kasabasına gelüp kasaba-i mezbûrede sâkin Zaim Salih’in hânesinde beytûtet ve ândan dahi kalkup

Muğla'ya gelüp Yuda (?) konağında tahsîn ve karâr etmiş ve Ula ve Muğla voyvodaları ile Abdülfettah nâm kimesne bi'l-ittifâk şakî-i merkûmı setr ve ihfâ kaydına düşmüş oldukları ve el-hâletü hazîhi şakî-i merkûm Ula ve Muğla voyvodasıyla merkûm Abdülfettah'ın yed-i muhâfazalarında idüğü sahîhan istihbâr ve tahkîk olunup magzûb-ı şâhânem olan şakî-i merkûm bunların bu vechile tesâhub ve himâye ve setr ve ihfâyâ cesâretleri icrâ-yı te'dîblerini îcâb idüp şakî-i merkûm afv olunur makûleden olmayup sahâbet kaydında olanlar dahi merkûm dahi bâgî ve âsî gürûhundan add ile gadr ve illetleri nezd-i şâhânem müsmir ve makbûl olmayarak mazhar-ı eşedd-i ukûbet ve cezâ olacaklarında şüphe olmadığı âşikâr olmağla sen ki paşa-yı mûmâ ileyhsin işbu emr-i şerîfim tarafına vâsıl olduğu ânda şakî-i merkûmu sırren tahrîr ve tecessüs ederek Ula ve Muğla voyvodaları merkûm Abdülfettah'dan alâ eyyi vech-i kâne taleb ve ahz ve tertîb-i cezâsıyla ser-maktû'ını Dersa'âdetime ırsâle dikkat eylemen fermânım olmağın tenbîhen ve ihtimâmen rikâb-ı hümâyûnumdan işbu emr-i şerîfim ısdâr ve mektûmen ve memhûren (boş) ile ırsâl olunmuşdur imdi Ula ve Muğla voyvodalarıyla merkûm Abdülfettah şakî-i merkûmu tesâhub ve himâye dâ'iyyesiyle ketm ve ihfâ ve tebdîl-i heyet ile mahall-i ahara firâr ettirmek dâ'iyyesine düşecekleri zâhir olmağla âna göre evvel emirde tedâbîr-i lâzîmesini derpîş ve istihsâl ve ber-takrîb ile mi olur ahar vechile mi olmak iktizâ eder ne vechile olur ise olsun şakî-i mezkûr merkûmlardan ahz ve tertîb-i cezâsıyla ser-maktû'ını serî'an ve âcilen Dersa'âdetime ırsâl ile icrâ-yı irâde-i şâhâneme ziyâde ihtimâm ve dikkat eylemen hasren ve kasren matlûb-ı hümâyûnum idüğü ve şakî-i merkûmun ele getirilmemesi lâzım gelir ise bu bâbda senin dahi rehâvetine haml olunarak mes'ûl ve mu'âteb olacağında şüphe olmadığı ma'lûmun oldukda âna göre amel ve hareket ve iğmâz ve rehâvet ve tehâvün ve sû-i tedbîrden hazer ve mücânebet eylemen bâbında.

Fi Evâil Safer Sene 1228

Sayfa 79/Hüküm 184:

Battâlî Râ sene 28 mühimme tobrasında mahfûzdur.

Paşa-yı mûmâ ileyhin i'lâmı bâbında evâmir-i şerîfe yazılmışdır.

Sâbık Rakka valisi olup bu def'a Vüzâratı ref'iyle Divriği'de ikâmete me'mûr kılınan Veli Paşa Dâme Me'âlihiye ve Divriği Kâdısı ve Paşa-yı Mûmâ İleyhin Vüzâratı ref'iyle Divriği'de ikâmeye Dersa'âdetimden Mübâşir ta'yîn olunan (boş) Zîde Mecduhuya hüküm ki

Sen ki paşa-yı mûmâ ileyhsin bir müddetden berü bilâ mansıb vilâyetinde ikâmet üzre olduğuna ve senden hüsn-i hıdmet me'mûlüne mebnî bundan akdem Rakka eyâleti uhdene tevcih olunup ol bâbda me'mûriyetini hâvî emr-i şerîfim ısdâr ve seni bir gün tahrîk ve mansıbın olan Rakka'ya îsâle Dersa'âdetimden mahsûs mübâşir dahi ta'yîn ve tesyâr olunmuşiken emr-i şerîfime sür'at-i mutâva'at ve imtisâl (?) ile mansıbına gitmeyüp hilâf-ı rızâ batîâne harekete mücâseret ve hakkında olan tevcih-i şâhânemin ve müstağrak olduğun kıymetin kadrini bilmeyerek ihtilâk-ı bilâda mü'eddî olur hâlât-ı gayr-ı lâıykaya mübâderet etmekde olduğun tahkik gerde-i şehriyârânem olup bu hareketin hakkında a'zâr-ı tab'-ı safvet-tîg-i pâdişâhânem müstelzim olduğuna binâen başka gûne Vüzâratın mu'âmele ile emsâlini terhîb îcâb olmuş ise de bu def'a ref' ile vilâyetin olan Divriği'de ikâmetin husûsuna irâde-i şâhânem ta'alluk idüp ol bâbda şeref-yâfte-i sudûr olan hatt-ı hümayûn-ı mehâbet-makrûnum mücebince rikâb-ı hümayûnumdan işbu emr-i şerîfim ısdâr ve mübâşir-i mûmâ ileyh ile irsâl olunmuşdur imdi sâdır olan hatt-ı hümayûn mücebince Vüzâratın ref' olmağla vüsûl-i emr-i şerîfimde vilâyetin olan Divriği'de ikâmet ve devâm-ı ömr ü devlet ve kavvâm-ı fûrûşvetle da'vâtına iştigâl ve muvâzebet eylesesin ve sen ki mübâşir-i mûmâ ileyhsin mazmûn emr-i şerîfim senin dahi ma'lûmun olarak paşa-yı mûmâ ileyhın Vüzâratı ref' ve Divriği'de ikâme ve ik'âd ile tenfiz-i emr-i şerîfime ve tekmîl emr-i mübâşeretine mübâderet ve hilâfından tehâşî ve mücânebet eylesesin ve sen ki Divriği kâdîsı mûmâ ileyhsin paşa-yı mûmâ ileyhi Divriği'de ikâmet etdirüp keyfiyeti Dersa'âdetime i'lâma müsâra'at ve hilâfından tehâşî ve mübâ'adet eylemen bâbında.

Fî Evâil Zilhicce Sene 1226

Sayfa 80/Hüküm 185:

Battâlî Râ sene 28 mühimme tobrasındadır.

Mîrmîrân-ı Kirâmımdan Ma'adin-i hümayûnum emîni Ahmed Dâme İkbâlehuya Hüküm ki

Divriğili Köse Mustafa Paşazâde Veli Paşa'ya bundan akdem Rakka eyaleti tevcih ve mansıbına azîmeti irâde ve fermân olunmuşiken eyâlet-i mezkûrenin kabûlünü ma'âdin-i hümayûnum emânetinin uhdesine ihâlesine ta'lîk ile tavr u rızâ-cûyı ve mutâva'ata mugâyir hareketine binâen ref'-i Vüzâratıyla Divriği'de ikâmeti bâbında sâdır olan fermân-ı âlîşânım mücebince amel ve hareket ve terk-i Vüzârat ile kendü hâlinde ikâmet eylemesi lâzıme-i zimmeti iken hilâf-ı fermân ve mugâyir-i rızâ-yı şâhânem esbâb-ı

Vüzâratden olan mehterhâne vesâir edevât-ı hükümet ile hâmil-i Vüzârat olan vülât misillü hareket ve vedî'atullâh olan ahali-i memleket ve fukarâ-yı ra'ıyyete dürlü dürlü bahâne ve muhatara'ât ile tarh-ı tevzî'ât ve tahmîl-i teklîfât ile fukarâdan iki bin kiseden mütecâviz akçe tahsîl ve cebren ve kahren ahz ve vücûhdan altı nefer bî-cürm kesânı bi-gayr-ı hakk katl ve i'dâm ve emvâl ve eşyâlarını zabt ve sâirlerini dahi habs ve üçer beşer bin guruh tecrîm ederek hilâf-ı şerî'at-ı garrâ fukarâ-yı ra'ıyyeti envâ' mezâlim ve te'addiyât ile tekdîr ve iz'âc ve müceddeden saray inşâsı ve Divriği civârında çiftliği derûnunda ihdâs eylediği baruthane derûnunda külli yevm barut i'mâliyle bu defa eylediği palankalara nakl ve vaz' idüp medîne-i mezbûre nezdinde kulle inşâsına şurû' ile isyânını bu vechile izhâr ve fukarâ-yı ra'ıyyete zulm ve te'addiyi iksâr eylediği ve ahali-i memleket şerr ve mazarratı havfindan hallerini ifâdeye cesâret edemeyip ahvâl-i fukarâ diğer gün olduğu sahîhan vâsıl-ı sâmi'a-i şehriyârânem olup etvâr-ı bâgiyânesi tahakkuk etmiş olduğundan i'dâm ve izâlesiyle fukarâ-yı ra'ıyyet ve ahali-i memleketi dest-i mezâlim ve te'addiyâtından tahlîs lazıme-i mülkdârî ve ra'ıyyet-i perverîden olmak mülâbesesiyle sen ki me'âdin-i hümâyûnum emîni mîrmîrân-ı mûmâ ileyhsin paşa-yı merkûmun ahz ve i'dâmına me'mûriyetin hususuna irâde-i şâhânem ta'alluk idüp ol bâbda hatt-ı hümâyûn-ı mehâbet-makrûnum celâdet-rîz-i sudûr olmakdan nâşî vüsûl-i emr-i şerîfimde mecbûl olduğun rüşd ve ru'yet ve mehâm-ı şinâsî ve dirâyet muktezâsı üzre tedâbîr-i lâzıme-i istihsâl birle paşa-yı merkûm tarafına kat'â ser-rîşte vermeyerek mikdâr-ı kifâye asker ile hareket ve ale'l-gafle Divriği'ye gelüp kendisine göz açdırmayarak ve tedârike vakt vermeyerek üzerine varup bâ avn-i bârî ahz u i'dâm ve ser-maktû'ını Dersa'âdetime irsâl ve tesyîre ikdâm ve müsâra'at ve emr ü re'yinle paşa-yı merkûmun ahz u i'dâmına müsâra'at eylemeleriyçün Kemah beylerine ve Arabkir voyvodasına ve Divriği ahalisine hitâben başka başka üç kıt'a evâmir-i aliyyem tasdîr ve tarafına ba's ve tesyîr olunmuş olmağla lede'l-iktizâ mahallerine irsâl ile tenfîz-i emr ve irâde-i şâhâneme kemâliyle sa'y ve gayret eylemen fermânım olmağın me'mûriyetini hâvî rikâb-ı hümâyûnumdan işbu emr-i şerîfim ısdâr ve mahfiyen ve memhûren (boş) ile irsâl olunmuşdur imdi paşa-yı merkûm tarafına kat'â ser-rîşte vermeyerek maslahatı gâyet hafî tutup bu bâbda lâzım gelen tedâbîr-i sâibeyi i'mâl ve istihsâl ve mikdâr-ı kifâye asker istishâb birle hareket ve iktizâ eder ise Kemah beylerine ve Arabkir voyvodasına ve Divriği ahalisine hitâben sudûr iden evâmir-i aliyyemi mahallerine irsâl ve kendüsine göz açdırmayarak ve davranmağa vakit vermeyerek ale'l-gafle üzerine varup bâ avn-i bârî ahz ve i'dâm ile ser-maktû'ını Dersa'âdetime irsâl ve tesyîre ikdâm ve müsâra'at eylemen matlûb-ı kat'î-i

pâdişâhânem idüğü ve sû-i tedbîr ve tehâvün ve taksîr vukû‘uyla paşa-yı merkûm haberdâr ve ferceyâb olarak gâilesi mümtedd olmak misillü harekete rızâ-yı hümâyûnum olmadığı ve bu husûsun uhdene ihâlesi senden bu bâbda hıdmet ve tenfîz-i emr-i şerîfime sa‘y ve gayret me‘mûlüne mebnî olduğu ma‘lûmun oldukda âna göre amel ve harekete ve icrâ-yı irâde-i hümâyûnuma ve îfâ-yı kâr-şinâsî ve hamîyyete ikdâm ve dikkat ve hilâfindan ittikâ ve mübâ‘adet eylemen bâbında.

Fî Evâhir Ramazan Sene 227

Sayfa 80/Hüküm 186:

Bir sûreti

Kemah voyvodasına ve vücûh ve beğleri zîde mecduhuma asıl da olduğu vechile ma‘âdin-i hümâyûnum emîni mîrmîrân-ı mûmâ ileyhî sûret-i me‘mûriyeti hikâye ve emr ü re‘yî üzre amel ve hareket ederek paşa-yı merkûmun i‘dâm ve izâlesine me‘mûriyetleri husûsuna irâde-i aliyye ta‘alluk eylediği beyân olunarak mîrmîrân-ı mûmâ ileyhî emr ü re‘y ve tahrîr ve tenbîhi üzre paşa-yı merkûmun ahz u i‘dâmına sa‘y ve gayret eylemeleriyçün iktizâsına göre.

Sayfa 80/Hüküm 187:

Bir sûreti

Arabkir voyvodası (boş) zîde mecduhuya ma‘âdin-i hümâyûn emîni mîrmîrân-ı mûmâ ileyhî emr ü re‘y ve tahrîr ve tenbîhi üzre amel ve hareket ederek paşayı merkûmun ahz u i‘dâmına me‘mûr kılındığı beyân olunarak Kemah’a yazıldığı misillü

Sayfa 81/Hüküm 188:

Bir sûreti

Divriği kâdîsına ve vücûh-ı memleket ve ahali-i vilayet zîde kadruhuma mîrmîrân-ı mûmâ ileyhî emr ü re‘y ve tahrîr ve tenbîhi üzre cümlesi bi‘l-ittifâk paşa-yı merkûmun üzerine hücûm ve ahz u i‘dâmına ikdâm ve gayret eylemeleriyçün mîrmîrân-ı mûmâ ileyhî me‘mûriyeti hikâye olunarak iktizâsına göre.

Sayfa 81/Hüküm 189:

Sivas valisi vezîrim Celaleddin Paşa iclâlehuya hüküm

Divriği Köse Mustafa Paşazâde Veli Paşa'ya bundan akdem Rakka eyaleti tevcih ve mansıbınla azîmeti irâde ve fermân olunmuşiken eyalet-i mezkûrenin kabûlünü ma'âdin-i hümayûnum emânetinin uhdesine ihâlesine ta'lik ile tavr u rızâ-cûyî ve mutâva'ata mugâyir hareketine binâen ref'-i Vüzâratıyla Divriği'de ikâmeti bâbında sâdır olan fermân-ı âlîşânım mücebince amel ve hareket ve terk-i Vüzârat ile kendü hâlinde ikâmet eylemesi lâzıme-i zimmeti iken hilâf-ı fermân ve mugâyir-i rızâ-yı şâhânem esbâb-ı Vüzâratden olan tabl u alem vesâir edevât-ı hükümet ile hâmil-i Vüzârat olan vülât misillü hareket ve vedî'atullâh olan ahali-i memleket ve fukarâ-yı ra'ıyyete dürlü dürlü bahâne ve muhtara'ât ile tarh-ı tevzi'ât ve tahmîl-i teklîfât ederek fukarâdan iki bin kiseden mütecâviz akçe tahsîl ve cebren ve kahren ahz ve vücûhdan altı nefer bî-cürm kesânı bi-gayr-ı hakk katl ve idâm ve emvâl ve eşyâlarını zabt ve sâirlerini dahi habs ve üçer beşer bin gurusı tecrîm ederek hilâf-ı şerî'at-ı garrâ fukarâ-yı ra'ıyyete envâ' mezâlim ve te'addiyât ile tekdîr ve iz'âc ve müceddeden saray inşâsı ve Divriği civârında çiftliği derûnunda ihdâs eylediği baruthanede külli yevm barut i'mâliyle bu defa inşâ eylediği palankalara nakl ve vaz' idüp medîne-i mezbûre nezdinde kulle inşâsına şurû' ile isyânını bu vechile izhâr ve fukarâ-yı ra'ıyyete zulm ve te'addîyi iksâr eylediği ve ahali-i memleket şerr ve mazarratı havfindan hallerini ifâdeye cesâret edemeyip ahvâl-i fukarâ diğer gûn olduğu sahîhan vâsıl-ı sâmi'a-i şâhânem olup etvâr-ı bâgiyânesi tahakkuk etmiş olduğundan idâm ve izâlesiyle fukarâ-yı ra'ıyyet ve ahali-i memleketi dest-i mezâlim ve te'addiyâtından tahlîs lazıme-i mülkdârî ve ra'ıyyet-i perverîden olmak mülâbesesiyle mîrmîrân-ı kirâmımdan hâlâ me'âdin-i hümayûnum emîni Ahmed dâme ikbâlehunun paşa-yı merkûmun idâmına me'mûr kılınmasına irâde-i alıyyem müte'allik olup mehâbet-rîz-i sudûr olan hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûnum ve sâdır olan fermân-ı âlîşânım mücebince mîrmîrân-ı mûmâ ileyhi paşa-yı merkûmu taharrî ve tecessüs ederek Divriği kurâsından bir karyede olduğunu haber aldığı gibi kethudâsını bir mikdâr asker ile ta'yîn ve kendisi dahi ma'ıyyeti me'mûrlarıyla ve re'sini ta'kîb ve olduğu mahalde haylice tazyîk etmiş ise de Kemah beğlerinden yanında olan Abdülbaki Bey'in i'âneti ve sen ki vezîr-i müşârun ileyhsin tarafından li ecli'l-imdâd asker irsâli takrîbiyle paşa-yı merkûmun ahz ve idâmına destres olamadığından paşa-yı merkûm dahi Divriği ahalisini kahren derpîşlere ik'âd birle mukâbeleye kıyâm etmiş olmak hasebiyle mîrmîrân-ı mûmâ ileyhin ahaliden celb edebileceği kimesneler dahi bi'z-zarûre i'tirâz etmiş olduğu ve binâen aleyh avdet etmiş idüğü keyfiyâtı bu def'a derbâr-ı şevket-karâr-ı mülûkâneme tevârüd eden tahrîrât meâlinden ma'lûm-ı ilm-i âlem-ârâ-yı şâhânem olmuştur paşayı merkûmun hilâf-ı zulm

ve te'addî ve etvâr-ı bâgiyâneye cesâreti tahakkuk etmiş olduğuna binâen alâ eyyi vech-i kâne i'dâm ve izâlesi irâde-i kâtı'a-i şâhânem muktezâsından olup ma'iyyeti me'mûrlarıyla bir ân akdem icrâ-yı irâde-i seniyyeme müsâra'at eylemesi bu def'a bâ fermân-ı âlî ma'den emîni mîrmîrân-ı mûmâ ileyhe te'kîd olunmuş ise de sen vüzerâ-yı izâmımdan ve rızâ-cûy ve sadâkatkâr erkân-ı saltanat-ı seniyyemden olman cihetiyle bu makûle magzûb-ı pâdişâhânem olan kimesneyi tesâhüb ile tarafından asker irsâli hakîkate haml olunmadığından başka karâbet-i sıhriyyen takrîbiyle i'ânet eylemen yardışın olsa bile merkûmun aleyhinde sünûh eden emr ü irâde-i şâhânemi tayakkun eylediğinde cür'et etmeyeceğin ve ma'ahazâ sen icrâ-yı fermân-ı cihân-mutâ'ıma sür'at-i imtisâl ve mutâva'at etmekde idüğün âşikâr olduğundan paşa-yı merkûmun i'dâm ve izâlesine me'mûriyetin husûsuna irâde-i hümayûnum müte'allık olarak hayyen ve meyyiten ele getirilmesi senden ve pederin dergâh-ı mu'allâm kapucibaşlarından cvaparzâde Mîr Süleyman dâme mecduhudan matlûb-ı hümayûnum olup ol bâbda hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûnum şeref-rîz-i sudûr olmağla şöyle ki bu bâbda ednâ tekâsül vukû'uyla paşa-yı merkûmun hayyen ve meyyiten ele getirilmesi ve ber-takrîb firâr etdirilmesi lâzım gelür ise vâkı' olacak gadr u illetin karîn-i iltifât olmayup hakkında müntic-i vehâmet ve nedâmet olacağını cezm ve tayakkun ve encâmkârî mütâla'a ederek ne vechile olur ise olsun üzerine varup hayyen ve meyyiten ahz ve i'dâmıyla ser-maktû'unu Dersa'âdetime irsâle ve hukûk-nâk ve ni'am-ı pâdişâhânemi ifâya müsâra'at eylemen fermânım olmağın me'mûriyetini şâmil işbu emr-i şerîfim ısdâr ve ber vech-i ta'cîl (boş) ile irsâl olunmuşdur imdi vüsûl-i emr-i şerîfimde alâ eyyi vech-i kâne paşa-yı merkûmun üzerine varup ne vechile ve ne tarîkle olur ise olsun elbette ve elbette ahz ve ser-maktû'unu Dersa'âdetime irsâle müsâra'at eylemen irâde-i kâtı'a-i şâhânem muktezâsından idüğü ve tesâhüb ve himâye vukû'uyla merkûmun ele getirilmesi ve imtidâd-ı gâilesi veyahud bir tarafa firâr etdirilmesi lâzım gelir ise bu husûs senin irâet-i ruhsatına haml olunarak vehâmeti beher hâl tarafına râci' olacağı ve merkûmun ele getirilmesi diğer emr-i şerîfimle pederin mûmâ ileyh Çaparzâde'ye dahi te'kîd kılınmış olduğu ma'lûmun oldukda âna göre harekete ve tahsîl-i rızâ-yı şâhâneme dikkat ve hilâfından begâyet hazer ve mücânebet eylemen bâbında.

Fî Evâil Zilhicce Sene 1227

Sayfa 82/Hüküm 190:

Bir sûreti

Mûmâileyh Caparzâde Süleyman Bey'e aslında olan emr-i âlî bi-ibâretihâ hikâye olunarak ve paşayı merkûm hayyen ve meyyiten kendiiden matlûb-ı hümayûn olup ol bâbda hatt-ı hümayûn-ı şevket-i makrûn keşide kılındığı ve karâbet-i sıhriyyesi cihetiyle merkûmun ele getirilmesinde ednâ derece tekâsül kusûru olur ise hakkında olan hüsn-i teveccühât-ı şâhânemin tağyîrini müceb olarak vehâmet ve nedâmetini müşâhede edeceği beyânıyla oğlu müşârunileyhe i'ânet ve paşayı merkûmun i'dâmını müceb ve müşil olur esbâbının icrâsına dikkat eylemesiyçün me'mûriyetini şâmil iktizâsına göre

Sayfa 82/Hüküm 191:

Bir sûreti

Mîrmîrân-ı kirâmımdan Ma'âdin-i hümayûnum emîni mûmâileyhe aslında olan mukaddime ve Caparzâde mîr-i mûmâileyhe ve ma'îyyeti me'mûrlarına yazılan evâmîr alâ tarîkü'l-ihîsâr hikâye olunarak mukaddemâ sâdır olan emr-i âlî mucibince paşayı merkûmun üzerine varup hayyen ve meyyiten ahz ve i'dâmıyla ser-maktû'unu irsâl eylemesi ve paşayı merkûmun bundan sonra afv ve itlâkı tecvîz olunmayacağı beyânıyla iktizâsına göre.

Sayfa 82/Hüküm 192:

Bir sûreti

Kemah voyvodasına ve vücûh ve beğleri zîde mecduhuma merkûm Abdûlbaki Bey'in paşayı merkûma bu vechile i'âneti te'dîbi îcâb etmiş ise de fîmâba'd bu makûle i'ânetden ve hilâf-ı rızâ hareketden mücânebet eylemesi şartıyla bu def'a icrâ-yı te'dîbinden iğmâz olunduğu ve Sivas valisinin ve Çaparzâde'nin me'mûriyetleri beyânıyla mukaddemâ sâdır olan emr-i âlî mucibince me'aden emîni mûmâileyhin emr-ü re'yi ve tahrîr ve tenbîhi üzre hareket ve ahz u i'dâmına dikkat eylemeleriyçün isti'câli hâvî kezalik ma'den yazıldığı misillü.

Sayfa 82/Hüküm 193:

Bir sûreti

Arabkir voyvodasına aslında olan emr-i âlî alâ tarîkü'l-ihîsâr hikâye olunarak mukaddemâ sâdır olan emr-i âlî mucibince ma'âdin emîni mûmâ ileyhî emr ü re'yi ve tahrîr ve tenbîhi vechile amel ve hareket ederek cümlesi bi'l-ittifâk paşa-yı merkûm üzerine hücum ve ahz u i'dâmına ikdâm ve gayret eylemeleriyçün ber-siyâk-ı sâbika

Sayfa 82/ Hüküm 194:

Bir sûreti

Divriği kâdisına ve vücûh-ı memleket ve ahali-i vilâyet zîde kadruhumu aslında ve suretlerde olan evâmir-i aliyye alâ tarîki'l-ihtisâr hikâye olunarak mîrmîrân-ı mûmâileyhin tahrîr ve tenbîhi üzre amel ve hareket ederek cümlesi bi'l-ittifâk paşa-yı merkûm üzerine hücum ve ahz u i'dâmına ikdâm ve gayret eylemeleriyçün ber-siyâk-ı sâbika

Sayfa 82/Hüküm 195:

Dergâh-ı Mu'allâm Kapucıbaşılarından Bozok Sancağı Mutasarrıfı Mîr Süleyman Dâme Mecduhuya Hüküm ki

Divriğili Köse Paşazâde Veli Paşa'nın hilâf-ı şerî'at-ı garrâ ve mugâyir-i rızâ bâgiyâne hareketi ve ahali-i memleket ve aceze-i ra'yyete envâ' zulm ve gadr ve te'addisi takrîbiyle ahz ve i'dâmı bâbında hakkında fermân-ı kazâ-cereyânım sudûruyla üzerine me'mûr kılınan ma'âdin-i hümayûnum emîni mîrmîrân-ı kirâmımdan Ahmed dâme ikbâlehu muktezâ-yı me'mûriyeti üzre paşa-yı merkûmun üzerine varup ahz ve i'dâmına sa'y-i mâlâ-keâm etmiş ise de sen ki mîr-i mûmâ ileyhsin oğlun Haleb valisi düstur-ı vezîrim Celaleddin Paşa iclâlehu fermân-ı kazâ-cereyânımı bilmeyerek karâbet-i sıhriyyesi cihetiyle paşa-yı merkûma asker irsâliyle emr olunmuş olduğu ma'rûzât-ı vâriededen ma'lûm-ı ilm-i âlem-ârâ-yı pâdişâhânem olup paşa-yı merkûm bâgî ve âsî gürûhundan olduğundan afv ve ıtlâkı bir vechile tecvîz olunur mevâddan olmayup ba eyyi vech-i kân ahz ve i'dâmı irâde-i şâhânem muktezâsından olduğuna binâen paşa-yı merkûmun hayyen ve meyyiten ahz ve i'dâmı senden ve oğlun müşârun ileyhdan matlûb-ı hümayûnum idüğünü mutazammın şeref-rîz-i sudûr eden hatt-ı hümayûn-ı mehâbet-makrûnum mücebince ne vechile olur ise olsun paşa-yı merkûm ele getirilip i'dâmına dikkat eylemen husûsu sana ve oğlun müşârun ileyhe bundan akdemce bâ evâmir-i aliyye tenbîh ve te'kîd olunmuş ise de bu esnâda Sivas eyâletinin oğlun müşârun ileyhin uhdesinden sarf ve tahvîliyle eyalet-i Haleb'in tevcihi paşa-yı merkûm hakkında senin derkâr olan me'mûriyetine hâlel îrâsını müceb ve icrâ-yı irâde-i şâhânemde iğmâz ve rehâvetini müstevcib olmayup mukaddem sâdır olan emr-i şerîfim mücebince paşa-yı merkûmun ele getirilmesi hasren ve kasren senden kat'î-i matlûb-ı

hümâyûnum olmağla vüsûl-i emr-i şerîfimde bu bâbda esbâb-ı lâzıme ve ârâ-yı sâibeyi istihsâl ederek ve paşa-yı merkûm ber-takrîb firâra ruhsat bulmayarak ne vechile ve ne tarîkle olur ise olsun ba eyyi vech-i kân bir an akdem ve bir dakîka mukaddem merkûmu ele getirip i'dâm ve izâlesiyle irâde-i seniyyemi icrâ ve me'mûriyetin muktezâsını îfâ ile tahsîl-i rızâ-yı cihândârâneme ikdâm ve müsâra'at eylemen fermânım olmağın te'kîd-i me'mûriyetini şâmil işbu emr-i şerîfim ısdâr ve ber vech-i ta'cîl (boş) ile irsâl olunmuşdur imdi bundan sonra dahi karâbet-i sıhriyye cihetiyle paşa-yı merkûmun ele getirilmesinde ve i'dâm ve izâlesi maslahatında mikdâr-ı zerre kusûr ve rehâvet olunmak veyahud ber takrîb firâr etdirilmek lâzım gelir ise bu bâbda senin rehâvetine ve tesâhüb ve himâye kaydında olduğuna haml olunarak hakkında olan teveccühât-ı şâhânem hilâfına mübeddel olunarak vehâmet ve nedâmetini müşâhede edeceğin bî-iştibâh idüğü ve eğer paşa-yı merkûmun bir tarîk ile afvı hatır-güzârın olur ise bu mâdde mahallî kusûr kabîlinden olup i'dâm ve izâle olunmadıkça bundan keff-i yed ve ferâgat olunmak ba'id-i ani'l-ihtimâl olduğunu cezm ve tayakkun birle vüsûl-i emr-i âlişânımda ne vechile olur ise olsun tedâbîr-i lâzıme ve esbâb-ı mukteziyenin istikmâliyle elbette ve elbette ahz ve i'dâmıyla ser-maktû'unu derbâr-ı şevket-karâr-ı mülûkâneme irsâle ve ol vechile ibrâz-ı müdde'â-yı sadâkate bezl-i vüs' ve makderet eylemen irâde-i câzime-i şâhânem muktezâsından olduğu ve imrâr-ı vakti müstelzim olur a'zâr-ı nâ-makbûle îrâdıyla icrâ-yı irâde-i seniyyemde taksîr ve tehâvün eylemek lâzım gelir ise vehâmetini müşâhede edeceğin mukarrer idüğünü bilüp âna göre infâz-ı irâde-i şâhâneme dikkat ve hilâfından ittikâ ve mübâ'adet eylemen bâbında.

Fî Evâsıt Muharrem Sene 28

Sayfa 83/Hüküm 196:

Mîrmîrân-ı Kirâmımdan Ma'adin-i Hümâyûnum Emîni Ahmed Dâme İkbâlehuya hüküm

Magsûb-ı pâdişâhânem olan Divriğili Köse Mustafa Paşazâde Veli Paşa'nın hayyen ve meyyiten ahz ve i'dâmı irâde-i şâhânem muktezâsından olup muahharan sâdır olan emr-i celîlü'l-kadrim mücebince Haleb valisi düstûr-ı vezîrim Celaleddin Paşa iclâlehu icrâ-yı me'mûriyete ve îfâ-yı irâde-i seniyyeme kıyâm ve paşa-i merkûmun hasr u tazyîkiyle ahz u i'dâmına ikdâm-ı tâmm etmiş ve sen ki ma'âdin-i hümâyûnum emîni mîrmîrân-ı mûmâ ileyhsin sen dahi asâkir-i vefîr ile tarafından kethudânı ta'yîn ve irsâl eylemiş olduğundan paşa-yı merkûm tâb-âver-i tahammül olamayacağını cezm ve tayakkun ile ber-takrîb Divriği'den firâr ve birkaç nefer ekrâd sergerdesiyle Akçadağ tarafına azîmet

ve güzâr etmiş olduğu ve ol havalinin irtifâ'ı cihetiyle şiddet-i şitâ asâkir-i me'mûreye tab' vermiş idüğü ve bu bâbda sünûh ve sudûr edecek emr ü irâde-i seniyyeme terakkub ve intizâr olunduğu keyfiyatı bu defa müşârunileyh tarafından ve Çaparzâde dergâh-ı mu'allâm kapucıbaşılardan Mîr Süleyman dâme mecduhu ve mübâşiri câniblerinden Dersa'âdetime tevârüd eden ma'rûzât ve Divriği ahalisinden mahzarları mefâhiminden müstebân olup evrâk-ı mezkûre atebe-i felek-mertebe-i cihândârâneme arz ve takdîm olundukda senin ma'âdin-i hümayûnumda ikâmetin ve mazımne olan mahallere asker ma'rifetiyle firârî-i merkûmun verâsı boşlanmayup ele getirmeye ikdâm eylemen mazmûnunda hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûn-ı şâhânem şeref-rîz-i sudûr olmağla şeref-yâfte-i sudûr eden hatt-ı hümayûnum mücebince sen ma'âdin-i hümayûnumda ikâmet ederek mazanne olan mahallere asker sevkiyle paşa-yı merkûm fîmâba'd Divriği'ye duhûle fırsatyâb olamayup ve verâsı boşlanılmayup ba eyyi vech-i kân ele getirip i'dâm ve izâlesi esbâbının istihsâliyle irâde-i şâhânem icrâya ve me'mûriyetin muktezâsını îfâya mübâderet eylemen fermânım olmağın işbu emr-i şerîfim ısdâr ve (boş) ile irsâl olunmuşdur imdi mazanne olan mahallere asker sevkiyle paşa-yı merkûmun ele getirilmesi vesâilini istihsâl eylemesi diğér sâdır olan emr-i şerîfimle Çaparzâde mîr-i mûmâ ileyhe te'kîd olunmuş olmağla sen dahi şeref-rîz-i sudûr eden hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûnum mücebince amel ve hareket ve ma'âdin-i hümayûnumda ikâmet ile tarafından mazanne olan mahallere mikdâr-ı kifâye asâkir sevk ve ta'yîniyle paşa-yı merkûm Divriği tarafına duhûle fırsatyâb olamayup ba eyyi vech-i kâne hayyen ve meyyiten ber-takrîb ahz u girifti ve i'dâm ve izâle-i vücûduyla irâde-i seniyyemin icrâsı esbâbını istihsâle dâmen-i dermiyân-ı gayret eylemen irâde-i şâhânem muktezâsından idüğü ma'lûmun oldukda âna göre amel ve hareket ve iğmâz ve rehâvetden mübâderet eylemen bâbında.

Fî Evâhir-i Safer 1228

Sayfa 84/Hüküm 197:

Bir sûreti

Mûmâ ileyih Çaparzâde Süleyman dâme mecduhuya asılda olan emr-i âlî iktizâsı vechile hikâye olunarak ve paşa-yı merkûmun ele getirilmesi mukaddemce sâdır olan emr-i âlî mücebince kendüden matlûb idüğü dermiyân kılınarak keزالik mazanne olan mahallere asker sevkiyle merkûmun ele getirilmesi ve fîmâba'd Divriği taraflarına pây-endâz olamayarak ahz u i'dâmı esbâbını istikmâl eylemesi siyâkında iktizâsına göre.

Sayfa 84/Hüküm 198:

Sivas Valisi Vezîrim Pehlûvan Seyyid İbrahim Paşa İclâlehuya Hüküm ki

Magsûb-ı pâdişâhânem olup i'dâm ve izâlesine irâde-i seniyyem ta'alluk eden Divriği Köse Mustafa Paşazâde Veli Paşa'nın hayyen ve meyyiten ele getirilmesine hâlâ Haleb kadısı selefin vezîrim Celaledin Paşa iclâlehu ile mîrmîrân-ı kirâmımdan ma'âdin-i hümayûnum emîni Ahmed dame ikbâlehu ve dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından Çaparzâde Mîr Süleyman dâme mecduhu me'mûr ve ta'yîn kılınıp icrâ-yı irâdesine kıyâm etmişler ise de sen ki vezîr-i müşârun ileyhsin senin Sivas'a vüsûlüne kadar paşayı merkûmun gâilesi mündefi' olamadığı hâlde bi-mennihi te'âlâ eyalet-i merkûmeye vüsûlünde evvel emirde paşayı merkûmun i'dâmıyla irâde-i seniyyemi icrâya mübâderet eylemen husûsu mukaddemce sadır olan emr-i şerîfimle sana tavsiye ve iş'âr kılınmış ise de Haleb valisi müşârun ileyh asâkir-i vâfiye ile paşa-yı merkûmun üzerine vardıkda merkûm tâb-âver-i tahammül olamayacağını tayakkun ile ekrâd sergerdelerinden birkaç nefer eşkiyâ mürâfakatiyle ber-takrîb Akçadağ'a firâr etmiş idüğü bu defa tahrîrât-ı vâride meâlinden ma'lûm-ı ilm-i âlem-ârâ-yı şâhânem olup ma'âdin-i hümayûnum emîni mîrmîrân-ı mûmâ ileyh ma'âdin-i hümayûnumda ikâmet ve ol bâbda şeref-rîz-i sudûr olan hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûnum mücebince firâr-i merkûmun verâsını boşlamayup mazımne ihtifâ olan mahallere asker sevkiyle merkûmun ele getirilmesine dikkat olunması bâ evâmir-i aliyye bu defa mîrmîrân-ı mûmâ ileyhe ve Çaparzâde mûmâ ileyh Süleyman Bey'e tenbîh ve te'kîd olunmuş olmağla bi-mennihi te'âlâ sen dahi eyalet-i merkûmeye vüsûlünde paşa-yı merkûmun firâr eylediği mahallere ve mazenne ihtifâ olan mevâzi'a asker sevk ve ta'yîniyle firâr-i merkûmun fîmâba'd Divriği cânibine vürûda fırsatyâb olamayarak alâ eyyi vech-i kân ber-takrîb ile ele getirilüp i'dâm ve izâle-i vücûdu esbâbını istikmâl ederek fermân-ı cihân-mutâ'ımı icrâya ve firâr-i merkûmun şerr ve mefâsidinden ol havâlinin tasfiye ve tathîrine bezl-i vüs' ve miknet eylemen fermânım olmağın imdi bi-mennihi te'âlâ eyâlet-i merkûmeye vüsûlünde mazenne-i mürûr olan mahallere asker ta'yîn ve ta'biyesiyle fîmâba'd Divriği taraflarına duhûle fırsatyâb olamayarak ele getirüp i'dâm ve izâlesi ile irâde-i seniyyemi îfâya sarf-ı vüs' ve miknet eylemen irâde-i seniyyem muktezâsından idüğü ma'lûmun oldukda ber vech-i meşrûh amel ve hareket ve hilâfından mübâ'edet eylemen bâbında.

Fî Evâhir Safer Sene 1228

Sayfa 85/Hüküm 199:

Sivas Valisi Vezîrim Seyyid İbrahim Paşa İclâlehuya Hüküm ki

Divriği Köse Mustafa Paşazâde Veli Paşa'ya bundan akdem Rakka eyâleti tevcîh ve mansıbına azîmeti irâde ve fermân olunmuşiken eyâlet-i merkûmenin kabûlünü ma'âdin-i hümâyûnum emânetinin uhdesine ihâlesine ta'lîk ile tavr u rızâ-cûyî ve mutâva'ata münâfi hareketine binâen ref'-i Vüzâratıyla Divriği'de ikâmeti bâbında sâdır olan emr-i şerîfim mücebince amel ve hareket ve terk-i Vüzârat ile kendü hâlinde ikâmet eylemesi lâzımeden iken esbâb-ı Vüzâratden olan tabl u alem vesâir edevât-ı hükümet ile hâmil-i Vüzârat olan vülât misillü hareket ve vedî'atullâh olan fukarâ-yı ra'ıyyet ve ahali-i memlekete dürlü dürlü bahâne ile zulm ve te'addiyâta cesâret ve bazı muhtera'ât ile tarh ve tevzî'ât ve tahmîl-i teklîfât ederek fukarâdan (...) iki bin kiseden mütecâviz cebren ve kahren akçe tahsîline ve vücûhdan bi-gayr-ı hakk altı nefer bî-cürm mazlûmunu katl ve i'dâm ve emvâl ve eşyâlarını ve ahali-i saireyi dahi bilâ müceb habs ile mebâliğ-i vâfirelerini ahz ve tecrîm ederek hilâf-ı şerî'at-ı garrâ ve münâfi-i rızâ envâ' mefsedet ve habâsete ve kulleler inşâsıyla bagy ve isyâna ictisâr etmekde olduğu sahîhan ihbâr ve tahkîk olunup paşa-yı merkûmun i'dâm ve izâlesi bâbında mehâbet-rîz-i sudûr eden hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mücebince Sivas valisi selefîn düstûr-ı vezîrim Celaledin Paşa iclâlehu ve mîrmîrân-ı kirâmımdan ma'âdin-i hümâyûnum emîni Ahmed dâme ikbâlehu ve Çaparzâde Süleyman Bey dâme mecduhu ve Arabkir ve Kemah voyvodaları ve Divriği ahalisiyle Kemah beyleri paşayı merkûmun i'dâm ve izâlesine me'mûr olup me'mûriyetlerini şâmil mûmâ ileyhime hitâben başka başka sâdır olan evâmîr-i aliyyem müceblerince mûmâ ileyhim icrâ-yı me'mûriyete kıyâm etmekde iseler de sen ki vezîr-i müşârun ileyhysin bu defa eyalet-i Sivas uhde-i ehliyetine ihâle ve tevcîh olunup Divriği kazâsı eyaletin dâhilinde olduğundan bu emr-i ehemme me'mûr kılınman husûsuna irâde-i aliyyem ta'alluk etmeğle senin Dersa'âdetimden hareket ve eyalet-i Sivas'a vüsûlüne kadar paşa-yı merkûm ahz ve i'dâm olunamadığı sûretde eyalet-i merkûmeye vüsûlünde ma'âdin-i hümâyûnum emîni ve Çaparzâde Süleyman Bey vesâir lâzım gelenler ile bi'l-muhâbere bu husûsu kâffe-i umûra takdîm ederek evvel be-evvel paşa-yı merkûmun alâ eyyî vech-i kân ahz u i'dâmıyla irâde-i seniyyemi icrâ eylemen fermânım olmağın me'mûriyetini şâmil rikâb-ı hümâyûnumdan işbu emr-i şerîfim ısdâr ve yerine i'tâ olunmuşdur imdi paşa-yı merkûmun bagy ve isyân ve zulm ve tugyânı nezd-i şâhânemde tahakkuk etmiş olduğundan hiçbir vakitte afvı mümkün olmayup fermân-ı hümâyûnumun infâz ve icrâsına kat'î-i matlûb-ı mülûkânem olmağla senin eyalet-i merkûmeye vüsûlüne kadar zikr olunan me'mûrlar paşa-yı merkûmı ele

getiremedikleri halde bi-mennihi te'âlâ eyâlet-i mezkûreye vürûdunda bu maddeyi kâffe-i mehâmma takdîm ederek ne vechile ve tarîk ile olur ise olsun paşa-yı merkûmun üzerine varpu ahz ve i'dâm ve ser-maktû'ını Dersa'âdetime irsâle ikdâm eylemen irâde-i kâtı'a-i mülûkânem muktezâsından idüğü ma'lûmun oldukda göreyim seni me'mûrîn-i mûmâ ileyhimle rûsûm-ı muhâbereye ri'âyet ederek evvel-be-evvel paşa-yı merkûmun çaresini görüp ne vechile olur ise olsun alâ eyyi vech-i kân ele getirüp i'dâm ve izâlesiyle ser-maktû'ını Dersa'âdetime irsâle ve merkûmun def'-i şûrûr ve mefâsidiyle fukarâ-yı ra'ıyyeti şerr ve mazarratından tahlîse ve hakkında hüsn-i teveccühât-ı şâhânemi istihsâle müsâra'at ve iğmâz ve tesâmühden mübâ'adet eylemen bâbında.

Fî Evâsıt Muharrem Sene 1228

Sayfa 85/Hüküm 200:

Ber vech-i mülûkâne Malatya Sancağı Mutasarrıfı ve Behisni Kâimmakâmı Reşvanzâde Abdurrahman Paşa Dâmet Ma'âliyeye Hüküm ki

Divriğili Köse Mustafa Paşazâde Veli Paşa'nın hilâf-ı rızâ-yı aliyye-i şâhânem harekete ibtidârına binâen ref'-i Vüzâratıyla Divriği'de ikâmet eylemesi fermân olunmuşiken paşa-yı merkûm esbâb-ı Vüzâratden olan tabl u alemleri terk ile kendü hâlinde ikâmet etmeyüp hâmil-i Vüzârat olan vülât misillü icrâ-yı hükûmet Divriği hâricinde tahassun idecek kuleler binâ ve baruthaneler ihdâsıyla etvâr-ı bâgiyâneye ve hilâf-ı şerî'at-ı garrâ ahaliden çend nefer bî-cürm mazlûmîni bi-gayr-ı hakk katl ve i'dâm ile mâmeleklerini zabt ve kimisini dahi habs ve tehdîd ile tecrîm ve tekdîre ictisâr etmekte idüğü ve velâ an-asîl fukarâ-yı ra'ıyyete birkaç yüz kise akçe sâliyâne tarh ve cebren tahsîl ile harekât-ı bâgiyânesini bu vechile izhâra ibrâz eylediği ve merkûmun şerr ve mefâsidi havfindan fukarâ-yı ra'ıyyet hâllerini ifâdeye cesâret edemedikleri istihbâr ve tahkîk olunup ol bâbda mehâbet-rîz-i sudûr eden hatt-ı hümayûn-ı celâdet-makrûn-ı şâhânem mücebinece sâbıkâ Sivas ve hâlâ Haleb valisi düstûr-ı vezîrim Celaleddin Paşa iclâlehu ve mîrmîrân-ı kirâmımdan ma'âdin-i hümayûnum emîni Ahmed dâme ikbâlehu ile Kemah beyleri vesâir lâzım gelenler paşa-yı merkûmun i'dâm ve izâlesine me'mûr kılınmış olduklarından muktezâ-yı me'mûriyetleri üzre ifâ-yı irâde-i seniyyeme kıyâm eylemişler ise de paşa-yı merkûm tâb-âver-i tahammül olamayacağını derk ve tayakkun ile bu günlerde ekrâd sergerdesinden birkaç nefer eşkiyâ ile Divriği'den ber-takrîb firâr ve Akçadağ cânibine azîmet ve güzâr etmiş olduğu tahrîrât-ı vârideden ma'lûm-ı ilm-i âlem-ârâ-yı pâdişâhânem olup mazanne-i mûrûr olan mahallere asker sevkiyle paşa-yı merkûmun bi-eyyi vech-i kân ele getirilmesi ve i'dâm ve izâlesiyle mefâsidinin indifâ'ı

husûsuna ikdâm eylemeleri ma'âdin-i hümâyûnum emînine ve Bozok mutasarrıfı Çaparzâde Süleyman Bey dâme mecduhuya ve hâlâ Sivas valisi düstûr-ı vezîrim Pehlûvan İbrahim Paşa iclâlehuya bâ evâmîr-i aliyye tenbîh ve te'kîd olunmuş olup ancak paşa-yı merkûm tahlîs-i can ümidiyle Behisni ve Malatya taraflarına dahi varması melhûz ve paşa-yı merkûm saltanat-ı seniyyeme ve emr ü fermân-ı cihan-mutâ'ima adem-i imtisâl ve mutâva'atla izhâr-ı bagy ve tугyân etmiş ve hakkında fermân-ı kazâ-cereyânım sünûh ve sudûr etmiş olduğundan bir vakitte afv ve ıtlâk şöyle dursun merkûm tesâhûb ve himâye ve ketm ve ihfâya va afvını Dersa'âdetime tahrîre cesâret edenler dahi vehâmet ve nedâmetini müşâhede edeceklerinde şüphe olmamağla sen ki kâimmakâm-ı mûmâ ileyhsin vüsûl-i emr-i şerîfimde sen dahi mazenne olan mahallere âdemler sevk ve ta'yînle paşa-yı merkûm firâren Behisni taraflarına varır ve ilticâ ve dehâlet kaydına düşer ise kat'ân emân ve zamân vermeyüp ve ber takrîmb mahall-i ahara firâra ruhsat göstermeyüp bi-eyyi vech-i kân hayyen ve meyyiten ahz ve tertîb-i cezâ-yı sezâsıyla ser-maktû'ını derbâr-ı şevket-karâr-ı mülûkâneme irsâle ve icrâ-yı ârâ-yı şâhâneme dikkat eylemen fermânım olmağın tenbîhen ve ihtimâmen işbu emr-i şerîfim ısdâr ve (boş) ile irsâl olunmuştur imdi vüsûl-i emr-i şerîfimde mazenne olan mahallere âdemler sevk ve ta'yînle paşa-yı merkûm zîr-i idârende olan varır ve dehâlet ve ilticâ dâ'iyyesiyle kendüyi ihtifâ kaydında olur ise zinhâr emân ve zamân vermeyüp bi-eyyi hâl hayyen ve meyyiten ahz ve i'dâmıyla ser-maktû'unu Dersa'âdetime irsâl ve takdîm ile irâde-i pâdişâhânemi icrâya müsâra'at eylemen irâde-i kâtı'a-i pâdişâhânem muktezâsından idüğü ve tekâsîr ve tehâvûn ve iğmâz ve tesâmüh misillü vaz'a rızâ-yı hüsrevânem olmadığı ma'lûmun oldukda ber vech-i meşrûh amel ve hareket ve iğmâz ve rehâvetden mücânebet eylemen bâbında.

Fî Evâhir Safer Sene 28

Sayfa 86/Hüküm 201:

Ser-maktû'ı gelmiştir.

İşbu emr-i âliden sarf-ı nazar olunarak Zaimoğlu Ali ve Haliloğlu Habib'in isti'lâmiyçün emr-i âlî yazılmışdır Fî evâsıt-ı Ş sene 31

Teke sancağı ilhâken Karaman Valisi Vezîrim El-Hâc Ali Paşa İclâlehuya Hüküm ki

Aksaray kazâsı vücûhundan Zaim Mustafa'nın mecbûl olduğu fezâhat ve şekâveti Aksaray sancağı mutasarrıfı sâbık Derviş Mehmed Paşa dâmet me'âlihi tarafından mukaddemce Dersa'âdetime tahrir olunup ol bâbda sunûh edecek irâde-i seniyyeme

müterakkıb iken livâ-i mezkûrda vâkı‘ nevcihân-ı hümâyûnumda paşayı mûmâ ileyhın uhdesinde îfâ olunduğunu muhtevî sâdır olan emr-i şerîfim ol tarafa lede’l-vürûd emr-i şerîf-i mezkûrun ahali muvâcehesinde feth ü kırâati zımnında merkûm her ne kadar da’vet olunmuş ise de adem-i itâ‘at ile azîmetinden imtinâ‘ ve paşa-yı mûmâ ileyhi kazâ-i mezbûrdan tard ve teb‘îd sevdâsıyla envâ‘ habl ve mefsedete ibtidâr ve avanesinden Ali Bey ve Abdullah ve Arab ve Karaoğlu Mehmed ve Çorablıoğlu diğeri Mehmed ve Habib nâm kimesneleri celb ve kırkar ellışer nefer mikdarı erazil ve eşhâs ile paşa-yı mûmâ ileyhın ikâmet eylediği mahallin etrafına irsâl ve muhâsara sûretiyle me’kûlât ve meşrûbâtını kat‘ ederek civârda vâkı‘ menzillere ve harem ittisâlinde olan mahallere metrîs tertîb ve haşerât ta‘biyesiyle bir-takrîb saraya hücum ve harem havalisine dahi duhûle mütecâsir olduklarından paşa-yı mûmâ ileyhın kethudası olan kayınpederi Hüseyin zîde kadruhu harem havlisinde eşkiyâ-yı merkûmenin bi’l-muhârebe müdâfa‘alarına ibtidâr etmiş ve paşa-yı mûmâ ileyh dahi dâiresi halkıyla def‘i mekâbirlerine kıyâm etmiş oldukları ve eşkiyâ-yı merkûme paşa-yı mûmâ ileyhın dairesi halkının hânelerine dahi hücum ile emvâl ve hayvânâtlarını gasb ve delîl neferâtından dört nefer bî-cürm kesânı katl ve i‘dâm ve beş neferini dahi mecrûh ederek paşa-yı mûmâ ileyhi bu vechile dört gün hasr u tazyîk ve bilahere eşhâs-ı merkûme metrîslerden tard ve ihrâc olunmuş ise de kazâ-i mezbûr a’yânı Ateşzâde Mehmed Aksaray’da bulunduğundan mûmâ ileyhın hânesine dahi duhûl ile beş altı nefer ademini helâk ve altı nefer ta‘allukâtıyla haremde tâife-i nisâdan birini dahi darben mecrûh birle gerek mûmâ ileyhın ve gerek re‘âyâ taifesinin hânelerinde mevcûd bi’l-cümle emvâl ve eşyâlarını yağmâ ve gâret ve sarayın cevânib-i erba‘asını ihrâk-ı bi’n-nâr ederek izhâr-ı yağmâ ve şekâvete ictisâr etmiş ve eşkiyâ-yı merkûme paşa-yı mûmâ ileyh tarafından dahi hasr u tazyîk olunmuş olduklarından tâb-âver-i tahammül olamayup şakî-i merkûm münhezimen firâr ve başında olan haşerâtın birazı dahi Niğde ve Konya taraflarına gitmiş ve bir mikdârı dahi şakî-i merkûmun tahassun niyetiyle metânet vermiş olduğu Selime ta‘bîr olunur kal‘aya duhûl etmiş oldukları ve şakî-i merkûm etrâfdan bir mikdâr haşerât cem‘iyle kendüye metânet vererek kazâ-i mezkûr üzerine hücum ile şekâvet ve tasalluta cesâret edeceği melhûzâtıdan idüğü beyânıyla şakî-i merkûm ile avanesinin bulundukları mahalde ahz ve izâle ile def‘i şürûr ve mefâsidleri bâbında emr-i şerîfim sudûrı bu defa paşa-yı mûmâ ileyh tarafından Dersa‘âdetime tevârüd eden tahrîrât ve i‘lâm ve ahalinin mahzar gûne arz-ı hallerinde derc ve istid‘â olunmuş olup ancak livâ-i mezbûr sen ki vezîr-i müşârun ileyhın bu defa senin tahrîr ve iltimâsına mebnî paşa-yı mûmâ ileyhın uhdesinden sarf ve tahvîl kılınarak mîrmîrân-ı kirâmımdan sâbıkâ Çorum

sancağı mutasarrıfı Zeynelabidin dâme ikbâlehuya tevcîh ile paşa-yı mûmâ ileyh ma'îyyetine me'mûr ve ta'yîn kılınmış olmağla merkûm Zaimoğlu Mustafa ve münkazî olan mezkûrû'l-esâmî kesânın mütecâsir oldukları fezâhat ve şekâvetlerine binâen bulundukları mahalde ahz ve cezâ-i meşrû'alarının icrâsı esbâbını istikmâle mübâderet eylemen fermânım olmağın mahsûsan işbu emr-i şerîfim ısdâr ve (boş) ile irsâl olunmuşdur imdi bu makûle hilâf-ı şerî'at-ı garrâ ve mugâyir-i rızâ harekât-ı şekâvetkârâneye mütecâsir olan havanenin def'-i mefâsidleriyle istikmâl-i esbâb-ı emn veistirâhat-i ahali ve ra'îyyete dikkat lâzıme-i mülkdârî ve ra'îyyet-perverîden olmağla şakî-i merkûm ve rüfekâsının vüsûl-i emr-i şerîfimde bulundukları mahalde cezâ-yı meşrû'alarının icrâsı vesâilinin istihsâliyle def'-i şürûr ve mefâsidlerine ikdâm ve dikkat eylemen irâde-i şâhânem muktezâsından idüğü ve iğmâz ve rehâvet vukû'uyla merkûmların imtidâd-ı şerr ve mefâsidlerine ve bu vesîle ile kazıyye-i şekâvetde medhali olmayan bî-cürm aceze makûlesine ar ve töhmet ve isnâd-ı kabahat ile tekdîr ve tecrîm misillü vaz'a rızâ-yı hüsrevânem olmadığı ma'lûmun oldukda ber vech-i meşrûh amel ve hareket ve hilâfindan mübâ'adet eylemen bâbında.

Fî Evâil Safer Sene 28

Sayfa 87/Hüküm 202:

Hatlı rikâb-ı hümayûn takrîri reisü'l-küttâb efendimiz taraflarındadır

Adana Valisi Vezîrim (boş) Paşa İclâlehuya Hüküm ki

Küçük Alioğlu Seyyid Mehmed Dede Bey zîde mecduhunun bundan akdem hilâf-ı rızâ-yı âlî harekete ve tarîk-i caddenin isti'dâdıyla ebnâ-i sebîliyle îsâl-i rahne ve hasara ibtidâr eylediğine binâen mîr-i mûmâ ileyhin hakkında fermân-ı kazâ-cereyân sudûruyla iki yüz yirmi iki tarihinde Adana sancağı mütesellimi ile Adana havalisinde kâin bazı aşâyir beğleri ve Tarsus mütesellimi (boş) bâ evâmir-i aliyye mîr-i mûmâ ileyhin i'dâmı maddesine me'mur kılınıp ancak bu esnâda med'uvven Kudüs-i şerîfden Dersa'âdetime âzim olan Şeyh Ebussuud Efendi esnâ-yı râhda ol tarafa vürûdunda kendü ile bi'l-mülâkât mîr-i mûmâ ileyhe harekât-ı sâbıkasından ne'b (?) ve müstağfir olup ba'de'l-yevm tarîkin küşâdıyla mârrîn ve âbirînin kemâl-i emniyet veistirâhatle iyâb u zehâbları husûsuna i'tinâ ve dikkât ve fimâba'd hıdemât-ı devlet-i aliyyemde ibrâz-ı hüsn-i hıdmet ve sadâkat etmek ve hilâf-ı şerî'at-ı garrâ ve mugâyir-i rızâ vaz' u hareketde bulunmamak üzere kasem billah ederek ta'ahhüd birle cerâyim-i sâbika silk-i afvıyla itlâkı husûsuna müsâ'ade-i şâhânem erzânî kılınmasıistirhâmını mübeyyin derbâr-ı

merhamet-karâr-ı hüsrevâneme takdîm olunmak üzere yazdığı memhûr arz-ı hâli şeyh-i mûmâ ileyh tarafından takdîm ve istîfâ-yı ta'ahhüd edeceği beyânıyla hakkında istişfâ' veistirhâm olunmuş olmağla muktezâ-yı ta'ahhüd ve şurût afvını icrâ ve fîmâba'd hilâf-ı rızâ hareketden ittikâ eylemek üzere afv ve ıtlâkı husûsuna müsâ'ade-i şâhânem erzânî kılınup ol bâbda sudûr eden hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mûcebince afv ve ıtlâkı fermânım olmağın imdi sen ki vezîr-i müşârûn ileyh sin mîr-i mûmâ ileyh muktezâ-yı ta'ahhüdü üzere tarîk-i caddenin küşâdıyla fîmâba'd mârrîn ve âbirînin kemâl-i emniyet ve selâmetle iyâb u zehâblarına ve her halde emr ü irâde-i şâhânemin tenfiz ve icrâsıyla hilâf-ı şerî'at-i garrâ ve mugâyir-i rızâ ednâ derece vaz' u hareket vukû'a gelmemek ve şeref-rîz-i sudûr olan diğer emr-i âlîşânımda mübeyyin olduğu vechile zimemât-ı mîriyesini te'diye kılmak şartıyla cerâyim-i sâbıkasına kalem-i afv ve safh-ı şâhânem keşide kılındığı ma'lûmun oldukda sûret-i afvını gerek mîr-i mûmâ ileyhe ve gerek ol havâlîde lâzım gelenlere ifâde ederek mukaddemâ mîr-i mûmâ ileyh hakkında sâdır olan fermân-ı kazâ-cereyâna mebnî kimesne tarafından bî-vech dahl ve ta'aruz vukû'una irâet-i rehâvetden mücânebet olunmak bâbında.x

î Evâhir-i Safer Sene (12)28

Sayfa 87/Hüküm 203:

Battalî Rebiyyülevvel 28 Mühimme Torbasındadır.

Mirmumaileyh Dedebeý (boşluk) affına havî sadır olan emr-i ali bast olunduk muktezâyı tahhaüdü üzere tarîk-i caddenin küşâdıyla ebn-i sebin kemal-i emniyet ve selâmetle erbab ve zeheblerine ve fi'mabad hiçbir madde de hilâf-ı şeriat-ı garra ve muğayır rızayı vaz' hareketde bulunmamak ve ibraz hisle hıdmet ve sadakat ve liyakatı lâzım tahhaüd itina ve dikkat eylemen şartıyla avf ve ıtlâkının iktizasına göre

Sayfa 88/Hüküm 204:

Erzurum Valisine Şirak Kazası Naibine Hüküm ki

Şirak kazasına Temlik karyesi sakinlerinde Seyyid Yusuf nam kimesneden zevcesi seyyide sultan dimekle meşhure hatunun rikab-ı kamirtab-ı na celalname takdim iderken arzuhaline mazbut kendi halinde ırzıyla mukayyed olub hilâf-ı şeriat-ı garra vaz' hareket kazayı mezbur ayanı tarafından karye mezbureye kethüda ta'yin olan suret-i nam zımmının oğlu Nikola nam zımmı kendü halinde olmayub iş bu seneyyi mübareke de mezburun bir takrib ahz-u girift ve hilâf-ı şeriat-ı garra mugayir rızayı cebren ve kahren ihanet ve fiil-i seni'ab-ı icrasıyla hetî namus-ı irzına cesaret itmiş mesfuresinin

bu vechle vaki' olan harekete tarafın iktiza idenden ifade ve istika' olunmuş ise de icrayı şer' iş bu olındığı beyanıyla bir muktezayı şer' şerif ihkâk-ı hak olunmak babında emri şerifim sudur-ı istid'a ve istirham olunmaktan naşı sen ki vezir müşarünileyhsin mübaşir mağfîret ile husus-ı mezburun mahaline bi ırz kimesnelerden serren ve alenen taharri ve tahkik olub filhakika inha olunduğu ondan mesfurun hareket ve mezkureye ihbarı vuku' ve nefis evamir muvafık ise bila eman ibretül sairin cezası tertibi ve hakikati keyfiyeti ala vech-ı salih dersaadete tahrir ve iş'ar olunmak fermanım olmağın iş bu emri şerifim ısdar ve mübaşir tayin olunan (Boşluk) zide kadr ile ırsal olunmuştur imdi siz ki vezir müşar ve naibi mumailayhümasız vusul emri şerifimde marifetiniz ve mübaşir mumailayh marifetiyle husus-i mezbur-u mahalinde bi ırz kimesnelerden serren ve alenen taharri tetkik iderek ırz ve nefsaniyetten ârî ve hatr-ı gönüle raiyetin beri olduk hakikat-i hali zahire ihraç ve mesfurun bu misillü harekete cesareti muvaffak nefis ol emr olduğu halde mesfur Nikola zımminın ibretülgayr bila eman tertib cezayı sezasıyla keyfiyeti ala vechi salih der saadetime tahrir ve iş'a'ra müsaraat eylemeniz irad-ı seniyyem muktezasından idüğü ve bu babda hatr-ı gönüle meyl ve riayet ve icrayı ırz ve nefsaniyet dâyesiyle şer'i şerif ve icrayı ve rızayı şahaneme menafî vaz' ve hareket vuku'una rızayı şahanem olduğu malumunuz oldukda ana göre amel ve hareket ve tenkid emri şerifim dikkat ve hilafında mücanebet eylemeniz babında

Fî Evâsıt Zilhicce Sene 1223

Sayfa 89/Hüküm 205:

İstanköyde ikamet üzere olub bu defa' Gelibolu'da ikamete me'mur kılınan Rikab-ı Hümayun Kaimakamı sabık Ahmet Şakir Paşa Damet Me'aliyeye ve Gelibolu Naibine Hüküm ki

Sen ki paşayı mumailayhsin İstanköy ceziresinde vehamet hevasında ve illeti mizacından bahisle ta'yin ve münasib bir mahalde ikametine müsaâde-i seniyyem erzani kılınması istid'asına şamil tarafından der saadetlerime tevarud iden tahriratın atabe-i felek-i mertebe-i cihandarama arz ve takdim olundukda Gelibolu'ya nakl eylesün deyü hattı hümayın şevket-i makrun şahanem şerefiriz sudur olmağla tahvil me'muriyetin ne şamil iş bu emri şerifim ısdar ve (boşluk) ile ırsal olunmuştur imdi Gelibolu'ya ikamet hususuna müsaade-i cihandaranem erzani kılındığı malumu da oldukda vusul-ı emri şerifimde İstanköy'den hareket ve Gelibolu'ya gelüb bir münasib mahalde ikamete devam ömr ve devleti vükelam-ı fer-ü şevketim daiyesine işigal ve mülazebet eylesin ve sen ki Gelelibolu naibi mumailayhsin paşayı mumailayhe Geliboluya vusulün

münasib mahalde ikame ve ifadıyla vusulüne der aliye iğram mübaderet eylemen babında

Fî Evâsıt Cemâziyel-evvel Sene 228

Sayfa 88/Hüküm 206:

Erzurum Valisi Vezirim Mehmet Emin Paşa İclalehuya Hüküm ki

Sen ki vezir müşarünileyhsin rütbe-i samiye -i vezaret hamil-i emanet ve hükümet merkez-i adalet ve nasfet ve kethüdalıkları hıdmetin ve bunlar haricen ve dahilen müdür-i umûrları olmak mülâbesesiyle sâhib-i rüş ü ru'yet ve sâlik-i meslek hakkaniyet ve mâ'il-i târika-i maraziyye-i hayrı hevahı ve diyanet olmaları ve daireyi vezaretin esbabı kaviyeye ve mehamm lazımesinden olub kethüdalık hıdmetinde müstahdem olanlar evsaf-ı mezkûre ile mevsuf oldukları halde mahdumu olan vüzerayı azam tahsil nitekim(?) ve dahil-i eyalet ve huz-e-i hükümeti olan reaya ve beraya dahi kesb-i terfi ve iştirahat idegeldikleri malum-ı enam ilen el halet-u hazihi hethüdalık hıdmetinde istihdam eylediğin Salih Bek nam şahıs bu dakikalardan gafıl ve zulm ve i'tisafe mail olub tıynet asliyesinden merkur olan habaset ve müfsedet muktezası üzere seni vesile devlet-i ittihadıyla ve veditullah olan sekene-i memleket ve fukarayı raiyete enva'-i fezahat gard-u mezalime ibtidar beyn-il nas-ı nihamı zulmü adavet ile karin-i iştirah idüb ...bi haramlık ve bir hevahlığı bu vechle isbat ve izhar itmiş bir zalim ve gaddar idüğü sahih tahkikat-ı serde şehriyaranem olub senden meshul olan rüşd-ü ruiyyet mehamm şinas-ı ve nısfına nazaran Şimdiye dek bu failin cezasını tertin ile tezkiye-i nam ve şöhet eylemekle melhuz iken bu babda vaki' olan zühul ve gafletten mücerred merkumun bazı mukaddemat dali-ül- Akval-i kazziye ile seni tealli ve iğfâl eylesinden neş'et itmiş olduğundan şüphe olmayub vüzerayı azam Mahbusat saltanatımdan ve haiz eazz meratib-i devlet-i aliyemde olmalarıyla himayet mahafaza-i namuslar nezd-ü şahanemde mültezim olmakdan naşı kethüdan merkum Salih Bek alâ-ey-i hal idam ve ser maktu'ını der saadete irsal eylemek hususuna irade-i kata'-ı mükükanem teallik idüb ol babda kat'ı ifal-ı hattı hümayun muhabbet makrun hüsrevanem celadetriz sudur olmakla mahfiyyen ve mesturen iş bu emri şerifim ihrar ve memhuren (boşluk) ile irsal olunmuşdu imdi haini merkumun idam irade-i cezime-i mülükanem muktezasın dan ve ol dahi seni himayet ve hamil oldığın namus-ı vezaret ve kaim iradesine menbi iken hakkına olan rafet hümayunum tenfiz de bazı izar-u ihaye ve ihvar-u ziyada ibaret tahrirat-ı takdimine cür'et ile merkum-i şefa'at ve kurtarmak dâ'iyesine teşebbüs ve mübadele ider isen vebali boynuna olsun ol vakit hakkında zuhur

iden himayet-i şahane ve tevcih yar-ı şahanem hilafına mübeddet olub nedamet-i kaide
virmeyecek vecihle vehametine müşhede ideceğinde şübhe olduğu cezmen ve yakinen
malumun oldıkda ana göre amel ve hareket ve iş bu emrim tarafına vardığı gibi merkum
kat'en serrişte-u eman ve zaman virmeyüb derhal cezasını tertib ve ser maktu'ını der
saadetime isral ve takdim ile naf' ve şahanemden hukukuna himayet mülukanemde
şükrünü İfâya müsaraat ve hilafını tecviz ile mazhar-ı nedamet ve vehamet olmaktan
begayet tehaşi ve mücanebet eylemen banında

Fî Evâsıt-ı Zilhicce Sene 227

Sayfa 90/Hüküm 207:

Ber vech muhassıllık Bolu ve Viran Şehir Sancakları Mutasarrıfı Vezirim Abbas Paşa
İclalehuya Ereğli Naibiyle ol sevhilde vaki' Kazaların Kuzat ve Nüvvabına Ayan ve
Zabitan Vucuh-ı Ahali ve iş erlerine Hüküm ki

Havane-i devlet-i aliyyemden olub idam ve izalesine irade-i şahanem taalluk iden
Ereğlili Ali Molla dedikleri hainin bundan akdem bir takrib rusyalu tarafına firar ve
avneviyet itmiş ise de şaki-i merkum bu defa üserayı islama eda-i sünüheye memalik-i
hakmış olduğu olduğu ihbar ve tahkik olduğundan şaki-i merkum Tuna sevhilinden
tahriri ve tecessüs olunmakla ise de bir takrib Varna tarafına beri Anadolu canibine
mürur ile ihtilal ve ve efsala ibtidar ideceği melhuzatdan ve şaki-i merkum vesaire
makıs olmayub bil tahriri alâ-ey-i kan ahz ve idam ile der'-i şürûr müteassirine ikdam
olunması irade-i kat'ı hüsrevanem muktezasından olmağla sen ki vezir müşarünileyhsin
vusul-i emr-i şerifimde Ereğli ve ol sevhilde vaki' kazaya iskeleler ile mazımne olan
mahalleri aled devam tahriri ve tecessüs iderek şaki-i merkum Bolu ve Viran Şehir
Sancaklarında vaki' kaza kuraya vardığı gibi kimesne tarafından setr-ü ve ihtika'
olunmaksızın alâ-ey-i vech-i kan hayyen ve meyyiten ahz ve idamıyla ser maktu'unu
derbar-ı saltanatıma irsale irade-i seniyyemi icrayı ziyade ikdam ve dikkat eylemek
fermanım olmağın tenbîhen ihtimamen iş bu emr-i şerifim ısdar ve (boşluk) ile irsal
olunmuştur imdi vusul emr-i şerifimde sevhil-i mektume ile (...) merkumundan vaki
kazaya ve mazımne olan mahalleri aled devam tahriri ve tecessüs iderek ve tarafından
mahsus adamlar ta'yin olunarak şaki-i merkum ol taraflara vardığı gibi zinhar eman-u
zaman vermeyüb ve bir tarada firara ve kendiye ihtifâya ruhsat gösterilmeyüb elbette ve
elbette hayyen ve meyyiten ahz ve idamıyla ser maktu'unu derbar şevket-i kiramları
irsal ve ferman kazayı ceryanımı tenfiz ve icraya ikdam ve cedd-i tam eylemen matlub
şahanem idüğü ol babda iğmaz ve rehavet vuku' uyla merkumun ele götürülmemesi

veyahut bir takrir firar ittirilmesi lazım gelür ise cesaret iden ve ruhsat virenler ledel tahkik vehamet ve nizasını müşaheden ideceklerinde şübhe olmadığı malumun oldukda suret-i emri irade-i şahanemi iktizan idenlere etrafıyla tenbîh ve te'kide dikkat ve hilafı vaz'ı ruhsatdan mübaadet eyleyesiz ve siz ki kuzzat ve nüvvab ve saire mumaileyhimsiz sureti emr-i irad-ı seniyyem-i malumunuz oldukda oma göre amel ve harekete ve şaki-i merkum taht-ı hükümetinizde bulunan vaki' mahallere ise taharri olunarak ba-ey-i vech-i kan ahz ve mukayyeden ve mahbusen cezayı sezasını icrası içün ve ikiniz müşarünileyhe irsal ve teslime dikkat ve halat-ı vaz' cesaretle dehalibül akibe olmaktan nefsinizi siyanet eylemeniz babında

Fî Evâsıt- Rebû'l-âhir Sene (1)228

Sayfa 90/Hüküm 208:

Mora Valisi vezîrim Ahmed Paşa İclâlehuya Hüküm ki

Mizistre civarında kâin Barduniye ahalisinden Kara Ömer ve Kibarisako oğlu İdris nâm şahslar ile rüfekâsının min-ba'd cezîre-i Mora'ya ayak basdırılmaması bâbında mukaddemâ emr-i âlî sudûr etmiş ise de eşhâs-ı merkûmenin akrabasından Kibariso nâm şakî elyevm Yenişehir'de olup bu defa Arnavud tâifesinden on iki nefer sekbânı eşhâs-ı merkûmeye iltihâk etmek üzre tesrîb etmiş olduğundan zikr olunan sekbânlar Atina iskelesinden kayığa süvâr ve sevhil-i Mora'da kâin Barduniye'ye karîb Bolşir (?) nâm mahalle hurûclarında sen ki vezîr-i müşârun ileyhsin tarafından üzerlerine varılup cümlesi ahz u girift olunarak mukayyeden tarafına celb ve istintâk olunduklarında mezbûr Barduniyeli Kibariso nâm şakî eşkiyâ-yı merkûmeye iltihâk için göndermiş olduğunu ve bundan böyle vürûdlarında merkûm Kibariso tedârik edeceği neferât ile Atina'dan bahren azîmet niyetinde olduğunu ve merkûm Kibariso'nun hattıyla ekâzibi müştemil tutulan Rûmiyü'l-ibâre kağıdları irsâl olunduğu keyfiyatı tarafından derbâr-ı şevket-karâr-ı mülûkâneme tevârüd eden tahrîrâtta derc ve iş'âr olunmuş olduğundan tahrîrât-ı vâriden atabe-i felek-mertebe-i cihândârâneme arz ve telhîs olundukda manzûrum olmuşdur Mora valisinin ahz u habs eylediği kimesneleri ve gidip iltihâk edecekleri eşkiyâ-yı merkûmânı i'dâm etmeli değil mi fermân gönderesin madde kalîl iken bu vechile önünü almalıdır diyü hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûn-ı şâhânem şeref-rîz-i sudûr olmağla şeref-yâfte-i sudûr eden hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûn-ı mülûkânem mücebince amel ve hareket eylemen fermânım olmağın tenbîhen ve mahfiyyen rikâb-ı hümâyûnumdan işbu emr-i şerîfim ısdâr ve mektûmen ve memhûren (boş) ile irsâl olunmuşdur imdi vüsûl-i emr-i şerîfimde ahz u habs eyledikleri Arnavud

sekbânlarıyla iltihâk edecekleri merkûmân Kara Ömer ve Kibarisako oğlu İdris'in cezâlarını tertîb ve icrâ ile tenfiz-i irâde-i şâhâneme müsâra'at ve Mora cezâresine Arnavud taifesinin duhûl etmesi öteden berü memnû' olduğundan başka bundan akdemce dahi bu bâbda müceddeden sâdır olan evâmir-i aliyyemle tenbîh ve tehdîd kılınmış olmağla bundan böyle dahi Mora'da vâkı' sevahil ve iskele ve mazenne olan sâir mahallerin gereği gibi sedd ü bendiyle cezâre-i Mora'ya bir nefer Arnavud'un ayak basdırılmamasına ikdâm ve dikkat eylemen irâde-i kâtı'a-i şâhânem muktezâsından idüğü ma'lûmun oldukda ber vech-i meşrûh amel ve harekete ve ahz eylediğin Arnavud sekbanlarıyla iltihâk edecek eşkiyâ-yı merkûmenin i'dâm ve izâlelerine müsâra'at ve icrâ-yı fermân-ı kazâ-cereyânıma mübâderet ve hilâfindan mübâ'adet eylemen bâbında.

Fî Evâhir-i Rebû'l-âhir Sene (1)228

Sayfa 91/Hüküm 209:

Karahisar sahib sancağı mutasarrıfı vezirim el-Hâc Mehmet Paşa İclalehuya Hüküm ki Müteveffî Tekke mütesellimi Hacı Mehmet'in oğlu İbrahim'in emr-i ali evamir adem-i itaat meslek-i bağıyi tuğtan ictisarı hasebiyle bağı-i merkumun hayyen ve meyyiten ele götürülmesi hususuna taraf hümayundan bil- istiklal memur olan hala Karaman valisi ve ber vech muhassıllık Tekke sancağı mutasarrıfı düstur vezirim el-Hâc Ali Paşa İclal mevcut maiyeti olan sunuf askeriye ile şaki-i merkumun hasr-u tazyik itmiş bahren dahi cend kıt'a donanmayı hümayun safayeni irsali ile canibi bahrısı dahi sed-u bend olunduk hasır olunmuş ise de asakir-i külliye ve tedrikat-ı kâviye ile tekrar şaki-i merkum üzerine varmak üzere müşarünileyh hasbel iktizan şimdilik Isparta tarafına gelmiş olduğu müşarileyh tahrirat ve idaresinde müsteban ve sen ki vezir müşarünileyhsin sen vüzerayı azam beyinlerinde yarar-u şecâatında olduğın malum numayan oldıktan senin asakir-i külliye ile muîn müşar ile me'muriyetin hususuna irade-i hümayununum müteallik olub ol bab da hattı hümayun şevket-i makrun şahanem şeref-riz-i sudur olmakla vusul emr-i şerifim zinhar beyhude ifâte-i vakt itmeyüb asakir-i küllüye ile muaccelen ve müsaraat hareket ve müşarünileyh Ali Paşanın yanına varub rüsum-u ittifak mutahhara riayet iderek bağı-i merkum üzerine hücum ve iktiham birle bi avn ve inayiet-i bâri müddeti kalileden şaki-i merkum hayyen ve meyyiten ahz ve gailisinin İndifâna Ve emr ve ferman cihan mütâ'amı icraya ikdam ve müsaraat eylemekle fermanım olmağın me'muriyetini şamil rikab hümayununum iş bu emr-i şerifim ısdar ve ber vech-i ta'cil ile irsal olunmuşdur imdi bağı-i merkum saire makîs olunub bay-ı vech-i kan götürülmesi hasren ve kaslen matlub şahanem olmağla vusul emr-i

şerifimde katen imrar-ı vakt itmeyüb asakir ve vakide ile muaccelen ve müsaraat-ı hareket ve müşarunileyh Ali Paşanın yanın varub

levazım ittifak ve yek cihetiyle riayet iderek bi-avn-i bâdi şaki-i merkumun bir an ikdam ve bir dakika mukaddem hayyen ve meyyiten ahz-u giriftiyle gailisi ve emr-u ferman kaza-i ceryanım tenfiz ve icraya sürat hareketini derbar şevketkararım mülukanem tahrir inhaya müsaraat ve tehir-u tevkifden ziyade hazer ve mücanebet eylemen babında

Fî Evâhir Rebîü'l-âhir sene 1228

Sayfa 91/Hüküm 210:

Bir sureti

Rum ili beylerbeyi bayesiyle ber vech-i muhassıllık Menteşe Sancağı mutasarrıfı İbrahim Paşa damet mealiyeye (boşluk) paşaya mumaileyhin müşarünileyh maiyetine me'muriyetine irade-i hümayyun teallik eylendiği beyanıyla asakir-i külliye istiscal ile serien hareket eylemesi için (Boşluk) asla tatbik

Sayfa 91/Hüküm 211:

Bir sureti

Alaiye Sancağı mutasarrıfı Zeydül Abidin Paşa iclalaehuya (boşluk) kethüda müşarünileyh maiyetine memur kılınmasına irade-i hümayyun tealluk eylediği beyanıyla asakir-i külliye ile serien hareket eylemesi için asla tatbik

Sayfa 91/Hüküm 207:

Ber vech-i Muhâsıllık Bolu ve Viranşehir Sancakları Mutasarrıfı Vezîrim Ayas Paşa iclâlehüye ve Ereğli Nâibiyle ol-sevâhilde vâki' Kazâların Kuzât ve Nüvvâbına ve A'yân ve Zâbitân ve Vücûh-ı Ahâli ve Bi'l-Cümle İş Erlerine Hüküm ki

Devlet-i aliyyemden olub i'zâm ve izâlesine irâde-i şâhânem taalluk iden Ereğlili Ali Murad didikleri hâin bundan akdem ber-takrîr Rusyalu tarafına firâr ve gaybûbet etmiş ise de şakî-i merkûm bu def'a üserâ-yı islâmîye arasında yine memâlik-i islâmîyeye çıkmış olduğu ihbâr ve tahkîk olduğundan şakî-i merkûm Tuna sevâhilinde taharri ve tehaffüs olunmakda ise de ber-takrîb Varna tarafına berü Anadolu cânibine mürûr ile ihtilâl ve fesâda ibtidâr ideceği melhûzâtıdan ve şakî-i merkûm sâire müfettiş olmayub bi't-taharri alâ eyyi vech-i kân ahz u i'zâmıyla def'-i şürûr ve mefâsîdine ikdâm olunması irâde-i kat'iyeye-i hüsvânem muktezâsından olmağla sen ki vezîr-i müşârun ileyhsinvusûl-ı emr-i şerîfimde Ereğli ve ol sevâhilde vâki' kazâ ve iskeleler ile mazanne olan mahalleri ale'd-devâm taharri ve tefahhüs ederek şakî-i merkûm Bolu ve Viranşehir sancaklarında vâki' kazâ ve ferîke vardığı gibi kimesne tarafından setr ve ihfâ olunmaksızın alâ eyyi vech-i kân hayyen ve meyten ahz u i'zâmıyla ser-i maktû'ını diyâr-ı saltanatıma irsâle ve irâde-i seniyyemi icrâya ziyâde ikdâm ve dikkat eylemek fermânım olmağın tenbîhen ve ihtimâmen işbu emr-i şerîfim ısdâr ve (boş) ile irsâl olunmuşdur imdi vusûl-ı emr-i şerîfimde sevâhil-i merkûm ile levâyah-i merkûmünde

vâki' kazâ ve mazanne olan mahalleri alâddevâm taharri ve tehaffüs iderek ve tarafınızdan mahsûs ademler ta'yîn olunarak şaki-i merkûm ol-taraflara vardığı gibi zinhâr emân ve zamân virmeyüb ve bir tarafa firâra ve kendüyi ihfâya bir fırsat gösterilmeyüb elbette ve elbette hayyen ve meyyiten ahz u i'zâmile ser-i maktû'ını der-bar-ı şevket kararına irsâl ve fermân-ı kazâ-cereyânımı tenfîz ve icrâya ikdâm ve cidd-itâm eylemek matlûb-ı şâhânem idüğü ve ol-bâbda i'râz ve rehâvet ve fer'ile merkûmun ele getirülememesi veyâhûd ber-takrîb firâr etdirilmesi lâzım gelür ise cesâret iden ve ruhsat virenler lede't-tahkîk ihânet cezâsını müşâhade edeceklerinde şübhe olmadığı ma'lûmun oldukda sûret-i emr ve irâde-i şâhânemi iktizâ idenlere etrâflıca tenbîh ve te'kide dikkat ve hilâfî vaz' u ruhsatdanmübâ'adet etmeyesin ve siz ki kuzât ve nüvvâb vesâir mûmâileyhimsiz sûret-i emr ve irâde-i seniyyem ma'lûmunuz oldukda ana göre amel ve harekete ve şaki-i merkûm taht-ı hükûmetinizde taharri olunarak bi-eyy-i vech-i kân ahz ve müfiden ve mahbûsen cezâ-yı sezâsının icrâsı için vâliniz müşârunileyhe irsâl ve teslîme dikkat ve hilâfî vaz'a cesâretle vazîhu'l-mu'âfiye olmakdan nefsinizi siyânet itmeniz bâbında

Fî Evâsıt Zilhicce Sene 228

Sayfa 91/208 Hüküm:

Mora Vâlisi Vezîrim Ahmed Paşa İclâlehüye Hüküm ki

Mezistre civârında kâin Bardunya ahâlisinden Kara Ömer ve Kibarî kuloğlu İdris nâm şahıslar ile rüfekâsının fî-mâ-ba'd cezire-i Mora'ya ayak basdırılmaması bâbında mukaddemâ emr-i âlî sudûr etmiş ise de eşhâs-ı merkûmenin akrabâsından Kibarisyo nâm şaki el-yevm Yenişehir'de olub bu def'a Arnavud tâifesinden on iki nefer sekbânî eşhâs-ı merkûmeye iltihâk itmek üzere tesrîb etmiş olduğundan zikr olunan sekbânlar Atina iskelesinden kayığa süvâr ve sevâhil-i Mora'da kâin pardoniyye karîb Buşir nâm mahale hurûclarında senki vezîr-i müşârunileyhsin tarafından üzerlerine varılıb cümlesi ahz u girift olunarak makbera tarafına celb ve isitntâk olunduklarında mezbûr bardoniyeli Kibâr Siyu nâm şakî eşkiyâ-yı merkûmeye iltihâk için göndermiş olduğunu ve bundan böyle vürûdlarında merkûm kibâr siyu tedârik ideceği neferât ile Atina (...) azimet niyetinde olduğunu ve merkûm Kibar Siyu'nun hattıyla ikazını müştemil tonilden rumiyü'l-ibâre kağıdları irsâl olunacağı keyfiyeti tarafından der-bar-ı şevket karar-ı mülûkâneme tevârüd iden tahrîrâtta derece ve iş'âr olunmuş muktezâsında tahrîrâtına vâride de atebe-i felekiye-i cihândârâneme arz ve telhîs olundukda manzûrum olmuştur Mora vâlisinin ahz u habs eylediği kimesneleri ve gidüb iltihâk

idecekleri eşkiyâ-yı merkûmânı i'lâm itmeli değil mi fermân gönderesin fesâd kalîl iken bu vechle önünü almalıdır deyu hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûnum emr-i şâhânem şeref-rîz-i ısdâr olmağla şeref-yâfte-i sudûr iden hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûn-ı mülûkânem mücebince amel ve hareket eylemek fermânım olmağın tenbîhen ve mahfiyyen rikâb-ı hümayûnumda işbu emr-i şerîfim ısdâr ve mektûmen ve memhûren (boş) ile irsâl olunmuşdur imdi vusûl-ı emri şerîfimde ahz u habs eyledikleri Arnavud sekbânlarıyla iltihâk idecekleri merkûmân Kara Ömer ve Kibar Besafo oğlu Dörük cezâ inhâ tertîb ve icrâ ile tenfiz-i irâde-i şâhânem müsâra'ât ve Mora cezâresine Arnavud tâifesinin duhûl itmesi öteden beri memnû' olduğundan başka bundan akdemce dahi bu bâbda müceddeden sâdır olan evâmir-i aliyyemle tenbîh ve tehdîd kılınmış olmağla bundan böyle dahi Mora'da vâki' sevâhil ve iskele ve muzanna iden sâir mahallerin gereği gibi sedd ü bendiyle cezâre-i Mora'ya nefer-i merkûmenin ayak basdırılmamasına ikdâm ve dikkat eylemek irâde-i kat'-i şâhânem muktezâsından idüğü ma'lûmun oldukda ber vech-i meşrûh amel ve harekete ve ahz eylediğin Arnavud sekbanlar ile iltihâk edecek eşkiyâ-yı merkûmenin i'dâm ve izâlelerine müsâra'at ve icrâsı fermân-ı kazâ-yı cereyânıma mübâderet ve hilâfindan mübâadet eylemek bâbında

Fî Evâhir Zilhicce sene 228

Sayfa 91/Hüküm 209:

Müşârûni leyh Karahisâr-ı Sâhibde ikamet eyleyen Derhar Daire Kapısı halkıyla liva-i mezbur kazalarının bil-cümle erbabı harp ve darbını serien ihraç ve müşârûn ileyh mâiyetine irsal eylemesi için muhharren emr-i ali yazılmıştır.

Müşârûn ileyh Karahisâr-ı Sâhibde ikâmet ile derhâl dâire-i kânûn halkıyla livâ-ı mezkûr kazâlarının bi'l-cümle erbâbı harb ve darbını seri'an ihrâç ve müşârûnileyh ma'iyetiyle irsâl eylemesi için muahharen emr-i alî yazılmışdır fî evâhir-i Cemaziyyel evvel sene 28

Karahisâr-ı Sâhib Sancağı Mutasarrıfı Vezîrim El-hâc Mehmed Paşa İclâlehüye Hüküm ki

Müteveffâ Teke mütesellimi Hâcî Mehmed'in oğlu İbrâhim'in emrin evâmire adem-i itâ'ati ve mülk-i bağı ve tuğyâna ecsârı ile bağı-i merkûmun hayyen ve meyyiten ele götürülmesi husûsuna taraf-ı hümayûnumdan bi'l-istiklâl me'mûr olan hâlâ Karaman vâlisi ve ber vech-i muhasıllık Teke Sancağı mutasarrıfı düstûr-ı vezîrim el-hâc Ali Paşa iclâlehü mevcûdiyeti olan sunûf-ı askeriye ile şaki-i merkûmu hasr u tasbîk etmiş ve

bahren dahi çend kıt'a donanma-yı hümâyûnum sefâyini irsâliyle cânib-i bahriyesi dahi sedd ü bend olunarak hazır olunmuş ise de asâkir-i külliye ve tirazkân-ı Konya ile tekrâr şâki-i mekrûm üzerine varmak üzere müşârunileyh hasbü'l-iktizâ şimdilik Isparta tarafına gelmiş olduğu müşârunileyhin tahrîrât-ı vâridesinden müstebân ve sen ki vezîr-i müşârunileyhsin sen vüzerâ-yı azâmım beynlerinde perver ve şecâ'atkâr olduğun ma'lûm ve nümâyân olduğundan senin asâkir-i külliye ile mu'in-i müşârunileyh ve me'mûrînin husûsuna irâde-i hümâyûnum müteallik olub ol-bâbda hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûn-ı şâhânem şeref-rîz sudûr olmağla vusûl-ı emr-i şerîfimde zinhâr beyhûde ifâte-i dikkat itmeyüb asâkir-i külliye ile muaccelen ve müsâra'aten hareket ve müşârunileyh Ali Paşa'nın yanına varubrüsüm ittifâk ve'l-ittihâda ri'âyet iderek bağı-i merkûmun üzerine hücum ve iftihâm birle bi-avn ü inâyet-i Bâri müddet-i kalîlede şaki-i merkûmun hayyen ve meyyiten ahzıyla gâilesinin enzû'ına ve emr ü fermân-ı cihân-mesâ'imi icrâya ikdâm ve müsâra'at eylemek fermânım olmağın memuriyeitni müştemil rikâb-ı hümâyûnumdan işbu emr-i şerîfim isdâr ve ber vech-i ta'cîl ile irsâl olunmuşdur imdi bağı-i merkûm sâire mukayyed olmayub binâ-yı vech-i kân ele götürülmesi hasren ve kasren matlûb-ı şâhânem olmağla vusûl-ı emr-i şerîfimde kat'an emrâr-ı vakt itmeyüb asâkir-i vâfire ile mu'accelen ve müsâra'aten hareket ve müşârunileyh Ali Paşa'nın yanına varub levâzım-ı ittifâk ve yek-cihetiye ri'âyet iderek bi-avn-i Bâri şaki-i merkûmun bir an akdem ve bir dakîka mukaddem hayyen ve meyyiten ahz u giriftile gâilesinin enzu'ına ve emr ü fermân kazâ-cereyânımı tenfiz ve icrâya ve sür-at-ı hareketini der-bâr-ı şevket-karâr-ı mülûkâneme tahrîr ve inhâya müsâra'at ve te'hir ve tevakkufdan ziyâde hazer ve mücânebet eylemek bâbında

Sayfa 91/Hüküm 210

Mevcûd emr-i şerîf yazılmışdır

Bir sûreti

Rûmeli Beglerbegisi pâyesiyle ber vech-i muhâsıllık Menteşe sancağı mutasarrıfı İbrahim Paşa dâmet me'âlihiye (boş) paşa-yı mûmâileyhin müşârunileyh ma'ıyyetine ve me'mûriyetine irâde-i hümâyûn ta'alluk eylediği beyânıyla asâkir-i külliye istishâbıyla seri'an hareket eylemesi için aslına tatbîken

Sayfa 91/Hüküm 211:

Bir sûreti

Alâiyye sancağı mutasarrıfı ZeynelAbidin Paşa iclâlehüye (boş) kezâlik müşârunileyh ma'ıyyetine me'mûr kılınmasına irâde-i hümayûn ta'alluk eylediği beyânıyla asâkir-i külliye ile seri'an hareket eylemesi için aslına tatbiken.

Sayfa 92/Hüküm 212:

Müşarü'l ileyh Kavala'ya vusul ve ikamet üzere olduğu natk Kavala naibin varid olan i'lamı ba fermanı Ali şerh verildi.

Fi 13 Şaban Sene 1208

Naibi müşarü'l ileyh gelip de ikameti için huzuru emr-i şerifyazıldı.

Fi Evâil Safer Sene 9

Mütেকâiden Rodos'da olub bu defa Kavala'da ikâmete memur kılınan Sadr-ı Esbak Hacı Yusuf Ziyâ Paşa dâmet meâliyhüye ve Kavala Nâibine ve paşâ-yı müşârunileyhi mahallinden tahrîk ve savb-ı me'mûrına îsâle Dersaâdet'den mübâşir tayin olunan [boşluk] zîde Mecdehüye Hüküm ki

Sen ki paşâ-yı müşârun ileyh sin ikâmete memur olunduğun Rodos cezîresinin vehâmet-i havası takrîbî ve cihât-ı sâire ile mübtelâ-yı ızdırâb olduğundan bahisle memuriyetin Rumeli cânibinde bir mahalle sarf ve tahvîli zımnında emr-i şerîf sudûru bu defa der bâr-ı şevketkarâr-ı mülûkâneme tevârüd iden tahrîrâtında derc ve istirhâm olunmakdan nâşi vâride gelen huzûr-ı mekârim mevfûr cihândârâneme arz ve takdîm olundukda Rumeli'nde Kavala'da ikâmetin hususuna irâde-i şâhânem taalluk idüb ol bâbda hatt-ı hümayûn şevket-makrûn-ı mülûkânem şerefyafte sudur olmakla vusûl-i emr-i şerîfimde cezîre-i mezkûreden hareket ve Kavala'ya gelip anda müks ve ikâmet eylemen fermanım olmağın rikâb-ı müstedâbımdan mahsûs işbu emr-i şerîfim ısdâr ve mübâşir-i mûmâ ileyh ile irsâl olunmuştur. İmdi keyfiye ma'lûmun oldukda cezîre-i mezkûreden derhal hareket ve Kavala'ya gelüp anda müks ve ilâmet-i birle devâm-ı ömr-i devlet ve kıvâm-ı fer ve şevketim de'avâtına iştiğâl ve muvâzabet eyleyesin. Ve sen ki mübâşir-i mûmâ ileyh sin mazmûn-ı emr-i şerîfim senin dahi meczûmün olarak paşâ-yı müşârun ileyhi ol taraftan tahrîk ve Kavala'ya îsâl ve vusûlünü müş'ir i'lâm ve tahrîrât ahziyle avâne sa'y-yi behmeâl eyleyesin. Ve sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyh sin vusûlünde paşâ-yı müşârun ileyhi münâsib bir mahalde müks ve ikâmet itdirüb keyfiyeti Der-aliyyeme tahrîr ve işâret eylemen babında

Evâil Cemâziyel-evvel 1228

Sayfa 92/Hüküm 213:

Sivas Vâlisi Vezirim Pehlivan İbrahim Paşa İclâlehûye Hüküm ki

İ'dâm ve izâlesine irâde-i 'aliyyem ta'lîkiyla hakkında fermân-ı kazâ cereyânım sudûr iden Divriğli Köse Mustafa Paşa zâde Veli Paşa bundan akdem taraf-ı Devlet-i Aliyyem'in memurlarıyla bil-muhârebe sâbit-devr olamayub Ağçadağ tarafına firarlanmış ve bulunduğu mahalde ahz ve i'dâm olunmak babında iktizâ edenlere çıkan evâmîr-i şerîfem ısdâr ve sen ki vezîr-i müşârun ileyhsin sana dahi ol bâbda lazîmü's-sudûr olan emr-i âlişânım tisyâr kılınmış olub ancak Divriği Sancağı mâlikânen vechile zapt ve idâre olunan mukâtaâtta olmak mülâbesesiyle mukaddemlerde firâr-ı merkûm tarafından zapt ve idâre oluna gelüp mülkâne kuyûduna mürâcaat olundukda hâşhâ-i Divriği ve tevâbiî mukâtaası mâlikânen vechile sülûsân hissesi Osman ve Süleyman ve Ömer ve Yahyâ veledân-ı müteveffâ Bekir ve sūdüs hissesi Ömer ibn-i Bekir sâkin-i mahalleş ve diğêr sūdüs hissesi Selim Ağa an sâkinân-ı Divriği uhdelerinde olmağın kuyûdâtta müstebân ve mutasarrıfları taraflarına sene-i sâbıkları vechile berâ iltizâmını vermek üzere birinin uhdesine ihâlesiyle zapt ve rabt-ı lâzım geldiği zâhir ve ayân ve livâ-i mezbur Sivas eyâleti dâhilinde olmak mülâbesesiyle berâ iltizâmını sene-i sâbıkı üzere mutasarrıflarına tediye eylemek üzere tarafından mütesllim nasbıyla idâresi hususuna irâde-i seniyyem taalluk etmekden nâşi livâ-i mezbûre tarafından kâr-güzâr mücerribü'l-etvâr ve zapt ve rapt-ı memlekete liyâkat ve ehliyeti bedîdâr birini mütesellim nasb ve tayiniyle zabt ve rabt-ı memleket ve himâyet ve sıyânet ve raiyyet hususlarına dikkat ve berâ iltizâmının sene-i sâbıkı üzere mutasarrıfları taraflarına bittemâm tediyesine mübâderet ve mukaddemen sâdır olan emr-i şerîfimle sana tenbîh olduğu vechile şakiy-yi merkûmun ele getirilib tertîb-i cezâsın sa'y ve gayret eylemen fermânım olmağın mahsûsan rikâb-ı müstedâbımın işbu emr-i şerîfim ısdâr ve [boşluk] ile irsâl olunmuşdur. İmdi sene-i sâbıkı üzere berâ iltizâmı tarafından mâlikâne mutasarrıflarına tamâmen tediye ve teslim olunmak üzere livâ-i mezbûre tarafından mütesaddık ve mu'temed mütesellim nasb ve irsâli ile zabt ve rabt-ı memleket ve himâyet ve sıyânet-i ahâli ve raiyyet ve def' ve ref-i şürûr-ı erbâb-ı mazarrat ve hürriyyet-i ve sıyânet-i ahâli ve raiyyet hususlarına dikkat ve paşâ-yı merkûmun mukaddemen sâdır olan emr-i şerîfim mücebince bir gün evvelce ele getirilüb i'dâm ve izâlesiyle gâile-i mezkûrenin indifâına ikdâm ve gayret eylemen irâde-i seniyyem muktezâsından idiği malumun oldukda ber vech-i muharrer amel ve harekete ve senden

me'mûl ve muntazar-ı şâhânem olan gayret ve hamîyyet levâzımını ibrâz ve ızhâra tîrâ-i vus' ve kudret ve hilâfından be-gâyet tevekkî ve mübâadet eylemen babında.

Fi Evâhir Receb Sene 1228.

Sayfa 93/Hüküm 214:

Rumeli Beğlerbeği Pâyesiyle Ber Vech-i Muhassallık Menteşe Sancağı Mutasarrıfı İbrahim Paşa Dâmet Meâliyhûye ve Menteşe Sancağı'nda vâki' Subciye ve Tavas ve Pırnaz ve Köyceğiz ve Milâs ve Megri ve Daşça nâm-ı diğer Tatya Kazâlarıyla sâir Kazâların Kuzât ve Nüvvâbına ve A'yân ve Zâbitân ve Vücûh-ı Ahâliye Hüküm ki

Sen ki mütesellimi mütevellî Hacı Mehmed oğlu İbrahim nâm hânın emr-i üli'l-evâmire adem-i itâati ve ızhâr-ı bağı ve tuğyâniyye ictisârı cihetiyle bâğî-yi merkûmun hayyen ve meyyiten ele getirilmesine taraf-ı hü mânundan bil-istiklâl memur kılınan Karaman vâlisi ve ber vech-i muhasıllık Teke Sancağı mutasarrıfı destur Vezirim Hacı Ali Paşa iclâlehû muktezâ-yı memuriyeti üzere şakiyy-i merkûmun üzerine varub hasr ve tazyik etmekde olduğundan müşârun ileyh maiyyetine asâkir-i külliyyetin lüzum ve iktizâsı derkâr idiğinden müşârun ileyh tahrîr ve iş'ârına binâen mukaddemen Menteşe Sancağı kazâlarından müşârun ileyhi takibe bir miktar asker gönderilmiş ise de sonradan Menteşe Sancağı mutasarrıfı paşâ-yı mûmâ ileyh dahi asâkir-i külliye ile sâdır olan emr-i şerîfimle müşârun ileyhi takibe memur ve tayin kılındığına binâen üç yüz nefer miktarı asker ile Dilib başısı ve Elmalu a'yânını irsâl etmiş olup ancak paşâ-yı mûmâ ileyh üç yüz nefer miktarı tevâbiâtından başka asker olmadığından ve paşâ-yı mûmâ ileyhe külliyyetli asker ile memur kılındığından livâ-i mezbûrda vâki' kazâların hâl ve tahammüllerine göre süvarı asker tertibi ve a'yanları başbuğluklarıyla paşâ-yı mûmâ ileyhe maiyyetinde hademât-ı lâzımede istihdâm olunmaları lâzımden olmaktan nâşi livâ-i mezbûr kazâlarından asâkir-i külliyye istishâbıyla serîan hareket ve paşâ-yı mûmâ ileyh maiyyetine iltihâk eylemeleri paşâ-yı mûmâ ileyh tarafından iktizâ edenelere bâ buyruldu tenbîh ve tekid olunmuş olduğu ve paşâ-yı mûmâ ileyh dahi muktezâ-yı memuriyeti üzere tanzîm-i lâzımât ve tesviye-i râhiyye ile heman hareket eylemek üzere olduğu bu defa paşâ-yı mûmâ ileyh derbâr-ı saltanatıma tevârüd iden tahrîrâtında derc ve iş'âr olunmuş olup şakiyy-i merkûm havene-i sâireye makîs olmayub ba-eyyi vechin kâne hayyen ve meyyiten bir kadem akdem ve bir dakîka mukaddem ahz ve idamı lâzımeden olmakla siz ki livâ-i mezbûrda vâki' kazâlar a'yânları mûmâ ileyhimsiz kazâlardan asâkir-i külliye ile binnefs sizin paşâ-yı mûmâ ileyh maiyyetine memuriyetiniz hususuna irâde-i aliyyem taalluk etmekle vusûl-i emr-i

şerîfimde zinhar dakîka-i vâhîde imrâr ve ifâse-i vakit etmeyüb kazâlarınızın hâl ve tahammüllerine göre der akab asâkir-i külliyye istihsâliyle acâleten bin-nefs hareket ve paşâ-yı mûmâ ileyh maiyyetiyle Karaman vâlisi müşârunileyh tarafına varıp gerek müşârikin paşâ-yı mûmâ ileyh her halde emr ve nâbîlerine mübâderet iderek şakiyy-i merkûm üzerine varıp bâ avn-i Bârî ahz ve i'dâmıyla bir an akdem Teke maslahatının tekniline ve ibrâz-ı gayret ve sadâkete müsâraat eylemeniz fermanım olmağın memuriyetinizi şâmil rikâb-ı hümayunumdan emr-i şerîfim ısdâr ve ber vech-i ta'cîl [boşluk] ile irsâ olunmuşdur. İmdi vusûl-i emr-i şerîfimde derhal kazâlarınızın hâl ve tahammüllerine göre asâkir-i külliye istihsâliyle alâ eyy-i vechin kâne bir kadem akdem hareket ve paşâ-yı mûmâ ileyh maiyyetiyle Karaman vâlisi müşârunileyh maiyyetine varıp emr ve râîlerine mübâyeat ve me'mûrîn-i sâire ile rusûm-ı ilhâde raiyyet iderek şakiyy-i merkûmun bir an akdem ele getirilmesine bil-ittihâd dermiyân-ı gayret etmeniz irâde-i kâtia-i şâhânem muktezâsından idiği ve meâzallâhü Teâlâ i'zâr-ı lâhiyye iradıyla bin-nefs hareket etmemek ve şudur budur deyu imrâr-ı vakit olunmak veyahud derme çatma işe nemâmı asâkir istihsâliyle icrâ-yı memuriyetinde kusûr ve rehâvet olunmak lâzım gelir ise bu babda vâki' olacak özür affınız karîn-i asl olmayub vehâmet ve nedâmetini müşâhede edeceğiniz mukarrar olduğunu bilüb ana göre davranub icrâ-yı memuriyet ibrâz-ı sadâkate dikkat ve hılâfî kâtia cesâretle mübtelâ-yı nedâmet olmakdan nefsinizi mebnânet eyleyesiz. Ve sen ki paşâ-yı mûmâ ileyh sin, sen dahi livâ-i mezbûr kazâları a'yânlarından kazâlarının hâl ve tahammüllerine göre sūvârî asker istishâb itdirderek alâ eyyi vechin kân a'yânlarıyla cümlesini bin-nefs ihrâc ve bil-istishâb serîan hareket ve müşârin ileyh maiyyetine irişüb memuriyetini şâmil mukaddemen sâdır olan emr-i şerîfim mücebince ibrâz-ı geyret ve sadâkate ve serîan hareketini der bâr-ı şevket karârıma tahrîre dikkat ve avk ve tehirden mûmâneat eyleyesiz. Ve siz ki kuzât ve nüvvâb ve sâir mûmâ ileyhimsiz, mazmûn-ı emr-i şerîfim sizin dahi malumunuz oldukda der akab kazâlarınızın hâl vve tahammüllerine göre küliyetli şekli's-silâh sūvârî asker tertîb ve bin-nefs a'yânları maiyyetleriyle alâ eyyi vechin kâne muaccelen ve müsâreaten ihrâc ve paşâ-yı mûmâ ileyh maiyyetine irsâle bil-ittifâk ikdam ve dikkat vve kusûr ve rehâvet ve iğrâr-ı vâhiye iradıyla imrâr-ı vakte cesâretle siz dahi vehâmet ve nedâmeti müşâhedededen gâyetü'l-gâye hazer ve mucânebet etmeniz babında.

Fi Evâsıt Cemâziyel-evvel Sene 1228

Sayfa 94/Hüküm 215:

Mezbur i'dam ve izale olunmuş olduğu natk Limni Dizdarının varid olan i'lam (çizik) sabıkası bab ferman-ı Ali şerh viridi.

Fi Evahir Cemaziyel-evvel Sene 228

Limni Kal'ası Dizdârına Hüküm ki

İspirci Hacı Hâfız demekle 'arîf kimesne bundan akdem evcâ-ı âmirem torbacılarından olub sârî olduğu nümayan olmakla torbacılığı ref' ve evcâ-ı âmiremden tard olunmuş ise de başına kalpak iksâ ile bir takrîb ordû-yu hümâyunuma firâr ve torbacılık unvanıyla ber vech-i kevn keşt ü güzâr eyledikde husûsla merfûr ol tarafta dahi malum olduundan tekrar Âsitâneye firâr ve Şehzâde Câmîi'nde biraz adam celb ile ekâzîb ve erâhîn neşr etmekle merkûmun Limni'ye nefyi ve i'dâm ve izâlesi bâbında evâmir-i şerîfem sudûrunu rikâb-ı hümâyunumda Sekban Başî olan Şerif mehmed dâme Mecdehû bâ takrîr ifâde etmekle merkûmun nefyi ve iclâsı için diğér emr-i şerîfim Limni Kal'ası'na ba'de'l-vusûl Ocak'tan mübâşir muvakkatiyle mahtûmen i'dâm ve izâlesi fermânım olmağın İmdi sen ki Dizdâr-ı mûmâ ileyhsin merkum Hacı Hâfız Kal'ayı mezkûre vusûlünde mahtûmen cezâsını tertîb ve icrâ ve keyfiyeti mübâşiri ile Dürr-i Aliyyeme tahrîr ve inhâya ikdâm ve dikkat ve hılâf-ı emir ve irâde-i şâhânem harekete mes'ûl ve muâteb olmaktan tehâş ve mücânebet eylemen babında.

Evâil Cemâziyelevvel 1228

Sayfa 94/Hüküm 216:

Muhahhir olduğu mezbur Kara Hisar sahip valisi varid olan i'lam-ı mersumu ba ferman şerh verildi.

Fi Evail Safer Sene 28

Karahisar Sâhib Sancağı Mutasarrıfı Vezirim Hacı Mehmed Paşa İclâlehûye Hüküm ki

Müteveffâ Teke Mütessellimi Hacı Mehmed'in oğlu İbrahim nâm hâinin emr-i üli'l-evâmire adem-i itaati ve meslek-i bağı ve tuğyâna ictisârı cihetiyle bâğı-i merkûmun hayyen ve meyyiten ele getirilmesi hususuna taraf-ı hümâyunumdan bil-istiklâl memur kılınan ferman vâlisi ve ber vech-i muhassallık Teke Sancağı Mutasarrıfı Vezirim Hacı Ali Paşa iclâlehû mevcut maiyyeti olan asâkir ile şakiyy-i merkûmun hasr ve tazyik etmekde olub sen ki vezîr-i müşârun ileyhsin sen dahi asâkir-i külliyye istishâbıyla serîan hareket ve maiyyet-i müşârun ileyhe varub şakiyy-i merkûmun ahz ve i'dâmına

mübâderet etmen babında memuriyetini şamil şerefpezîr sudur iden emr-i şerîfim tarafına vusûlünde ve bir müddetten beri rukûb ve nüzûle ‘adem-i kudretinden ve fi’l-asl tereddüd-i dîbsâr ile ma’rûf vüzerâ-yı ızâmımdan ma’dûd olmadığından bahis ve itizar ile işbu memuriyetten afvına müsâade-i seniyyem erzânî kılındığı sûrette bir taraftan dâîrende olan kapın halkıyla Kara Hisar Sâhib sancağı kazâları askerinin muktedir başbuğlar ile müşârun ileyh maiyyetine sevk ve isbâllerine ve bir cânibden dahi zehâyir ve ağnâm ve malzeme-i sâire irsâliyle müşârun ileyhin efrâdına ikdâm ideceğın teahhüd ve tefâsîlâtı bu defa tarafından derbâr-ı şevket-karâr-ı mülûkâneme tevârüd iden tahrîrâtından ma’lûm-i ilm-i âlem-ârâ-yı pâdişâhânem olmuştur. Şakiyy-i merkûmun bir an akdem ve bir dakîka mukaddem ele getirilmesi irâde-i kâtıa-i humâyunum muktezâsından olduğunda mebnî bu me’mûriyetten afvın hususu me’mûrîn-i sâirenin rehâvet ve metânetlerini mu‘cib olur kabilden ise de mücerred dâire ve kapın halkıyla Kara Hisar Sâhib Sancağı kazâlarının bil-cümle askerini ihrâc ve üzerlerine kaviyyü’l-iktidâr ve i‘mâl-i asâkire liyâketi bedîdâr başbuğlar nasbıyla serîan müşârun ileyh maiyyetine irişdirmek ve bir taraftan dahi zehâyir ve ağnâm ve malzeme-i sâire göndermek ve gönderdiğın asâkir ve ağnâm ve zehâyir ve malzeme-i sâire miktârını mübeyyin defterlerini Dersaâdetime irsâl eylemek şartıyla senin bin-nefs müşârun ileyh maiyyetine olan memuriyetinden afvına müsâade-i şâhânem izrânı kılınıb ol bâbda hatt-ı hümayun şevket-makrûn-ı şâhânem şerefpezîr sudûr olmakla vusûl-i emr-i şerîfimde kapın halkıyla Karahisâr Sâhib Sancağı kazâlarından muktedir başbuğlar ile ihrâc ideceğın asâkir-i külliyei derhal ihrâc ve serîan müşârun ileyh maiyyetine irsâle ve bir taraftan dahi ağnâm ve zehâyir ve malzeme-i sâireyi isbâle mezîd ikdâm ve gayret ve kapın halkıyla livâ-i mezbûr asâkiri müşârun ileyh maiyyetine lede’l-vusul her halde müşârun ileyhin emir ve ra’yine tebâiyyet ve tayin ve istihdâm eylediğı hademâtın icrâsına can siperâne sa’y ve gayret eylemeleri vasâyâ ve tenbîhâtı nasb olunacak başbuğlara etraflıca tenbîh ve tekide ve irsâl olunan asâkirin miktârıyla bir tarftan gönderilecek Zehâyir ve ağnâm ve malzeme-i sâirenin defterlerini Dersaâdetim’e takdîm iderek icrâ-yı gayret ve îfâ-yı taahhüde bezl ve sa’y ve müknet eylemek fermânım olmağın hâssaten rikâb-ı hümayunumdan işbu emr-i şerîf ısdâr ve [boşluk] iler irsâl olunmuştur. İmdi Vâki’ olan taahhüdüne binâen senin me’mûriyet-i mezkûreden afvına müsâade-i şâhânem irzânı kılındığı malumun oldukda asâkir-i mezkûre derme çatma mekûlesinden olub maiyyetinde sebât ve metânet etmeyerek munsarîf ve perişan olmaları veyahud zehâyir ve ağnâm ve levâzım-ı sâirenin irsâlinde kusur ve rehâvet sûretleri rûnumâ olmak lâzım gelir ise sonra bir vecihle cevâba kâdir

olamayub özür ve afvın karîn-i iltikâ olmayarak nedâmeti müşâhede olunacağı bî irtiyâb olmakla ana göre amel ve harekete ihtimâm ve dikkat ve ber vech-i muharrereş Karahisar Sâhib’de ikâmet ile derhal dâire ve kapın halkıyla livâ-i mezbûr kazâlarının bir cümle harb ve darbını serîan ihrâc ve muktedir başbuğlar ile müşârun ileyh maiyyetine iriştirmeğe ve bir cânibden dahi zehâyir ve ağnâm ve malzeme-i mukteziyenin peyder pey tertîb ve müşârun ileyh tarafına sevk ve tesyîri ve cihât-ı sâire ile lâzıme-i muâvenet ve mefâhizinin ifâsıyla müşârun ileyhın takviye-i pâzuvi iktidârını mûcib olur esbâb ve vüsâtla istikmâl iderek icrâ-yı gayret ve taahhûde ve sevk olunan asâkirin ve zâhiyir ve malzemenin miktarlarını mübeyyin defterlerini Dersââdetime takdîme bezl-i mâ hasale ve sa’y ve dikkat ve hılâf-ı fermân ve münâfi-i teahhüd kusûr ve rehâvet ve nehâdan ve betâlet vukûuyla mübtelâ-yı vehâmet ve nedâmet olmaktan be-gâyet hazer ve mücânebet eylemen bâbında.

Fi Evâsıt Cemâziyel-evvel Sene 1228.

Sayfa 95/Hüküm 217:

Alâiye Sancağı Mutasarrıfı Vezirim Abidin Paşa İclâlehû ve Alâiye Sancağında vâki‘ Kazâların Kuzât ve Nüvvâbına ve A’yân ve Zâbitân ve Vücûh-ı Ahâli zîde Kadruhüme Hüküm ki

Teke Mütesellimi Müteveffâ Hacı Mehmed’in oğlu ibrâhim nâm hâinin emr-i üli’l-âmire adem-i itâatle meslek-i bağı ve tuğyâna ictisârı hasebiyle şaki-i merkûmun hayyen ve meyyiten ele getirilmesine taraf-ı şâhânemden istiklâl-i tâm ve ruhsat-ı mâlâ kelâm ile memur kılınan femân vâlisi ve ber vech-i muhassallık Teke Sancağı mutasarrıfı vezîrim Hacı Ali Paşa iclâlehû şakiyy-i merkûmun üzerine varub hasr v tazyîk etmekte olduğundan sen ki vezîr-i müşârun ileyhysin sen dahi asâkir-i küliyye istishâbıyla serîan hareket ve müşârun ileyh maiyyetine varub bâ avn-i Bârî şakiyy-i merkûmun bir an akdem ele getirilmesine ikdâm ve müsâraat eylemen bâbında memuriyetini şâmil sudûr iden emr-i şerîfimin vusulünden bahisle muktezâ-yı me’mûriyet ve lâzıme-i hamîyyet üzere dâire ve kapın halkıyla hareket etmek üzere isen dahi senin asker-i külliyye istishâbıyla hareket eylemen muktezâ-yı dikkat ve maslahattan olduğuna binâen Alâiye Sancağı’nda vâki‘ kazâlardan hal ve tahammüllerine göre muktedir başbuğlar ile asâkir ihrâc ve istishâb eylemen babında emr-i şerîfim sudûru bu defa tarafından derbâr-ı şevket-karâr-ı mülûkâneme tevârüd iden tahrîrât meâlinden müstebân ve şakiyy-i merkûm havane-i sâireye makîs olunmayub envâ-ı mefsedet ve şekâvetle ve isyânını ızhâr etmiş olduğundan bir an

akdem ve bir dakika mukaddem şakiyy-i merkûmun hayyen ve meyyiten ahz ve izâle-i vücûduyla ğâilesinin itmâmı matlûb-ı şâhânem olmakla Alâiye sancağında vâki‘ kazâlardan hâl ve tahammüllerine göre muktedir başbuğlar ile asâkir ihrâcve bi’l-istishâb hareket eylemen hususuna irâde-i şâhânem taalluk etmekle vusûl-i emr-i şerîfimde zinhar imrâr ve ifâte-i vakt etmeyüb multezâ-yı memuriyet ve lâzime-i gayret ve hamiyetin üzere livâ-i mezbûrda vâki‘ kazâların hâl ve tahammüllerine göre kaviyyü’l-iktidâr başbuğlar maiyyetleriyle asâkir ihrâc ve bil-istishâb serîan hareket ve fermân-ı vâlisi müşârun ileyh maiyyetine varub rusûm-ı ittifâk ve ittihâda raiyyet iderek şakiyy-i merkûmun üzerine varub bâ avn-i ve inâyet-i Bârî bir an akdem hâin-i merkûmun hayyen ve meyyiten ahz ve encâm-ı kârıyla şer ve mefsedetinden ol havâlinin tasfiyesine ihtimâm ve dikkat eylemek fermânım olmağın mahsûsan rikâb-ı hümâyunumdan İşbu emr-i şerîfim ısdâr ve [boşluk] ile irsâl olunmuştur. İmdi Vusûl-i emr-i şerîfimde livâ-i mezbûr kazâlarından başbuğlar ile asâkir ihrâc ve bi’l-istishâb müşârun ileyh maiyyetine varub icrâ-yı irâde-i seniyyeme müsâraat eylemek irâde-i şâhânem muktezâsından idiği ve avk ve tehir ile imrâr-ı vakit bir vecihle câiz olmadığı malumun oldukda ber vech-i meşrûh amel ve hareket ve avk ve tehirden mübâadet eyleyesiz. Ve siz ki kuzât ve nüvvâb ve a’yân vesâir mumâ ileyhimsiz mazmûn-ı emr ve fermân-ı şâhânem ma’lûmunuz oldukda vâliniz müşârun ileyh marifeti ve marifetiniz ile kazâlarınızın hâl ve tahammüllerine göre i‘mâl ve idâreye muktedir mücerrebü’l-etvâr başbuğlar maiyyetleriyle der akab şeklü’ssâde asâkir ihrâc ve müşârun ileyh maiyyetine terfîk ve irsâle ve ihrâc olunan asâkir mahall-i me’ûriyetlerinde ve esnâ-i râhda müteferrik ve perişan olamyub memur oldukları hademâttan metânet ve ibrâz-ı gayret eylemelerini başbuğlarına tenbîh ve tekide bil-ittifâk ihtimâm ve dikkat ve i‘zâr-ı vâhiyye irdaıyla imrâr-ı vakit olunmak yahud ihrâc eyledikleri asker derme çatma ise ber âmiz aceze mekûlesinden olmak şâzım gelür ise hakkınıza vehâmet ve nedâmeti mucib olmakla ana göre amel ve harekete ve icrâ-yı irâde-i pâdişâhâneme dikkat ve hılâfından gâyetü’l-gâye hazer ve mücânebet eylemeniz babında.

Fi Evâhir-i Cemâziyel-evvel Sene 1228.

Sayfa 96/Hüküm 218:

Karaman Vâlisi ve Ber Vech-i Muhassallık ilhâkan Teke Sancağı Mutasarrıfı Vezirim Hacı Ali Paşa İclâlehûye Hüküm ki

Teke Mütesellimi müteveffâ Hacı Mehmed’in oğlu İbrahim nâm hâinin emr-i üli’l-evâmire adem-i itâati ve ızhâr-ı bağı ve tuğyâna ictisârı cihetiyle bâğî merkûmun

hayyen ve meyyiten ahz ve i'dâm ve müteveffâ-i merkûmun kâffe-i mülhakâtının beytû'l-mâlî müsîlimîn için zabtına sen ki vezîr-i müşârun ileyhsin taraf-ı şâhânemden istiklâl-i tâm ve ruhsat-ı mâlâ kelâm ile memur kılınmış ve Aydın vesâir iktizâ eden mahallin müteayyinât ve askeri maiyyetine tayin olunmuş ve maiyyetine memur olanlara tarafından dahi her ne kadar isti'câl etmiş isen dahi i'tidâd-ı vâhiye irâdıyla bazıları imrâr-ı vakit ve bazıları dahi yerlerine başbuğ tayiniyle kendilerini afv ittirmek dâyesinde olduklarından memurların tarafına vârid olan maruzatı bu defa Dersââdetime gönderilmiş ve dâiren halkıyla işbu mâh-ı cemâdiyelâhirde hareket ve on beş günlük zahîre istishâbıyla Burdur merhalesine azîmet etmiş olmakla bilfiil Derya Kapudanı Destûr Vezirim Hüsrev Mehmed Paşa iclâlehû dahi saky-i Donanmâ-yı Hümâyunumla Antalya (...) vârid-i istikfâ-yı kusûr niyazıyla merkum İbrahim tarafından müşârun ileyhe birkaç kere adam gelüp gidüb muâmelesi televvün gûne olarak nihâyetinde Rodoslu Hasan Beğ dâme izzühûyü talep eylediginden müşârun ileyh dahi matlûbunu is'âf-ı birle mîr-i mûmâ ileyhi gönderüb şakiyy-i merkûm ve vilâyetinden çıkmamak ile afvına müsâade olunmasını istişfâ' ve olmadığı sûrette muhârebeye müheyyâ idiğini mûmâ ileyh Hasan Bey'e ifâde idüb mîr-i mûmâ ileyh her ne kadar şakiyy-i merkûma nush ve bend etmiş ise d e merkum mütenassih ve mütenebbih olmayub harekât-ı bâğiyanesinde isrâr eylediginden mîr-i mûmâ ileyh Donanmâ-yı Hümâyunum'a avdet ve keyfiyeti Derya Kapudanı müşârun ileyhe beyne etmiş olduğundan müşârun ileyh dahi Donanmâ-yı Hümâyunumla bahran Antalya'yı hasr ve tazyîk ve gülle indâhâtıyla bazı mahalleri tahrîb etmiş idiği tafsîlâtını mübeyyin bu defa senin ve kâpdân-ı deryâ müşârun ileyhin birbirini müteâkib derbâr-ı saltanatıma tevârüd iden tahrîrâtınız atabe-i felekmer'iyye-i şehinşâhâneme arz ve takdîm olundukda kapudan paşanın ve Karaman Vâlisi Ali Paşanın vürûd iden tahrîrâtları manzûrum ve ma'lûmum olmuştur. Bu mel'ûn terbiye kabûl eder mekûleden olmamakla vakitler geçmeksizin şunun bir an akdem çaresine bakmaludur. Ali Paşa'nın maiyyetine memur olanlar niçün itizâr-ı vâhiye iderler imiş. Anların da merkûm ile ittifakları var ise haber virsünler rızâculuk ve fermanberlik hemân kâğıt üzerine yazmak mıdır iş(...) hasekîler ile tekidi hâvî olanların ısdârına mübâadet oluna deyu hatt-ı hümâyun şevket-makrûn-ı şâhânem şeref-pezîr sudûr olub Alâiye Sancağı mutasarrıfı Destûr Vezîrim Abidin Paşa ve Karahisar Sâhib Sancağı mutasarrıfı Vezirim Mehmed Paşa iclâlehümâ sancakları kazâlarının hâl ve tahammüllerine göre başbuğlar ile asker ihrâc ve Alâiye Sancağı mutasarrıfı müşârun ileyh bin-nefs İstishâb eylemek ve Karahisar mutasarrıfı müşârun ileyh sancağı askerini başbuğ ile gönderilmek ve kendisi dahi bir taraftan zahire ve ağnâm ve levâzım-ı sâire

ile imdâd ve iâne etmek ve Rumeli Beğlerbeği pâyesiyle Menteşe Sancağı mutasarrıfı İbrahim Paşa dâmet meâliyahû Menteşe Sancağı Kazâlarının hal ve tahammüllerine göre ihrâc edeceği asâkiri bin-nefs kazâlar a‘yanları başbuğlarıyla maiyyetine celb ve istishâb ile paşâ-yı mûmâ ileyh dahi bin-nefs hareket etmek ve Sığla Sancağı mütesellimi İlyas zâde ile Aydın muhassılı ve İçeli zade ve Soyucalı İbrâhim başbuğlar ile maiyyetine asker gönderilmek üzere mukaddemen memur kılınmışlar ise de mütesellim ve muhassılı mûmâileyhimâ ile İçelizâde ve Sobiceli İbrâhim’i bin-nefs talep etmiş olduğuna mebnî mûmâ ileyhim asâkir-i külliye ile bin-nefs hareket ve maiyyetine azîmet etmek üzere bu defa başka başka evâmîr-i şerîfem ısdâr ve mahsûs haskiler ile tisyâr olunmuş olmakla sen dahi bir taraftan derya kaptanı müşârun ileyh ile rusûm-ı muhâbere ve ittifâk ve ol-havâlîde mukaddem gelenler ile mükâtebe riâyet iderek ve me’mûrîne kâğıtlar neşr eyleyerek Karahisar Sancağı Askerini muktedir başbuğlar ile ve kusurlarını muktezâ-yı memuriyetleri üzere bin-nefs mayyyetine celb ile vakit ve mevsimi geçmeksizin ve şakiyy-i merkûm karaca beğ olmaksızın üzerine varub bâ avn-i ve inâyet-i Bârî berren ve bahran hasr ve tazyîk-i muzâyaka şakiyy-i merkûmun ne vechile olur ise olsun bir an akdem ve bir dakîka mukaddem hayyen ve meyyiten ahz ve i‘dâmıyla tekâmîl-i kârife ve şu Teke maslahatının bir sâat evvel halliyle irâde-i şâhânemin icrâsına ikdâm ve müsâraat eylemek fermânım olmağın mahsûs-ı rikâb-ı hümayundan işbu emr-i şerîfim ısdâr ve ber vech-i ta‘cîl [boşluk] ile irsâl olunmuştur. İmdi şakiyy-i merkûm terbiye ve ıslâh kabul ider ve mütenebbih ve mutasallih olur mekûleden olmayub envâ-ı mefsedet ile me’lûf ve vâcibü’l-izâle havaneden olub merkûmu tasahhub ve himâye vâiyesinden olanlar dahi nezd-i şâhânemde bâğî ve asî ibâdından ma‘dûd olarak ol mekûleler kerîbân hayatlarını bence gazab-ı şâhânemden tahlîs idemeyecekleri keyfiyetini memurundan iktizâ edenlere ve ol bâbda lâzım gelenlere tavsiye ve iş‘âr iderek memuriyet-i mûmâ ileyhimî muktezâ-yı memuriyetleri üzere bir kadem akdem ve bir dakika mukaddem maiyyetine celb ile Derya Kapudanı müşârun ileyh ve sâir mukaddem gelenler ile bil-muhârebe vakit ve mevsim geçmeksizin berren ve bahran şakiyy-i merkûmun üzerine varub hasr ve tazyîk ile bâ avn ve inâyet-i Bârî bir kadem akdem ele getürü irâde-i pâdişânemi tenfizve icrâya ikdâm ve dikkat eylemek irâde-i mülûkânem muktezâsından idiği ve bihude imrâr-ı vakit misilli vazı‘ ve harekete rızâ-yı hümayunum olmadığı ma‘lûmun olduğuna göre seni memuriyetin muktezâsını icrâya ve senden me’mûl ve muntazır-ı şâhânem olan gayret ve hamiyet levâzımını ibraz ve ızhâra terâcül-i müknet ve zühûl ve gafletten ve nâ mülâyim vazı‘ ve hareketten mücânebet etmen babında

Sayfa 97/Hüküm 219:

Alâiye Sancağı Mutasarrıfı Vezirim Abidin Paşa İclâlehûye ve Alâiye Sancağında vâki‘ Kazâların Kuzât ve Nüvvâbına ve Hâssam Hasekilerinden olub Zikr-i âtî hususa bu defa Mübâşir tayin olunan [boşluk] Haseki Zîde Mecdehûye ve A‘yân ve Zâbitân ve Vücûh-ı Ahâliye Hüküm ki

Sen ki vezirim müşârun leyhsin Alâiye Sancağı’nda vâki‘ kazâlardan hâl ve tahammüllerine göre muktedir başbuğlarıyla şâkû’s-silâh asâkir ihrâc ve cümlesini bil-istishâb hemân bin-nefs hareket ve hâlen Karaman Vâlisi ve ber vechi muhassallık ilhâkan Teke Sancağı mutasarrıfı pşub Teke mütesellimi müteveffâ Hacı Mehmed’in oğlu İbrahim nâm temekküncerâimin hayyen ve meyyien ahz ve i‘dâmına taraf-ı şâhânemden bil-istiklâl memur ve tayin kılınan Destûr Vezirim Hacı Ali Paşa iclâlehûnün maiyyetine varub rusûm-ı ittifâk ve ittihâda raiyyet ederek hâin-i merkûmun bir kadem akdem ele getirilmesine iltizâm ve sa‘y mâlâ kelâm eylemek hususu muahharan ısdâr olan emr-i şerîfimle tenbîh ve tekid olunduğuna nazaran livâ-i mezkûr asâkirini bil-istishâb şimdiye kadar hareket ve azîmet etmiş olduğunun me’mûl ise de henüz hareket ve azîmetine dâir tarafından bir haber ve eser zuhur etmediği zâhir ve Aydın vesâir ol havâleden şakiyy-i merkûmun üzerie memur müteayyinen ve serkerdegân ferman valisi müşârun ileyh tarafından her ne kadar isti‘câl olunmakta ise de i‘tizâr-ı vâhiye irâdiyla bazıları imrâr-ı vakit ve bazıları dahi yerlerine başbuğ tayiniyle kendilerini afv itdirmek dâiyesinde olduklarından. Memurların müşârun ileyhe vürûd iden ma‘rûzâtı Dersaâdetime gönderilmiş olduğu ve müşârun ileyh dâiresi halkıyla bu günlerde bulunduğu mahalden hareket ve şakiyy-i mezbûrun hasr ve tazyîkına tevecüüh ve azîmet etmiş idiği ve bil-fiil Derya Kaptanı Destûr Vezirim Hüsrev Mehmed Paşa iclâlehû dahi süfûn-i Donanmayı Hümayunumla bâ avn-i Bârî Antalya pişkâhına varub hasr ve tazyîk olunmakta olduğu tafsîlâtını şâmil bu defa Karaman Vâlisi ve deryâ kaptanı müşârun ileyhi taraflarından tevârûd iden tahrîrât atabe-i aliye-i şehinşâhâneme arz ve takdîm olundukda vakitler geçmeksizin şunun bir an akdem çâresine bakılmalıdır. Ali Paşa’nın maiyyetine memur olanlar niçün i‘tizâr-ı vâhiye iderler imiş. Anlar da merkûm ile ittifâkları var ise haber versinler rızâculuk ve fermanberlik hemân kâğıt üzerine yazmak mıdır, işgüzâr hasekilerle tekidi hâvî evâmîr ısdârına mübâderet oluna deyu hatt-ı hümayun mehâbetkurûnum şerefrîz-i sudûr olmakla henüz şimdiye kadar hareket ve azîmet etmemiş isen bundan sonra dakika-i

vâhîde imrâr-ı vakit etmeyüb işbu emr-i şerîfim tarafına vâsıl olduğu gibi sûret-i irâde-i şâhânemi mukaddem gelenlere tevcîh ve iş'âr iderek muahharan sâdır olan emr-i şerîfim mûcebince livâ-i mezbûr kazâlarından hâl ve tahammüllerine göre asâkir tertîb ve muktedir başbuğlar ile ve bil-istishâb müaccelen ve müsâraaten hareket ve seyr-i serî' ile Karaman Vâlisi müşârun ileyh maiyetine varub rusûm-ı ittihâda riâyet iderek şakiyy-i merkûmun bir an akdem ele getirilmesine ihtimâm ve müsâraat eylemek fermanım olmağın tekiden ve isti'câlen rikâb-ı hümayunumdan işbu emr-i şerîfim ısdâr ve ber vech-ş ta'cîl haseki-i mûmâ ileyh ile irsâl olunmuştur. İmdi memuriyetinden vesâireden şakiyy-i merkûmu tasahhub ve himâye dâiyesiyle icrâ-yı memuriyette kusûr ve rehâvet edenler dahi nezd-i şâhânemde şakiyy-i merkûm gibi bâğî ve âsî gürûhundan ma'dûd olub varta-i hevî-i nâkden tahlîs-ı kerîbân idemeyeceklerini lâzım gelenlere ifâde ederek vusûl-i emrimde livâ-i mezbûr kazâları asâkiriyle hemen hareket ve icrâ-yı irâde-i seniyyeme sür'at ve şitâb-ı birle şakiyy-i merkûmun bir an akdem ele getirilmesine dikkat dikkat eylemek matlûb-ı kat'ıyy-i şâhânem idiği i'tizâr-ı bihude iradıyla memurların bu bâbta tekâsül ve rehâvetleri derkâr olmakla işbu Teke maslahatı murâd-ı hüsvânem üzere karîn-i hüsn-i hitâm olmadıkça memurlara ârâm ve râhat müyesser olmayub neticeisnde vehâmeti memurlara râci' olub mazhar-ı ukûbet ve cezâ olacakları ma'lûmun oldukda ona göre amel ve hareket ve hılâfından mübâadet eylesin. Ve siz ki kuzât, nüvvâb, a'yân vesâir mûmâ ileyhimsiz mazmûn-ı emr ve fermân-ı şâhânemi ve bu bâbta iğmâz ve rehâvetle giriftâr olacağınız ve hâs ve nizâmını etrâfiyla mütâlâa iderek heman kazalarınızın hal ve tahammüllerine göre şâkü's-silâh askerini muktedir başbuğlarıyla serîan vâliniz müşârun ileyh maiyetiyle ihrâc idüb esnâ-yı râhda ve mahal-i me'mûriyetlerinde bir neferi müteferrik ve perişan olmayub vâliniz müşârun ileyhin emir ve ra'yine mütâbaat ve icrâ-yı me'mûriyetinde sebât ve metânet eylemelerini tenbîhe dikkat ve tehir ve teğâfüle veyâhud derme çatma aceze ve işe yaramaz mekûlesini askerîlik ile ihrâc ve irsâle cesaretle vahîmü'l-âkibe lâhıkdan nefsinizi sıyânet eylesiniz. Ve sen ki mübâşir-i haseki-i mûmâ ileyhysin muktezâ-yı memuriyetin üzere bu taraftan serîan hareket ve ol cânibe varub livâ-i mezbûr asâkiriyle müşârun ileyhi ba-eyyi vechin kân birkaç gün zarfında ol taraftan tahrîk ve ihrâc ve sûb-ı maksûda îsâl ile tekmîl-i emre mübâşeret dâmen-i dermeyân-ı gayret ve kusûr ve tehâvünden mücânebet etmek bâbında.

Fi Evâhir Cemazâiyel-âhir Sene 1228

Sayfa 90/Hüküm 220

Karahisar 'dan asker tertibine hâvi Emr-i Ali (sadr)olunur ise müddeti devleti aliyyeme ve hidmeti iraz-ı sadakat için üç yüz nefer piyade asker tertip eylemek üzere olduğu bundan akdem der-aliyyeme tahrir etmiş olup asâkir-i merkume tecrit ve teknil olup kuvveti muharebeyede mezkur başbuğlula Zilheccenin iğirmi yedinci günü Karahisar'dan ihraç (...) olup firar-ı merkum Üsküb bir mahalli mezburesine istimrarın mütahid olduğu hâv'iyetinden menhur senet ahz ve mahal-i memuriyesine gönderilmiş olduğu ve tertip-i ser asker vuku-ı mesmu'u oldukça der ekab-ı asakir-i mezburun verasından bundan akdem mahal-i mezburelerine vusul-i müsaharat eylemeleri için adem-i irsal eylediği natk müşarü'l ileyhiyye varid olan tahriratı (-) vusulü ba ferman şerh verildi.

Bir sûreti

Karahisar Sâhib Sancağı Mutasarrıfı Vezirim Hacı Mehmed Paşa İclâlehûye ve Livâ-i mezbûrun Hukkâmına ve Mübâşir tayin olunan Haseki vesâire Hüküm ki.

Müşârun ileyh kapısı halkıyla livâ-i mezbûr kazâları asâkirini ihrâc ve muktedir başbuğlar ile müşârun ileyh Ali Paşa maiyetine isbâl ve bir taraftan dahi ağnâm ve zehâyir ve malzeme-i sâireyi irsâl idüb irsâl eylediği zehâyir ve ağnâm ve malzemelerin defterini Dersââdetime tisyâr eylemesi muahharan sâdır olan emr-i şerîfimle tenbîh ve iş'âr olunmuş ise de dell olan bir haber ve eser zuhur etmediği dâhilde olan mukaddime beyanyyla muahharan sâdır olan emr-i şerîfim mücebince amel eylemesi için.

Sayfa 90/Hüküm 221:

İş bu emr-i Ali lede'l-vürud Milas a'yanında made sair kazaların asakir ve a'yanları bi'i ittihab azimet eyledikleri natk varid olan i'lam ba ferman Ali şerh verildi

Fi Evail Şevval Sene 28

Emr-i şerif mezkur mübaşiri ile Milas a'yanına irsal ve mazmunu kenduye tenkiye olunarak mahalininde tahrik ve mutazammi olan asakir-i ile Cah-ı Şabanın on dokuzuncu günü ihraç olduğu natk Menteşe kaymakamı varid olan azimet mefhumu ba ferman-ı Ali şerh verildi.

F Evail Şevval Sene 208

Bir sûreti

Rumeli Beğlerbeği pâyesiyle Menteşe Sancağı Mutasarrıfı İbrâhim dâmet meâliye hûye ve Tavas ve Pirnaz ve Köyceğiz ve Milas ve Mekri ve Eşme nâm-ı diğer Tatba

kazâlarıyla livâ-i mezbûrda vâki' sâir kazâların hukkâmına ve mübâşir tayin olunan hasekiye ve a'yân ve sâire livâ-i mezbûrda vâki' kazâlardan hal ve tahammüllerine göre süvârî asker ihrâc ve bin-nefs a'yanları başbuğluklarıyla cümlesini bil-istishâb müşârun ileyh Ali Paşa maiyyetine vusûle şitâb eylemesi muahharan sâdır olan emr-i şerîf ile Paşâ-yı mûmâ ileyhe tenbîh olunmuş ise de vârid olan bir haber ve eser zuhur etmediği beyanıyla livâ-i mezbûr asâkirini a'yanları başbuğluklarıyla serîan ihrâc ve bil-istishâb hareket ve müşârun ileyh Ali Paşa maiyyetine vusûle müsâraat eylemesi için. Aslı gibi. [İlave] İşbu emr-i âlî lede'l-vusûl Milas a'yânından mâadâ sâir kazâların a'yân ve askerleri bil-istishâb azîmet eylediklerini nâtık olan i'lâm bâ fermân şerh verildi.

Fi Evail Şevval Sene 1228.

Sayfa 90/Hüküm 222:

Muma ileyh mahalli mezburun azimet eyleyeğinde natk varid olan i'lâm ba ferman-ı Ali şerh verildi.

Fi Evahir Recep Sene 28

Bir sureti

Kapıcıbaşlarından Sıgla Sancağı Mütesellimi İlyas zâde İlyas dâme Mecdehûye ve ta'yîn olunan hasekiye Kapıcıbaşı mûmâ ileyh kethüdâya mahsus asâkirden şâkî's-silâh külliyyetli asker ihrâc ve Aydın muhassılı Kapıcıbaşı Mehmed dâme Mecdehû ile bil-muhâbere muhassal-ı mûmâ ileyh ile tarafına gönderilecek asâkire terkîk-i müşârun ileyh maiyyetine irsâle ve müşârun ileyhin nüvvâbla buyrulduzu ve tahrîrâtı vürûd eder ise mûcib ve muktezâsı üzere amel ve harekete mübâderet eylemesi muahharan sâdır olan emr-i şerîfimle tenbîh olunmuş ve müşârun ileyh Ali Paşa mûmâ ileyhi maiyyetine bin-nefs celb etmiş ve her çend isti'câl kılınmış ise de icrâ-yı memuriyetinde i'tizâr-ı vâhiye iradıyla takdîm eylediği maruzat bu defa müşârun ileyh tarafından Dersââdetime gönderilmiş ve mûmâ ileyhin bu bâbta kusur ve rehâveti müşârun ileyhin tahrîrât-ı vâridesinde iş'âr olunmuş olduğu beyanıyla müşârun ileyhin tahrîrât-ı vâridesi vecihle bin-nefs memuriyetine irâde taalluk eylediği beyanıyla asâkir-i külliye ile bin-nefs serîan hareket eylemesi için iktizâsına göre [Mûmâ ileyhin mahall-i memuriyetine azîmet eylediğini nâtık olan i'lâm bâ fermân-ı âlî şerh kılındı. Fi 25 Receb Sene 1228.]

Sayfa 91/Hüküm 223:

Mûmâileyh me'mûr olduğu asâkir ile azîmet eylediği nâtık vâride olan i'lâm-ı bâ-fermân-ı alî şerh virildi Fî 7 L Sene 28

Bir sûreti İncelizâde Mîr Seyyid Halil ve ta'yîn olunan haseki zîde mecdühümâyâ Sığla mütesellimine yazıldığı mesellü.

Sayfa 91/Hüküm 224:

Bir sûreti

Menteşe sancağı mutasarrıfına ve Subiceli İbrahim ve ta'yîn olunan haseki zîde mecdihümâyâ mûmâileyh müşârunileyh ma'iyetine mukaddemâ asâkir-i külliye irsâl itmek üzere me'mûr kılınmış ise de sonra Mentşe sancağı kazâları a'yânlarıyla kazâlar asâkirini istishâb ederek Mentşe sancağı mutasarrıfı İbrahim Paşa dâmet me'âlihi ma'iyetine bi'n-nefs müşârunileyh ma'iyetine me'mûr olmuş ve müşârunileyh tarafından mûmâileyh her cend isti'câl kılınmış ise de iğrâr ve dâ'iyeyi şâmil takdîm eylediği arızası müşârunileyh tarafından bu def'a der-sa'âdetime gönderilmiş olduğu beyânıyla kendüye mahsûs asâkiri ve Subice kazâsının hal ve tahammülüne göre ihrâcı fermân olan askeri bi'l-istishân paşa-yı mûmâileyh ma'iyetiyle müşârunileyh Ali Paşa ma'iyetine vusûle müsâra'at eylemesi için iktizâsına göre

Sayfa 91/ Hüküm 225:

Bir sûreti

Kapucı başılardan Aydın Muhassılı Mehmed Dâme Mecdehuya ve mübâşir ta'yîn olunan hasekiye mûmâileyh külliye-tlü asâkir tertîn ve Sığla mütesellimi Dobiceli zâde ve Subiceli İbrahim ile bi'l-muhâbere mûmâileyh hazretlerinden dahi ihrâc olacak askeri celb ile müşârunileyh ma'iyetine irsâl ve müşârunileyhin takviye-i bazu-yı iktidârını mûcib olur esbâbın dest-i kemâline ve müşârunileyhin tahrîr ve tenbîhi üzere amel ve harekete müsâra'at eylemesi mevâdd-ı sudûr olan emr-i şerîfimle tenbîh olunmuş ve mûmâileyh müşârunileyh bi'n-nefs taleb etmiş ve her çend isti'câl kılınmış iken iğrâr-ı vâhibe irâdiyle hareketde rehâvet itmekde olduğunu şâmil takdîm eylediği arızasına müşârunileyh tarafından bu def'a der-sa'âdetime gönderilmiş ve muhassıl-ı mûmâileyhin bi'n-nefs azîmetine irâde ta'alluk etmiş olduğu beyânıyla asâkir-i külliye istishâbıyla bi'n-nefs hareket eylemis için iktizâsına göre

Sayfa 91/Hüküm 226:

Muhallefâta ilm ü harir verilmiştir.

Fî Recep Sene 28

Fî Evâsıt Şaban sene 27

Sâbikan Dübice muhâfızı İdris Paşa hazretleri vusûl-ı emr-i şerîfden üç gün tamâmına dek beherhâl hazırlanub ziyâde bir dakîka tevkîk ve arâm itmeyerek döşiden çıkub doğru asitâne-i aliyyeyey azîmet ve vürûd ile mâl ve (silik) ve ittibâ' ve muktezâsına bir gûne kendisine ve zarar isâbet etmemek üzere emin ve müsterih olması için paşa-yı mûmâileyhe hitâben fî evâhir-i R sene 28 târihinde yazılan emr-i şerîf işbu deftere kayd olunacak iken şehremini fî evâil-i B sene 218 târihinin mühimme defterine kayd olunmuşdur

Hâlâ Kocaeli Sancağı Mutasarrıfı Vezîrim Aziz El-hâc Ahmed Paşa İclâlehüye Hüküm ki

Bundan akdem Bilecik müftisi ve nâibi olan Seyyid Hüseyin nâm şahıs hazîne-i devlet-i aliyyemden olan Kalyoncu Ali'nin tarafdârı olduğı sen ki vezîr-i müşârunileyhsin tarafından inhâ olunmağıla işbu nâibin yeri külliye hedk olunub Magosa'ya merîdin nefy ve iclâ ve emvâl ve eşyâsı cânib-i cedîdden zabt olunması husûsuna dâir irâde-i hümâyûnum müte'allik olub ol-bâbda hatt-ı hümâyûn-şevket-makrûn-ı şâhânem şeref-yâfte-i sudûr olmağıla şeref-rîz-i sudûr olan hatt-ı hümâyûnum mücebince merkûmun tarîk-i kazâdan yeri hedk olunarak paşadan bâ-işâret-i şeyhülişlâm merîdin Magosa'ya nefy ve iclâ olunmak bâbında çavuş mübâşeretiyile diğ er emr-i şerîfim ısdâr ve tesyâr olunması ve merkûmun emvâl ve eşyâsının dahi cânib-i mîriden zabtı husûsuna irâde-i hümâyûnum ta'alluk etmiş olmağıla vusûl-ı emr-i şerîfimde diğ er sâdır olan emr-i şerîfim mücebince merkûmu mübâşirine terfiken muktezâsını görmesine ve merkûmun hasîs ve nefis essah-ı mâl itlâk olunur her nesi var ise cümlesini ma'rifet-i şer'le cânib-i mîrî için zabt ve tahrîr ve defter müfredâtıyla der-sa'âdetime irsâle mübâderet itmeğı fermânım olmağın mahsûsen işbu emr-i şerîfim ısdâr ve (boş) ile irsâl olunmuşdur imdi vusûl-ı emr-i şerîfimde merkûmun kâffe-i emvâl ve eşyâsının bir çuvalı girü kaçarak essah-ı mâl itlâk olunur her nesi var ise cümlesini inkisâm-ı re'y ve ma'rifetinin ve ma'rifet-i şer'le cânib-i mîrî için zabt ve tahrîr ve defter müfredâtıyla der-sa'âdetime irsâle müsâra'at itmeğı irâde-i şâhânem muktezâsından idüğü ma'lûmun olunarak ber vech-i meşrûh amel ve harekete dikkat ve hilâfindan mübâ'adet eylemek bâbında

Sayfa 101/Hüküm 227:

Sivas vâlisi vezîrim Pehlûvan Seyyid İbrahim Paşa iclâlehüye hüküm ki

Mağdûb-ı pâdişâhânem olub bundan akdemce Akçadağ ekrâdına firâr iden Delverikli Gül Mustafa Paşa zâde Veli Paşanın hayyen ve meyyiten ahz ve i'dâmı içün sen ki vezîr-i müşârunileyhsin mîr-i mîrân-ı kirâmdan ma'âdin-i hümâyûnum emîni Ahmed dâme ikbâlehü ile bi'l-muhâbere lâzıme tedâbîrin i'mâl ve icrâsıyla ekrâd-ı merkûmenin ekserisi tarafından tergîb ve celb olunub paşa-yı merkûm fakad bir bölük ekrâd içinde kalmış idüğünden bu esnâda paşa-yı merkûmun iki nefer oğulları nezdine geldiklerinde ahz ve habs olundukları ve Ceberrud tarafında Sivasâ duhûlünde kuvvetlü dâire ile hareket ve ma'âdin-i hümâyûnum emîni mîr-i mîrân-ı mûmâileyh ile muhâbere iderek paşa-yı merkûmun üzerine varub muktezâ-yı me'mûrînin üzere ahz ve i'lâmına mübâderet ile ve hakkın tafsîlâtını şâmil bu def'a tarafından der-bâr-ı şevket-karârıma tevârüd iden tahrîrâtın manzûr ve ma'lûm-ı hümâyûnum olub ol-bâbda hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum şeref-rîz-i sudûr olmağla sa'âdet-i hümâyûnum emîni mîr-i mîrân-ı mûmâileyh ile muhâbere ve ol-havâlîde lâzım gelenler ile mekâtibe rûsûmuna ri'âyet iderek ve tarafından ve kabuk halkı cânibinden vedi'atullah olan fukarâ-yı raiyyet bir nev' zulm ve hasâr vukûa gelmeyerek kalkub bâği-i merkûmun üzerine varub hayyen ve meyyiten bi-eyy-i vech-kân ahz ve i'dâmıyla fermân-ı kazâ-cereyânımı tenfiz ve icrâya ihtimâm ve dikkat eylemek fermânım olmağın te'kîd-i me'mûriyetini şâmil işbu emr-i şerîfim ısdâr ve (boş) ile irsâl olunmuşdur imdi ber vech-i muharrer amel ve harekete ma'âdin-i hümâyûnum emîni mîr-i mîrân mûmâileyh ile muhâbere ve mukâtebe rûsûmunun icrâsıyla firâri merkûmun üzerine varub bi-avn-i Bârî seri'an ahz ve i'dâmına ve fermân-ı hümâyûnumu tenfize dikkat eylemek irâde-i şâhânem muktezâsından idüğü ma'lûmun oldukda ber vech-i meşrûh amel ve hareket ve tehâvün ve su-i tedbîrden mübâ'adet eylemek bâbında

Fî Evâil Recep Sene 28

Sayfa 101/Hüküm 228:

Bir sûreti

Mîr-i mîrân-ı kirâmdan ma'âdin-i hümâyûnum emîni mûmâileyh (boş) iclâlehü olduğu vechile Sivas vâlisi müşârunileyhe bu def'a emr-i alî ısdâr olunduğu bast ve hikâye olunarak müşârunileyh ile bi'l-muhâbere paşa-yı merkûmun mukaddem me'mûr olduğu vechile ahz ve i'dâmı esbâbının istihsâline mübâderet eylemesi için iktizâsına göre

Sayfa 102/Hüküm 229:

Sivas Vâlisi Vezir Pehlûvan Seyyid İbrahim Paşa İclâlehûye Hüküm ki

Mağzûb-ı pâdişâhânem olup bundan akdemce Akçasağ ekrâdı taraflarına firâr iden Divriğili Köse Mustafa Paşa zâde Veli Paşa'nın ahzı ve i'dâmıyla me'mûriyetin muktezâsı icrâ zımnında sen ki vezîr-i müşârun ileyhsin firârî merkumun tahassun eylediği mahalle bin-nefs azîmet edeceğin tafsîlâtından bahisle firârî merkûmun üzerine varıldıkda tahassun eylediği Akçadağ ekrâdı ve bu bâbda başka Rişvan Aşireti uyduklarından Mandollü ve Hamüllü ve Halkânî ve Romanlı vesâir oymaklar da tarîk-i itâatten hurûc ve bağı ve isyâna ve ûc iderler ise tedibiyet-i lâykalarının icrâsı lâime-i hâlden idiği ve Lârende ahâlisinin dahi ekrâd eşkıyâsından be-gâyet (...) olduğunu Lârende voyvodası nezdine gelip ifâde ve ekrâd-ı merkûmenin tasallutlarından iştikâ ve tecemmu'larını haber vermiş olduğunu mübeyyin bu defa tarafından derbâr-ı şevketkarâr-ı mülûkâneme tevârüd iden tahrîrâtının atabe-i ulyâ-yı şehinşâhâneme arz ve takdîm olunub ol bâbda hatt-ı hümayun mehâbetmakrûn mülûkânem şerefîz sudûr olmakla ekrâd-ı merkûmeden adem-i itâat ile izhâr-ı bağı ve isyân ve memuriyetini ihlâl ideri olur ise ol mekûlelerin icrâ-yı te'dîblerine mübâderet eylemek fermânım olmağın işbu emr-i âlişânım ısdâr ve [boşluk] ile irsâl olunmuştur. İmdi firârî merkûmun hayyen ve meyyiten ahz ve i'dâmı zımnında muhassan olduğu Akçasağ cânibine teveccüh ve azîmetin esnâsında gerek Akçasağ efrâdından ve gerek sair oymaklardan taht-ı itâatten udûl ve hılâf-ı şerîat gazâ ve muğâyir-i rızâ-yı şâhânem bağı ve isyana ve vuluç ile mâdde-i memuriyetini ihlal ve icrâ-yı şekâvete ictisâr idenler olur ise o mekûle erbâb-ı bağı ve fesâdın tedibiyet-i lâykalarının icrâsıyla şer ve mefsedetlerinin vedîatullâh olan fukarâ-i raiyyet ve aceze-i memleketin sâye-i şâhânemden mazâlim teaddiyâtta hıfz ve hırâsetleriyle âsûdeneşin mazalle-i emn ve emân olmaları esbâb-ı vesâilin istihsâline mübâderet eylemek irâde-i mülûkânem muktezâsından idiği ve hılâf-ı me'mûl vaz ve hareket vukûuna rızâ-yı aliyyem olmadığı ma'lûmun oldukda ber vech-i muharrer amel ve hareket ve hılâfından mücânebet eylemek babında

Fi Evâil Receb 1228

Sayfa 102/Hüküm 230:

Dergâh-ı muallâm Kapıcıbaşlarından Çemişkezek Voyvodası Kara Hunk zâde [boşluk] Beğ Dâme Mecdehûye Hüküm ki

Mağzûb-ı pâdişâhânem olup bundan akdemce Akçasağ ekrâdına firâr iden Divriğili Köse Mustafa Paşa zâde Veli Paşa'nın hayyen ve meyyiten ahzı ve i'dâmına memur hâla Sivas Vâlisi Vezirim Pehlivan Seyyid İbrahim Paşa iclâlehû muktezâ-yı

memuriyeti üzere bu esnâda paşâ-yı merkûmun üzerine kıyam etmek üzere olub sen ki Kapıcıbaşı mûmâ ileyhsin paşâ-yı merkûmun ele getirilmesine mukaddemen senin dahi memuriyetin derkâr olduğundan müşârun ileyh maiyyetine memur kılınman hususu bâ takrîr ifâde olunduğuna binâen senin müşârun ileyh maiyyetine iemuriyetin hususuna irâde-i aliyyem taalluk etmekle vusûl-i emr—i şerîfimde müşâru ileyhin emr ve ra'yi üzere amel ve hareket ve tayin ve istihdâm eylediği hademâtın sâdıkâne ru'yet ve tesviyesiyle firârî merkûm Veli Paşa'nın bir an akdem hayyen ve meyyiten elegetirilmesi esbâbını istihsâle mübâderet eylemen fermânım olmağın memuriyetini şâmil rikâbı hümayyunumdan işbu emr-i şerîfim ısdâr ve [boşluk] iler irsâl olunmuştur. İmdi Sivas Vâlisi müşârun ileyhin emir ve ra'yi üzere amel ve hareket ve tayin ve istihdâm eylediği hademâtın tedib ve tesviyesiyle ibrâz-ı gayret ve icrâ-yı levâzım-ı me'mûriyet ve sadâkate dikkat eylemek irâde-i şâhânem muktezâsından idiği malumun oldukda ber vech-i meşrûh hareket ve hılâf-ı me'mûl vaz'ı tevcîzden mücânebet eylemen bâbında.

Fi Evâhir Receb Sene 1228

Sayfa 103/Hüküm 231:

Sâbıkan Şeyhu'l-Haremi Nebevî olub Medîne-i Münevvere'de ikâmet üzere olan Hacı Mehmed Anber Ağa Dâme Ulüvvühûye Hüküm ki

Sen ki mûmâ ileyhsin bundan akdemce hasbe'l-iktizâ Şeyhu'l-Harem-i Nebevî'nin hizmet-i celîlesi uhdenden sarf ve tahvîl ile sâbıkan Dâru's-Saâdetü's-Şerîfem ağası Kasım Ağa dâme izzetühûye ihâle olunub senin ol taraftan Şâm-ı Şerîfe gelüb anda ikâmet eylemen hususuna irâde-i hümayyunum taallukedib ol bâbta emr-i hümayyunum şevketmokrûn-ı şâhânem şerefrîz sudûr olmakla vusûl-i emr-i şerîfimde ol taraftan hareket ve Şâm-ı Şerîf'e gelüp bir münâsib mahalde ikâmet eylemen fermânım olmağın memuriyetini şâmil işbu emr-i şerîfim ısdâr ve [boşluk] ile irsâl olunmuştur. İmdi sûret-i irâde-i şâhânem ma'lûmun oldukda serîan ol taraftan kalkub Şâm-ı Şerîfe gelüb anda ikâmet ve devâm-ı ömr ve devlet ve kıvâm-ı fer ve şevketim ed'iyesine iştiğâl ve muvâzabet ve Şâm-ı Şerîfe vusûlünü derbâr-ı şevketkarâr-ı mülûkâneme tahrîre mübâderet eylemen babında.

Fi Evâhir Receb Sene 1228

Sayfa 103/Hüküm 232:

Alâiye Sancağı Mutasarrıfı Vezirim Abidin Paşa İclâlehûye ve Alâiye Sancağında Vâki‘ Kazâların Kuzât ve Nüvvâbına ve Hâssa Hasekilerinden olub Zikr-i Âtî Hususa Bu Defa Mübâşir Tayin olunan [Boşluk] Haseki ve Zâbitân ve Vücûh-ı Ahâliye Hüküm ki

Bundan akdemce şerefrîz sudûr iden hatt-ı hümayun mehâbet-makrûn-ı şâhânem ve şeref-efzâ-yı sudûr iden fermân-ı celîlü’l-unvânım mücebince sen ki vezîr-i müşârun ileyhsin Alâiye Sancağı’nın hâvî olduğu kazâlardan hâl ve tahammüllerine göre şâki’s-silâh asker ihrâc ve cümlesini bil-istishâb hareket ve hâlen Karaman Vâlisi ve ber vech-i muhassallık Teke Sanağı mutasarrıfı olub Tekeli Oğlu İbrahim nâm hâinin ahz ve i‘dâmına taraf-ı şâhânemden bil-istiklâl memur kılınan Destûr [boşluk] vezîrim Ali Paşa iclâlehû maiyyetine varub bil-ittifâk şakiyy-i merkûmun ele gelmesine ikdâm ve mübâderet eylemek lâzımeden iken ile’l-ân hareket ve azîmetine dâir bir haber ve eser zuhûr etmeyib maa hâzâ müşârun ileyh Antlaya Kal’asına karîb Astanos nâm mahalle varub icrâ-yı memuriyetne kıyâm etmek üzere olub memurların vürûdlarına terekub (...)olunmakda idiği bu defa müşârun ileyh tarafından derbâr-ı şeref-karârıma tevârüd iden tahrîrâtta ma‘lûm-ı hümayunum olub me’mûrînin emr-i ehmed bu vecihle irtikâb-ı rehâvet ve betâetleri şakiyy-i merkûma vakit kazandırub imtidâd-ı fesâdlarını müeddî ve rızâ-yı şâhânemin muğâyiri olub memurların bir kadem akdem icrâ-yı memuriyetine müsâraat eylemeleri bâbında tekrar hatt-ı hümayun celâdet-makrûn-ı şâhânem şerefrîz sudûr etmekle eger şimdiye dek hareket etmemiş isen bundan sonra dakîka-i vâhide imrâr-ı vakti tecvîz etmeyib işbu fermân-ı cihanmutâim tarafına asıl olduğu anda livâ-i mezbûr kazâlarından hâl ve tahammüllerine göre memur olunduğun asâkir ile alâ eyy-i vechin kân der akab hareket ve müşârun ileyh maiyyetine irişüb bil-ittifâk şakiyy-i merkûmu hasr ve tazyîk ile bâ avn-i Bârî şu günlerde merkûmun hayyen ve meyyiten ahz ve idamına Teke gâilesiniin indifâna ikdâm ve dikkat eylemen fermânım olmağın tekidi memuriyetini şâmil rikâb-ı hümayunumdan işbu emr-i şerîfim ısdâr ve ber vech-i ta‘cîl haseki mûmâ ileyh ile irsâl olunmuştur. İmdi bundan sonra dahi şudur budur deyu serîan hareket olunmamak lâzım gelir ise hakkında vehâmet ve nedâmeti mukarrer olduğunu bilüb vusûl-i emrimde derhal ihrâcî fermanım olan sancak askerini heman bil-istishâb muaccelen hareket ve seyr-i serî‘ ile müşârun ileyh maiyyetine irişüb icrâ-yı memuriyete ve rızâ-yı hümayunumu tahsîle ikdâm ve dikkat ve imrâr-ı vakit ve kusûr ve rehâvet misilli vazî‘dan hazer ve mücânebet eylesesiz. Ve siz ki kuzât ve nüvvâb vesâir mûmâ ileyhimsiz kazâlarınızdan ihrâcî irâde olunan askeri ihrâc ve müşârun ileyh

maiyyetine irsâlde olunun. Sonra sizin dahi ednâ derece kusûr ve rehâvetiniz ihsâs olunur ise levâzım te'dibinizin icrâsında imhâl olunmayacağı bî-iştibâh idüğünü bilüb ana göre harekete va asâkir-i matlûbe gâyet bahâsır şeklü's-sâde olarak mu'accelen ve müsâra'ata ihrâc ve müşârunileyh ma'iiyetiyle savb-ı me'mûre irsâle dikkat ve avn ve te'hîrleriyle mazhar-ı te'dîb ve akâb olmakdan nefsinizi sıyânet eylesesiz ve senki haseki-i mûmâileyhsin sen dahi bu taraftan seri'an hareket ve ol-cânibe varub müşârunileyhâ livâ-i mezbûr asâkiriyle bi-eyy-i vech-i kân bir an akdem ve bi dakîka mukaddem ol-taraftan tahrîk ve teşvîk ile müşârunileyh maiyyetine îsâle ve tekmîl-i emr-i mübâşerete dikkat ve kusûr ve tesâmümden mübâ'adet eylemek bâbında

Fî Evâhir Recep Sene 228

Sayfa 104/Hüküm 233:

Asâkir-i mezkûre ihrâc olunmuş olmağla işbu emr-i şerîf girü gelüb battalde hıfz olunmuşdur

Fî Evâil Rebiül Ahir Sene 228

Bir sûreti

Rûmeli Beglerbegiliği pâyesiyle Menteşe sancağı mutasarrıfı İbrahim Paşa dâmet me'âlihüye livâ-i mezbûrda vâki' Sonice kazâsından ma'adâ Tavas ve Parnaz ve Köyceğiz ve Milas ve Megri ve Eşme nâm diğer tabalya(?) kazâlarıyla sâir kazâların hükkâmına ve mübâşir ta'yîn olunan haseki ve a'yân vesâire (boş) Sobice'den mâ'adâ kusûr kazâlardna amellerine göre süvâr-ı asker ihrâc ve bi'n-nefs a'yânları başbuğluklarıyla cümlesini istishâb ve hareket eylemesi isti'câli için aslı gibi

Sayfa 104/Hüküm 234:

Bir sûreti

Ilıcalı zâde mîr seyyid celb ve ta'yîn olunan hasekiye (boş) muahharen sadır olan emr-i alî mücebince kendüye mahsûs asâkir-i bi'n-nefs istishâb ve seri'an hareket eylemesi isti'câli için kezâlik

Sayfa 104/Hüküm 235:

Bir sûreti

Menteşe sancağı mutasarrıfı Paşa mûmâileyh (boş) ve Sobiceli İbrahim ve ta'yîn olunan hasekiye (boş) bundan akdem şeref-rîz-i sudûr iden emr-i şerîfîm mûcebince Sobice kazâsından ameline göre asker ihrâc ve kendüye mahsûs asâkir ile bi'l-istishâb paşa-yı mûmâileyh ma'yyetiyle savb-ı me'mûre azîmet eylemesi isti'câli için aslı gibi

Sayfa 104/Hüküm 236:

Bir sûreti Kapucubaşılardan Aydın muhassılı Mehmed dâme mecdühüye (boş) ve ta'yîn olunan hasekiye (boş) mukaddemce sâdır olan emr-i şerîfîm mûcebince kendünün asâkirinden külliye-tü asâkir istishâb ve bi'n-nefs hareket eylemesi isti'câli için Ber-siyâk-ı sâbık

Sayfa 104/Hüküm 237:

Asâkir-i mezkûre ihrâc olunmuş olmağla işbu emr-i şerîf girü gelüb besâlde hıfz olunmuştur.

Fî Evâil-i Şaban Sene 228

Bir sûreti

Karahisâr-ı sâhib Sancağı mutasarrıfı vezîrim el-hâc Mehmed Paşa iclâlehüye ve livâ-ı mezbûrda vâki' hükkâm ve ta'yîn olunan haseki ve a'yân ve sâire mukaddemce sâdır olan emr-i şerîfîm mûcebince livâ-ı mezbûrda vâki' kazâlar asâkirini muktedir başbuğlar ile ihrâc ve kapısı halkıyla müşârunileyh ma'yyetine irsâle ve kendüsi dahi peyderpey ağnâm ve zehâir ve malzeme vesâire irsâliyle müşârunileyhin takviye-i pazuyı iktidârına mübâderet ve ol-vechile îfâ-yı ahde dikkat eylemesi me'mûl iken henüz ihrâc-ı asâkire ve irsâl-i zehâir ve malzemeye dâir bir haber vürûd itmediği ve bu husûsda ta'ahhüdüne ve rızâ-yı şâhânem hâfi idüğü beyânıyla seri'an kapusu halkıyla livâ-ı mezbûr asâkiri ihrâc ve irsâle ve ağnâm ve zahîre ve malzeme-i sâire irsâl ile seri'an defterini takdîme dikkat eylemesi derciyle aslına tatbîken iktizâsına göre

Sayfa 105/Hüküm 238:

Bir sûreti

Kapucı başılardan Sığla sancağı mütesellimi İlyas zâde İlyas dâme mecdihüye ve ta'yîn olunan hasekiye muahheren sâdır olan emr-i alî mûcebince kendüye mahsûs asâkirden şeklü's-sâde asâkir-i külliye isitshâbıyla hareket eylemesi için aslı gibi

Sayfa 105/Hüküm 239:

Karaman Vâlisi ve Ber Vech-i Muhassıllık ilhâken Teke Sancağı Mutasarrıfı olub taraf-
ı şâhânemden bi'l-istidlâl Tekeli oğlunun ahz ve i'dâmına me'mûr olan Vezîrim Ali
Paşa İclâlehuya Hüküm ki

Teke Sancağının zâbiti ve müteveli Hâcî Mehmed'in kâffe-i mahallatının zâhire ihrâcı
ve oğlu İbrâhim'in hayyen ve meyyiten ele götürülmesi ve sarraf ve bunun ihmâli
mahrem-i esrârı olanların ahz ve girifti irâde-i kat'îye-i şâhânem muktezâsında olub
sen ki vezîr-i müşârunileyhsin işbu irâde-i şâhânemin tenfiz ve icrâsına cânib-i
seniyyü'l-menâkib-i tâcdârânemden istiklâl-ı tâm ve ruhsat-ı mâl-ikrâm ile me'mûr
kılınmış ve takabbülüne dahi vüzerâ ve mîr-i mîrân müdürin ve havâlisinden mikdâr-ı
kifâye asker tertîb olunmuş ve bi'l-fi'l deryâ kapudanı düstûr-ı vezîrim Hased ve
Mehmed Paşa iclâlehüye dahi sefer-i donanma-yı hümayûnumla ifâlarının cânib-i
bahriyesini hazır ve tatbîk etmiş ve Alaiyye ve Menteşe sancakları mutasarrıfları dahi
mübâşir-i maiyyetleri olan sunuf-ı askeriyye ile ta'bına çekilmiş olduklarından ve sen
dahi me'mûrinin muktezâsı üzere Teke'de muhâsarada olanların bazılarını re'y ile celb
iderek tedâbîr-i lâzîminin i'mâl ve icrâsına teşebbüs etmiş olduğunun Zengili oğlunun
bir Şam fibilerinden olan bir kıt'a sefinesi ahz olunub zahîre celbi zımında Kıbrıs
tarafına gönderilmiş idüğü ve sefine-i merkûme avdetde donanma-yı hümayûnum
maiyyetinde istihdâm olunacağı Adirin(?) taraflarından me'mûrların vürûdunda bi-
mennihi te'âlâ isâl üzeirne varub icrâ-yı me'mûriyete kıyâm ideceğinin keyfiyatı
mukaddemce tarafınızdan ve bu def'a dahi deryâ kapudanı müşârunileyh cânibinden
der-bâr-ı şevket-karâr-ı mülûkânem tevârüd iden tahrîrât-ı mâl ve mefâhiminde ma'lûm-
ı ilm-i alem-ârâ-yı tâcdârânem olmuşdur şaki-i merkûmun bir an akdem ve bir dakîka
mukaddem alâ eyy-i vech-i kân ahz ve i'dâmı ehass-ı mütâlib-i dâverânem olub su-i
tedbîr ve tehâvün ve tefâsid vukû'ıyla maslahatın uzamasını rızâ-yı hümayûnumun
hilâfı ve me'mûrlar hakkında i'tibâr-ı tabî safvet-i teb'-i mülûkânem müfredi olacağı
mukaddem ve muahher sudûr iden evâmîr-i aliyyem mal ve mevâşiden ma'lûmun olan
hâlâtdan olub merkûm İbrahim'in emr-i evveli (...) adem-i itâ'ati cihetiyle bu makûle
emr ü fermân-ı şâhânemin hilâfına olarak bağı ve tuğyânını izhâr ve fukarâ-yı raiyyeti
envâ'-i zulm ve mefsedetle icrâ daiyyesinde olanların demleri heder olduğuna binâ-yı
gadab-ı mülûkânem içinde Tekelioğlu merkûmun İbrahîmin hakkında müste'an olub
gerek ahâli ve gerek etrâfda müdâfî' a'yân ve (...) haklarında bir gûne emr ve irâdem
olmadığı ve hasebü'l-zarûre merkûm Tekelioğluna meyl ve kabâhat idüb ba'dehü berü
tarafa gelüb devlet afv ve mesâmâne teşebbüs olanlar dahi bir vakitte sual ve cevâb ile

tefahhüse ve teftiş olunmayub haklarında afv ile mu'âmele olacağı aşikâr ve kadılar bir taraftan güzâr itmeğin ol(...) nazaran dikkat ve maslahat fevt olmayarak ma'an vesâir me'mûrlar dâmet mecdihü siyâk cem'ine bend iderek ne vechile olur ise olsun şu günlerde şaki-i merkûmun üzerine varılarak tekmîl kârile irâde-i seniyyemin icrâsı kat'î matlûb-ı hümâyûnum olub işbu me'mûriyetinde sana istiklâl-i tâm virmiş olmağla vusûl-ı emr-i şerîfimde bir taraftan me'mûrlara tarafından müzekker kağıdlar buyur ile tahrîr ve mukaddem ve müberrem olmağla teftîşiyle muktezâ-yı istiklâl ve lâzime-i me'mûriyetin üzere yollarda olanları ve henüz hareket itmeyenleri hemân mevâsih itmeksizin celb ve cem' ve bir cânibden dahi deryâ kapudanı müşârunileyh ile rûsûm-ı mükâtebe muktezâsı ve sûret-i irâdesine mi yani gazab-ı şâhânem ancak Tekeli oğlunun hakkında olub sâir ol havâlî a'yan ve hânedânı haklarına emr ve irâdem olmadığını lâzım gelenlere tarafından işâa iderek müstâinen billâhi Teâlâ berren ve bahren merkûmun üzerine varılub bâ avn-i Bârî hayyen ve meyyiten ahz ve i'dâmına tenfiz-i emir ve fermân-ı cihanmutâim nîk-i habl-i müknet eylemek fermânım olmağın tekid-i memuriyet ve istiklâlini hâvî rikâbı hümâyûnumdan işbu emr-i şerîfim ısdâr ve ber vech-i ta'cîl [boşluk] ile irsâl olunmuştur. İmdi vusûl-i emr-i şerîfimde muktezâ-yı istiklâl ve lâzime-i gayret ve sadâkatin üzere memurlara bir taraftan yolda bulunanlara ve bir cânibden dahi hareket etmek üzere olanları celb iderek merâm-ı irâde-i seniyyemi a'yan ve hânedândan lâzım gelenlere i'lân ve işâat ederek derya kaptanı müşârun ileyh ile bil-muhâbere hemân kalkub berren ve bahren şakiyy-i merkûmun hasr ve tazyîkiyla ahz ve i'dâmına ve irâde-i seniyyemi icrâyâ ikdâm ve sa'y mâlâ kelâm eylemek hasren ve kasren matlûb-ı şâhânem idiği sû-i tedbir ve tehâvün vukûuyla şakiyy-i merkûmun imtidâd-ı gâilesi lazım gelir ise memurların rehavetine haml olunarak vehâmet ve nedâmeti tarafına râci' olacağı hâlen malumun oldukda ana göre davranub icrâ-i irâde-i seniyyem nîk ve sa'y ve mukadderet ve senden me'mûl ve muntazır-ı şâhânem olan etvâr-ı ârifâne ve harekât-ı dirayetminvâlî ibrâz ve izhara dikkat ve zühûl ve gafletten mücânebet eylemen babında.

Sayfa 106/Hüküm 240:

Vüzareti ikka olmuştur.

Müşarül ileyha Erzurumdan hareket mahalli memuruna – ve azimet ve ömr devlet-i aliyeye muvezebet üzere olduğu natk müşarül ileyh varid olan tahrirat ve Erzurum – varid olan i'am ve—ba ferman şerh virildi.

Fi Evail Cemaziyyel evvel Sene 28

Sâbıkan Erzurum vâlisi olup bu defa ref'i vüzâratıyla Tokad'da ikâmete memur kılınan Mehmed Emin Paşa dâmet meâliye hûye ve Tokad nâibine ve Paşâ-yı mûmâ ileyhi mahallinden tahrîk ve Tokad'a isâle Dersaâdetimden mübâşir tayin olunan [boşluk] zîde Mecdehûye hüküm ki

Sen ki paşâyı mûmâ ileyhsin rütbe ve edâ-yı Vüzâratle Erzurum eyâleti uhdene tevcih olunalıdan beri taraf-ı devlet-i aliyyemden bâ evamir-i aliyye memur olunduğun husûsât-ı saltanat-ı seniyyemden birinin ru'yet ve tesviyesine muvaffak olamadığın ecilden ref'i Vüzâratinle Tokad'da ikâmetin hususuna irâde-i şâhânem taalluk edip bu bâbda hatt-u hümayun şevketmakrûnum şerefrîz-i sudûr olmakla vusûl-i emr-i şerîfimde derhal Erzurumdan hareket ve tayin olunan mübâşir-i mûmâ ileyh refâkatiyle Tokad'a gelüb ikâmet etmen fermânım olmağın memuriyetini hâvî rikâb-ı hümayunumdan işbu emr-i şerîfim ısdâr ve mübâşir-i mûmâ ileyh ile irsâl olmuştur. İmdi keyfiyet malumun oldukda ber vech-i meşrûh terk-i Vüzâratle der akab Erzurum'dan hareket ve mübâşir-i mûmâ ileyh ile bir-refâka Tokad'a gelip ikâmet ve devâm-ı ömr ve devlet ve kıvâm-ı fer ve şevketim deavâtına iştiğâl ve muvâzabet ve hılâfindan be-gâyet tevekkî ve mübâadet eylesin. Ve sen ki mübâşir-i mûmâ ileyhsin mezmûn-ı emr-i âlişânım senin dahi ma'lûmun olarak paşâ-yı mûmâ ileyhi ref-i Vüzâratıyla Erzurum'dan tahrîk ve serîan Tokad'a isâl ve vusûlünü müş'ir i'lâm ve tahrîrât ahzıyla Dersaâdetime avdete sa'y-i behme hâl eylesin. Sen ki Tokad nâibi mûmâ ileyhsin vusûlünde paşâ-yı mûmâ ileyhi münâsib bir mahalde ikâmet ile vusûlünü mübâşir mûmâ ileyh ile derbâr-ı şevketkarârıma i'lâma mübâderet eylemen babında.

Fi Evâsıt Şevval Sene 1228.

Sayfa 106/Hüküm 241:

Bu husua dair muahharen —Erzurum valisi hitaben emr yazıldı.

Fi Evâsıtı Safer 28

Van Beğlerbeğisi Derviş Paşa Dâmet Meâliye hûye Hüküm ki

Muş minvakı esbak müteveffâ Murad Paşa'nın karındaşı olup bundan akdem Bitlis'de kethüdâ olan Şeyho Bey nâm müfsid pîşe müteveffâ-yı mûmâ ileyh Murad Paşa'nın vefâtından sonra mezkûr cibiliyet-i fâsidesi olan envâ-ı zulm ve şekâveti ızhâr ve vedîatullâh olan fukarâ ve zuafâ ve handanları olan tecrîm ve tefrîm ile envâ-ı zulm ve teaddiyâne etmek ve hanımların harab ve târumâr eylediğinden ber takrîb-i belde-i mezkûrdan ihrâc olundukan sonra sen ki paşâ-yı mûmâ ileyhsin tarafına ilticâ idüb

himâyende ârâm ve kendüsüne acem tarafından erâzil ve eşkıyâ mekûlesinden on beş bin miktarı haşerât ile Bitlis ve Muş üzerine hücum-ı birle yemin ve pesâzende olan ahâli-i kurâ ve fukarâ ve reâyâyı gârât idüb yine avdet ve tarafına gelüp ilticâ ile himâyet olunmakda idiği resîde-i sem'i şâhânem olub sen devlet-i aliyyemin bir er ve hanedân-ı mîr-i mîrânından olub bu mekûle şakî ve bedkâr ve sâî bil-fesâd olan zâlim ve gaddâr mekûlelerini tarafından himâyet olunması bil-vücûh rızâ-yı hümayunuma muğâyir ve senden me'mûl olan hânedânî ve ubûdiyyete münâfi bir keyfiyet olmakla işbu emr-i âlişânım tarafına vusûlünde şakiyy-i merkûmu alâ eyy-i hâl katl ve i'dâmı ile ser-i maktûunu derbâr-ı şevketkarâr-ı mülûkâneme irsâle ihtimâm ve dikkat ve iğmâz ve rehâvet veyahud hılâf-ı rızâ-yı hümayunum i'tirâz-ı vâhiye ve iradıyla imrâr-ı vakit eylemekten hazer ve mücânebet eyleyüb şöyle ki bu hususta rehâvet vveyahud yine himâyet misilli bir halde zuhurunu tecviz ider isen maâzallâhü Teâlâ i'tizâr-ı tab' safvet tîğ-ı mülûkânemi mücip olacağını muhakkak bilüb ona göre hareket ve infâz-ı emr-i şerîfime ziyâde ikdâm ve müsâraat eylemen fermânım olmağın mektûben rikâb-ı hümayunumdan işbu emr-i şerîfim ısdâr ve memhûren [boşluk] ile irsâl olunmuştur. İmdi şakiyy-i merkûm Şeyho'nun ba'de'l-yevm tasahhub ve himâyeden keff-i yed ve mücânebet idüb vusûl-i emr-i şerîfimde ba-eyyi vechin kân tertîb-i cezâsıyla ser-i maktûunu serîan Dersââdetime irsâle ihtimâm ve müsâraat eylemek irâde-i şâhânem muktezâsından idiği ve iğmâz ve rehâvet ve bundan sonra dahi yine şakiyy-i merkûmu tasahhub ve himâye dâiyesiyle ihtifâ etmek veyahud tebdîl-i heyet ile bir tarafa firar ettirilmek lâzım gelir ise vehâmet ve nedâmeti tarafına râci' olacağı mukarrer idiğini bilib ona göre davranub icrâ-yı fermân kazâ cereyânım ve tahsîl-i selâmet-i hâline dikkat ve hılâfindan mücânebet eylemen babında.

Sayfa 107/Hüküm 242:

Bu hususa dair hatlı rikab takriri be-aliyle maen Fi Ramazan Sene 28 mühimme tobrasındadır.

Ba- hatt-ı hümayun iclalsı için emr-i alim yazılmışdır.

Fi Evahir-i Cemaziyyel evvel Sene 30

Kastamonu Sancağı Mutasarrıfı Vezirim Sâlih Paşa İclâlehûye Hüküm ki

Boyabad Kazâsı a'yânı Genç Mehmed zâde Kapıcıbaşlarından Mustafa Beğ öteden beri kendi hâlinde olmayub başına delil ve sekbân ve hayta mekûlesini celb ve cem' ile fukarâ-yı raiyyete günâ gün cevır ve ezâ eylemekde olduğundan sen ki vezîrim müşârun

ileyhsin mukaddem livâ-imezbûre vusûlünde merkûme tarafından emniyet i'tâsıyla haşerât-ı merkûmeyi def' ve bir iki yüz nefer adem ile ordû-yı hümâyunuma azîmet eylemesi tenbîh olunduğundan merkûm dahi olduğu mahalden hareket ve ordu-yı hümâyunuma gelir iken nezdine varıp ızhâr-ı rû-yı itâat etmesi ve merkûmun levâzım-ı muktezâsının Dersaâdetime tesviyesi tarafından Kapı Kethüdâna tahrîr ve tenbîh olunmuş ise de merkûm ordû-yı hümâyunumdan avdetinde bir miktar Dürri Aliyemde ikâmet ve ba'dehû livâ-i mezbûre varıp bazı kisâna istinâd-ı pîrâsıyla doğru kazâ-i mezbûre duhûl ve yine başına bir miktar delil ve Arnabud ve hayta ve kapusuz haşerât mekûlesini celb ile ulûfe ve ta'yînât-ı mesârîfî diyerek fukarâ-yı raiyyeti rencide etmekde olduğundan başka derûn-ı kazâda tüfenk indâhâtıyla bî pervâ harekete ibtidâr etmekde olduğu ve merkûmun bu vechile fezâhate cesâreti sâir kazâlar a'yânlarına dahi sirâyet ederek ihtilâl-i memlekete bâdî olacağı ve merkûm hakkında bundan böyle dahi iğmâz olunmak lâzım gelse yevmen fe-yevmen şürûr ve mefâsidi mütezâyid olacağı ve merkûmun şimdiye kadar tertîb-i vâsıyla fukarâ-yı raiyyetin mezâlimden istihlâsı mümkün ise de merkûmun başında müctemi' olan haşerâta nazaran merkûmun üzerine bir miktar asker tayini lazım geleceğinden merkûmun hakkında emr-i âlî sudûr itmediğinden bu vakte değin tehir olunmuş olduğu keyfiyatı bu defa tarafından dersaâdetime tevârüd iden tahrîrât meâlinden ma'lûm-ı ilm-i âlem-ârâ-yı şâhânem olmuştur. Merkûmun lâzım gelen te'diyetinin icrâsı hususuna irâde-i hümâyunum müteallık olub ol-bâbda hatt-ı hümâyun mehâbetmakrûn-ı şâhânem şerefrîz-ı sudûr olamkla şerefyaft-e sâdır olan hatt-ı hümâyun şefketmakrûnum mücebince amel ve hareket eylemen fermânım olmağın mahfiyyen ve mektûmen işbu emr-i şerîfim ısdâr ve memhuran [boşluk] ile irsâl olunmuştur. İmdi zât-ı hılâfet-simât-ı mülûkâneme vedîa-i Cenâb-ı Bârî olan fukarâ-yı raiyyet ve sükkân-ı memleketin vücûh-ı mezâlimden vikâyeleriyle sâye-i nâyetvâye-i şâhânemden esvide neşîn mazalle-i emn veistirâhat olmaları esbâbının istihsâli lâzıme-i mülkdâr ve raiyyet-i perverîde olmakla merkûmun tarafına mevrusuna virmeyerek ve bir nevi gâile tehdâdüsüyle fukarâ-i raiyyet sitem-dîde ve mezâlim-keşîde olmayarak ber vech-isuhûlet merkûmun lâzım gelen te'dîbinin icrâsıyla zulûm ve teaddîsinden fukarâ-yı raiyyeti istihlâs ve istihbâb-ı daavât-ı fukâraya dikkat eylemen irâde-i hümâyunum muktezâsından idiği ma'lûmun oldukda ber vech-i mşerûh amel ve dikkat ve hılâfından ittikâ ve mücânebet eylemen babınd.

Fi Evâsıt Muharrem Sene 1228

Sayfa 108/Hüküm 243:

Dergâh-ı Muallam Kapıcıbaşlarından Ber Vech-i Mülûkâne Bozok Sancağı Mutasarrıfı
Cebbar zâde Mir Süleyman Dâme Mecdehûye Hüküm ki

Kastamonu Sancağında vâki‘ Boyabad Kazâsı a‘yânı Genç Mehmed’in oğlu Mustafa Bey öteden beri kendi hâlinde olmayub başına bir takım delil ve sekbân ve hayta ve kapusuz haşerât mekûlesini celb ve cem‘ ile ulûfe ve ta‘yînât mesârîfî d,yerek vedîatullâh olan fukarâ-yı raiyyeti iz‘âc ve derûn-ı kazâda tüfenkindâhatıyla bî pervâ vaz‘ ve hareketle ızhâr-ı bağı ve tuğyân mütecâsir olduğu tahkîk-kerde şehrbârânem olub merkûmun lâzım gelen te‘dibinin icârsı babında Kastamonu Sancağı mutasarrıfı vezirim Salih Paşa iclâlehû şerefrîz-i sudûr olan emr-i şerîfim mücebince merkûmun tertîb-i cezâsı için müşârun ileyh kethüdâsını irsâl etmiş ve merkûm Mustafa dahi olduğu mahalde tahassun idemeyüb Kangırı Sancağında Gargo kazâsına firâr eylemiş olduğundan ve kazâ-i mezbûr sen ki Cebbâr zâde mîr-i mûmâ ileyh sin senin rîz-i idârende idiğinden firâri merkûmun ele getirilmesi hususu müşârun ileyh tarafından sana tahrîr ve iş‘âr olunmuş olduğunu mübeyyin müşârun ileyh n bu defa derbâr-ı saltanatıma tevârüd iden bir kıt‘a tahrîrâtı atabe-i kalemkernîne-i cihandârâneme arz ve takdîm olundukda manzûrum olmuştur. Süleyman Beğ’e ferman gönderesin ba-eyyi hâl kendiden matlûbumdur deyu hatt-ı hümâyûn şevket-makrûn-ı şâhânem şerefrîz-i sudûr olmakla şerefyafte-i sâdır olan hatt-ı hümâyûn şevketmakrûn mücebince merkûmu ahz ve tertîb-i cezâsıyla ser-i maktûunu irsâl eylemen fermânım olmağın mahsûsan işbu emr-i şerîfim ısdâr ve mektûmen ve memhûran [boşluk] ile irsâl olunmuştur. İmdi şakiyy-i merkûm ol taraftan dahi ber takrîb firâr ittirilmeksizin vusûl-i emr-i şerîfimde alâ eyy-i vechin kân ahz ve i‘dâmıyla ser-i maktûunun irsâline dikkat eylemek irâde-i kâtia-i hümâyûnum muktezâsından idiği ve tasahhub ve himâye kaydıyla merkûmun ele ketirilememesi ve bir tarafa firâra ruhsat verilmesi lâzım gelir ise senin iğmâz ve tekâsüle haml olacağına şüphe olduğu ma‘lûmun oldukda ber vech-i meşrûh amel ve harekete ve fermân fezâ cereyânım icrâsıyla tenfiz-i irâde-i şâhâneme dikkat ve hılâfindan mücânebet eylemen bâbında.

Fi Evâil Rebîul-âhir Sene 28

Sayfa 108/Hüküm 244:

Dergâh-ı muallâm Kapıcıbaşlarından Ber Vech-i Mülûkâne Bozok Sancağı Mutasarrıfı
Cebbârzâde Mir Süleyman dâme Mecdehûye Hüküm ki

İ‘dâm ve izâlesine irâde-i seniyyem taalluk eden Boyabad a‘yânı Genç Mehmed’in oğlu firârî Mustafa Beğ nâm hâin Kangırı Sancağında ve Ragu kazâsına firâr etmiş olduğu istihbâr ve tahkîk olunub şakiyy-i merkûm Süleyman Beğ’den ba-eyyi hâl matlûbumdur deyu sâdır olan hatt-ı hümâyûn şevket-makrûnum mücebince alâ eyyi vechi kân merkûmun ahz ve i‘dâmına mübâderet eylemek babında bundan akdemce sudûr iden fermân-ı cihan-mutâımın vusûlünden bahisle şakiyy-i merkûm tecessüs olunub Osmancık kazâsına vardığı tahkîk olunmak hasebiyle tarafından kâğıtlar tahrîr ve adam tesyîr olunarak ahz ve serdâr konağında habs olunmuş iken şakiyy-i merkûm ber takrîb hapisten firâr ile Sivas vâlisi Destûr Vezirim Pehlûvan Seyyid İbrâhim Beğ iclâlehûnün yanına varub delîl neferâtına iltihâk-ı birle kendiyi ihtifâ etmiş idiği sen ki mîr-i mûmâ ileyhsin tarafından bu defa tarafından bu defa Dersaâdetime tevârüd iden tahrîrâtında derc ve iş‘âr olunmuş olduğuna binâen firârî merkûmu bit-teharri ahz ve idâmına mübâderet etmesi diğer sadır olan emr-i şerîfimle müşârunileyhe bu defa teveccüh ve iş‘âr olunmuş ise de merkûmun zîr-i idârende olan mahallerin yerinde mahfî olması mahfûz ve bu bâbda i‘tizâr gayr-ı câiz olub hayyen ve meyyiten senden matlûb-ı kat’iyy-i mülûkânem olmakla vusûl-i emr-i şerîfimde şakiyy-i merkûm kimesne tarafından tasahhub ve himâye ve setr ve ihtifâ ettirilmeksizin zîr-i idârende olan mahallerde sirran ve alenen teharrî ve tecessüs olunarak alâ eyyi vechi kân ber takrîb ile ele getirüb tertîb-i cezâsıyla ser-i maktûunu serîan Dersaâdetime irsâle ve irâde-i seniyyemi icrâya kemâl-i ihtimâm ve dikkat eylemen fermânım olmağın tenbîhen ve tekiden işbu emr-i şerîfim ısdâr ve [boşluk] ile irsâl olunmuştur. İmdi şakiyy-i merkûmu zîr-i idârende vâki‘ kazâ ve nevâhî ve kurâda sirran ve alenen teharrî ve tefahhus ederek alâ eyyi vechin kâne ele getirüb tertîb-i cezâsıyla ser-i maktûunu serîan Dersaâdetime irsâle dikkat eylemen irâde-i kâtıa-i hümâyûnum muktezâsından idiği ve iğmâz ve rehâvet vukûuyla yine i‘tirâz-ı vâhiyeden ibâret tahrîrât irsâline cesâret olunmak lâzım gelür ise senin bu babta iğmâz ve tekâsülüne haml olunacağından şüphe olmadığı ma‘lûmun oldukda ana göre amel ve hareket ve hılâfından be-gâyet hazer ve mücâneber eylemen babında.

Fi Evâil Cemâziyel-evvel Sene 1228

Sayfa 109/Hüküm 245:

Sivas Vâlisi Vezirim Pehlûvan Seyyid İbrâhim Paşa İclâlehûye Hüküm ki

Kastamonu Sancağında vâki‘ Boyabad Kazâsın a‘yânı Genç Mehmed’in oğlu Mustafa Beğ öteden beri kendi hâlinde olmayub başına bir takım delil ve sekbân ve kapusuz

haşerât mekûlesini celb ile ulûfe ve ta'yinât mesârifi diyerek vedîatullâh olan fukarâyı raiyyeti iz'âc ve derûn-ı kazâda tüfenk indâhâtıyla izhâr-ı bağı ve tuğyâna mücâseret olduğu tahkîklerde-i şâhânem olub ol bâbda sâdır olan emr-i şerîfim mücebince Kastamonu Sancağı Mutasarrıfı Destûr Vezirim Mehmed Sâlih Paşa iclâlehû merkûmun tertîb-i cezâsı için kethüdâsını ta'yin ve irsâl olunmuş ise de merkûm ol olduğu mahalde tahassun idemeyib Kangırı Sancağında Gargo kazâsına firâr etmiş olduğu müşârun ileyh tahrîrât-ı vâridesinden ma'lûm-ı ilm-i âlem ârâ-yı cihandârânem olub şakiyy-i merkûmun ahz ve i'dâmına dikkat eylemesi babında şerefrîz-i sudûr olan hatt-ı hümâyûn mucebince dergâh-ı mualla kapıcıbaşlarından Cebbar zâde Mir Süleyman dâme Mecdehûye hattan bundan akdemce sudûr iden emr-i şerîfimin vusûlünden bahisle merkûmun Osmancık Kazâsına vardığı tahkîk olunarak Cebbâr zâde mîr-i mûmâ ileyh tarafından adam ta'yiniyle ahz ve serdâr mahbesine vaz' ve haps olunmuş ise de şakiyy-i merkûm ber takrîb mahbesden firar ile sen ki vezîr-i müşârun ileyhsin tarafına varub delil neferâtı içinde kendüyü ihtifâ etmiş olduğu ihbâr ve tahkîk olunmuş idiği mûmâ ileyh Cebbar zâde'nin bu defa derbâr-ı saltanatıma tevârüd iden tahrîrâtında derc ve iş'âr olunub şakiyy-i merkûmun alâ eyyi vechi kân bulunduğu mahalde i'dâm ve izâlesi irâde-i kat'îyye-i şâhânem muktezâsından olmakla vusûl-i emr-i şerîfimde şakiyy-i merkûm Mustafa Bey delil neferâtı ve mevcûd maiyetin olan tavâif-i askerîye içlerinde ve dâhil-i hükûmetinde teharri ve tecessüs iderek ve ber-takrîb ol taraftan dahi firâr ittirilmeyerek alâ eyyi vechi kân ahz ve i'dâmıyla ser-i maktûunu Dersaadetime irsâlm ve emr ve fermân-ı şâhânemi tenfiz ve icrâya mübâderet eylemen fermânım olmağın mahsusan işbu emr-i şerîfim ısdâr ve [boşluk] ile irsâl olunmuşdur. İmdi vusûl-i emr-i şerîfimde şakiyy-i merkûmu delil neferâtı ve tavâif-i askerî içlerinde ve dâhil-i hükûmetinde bâ teharri bi-eyyi vechin kân ele getirüb i'dâm ve izâlesiyle ser-i maktûunu Dersaadetim'e irsâle dikkat eylemen irâde-i şâhânem muktezâsından idiği ber vechi mşerûh amel ve harekete mübâderet ve hılâfindan mübâadet eylemen babında.

Fi Evâil Cemâziyel-evvel Sene 1228

Sayfa 110/Hüküm 246:

Sivas Vâlisi Vezirim Pehlivan Seyyid İbrahim Paşa İclâlehûye Hüküm ki

Mağsûb-ı pâdişâhânem olan Divriğili Köse Mustafa Paşa zâde firârî Veli Paşa'nın ele getirilmesi irâde-i seniyyem muktezâsından olduğundan mîr-i mîrân-ı kirâmdan Meâdin-i Hümâyûnum emini Ahmed dâme ikbâlühû paşâ-yı merkûmun firarı melhûz olan mahallerin sed ve bendiyle mîr-i mîrân-ı mûmâ ileyh Meâdin-i Hümâyûnum'da

ikâmet ile umûr-ı meâdini ru'yet eylemesi bâbında mukaddemen sudûr eden emr-i şerîfim mücebince mîr-i mîrân mûmâ ileyh ile Hakîm Hânî ve Ayvalı ve hısn-ı patrik taraflarına delil ve tüfenkçi başlarını asâkir-i külliye ile ta'yîn idüb kendisi muktezâ-yı me'mûriyeti üzere meâdin-i hümâyunumun kiremit i'mâl esbâbını istihsâle dikkat etmekte olub sen ki vezîr-i müşârun ileyhsin senin dahi firâri-i merkûmun ele getirilmesine memuriyetin derkâr olmaktan nâşi mîr-i mîrân-ı mûmâ ileyh ile bil-ittihâd lâzıme-i tedâbirin icrâsıyla paşâ-yı merkûmun tahassun etmiş olduğu ekrâdın ekserisi tergîb olunarak firâri-i merkûmun iki nefer oğulları tarafına geldiklerinde haps etmiş olduğun ve Sivas'a vusûlünde mîr-i mîrân-ı mûmâ ileyh vesâir lâzım gelenler ile muhâbere ve mükâtebe rûsûmuna riâyet iderek kalkub paşâ-yı merkûmun ele getirilmesine ikdâm ideceğın tafsîlâtı bundan akdemce tevârüd iden tahrîrâtında ma'lûm-ı hümâyunum olub gerek mîr-i mîrân-ı mûmâ ileyh ve gerek sâir lazım gelenler ile bil-muhâbere icrâ-yı icrâ-yı irâde-i seniyyeme mübâderet eylemen babında sana hitaben başka ve seninle bilmuhâbere mukaddem memur olduğuvechile firâri merkûmun ele getirilmesine ve vesailini istihsâle dikkat eylemesi bâbında meâdin-i hümâyunum emini mîr-i mîrân mûmâ ileyhe hitâben başka sudûr iden emr-i şerîfimi mîr-i mîrân mûmâ ileyhe irsâl ile mûmâileyhin bin-nefs hareket eylemesi tarafından kendiye tahrîr ve tekid olunmuş ise de mîr-i mîrân mûmâ ileyhin memur olduğu meâdin-i hümâyunumun kiremit i'mâli ve sim ve nühâs hâsılâtının kesret üzere istihsâl mevsimi olup meâdin-i hümâyunum emini mîr-i mîrân mûmâ ileyh bin-nefs azîmet eylediği sûrette meâdin-i hümâyunumun umûruna hâlel tarayân iderek ve kömür ve kütük ve hafr-ı mağara ve ihrâc-ı cevher hususlarına sekte geleceği mîr-i mîrân mûmâ ileyhin bu defa Dersaadetime tevârüd iden tahrîrâtından müstebân olduğundan bahisle mîr-i mîrân mûmâ ileyh bin-nefs azîmet idüb meâdin-i hümâyunumda mevcûd bulunmaması beher hal meâdin-i hümâyunumda kusur ve rehâvet zuhûruyla ceyb-i hümâyunuma hasârat vukuunu müstelzim olcağı beyanıyla mîr-i mîrân mûmâ ileyhin mukaddemen memur olduğu vecihle meâdin-i hümâyunumda ikâmet ve icrâ-yı memuriyete mübâderet eylemesi bâbında emr-i şerîfim sudûrunu amden ricâsı Devlet-i Aliyyemden Darphâne-i âmirem nâzırı Seyyid İbrâhim Sârim dâme Mecdehû bâ takrîr ifâde etmekle mîr-i mîrân mûmâ ileyh mukaddem memur kılındığı vechile ma'dende ikâmet ile trafına iktizâ iden muâveneti icrâyâ mübâderet eylemesi diğér sâdır olan emr-i şerîfimle meâdin-i hümâyunum emini mûmâ ileyhe tavsiye ve iş'âr olunmuş olmakla sen dahi meâdin-i hümâyunum emini mîr-i mîrân mûmâ ileyhin bin-nefs hareket etmesini tecviz etmeyib mukaddemce sudûr eden emr-i şerîfim mücebince emîn-i mûmâ ileyh ve ol havâlîde sâir

lazım gelenler ile muhâbere rusûmuna riâyet ederek icrâ-yı irâde-i seniyyeme dikkat eylemek fermânım olmağın işbu emr-i şerîfim ısdâr ve [boşluk] ile irsâl olunmuştur. İmdi Meâdin-i hümayunum emini mîr-i mîrân mûmâ ileyh mukaddem memur kılındığı vechile kemâ kân meâdin-i hümayunumda ikâmet ve kiremit i‘mâli meârifî mûcib esbâbın istihsâline ve firârî-i merkûmun dahi ele getirilmesinde iktizâ iden muâvenetin icrâsına mübâderet eylemesi irâde-i şâhânem muktezâsından idiği ma‘lûmun oldukda mîr-i mîrân mûmâ ileyhin meâdin-i hümayunumda bin-nefs hareketi tecvîz etmeyüb mukaddemce sâdır olan emr-i şerîfim mücebince ol havâlîde lâzım gelenler ile bil-muhâbere icrâ-yı irâde-i seniyyeme dikkat ve hılâfî vaz‘î tecvîzden hazer ve mücânebet eylemek babında.

Fi Evâil Şaban Sene 1228

Sayfa 111/Hüküm 247:

Mîr-i mîrân-ı Kirâmdan Meâdin-i Hümayunum Emni Ahmed Dâme İkbâlühûye Hüküm ki

Mağzûb-ı pâdişâhânem olan Divriğili Köse Mustafa Paşa zâde firârî Veli Paşa’nın hayyen ve meyyiten ele getirilmesi irâde-i seniyyem muktezâsından olup sen ki meâdin-i hümayunum emini mîr-i mîrân mûmâ ileyhsin paşâ-yı merkûmun firârî melhûz olan mahallerin sed ve bendinde sen kemâ kân meâdin-i hümayunumda ikâmet ile umûr-ı meâdini kemâ hüve’l-matlûb ru’yet eylemen bâbında mukaddemen sudûr eden emr-i şerîfim mücebince Hakîm Hânı ve Ayvân ve Hasan Patrîk taraflarına delil ve tüfenkçi başılarını asker-i külliye ile tayin ve irsâl etmiş isen dahi Sivas vâlisi Destûr Vezirim Pehlûvan Seyyid İbrâhm Paşa iclâlehû dahi şakiyy-i merkûmun ahz ve i‘dâmına memur olduğundan müşârun ileyh seninle bil-muhâbere firârî merkûmun tahassun eylediği ekrâdın ekserisini celb ve tergîb ile firârî merkûmun iki nefer oğulları dahi müşârun ileyhin yanına geldikde ahz ve haps etmiş ve Sivas’a vusûlünde seninle ve ol havâlîde sâir lâzım gelenler ile bil-muhâbere şakiyy-i merkûmun üzerine varub irâde-i seniyyemi icrâyâ kıyam edeceği tafsîlâtı müşârun ileyhin Dersaâdetime tevârüd iden tahrîratı mefâhiminden ma‘lûm-ı hümayunum olup seninle vesâir lâzım gelenler ile muhâbere ve mükâtebe rûsumuna riâyet iderek icrâ-yı irâde-i seniyyeme mübâderet eylemesi bâbında müşârun ileyte hitâben başka ve sen dahi mukaddem memur olunduğun vechile firârî merkûmun ele getirilmesi esbâbını istihsâle dikkat eylemen bâbında başka sana hitâben sudûr iden emr-i şerîfimi müşârun ileyh sana irsâl ve meâdin-i hümayunumdan bin-nefs hareketini tecviz ve iş’âr etmiş olup ancak meâdin-i hümayunumun kiremit i‘mâli ve

sim ve nühâs husûlünün kesret üzere istihsâl mevsimi olub sen bin-nefs hareket eylediğin halde meâdin-i hümâyûnumun umûruna hâlel tarayân ederek ve kömür ve kütük ve hafr-ı mağâra ve ihrâc-ı cevher hususlarına sekte geleceği tarafından vârid olan tahrîrâtında derc ve iş'âr olunmuş olduğundan bahisle mukaddem memur olduğun vecihle kemâ kân meâdin-i hümâyûnumda ikâmet ve paşâ-yı merkûmun ele getirilmesinde müşârun ileyh lâzım gelen muâvenetin icrâsına dikkat eylemek babında emr-i şerîfim sudûrunu amden ricâl-i Devlet-i Aliyyem'den Darbhâne-i Âmirem Nâzırı Seyyid İbrâhim Sârim dâme Mecdehû bâ takrîr ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın rikâb-ı hümâyûnumdan işbu emr-i şerîfim isdâr ve [boşluk] ile irsâl olunmuştur. İmdi Senin meâdin-i hümâyûnumda bin-nefs hareketin hususunu tecviz etmemesi diğer sâdır olan emr-i şerîfimle bu defa müşârun ileyhe tavsiye ve iş'âr olunmuş olmakla mukaddem memur olduğun vechile kemâ kân meâdin-i hümâyûnumda ikâmet ve meâdin-i hümâyûnum kiremit üzere i'mâli hususuna ve Sivas vâlisi müşârun ileyh ile muhâbere ve mukâtebe rûsûmuna riâyet ederek paşâ-yı merkûmun hayyen ve meyyiten ahz ve i'dâm hususuna müşârun ileyhe lâzıme-i meâdin ve mezâhire-i icrâya dikkat eylemek memuriyetin muktezâsından idiği ma'lûmun oldukda vech-i meşrûh amel ve dikkate mübâderet ve hılâfından mücânebet eylemen babında.

Fi Evâil Şabân Sene 1228

Sayfa 111/Hüküm 248:

Ber Vech-i Mülûkane Malatya Sancağı mutasarrıfı ve behisni kaimakamı Maşranzâde Abdurrahman Paşa Dâmet Me'alihüye

Mağdûb-ı pâidsâhânem olub i'lâm ve izâlesine irâde-i mülûkânem ta'alluk iden Divriğili Köle Mustafa Paşa zâde Veli paşa'nın hayyen ve meyyiten ahz ve i'dâmına mîr-i mîrân-ı kirâmdan ma'âdin-i hümâyûnum emîni Ahmed dâme ikbâlehü ile Kemah begleri ol-havâlide sâir lâzım gelenler me'mûr-ı kılınmışlar ise de paşâ-yı merkûm hasr ve tazyiklerine tâb-aver olamayub tahlîs-i cân ümîdiyle Behisni taraflarına firâr ideceği melhûz olmağla sen ki kaimakâm-ı mûmâileyhsin sen dahi mazanne olan mahallere tarafından ademler sevk ve ta'bîyesiyle paşâ-yı merkûm firârın Behisni taraflarına vürûd eylediği takdirde bilâ emân ahz ve tertîb-i cezâsına mübâderet eylemek hususu mukaddem sâdır olan emr-i şerîfimle sana tenbîh ve iş'âr olunmuş ve sonra da paşâ-yı merkûm sûtût ve icrâat-ı saltanat-ı seniyyeme tâb-aver tahammül olamayub ber takrîb ile Akçadağ ekrârına firarlanmış ve hâlâ Sivas Valisi Destur Vezirim Pehlivan Seyyid

İbrahim Paşa iclâlehû dahi paşâyı merkûmun ba-eyyi vechi kân ahz ve i‘dâmına memur ve tayin kılınmış olub müşârun ileyh muktezâ-yı memuriyeti üzere meâdin-i hümâyunum emini mîr-i miran mûmâ ileyh ve sâir lâzım gelenler ile muhâbere ve tedâbîr-i lâzıme-yi i‘mâl ve Akçasağ ekrâdının ekseriyetini istihbârlanmış olduğundan ve paşâ-yı merkûmun iki nefer oğlanları dahi müşârun ileyh nezdine geldiklerinde ahz ve habs olunmuş olduklarında müşârun ileyh bu günlerde hareket ve firârî-i merkûmun üzerine varub icrâ-yı irâde-i şâhâneme mübâderet edeceği müşârun ileyhın vârid olan tahrîrâtında derc ve iş‘âr olunmuş olub paşâ-yı merkûm Akçasağ tarafından dahi ber takrîr firâr etmesi mülâhazadan baîd olmakla mukaddem sudûr iden emr-i şerîfim mûcebince havza-i hukûmetinde vâki‘ Mazan’a firâr ve ihtifâ olan mahallere tarafından mu‘temed ve kâr-ı güzâr adamlar ta‘yîniyle Sivas Vâlisi müşârun ileyh ve maâdin-i hümâyunum emîni ve ol havâlîde sâir lâzım gelenler ile muhâbere ve mükâtebe iderek Akçasağ tarafından dahi ber takrîb firâr ile havza-i hükûmetin olan mahalde gelüb dehâlet ider de zinhar kimesne tarafından tasahhub ve himâye ve ihtifâ veyahud tebdîl-i heyet ile mahall-i sâireye firâr ittirilmeksizin mukaddem memur olduğun echile alâ eyyi vechi kân hâin-i merkûmun hayyen ve meyyiten ahz ve cezâsının tertîb ve ser-i maktûasının Dersââdetime irsâle ve irâde-i seniyyemi ve memuriyetin muktezâsını icrâya ikdâm ve dikkat eylemen fermânım olmağın tekid-i memuriyetini şâmil işbu emr-i şerîfim ısdâr ve [boşluk] ile irsâl olunmuştur. İmdi şakiyy-i merkûm havene-i sâireye makîs olmayub vâcibü’l-izâle bir hâin olub merkûmun tesahhub ve himâye ve setr ve ihtifâyâ cesâret idenler dahi nezd-i şâhânemde merkum gibi bâğî ve âsî gürûhundan ma‘dûd olub onlar dahi vehâmetini müşâhede idecekleri bî iştibâh olduğunu ol havâlîde lâzım gelenlere tefhîme ve Sivas vâlisi müşârunileyh ve meâdin-i hümâyunum emini mîr-i mîrân mûmâ ileyh ve sâir lâzım gelenler ile muhâbere ve mükâtebe rûsumuna raiyyet iderek ve Mazanne firâr olan mahalde tarafından adamlar sevk ve tayin eyleyerek dâimi teharri ve tecessûsden hâlî olmayub bâğî merkûm Akçadağ tarafından firâr ile zîr-i edât gede kâin mahalle gelüb ilticâ ve ihtifâ dâiyesinde olur ise kimse tarafından tesahhub ve himâye olunmayub ve emân ve zaman verilmeyüb ba-eyyi vechi kân ahz ve i‘dâmıyla ser-i maktûnu derbâr-ı saltanatıma irsâle ihtimâm ve mübâderet eylemen matlûb-ı şâhânem idiği ma‘lûmun oldukda ber vech-i meşrûh amel ve hareket ve iğmâz ve tesâmuhdan mücânebet eylemen babında.

Fi Evâil Şaban Sene 1228

Sayfa 112/Hüküm 249:

Hâla Karaman Vâlisi ve Ber Vech-i Muhassallık ilhâkan Teke Sancağı Mutasarrıfı Vezirim Hacı Ali Paşa İclâlehûye Hüküm ki

Mağdûb-ı pâdişâhânem olan Tekeli oğlu İbrâhim'in hayyen ve meyyiren ahz ve i'dâmı hususu sen ki vezîr-i müşârun ileyhsin taraf-ı şâhânemden bil-istiklâl uhde-i liyâkına ihâle ve tefvîz ve sen ki Teke Alâiye Sancağı Mutasarrıfı Destûr Vezirim Zeynelâbidin Paşa iclâlehû ve Menteşe Sancağı Mutasarrıfı İbrâhim Paşa dâmet meâliyahü ve sâir kazâlar vücûh ve müteayyinâtı memur ve tayin kılınmış ve şakiyy-i merkûmun alâ eyyi hâl üzerine varılub avn-ı Hak'la bir an akdem ahz ve i'dâmı ve memleket-i pâdişâhânemin zabtını ne derecelerde akdem-i âmâl ve ahass-ı metâlib-i dâverânem olduğu bu âna dek bid-defeât sudûr iden evâmîr-i aliyyem mefâhiminde ma'lûmun olub bu maddeye memuriyetin bir seneyi tecâvüz idüb bu sene-i mübâreke de tedârükât-ı kaviyye ile icrâ-yı memuriyete kıyâm olunmuş ve Menteşe Sancağı Mutasarrıfı mûmâ ileyh İbrahimm Paşa refâkiyle Kethüdân mîr-i mîrân-ı kirâmdan Derviş dâme ikbâlehûyü tarafından sevk ile boğazlar bilmuhâbere mûmâ ileyhimâ taraflarından zabt ve fesencid olmuş iken senin şimdiye kadar İstanozda ikâmetin bir nev'i mülâhaza tahtında olamayarak ifâte-i vakti ve ta'tîl-i maslahatı müeddi olmakta olduğu zâhir ve senin ileri Antalya Kal'ası üzerine hareketin takrîrinden zabt olunan boğazlar veranda kalub pork takımının boğazların zabtı vesvesesi seni tahdîs eylediği sûrette maiyyetinde olan sunûf-ı askeriyeden boğazlara mikdâr-ı kifâye asker ve muâfız tayiniyle ol taraftan hareket ve Antalya Kalesi üzerine varub hasr ve tazyîk ile icrâ-yı me'mûriyete ve tenfiz-i irâde-i mülûkâneme ikdâm ve sa'y mâlâ kelâm eylemek icab-ı dikkat ve maslahattan olduğu bedîhî ve bâhir olub şöyle ki işbu Teke maslahatı nezd-i şâhânemde gâyetü'l-gâye ehemmi-i mehâmdan ve maslhatın temâm keremiyle toplanacağı vakit olmakla memurlar şitâ duhûl etmeksizin şu aralık maslahatı nebremenin çaresine baksınlar yoksakış gelir ise feryada başlayub ber takrîb halâs oluruz memülünde olmasınlar. Kış gelse ve her ne kadar metâibi mûcib olsa dahi memurlardan hiç birinin avdetine ruhsat vermeyüb Allâh'ın avn ve inâyetiyle ben bu maslahatı boşlayub ferağat eylemem sora çecekleri meşâkkı kendileri mülâhaza eylesinler. Memurlar bu vechile kat'iyen tahrîr idüb Tatarlar ile acâline irsâl oluna deyu bu defa hatt-ı hümayun şevket-makrûnum sahîfe pîrâ-yı sudûr olub maâzellâhü Teâlâ işbu Teke maddesi bu günlerde ber vefk-ı dilhavâda bitmeyüb sene-i âtiyeye kâtia lâim gelür ise vehâmeti tarafına râci' olacağını şimdiden mülâhaza ve irâde-i kâtia-i pâdişâhânem gereği gibi temin ve mutâlâa-i birle ana göre davranub Boğazlara lüzumu mikdarı asker tayiniyle emr-i

muhâfazasını istihsâl ve memur ile rûsûm-ı ittifâk ve ittihâda sa'yı behme hâl iderek ve kat'â ifâte-i vakti tecvîz etmeyerek vusûl-i emr-i şerîfimde alâ eyyi hâl kalkub Antalya Kal'asının hasr ve tazyîkiyle ne vecihle olur ise olsun mevsim-i şitâ duhûl etmeksizin bâği-i merkûmun ahz ve i'dâmına ve memleket-i pâdişâhânemin zabtıyla irâde-i pâdişâhânemi icrâya ve senden memûl ve muntazar-ı şâhânem olan şecâat ve gayret levâzımını izhâra ve nezd-i şâhânemin makbûlü'l-hademe olmağa şedd-i nisâk-ı gayret eylemen fermânım olmağın memuriyetini tekid ve seni îkâzan rikâb-ı hümâyunumdan işbu emr-i şerîfim ısdâr ve ber vech-i ta'cîl [boşluk] Tatar ile irsâl olunmuşdur. İmdi hîn-i hareketinde Boğazlar verâda kalub pork takımının boğazların zabtı mülâhazası şimdiye kadar İstanor'da tevekkuf ve ârâmını îcâb etmiş olduğu sûrette mevcûd-ı maiyyetin olan asâkirden boğazlara muhâfaza ta'yîniyle bihude ol tarafda tevekkuf ve tehirlenmeyerek işbu emr-i şerîfimtaraflına vâsıl olduğu gibi ba-eyyi vechi kân olduğun mahalden hareket ve Alâiye ve Menteşe Sancakları mutasarrıfları ve me'mûrîn-i sâire ile bil-ittifâk Antalya Kal'ası üzerine varub hasr ve tazyîk ile kış gelmeden evvel bâ avn-i Bârî bûrîş ve sâir her ne vechile ve ne tarîk ile olur ise hemân şu günlerde şakiyy-i merkûmun ahz ve i'dâmına ve kal'a-i merkûmenîn aptıyla irâde-i seniyyemin tenfiz ve icrâsına kâffe-i makdûrunu sarf eylemen irâde-i câzime-i mülûkânem muktezâsından olduğu ve memurlardan ve sunûf-ı askeriyeye kullarından bubâbda sa'y ve sadâkat iderek (...) zuhûr iderek gayret ve sadâkatleri nezd-i şâhânemde ferâmuş bulunmayub mazhar-ı mükâfât olacaklarını cümlesine i'lân ve işâat iderek icrâ-yı me'mûriyete kemâliyle sa'y ve gayret eylemek hasran ve kasden senden matlûb-ı hümâyunum idiği ve inşâallâhü Teâlâ mevsim-i şirâ gelmeksizin hıtâm-ı maslahata muvaffak olduğun halde hakkında nizâd-ı teveccühân-ı şâhânemi müstelzim olarak mazhar-ı iltifât-ı mülûkânem olacağın misillü ve emr-i ehemde batîâne hareket ve tekâsül vukûuyla maâzallâhü Teâlâ maslahat seney-i âtiyeye kalmak lazım gelür ise hakkında mûcib-i vehâmet ve nedâmet olacağı ve mevcûd-ı maiyyetin olan memurların cümlesini bu defa tekid ve isti'câli havi başka başka evâmîr-i şerîfem ısdâr olunduğundan mâadâ seninle bil-muhâbere hasr ve tazyîka ikdâm eylemesi Kapudân-ı Deryâ Destûr Vezirim Hüsrev Mehmed Paşa iclâlehûye dahi bâ emr-i âlî tekid ve iş'âr kılındığı malumun oldukda işbu emr ve irâde-i şâhânemi gereği gibi mutâlaa ile ana göre davranub bir an evvel icrâ-yı memuriyete ikdâm ve müsâraat ve tekid-i hizmet ile tahsîl-i rızâ-yı şâhâneme dikkat ve hılâfindan be-gâyet tehâşe ve mücânebet eylemen bâbında.

Fi Evâsıt Şaban Sene 1228

Sayfa 114/Hüküm 250:

Paşayı müma ileh seman-ı askeri –halkıyla hareket Ramazan-ı Şerif'in 16.günü Antalya'da müma ileyh Ali Paşa'ya müdafî olduğu natık tahrirat bab ferman ali şerh verildi.

Fi Evail Zilkade Sene 28

Alâiye Sancağı Mutasarrıfı olub Teke üzerine memur Vezirim Zeynelâbidin Paşa İclâlehûye Hüküm ki

Sen ki vezîr-i müşârun ileyhsin Karaman Vâlisi ve ber vech-i muhassallık ilhâkan Teke Sancağı mutasarrıfı Vezirim Hacı Ali Paşa iclâlehû ile bil-maiyye ahz ve i'dâmına memur olduğun Tekeli oğlu İbrâhim'in şimdiye kadar memurlar ile bil-ittifâk üzerine varılub tekmîl kârî haberine an be-an tergî ve intizâr-ı mülûkânem derkâr olub el-hâletü hâzihî eyyâm-ı sayf güzâr ve mevsim-i şitâ takrîb etmekte olduğu bedîdâr olduğu ve bâğî merkûm havene-i sâireye makîs olmayub ne vechile olur ise olub bir an akdem ve bir dakîka mukaddem hayyen ve meyyiten ahz ve i'dâmı irâde-i kâtia-i hümâyunum muktezâsından idiği şimdiye kadar sâdır olan evâmir-i aliyyem müfâdından cümle memurlar indinde malum ve âşikâr ve boğazlar dahi beru taraftan zapt ve mütehayyiz olunmuş iken ileri Antalya kal'ası üzerine varılmayub bu hususun bu âna dek böyle uzaması mücerred memurların icrâ-yı me'mûriyet ve tenfîz-i irâde-i şâhânemde batîâne hareketlerinden neş'et etmiş olduğunda şüphe olmayub maa hâzâ işbu Teke maslahatı nezd-i şâhânemde gâyetü'l-gâye ehemmi-i mehâmdan ve maslahatın temâm keremiyle tutulacağı vakte olmakla memurlar şitâ duhûl etmeksizin maslahatı bezminin çaresine baksınlar. Yoksa kış gelür ise feryada başlayub ber takrîb halâs oluruz memülünde olmasunlar. Kış gelse ve her ne kadar metâbi mûcib olsa dahi memurlardan hiçbirinin avdetine ruhsat vermeyüb Allâh'ın avn ve inâyetiyle ben bu maslahatı boşlayub ferâğat eylemem sonra çekecekleri meşâkkı kendileri mülâhaza eylesünler. Memurlara bu vechile kat'iyyen tahrîr idüb Tatarlar ile acâleten irsâl oluna deyu bu defa hatt-ı hümâyun mehâbet makrûn-ı şâhânem şerefyafta sudûr olduğuna binâen boğazlara lüzûmu mikdarı asker tayiniyle ba-eyyi vechin kân harekete ve Antalya Kal'asının berren hasr ve tazyîkiyle irâde-i seniyyemi icrâya dikkat eylemesi hususu Karaman Vâlisi müşârun ileyhe ve bahran hasr ve tazyîk ile hâin-i merkûmun ele getirilmesine mübâderet etmek üzere Kapudan-ı Deryâ Destûr Vezirim Hüsrev Mehmed Paşa iclâlehûye bu defa başka başka evâmir-i aliyyemle tenbîh ve tekid olunmuş ve bu Teke maslahatı hıtâm bulmadıkça memurlardan hiç birinin avdetine ruhsat verilmeyeceği sâir

memurlara dahi bâ evâmir-i aliyye beyan ve iş'âr kılınmış olmakla göreyim seni işbu emr-i şerîfim tarafına vâsıl olduğu gibi dâmen-i gayreti meyân-ı hamîyyete bend ve Karaman vâlisi müşârun ileyh vesâir memurlar ile merâsim-i ittifâk ve yekcihete riâyet ve müşârun ileyhın ra'yi ve irâdesine muvâfakat iderek ve emr ve irâde-i şâhâneme sür'at-ı imtisâl ile ibrâz-ı husn-i hizmet ve sadâkat idenlerin sa'y ve ikdâmları nezd-i mekârim-ferd-i tâcidârânemize ferâmuş olmayub ve şanlarına ve sebkât eden sadâkatlerine göre mükâfâtını müşâhede edeceklerini ve hılâfı harekette bulunan kimler ise mübtelâ-yı vehâmet olacaklarını bilerek kış gelmeksizin bâğî merkûmun üzerine varub bâ avn-i ve inâyet-i Bârî hayyen ve meyyiten ahz ve i'dâmı ve kal'anın zabtı hususuna bil-ittifâk dâmen-i dermeyân-ı gayret eylemen fermânım olmakla tekid-i memuriyetini şâmiş işbu emr-i âlişân ısdâr ve ber vech-i ta'cîl [boşluk] Tatar ile irsâl olunmuşdur. İmdi bu Teke maslahatı resîde-i hitâm olmaksızın memuriyetten hiç birinin bir vesile ile avdetine ruhsat verilmeyeceğini ve bu gâile maâzallâhü Teâlâ sene-i âtiyeye kalmak lazım gelir ise memurların kusur ve rehâvetlerine haml ile haklarında vahîm olacağı ve gayret ve sadâkatleri zuhûr iden müteayyinân ve sunuf-ı askeriyyenin sa'y ve sadâkatleri ferâmuş olunmayub nâil-i mükâfât olacakları vel-hâsıl şakiyy-i merkûm ne vechile ve ne tarîk ile olur ise olsun şu günlerde hayyen ve meyyiten ele getirilmesi cümle memurlardan hşaran ve kasran matlûb-ı şâhânem idiği ma'lûmun oldukda ana göre davranub müşârun ileyhın ra'yi ve irâdesine muvâfakat vesâir memurlar ile ittifâk ve ittihâda riâyet iderek vusûl-i emr-i şerîfemde berren ve Antalya kal'ası üzerine varub bâ avn-i Bârî şakiy-yi merkûmun ele getirilmesine irâde-i şâhânemin tenfîz ve icrâsına nezd-i şâhânemde makbûlü'l-hidme olarak nâil-i mükâfât ve mazhar-ı teveccühât-ı pâdişâhânem olmakla kemâliyle ikdâm ve dikkat ve iğmâz ve betâet ve zühûl ve gaflet vukûuyla mübtelâ-yı vehâmet olmakdan be-gâyet hazer ve mücânebet eylemen babında.

Fi Evâil Şaban Sene 1228

Sayfa 115/Hüküm 251:

Bir Sûreti:

Rumeli Beylerbeğliği pâyesiyle ber vech-i muhassallık Menteşe Sancağı Mutasarrıfı İbrahm Paşa dâmet meâliyehû. Aslı gibi

Sayfa 115/Hüküm 251:

Bir Sûreti:

Karaman vâlisi maiyyetinde Tekeli oğlu üzerine memur olan kazâlar vücûh ve a'yânları ve bil-cümle asâkir sergerdeleri zîde mecdühüme. Aslı tatbîken iktizâsına göre

Sayfa 116/Hüküm 252:

Bilfiil Deryâ Kapudanı Vezirim Hüsrev Paşa İclâlehûye Hüküm ki

Sen ki vezîr-i müşârun ileyhsin bu defa tarafından vârid tahrîrâtında Menteşe Sancağı Mutasarrıfı İbrâhim Paşa dâmet meâliyhû ile Karaman vâlisi kethüdâsı Dervîş dâme ikbâlehû Antalya Kal'ası muhâsarası içün hareket ve boğazları bil-muhâbere zapt ve teshîr ile ilerilere geldiklerini ve Antalya sevâhili liman olduğundan ve şiddetli hava zuhur eylediğinden Donanmâ-yı Hümâyunumun ol tarafda bâzine mebâliğine ve mevsimin güzêrânına binâen donanmâ-yı hümâyunumun bundan sonra ol tarafda müksü muhâderâtta sâlim olmadığı beyân-ı birle donanmâ-yı hümâyunumla avdetine izin ve ruhsat-ı seniyyem irzân kılınmasa eğerçi derc ve iş'âr olunmuş olub ancak işbu Teke maslahatı henüz hıtâm pezîr olmayub böyle duru iken her ne kadar metâibi mûcib olsa dahi Allâh'ın avn ve inâyetiyle maslahat husûle gelüb emr ve irâde-i seniyyem icrâ olunmadıkça senin ve memurlardan hiç birinin avdetine ruhsat vermek hususu nezd-i hümâyunumda bir vecihle tecvîz olunur mevâddan olmayub Karaman vâlisi müşârun ileyh Ali Paşa'nın bu âna dek İstakozda ikâmeti bir mülâhaza tahtında olmayarak mücerred ifâte-i vakit ve maslahatı mûcib olmakla eğer kendisinin ileri hareketine boğazlar verâda kalub pork takımından boğazların zabtı vesvesesi derkâr ise maiyyetinde olan sunûf-ı askeriyyeden boğazlara lüzûmu mikdar asker tayiniyle alâ eyyi hâl kendüsü kalkıp berren Antalya üzerine harekete dâim ve senin dahi el-hâletü hâzihî maiyyetinde sekiz kıt'a-i kebîr ve on üç kıt'a-i sağîr cem'an yirmi bir kıt'a sūfūn-i donanmayı hümâyunum mevcûd olub büyük sefineler müddet-i muhâsarada Antalya kal'asına yanaşamayub top menzilinde alçak sularda olda iderek ibrâz-ı kuvvete bir zerîa olduğu vâsıl-i nîş gören ve kal'aya îsâl-i rihle ve hasâr ilyân ve furût ve şâpuyeler olmak hasebiyle kıt'a-yı kebîr sefâinin tersâne-i âmirem tarafına isrâllerile İnce donanama tabir olunur on üç kıt'a kurût ve şâpuyeler ile senin ol tarafta müks ve tevkîfin teshîl-i maslahatı mûcib olacağı ve mevcûd-ı maiyyetin olan şâpuyelerden vehn-i sârî olmuşları var ise tersâne-i âmirem tarafından dört kıt'a şâpuye dahi techîz ve ihrâkı müyesser olacağına binâen mühimmât iktizâ eder ise Rodos'tan nakil olunmak yahud kifâyet idecek mikdarı mühimmât avdet idecek kebîr sefinlerden ihrâc ve maiyyetinde kalacak sefâine celb veyahud civar olan bir münasib mahale ihrâc ile kurumu mâfâtında andan talep kılınmak el-hâsıl sefinelerin iâd-ı külliyesin İnce

Donanma ile kalmak ve kendin için bir ... dahi cisyân ise ol vechile hareket eder ise bahren emr-i muhâsaranın kemâ kân icrâ olunması için maslahatdan olmak hasebiyle keyfiyet rikâb-ı zilliyetmeâb tâcidârâneme arz ve telhîs olundukda memurların mecmûa-i tekid-i memuriyetlerini havi başka başka evâmir ve tarafından tahrîrat yazısun maslahatın temâm-ı kermestle tutulacağı mâfet olmakla şu aralık Kaptan Paşanın avdetine tecvîz olunamaz ancak donanmayı hümâyun sefinelerinin ol tarafta tevkîfi yahud bu tarafa irsâl olunması müşârun ileyhine ra'yine ihrâ olunsun şitâ duhûl etmeksizin maslahatı bezminin çaresine baksunlae. Yoksa kış gelür ise feryada başlayub ber takrîb halas oluruz memülünde olmasınlar. Kış gelse dahi be bu maslahatı boşlayub ferâgat eylemem. Çekecekleri meşâkkî kendüleri mülâhaza eylesünler. Bu vechile kat'iyen tahrîr idüb Tatarlar ile acâleten irsâl oluna deyu hatt-ı hümâyun şevket-makrûn-ı şâhânem şerefrîz sudûr olmaktan nâşi maiyyetinde olan sunûf-ı askeriyeden boğazlara asker tayiniyle alâ eyyi hâl kalkub berren Antalya kalasının hasr ve tazyîkiyla bir kadem akdem bâği merkumun hayyen ve meyyiten ele getirilmesine dikkat ve bu babda kusûr ve rehâvet vukûuyla maslahatın sene-i âtiyeye kalması lazım gelir ise hakkında vahîm olacağı bu defa Karaman vâlisi müşârun ileyh Ali Paşa'ya mahsus emr-i şerîfim ısdârıyla tesbit ve tekid olunmuş ve müşârun ileyh ile bil-ittifâk irâde-i seniyyemi icrâya dikkat eylemeleri Alâiye ve Menteşe Sancakları mutasrîflarına ve müşârun ileyh maiyyetinde bulunan sâir me'mûrlara bâ evâmir-i aliyye tenbîh kılınmış olmakla sen dahi şeref-rîz sudûr olan hatt-ı hümâyun şevket-makrûn mücebince amel ve harekete bahran kal'anın hase ve tazyîkiyla tekmîl-i emr ve me'mûriye bezl-i cell-i müknet eylemen fermânım olmağın mahsûsan rikâb-ı hümâyunumdan işbu emr-i şerîfim ısdâr ve ber vech-i ta'cîl [boşluk] ile irsâl olunmuşdur. İmdi İşbu Teke maslahatı resîde-i hitâm olmaksızın memurlardan hiç birinin avdetine ruhsat verilmeyeceği ve mevsim-i şitâ duhûl etmeksizin ne vechile olursa olsun bir an akdem ve bir dakika mukaddem bâği-i merkûmun ahz ve i'dâmı matlûb-ı hümâyunum idiği ve bâlâda tafsîl ve beyan olunduğu vechile donanmayı hümâyunumdan sağır sefinlerin maiyyetinde tevkîfleriyle kebîr sefinlerin ol taraftan olan limanlarda tevkîfi veyahud bu tarafa gönderilmeleri şıkları ra'yine havâle olmuş olduğu ma'lûmun oldukda zikrolunan şıklardan hangisi vakit ve maslahata cesbân ise ol vechile icrâsına ve seleki kân sağır donanmayı hümâyunum sefineleriile Antalya sevâhilinde ikâmet vemüşârun ileyh Ali Paşa ile rusûm-ı muhâbere ve mükâtebeye riâyet iderek bâ avn-i Bârî Antalya Kal'asının cânib-i bahrîsi tarafından hasr ve tazyîk olunarak şu günlerdehâin-i merkûmun hayyen ve meyyiten ahz ve Kerfes kal'asının zabtı hususuna ve senden

me'mûl ve muntazar-ı şâhânem olan gayret ve sadâkat levâzımını ibrâzve ızhârile istihsâl-i teveccühât-ı şâhâneme dikkat ve hılâfından mücânebet eylemen bâbında.

Fi Evâhir Şabân Sene 1228

Sayfa 117/Hüküm 254:

Koca İli ve Hüdâvendigâr Sancakları Mutasarrıfı Hacı Aziz Ahmed Paşa İclâlehûye Hüküm ki

Yenişehir Bursa'da a'yânlık dâyesinde olan Sarıca oğlu Osman nâm şakiy on seneden ziyâde kazâ-i mezbûru teğallüben zapt ve ahâli ve fukarâsını esir gibi istihdâm ve maktûl Kalyoncu'ya istizan ile istinâd ile nice nice hâneler harab ve katl-i nüfûs ve hetk-i urûz ve gasb-ı emvâl hususunda nice teaddî ve fesâdı cümle indinde zâhir ve vücud-ı habâis-i âlûdunun rû-yı arzdan izâlesi şer'an ve kanune sâce-i vücûbiyet iken merkûm Osman bundan mukaddem Kalyoncu ve Es'ad i'dâmlarında sen ki vezîr-i gayret-simât müşârun ileyhsin maiyyetinde bulunmuş olduğundan cerâim-i güzeştesinin afvıyla fîmâ ba'd sâir muhtarlar misilli ırz ve edebiyle Yenişehir'de ikâmet verizâ-yı şâhânem üzere fermân-ı birlik merâsimini icrâ ve tekâlîf-ivârıdeyi edâ etmek ve eşkiyâ zümresini tasahhub etmeyüb tarafından vâki' olan emr ve irâde-i devlet-i aliyyme itâat ve kazâsında kâin ahâlîve reâyâyâ ziyâde selyân kozılı itmemek üzere kase billâh iderek ahd ve misak etmiş iken bir seneden beri hılâf-ı rızâ hareketten ber müceb-i taahhüd ferâgat eylemesi vesâir muhtarlar misilli ırz ve edebiyle mukayyed olması içün nush teyidi şâmil defâatlü tahrîr ve tenbîh olunmuş ise de zamîrinde merkûz olan habâis ve hıyânet ve rezmesince civarında olan Bilecik kazâsının karyelerine ilkâ-yı fesâd ve (...) ve gerek kazâları muhtarları hakkında mûcib-i ihtilâl oldu. Nice kelimalar tazyîkiyle fukarâ ve reâyâsını ve muhtarlarını bîhuzûr eylediğinden mâadâ maktûl Kalyoncu i'dâmından sonra haklarında fermân-ı kazâ-cereyân sudûr iden İdeönü'lü Voyvdda-i sâbık Öküz oğlu nâm hâini ve mukaddem maktûl Osman gibi şakiyy-i istishâb ve ve ruzûn ketm ve ihtifâ ve tarafından kendiye tahrîr olduğuna haberim yoktur deyu durûğ âmiz kelmalar ile imrâr-ı vakit ve bir tarftan şakiy-yi merkûmlara ra'yi vasâyât verilmesini ibrâm eyledikçe adem-i kabûl ile kat'î cevap verilmeyüb nihâyet merkûm mülakkab Osman tertîb-i cezâ olunub gâilesi suhûletle ber taraf olundukda hılâf-ı rızâ-yı şâhânem Öküz oğlu nâm şekâvet başıyı Edirne'ye irsâl ve afv ıtlâkıyla İdeönü'nde ikâmeti hususu tahsîle ikdâm eyledikden başka kazâ-i mezbûrun ahâli ve reâyâ fukarâsına günâ gün cevri ve ezâ ve tahammüllerinden on kat ziyade salyan gozlu idüb bir vecihle ıslâh-ı nefis olur ve sözünde durur mekûleden olmadığı ve fırsat bulur ise

Bilecek ve civârında olan kazâları zapt ile harâb ve perişan ideceğini civarında bulunan muhtarlar ve ahâlinin cümlesi haber verdikleri ve verilen ra'y-ivâridînin hılâfında olduğunu ifâde eyledikleri bu defa tarafından derbârı şevketkarârıma vârid olan tahrîrâtında derc ve iş'âr olunub şakiyy-i merkûmun üzerine varılarak tertîb-i cezasıyla yed-i tağlîbinde olan Yenişehir ahâli ve fukarâsını (...) olduğu tahlîsa ikdâm eylemek üzere me'mûrînin ve Hüdâvendigâr sancağında muhtarları maiyyetine tayin kılınmak hususuna irâde-i seniyye-i şâhânem taalluk isüb ol bâb hatt-ı hümâyûn mehâbet-makrûn-ı mülûkânem celâletrîz sudûr olmakla hakkında derkâr olan i'timâd ve husn-i teveccüh ve i'timâd-ı mülûkânem muktezâsı ve evvel ve âhir tarafına verilen istiklâl ve ruhsat-ı şâhânem iktizâsı olan amel ve hareket ve Hüdâvendigâr sancağında vâki' kazâlar a'yân ve muhtarları maiyyetinde bulunmak üzere me'mûriyetlerini hâvî diğer sâdır olan emr-i şerîfim mücebince tarafından buyrulduklar tahrîriyle cümlesini maiyyetine celb-i birle meftûr olduğun rüşd ve ra'yla ve mühimm-i senâsı ve hamiyet ve (...) bu bâbda tedâbîr-i sadîka ve ârâ-yı fâikayı icrâ iderek şakiyy-i merkûmun üzerine varub bi-avn-i Bârî ahz ve i'dâmıyla ser-imaktûunu Dersaâdetim'e irsâle müsâraat eylemen fermânım olmağın memuriyetini hâvî mahfiyyen rikâb-ı hümâyûnumdan işbu emr-i şerîfim ısdâr ve memhûran [boşluk] ile irsâ olunmuştur. İmdi sen vüzerâ-yı ızâmın gayûr ve dindâr ve mesbûku'l-hademe hamiyetşîârlarından olub hakkında husn-i teveccühât-ı mekârim-i izzîyyât-ı pâdişâhânem ber kemâl ve maiyyetine memurlar ve dâhil-i hükûmetinde bulunanlar haklarında şükûr ve şikâyetin nezd-i hümâyûnum meâsir ve müessir idiği ve bi-avnillâhi Teâlâ şakiy-yi merkûmun ahz ve i'dâmıyla yed-i teğallübünde olan ahâli ve reâyânın tahlîsı hasran ve kasran senden matlûb-ı mülûkânem olduğu ve emr ve ra'yine mütâbaat ve seninle beraber bu babta hüsn-i hizmet ve gayret edenlerin hizmet ve sa'y ve sadâkaları bir vakitte ferâmuş olunmayub mazhar-ı mükâfât olacakları ve şakiy-yi merkûma taraftarlık dâyesinde olanlar olur ise ol mekûleler dahi sû-i a'mâlleri mücâzatını müşâhede edecekleri ma'lûmun oldukda ber vech-i meşrûh şakiy-yi merkûmun ahz ve i'dâmıyla şer ve mazarratından vedîatullâh olan fukarâ ve raiyyeti tahlîsa ve hakkında derkâr olan hüsn-i müteveccih-i şâhânemi te'yîd ve tasdîke bezl-i cidd-i müknet eylemen babında. Evâil-i Şa'bân Sene 28.

Sayfa 118/Hüküm 255:

Bir sûreti:

Hüdâvendigâr Sancağı'nda vâki kazâların ve a'yân ve muhtarları zîde mecdühüm [boşluk] aslında olduğu vechile müşârun ileyhî sûret-i me'mûriyeti ve bast ve hikâye

olunarak vusûl-i emr-i şerîfimde cümlesi hareket ve müşârun ileyhin buyruldu ve tahrîri üzere maiyyetine varub emr ve ra'yine mütâbaat iderek şakiy-yi merkûmun ahz ve i'dâmı hususunda sâdikâe ve gayûrâne ibrâz-ı husn-i hizmet eylemeleri ve vasâyâsı te'kid olunarak iktizâsına göre müşârun ileyhin inhâsı tayy olunarak

Sayfa 118/Hüküm 256:

Bir sûreti:

Kocaeli Sancağı'nda vâki' kazâların ve a'yân ve muhtarları zîde mecdühüm [boşluk] asılda olduğu vechile müşârun ileyhin sûret-i me'mûriyeti ve bast ve hikâye olunarak vusûl-i emr-i şerîfimde cümlesi hareket ve müşârun ileyhin buyruldu ve tahrîri üzere maiyyetine varub emr ve ra'yine mütâbaat iderek şakiy-yi merkûmun ahz ve i'dâmı hususunda sâdikâe ve gayûrâne ibrâz-ı husn-i hizmet eylemeleri ve vasâyâsı te'kid olunarak iktizâsına göre müşârun ileyhin inhâsı terk olunarak kezâlik Hüdâvendigâr sancağında vâki.

Fi Evâsıt Şaban 28

Sayfa 119/Hüküm 257:

Bolu ve Viranşehir Mutasarrıfı Abbas Paşa İclâlehûye ve Livâeyn-i Mezbûreteynde vâki' Kazâların Kuzât ve Nüvvâb ve A'yân ve Zâbitân ve Vücûh-ı Ahâlî zîde Kadrühüme Hüküm ki

Yenişehir Bursa'da a'yanlık dâyesinde olan Sarıca oğlu Osman nâm şaki on seneden ziyâde kazâ-i mezbûru teğallüben zapt ve ahâlî ve fukarâsını esir gibi istihdâm ve maktûl Kalyoncu'ya istinâd ile nice nice hâneler harab ve katl-i nüfûs ve hetk-i a'râz ve gasb-ı emval hususunda bîhad teaddî ve fesâdı cümle indinde zâhir ve vücûd-ı habâset-i âlûdunun rûy-ı arzdan izâlesi şer'an ve kânunen derece-i vücûbda iken merkûm Osman bundan akdem Kalyoncu ve Es'ad i'dâmlarında hâlâ Kocaelive Hüdâvendigâr sancakları mutasarrıfı destur vezirim Hacı Aziz Ahmed Paşa iclâlehû maiyyetinde bulunmuş olduğundan cerâim-i güzêştesinin afvıyla fimâ ba'd sâir muhtarlar misilli ırz ve edebiyle Yenişehir'de ikâmet ve rızâ-yı şâhânem üzere fermân-ı birlik merâsimini icrâ ve tekâlîf-i vârideyi edâ etmek ve eşkıyâ zümresini tasahhub etmeyüb tarafından vâki' olan emr ve irâde-i devlet-i aliyyeme itâat ve kazâsında kâin ahâlîve reâyâyâ ziyâde selyân tevzi' itmemek üzere kasem billâh iderek ahd ve misak etmiş iken bir

seneden beri kendi hâlinde durmadığından hılâf-ı rızâ hareketten ferâgat eylemesi vesâir muhtarlar misilli ırz ve edebîyle mukayyed olması için nush teyidi şâmil defâatlü tahrîr ve tenbîh olunmuş ise de zamîrinde merkûz olan habâis ve hıyânet lâzımesince civarında olan Bilecik kazâsının kurrasına ilkâ-yı fesâd ve bazı kazâları muhtarları hakkında mûcib-i ihtilâl oldu. Nice kelimeler tefevvühüyle fukarâ ve reâyâsını ve muhtarlarını bîhuzûr eylediğinden mâadâ maktûl Kalyoncu i‘dâmından sonra haklarında fermân-ı fezâ cereyânım sudûr iden zulme ve eşkıyâ mekûlesini tasahhub ve himâye dâyesiyle ketm ve ihtifâ eylediğinden başka Yenişehir Bursa kazâsı ahâlî ve reâyâsına günâ gün cevri ve ezâ ve tahammüllerinden on kat ziyâde salyan tevzi‘ idüb bir vecihle ıslâh-ı nefis olur ve sözünde durur mekûlesinden olmadığı ve fırsat bulur ise ol havâlî kazâlarını zabt ile harap ve perişan edeceği inhâ ve ihbâr olunduğuna binâen merkûmun izâle-i vücûduyla dâfi-i şîrâr ve mazarratı hususuna irâde-i şâhânem mûtaallık olub ol bâbta şerefrî-i sudûr iden hatt-ı hümayun mehâbet-makrûnum ve celâdetrîz sudûr olan emr-i âlişânım mûcebince Kocaeli ve Hüdâvendigar sancakları mutasarrıfı müşârun ileyh Aziz Paşa merkûmun üzerine me‘mûr ve Kocaeli ve Hüdâvendigâr sancaklarında vâki‘ kazâlar a‘yân ve muhtârları dahi müşârun ileyh maiyyetine tayin kılınmış ise de şakiyyi merkûm sûtûde-i saltanat seniyyeme tâb... olamayacağını cezm ve teyakkun-ı birle bu günlerde ber takrîb firarlanmış idiği müşârun ileyh tarafından derbâr-ı saltanatıma tevârüd iden tahrîrâtından ma‘lûm-ı ilm-i âlem ârâ-yı pâdişâhânem olub şakiy-yi merkûm hangi mahalle ve her kimin yanına firarlanmış ise elbette ve elbette ahz ve i‘dâmı irâde-i câzime-i mülûkânem muktezâsından olub ol bâbta hatt-ı hümayun mehâbet-makrûn-ı cihandârânem şeref-rîz sudûr idüb şöyle ki şakiy-yi merkûm bana dahîl düştü şöyle böyle oldu fîmâ ba‘d hılâf-ı rızâ harekette bulunmayacağına zamân ve taahhüd ile ricâ ve şefâatede ileri olur ise merkûm hakkında hiç fûrûk-ı recâ ve şefâati nezd-i hümayunumda müsmir ve mu‘teber olmayub böyle hâine taraftarlık ve sahâbet edenler merkûm gibi eşkıyâdan addolunup ind-i mülûkânemde mağzûb olacakları muhakkak ve mukarrar ve hukûk-ı niam-ı şâhânemi yerine getirmeğe ve saltanat-ı seniyyem kulluğunu icrâya çalışanlar mağzûb-ı pâdişâhânem olan hâini tutub cezasını tertîb ile emr ve fermân-ı şâhânemi tenfize ikdâm eylemeleri musaddıka-i hizmetkârî ve istikâmetten olmakla sen ki vezîr-i müşârun ve kuzât ve nüvvâb ve sâir mûmâ ileyhimsiz senûh iden irâde-i câzime-i mülûkânemi bilüb şakiy-yi merkûm firârî tarafınızda ve zîr-i idârenizde olan mahallerden birine varmış ve tahlîs-ıcân ümidiyle kendüyü ihtifâ etmiş ise kat’â emân ve zaman vermeyüb bi-eyy-i vechin kân bulunduğu mahalde üzerine varılıb elbette ve elbette ahz ve tertîb-i cezâsıyla ser-i maktûunu

derbâr-ı saltanatıma ırsâl ve irâde-i şâhânemi icrâyâ ihtimâm ve dikkat eylemeniz fermânım olamğın tenbîhen ve mahsûsan işbu emr-i şerîfim ısdâr ve ber vech-i ta‘cîl [boşluk] ile ırsâl olunmuştur. İmdi şakiy-yi merkûm firârî tarafınızda ve havze-i hukûmetinizde vâki‘ hangi mahlle varmış ve her kimin yanına tahassun etmiş ise kat’â emân ve zaman vermeyüb hemân başını kesüb ser-i maktûunu Dersaâatime ırsâle ikdâm eylemeniz hasran ve kasran matlûb-ı hümayunum idiği ve maâzallâhü teâlâ işbu irâde-i şâhâneme muğâyir şakiy-yi merkûm ricâ ve şefâat ve ketm ve ihtifâ olunmak veyahud geldiği mahalde üzerine varılmayub mahall-i âhara firârına ruhsat verilmek lâzım gelir ise taraf-ı saltanat-ı seniyyemden bu husus taharrî ve tecessüs olunacağına binâen ol vakit bu hareket-i hasârat iden haklarında ne derecelerde vehâmet ve edâmet netîce vereceğini ve bu husus her tarafa evâmîr-i şerîfem neşriyle tenbîh olunmuş olduğu ma‘lûmunuz oldukda ber vech-i meşrûh amel ve hareket ve hılâfından be-gâyet hazer ve mücânebet eylemeniz babında.

Fi Evâil Şevvâl Sene 1228

Sayfa 119/Hüküm 258:

Bir sûreti:

Konya nâibiyle eyâlet-i Karaman’da vâki‘ kazâların hukkâmına ve mütesellim ve sâire. Aslı gibi.

Sayfa 119/Hüküm 259

Bir sûreti

Ankara sancağı mutasarrıfı vezirim Abdurrahman Paşa iclâlehüye ve Ankara nâibiyle livâ-i mezbûrda vâki‘ hukkâm ve sâire ber siyâk.

Sayfa 120/Hüküm 260:

Bir sûreti

Kastamonu Sancağı mutasarrıfı vezirim Salih Paşa iclâlehüye ve Kastamonu nâibiyle livâ-ı mezbûrun Hükkâmına vesâire

Sayfa 120/Hüküm 261:

Bir sûreti

Karahisâr-ı Sâhib Sancağı mutasarrıfı vezirim (boş) paşa iclâlehüye ve livâ-ı mezbûrda vâki‘ hükkâm vesâire

Sayfa 120/Hüküm 262:

Bir sûreti

Hamid Sancağı mutasarrıfı vezîrim el-hâc Mustafa paşa iclâlehüye ve livâ-ı mezbûrun hükkâmına vesâire ber-siyâk.

Sayfa 120/Hüküm 263:

Bir sûreti

Kapucı başlarından Saruhan Sancağı mütesellimi Kara Osman zâde el-hâc Hüseyin dâme mecdihüye ve livâ-ı mezbûrda vâki' kazâların hükkâmına ber siyâk

Sayfa 120/Hüküm 264:

Bir sûreti

Kapucı başlardan Aydın muhassılı Mehmed dâme mecdihüye ve Aydın Sancağında vâki' kazâların hükkâmına vesâire

Sayfa 120/Hüküm 265:

Bir sûreti

Kütahya nâibiyle Kütahya Sancağında vâki' kazâların hükkâmına ve Kütahya mütesellimine ve livâ-ı mezbûrda vâki' hükkâm vesâire

Sayfa 120/Hüküm 266:

Bir Sûreti

Nasûhzâde Nasûh zîde mecdehüye aslında olduğu gibi

Sayfa 120/Hüküm 267:

Bir sûreti

Seferihisâr ve Günyüzü nâibine ve a'yân vesâire ber-siyâk

Sayfa 120/Hüküm 268:

Bir sureti

Beypazarı nâibine ve a'yân vesâire

Sayfa 120/Hüküm 269:

Bir sûreti

Dergâh-ı muallâm kapucı başlarından İzmir voyvodası el-hâc Mehmed dâme mecdihüye ve İzmir nâibine ve a'yân ve zâbitân ve vücûh-ı ahâliye

Sayfa 120/Hüküm 270:

Bir sûreti

Uşâk nâibine ve voyvoda ve zâbitân ve vücûh-ı ahâliye kezâlik

Sayfa 120/Hüküm 271:

Bir sûreti

Kuşadası nâibine ve voyvoda vesâir zâbitân ber-siyâk

Sayfa 120/Hüküm 272:

Bir sûreti

Kapucı bâşılardan Bahr-i sefid boğazı muhâfızı Seyyid Hüseyin dâme mecdihüye bertakrib kayığa süvara tebdil-i hey'et ile firâr dâ'iyyesinde olur ise ahz ve cezâsını tertib eylemesi için iktizâsına göre

Sayfa 121/Hüküm 273:

Şile nâibiyle Şile Serdârı Hüseyin zîde Mecdihüye Hüküm ki

Yenişehir-i Brusa kazâsı a'yânı Sarıcaoğlu Osman nâm hâin nîce müddetden berü kendü hâlinde olmayub hilâf-ı şer'iat gadr ve mugâyir-i rızâ ve vediatullah olan fukarâyı ra'iiyete envâ'-i mezâlim ve ta'addiyât ile harekât-ı bâğyâneye (...)alınmış ve her ne takdir kendüye nush u pend olunmuş ise de bir vechile terbiye ve ıslâh kabûl etmemiş olduğuna binâen merkûmun izâle-i vücûduyla def'-i şürûr ve mazarratı husûsuna irâde-i şâhânem müte'allik olub ol-bâbda sudûr iden hatt-ı hümâyûn mehâbet-makrûnumla sâdır olan fermân-ı kazâ-cereyânım mücebince Kocaili ve Hüdavendigâr sancakları mutasarrıfı düstûr-ı vezîrim el-hâc Ahmed Azîz Paşa iclâlehüye şaki-i merkûmun üzerine me'mûr kılınmış ve şaki-i merkûm sûtûn-ı saltanat-ı seniyyeme tâb-aver tahammül olamayacağını cezm ü şakîk birle ber takrîb firâr etmiş idüğü müşârunileyh tarafından bâ-tahrîrât ve vezîr-i saltanatıma inhâ ve ihbâr olunub şaki-i merkûm kangı mahale ve her kimin yanına firâr etmiş ise elbette ve elbette ahz u i'dâmı bâbında taraf-ı evâmir-i şerîfem neşr ve ırsâl olmuş ise de şaki-i merkûmun firâren Dilbaşına gelüb Karamürsel'in üst tarafından Güzarlık nâm mahalden üzeri tenteli dört çift bir kayığa süvâren Şile'ye gitmiş olduğu bu def'a müşârunileyh Aziz Paşa'nın der-

sa'âdetime avdet iden tatarlarından Timur tatarları li-aynihi müşâhede idüb hattâ şakî-i merkûm Şile'den yigirmi beş kîseye bir kayık iştirâsıyla firâr itmek dâ'iyyesinde idüğini dahi istihbâr itmiş olduğu takrîr ve ifâdesinden ma'lûm-ı hümâyûnum olub şakî-i merkûmun bir vakitte afvı muhâl olduğundan beherhâl ahz u i'dâmı irâde-i mücâze-i mülûkânem muktezâsından olduğu hakkında hiç ferdin ricâ ve şefâati nezd-i hümâyûnumda müsmir ve mu'teber olmayub böyle hâine tarafdârlık ve ketm ü ihfâ ve firârına irâet-i ruhsat ile sahâbet idenler merkûm gibi eşkiyâdan add olunarak izz-i mülûkânemde mağdûb olacakları muhakkak ve mukarrer ve hukûk-ı ehemmi-i şâhânemi yerine getürmeğe ve saltanat-ı seniyyem kulluğunu icrâya çalışanlar mağdûb-ı pâdişâhânem olan hâini tutub cezâsını tertîb-i emr-i fermân-ı şâhânemi tenfize ikdâm eylemeleri lâzıme-i hizmetgüzârı ve istikâmetden olduğu zâhirdir şöyle ki şakî-i merkûmun Şile(de) olduğuna kat'an şübhe olmamağla siz ki nâib ve serdâr-ı mûmâileyhimsiz vusûl-ı emr-i şerîfimde şakî-i merkûmu ele vermeyüb ketm ü ihfâ veyâhûd firârına ruhsat vermek ihtimâli olur ise vebâli boynunuza ol-vakt özr ü illet bir vechile kurb-ı ihfâ olmayub anın hakkında olunacak mu'âmele sizin hakkınızda icrâ olunacağını cezben ve yakinen bilüb ana göre amel ve hareket birle şakî-i merkûm yanınızda mıdır yohsa Şile ve havâlisinde bir mahalde ihtifâ mı etmişdir beher takdîr ahz ü tertîb cezâsıyla ser-i maktû'ını der-sa'âdetime irsâle ve icmâ-yı fermân-ı cihân-müsâ'ama ve tahsil-i rızâ-yı hümâyûnuma sa'y ü gayret eylemeniz fermânım olmağın mahsûsen işbu emr-i şerîfim ısdâr ve alâ cenâhu't-ta'cîl ile irsâl olunmuştur imdi size necât ve selâmet lâzım ise işbu emrim tarafınıza vardığı gibi şakî-i merkûme kat'an emân ve zamân vermeyüb hemân başını kesüb ser-i maktû'ını der-sa'âdetime irsâl eylemeniz hasren ve kasren sizden matlûb-ı hümâyûnum idüğü ve ma'azallahu te'âlâ işbu irâde-i şâhâneme mugâyî şakî-i merkûm ketm ü ihfâ veyâhûd firârına irâet-i ruhsat olunmak lâzım gelür ise taraf-ı saltanat-ı seniyyemden bu husûs taharri olunacağına binâen ol-vakt sizin için encât ve selâmet mümkün ve müyesser olamayub hakkınızdan geleceği muhakkak ve musahhah olduğu ma'lûmunuz oldukda ber vech-i meşrûh amel ve harekete ihtimâm ve dikkat ve hilâfından hazer ve mücânebet etmek bâbında

Fî Evâil Şevval Sene 228

Sayfa 122/Hüküm 274:

Erzurum Vâlisi ve Bi'l-istiklâl Şark Cânibi Seraskeri Sadr-ı Sâbık Vezîrim Ahmed Paşa İclâleye hüküm ki

Yenişehir Bursa'da A'yânlık dâiyesinde olan Sarıca oğlu Osman nam şâkî on seneden ziyâde kazâ-i mezbûr ta'kîben zabt ve ahâlî ve fukarâsını esîr gibi istihdâm ve maktûl Kalyoncuya istinâd ile nice nice hâneler harâb ve katl-i nüfûs ve gasb-ı emvâl husûsunda nice taaddî ve fesâdı cümle indinde zâhir ve mevcûd habâset âlûdunun ru-i arzdan izâlesi şer'an ve kanûnen derç vucûb iken merkûm Osman Bundan akdem Kalyoncu ve Esad i'lâmlarında hâlâ Kocaeli ve Hüdavendigâr sancakları mutasarrıfı düstûr vezîrim el-haç Aziz Ahmed Paşa iclâleye Mâiyyetinde bulunmuş olduğundan cerâim güzêştesinin afvıyla fî-mâba'd sâir muhtârlar misüllü ırz ve edebiyle Yenişehir'de ikâmet ve rızâ-yı Şâhânem üzere fermân merâsimini icrâ ve teklîf ve irâde-yi evvel eylemen ve eşkıyâ zümresini tesâhüb İtmeyüb vâki' olan Emr ve irâde-i devlet-i 'âliyyem'e itâat ve kazâsında kâin ahâl-i ve reâyâyâ ziyâde sâlyâne tevzî' itmemen üzere kase billâh İderek ahd ve mîsak itmişken bir seneden berü yine kendü hâlinde durmadığından hilâf-ı rızâ hareketden ferâgat itmiş ve sâir muhtârlar misillü Irz ve edebiyle mukayyed olunması içün nush-u bend-i şâmil def'atle tahrîr ve tenbîh olunmuş ise de zamîrinde merkûz ve mezkûr habâset ve hıyânet levâzimesince Civârında olan Bilecik kazâsının kurrâsına ittikâ fesâd ve bazı kazâlar muhtârları hakkında müceb ihtilâl olur nice kelâmlar tefevvühüyle fukarâ ve reâyâ-yı bî-huzur eylediğinden mâadâ maktûl Kalyoncu i'dâmından sonra haklarında fermân kazâ-i cerâim sudûr iden zulm ve eşkıyâ makûlesini tesâhüb ve himâye dâiyesiyle ketm ve ihfâ eylediklerinden başka Yenişehir Bursa kazâsı ahâl-i raiyesine gün gün cevr-ü ezâ ve mahâllerinden on kat ziyâde sâlyâne tevzî' idüb ber-vechle ıslâh-ı nefis olur ve sözünde durur makûleden olmadığı ve fırsat olur ise ol-havâliKazâlarını zabt ile harâb ve perîşân ideceği inhâ ve ihbâr olduğuna binâen merkûmun izâle vücûduyla def'-i şürûr ve müfredâtı Husûsuna irâde-i şâhânem taalluk olub ol-bâbda şeref-rîz sudûr iden hatt-ı hümâyûn muhâbbet-makrûnum ve celâdet-rîz sudûr olan emr-i âlîşânımın Mücebince müşârûn-ileyh Aziz Paşa merkûmun üzerine me'mûr ve Kocaeli ve Hüdavendigâr sancaklarında vâki' kazâ a'yân ve muhtârları müşârûn-ileyh mâiyyetine ta'yîn kılınmış ise de şâkî merkûm satvet saltanat-ı seniyyeme tâb-âver tahammül olamayacağı cezm ve şakîk bila bir takrîb firâr itmiş idüğü müşârûn-ileyh tarafından der-bâr-ı saltanata tevârüd iden tahrîratdan ma'lûm hümâyûnum olub şâkî merkûm kangı mahâle ve her kimin yanına firâr itmiş ise elbette ve elbette ahz ve i'lâmı irâde-i cezm-i mülûkânem muktezâsından olub ol-bâbda hatt-ı hümâyûn muhâbbet-makrûn şâhânem şeref-rîz-i sudûr idüb şöyleki şâkî merkûm buna dâhil ve dövüşdü şöyle böyle oldu fî-mâba'd hilâf-ı rızâ hareketde bulunmayacağı zamân ve taahhüd ile ricâ ve şefâat İder olur ise

merkûm hakkında hiç ferdin ricâ ve şefâatini nezd-i hümâyûnumda müsmir ve mu'temed olmayub böyle hane tarafdarlık ve himâyet idenler merkûm gibi zümre-i eşkiyâdan ad olunub arz mülûkânemde mağdûb olacakları ve âidat-ı derciyle şâkî merkûm her ne mahâle ve her kimlerin yanına firâr itmiş ise hemen başını kesüb ser-maktû'unu der-sa'âdetime irsâl eylemeleri taraf taraf neşir olunan evâmir ekîde şâhânemle cümleye tenbîh ve te'kîd olunmuş olub ancak şâkî merkûm hin firârında adamlarından dokuz nefer müsellemler on istishâb ve kendü civanlarına süvârî senki vezîr müşârûn-ileyhsin tarafına azîmet itmiş oldukları ve hatta şâkî merkûm esnâ-ı rahde Seydişehir caddesinde tesâdüf eylediği Tatar ve ol-havâlide Erzurum vâlisinin olduğu mahâle kangı mahâlden gidilir deyü Erzurum'un mesâfe ve kurbiyyetini suâl iderek tarafına vâride-i sür'at ve şitâbitmekde olduğu hâlel târikde kendüsüne müteallik iden mütevâtâtının ihbâr ve ifâdelerinden müstebân olub şâkî merkûm havane sâireye nâkil olmayub hâin ve tâğî makûlesinden ve îcâb lâzîme bir şâkî olmakdan nâşî afv ve ıtlâkı bir deftere tecvîz olur İdecekleri bâ-ıştibâh olmağla vusûl emr-i şerîfimde şâkî merkûm bi't-taharrî ihfâ ve eman ve zaman virilmeksizin eline ve dilini der' akab başını kesüb acelen ve süraten ser-maktû'unu der-sa'âdetime irsâl ve şâkî merkûmun yanında bulunan adamlarının keyfiyetleriyle isim ve şöhretlerini der-bâr şevket-karârıma tahrîr ve inhâya dikkat eylemek fermânım olmağın hassaten rikâb hümâyûnumdan işbu emr-i şerîfim ısdâr ve ber-vech-i tesâhüb ile irsâl olunmuşdur imdi sen has mühr-ü hümâyûnum olmuş ümera-i vüzerâ-i a'zamdan olub emr ve irâde-i şâhâneme tenfiz ve icrâyâ ikdâm cümleden ziyâde sana lâzîme-i dikkat ve icrâyâ sadâkat olmağla kimesnenin tesâhüb ve himâyesine kat'î ruhsât ve cevâz vermeyerek eline diline ahz idüb eman ve zaman virilmeksizin ve bir tarafa firârına cevâz göstermeksizin bâ-eyy-i vech-i kân tertîb cezâsıyla ser-maktû'unu muaccelen der-sa'âdetime irsâl ve yanında olan adamlarının dahi haps ve keyfiyetlerini tahrîre akdem ve mübaderet eylemek irâde-i kati cihândaranem muktezâsından idüğü ve şâkî merkûmun bir taraftan tesâhüb ve himâyesiyle ele virilmemek misüllü vaz' vukû'a gelmek ihtimâli olur ise vehâmeti müşâhede olunacağı ma'lûmun oldukça ber-vech-i meşrûh amel ve hareket ve hilâfından mücânebet eylemen bâbında

Fi Evâil Şevvâl Sene 228

Sayfa 123/Hüküm 276:

Bolu ve Viranşehir Sancakları Mutasarrıfı Vezîrim Abbas Paşa İclâleye Hüküm ki

Hakkında fermân kazâ-i cereyân iden Saruca oğlu Osman'ın firârına yine bulunduğu mahâlden ahz-u girift için senki vezîr müşârûn-ileyh sana vesâir iktizâ iden taraf taraf evâmir şerîfime İsdâr ve tesyâr olunmuş ve şâkî merkûm Bolu havâlisinde firâr eylediği tarafına haber itmiş ve verâsından adam ta'yîn kılınmış olduğundan merkûm ve on iki nefer avanesiyle iki nefer kengiri sancağında vâkî' Karaca ve Pirande(?) ahz-u girift itmiş oldukları mübeyyen bu def'a der-sa'âdetime vârid olan tahrîratın rikâb zilliyet-mab-ı şâhânem arz ve takdîmi olundukta manzûrum olmuştur El-hamdü lillâh devlet-i 'âlîyyemiz devlet-i muhammediye olmağla hilâfında onlar elbet cezâsını bulur Saruca oğlu Osman serîan i'lâm idüb ser-maktû'unu aceleten der-sa'âdetime irsâl ile diğer nefer oğulları vesâir avane ve etbâ'-ı yanlarına adamlar ref'-ikiyle bu tarafa hayyen irsâl eylemesi hâvî emr ve tahrîrat irâde şâkî merkûm hîn firârından beş altı yük altın vesâir zî-kıymet eşya beraber firâr eylediği tahkîk olmağla anların dahi bir hâlel zâyî' olmamak üzere buldurub tamamen irsâl eylemesi mezkûr tahrîr olunur deyü hatt-ı hümâyûn şevket-makrûn şâhânem şeref-rîz sudûr olmağla vusûl emr-i şerîfimde merkûm Saruca oğlu Osman'ın başını kesüb ser-maktû'unu ve iki nefer oğullarıyla vesâir avane ve etbâ'-ı yanlarına adamlar terfikiyle kaydubend ile hayyen der-sa'âdetime serîan irsâl ve iktizâ-ı firârından beraber olduğu beşle altı yük altın vesâir zî-kıymet eşyaya bir hâlel zâyî' olmayarak buldurub tamamen bu tarafa irsâl ve tesyâra akdem ve müsâraat eylemen fermânım olmağın mahsûsen rikâb-ı hümâyûnumdan işbu emr-i şerîfim ısdâr ve ber-vech-i tesâhüb (boş) ile irsâl olunmuştur imdi şeref-yâfte-i sudûr olan hatt-ı hümâyûn şevket-makrûnum mücebim mukaddem Saruca oğlu Osman idâm ve ile ser-maktû'unu iki nefer oğullarıyla sâir avane ve etbâ'-ı tarafından yanlarına adamlar refikleriyle kaydubend ile hayyen der-sa'âdetime irsâl zikr olunan altın vesâir zî-kıymet eşyanın dahi bir hâlel zâyî' olmayarak alâ eyyi-hâl buldurub tamamen der 'âlîyyeme irsâl ve tesyâra müsâraat eylemek matlûbu kat'î mülûkânem idüğü ma'lûmun oldukta ber-vech-i meşrûh amel ve hareket ve icrâyı emr ve irâde-i seniyyem muktezâ-i gâyet ve hamiyet üzere bezl ve sa'y ve karar ve hilâfından hazer ve mücânebet eylemen bâbında

Fi Evâsıt Şevval Sene 28

Sayfa 124/Hüküm 277:

Kocaeli ve Hüdavendigar Sancakları Mutasarrıfı Vezîrim El-haç Aziz Ahmed Paşa İclâleye ve Mîr-i Mîrân Kirâmımdan Karesi Sancağı Mutasarrıfı Mehmed Nuri Dâme İkbâleye Hüküm ki

bu esnâda bazı havenenin ifsâdlarından nâşî bi'l-yek-seride tekevvün iden ihtilâl senki vezîr müşârün-ileyhsin mesmûâtın oldukta ihtilâl merkûmenin def'iyle memleketin istihsâli şîrâze-i nizâmıyla istirâhat fukarâ ve züefaya dikkat olunması husûsu tarafından buyruldu mîr-i mîrân mumâ-ileyh vesâir lâzım gelenlere tenbîh ve iş'âr kılınmış ve vukû' bulan ihtilâl bertaraf olmuş isede bir müddetden berü bi'l-yek-seri a'yânlık dâiyesinde olan mütesellim sâbık Keriri Süleyman nam şâkî kendü hâlinde olmayub müfsid ve muharrik makûlesinden olduğundan vukû' bulan ihtilâl şâkî merkûmun tahrîr ve ifsâd ve zulm ve taaddîsinden nâşî olduğunu ahâlî-i merkûma cümle muvacehesinde beyân bila şâkî merkûmu ahz ve mîr-i mîrân mumâ-ileyhe teslim ile habs itdirilmiş oldukları şâkî merkûmdan ma'rifet şer'-i ile hesâb-ı rü'yet itdirilmekten ise de şâkî merkûmun emniyet fukarâ külliye meslûb olduğu beyânıyla merkûmun ihsanı(?) Ba'de'l-ref'iye mübaderet olunmak husûsu tarafından der-bâr şevket-karârıma tevârüd iden tahrîratda inhâ ve mîr-i mîrân mumâ-ileyhin tahrîratıyla bi'l-yek-seri nâibinin i'lâmı ve ahâlînin muhızrları takdîm ve islâ olunub evrak var ise rikâb hümâyûnuma arz ve takdîm olundukta şâkî merkûmun i'lâm ve izâlesine ir'âd-i hümâyûnuma taalluk idüb ol-bâbda hatt-ı hümâyûn muhabbet-makrûn şâhânem celâdet-rîz-i sudûr olmağla merkûmun hesâbı bâ'de'l rü'yet senki vezîr müşâr mîr-i mîrân mumâ-ileyhimasız ma'rifetiniz ve hassam hasakilerinden ta'yîn olunan (boş)haseki zîde kadruhu ma'rifetiyle şâkî merkûmun bâ-eyyi vech-i kan tertîb cezâsıyla şerrü ve mefâsidini fukarâ üzerlerinden def'i ve ser-maktû'unu Der-sa'âdetime irsâl ile keyfiyeti tahrîr ve inhâya mübaderet eylemeniz fermânım olmağın mahfiyen rikâb hümâyûnumda işbu emr-i şerîfim ısdâr ve haseki mumâ-ileyh ile irsâl olunmuşdur imdi merkûmun hesâbı bâ'de'l rü'yet gâyetü'l-gâyır merkûm Kerir Süleyman'ın tertîb cezâsıyla ser-maktû'unu der-sa'âdetime irsâl ve keyfiyeti tahrîr ve inhâya mübaderet eylemeniz irâde-i şâhânem muktezâsından idüğü ma'lûmunuz oldukta ber-vech-i meşrûh amel ve hareket ve icrâ-yı fermân cihânmutâ'imle te'mîn ve istirâhat fukarâyı raiyyete dikkat ve hilâfından tevakkî ve mübaderet olunmak bâbında

Fi Evâ'il Cemaziye'l-evvel sene 28

Hüküm 278:

Haleb Valisi Vezîrim Celaleddin Paşa İclâleye Hüküm ki

biraz vakitten berü eyâlet-i Haleb vüzerâ-i a'zamımdan hulv cihâtle Haleb havâlisinde bazı erbâb-ı bâgî ve fesâd icrâ-ı habâset ve envâ'-i mefsedete fırsat-yâb olarak kethüdâlığı ve kethüdâlık dâiyesile hilâf-ı şerîfi garrâ ızrâr adede ve mütehassın olacak

mahâller ihdâsıyla taraf itâatden derç ve isyâna vülûc itmiş oldukları ve bunların bu vechle kesb teferrüd ve tuğyânları Haleb ahâlîsinden bazı eşhâsın ifsâd ve tahrîklerinden nâşî idüğü senki vezîr müşârün-ileyhsin selefin Haleb vâlisi sâbık düstûr vezîrim mehmed Ragıb Paşa iclâle tarafından lede'l-inhâ ol-bâbda şeref-efzâ-yı sudûr iden hatt-ı hümâyûn şevket-makrûnum mücebince olmakûle muhâllefâtın def'i ve izâleleri tedbîri müşârün-ileyhin uhdesine ihâle olunarak def'i ve izâleleri ve mütahassın olacak mahâllerin hedmle hâlinin levv(?) vücûd eşkıyâdan tasfiyesi esbâbın istikmâli ve Riha mütevellisi el-haç Mehmed Said ile şuûr zâbiti Alinin ızrâr iyad misüllü hareketdan keyfiyetlerinden bahisle afv cerâimleri husûsu selefin müşârün-ileyh tarafından bâ-tahrîrat inhâ olunmuş ise de mağdûb padişâhânem üzere buyruldu Deli Hüseyin firâren ol taraflara varub merkûmun yed muhâfazalarında olduğu tahkîk olunmağla firârî merkûmu mukayyeden ve mahbûsen teslîm eyledikleri sûretde cerâimleri afv olunacağı ve yine nasîhat dâiyesinde oldukları halde anların dahi mücazeratı lâyıkaları icrâ kılınacağı beyânıyla firâr-i merkûmu kendülerinden ahz ve tertîb cezâ eylemesi ve bir müddetden berü iğrâz(?) ve Kilis voyvodalığı tahsîl ile iz'âc fukarâya mütecâsir iden Kel fazıl bu def'a voyvodaluk mezkûrun uhdesinden sarf olunduğuna vâkıf olarak damadı Ömer oğlunun muâvenetiyle başına bir takım haşerât cem'yle tuğyân itmiş ise de merkûm selefin müşârün-ileyh tarafından hasâr olunarak Rum kal'a tarafına firâr itirilmiştir olduğu ve merkûm Kel Fazıl'ın bulunduğu mahâlden ahz ve hesâbın rü'yetle cezâsının tertîbi bâ-tahrîrat inhâ olduğuna binâen vech-i meşrûh üzere harekete mübaderet ve eyâlet-i merkûmenin mazarrat eşkıyâdan tathîrine dikkat eylemesi husûsatı bâ-evâmîr-i 'âlîyyemselefi müşârün-ileyh tenbîh ve te'kîd olunmuş olunub ancak derûn Halebde bazı mütegâlibe ve eşhâs kesb teferrüd iderek ve etrafından olan kaziye ve kurâdan dahi bazı erbâbı müfsedet fırsat-yâb olarak müşârün-ileyhin kesb nüfûz ve iktidârına ibtidâreylediklerinden müşârün-ileyh matlûb olan nizâm ve intizâmın ittibâ' ve icrâsına muvaffak olamayub şîrâze-i nizâm memleket bi-küllîye mihnet müşevveş olduğundan eyâlet-i merkûmenin vüzerâ-i a'zamdan mücerreb'ül-etvâr ve ol-havâlide padişâhânem üzere nizâm memleketi istihsâl sâhib-i liyâkat ve iktidârına tevcîhi lâzıme-i dikkat ve maslahatdan idiüğü be-dîdâr ve sen vüzerâ-i a'zam gayûr ve sadâkatkarı ve erkân-ı saltanat seniyyemin hayr-hâh ve hamiyet şîâr olub me'mûr ve müstahdem olduğun maslahatda ez-cümle sefer-i hümâyûnumda can sîpârane ve rızâ-ı civane vâki' olan sa'y ve gâyetin nezd-i mekâr müferred şâhânemde ma'lûm ve âşikâr olduğuna binâen eyâlet-i merkûmenin uhdene tevcîh ve ihâlesi mücerred Haleb'in dâhilen ve hâricen istihsâl esbâb nizâmiyesi me'mûlüne mebnî

olmağla vusûl emr-i şerîfimde mükemmel dâire ve kapun halkıyla olduğun mahâlden hareket ve serîan eyâlet-i merkûmeye varub makrûn olan mahâlde ikâmet ve zabt-u rabt memleket ve def'i ve ref'-i erbâb şûrûr ve mefsedetine dikkat ve hidmet lâzimesi istihdâm olunmak üzere mâiyetinde askerin lüzûmu der-kâr ve Türkmen beği ile voyvodalığı pederin dergâh-ı muallâm kapucubaşlarından Mir Süleyman dâme mecdehunun uhdesinde olub voyvodaluk merbûtanından olan Rihalu aşîreti eyyâm-ı şitâda Haleb ilinde kışlayub sâir pehlûvanu cemâatiyle hendegam sagîre uzun bayrakda ikâmet ide gelmeleriyle Haleb vusûlünde aşîret merkûmeden asker irsâli ve cihet-i sâire ile lâzım gelen iânet ve kuvveti îfâ ve icrâ eylemesi husûs zıkr olunan emr-i şerîfimle pederin Mir mumâ-ileyh tenbîh olunmuş olmağla göreyim seni mecbûl olduğun gâyet ve hamiyet muktezâsı üzere pederin Mir mumâ-ileyh ile b'il-muhârebe tedâbir lâzım ve esbâb muktezây-ı istihsâl bila muktezâ-i me'mûriyetin üzere Haleb'e varub bir müddetden berü emr'ül-evâmire âdem-i itâatiyle hilâf-ı şer'-i şerîf teferrüd ve tegâlûb iderek ihtilâl şîrâze-i nizâm memleketi ve ızrâr ibâdî ittihâd iden havane ve eşhâsın muktezâ-i me'mûriyet ve lâzıme-i dirâyetin üzere ahz ve izâleleriyle memleket-i padişâhânem kemâ hüve'l-matlûb zabt-u rabt ve eyâlet-i Haleb'in levs-i vücûd mütegâlib ve cebâbireden tasfiyesine ve tathîriyle vedîa-i cenâb bârî olan fukarâyı raiyyet ve âcize-i memleket sâire-i dirâhtlaye-i(?) şâhânemde mustazil (...) ıtlâk olmaları esbâb istikmâle ve firâri merkûm bâ buyurdu Deli Hüsnü alâ eyyi-vech-i kan merkûman Mehmed Said ve ulemâdan taleb ve ahz iderek tertîb cezâ-i sezâsıyla ser-maktû'unu der-sa'âdetime irsâl ve merkûm Kel Fazıl'ın ahzıyla hesâbın rü'yeti ve ba'de cezâ-ı lâyıkın icrâsı husûsuna velhâsıl her bir mâddede ahkâm-ı ileyh ve şerîat muhammediye ve evâmir-i 'âlîyyemin muâmele tenfîz ve icrâsı ve irâdesi muvâfakat ve ırz ve edebîyle olub tahsîl rızâyâ dikkat idenleri vec'ül-lâyıkıyla te'mîne ve taltîf ve senin bâgî ve şekâvetle ihlâl-i nizâm memleket mütecâsir olanların haklarında siyâset muâmelenin icrâsıyla şu Haleb eyâletinin taht (...) ve itâate idhâlleri husûsuna damet dermiyân gâyet eylemek fermânım olmağın me'mûriyete hâvî mahsûsen işbu emr-i şerîfim ısdâr ve(boş) ile irsâl olunmuşdur imdi eyâlet-i merkûmenin uhde-i hamiyetinle ihâlesinden maksûd mücerred eyâlet-i Haleb'in gereği gibi nizâm ve intizâmına ikdâm ve dikkat eylemek irâde-i seniyyem olmağla bilâda beyân olunduğu vechle pederin Mir mumâ-ileyh ile bi'l-muhâbere muktezâ-i dikkat ve Haleb'in îcâb eylediği tedâbir lâzım ve tedâriket kuvve-i istihsâl bila bâ-avn bârî eyâlet-i Haleb'in ikâme-i nizâm ve intizâmına ve memleket padişâhânemin kerde ve fesâda ve zulmden tasfiye ve tathîrine ve fukarâyı raiyyet ve âcize-i memleket âsûde-i nişin mi'zâlî-i emn veistirâhat olarak imâret bilâd

ve terfîye ahvâl ibâd ile taraf eşref-i şâhânem için cümleden isticâb ve da'vât harbiyeye bezl ve sa'y ve liyâkat eylemek hasseden ve kasden senden kat'i matlûb mülûkânem idüğü ma'lûmun oldukta ber-vech-i meşrûh amel ve harekete ve senden me'mûl olan kâr-şinâs ve hamiyet levâzımı ibrâz ve izhâra dikkat ve iğmâz ve rehâvetle mübaderet eylemen bâbında

Fi Evâsıt sene 28

Sayfa 66/Hüküm 279:

Dergâh-ı Muallâm Kapucubaşılardan Ber-Vech-i Mülûkânem Bozok Sancağı Mutasarrıfı Cabbarzâde Mir Süleyman Dâme Mecdehuya Hüküm ki

biraz vâkitden berü Eyâlet-i Haleb'in vüzerâ-i a'zamdan hilv cihetle nefis Haleb ve etrâf ve kurrâsında bazı kendünü bilmez ve hayrüşe şer'-i fark ve temyîz itmez gammâz makûleleri fursat-yâbolarak tavk-ı itâatden hurûc ve müslimin bâgî ve isyâna vülûc iderek hilâf-ı şerîf-i garrâ ve muğâyir rızâ hareket nâ-hemvâra ve vâlinin kesr-i nüfûzuyla şîrâze-i nizâm memleketin ihtilâline ibtidâ eylediklerinden eyâlet-i merkûmenin vüzerâ-i a'zamdan mücerreb'ül-etvâr ve şîrâze-i nizâmı istihsâle sâhib-i liyâkat ve iktidâr birine tevcîhle lâzîme-i dikkat ve maslahatdan olub Türkmen beyi il voyvodalığı senki Mir mumâ ileyhsin uhde göre olmak mülâbesesiyle voyvodalık merbûtanından olan Rihalu aşîreti eyyâm-ı şitâda Haleb eyâletinde kışlayup sâire pehlivanlu cemâati ile hengam-ı sagîre olan yaylakda ikâmeti de geldikleri ve zikr olunan yaylanın (...) ve civâr olduğu ma'lûm şâhânem olduğuna binâen bu def'a Haleb eyâlet-i şeref-yâfte-i sudûr olan hatt-ı hümayûn şevket-makrûn mücebim oğlunun düstûr vezîrim Mehmed Celaleddin Paşa iclâlehuya tevcîh olunmuş o makûle erâzil ve eşhâsin te'dîb ve izâleleriyle eyâlet-i Haleb'in nizâm-ı mâddesi diğer sâdır olan emr-i şerîfimle me'mûr ve ta'yîn kılınmış olmağla oğlunun müşârûn-ileyh ile b'il-muhârebe esbâb-e lâzîme ve tedârikat kuvveyi istihsâl iderek Nimetullah Haleb vusûlünde tarafından asker ve mühimmat sâire ile lâzım gelen îânet ve kuvvet-i îfâ ve icrâ eylemek husûsuna irâde-i şâhânem müteallik olmağla oğlunun müşârû'n-ileyhin lede'l-iktizâ matlûbe-i mikdâr tüvân ve bahâdır asker irsâl ve cihân sâire ile levâzım îâneti icrâ ve îfâyâ dikkat eylemen fermânım olmağın mahsûsen işbu emr-i şerîfim ısdâr (boşluk) ile irsâl olunmuştur imdi aşîret-i merkûmeden oğlunun müşârûn-ileyhin matlûbu olan askeri ve cihât-ı sâire ile levâzım îânet icrâ ve kuvveti kemâliyle îfâ eylemek hassaten ve husûsundan matlûb-u şâhânem idüğü ve oğlunun müşârû'n-ileyh ibrâz ideceği hüsn-i hidmet tarafına âit ve râhile olacağından şüphe olmamağla ana göre icrâ-i irâde-i

şâhânem ikdâm ve müsâraat eylemek levâzımeden olduğu ma'lûmun oldukta ber-vech-i muharrer Amel ve hareket hilâfindan mübâadet eylemen bâbında

Fi Evâsıt Muharrem sene 228

Sayfa 127/Hüküm 280:

Maraş Beğlerbeğisi Kalender Paşa Dâmet Me'aliyeye Hüküm ki

Haleb eyâlet-i bundan akdem sâbık Silistre vâlisi düstûr vezîrim Celaleddin Paşa iclâleye tevcîh ve ihsan-ı hümâyûnum olub müşârûn-ileyh muktezâyı me'mûriyeti üzere bu esnâda hareket ve mensûb-u cânibine tevcîh ve azîmet itmiş ise de ol-havâlinin sâhibi nüfûz ve iktidârından iktizâ iden müşârûn-ileyh mâiyetine me'mûr kılınarak hidmet-i lâzımede istihdâm eylemeleri lâzıme dikkat ve maslahatdan olduğuna ve senki paşayı mumâ-ileyhsin ser fermânber me'mûr olduğun mehâmm-ı saltanat-ı seniyyemi bu vakt matlûb te'diye ve tesviyesinde say' ve gâyetin bedîhî ve izhâr idüğüne binâen şeref-yâfte-i sudûr iden hatt-ı hümâyûn şevket-makrun-u mülûkânem mûcebince senin Haleb vâlisi müşârûn-ileyh mâiyetine me'mûriyetin husûsuna irâde-i şâhânem taalluk itmeğle vusûl emr-i şerîfimde muktezâyı gâyet ve lâzıme-i sadâkatın üzere derakab hareket ve müşârûn-ileyh mâiyetine varub her halde emr ve rû'yete mütâbaat istihdâm ider ise bir tatbîk matlûb sâdıkâne ve gayûrâne te'dîb ve tesviyesiyle ebrâr gâyet ve sâdıkâne bezl ve sa'y ve meks eylemen fermânım olmağın me'mûriyetinle şâmil rikâb-ı hümâyûnumdan işbu emr-i şerîfimde ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi vusûl emr-i şerîfimde derhâl hareket ve müşârû'n-ileyh mâiyetine varub her halde emr ve rû'yetine ve müşârû'n-ileyh mâiyeti me'mûrlarıyla rûsûm ittihâd ve ittifâka riâyet iderek seni ne makûle hidmetinde istihdâm ider ise sâdıkâne ve gayûrâne te'diye ve tesviyesiyle icrâ-ı me'mûriyet ve sâdıkâne dikkat eylemek irâde-i şâhânem muktezâsından idüğü ma'lûmun oldukta ber-vech-i meşrûh amel ve harekete hidmet ve hilâfindan mübâadet eylemen bâbında

Fi Evâsıt Cemâziye'l-evvel Sene 228

Sayfa 127 Hüküm 281:

Rum Kal'alı Mir Ebubekir zîde Mecdehuya Hüküm ki

Haleb eyâlet-i bundan akdemce sâbık Sivas vâlisi düstûr vezîrim Celaleddin Paşa iclâleye tevcîh ve ihsan-ı hümâyûnum muktezâyı me'mûriyeti üzere bulunduğu mahâlden bu günlerde hareket ve mansıbı olan eyâlet-i Haleb azîmet ve duhûl itmek üzere ise de ol-havâlinin ashâb nüfûz ve iktidârından iktizâ idenler müşârûn-ileyh

mâiyetine me'mûr kılınarak hidemâtı lâzımede istihdâm olunmaları lâzıme-i dikkat maslahatdan olduğuna ve senki mir mumâ-ileyhsin sen fermânber ve me'mûr olduğun hidemâtın te'diyesine iktidârın bedihî ve zâhir idüğüne binâen şeref-yâfte-i sudûr iden hatt-ı hümayûnum şevket-makrûn şâhânem taalluk itmekle vusûl emr-i şerîfimde der-akab hareket ve müşârûn-ileyh mâiyetine varub her halde emr ve raiyyete mütâbaat ve seni ne makul hidemâtı istihdâm ider ise bir tıbk(?) matlûb sâdikâne ve gayûrâne te'diye ve tesviyesiyle ibrâz gâyet ve icrâ-yı me'mûriyete ihtimâm ve dikkat eylemek fermânım olmağın me'mûriyetine hâvî şâmil işbu emr-i şerîfim ısdâr ve müşârûn-ileyh tarafından ile irsâl olunmuşdur imdi vusûl emr-i bâ-eyy-i vech-i kân derhâl hareket ve muaccelen ve müşâreten müşârûn-ileyh mâiyetine varub âher halde müşârûn-ileyhin emr ve irâdesine muvâfakat ve seni ne makûle maslahat ve hidemâtında istihdâm ider ise emr ve rû'yet üzere ta'yîn ve istihdâm eylediği hidmetin sâdikâne te'diye ve tesviyesiyle bu emr ehemde kusûr ve rehâvet ve serîan hareket iğmâz ve betâet misüllü vaz' ve hareketin vukû'a gelür ise gadr-u illetin karin isga olmayub hakkında vehâmet ve nedâmeti mukarrer idüğü ma'lûmun oldukda ana göre amel ve hareket ve hilâfından ziyâde hazer ve mücânebet eylemen bâbında

Fi Evâsıt Rebî'ü'l-ahir Sene 28

Sayfa 128/Hüküm 282:

Bir sûreti

Antakya Mütesellimi Beyi Mürselzâde Cabbar zîde Mecdehuya (boş) kezâlik müşârûn-ileyh ile mâiyet-i me'mûriyetine irâde-i hümayûn müteallik olduğu beyânıyla serîan hareket eylemesi için aslı gibi

Sayfa 128/Hüküm 283:

Bir sûreti

Rihalu aşîreti beyi Mürselzâde Cabbar zîde mecdehuya (boş) kezâlik mir mumâ-ileyh müşârûn-ileyh mâiyetine me'mûr kılınmasına irâde-i hümayûn müteallik olmağla serîan hareket ve müşârûn-ileyh mâiyetine varub emr ve irâdesine mütâbaat iderek tahsîl rızâ-i şâhânem dikkat ve bu me'mûrin sâire kıyâs ile hareketde kusûr ve betâet ider ise sonra vâki' olacak gadr-u illeti ittikâtı olmayub kendüsünün levâzım te'dîbi icrâ olunacağından başka aşîreti ahâlîsi dahi mazhar gazap ve ikab olacakları beyânıyla aslı tatbiken iktizâsına göre

Sayfa 128/Hüküm 284:

Haleb Vâlisi Vezîrim Mehmed Celaledin Paşa İclâleye Hüküm ki

Bundan akdemce Kilis voyvodası Fazlı'nın i'lâmı bâbında fermân kazâ cereyânım sudûr itmiş voyvoda-i merkûm dahi bir takrîb Fettah oğlunun yanına gitmiş ise de senki vezir-i müşârûn-ileyhsin voyvoda-i merkûm tarafından istimâlet virilerek yanına celb ile hesâb-ı rû'yet olunmakda ve bazı hizmetlerde istihdâm kılınmakda olduğundan merkûmun afv ve itlâkı bâbında Kilis cânibinden virilen i'lâm ve muhızır takdîmi olduğu beyânıyla mumâ-ileyhin afv ve itlâkına müsâade seniyyem irâde kılınmasın şâmil bu def'a tarafından der-bâr şevket-makrûn mülûkânem tevârüd iden tahrîrat ile gönderilen i'lâm ve muhızır atabe-i felek-i mertebe cihândaraneme arz ve takdîm olundukta manzûrum olmuştur Fazlı dahi eşkıyâyı sâire gibi vâcibü'l-izâle olduğu ma'lûm hümâyûnumda ancak Haleb'in nizâmına sen me'mûr olagele çünkü böyle yazmışsın hesâbını görüp zimmetinde çıkan akçeyi tamamen tahsîl eylediğin haberini gönderdiğinde yalnız merkûmun afv olunması olabilür deyü hatt-ı hümâyûn şevket-makrûnum mücebine amel ve hareket olunmak fermânım olmağın rikâb hümâyûnumda işbu emr-i şerîfim ısdâr ve (boş) ile irsâl olunmuştur imdi merkûmun hesâbını görüp zimmetinde çıkan akçeye tamamen tahsîl eyledikten haberini der-sa'âdetime tahrîr eylediğinde ol-vâkitde yalnız merkûmun afv olabileceği ma'lûmun oldukta müceb hatt-ı hümâyûnum üzere amel ve harekete ihtimâm ve dikkat eylemen bâbında

Fi Evâsıt Şevvâl Sene 228

Sayfa 128/Hüküm 285:

Said ve Topal Ali'nin itlaklari için emr-i âlî yazılmıştır Fî evâhir Safer sene 31

Haleb Vâlisi Vezîrim Celaledin Paşa İclâleye Hüküm ki

Mağdûb padişâhânem olan Bayburdlı Deli Hasan firâren Riha tarafına gidüb Riha mütevellisi Hacı Mehmed Said'in muhâfazasında olduğu tahkîk olunmağla firâri merkûmu mütevellî merkûm mahbûsen ve mukayyeden sana teslîm eyledi fe-bihâ ve yine nasîhat ider ise mütevellî merkûmun dahi def'i ve izâlesiyle irâde-i seniyyem icrâ olunacağı mütevellî merkûma tavsiyeye mübaderet eylemek husûsu senki vezir-i müşârûn-ileyhsin bundan akdemce sâdır olan emr-i şerîfe sana tenbîh ve iş'âr olunmuş olub bu def'a tarafından der-bâr-ı saltanat tevârüd iden tahrîratda Riha voyvodası merkûm Said ol-havâlîde olan erâzil ve eşhâs başına celb ve cem' bila katl-i nüfûs ve hetk iğrâz ve gasb ve gâret emvâl misüllü reddiye âdet müstemirresi olduğundan

merkûmun izâle vücûduyla irâde imâd lâzımeden olduğu beyânıyla merkûmun i'lâm ve izâlesi bâbında emr-i şerîfim sudûru derç ve iş'âr olunmuş olmağla tahrîrat vâridin rikâb-ı kamertâb-ı şehriyaranem arz ve takdîm olunub ol-bâbda hatt-ı hümayûn şevket-makrûn şâhânem şeref-yâfte-i sudûr olmakdan nâşî muhabbetimiz sudûr iden hatt-ı hümayûn muhâbbet-makrûn şâhânem mücebim vusûl emr-i şerîfimde şâkî merkûm Said'i ahz ve tertîb cezâsıyla ser-maktû'unu Der-sa'âdetime irsâl ve şer'-ü mefâsidinin def'iyle istirâhat ibâde ve firâri merkûm Deli Hasan dahi ele getürüb mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mücebim anın(?) dahi tekmîl karıyla irâde-i seniyyeme icrâya mübaderet eylemen fermânım olmağın mahfiyen ve mektûmen işbu emr-i şerîfim ısdâr ve memhûren (boş) ile irsâl olunmuştur imdi şâkî merkûm Said'in tarafına kat'an ser-rişte virmeksizin ne vechle olur ise ahz ve tertîb cezâsıyla ser-maktû'unu der-sa'âdetime irsâl ve te'mîn bilâd ve irâde câl ibâre dikkat eylemen irâde-i şâhânem muktezâsından idüğü ma'lûmun oldukda ber-vech-i muharrer amel ve hareket ve iğmâz ve rehâvetden mübâadet eylemen bâbında

Fî Evâsıt Receb Sene 28

Sayfa 129/Hüküm 286:

Bir sûreti

yine müşârûn-ileyhe (boş) asılda olan mukaddemâ hikâye ve firâri Deli Hasan Şuur tarafına gidüb Şuur voyvodası Topal Ali'nin yed muhâfazasında olduğu voyvoda-i merkûm eşkıyâdan olduğu müşârûn-ileyh tahrîrat ve irâdesine derç ve a'yân kılınmış idüğü beyânıyla ol-bâbda sâdır olan hatt-ı hümayûn mücebim voyvoda-i merkûmun tertîb cezâsıyla mübaderet eylemesi için

Sayfa 129/Hüküm 287:

Said ve Topal Ali'nin emn-i şurût ile itlaki için emr-i âlî yazılmıştır Fî evâsıt Safer sene 31

Haleb Vâlisi Vezîrim Celaleddin Paşa İclâleye Hüküm ki

Mağdûb padişâhânem olub haklarında fermân kazâ cereyânı sudûr iden Riha mütevellisi el-haç Mehmed ve Şuur zâbiti Topal Ali nam şekâvetbaşılar mecbûl oldukları habâset ve mel'anetleri iktizâsınca ref'alarından Uzun Ali ve Kilis'li Mustafa ile başlarına bir takım erâzil ve eşhâs cem'iyle Şuur ve Riha ve Küfrence(?) kasabalarında tahkîk ile muhârebeye kıyâm itmiş olduklarından senki vezîr müşârûn-ileyhsin sen dahi muktezâyı me'mûriyet ve lâzıme-i sadâkatın üzere eşkıyâyı merkûm üzerlerine varub tarafından hâzır ve tatbîk olundukta tab-ı aver tahammül olamayub Küfrence kasabası b'il-muhârebe ahz olundukdan sonra Şuur ve Riha kasabalarında tahkîk iden usât

merkûm dahi bila bir takrîb firâr itmiş oldukları eşkıyâyı merkûm habt ve deli başlarından otuz beş nefer i'lâm olunub rûûs-u maktû'ları der-bâr saltanata gönderilmiş ve firâri merkûmların varisinden bâ-buyruldu adamlar ta'yîniyle bit-taharrî ile gönderilmelerine akdem kılınmış ise de merkûm Şam tarafına Dürzi dağında kâin Mirişir cânibine azîmet itmiş olduklar rû'yet ve ihbâr olduğu beyânıyla şâkî merkûmdan Said ve Topal Ali'nin ahz ve adamları ve Uzun Ali nam şâkînin Şam cânibinde ve merkûmunun Dürzi dağında olan emvâllerini zâhire ihrâcıyla cânib-i mîrî için zabt ve tahrîr olunması ve bu bâbda vâki' olan say' ve gâyetin keyfiyeti bu def'a tarafından der-bâr şevket-karârı tevârüd iden tahrîratdan ma'lûm-u ilmû'l âlem irâde-i mülûkânem olmuştur der-sa'âdetime gönderilen rûûs eşkıyâ başına bab-ı hümâyûnumda galtîde hak-ı mezillet kılınub ve firâri merkûmların Şam cânibinde Dürzi dağında bulundukları mahâllerde bâ-eyy-i hâl ahz ve i'lâmlarına ve mübâşir ma'rifetiyle Şam tarafında Dürzi dağında olan emvâllerinin cânib-i mîrî için zabt ve tahrîratına irâde-i hümâyûnum müteallik olub ol-bâbda Şam ve Seyda eyâletilerine hitâb evâmîr-i 'âlîyyem şerefsudûr itmiş ve el-haletü hazihi Şuur ve Riha ve Küfrence havâlisi vücûd eşkıyâda tasfiye ve tathîr olunmuş ise de Şuur ve Riha Küfrence tarafların bir hüsn-ü sûretle istikmâl esbâb takviye ve istihkâmılarıyla mallarıyla fî-mâba'd kerde-i eşkıyânın gelüb tahkîk idememeleri husûsuna ve kendülerine mahsûs olarak inşa eyledikleri konaklarının ve istihkâmet-i sâirelerinin hedm ve kal' ihtimâm ve dikkat ve firâr-ı merkûmlar rû'yet olunan mahâllere henüz varmayub derhâl eyâletin olan mahâlden etraf eknafında tahkîk ve firâr dâiyesinde iseler tarafından lâzım gelenlere kağıdlar tahrîr ile taharrî ve tehabbüs iderek ahz ve i'lâmlarına mübaderet eylemek fermânım olmağın mahsûsen işbu emr-i şerîfim ısdâr ve ber-vech-i tesâhüb (boş) irsâl olunmuştur imdi vusûl emr-i şerîfimde gerek dâhil hükümetinde vâki' kazâ ve kurrâya ve gerek mazınne ihtifâ olan mahâllere tarafından aded kağıdlar ile neşr iderek ale'd-devâm taharrî ve tehabbüs hali olmayarak eşkıyâ-ı merkûmenin kollandıkları mahâllerde i'lâm ve izâleleri esbâbını istihsâle ve Riha Şuur vesâir oltafların dahi gerek istikmâl esbâb takviye ve istihkâmıyla ba'de'l-yevm zikr olunan mahâllerde kalub eşkıyâ tahkîk idememesi vesâilin istikmâl ile senden me'mûl ve manzûr şâhânem olan etvâr âkılâne ve hareket dirâyet mendâne ibrâz ve izhâra bezl-i hâb meks eylemek irâde-i şâhânem muktezâsından idüğü ma'lûmun oldukta ber-vech-i meşrûh amel ve harekete dikkat ve iğmâz ve tehavünden mübaderet eylemen bâbında

Fi Evâsıt Şevvâl Sene 1228

Sayfa 130/Hüküm 288:

Sayda ve el-hak Trâblusşâm vâlisi ve Cidde başbuğu vezîrim el-hac Süleyman Paşa iclâleye hüküm ki

bir müddetden berü eyâlet-i Haleb'in vüzerâ-i a'zamdan hulv cihetle Haleb ve havâlisinde bazı erbâb bagî ve fesâd icrâ-i habâset ve envâ''-i müfsedete fursat-yâb olduklarından Riha mütevellisi el-hac Mehmed Seyid ile Şuur zâbiti Topal Ali nam şâkîler dahi ızrâr ıyâl misüllü hareket-i nâ-becâya ibtidâr itmekde eylediklerinden merkûm Mehmed Said ile Şuur zâbiti Ali'nin ve olmakûle fukarâ ve dâyesinde olan fâsidenin def'i ve izâleleriyle eyâlet-i Haleb'in esbâb-ı nizâmiyesi istihsâl hâlâ Haleb vâlisi düstûr vezîrim Mehmed Celaleddin Paşa iclâle me'mûr ve ta'yîn kılınmış olduğundan merkûmun Said ile Şuur zâbiti Ali refiklerinden Uzun Ali ve Kilisli Mustafa avn ile Şuur Ve Riha ve Küfrence kasabalarına tahkîk itmiş olduklarından Haleb vâlisi müşârün-ileyh üç taraftan merkûmların üzerine varub hasâr ve tazyîk itmiş ve şâkî merkûmlar dahi İki bin neferden mütecâviz süvârî ve piyâde asker ve üç kıta top tedârikle muhârebeye kıyâm itmişler ise de eşkıyâyı merkûme tab-ı aver tahammül olamayub Küfrence karyesine hücum ve iktihâm ile İyâd merkûm ibâdî şekâvetlerinden tahlîs olarak deli ve habt(?) başlarıyla rûûs eşkıyâdan otuz beş neferi ahz ve cezâları tertîb ve ser Maktû'uları der-sa'âdetime irsâl olunduğu ve Şuur ve Riha kasabalarına tahassun iden kerde-i eşkıyâ dahi mukâbeleleye kıyâm idemeyeceklerini cezm ve teyakkun bila emvâl ve eşyalarını bil-istishab berren bir takrîb ile firâr ve fehizuma Arabistan cânibine güzâr itmiş oldukları merkûmenin bulundukları mahâllerden ahz ve i'lâmlarıyla emr ve irâde-i şâhânemin menâfiz ve icrâsına mübaderet olunması Haleb vâlisi müşârün-ileyh cânibinden lâzım geline bit-tahrîrat iş'âr olunmuş ise de eşkıyâ-ı merkûme bir mahâlden ve töhmet ve firâr idemeyüb doğru Dürzi dağına Mirişir tarafına azîmet itmiş oldukları rü'yet ve ihbâr olunub bu def'a müşârün-ileyh Celaleddin paşa tarafından der-bâr şevket-karârıma tevârüd iden tahrîratdan ma'lûm hümâyûnum olub eşkıyâ-i merkûme havane sâireye makîs olmayub biraz vaktinden berü Haleb ve havâlisine nûkûd ve izhâr bagî ve temerrüd ile ızrâr ibâd ve tahrib bilâd misüllü envâ'-i müfsidete mütecâsir olduklarından bunların bâ-eyy-i vech-i kân oldukları mahâlde ahz ve izâle vücûd-ı habâset'ül-vâlâlarıyla şerrü maksadlarının def'i husûsuna ikdâm ve dikkat rûtbe-i vücûb olub bu bâbda hatt-ı hümâyûn şevket-makrûn şâhânem şeref-yâfte-i sudûr olmağla senki vezîr müşârün-ileyhsin rıza-ı cevri esdikâ vüzerâ-i a'zamdan olub emr ve irâde-i şâhâneme tenfiz ve icrâyâ say' ve dikkat ideceğin nezd hümâyûnumda

ma'lûm olduğuna binâen vusûl emr-i şerîfimde şeref-yâfte-i sudûr ile hatt-ı hümâyûn mûcebim eşkıyâ merkûmeye taharrî ve tahlîs bila Dürzi dağına Mirişir tarafına Mah varmışlar tevcîh sûreti hükümetinde vâki' Sâir mahâlde ihtifâ itmişler eşkıyâ-i merkûme ne mahâle varmış ve her kimlere duhûl itmişler merkûmları kimesne tarafından ketm ve ihtifâ ve tesâhüb ve himâye itdirmeyerek eman ve zaman virmeyerek bâ-eyy-i vech-i kân tertîb cezâlarıyla ser-maktû'nlarını muaccelen der-sa'âdetime irsâle ve icrâ-i sadâkat ve tenfîz emr ve irâde-i şâhâneme ihtimâm ve dikkat eylemek fermânım olmağın hassaten rikâb hümâyûnumdan işbu der-'âlîşânım ısdâr ve ber-vech-i ta'cîl ile irsâl olunmuşdur imdi eşkıyâ-ı merkûmfırârı Dürzi dağına Mirişir tarafına ve Havza hükümetin olan sâir mahâllere varub taht itmiş ve kangı yerde kendülerine ihtifâ dâyesine düşmüşler ise eman ve zaman virmeyub 'alâ eyy-i vech-i kân ahz ve tertîb cezâlarıyla ser-maktû'ularını muaccelen der-sa'âdetime irsâl ve icrâyı fermân cihân muta'ıma ihtimâm ve dikkat eylemek irâde-i ve kat'i şâhânem muktezâsından idüğü ve merkûmlar kimesne tarafından tesâhüb ve himâye olunmak veyahud mahâl âhere firâr itdirilmek misülli vaz' ve hareket vukû'a gelür ise cesâret idenler haklarında vehâmet ve nedâmeti mukarrer idüğü ma'lûmun oldukça ber-vech-i meşrûh amel ve hareket ve hilâfindan mücânebet eylemen bâbında

Fi Evâ'il Safer Sene 28

Sayfa 131/Hüküm 289

Bir sûreti

Şam vâlisi ve Mir el-hac vezîrim Seyyid Süleyman Paşa iclâleye asılda olan mukaddemâ eşkıyâyı merkûmenin Şam-ı şerîf tarafına doğru firâr eylediklerinden bahîsle eşkıyâyı merkûmeye Şam ve havâlisine ve Havza-i hükümetinde olan mahâllerde bi't-taharrî ahz ve tertîb cezâlarına mübaderet eylemesi için aslı tatbîk

Sayfa 131/Hüküm 290

Şam Vâlisi ve Mir el-hac Vezîrim Seyyid Süleyman Paşa İclâleye ve Şam-ı Şerîf Kâdısına zikr-i âtî muhâlefâtın zabt ve tahrîrine bu def'a Der-Sa'âdetimden mahsûs Mübâşir ta'yîn olunan zîde Mecdehuya Hüküm ki

mağdûb padişâhânem olub haklarında fermân kazâ cereyânım sudûr iden Haleb civarında kâin ve Riha mütevellisi Hacı Mehmed Said ve Şuur zâbiti Topal Ali nam şâkîlerin ahz ve i'lâmlarına me'mûr hâlâ Haleb vâlisi düstûr vezîrim Mehmed Celaleddin Paşa iclâle muktezâyı me'mûriyeti üzere eşkıyâ-ı merkûme üzerlerine

varmış ve eşkıyâ-ı merkûme dahi deli başılardan Uzun Ali ve Kilisli Mustafa nam hâinler ile Şuur ve Riha ve Küfrence kasabalarına tahassün ile mukâbeleye ibtidâr itmişler ise de tab-ı aver tahammül olamayub bir takrîb Şam tarafına firâr itmiş ve avenelerinden bir takım eşkıyâ hayyen ahz ve tertîb cezâ olunmuş olub lâkîn şâkî merkûm Uzun Ali ashâb-ı servet ve yesârdanolub Şam-ı şerîf cânibinde bir kaç bin kîselerin emvâl ve eşyası olduğu tevâtüren ma'lûm olub merkûmun Şam cânibinde mevcûd olan kâffe-i nûkûdve emvâl ve eşyasını cânibi miri için zabt ve teshîr olunması müşârün-ileyh Celaleddin Paşa tarafından senki vezîr müşârün-ileyhsin sana tahrîr ve iş'âr olunmuş ise de tarafından bu bâbda emr ve irâde-i seniyyem sudûruna taalluk olunmuş olduğu Haleb vâlisi müşârün-ileyh tarafından Der-sa'âdetime tevârüd iden tahrîratdan ma'lûm-u ilmû'l âlem irâde-i padişâhânem olub şâkî merkûmun Şam-ı şerîf tarafına mevcûd kâffe-i emvâl ve eşyasının ihtimâm rey'i ma'rifetnin ve ma'rifet-i şer'i ve mübâşir ma'rifetiyle Cânib-i mîrî için zabtı husûsuna irâde-i hümâyûnum taalluk idüb bu bâbda hatt-ı hümâyûn şevket-makrûn şâhânem şeref-yâfte-i sudûr olmağla vusûl emr-i şerîfimde ma'rifetinin ve ma'rifet şer'i ve mübâşir mumâ-ileyh ma'rifetiyle şâkî merkûm Uzun Ali'nin Şam-ı şerîfde mevcûd kâffe-i emvâl ve eşya ve mücevherât velhâsıl esâmî ıtlâk olunur habs ve nefis her nesi var ise kimesne yedinde mektûm ve mestûr ile ihrâc ve Cânib-i mîrî için zâbit ve tahrîr defter müfredâtıyla Der-sa'âdetime irsâl kemâlyle ihtimâm ve dikkat eylemek fermânım olmağın mahsûs Divân-ı Hümâyûndan işbu emr-i şerîfime ısdâr ve ber-vech-i ta'cîl mübâşir mumâ-ileyh ile irsâl olunmuşdur imdi vusûl emr-i şerîfimde şâkî merkûmun Şamda esâmî mal ıtlâk olunur ve hasîs ve nesîs kâffe-i emvâl ve eşyası olub ve devvab ve mevâşîsi sizki vezir-i müşar ve mevlânâyı mumâ-ileyhımasız ma'rifetiniz ve ta'yîn olunan mübâşir mumâ-ileyh ma'rifetiyle bâ-eyy-i vech-i kân cümlesi zâhire ihrâc ve cânibi miri için zabt ve temhîr olunub defter müfredâtıylaserîan der-sa'âdetime irsâl bi'l-ittifâk ziyâde ikdâm ve dikkat eylemeniz irâde-i hümâyûnum muktezâsından idüğü ve bir hilâfından ketm ve ihtifâ olduğu ihbâr olunmak lâzım gelür ise lede't-tahkîk cesâret iden ve ruhsât virenler ve hitâmını müşâhede idecekleri ve muhallefât tarafına ilm-ü haber virildiği ma'lûmunuz oldukda ana göre amel ve hareket ve hilâfından mücânebet eylemeniz ve senki mübâşir mumâ-ileyhsin seni meyâne-i emsâlinden bi'l-intihâb bu emr ehemm ta'yîninden maksûd mücerred muhallefât mezkûrenin ve bi't-tamâm zâhire ihrâcı husûsuna bezl-i mechûd itmek kaziyesine mebnî olduğunu bilüb ana göre hareket ve müşârün-ileyh ma'rifeti ve ma'rifet-i şer' ve ma'rifet mübâşiretinle şâkî merkûmun bi'l-cümle emvâl ve eşya ve mücevherât ve esâmî mal ıtlâk olunur her nesi var ise bir helal zâyî'

olmaksızın cümlesini bâ-eyy-i hâl zâhire ihrâc ve zabt ve tahrîr iderek defter müfredâtıyla beraber istishâb ve der-sa'âdetime îsâl ve icrâyı lâzım kâr-güzârı ve sâdikâne dikkat ve hâzır ve tama' meyl ve rağbet ile mübtedâ-i ve himmet olmakdan hazar ve mücânebet eylemek bâbında

Fi Evâsıt Şevvâl Sene 228

Sayfa 132/Hüküm 291

Bir sûreti

Seyda vâlisi vezîrim Süleyman Paşa iclâleye bu def'a ta'yîn olunan mübâşire (boş) merkûmun Said ve Topal Ali zî-kıymet bi'l-cümle emvâl ve eşyalarını mukaddemce Dürzi dağına Mirişir tarafına nakl ile bade kendüleri dahi ol tarafa firâr itmiş oldukları ve merkûmların i'lâmıyla eşya-i merkûme Cânib-i mîrî için zabt mübaderet olunmak Celaledin Paşa tarafından müşârün-ileyhe tahrîr ve iş'âr olunmuş ise de firâr merkûmun Dürzi dağı tarafına vürûd idenler ise ber-vech-i muharrer icrâsına müteahhid olarak Haleb vâlisi müşârün-ileyhin Tatarı îade itdirilmiş olduğu Haleb vâlisi müşârün-ileyh tarafından vârid olan tahrîratdan ma'lûm-u hümayûn olub merkûmenin Dürzi dağına firârı ve emvâllerini nakl eyledikleri tevâtüren ma'lûm ve âşikâr olduğu beyânıyla diğer sudûr iden emr-i şerîfim mücebim merkûmun bâ-eyy-i vech-i kân i'lâm ve izâleleri ve nakl eyledikleri emvâllerini mübâşir mumâ-ileyh ma'rifetiyle cânib-i mir-ü için zabt olunması için aslı gibi

Sayfa 133/Hüküm 292:

Kayd olunmuş sehv-e mebnî mükerrer

Şam Vâlisi ve Mir El-hac Vezîrim Süleyman Paşa İclâleye ve Şam-ı Şerîf Kadısına ve zikr-i âtî Zabıt ve tahrîrine bu def'a der-sa'âdetimden mûmzâ Mübâşir ta'yîn olunan (boş) zîde Mecdehuya Hüküm ki

Mağdûb padişâhânem olub haklarında fermân cereyân sudûr iden Haleb civârında kâin Riha mütevellisi Hacı Mehmed said ve Şuur zâbiti Topal Ali nam şâkîlerin ahz ve i'lâmından me'mûr hâlâ Haleb vâlisi düstûr vezîrim Mehmed Celaledin iclâle muktezâyı me'mûriyeti üzere eşkıyâ merkûm üzerlerine varmış ve eşkıyâ-ı merkûme dahi deli başılardan üzere Ali Mustafa nam hâinler ile Şuur ve Riha ve Küfrençe kasabalarına tahassun ile mukâbeleleye ibtidâr itmiş ise de tab-ı aver tahammül olamayub bir takrîb Şam tarafına firâr itmiş avanelerinden bir takım eşkıyâ hayyen ahz

ve tertîb cezâ olunmuş olub lâkîn şâkî merkûm Uzun Ali ashâb servet ve yesârda olub Şam-ı şerîf cânibinde bir kaç bin kîselik emvâl ve eşyası olunub tevâtüren ma'lûm olub merkûmun Şam cânibinde mevcûd olan kâffe-i nûkûd emvâl ve eşyasına Cânib-i mîrî için zabt ve temhîr itmesi müşârün-ileyh Celaleddin paşa tarafından senki vezîrim müşârün-ileyhsin sana tahrîr ve iş'âr olunmuş ise de tarafından ol-bâbda emr ve irâde-i seniyyem sudûruna taalluk olunmuş olduğu Haleb vâlisi müşârün-ileyh tarafından der-sa'âdetime tevârüd iden tahrîratdan ma'lûm ilm-u âlem irâde-i padişâhânem olub şâkî merkûmun Şam-ı şerîf tarafında mevcûd kâffe-i emvâl ve eşyasının inzimâm re'y ve sadâkatin ve ma'rifet şer' mübâşir ma'rifetiyle cânib-i mîrî için zabt husûsuna irâde-i hümâyûn taalluk idüb ol-bâbda hatt-ı hümâyûn şevket-makrûn şâhânem şeref-rîz sudûr olmağla vusûl emr-i şerîfimde sadâkatin ve ma'rifetin ve mübâşir mumâ-ileyh ma'rifetiyle şâkî merkûm Uzun Ali'nin Şam-ı şerîfde mevcûd kâffe-i emvâl ve eşya ve mücevherât velhâsıl esâmî ıtlâk olunur hasîs ve nesîs her nesi var ise bercâ ve bir hilâf-ı kimesne yedinde mektûm ve mestûr olmayarak cümlesi ahâlî ihrâcî ve Cânib-i mîrî için zabt ve tahrîr ve defter müfredatıyla der-sa'âdetime irsâli kemâlîyle ikdâm ve dikkat eylemen fermânım olmağın mahsûs Divân-ı Hümâyûnda işbu emr-i şerîfim ısdâr ve ber-vech-i ta'cîl mübâşir mumâ-ileyh ile irsâl olunmuşdur imdi vusûl emr-i şerîfimde şâkî merkûmun Şam'da esâmî-i mâl ıtlâk olunur hasîs ve nesîs kâffe-i emvâl ve eşyası olub ve mevaşisi sizki vezir-i müşar ve mevlânâyı mumâ-ileyhimasız ma'rifetiniz ve ta'yîn olunan mübâşir mumâ-ileyh ma'rifetiyle bâ-eyy-i vech-i kân cümlesi zâhir ihrâc ve cânib-i mîrî için zabt ve tahrîr olunub defter müfredatıyla serîan der-sa'âdetime irsâl bi'l-ittifâk ziyâde ikdâm dikkat eylemeniz irâde-i hümâyûn muktezâsından idüğü ve bir havâlinin ketm ve ihtifâ olduğu ihbâr olunmak lâzım gelür ise lede't-tahkîk müsâraat iden ve ruhsât virenler ve hitâmını müşâhede idecekleri ve muhallefât tarafına ilm-u haber virildiği ma'lûmunuz oldukta ana göre amel ve hareket ve hilâfından mücânebet eyleyesiniz ve senki mübâşir mumâ-ileyhsin seni miyâne-i emsâlinden bi'l-intihâb bu emr-i ehemme ta'yînden maksûd-ı mücerred muhallefât mezkûrenin bi't-tamâm zâhire ihrâcî husûsna bezl-i mecdûd itmek kaziyesine mebnî olduğunu bilüb ana göre hareket ve müşârün-ileyhma'rifeti ve sadâkati şer'-i ve ma'rifet ve mübâşeretinle şâkî merkûmun bi'l-cümle emvâl ve eşya ve mücevherât ve esâmî-i mâl ıtlâk olunur her nesi var ise bir hâlel zâyî' olmaksızın cümlesini bâ-eyy-i hâl zâhire ihrâc ve zabt ve tahrîr iderek defter müfredatıyla beraber istihâb Der-sa'âdetime ibsâl vücûdu lâzıme-i kâr güzârı ve sâdıkâne dikkat ve hatır ve tama'a meyl ve rağbet ile mübtelâyı ve himmet olmakdan cünd ve mücânebet eylemen bâbında

Sayfa 134/293:

Bir sûreti

Sayda Vâlisi Vezîrim Süleyman Paşa iclâleye bu def'a ta'yîn olunan mübâşir merkûmdan Said ve Topal oğlu zî-kıymetl bi'l-cümle emvâl ve eşyalarını mukaddemce Dürzi dağında mirişir tarafına nakl ile ba'de kendüleri dahi ol tarafa firâr itmiş oldukları ve merkûmların i'dâmyla eşya-ı merkûm cânib-i mîrî içün zabt mübaderet olunması Celaleddin Paşa tarafından müşârün-ileyh temhîr ve iş'âr olunmuş ise de firâri merkûmun Dürzi dağı tarafında vürûd idenler ise ber-vech-i muharrer icrâsına müteahhid olarak Haleb vâlisi müşârün-ileyhin Tatarı iâde itdirmiş olduğu Halep vâlisi müşârün-ileyh tarafından vârid olan tahrîratdan ma'lûm hümayûnum olub merkûmenin Dürzi dağına firârları ve emvâllerini nakl eyledikleri tevvâtüren ma'lûm ve âşikâr olduğu beyânıyla diğer sudûr iden emr-i şerîfim mücebince merkûmun bâ-eyy-i vech-i kân i'lâm ve izâleleri ve nakl eyledikleri emvâllerinin mübâşir mumâ-ileyh ile muvakkatiyle zabt olunması içün aslı gibi

Sayfa 134/Hüküm 294:

İtlakiçün emr-i âlî yazılmıştır Evâhir Ca Cemâziye'l-evvel sene 30

Erzurum Vâlisi ve Şark Cânib-i Seraskerî Sadr-ı Sâbık Vezîrim Ahmed Paşa İclâleye Hüküm ki

Kastamonu sancağında vâki' Boyabad kazâsı a'yânı ketm Mehmed oğlu Mustafa bey didikleri öteden berü kendi hâlinde olmayub başına bir takım deli sekbân ve habta kapusuz haşerât makûlesine celb birle tuğyânını izhâr vediâtullâh olan fukarâyı raiyyet ve âcize-i memlekete envâ'i mezâlim ve taaddîyata ihsâr itmekte olduğu istihbâr ve tahkîk olunub merkûmun i'lâm ve izâlesi bâbında şeref-rîz sudûr iden hatt-ı hümayûnum ve sâdir olan emr-i şerîfim mücebim Kastamonu sancağı mutasarrıfı tarafından adamlar ta'yîn olunmuş ise de merkûm bir takrîb firâr ve dergâh-ı muallâm kapucu başlarından Cabbarzâde mir Süleyman dâme mecdehunun uhdesinde olan Gargo kazâsına gelüb ana tahkîk idüb ba'de Sivas vâlisinin deli başlarından Said'in nam deli başına ilticâ itmiş ise de bu esnâda deli başı merkûm Sivas vâlisi müşârün-ileyh mâiyetinden müfârat ile Erzurum cânibinde tevcîh ve azîmet itmiş olduğu bu def'a mumâ-ileyh Cabbarzâde'nin der-bâr şevket-karârıma tevârüd iden bir kıt'a tahrîrat meâlinden ma'lûm hümayûnum olub firâri merkûm Erzurum tarafında olduğu takdîrce

merkûmun i'dâmiçün sana hitâb emr-i şerîfim ısdârı husûsuna irâde-i kat'î mülûkânem taalluk idüb ol-bâbda hatt-ı hümâyûn muhâbbet-makrûn-u şâhânem şeref-rîz sudûr itmekle şeref-yâfte-i sudûr iden hatt-ı hümâyûn şevket-makrûnummücebim amel ve harekete ihtimâm ve dikkat eylemen fermânım olmağın mahsûsen ve mektûmen rikâb-ı hümâyûnumdan işbu emr-i şerîfim ısdâr ve memhûren (boş) ile irsâl olunmuşdur imdi şâkî merkûm sâire makîs olmayub vâcib evzâ'le bir hâin olmağla merkûm Erzurum ve havâlisinde serren ve alenen taharrî ve tahsîs iderek ve ol-câhibden dahi tebdîl-i heyet ile bir takrîb mahâl-i âhere firâra ruhsât göstermeyerek deli başı merkûmun yanındamı bulunur bulunsa âher mahâllerde ele götürülüb merkûm ketm Mehmed oğlu Mustafa bey didikleri hâini bir takrîb ahz ve 'alâ eyy-i vech-i kân tertîb cera-i lâyıkiyla sermaktû'unu der 'âlîyyeme irsâl ile fermân-ı kazâ-i cereyânım icrâya ihtimâm ve dikkat eylemek irâde-i hümâyûnum muktezâsında idüğü ma'lûmun oldukta ber-vech-i meşrûh amel ve harekete ve takayyüd emr-i şerîfimde dikkat ve iğmâz ve tesâmuhden mübaadat eylemen bâbında

Fi Evâ'il Şaban Sene 28

Sayfa 135/Hüküm 295:

Dergâh-ı Muallâm Kapucubaşlarından İzmir Voyvodası El-hac Mehmed Dâme Mecdehuya ve İzmir Nâibine ve A'yân Vücûd-u Ahâlîye Hüküm ki

mağdûb padişâhânem olan Tekeli oğlu İbrahim nam şâkînin bir an akdem hayyen ve meyyiten ele götürülmesi irâde-i cezm-i mülûkânem muktezâsından olub bu irâdenin icrâsı zımmında iktizâsına göre süvârî asker ve me'mûrlar ta'yîn olunmuş ve şâkî merkûm muhasâra ve tazyîk kılınmış ise de bir mikdâr piyâde neferâtın lüzûmu der-kâr idüğünden senki voyvoda-i mumâ-ileyhsin inzimâm rey-i ma'rifetinle İzmir'den ma'lûm ol-mikdâr mâhiyelü sekbân neferâtı tahrîr ve tertîb bila aceletenicrâyı Dersa'âdetime müsâraat eylemek husûsu bilfill deryâ-yı Kapudân düstûr vezîrim Hüsrev Mehmed paşa iclâle tarafından mukaddamce sana tahrîr olunmuş ise de âlî olan tahrîr ve irsâl olundukları ve sekbân neferâtın ta'yîn begâyet lüzûmu olub heman bu günlerde şâkî merkûm her tarafından hasâr ve tazyîk kılınacağı müşârûn-ileyhin bu def'a der-bâr saltanata tevârüd iden tahrîratı kaleminden ma'lûm hümâyûnum olub ma'rifetle müşârûn-ileyhin matlûb olan sekbân neferâtını müceddeden tertîb ve müşârûn-ileyh iriştirmek husûsuna irâde-i padişahanem talaluk idüb ol-bâbda hatt-ı hümâyûnum muhâbbet-makrûn şâhânem şeref-rîz sudûr olmağla neferât matlûbeyeye şimdiye kadar tertîb ve ihrâc olmuş ise de ba'de-ezîn kıt'a ikâmete dikkat itmeyüb işbu şerîfimle

tarafına vâsıl olduğu anda Kapudân-ı deryâ müşârün-ileyhin tahrîr ve tenbîhi üzere matlûb olan sekbân neferetanı bâ-eyy-i vech-i kân tertîb ve seyr-i ser'i ile müşârün-ileyh mâiyetine irsâl ve tasvîb ile icrâ-yı irâde-i şâhânem dikkat eylemen fermânım olmağın mahsûs rikâb-ı hümayûnumdan işbu emr-i şerîfim ısdâr ve ta'cîl âlî cenâh-ü teaccil (boş) ile irsâl olunmuştur imdi zikr olunan sekbân neferâtı şimdiye kadar ihrâc olunmuş ise kat'i imrâr dikkat itmeksizin ve mevâsimi ve vakti geçirmeksizin vusûl emr-i şerîfimde serîan tertîb ve tahrîr ve müşârün-ileyhin tahrîr ve matlûb üzere bâ-eyy-i vech-i kân acele ve müsâraaten ihrâc ve der-sa'âdetime ziyâde acele ve müsâraat eylemek irâde-i şâhânem muktezâsından idüğü ve iğmâz ve rehâvet vukû'uyla imrâr vakt-i mûceb olur bir vechle rızâ-i mülûkânem olmadığı ma'lûmun oldukta ber-vech-i meşrûh amel ve harekete ve neferât matlûbenin ihrâc ve irsâl olunduklarını serîan Der-'aliyyeye iş'âra dikkat ve hilâfından mücânebet eyleyesin ve senki nâib vesâir mumâ-ileyhimasız siz dahi icrâ emr ve irâde-i şâhânem dikkat ve iğmâz ve rehâvetle ikâmete vakt-i tecvîzden begâyet ve ihtirâz ve mücânebet eylemeniz bâbında

Fi Evâsıt Zilhicce Sene 28

Sayfa 135/Hüküm 296:

Bir sûreti

Kapucubaşılardan Kızılhisar mütesellimi Mir Ömer dâme mecdehuya ve Kızılhisar nâibine ve a'yân vesâire Kapudân-ı deryâ müşârün-ileyhin mütesellim mumâ-ileyh ma'rifetiyle matlûb olub mütesellim mumâ-ileyh tahrîr ve tenbîh itmiş olduğu mâhiyelü sekbân neferâtı henüz gönderilmemiş iseler serîan irsâl mübaderet eylemesi içün

Sayfa 135/Hüküm 297:

Dergâh-ı Muallâm Kapucubaşılarından Aydın Muhassılı Mehmed Dâme Mecdehuya Hüküm ki

senki muhassıl mumâ-ileyhsin kendüne mahsûs asâkirden külliyetlü asâkir istishâb bi'n-nefs hareket ve Antalya üzerine varub me'mûrin sâire ile bi'l-ittifâk Tekeli oğlunun üzerine varılarak hayyen ve meyyiten ahz ve i'lâmına dikkat eylemen husûsu mukaddem ve muahhir bi'd-defe'ât şeref-rîz sudûr iden evâmir-i şerîfemle sana tenbîh ve iş'âr olduğuna nazaran şimdiye kadar icrâ-i me'mûriyetine kıyâm eylemek lâzime-i zımmetinde iken âtî olan hareket ve azîmet itmekdikden başka uhdemde olan bazı ikdâmat akçesi ve irsâle ve mehâmm-ı saltanat seniyyemin tesviyesi benim bu tarafta bulunarak irâde eylememe muhtâcdır diyerek istihsâline me'mûr olduğun askerleri

başbuğuyla ırsâl tahsîl müsâade dâiyesinde olduğun zâhir ve sana emr-i fermân şâhâneme müsâarat emsâl itmeyüb bu ana dek emrin dikkate cesâretin Tekeli oğluna bir envâ' iânet kâbilinden olarak rızâ-i şâhânemin hâlât-ı bir keyfiyet olub sana icrâ-i te'dîbinle Tekeli oğluna takdîm itmen lâzım gibi olmağla aklını başını devşürüb sana selâmet hâl ve rızâ-yı hümâyûnu tahsîl lâzım ise işbu emrimi kâffe-i umura takdîm ve terhîmi ile vusûl emr-i şerîfim günü külliyyetlü piyâde asâkir ile bi'n-nefs kalkub seyr-i ser'i ile Antalya'ya varub ve me'mûrlar ile bi'l-ittifâk şâkî merkûm Tekeli oğlunun hayyen ve meyyiten tevcîhle olur ise olsun vaktü güzârdan itmeksizin bâ-eyy-i vech-i kân ile gönderilmesine ve irâde-i şâhânemin icrâsıyla ibkâ-ı hidmet güzârı ve ubûdına dâmen-i dermiyân gâyet eylemek fermânım olmağın seni cevâb gafletden ittikâten ve isti'câl ve rikâb hümâyûnumdan işbu emr-i şerîfim ısdâr ve ber-vech-i ta'cîl (boş) ile ırsâl olunmuşdur imdi vusûl emrinde bâ-eyy-i vech-i kân külliyyetlü piyâde asker istihsâline bi'n-nefs hareket ve iki konağı bir iderek seyr-ü ser'i ile Antalya cânibine varub me'mûrlar bi'l-ittihâd bir an akdem ve bir dakîka mukaddem şâkî merkûmun hayyen ve meyyiten ele götürülmesine kemâliyle ikdâm ve say-i mülûkânem eylemen irâde-i mülûkânem muktezâsından idüğü ve bundan sonra dahi özü-ü illet iradıyla imrâr dikkat itmen ve aceleden kalkub gitmemen ihtimâli olur ise vebâli boynuna olsun ol-vâkitte hakkında hiç ferdin ricâ ve şefâati müessîr ve makbûl olmayub zuhur nidâmet olacağın ba irtikab(?) olduğu cürmen ve yakinen ma'lûmun oldukta ana göre davranub irâde-i şâhânem icrâ ve me'mûriyetin muktezâsını ibkâ ve serîan hareket eylediğınle der-bâr-ı saltanatıma tahrîr ve inhâya dikkat ve rehâvet ve batiyane hareket vukûuyla mübteda ve himmet olmakdan nefsinı siyânet eylemen bâbında

Fi Evâsıt Zilkade Sene 28

Sayfa 136/Hüküm 298:

Maraş Beylerbeyi Kalender Paşa Dâmet me'aliye Hüküm ki

Çarpunlu Ebubekir dimekle arîf müfsid kendü hâlinde ırz ve edebiyle mukayyed olmayub maktûl Hamid Paşa hazinedârı ile karâbet-i sıhriyesi hasebiyle hilâf-ı şerîfat garrâ ve muğâyir rızâ ve vediâtullâh olan fukarâ-i raiyyete zulm ve taaddiyata ve Sofi nam mahâle kal'abend iclasıyla nefv ve tuğyânını izhâra içtisar itmiş olduğu ve bunun mücârât ibkâsının icrâsının iğmâz olunması izdiyâd şer ve fesâdıyla fukarâyı raiyyete ve sükkân-ı memleket perâkende ve perîşân olacakları bu def'a tarafından der-bâr şevket-karâr vârid olan tahrîrin mefhûmundan ma'lûm şâhânem olub merkûmun tertîb cezâsıyla şer ve mefâsidin def'ine irâde-i hümâyûnum taalluk idüb ol-bâbda hatt-ı

hümâyûn muhâbbet-makrûn şâhânem şeref-rîz sudûr olmağla senki Paşa mumâ-ileyhsin merkûm Çapa oğlu Ebubekir tarafına kat'î ser-rişte virilmeksizin vusûl emr-i şerîfimde bâ-eyy-i vech-i kân tertîb ve cezâsıyla ser-maktû'unu der-bâr saltanatıma irsâl ihtimâm ve mübaderet eylemen fermânım olmağın mahsûsen ve mesture rikâb hümâyûnumdan işbu emr-i şerîfim ısdâr ve memhûren ve mektûmen (boş) ile irsâl olunmuşdur imdi vusûl emr-i şerîfimde ber-vech-i suhûlet 'alâ eyy-i vech-i kân şâkî merkûm Ebubekir'in ahz ve tertîb cezâsıyla ser-maktû'unu Der-'aliyye irsâle mübaderet eylemek irâde-i kat'î şâhânem muktezâsından idüğü ve bu bâbda iğmâz ve rehâvet ber-vechle câiz olduğu ma'lûmun oldukta ber-vech-i meşrûh amel ve harekete ve icrâyı fermân kazâ cihânıma dikkat ve avf ve tahayyürden mübâadet eylemen bâbında

Fî Evâhir Cemâziye'l-ahir Sene 228

Sayfa 137/Hüküm 299:

Maraş Beylerbeyisi Kalender Paşa Dâmet Me'aliyye Hüküm ki

Maktûl Hamud Paşa hazinedârı ve bazı tarafgir-i ma'rifetleriyle bundan akdem Sofi nam mahâle bir kal'a bina ve ihdâs itdürüb vaktiyle kendüsü dahi tahkîk itmen üzere Paşa-i merkûm bi'l-cümle memleketi ve emvâl ve eşya-i nefisesini ihdâsına idüğü kal'aya vaz' itmiş olduğu ve emvâl ve eşya-ı mezkûre el-hâletü hazihi kal'a-i mezkûrede hazinedâr merkûmun bir muhâfazasında olduğu ve bu bâbda emr-i şerîfim sudûr senki Paşa-i mumâ-ileyhsin bu def'a tarafından der-bâr şevket-karâr mülûkâneme tevârüd iden tahrîratın malından ma'lûm ilm-i âlem edâ-ı padişâhânem olub hazinedâr merkûm ile kal'a-i merkûmede olan emvâl ve eşyanın Der-sa'âdetime Haleb ve ihzârı husûsuna irâde-i hümâyûnum taalluk idüb ol-bâbda hatt-ı hümâyûn şevket-makrûnum şeref-rîz sudûr olmağla vusûl emr-i şerîfimde hazinedâr merkûmu kal'a-i mezkûreden ahz ve tarafından yanına adamlar ta'yîn olunarak esbâb-ı muhâfaza ve muharesesinin istikmâliyle mukayyeden ve mahbûsen der-sa'âdetime irsâl ve izhâr ve müteveffâyı müşârûn-ileyh Hamud Paşa'nın kal'a-i merkûmede mevcûd emvâl ve eşya ve mücevherâta müteallik ve hasîs ve nesîs esâmî-i mâl itlâk her nesi var ise defter müfredâtıyla memhûren der-sa'âdetime göndermeğe müsâraat eylemen fermânım olmağın mahsûsen işbu emr-i şerîfim ısdâr ve ber-vech-i tesâhüb (boş) ile irsâl olunmuşdur imdi vusûl emr-i şerîfimde hazinedâr merkûm ahz ve esnâyı râhde firârî gâilesi vukû' bulmaksızın mukayyeden ve mahbûsen der 'âliyyeme irsâl ve ihzâra ve müteveffâ müşârûn-ileyhin kal'ada mevcûd emvâl ve eşyası her ne ise bir hâlât-ı gerüye kalmaksızın ve kimesne yedinde zâyî' ve taalluk olmaksızın memhûren defter-i

müfredâtıyla der ‘âlîyyeme göndermek mübaderet eylemek irâde-i şâhânem muktezâsından idüğü ma’lûmun oldukta ber-vech-i meşrûh amel ve harekete dikkat ve hilâfindan mübaaderet eylemen bâbında

Fi Evâ’il Cemâziye’l-ahir Sene 228

Sayfa 137/Hüküm 300:

Maraş Beğlerbeği Kalender Paşa Dâmet Me’aliyeye Hüküm ki

Bir vakitten berü Maraş ve Ayıntab taraflarında izhâr şekâvet ve mefsedet iden bazı usât cera-i sabıkalarından naşi müstafir olmuş olduklarından senki Paşayı mûmâ-ileyhsin karındaşın Mir Numan zîde mecdehuya Ayıntab tarafından mütesellim nasb ile Maraş ve Ayıntab’ın esbâb emâreti ve ba’de-ezîn usât-ı merkûmun (çizik) adem-i itâatleri zâhir olduğu halde te’dibât lâyıklarının icrâsına mübaderet ideceğin keyfiyeti Gâvurdağı nam mahâlde sâkin Abdulfettah uşağı ağacı ve karındaşı Ahmed dimekle ma’rûf şâkîleri kendü hâlinde ırz ve edebiyle olmayub hilâf-ı şerîat garrâ katl-i nüfûs ve gabs emvâl ve ebnâ-i sebîl îsâl râhte ve hasâr misüllü hareket bâgiyâneye ictirâ itmekde olduklarından başka Haleb ve Kilis ve Beyrus taraflarında geşt-ü güzâr iden kıt’ayı târikin başları sakladıkda şâkî merkûmun yanlarına firâr ile kendülerini setr ve ihfâ üzere eyledikleri tafsîlâtı bu defa tarafından der-bâr şevket-karâr mülûkânem tevârüd iden tahrîrât ve i’lâmât ve Maraş ve Ayıntab ahâlisinin arz ve mahzar güne ‘arzuhâlleri meâllerinden malûm-ı ilm-u âlem irâde-i pâdişâhanem olmuştur bu makûle bagî ve şekâvetle me’lûf def’i ve izâleleriyle vedîatullah olan fukarâ-i raiyyet ve âcize-i memleketin refâh ve âsâyişi ve târikin tathîriyle mârin ve âbirin istirâhat ve emniyetleri esbâbın istikmâlî lâzime-i mülk-dârı perverîden olduğuna binâen şeref-yâfte-i sudûr iden hatt-ı hümayûn şevket-makrûn şâhânem mücebim vusûl emr-i şerîfimde şâkî merkûmun Ahmed ve Ağca’nın taraflarına ser-rişte virilmeksizin bâ-eyy-i vech-i kân bir takrîb ahz ve tertîb cerâ-i sezâlarıyla şer ve mefâsidlerinden ol-havâlinin tasfiye ve tathîri ve fukarâyı raiyyet ve ebnâ-i sebîlin tahliyesi hususuna ve merkûmların ser-maktû’uları Der-‘aliyyeme irsâle ihtimâm ve dikkat eylemen fermanım olmağın mahbûsen rikâb-ı hümayûnumdan emr-i şerîfim ısdâr ve memhûr ve mektûben (boş) irsâl olunmuştur imdi şâkî merkûmlar sâire mâkis olmayub mevâcib-i lâzime-i kıt’a-i târik makûlesinden olub bunlar haklarında iğmâz ve müsâmaha ber-vech-i câiz olmağla şâkî merkûmlar tarafına kıt’a ser-rişte virilmeksizin vusûl emr-i şerîfimde bâ-eyy-i vech-i kân merkûmun Ağca ve karındaşı Ahmed’in ahz ve tertîb cezâlarıyla ser-maktû’ularını der ‘aliyyem’e irsâl ihtimâm ve mübaderet itmek irâde-i şâhânem

muktezâsından idüğü malûmun oldukta ber-vech-i meşrûh amel ve hareket ve batıyane ve betaet ve rehâvetden mübaadet eylemek bâbında

Fi Evâ'il Cemâziye'l ahir Sene 228

Sayfa 138/Hüküm 301:

Bağdad Vâlisi Vezîrim Mehmed Said Paşa İclâleye Hüküm ki

Necd aşîretinden Faris el-cereya dimekle meşhur olan aşîreti senki vezir-i müşârün-ileyhsin selefin Bağdad vâlisi müteveffâ Abdullah Paşa istihâb seninle mukâvemet kasdıyla Bağdad'dan çıkmış ve hin muhârebede bozularak firâr itmiş ise de ebnâ-i sebîli ibsâl rahte ve hasâr itmekde oldukları ihbâr olunmuş olduğundan tarafından Mardin voyvodası bir mikdâr asker ile aşîret-i merkûmenin üzerlerine ta'yîn ve irsâl olunmuş idüğünden aşîret-i merkûmenin asâkir-i me'mûreye tab-ı aver tahammül olmayub firâr itmiş ve ol-vecihle ebnâ-i sebîl hasârlarından firâr olduğu beyânıyla bundan böyle dahi aşîret-i merkûmenin envâ'-i gâilesiyle İbadullah'ın emr ve eşyasını müceb hâlâtın istihsâline mübaderet ideceğin keyfiyeti bu def'a tarafından der-bâr şevket-karâr mülûkânem tevârüd iden tahrîratın meâlinden ma'lûm ilm-ü âlem edâ-i padişâhânem olub olan civalda olan Cerba aşîretini ol-töarafdan tathîr itmen için Musul vâlisiyle bi'l-ittifâk asâkir ta'yîn eylemeniz husûsuna irâde-i hümayûnum müteallik olub bu bâbda hatt-ı hümayûn şevket-makrûn şâhânem şeref-rîz sudûr olmağla şeref-yâfte-i sudûr olan hatt-ı hümayûnum mücebim amel ve harekete ihtimâm ve dikkat eylemeniz fermânım olmağın mahsûs işbu emr-i şerîfim ısdâr ve (boş) ile irsâl olunmuştur imdi bu husûs diğér sâdır olan emr-i şerîfimle Musul beylerbeyine tenbîh ve iş'âr olunmuş olmağla sen dahi maktûr ve muhavvel olduğun kâr-şinâs azîmet ve himmet lâzimesi üzere Musul beylerbeyisi mumâ-ileyh ile bi'l-ittifâk mikdâr kifâye-i asâkir tertîb ve ta'yîniyle aşîret merkûmenin levs-i vücûd habâset envâllerinden ol-tarafdan tasfîye ve tathîr-i esbâbın istikmâliyle her halde İbadullah'ın âsûde-i nişin emn veistirâhat olmaları husûsuna kemâl say' dikkat eylemen matlûb-ı hümayûnum idüğü ma'lûmun oldukta ber-vech-i meşrûh amel ve harekete ve senin me'mûl ve melhûz olan etvâr âkılâne ve hareket dirâyetmendane ibrâz ve izhâr ile istihâb tevcîhat şâhânem bezl ve say ve miknet ve zühûl ve gafletden mübaderet itmen bâbında

Fî Evâsıt-ı Zilkade Sene 28

Sayfa 138/Hüküm 302:

Bir sûreti

Mîr-i mîrân kirâmımdan Musul beylerbeyi Ahmed dâme ikbâleye (boş) asılda olan mukaddemâ hikâye olunarak kendüsü dahi müşârün-ileyh ile bi'l-ittifâk asâkir ta'yîniyle aşîret merkûmenin levs-i vücûd habâsetlerinde ol-havâlinin tathîri esbâbını istihsâle mübaderet eylemesi için aslı gibi

Sayfa 138/Hüküm 303:

Dergâh-ı Muallâm Kapucubaşılardan Aydın Muhassılı Mehmed Dâme Mecdehuya Hüküm ki

Senki muhassıl mumâ-ileyhsin kendüne mahsûs asâkirden şekl-i silâh külliyyetlü piyâde asâkir istishâbıyla bi'n-nefs Tekeli oğlu İbrahim'in üzerine me'mûr kılınmış ve serîan hareket ve icrâ-ı me'mûruna kıyâm itmek husûsu bi'l-ittifâk sana tenbîh ve iş'âr olunmuş iken merkûza betâet ve imrâr vakte cürret(?) itmekde olduğun inhâ olduğuna binâen bâ-eyy-i vech-i kân hareket ve irâde-i şâhânem icrâyı mübaderet itmek husûsu çend-ruz mukaddemce şeref-sudûr iden emr-i şerîfimle sana tenbîh ve te'kid olduğuna nazaran şimdiye dek hareket ve icrâ-ı me'mûriyete müsâraat eylemen me'mûl ise de bu günlerde hâin merkûmun her taraftan kesr olunan tahavvün ve kuvvetiyle hemen ahz ve i'lâm kuvve-i karyeye gelmiş ve hâin merkûmun ele götürülmesi husûsu külliyyetli piyâde neferâtının mevcûd bulunmasını îcâb itmiş olduğundan sana müretteb mâiyetin olan piyâde ile bir an akdem Antalya tarafına vürûduna terakkub olunmakda idüğü bilfiil deryâ Kapudânı olub Antalya cânibinde olan düstûr vezîrim Hüsrev Mehmed Paşa iclâle tarafından bu def'a der-bârı saltanatıma tevârüd iden tahrîratdan ma'lûm-ı hümayûnum olub serîan hareket ve icrâyı me'mûriyetine müsâraat eylemen husûsuna irâde-i hümayûnum taalluk idüb ol-bâbda hatt-ı hümayûn şevket-makrûn şâhânem şeref-rîz sudûr olmağla şimdiye kadar hareket itmemiş ise ba'de'l-yevm kat'i imrârı dikkat itmeyüb işbu fermân cihânmutâ'ım tarafına vâsıl olduğu anda der-akab külliyyetlü piyâde asker ile müceddeden hareket ve seyr-ü ser' ile mâiyet müşârün-ileyhe varub emr ve irâdesine mutâvaat iderek bâ-'avn-ı bârî Tekeli oğlu didikleri hâinin bir kadem akdem ahz ve izâlesiyle def'i gâilesine ziyâde ihtimâm ve say' medâr-ı kirâm itmek fermânım olmağın isti'câlen ve istid'â rikâb hümayûnumdan işbu emr-i şerîfim ısdâr ve alâ-cenâhi'l-isti'câl (boş) ile irsâl olunmuşdur imdi henüz hareket ve azîmet itmemiş isen vusûl emrimde bâ-eyy-i vech-i kân külliyyetlü piyâde asker ile kalkub müşârün-ileyh mâiyetine varub irâde-i şâhâneme ve me'mûriyetin muktezâsını icrâya kemâliyle i'tinâ ve dikkat eylemen irâde-i kat'-i cihândaranem muktezâsından idüğü ve bundan sonra

dahi Ŗu dŖrlŖdŖr deyŖ ağrar/iğrâr/izar ve vâhiyeden ibâret tahrîrat ne makŖle takdîmiyle emr-i vakte cesâret eylemen lâzım gelŖr ise sana bu bâbda rehâvet ve betâetin hâin merkŖm bir nevi iânet kâbilindeninden ma'dŖd olacağına mebnî oldukta vebâli boynuna olsun sana levâzım te'dîbin icrâsı hâin merkŖmun ele gŖtŖrŖlmesine takdîmi olarak vehâmetini mŖŖâhede edeceğin mukarrer olmağla ana gŖre davranub icrâ-ı me'mŖriyetle tahsîl ve rızâyı hŖsrevânem mŖsâraat ve sonra mazharı piŖman ve nedâmet olmakdan nefsinı siyânet ve sâbık hareketinle der-bâr-ı saltanatıma tahrîr ve inhâya dikkat ve hilâfindan begâyet hazer ve mŖcânebet eylemen bâbında

Fî Evâhir Zi'l-ka'de Sene 28

Sayfa 139/HŖkŖm 304:

Dergâh-ı Muallâm KapucubaŖılarından Kızılhisar MŖtesellimi Mir Ŗmer Dâme Mecdehuya ve Karahisar Nâibine ve A'yân ve Zâbitan zîde Kadruhuma HŖkŖm ki

MaędŖb padiŖâhânem olan Tekeli oğlunun aleyhine i'mâl ięŖn senki mŖtesellim mumâ-ileyhsin ma'rifetinizle Kızılhisar ve havâlisinden bi'n-nefs deryâ Kapudân olub me'mŖren Antalya cânibinde olan dŖstŖr vezîrim HŖsrev Mehmed PaŖa iclâlenin matlŖbu olan ma'lŖm olmikdâr mâhiyelŖ sekbân neferâtı henŖz irsâl olunmamıŖ ise derhâl tertîb ve irsâl eylemen husŖsu çend-ruz mukaddemce Ŗeref-sudŖr iden emr-i Ŗerîfim sana tenbîh ve iŖ'âr olunmuŖ ve hâin merkŖm Tekeli oğlunun bu esnâda her taraftan kesr-i kuvvet ve miknetiyle ahz ve i'lâmı kuvve-i karyeye gitmiŖ ve Kapudân deryâ mŖŖârŖn-ileyh mâiyetinde kŖllyetlŖ piyâdenin eŖr-i lŖzŖm ve iktizâsı râbıtâ-ı vŖcŖde idŖęŖnden Kızılhisar ve havâlisinden mŖŖârŖn-ileyhin matlŖb olan bin nefer sekbân asâkiriyle bi'n-nefs seni mâiyetine buyruldu taleb itmiŖ idŖęŖ mŖŖârŖn-ileyh tarafından bu def'a der-bâr Ŗevket-karâr mŖlŖkâneme tevârŖd iden tahrîratdan ma'lŖm hŖmâyŖnum olub mŖŖârŖn-ileyhin tahrîr ve buyruldusu mŖcebim ol-mikdâr sekbân neferâtıyla sana bi'n-nefs me'mŖriyetin husŖsuna irâde-i Ŗâhânem taalluk idŖb bu bâbda hatt-ı hŖmâyŖn Ŗevket-makrŖnum Ŗeref-rîz sudŖr itmekle mŖŖârŖn-ileyhin matlŖb olan bin nefer sekbân askeri Ŗimdiye kadar tertîb olmamıŖ isede ba'de-ezîn dakîka-i vâhide imrâr dikkat itmeyŖb iŖbu fermân cihânmutâ'ım tarafına vâsıl olduğu gibi muktezâyı me'mŖriyet ve lâzıme-i sadâkatın Ŗzere deryâ-ı Kapudân mŖŖârŖn-ileyhin buyruldusu mŖcebim derhâl ol-mikdâr mâhiyelŖ sekbân nefaratını tedârik ve bi'n-nefs istishâb birle muaccelen hareket ve hengâmda bir an akdem mâiyet mŖŖârŖn-ileyh iriŖŖb herhalde emr ve rŖ'yete mutâbaat iderek Tekeli oğlu didikleri hâinin ne vechle olur ise olsun ahz ve i'lâmıyla me'mŖriyet ve sadâkatın muktezâsını icrâ ve emr ve irâde-i Ŗâhânem

ibkâya damen dermiyan gâyet eylemen fermânım olmağın te'kîden ve isti'câlen emr-i şerîfimde ısdâr ve ale'l-hitâm tesâhüb (boş) ile irsâl olunmuştur imdi neferât merkûme âlî olan tahrîr olunmamış ise bundan sonra zinhâr ifâte-i vakt itmeyüb müşârün-ileyhin tahrîr ve buyrulduzu mûcebim matlûb olan ol-mikdâr sekbân neferâtını hemen bi'l-istishâb hareket ve bir an akdem ve bi'n-nefs mukaddem mâiyet-i müşârün-ileyhe varub emr ve rû'yete amel ve hareket bâ-'avn-ı bârî şu hâinin bir saat mukaddem tevcîh olur ise olsun üzerine varub ahz ve i'dâmnia bezl ve say' ve miknet itmek irâde-i câzime-i mülûkânem muktezâsından idüğü ve iğmâz ve rehâvet vukû'uyla imrâr dikkat misüllü vaz'-i kat'i rızâ şâhânem olduğı ma'lûmun oldukta ber-vech-i meşrûh amel ve hareket ve serîan hareket ve azîmetle der-sa'âdetime inhâya dikkat ve hilâfindan mûcânebet eylesin ve sizki nâib vesâir mumâ-ileyhimasız siz dahi mûceb emr-i şerîfle amel ve hareket ve hilâfindan mübaadat eylemeniz bâbında

Fî Evâhir Zi'l-ka'de Sene 28

Sayfa 139/Hüküm 305:

İşbu emri ali ledel vurud medine-i mezbure mahiyeli olmikdar sekban neferati tertib ve (...) mahal mezbure sevk ve teslimi havi bundan akdem müşarül ileyin bir kita ba buyruldu dahi vurud ba berati matlubeden yüz elli neferi irsal ve maadasi dahi ber mutabik emri ali peyder pey tahrir ve sevk olunmak üzere olduğu ve neferati matlubenin cümle taife tahrir ve irsalinde bundan muceddid olduğuna binaen (...) tertib ve (...) istisvab görüldüğü ve neferat merkumenin elbise ve (...) ihtiyacından her bir neferine tayin olunan yihirmi bes gurus mahiyelerinden ikiyüz atıkbasi(?) Aylık ve bolukbasi ve alemdarane yüzer gurus mahiyelerinden üçer (...) tevcih buyrulmak ita olunmak üzere olduğun vede muma ileyhın varid olan tahrirati ba fermanı ali şerh verildi

Dergâh-ı Muallâm Kapucubaşılardan İzmir Voyvodası El-hac Mehmed Dâme Mecdehuya İzmir Nâibine ve A'yân ve Zâbitan zîde Kadruhuma Hüküm ki

mağdûb padişâhânem olan Tekeli oğlunun aleyhine i'mâl olunmak için senki mera-i İzmir voyvodası mumâ-ileyhsin ma'rifetinle İzmir ve havâlisinden ma'lûm ol-mikdâr mâhiyelü sekbân neferâtı tertîb ve Antalya cânibine irsâl ve tesyîr eylemen husûsu bilfiil deryâ-i Kapudânı olub me'mûren Antalya cânibinde olan düstûr vezîrim Hüsrev Mehmed Paşa iclâle tarafından buyruldukları sana tenbîh ve iş'âr kılınmış olduğundan neferâtı merkûmeye serîan tedârik ve irsâl mübaderet eylemen husûsu çend-ruz mukaddemce şeref-sudûr iden emr-i âlîşânımla sana tavsiye ve iş'âr olunmuş olduğuna

nazaran neferât merkûmenin şimdiye kadar ihrâc ve irsâl oldukları melhûz ise de hâin merkûm Tekeli oğlunun bu günlerde her taraftan kesr-i miknet vâfirleriyle ahz ve i'lâm Kara karyeye gelmiş ve şu mevsimde deryâ-i Kapudân müşârün-ileyh mâiyetinde külliyyetlü piyâde neferâtın mevcûd bulunmaları îcâb itmiş olduğundan müşârün-ileyh neferât-ı matlûbenin bir kadem akdem Antalya cânibinde vürûd ve vusûllerine müterâkkibü'l-intizâr üzere olduğu beyânıyla sana tahrîr ve irsâl itmiş olduğu buyruldu. Mûcebim İzmir ve havâlisinden bin nefer ve dahi ziyâde matlûb olan mâhiyelü sekbân neferâtının bir an akdem İzmir'de sefine-i irkâb Antalya cânibine irsâl bâbında tekrar emr-i şerîfimde sudûr müşârün-ileyh tarafına bu def'a der-bâr-ı saltanatıma tevârüd iden tahrîrat meâlinden ma'lûm şâhânem olub ol-bâbda hatt-ı hümâyûn şevket-makrûn mülûkânem şeref-rîz sudûr olmağla neferât merkûme şimdiye kadar ihrâc ve irsâl olmamış ise de ba'de'l-yevm kat'i imrâr-ı vakt itmeyüb der-akab İzmir ve havâlisinden bin nefer ve dahi ziyâdeye mâhiyelü sekbân neferâtı tertîb ve müşârün-ileyhin tahrîr ve iş'âr İzmir'de sefine-i irkâb mâiyet müşârün-ileyhin iriştirmekle ve lede'l-vusûl ibrâz gâyet ve sadâkat eylemelerini başbuğlarını bölükbaşlarına tavsiye ve te'kide dikkat etmek fermânım olmağın isti'câlen ve te'kiden rikâb hümâyûnumdan işbu emr-i şerîfim ısdâr ve (boş) ile irsâl olunmuştur imdi neferât-ı matlûb henüz irsâl olunmamış ise bundan sonra dakîka-i vahîde ifâte-i dikkat itmeyüb müşârün-ileyhin sana tahrîr ve tenbîhi vecihle İzmir ve havâlisinden Şeyhü'l-islâm bin nefer ve dahi ziyâde mâhiyelü sekbân neferâtı tertîb ve muaccelen irtikâben mâiyet müşârün-ileyh sevk ve tesviye ziyâde acele ve dikkat eylemen matlûb-u mülûkânem idüğü ve iğmâz ve rehâvet vukû'uyla ifâte-i vakte misüllü ve vaz'-i rızâ-i şâhânem olduğu ma'lûmun oldukta ana göre davranub icrâyı irâde-i seniyyeme ve gâyet ve sadâkatin levâzımını izhâra ve neferât-ı matlûbenin irsâl olduklarını serîan Der-sa'âdetime iş'âra dikkat ve avk te'hîrde mücânebet eylesin ve sizki nâib ve a'yân ve zâbitan mumâ-ileyhimasız mezmûn emr-i şerîfim sizin dahi meczûmun oldukta matlûb olan sekbân neferâtının muaccelen tertîb ve irsâlleri esbâbını istihsâle mübaderet ve iğmâz ve tesâmuhden mücânebet eylemeniz bâbında

Fî Evâhir Zi'l-ka'de Sene 28

Sayfa 140/Hüküm 306:

Kapudân Paşa Hazinedârı olub bu def'a Kapucubaşılık ihsanı ile Ber-Vech-i Muhassallık Menteşe Sancağı kendüye tevcih olunan Reşid Dâme Mecdehuya ve

Menteşe ordusunda mevcûd Kazâ A'yânları ve Muhtâr ve Bölükbaşı ve Binbaşılara vesâir Serkerdegana Hüküm ki

Menteşe sancağı mutasarrıfı İbrahim Paşa Tekeli oğlunun ahz ve i'lâmı zımmında me'mûren livâ-i mezbûr kazâları a'yân ve asâkiriyle Antalya canibine gelmiş ve icrâ-ı irâde-i şâhânem kıyâm itmiş ise de Paşa-i mumâ-ileyh bu esnâda hülûl-ecl mev'ûd olmuş ve Mentese ordusuna irâde-i seniyyem sudûruna değin li-ecli't-dâre bi'l-istid'a deryâ-i Kapudân tarafından senki kapucubaşı mumâ-ileyhsin sen ta'yîn ve irsâl olunmuş olduğundan ve sana avdet askeriye ve zabt-u rabt memleket ile emr-i fermân şâhânem icrâyı liyâkat ve iktidârın melhûz olduğu beyânıyla müteveffâ-i mumâ-ileyhin dâiresine ve Mentese ordusu nizâmına hâlel gelmeyerek şâkî merkûmun bir kadem akdem ile götürülmesini vesâilini istihsâl zımmında livâ-i mezbûrun ber-vech-i muhassallık sana tevcîh ve ihsan kılınması husûsuna bilfiil Kapudân-ı deryâ düstûr vezîrim Hüsrev Mehmed Paşa iclâle tarafından bu def'a der-sa'âdetime tevârüd iden tahrîrat meâlinden ma'lûm hümâyûnum olub livâ-i mezbûr Darphâne-i 'âmiremde zabt ve irâde olan maktû'at-ı cismiden olduğuna mebnî selefinin misillü hâl mâidini vakti zamanıyla Darphâne-i 'âmireme te'diye eylemek şartıyla dergâh-ı muallâm kapucubaşlığı ile livâ-i mezbûrun ber-vech-i muhassallık sana tevcîh ve ihsan olunmasına irâde-i hümâyûnum taalluk idüb ol-bâbda hatt-ı hümâyûn şevket-makrûn şâhânem şeref-rîz sudûr olmağla vusûl emr şerîfimde Mentese sancağı tarafından munsıf ve maktûl mütesellim ile zabt ve sevk ol-taraf mevlânâ-i mumâ-ileyhin dâire-i dürlüsüne dağıtmayub mevcûd üzere kazâ a'yânları ve delibaşı ve binbaşı sunûf-ı asâkirinin hüsn i'mâl ve vârideleri esbâbını istihsâliyle Kapudân-ı deryâ müşâru'n-ileyhin emr-i reyine Mutâbaat vesâir me'mûrlar ile ittihâd ve muvâfakat mevâsimine raiyyet iderek bâ-'avn-ı bârî şâkî merkûmun âher tarafdân üzerine hücûm ile dikkat itmeksizin bir an akdem ve bir dakîka mukaddam şâkî merkûmun hayyen ve meyyiten ele getirülmesine ve Antalya kal'asının zabtıyla irâde-i şâhânemi icraya ve deryâ-i Kapudânı müşârûn-ileyhin senin hakkında olan hüsnü şahadetini ibkâya ve livâ-i mezbûrun mal-ı mukayyidin dikkatü zamanıyla Darphâne-i 'âmireme tarafına irsâl himâyet ve siyânet ahâlî ve fukarâya dâmen-i dermiyân gâyet eylemek fermânım olmağın me'mûriyetle şâmil-i rikâb hümâyûnumdan işbu emr-i şerîfim ısdâr ve tevcîhe hükm-ü matlûben (boş) irsâl olunmuşdur imdi kapucubaşuluk ile livâ-i mezbûrun sana tevcîh ve ihâlesinden maksûde mücedded şâkî merkûmun ele götürülmesine ve muhavvel uhde-i liyâkatın kılınan her bir mevâdda icrâ-i gâyet ve sadâkate ve emr ve fermân şâhânemi tenfîze bezl mechûde ideceğın me'mûlüne mebnî

olduğunu bilüb livâ-i mezbûr tarafından mütesellim ile zabt ve müteveffâ-i mumâ-ileyhin dâire ve ordusunu dağıtmayub mevcûd olan menteşe sancağı a'yân ve asâkiriyle şâkî merkûmun hasar ve tazyikine vakt-i güzârdan itmeksizin bâ-'avn-ı inâyet bârî şâkî merkûmun ahz ve i'lâm ve kal'anın zabtıyla me'mûriyetin muktezâsını icrâya ve livâ-i mezbûrun mukayyed olan malını vakt-i mevsimiyle cenâb-ı Darphâne-i 'âmireme irsâl dâmen-i dermiyan gâyet itmek matlûb şâhânem idüğü Darphâne-i 'âmirem tarafına ilm-ü haber virildiği ma'lûmun oldukta ber-vech-i meşrûh amel ve hareket ve tegâfûl ve tesâmuhden mübaaderet eylesin sizki Menteşe sancağı nüzûl a'yânları ve delibaşı vesâir sergerdan mumâ-ileyhimasız siz dahi kapucubaşı mumâ-ileyhin emr-i rû'yetine mütâbaat ve şâkî merkûmun bâ-'avn-ı bârî şu mevsimde hayyen ve meyyiten ele götürülmesinde icrâ-i say' ve gâyet ile me'mûriyetiniz muktezâsını tekmile ibrâz hüsn-ü hitâmına mazhar mükâfât olmağla dikkat ve kusûr ve gafletden ve nâ-mudâric vaz' ve hareketden mücânebet eylemeniz bâbında

Fî Evâsıt Zi'l-ka'de Sene 28

Sayfa 141/Hüküm 307:

Afv ve itlakları için emr-i âlî yazılmıştır Fî evâhir Cemâziye'l-evvel sene 29

Battal mühimme torbasında mahfuzdur Cemâziye'l-evvel

Uşak voyvodası es-seyyid el-hac Abdülkadir zîde mecdehuya hüküm ki

Uşak kazâsına tâbi' Karahalillü nam karye ahâlîsinden ve zümre-i eşkıyâdan İsa oğlu Hacı Ali nam şâkî kendü hâlinde ırz ve edebiyale mukkayyed olmayub halen şerîat garrâ ve muğâyir rızâ ve vedîa-i cenâb-ı bârî olan fukarâyı raiyyet ve âcize-i memlekete envâ' mezâlim ve taaddîyata ictisâr itmekde olduğu beyânıyla merkûmun i'lâmı ve izâlesiyle şer ve maksadının def'ine mübaderet olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûr senki voyvoda-i mumâ-ileyhsin mukaddem bu def'a tarafından der-sa'âdetime tevârüd iden ma'rûzunda inhâ ve istid'â olunmuş olduğuna binâen vech-i meşrûh üzere merkûm İsa oğlu Hacı Ali'nin i'dâm-ı fermânım olmağın mahfiyen rikâb hümayûnumdan işbu emr-i şerîfim ısdâr ve mektûmen ve memhûren (boş) ile irsâl olunmuşdur imdi işbu fermân-ı kazâyı cereyânımda şâkî merkûmu habîr-i dergâh itmeyerek bir takrîb ile ahz ve tertîb cezâsıyla sevk ve müfsidinin dahi ve fukarâyı raiyyet ve sekene-i memleketin vücûdu mezâlim ve taaddîyatdan vekayeleri esbâbını istihsâle mübaderet eylemek irâde-i şâhânem muktezâsından idüğü ma'lûmun oldukta ber-vech-i meşrûh amel ve harekete ve icrâ-ı fermân-ı kazâ-i cihetime dikkat ve hilâfından mübaderet eylemen bâbında

Sayfa 142/Hüküm 308:

Erzurum Vâlisi ve Bi'l-İstiklâl Şark Cânibi Seraskeri Sadrı Sâbık Vezîrim Ahmed Paşa İclâleye Hüküm ki

Muş sancağı mutasarrıfı Murad Paşa'nın karındaşı olub bundan akdem Bitlis de kethüdâsı olan Şeyho bey nam mefsedetbaşı mumâ-ileyh Murad Paşa'nın vefatından sonra merkûz cibilliyet zümresi olan envâ' zulm ve şekâvet-i izhâr ve vediâtullâh olan fukarâ-i raiyyet ve sükkân-ı memleketi tecrîm ve takdîm ile hilâf-ı şerîat-ı garrâ envâ' mezâlim ve taaddîyata ibtidâr ve ahâlî-i memleketin hanımlarında harâb ve târumâr eylediğinden bir takrîb belde-i mezkûreden ihrâc olunmuş ise de şâkî merkûm Vidin muhâfızı Derviş Paşa dâmet me'aliye tarafına varub eyâlet kapusuna dahi (...) tarafından

vesâir erâzil-i eşkıyâ makûlesinden on beş bin mikdârı haşerât tedârikiyle Bitlis ve Muş üzerine varub (...) bulunan ahâlî-i fukarâ ve raiyyetin emvâllerini gâret ve yine avdet idüb Vidin muhâfızı paşa-i mumâ-ileyh tarafına varub ve hâlât itmiş idüğü ihbâr ve tahkîk olunub bu makûle muzır-ı ibâd ve muharrib bilâd olanlar kimesne tarafından himâye olunmayub i'lâm ve izâlesiyle def'i vüzerât-ı husûsuna ikdâm ve dikkat lâzımeden olub şâkî merkûmun i'dâm ve izâlesine irâde-i seniyyem taalluk itmekle şâkî merkûm tesâhüb ve himâyeden mübaderet ve tertîb cezâsıyla ser-maktû'unu der-sa'âdetime irsâl mübaderet olunmak husûsu bundan akdemce şeref-sudûr iden emr-i şerîfimle muhâfız mumâ-ileyh tenbîh olunmuş ise de hâin merkûm bu esnâda paşa-i mumâ-ileyh tarafından bir takrîb firâr ve ol-havâlilerde kâin Hıdranlı aşîreti derûnuna gelüb tahkîk ve firâr itmiş olunub bu def'a sahîh istihbâr ve tahkîk olunub hâin merkûm sâire makîs olmayub bâgî ve tuğyân ve envâ' mefsedet ve şekâvetle meşhûr ve zulm ve taaddîyatdan fukarâyı raiyyet bî-huzûr olub merkûmun bâ-eyy-i vech-i kân ahz ve i'lâmıyla def'i mefâsid emrine ikdâm ve dikkat matlûb kat'i mülûkânem olmağla senki vezîr müşârün-ileyhsin şâkî merkûm taharrî ve tahassüs iderek havza-i hükümetin olan mahâllerden kangı mahâle gelmiş ve her kimlerin dâire tesâhüb ve himâyesine girmiş ise eman ve zaman virilmeksizin elbette ve elbette ahz ve başını kesüb ser-maktû'unu der-sa'âdetime irsâle istihmâl esbâb lâzımesini kemâliyle ihtimâm ve dikkat eylemek fermânım olmağın mahfiyen rikâb hümâyûnumdan işbu emr-i şerîfim ısdâr ve memhûren ve mektûmen (boş) ile irsâl olunmuşdur imdi sen sâire olmayub esdikâ-i vüzerâ-i a'zamamdan olub bu makûle muzır ibâd ve muharrib bilâd olan şekavetkarın

izâle-i vücûduyla te'mîn bilad veistirâhat-i hâl ibâdı müceb olur vesâilin istikmâliyle irâde-i şâhânemin icrâsı cümleden ziyâde sana tevcîh dikkat ve müttehî uhde-i sadâkat idüğü târikden müstağnî olub işbu emr-i şerîfim tarafına vâsıl olduğu gibi merkûm Şeyho bey didikleri hâin sırren tahrîr ve tahassün iderek aşîret merkûm üzere havza-i hükümetin olan sâir mahâllerde tahkîk ve ihtifâ itmiş ise kimesne tarafından ta'cîl ve himâye itdirilmeksizin firâri gâilesi vukû'a gelmeksizin ne vecihle mümkün olabilir ise bir takrîb ahz ve tertîb cezâsıyla ser-maktû'unu der-bârı şevket-karâr irsâle ihtimâm ve mübaderet eylemek irâde-i kat'i şâhânem muktezâsından idüğü ve merkûm ta'cîl ve himâye ve ketm ve ihtifâya cesâret ider olur ise o makûleler dahi ve himmet ve nedâmet müşâhede ideceklerinde şüphe olmadığı ma'lûmun oldukta ana göre icrâ fermân cihân-ımutâ'ıma dikkat ve hilâfından mücânebet eylemen bâbında

Fî Evâsıt Şevvâl Sene 28

Sayfa 143/Hüküm 309:

Sayda ve El-hak Trâblusşâm Vâlisi Cidde Başbuğu Vezîrim El-hac Süleyman Paşa İclâleye Hüküm ki

Bundan akdem haklarında fermân kazâ cerâim sudûr iden Emo oğullar Ömer ve Battal ile Riha mütevellisi el-hac Mehmed Said ve Şuur zâbiti Topal Ali'nin ahz ve i'lâmları zımmında hâlâ Haleb vâlisi düstûr vezîrim Mehmed Celaleddin Paşa iclâle eşkıya merkûm üzerlerine varmış ve eşkıya merkûm tab-ı aver tahammül olamayub bir takrîb ile firâr ve avanelerinden bir takım ahz ve i'lâm olmuş ise de eşkıyâ merkûm Dürzi dağına mirişir tarafına varub dehâlet itmiş oldukları müşârün-ileyh tarafından inhâ olduğuna mebnî ol-bâbda şeref-rîz sudûr iden hatt-ı hümayûn şevket-makrûn mücebim eşkıyâ-ı merkûmenin bâ-eyy-i vech-i kân ahz ve i'lâmlarıyla ser-maktû'unlarını Der-sa'âdetime irsâl ve diğer sudûr iden emr-i şerîfim ma'rifetin ve ta'yîn olunan mübâşir ma'rifetiyle kâffe-i muhallefâtlarının cânib-i mîrî için zabt ve tahrîrine mübaderet eylemen husûsu mukaddemce şeref-rîz sudûr iden emr-i şerîfimle senki vezir-i müşârû'n-ileyhsin sana tevcîh ve iş'âr olunmuş ve firâri merkûmların ahz ve izâleleri zımmında Haleb vâlisi müşârün-ileyh tarafından mahsûs asker irsâliyle ta'kîb itdirilmiş ise de merkûmun emo oğulları Hama tarafına ve Said ve Topal Ali dahi Dürzi dağına mirişir cânibine varub dehâlet itmiş idüğü sahîh tahkîk olunmuş olduğu beyânıyla eşkıyâ-ı merkûmenin bâ-eyy-i hâl idâm ve izâlelerine mübaderet olunmak bâbında sana hitâben emr-i şerîfim sudûru bu def'a Haleb vâlisi müşârün-ileyh tarafından der-bâr şevket-karâr mülûkânem tevârüd iden tahrîratda derç ve iş'âr olunmuş olub tahrîrat

mezkûre atabe-i felekmîrîye-i cihândaraneme arz ve takdîm olunub ol-bâbda hatt-ı hümâyûn şevket-makrûn şâhânem şeref-rîz sudûr itmekle şeref-yâfte-i sudûr iden hatt-ı hümâyûn şevket-makrûn şâhânem mücebim eşkıyâ merkûmenin beher-hâl ahz ve i'lâm ve izâlelerine ihtimâm ve dikkat eylemen fermânım olmağın tenbîhat ve te'kîdat mahsûsen rikâb hümâyûnumdan işbu emr-i şerîfim ısdâr ve ber-vech-i ta'cîl ile irsâl olunmuşdur imdi vusûl emr-i şerîfim ba'de eşkıyâ merkûm Dürzi dağına mirişir cânibinde ve havza-i hükümetinde bulundukları mahâlde gerek Mirişir tarafından ve gerek vesâir câniblerinden ta'cîl ve himâye itdirülmeyüb ne vechle olur ise olsun beher-hâl ahz ve tertîb cezâlarıyla ser-maktû'ularını serîan der-sa'âdetime irsâl ve diğêr sudûr iden emr-i şerîfim mücebim ihtimâm rey-i ma'rifetin ve ol-havâlide olan mübâşiri ma'rifetiyle kâffe-i emvâl ve eşyalarını cânib-i mîrî içün zabt ve tahrîre ihtimâm ve dikkat eylemen irâde-i kat'i şâhânem muktezâsından idüğü ma'lûmun oldukta ber-vech-i muharrer

... harekete ve icrâyı fermân kazâ cereyânıma dikkat ve iğmâz ve rehâvetden mücânebet eylemen bâbında

Fi Evail Zilhicce Sene 28

Sayfa 143/Hüküm 310:

Şam-ı Şerîf Mütessilimi (boş) zîde Mecdehuya Hüküm ki

bir müddetden berü eyâlet-i Haleb'in vüzerâ-i cihetle Haleb ve havâlisinde bazı erbâb bâğî ve fesâd icrâ-ı habâset ve envâ' mefâsidine fırsat-yâb olduklarından ve Riha mütevvellisi el-hac Mehmed Said ile Şuur zâbiti Topal Ali nam şâkîler dahi izrâr ibâd misüllü hareket nâ-becâyâ ibtidâr itmekde idüklerinden merkûm Mehmed Said ve Şuur zâbiti Ali ile rüfekâlarının ahz ve izâlelerine hâlâ Haleb vâlisi düstûr vezîrim Mehmed Celaleddin Paşa iclâle me'mûr ve ta'yîn kılınmış olduğundan merkûmun Said ile Şuur zâbiti Ali ve rüfekâlarından Uzun Ali ve Kilisli Mustafa iki köyden mütecâviz avaneleriyle Şuur ve Riha ve Küfrence kasabalarına tahkîk itmiş olduklarından Haleb vâlisi müşârûn-ileyh üç tarafından eşkıyâ merkûme üzerlerine varub hasâr ve tazyîkine tâb-âver tahammül olamayub eşkıyâ-ı merkûme bila firâr itmiş ve bir takım avaneleri dahi ahz ve tertîb cezâ olunmuş ve firâri merkûmlar Şam-ı şerîf cânibine varub dehâlet ve tahkîk itmiş oldukları müşârûn-ileyh tarafından vârid olan tahrîratdan ma'lûm ilm-u âlem eda-i mülûkânem olub şeref-rîz sudûr iden hatt-ı hümâyûn şevket-makrûnmücebim eşkıyâ merkûmenin bâ-eyy-i vech-i kân ahz ve i'lâmlarına mübaderet

itmiş Şam vâlisi ve Mir el-hac düstûr vezîrim Süleyman Paşa iclâleye fermân-ı âlî ile tenbîh olunmuş ve firârî merkûm Uzun Ali'nin Şam-ı şerîf cânibinde bir kaç bin kîselik emvâl ve eşyası olduğu tevâtüren ma'lûm olduğundan merkûm Şam tarafında mevcûd bi'l-cümle emvâl ve eşyasının ta'yîn olunan mübâşir ma'rifetiyle Cânib-i mîrî için zabt ve tahrîrine mübaderet olunması diğer sudûr iden emr-i şerîfimle Şam vâlisi müşârûn-ileyhin te'kîd kılınmış ve eşkıya-i merkûmenin ele götürülmeleri için Haleb vâlisi müşârûn-ileyh tarafından asker irsâliyle nâkil olunmuş ise de eşkıyâ merkûmeden emo oğulları Ömer ve Battal cuma tarafına ve Said ve Topal Ali dahi Şam-ı şerîf cânibine firâr itmiş oldukları ve eşkıyâ-ı merkûmeye Şam vâlisi müşârûn-ileyhin kethüdâsı sahîh itmekde olduğu sûret-i halden mefhûm idüğü beyânıyla eşkıyâ-i merkûmenin beher-hâl idâm ve izâlelerine mübaderet olunmak bâbında senki mütesellim mumâ-ileyhsin sana hitâbeb emr-i şerîfim sudûru Haleb vâlisi müşârûn-ileyh tarafından bu def'a der-bâr-ı saltanata tevârüd iden tahrîratdan müstebân olub tahrîrat-ı mezkûre atabe-i felekmertebe kılınmalarına cihândaraneme arz ve takdîm olub ol-bâbda hatt-ı hümayûn şevket-makrûn şâhânem şeref-rîz sudûr olmağla şeref-yâfte-i sudûr iden hatt-ı hümayûn şevket-makrûn şâhânem mücebim eşkıyâ-ı merkûmenin beher-hâl idâm ve izâlelerine ihtimâm ve dikkat itmek fermânım olmağın tenbîhat ve ihtimâm işbu emr-i şerîfim ısdâr ve ile irsâl olunmuşdur imdi vusûl emr-i şerîfimde eşkıyâ merkûme kimesne tarafından olunmayub ve mahâl-i âhere firârlarına ruhsât virilmeyüb Şam-ı şerîf cânibinde bulundukları mahâlde bâ-eyy-i vech-i kân ahz ve i'lâmları esbâbının istihsâliyle ser-muktû'ularının der-sa'âdetime irsâl ve diğer sudûr iden emr-i şerîfim mücebim ma'rifet-i şer'-i ol-havâlide olan mübâşir ma'rifetiyle merkûm Uzun Ali'nin Şam cânibinde olan kâffe-i emvâl ve eşyasının Cânib-i mîrî için zabt ve tahrîri husûsuna ihtimâm ve dikkat eylemek irâde-i kat'i şâhânem muktezâsından idüğü ve eşkıyâ-i merkûmeye bundan sonra dahi kimesne tarafından ta'cîl ve himâye ve ketm ve ihfâya cesâret idenler her kimler olur ise olsun anların dahi levâzım te'dîbleri icrâsıyla vehâmet ve nedâmetine müşâhede ideceklerinden şüphe olmadığı ma'lûmun oldukça ber-vech-i meşrûh amel ve hareket ve icrâ fermân cihânmutâ'ıma dikkat ve iğmâz ve rehâvetden mücânebet eylemen bâbında

Fî Evâ'il Zi'l-ka'de Sene 28

Sayfa 144/Hüküm 311:

Bir sûreti

Hama mütesellimine (boş) eşkıyâ-ı merkûmeye Şam vâlisinin kethüdâsı ta'cîl itmiş olduğu fukarâ tiy-i terk olunarak ve Hama tarafına varub kendüleri ihtifâ eyledikleri Haleb vâlisi tarafından tahrîr olunduğu beyân olunarak eşkıyâ-ı merkûmeye ketm ve ihfâ ve ta'cîl ve himâye itmeyüb Hama tarafında bulunduğ u mahâlde bâ-eyy-i vech-i kân ahz ve i'lâmları için

Sayfa 144/Hüküm 312:

Bir sûreti

Hama mütesellimine Eşkîyâ-i merkûm Hama tarafına varub dehâlet itmiş oldukları inhâ olduğu beyânıyla

Sayfa 145/Hüküm 313:

Dergâh-ı Muallâm Kapucubaş ılarından Aydın Muhass ılı Mehmed Dâme Mecdehuya Hüküm ki

senki kapucubaşı mumâ-ileyhsin kendüne mahsûs askerden şekl'ül-silâh külliyyetlü asker tertîb ve bi'n-nefs istîhâb birle acele hareket ve Antalya cânibine varub Tekeli oğ lu didikleri hâinin ahz ve i'lâmına bezl-i miknet eylemen husûsuna mukaddam ve muahhar şeref-sudûr iden evâmîr-i 'âlîyyemle sana tenbîh ve te'kîd oluduğ undan ve şâkî merkûm havza-i sâireye makîs olmayub ne vecihle olur ise olsun (...) ele getirülüb ahz ve i'lâmıyla Antalya kal'asının zabt irâde-i cezime-i mülûkânem muktezâsından idüğüne binâen senin şimdîye kadar ibkâyı me'mûriyet-i levâzım-ı şâhânem icrây a müsâraat eylemek mütehâtî uhde-i ubûdiyet iken âlî olan hareket ve azîmet itmediğ in zâhir ve şâkî merkûm ol-taraftan hasâr ve tazyîk olunarak ahz ve i'lâm olunmak üzere olub senin bir kadem ikdâm Teke cânibi vürûduna ân-be-ân terkîb ve intizâr olunmakda olduğ u beyânıyla bir an akdem hareket ve icrâyı me'mûreyite müsâraat eylemen bâbında emr-i şerîfim sudûru bilfiil deryâ-ı Kapudân düstûr vezîrim Hüsrev Mehmed Paşa iclâle tarafına bu def'a Der-sa'âdetime tevârüd iden tahrîratdan ma'lûm hümâyûnum olub ol-bâbda hatt-ı hümâyûn şevket-makrûnum şeref-rîz sudûr olub şöyleki bundan böyle serîan harekete betâet iderek lâzım gelür ise sana bu vechle rehâvetin şâkî merkûm dikkat firâr itdirilerek şer ve fesâdın idlâline sen sebep olmuş olacağına sonra vebâli boynuna olsun azîz ve gilletin nezd mülûkânemde mu'temed ve makbûl olmayub sana icrâyı lâzım-ı te'dîb hâin merkûmun ele getirülmesine kimesne takdîm olunarak vehâmetini müşâhede ideceğ in âşikâr olduğ unu bilüb ana göre davranub vusûl emr-i

şerfimde kat’-i imrâr-ı evkat itmeyüb bâ-eyy-i vech-i kân şan’ül-silâh asâkiriyle külliye istishâbıyla kalkub Antalya cânibine varub müşârün-ileyh emr ve rû’yete mütâbaat iderek ne vechle ve tatrîkiyle olur ise olsun hâin merkûm üzerine varulub ahz ve i’lâmyla irâde-i şâhânemi icrâya ziyâde acele ve müsaarat eylemen fermânım olmağın te’kîd me’mûriyete hâvî işbu emr-i şerîfim ısdâr ve ber-vech-i ta’cil ile ırsâl olunmuşdur imdi sûret emr ve fermân cihânmutâ’ım ve irtikâb rehâvet ve betâetiyle neticede giriftâr olacağın itmiş gazab ve ikâb şâhânem etrafıyla mütâlaa encâm-ı kâr-i mülâhaza iderek bâ-eyy-i vech-i kân asâkir külliye ile bir an akdem kalkub müşârün-ileyh mâiyetine varub irâde-i şâhânem tenfiz ve icrâya ikdâm ve müsâraat eylemen irâde-i ve kat’i şâhânem muktezâsından idüğü ma’lûmun oldukta ana göre amel ve harekete ve serîan hareket ve azîmetle Der-sa’âdetime tahrîr ve iş’âra dikkat ve hilâf-ı vaz’ ceserat ve mübtedâ nidâmet olmakdan nefsin siyânet eylemen bâbında

Fi Evâsıt Zilkade Sene 228

Sayfa 145/Hüküm 314:

İbrail Kadısına ve Zâbitan îde Kadruhum Hüküm ki

Erkalil ivamila nam şâkînin hayr-i firârında akrabasından Hacı Mehmed ile avanesinden Hüseyin nam şâkî İbrail cânibine ahz ve habs olunmuş ve merkûm hacı Mehmed’in kendü malı olarak sevâd oldukları olduğu bir kıt’a beş çifte sefinesi humûlesiyle Kavas cânibinde tevkîf itdirilmesi merkûm Hacı Mehmed’in hâl ve keyfiyeti İbrail cânibinde tahrîr olundukta merkûm küb kaban tüccârı zâhire mübala ve anadolu cânibine nakl dâiyesinde olduğu ve sefinede mevcûd humûlesi şeker ve bakkam ve saf’ frengiden ibâret ve idüğü ve ol-bâbda tevcîhle emr-i şerîfim sudûr ider ise ol-vecihle hareket olacağı ibrail muhâfızî mîr-i mîrân kirâmımdan İsmail Paşa’nın irâd-ı hümayûnum vürûd idüb der-bâr-ı saltanatıma takdîm olunan tahrîratı meâlinden ma’lûm hümayûnum olub habs olan merkûmun bu tarafa ihzâr olunub keyfiyetleri tahkîk olunmak husûsuna irâde-i şâhânem taalluk idüb ol-bâbda hatt-ı hümayûn şevket-makrûn şâhânem şeref-rîz sudûr olmağla sizki İbrail kadısı ve zâbitan ve mumâ-ileyhimasız vusûl emr-i şerîfimde tahkîk mâtde zımmında merkûm Hacı Mehmed ile avaneleri Hüseyin esnây-ı rahde-i Karadan muhâfazaları esbâblarının istikmâliyle Kavasda tevkîf itdirilmiş olan sefine mezkûrede (çizik)mahsûs ta’yîn olunan mübâşire teslîm der-sa’âdetime ırsâl ihtimâm ve dikkat eylemeniz fermânım olmağın rikâb hümayûnumdan işbu evâmir-i şerîfim ısdâr ve mübâşir ta’yîn olunan (boş) ile ırsâl olunmuşdur imdi tahkîk mâtde zımmında mahbûs merkûmların esbâb muhâfazaları istihsâliyle itdirilmiş olan sefine-i mezkûreye

humûlesiyle maen mübâşir mumâ-ileyhe teslîm bâ-eyy-i vech-i kân der-sa'âdetime irsâl ikdâm mübaderet eylemeniz irâde-i şâhânem muktezâsından idüğü ve merkûmun firâr itdirilmesi ve sefîne-i merkûme humûlesinden ceddü vâhide-i ketm ve ihtifâ olunması misüllü vaz' rızâ-i mülûkânem olmadığı ma'lûmunuz oldukça ber-vech-i meşrûh amel ve harekete dikkat ve hilâfından mücânebet eylemeniz bâbında

Fî Evâsıt Zi'l-hicce Sene 228

Sayfa 146/Hüküm 315:

Dergâh-ı Muallâm Kapucubaşlarından Aydın Muhassılı Mehmed Dâme Mecdehuya Hüküm ki

Senki muhassıl mumâ-ileyhsin kendüne mahsûs asâkirden külliye tîb ve bi'n-nefs istihâb ile Antalya cânibine varub deryâ-ı Kapudân düstûr vezîrim Hüsrev Mehmed Paşa iclâlenin Emr ve rû'yetine mütâbaat Tekeli oğlu didikleri hâinin ahz ve i'lâmına nüzûl ve say' ve miknet eylemen husûsu mukaddem ve muahhir bi'd-defe'ât şeref-sudûr iden evâmir-i 'âlîyyemle sana tenbîh ve te'kîd kılınmış olduğuna nazaran şimdiye kadar serîan hareket ve icrâyı me'mûriyete müsâraat eylemen lâzime-i zımmetinde iken âlî olan hareket ve azîmet itmediğinden başka Teke cânibine mukaddemlerde bir iki def'a piyâde ve süvârî asker gönderilmiş olduğundan ve bi'n-nefs azîmet eyledikleri sûretde tahsîlat mîr âliye ve umûr-ı mühimme ve tekâlif mâddeleri besmande ve cânibi mîriyeye olan vedîanın te'diyesi ve vücûhla usret ve müzâyaka müceb olacağından bahsle me'mûr istihsâle olduğun asâkiri başbuğla irsâl tecvîz müsâade kılınması bu def'a tarafından der-bâr-ı şevket-makrûn tevârüd iden tahrîrat derc ve istid'â olunmuş ise de sana bu vechle vâki' olan istid'â kârin müsâade olmak emr mahâle olub beher-hâl bi'n-nefs aceleten hareket ve azîmetin irâde-i cezme-i mülûkânem muktezâsından olduğu ve sana emr-ü fermân padişâhânem sûret-i emsâl itmeyüb böyle iğrâr vediadan ibâret tahrîrat irsâliyle imrârı vakte cesârete vakit kazandırarak ve muktedir fesâdına iânet itmek kâbilindeninden olduğundan bunun neticesi hakkında vehim olacağı bî-iştibâh olduğunu bilüb ana göre davranub vusûl emrimde dakîka ve vâhide-i ifâte-i vakt itmeksizin asker külliye istihsâliyle bâ-eyy-i vech-i kân bi'n-nefs kalkub mâiyet müşârûn-ileyh varub icrâ-ı irâde-i seniyyem ve tahsîl rızâyı şâhânem kemâliyle akdem ve müsâraat eylemen fermânım olmağın isti'câlen ve ittihâzen rikâb hümâyûnumdan işbu emr-i şerîfim dahi ısdâr ve ta'cil ale't-ta'cîl (boş) irsâl olunmuşdur imdi işbu fermân cihânmutâ'im tarafına vâsıl olduğu anda bâ-eyy-i vech-i kân şekl'ül-silâh asâkir külliye istihsâle bi'n-nefs hareket ve Antalya

câ nibine müşârûn-ileyh mâiyyetine varub emr ve rü'yete mütaba'at ve irâde-i seniyyemi icrâ ve me'mûriyetin muktezâsını ibkâya ve serîan hareket ve azîmetle der-sa'âdetime tahrîr ziyâde acele ve müsaarat eylemen irâde-i seniyyem muktezâsından idüğü ve bundan sonra dahi iğrâr vedîaya ibâret-i ma'rûzât takdîmce cesâret eylemek ihtimâl olur ise sana bu me'mûriye batıyane hareketten şâkî merkûmun sürûr mefâsidine sebep olan olacağına mebnî özl ve illetin kat'î karin iftiraat olmayub mazhar ve ukûb olacağın bî-iştibâh olmağla ana göre davranub icrâ-ı fermân bezl ve say' ve meks ve rehâvet ve betâetden begâyet hazer ve mücânebet eylemen bâbında

Fî Evâhir Zi'l-hicce Sene 228

Sayfa 146/Hüküm 316:

Diyarbakir Valisi olub bu def'a Vüzerâtı Ref'-iyle Diyarbakirde ikâmet me'mûr kılınan Şehzâde İbrahim Paşa Dâmet Me'âlîyeye ve Amed Kadısına Dergâh-ı Muallâm Kapucubaşlarından Diyarbakir Kal'ası Bina Emîni Mir Süleyman Dâme Mecdehuya Hüküm ki

Senki paşa-i mumâ-ileyhsin mukkaddema îfâ-ı vüzerâtınla Diyarbakir eyâletinin uhdene ihâlesinden maksûd mücedded zabt-u rabt memleket ve def'i-ü ref'-i Sinor erbâb mefsedet ile istirâhat-i ahâlîye ve senin ol-tarafların ihrâc ve etvârına vukûf ve etbâ'ın der-kâr olduğuna nazaran kemâhu olmayub eyâlet-i merkûmanın i'mâr-ı vesâilin istikmâline bezl mechûd eylemen me'mûlüne mebnî iken bu mâddelerede rehâvet ve batıane hareket itmekte olduğun ma'lûm ilmü ali irâd-ı cihândaranem olduğuna binâen vüzerânın ref'-iyle Diyarbakir de ikâmet eylemen husûsuna irâde-i şâhânem müteallik olub ol-bâbda hatt-ı hümayûn şevket-makrûn mülûkânem muhabbetriz sudûr olmağla sûret emr ve irâde-i şâhânem ma'lûmun oldukda Diyarbakir de ikâmet ve umûr-ı mühimmenin müdhâlinden mucanebet eylemen fermânım olmağın i'lâmen ve ifhâmen rikâb-ı hümayûnumdan başka emr-i şerîfim ısdâr ve (boş) irsâl olunmuşdur imdi vusûl emr-i şerîfimde tuğ ve sancağı terk ile tekâüden Diyarbakir de hanende ibrâm ve umûr-ı memlekete müdahâleden (çizik) nam ile devâm-ı ömr-ü devlet ve kavâm-ı ve şevketim edayesine iştigâl ve muvâzebet ve hanemde ikâmetini diyâr-ı saltanatıma iş'ara dikkat eyleyessin ve senki mevlânâyı ve kapucubaşı mumâ-ileyhimasız sûret emr-ü fermân şâhâneme sizin dahi meczûmunuz oldukta müşârûn-ileyh ref'-i vüzerâtıyla hanesinde ikâmet itdürüb keyfiyeti der-bâr-ı şevket-karâr mülûkânem siz daha i'lâm ve inhâya mübaderet eylemen bâbında

Sayfa 147/Hüküm 317:

Hanya Muhâfızı Vezîrim Osman Paşa İclâleye ve Hanya Kadısına ve Hevacegan Divân-ı Hümâyûndan Teşrîfâtçı sâbık Reşid Beğ Dâme Mecdehuya Hüküm ki

(çizik) Hanya'da sâkin Bosna mevleviyet pâyesi olan Mustafa Emin nam şahıs bir müddetden berü tama' ham tâbiyet ile eşkıyâ gürûhuna ruhsât virüb ehl-i ırz zaaf makûleleri mazhar envâ' cevri ve hasârat olarak küllî ihtilâl-i beldeye bâdî hâlâta cesâret eylediği ve vâsılı sâmi'-a şehriyaranem olub merkûmun te'dîbiyle memleket-i padişahanem ihtilâlden vikâyesi ve ehl-i ırz ve zaaf gürûhunun himâye ve siyâneti lâzıme-i memâlikdarı ve raiyyet perverîden olduğunu binâen şeref-yâfte-i sudûr olan hatt-ı hümâyûn şevket-makrûn mücebim bâ-işâret şeyhü'l-islâma merkûmun çavuş mübâşeretile Mora'da vâki' Tirepoliçeye nefv ve iclası için diğer emr-i şerîfim ısdâr olunmuş ve merkûm gâyet müfsid (çizgi) ve ifrâd mütemevvil ve sâhib sûret ve besâre olub tarafından biri hak ile seni vezîr müşârûn-ileyhsin ma'rifetin ve mübâşir mumâ-ileyh ma'rifetiyle kâffe-i emvâl ve eşyasının cânib-i mîrî den zabt ve müsadere olunması husûsuna irâde-i kat'i şâhânem taalluk idüb ol-bâbda hatt-ı hümâyûn muhhabetmakrûn şâhânem sahîfe berây-ı sudûr olmağla mübâşir mumâ-ileyh tarafına lede'l-vusûl ibtidâ nefsi için sâdır olan emr-i şerîfim mücebim mübâşir çavuş ile merkûmu menfâsına irsâl itdikten sonra ma'rifetin ve mübâşir mumâ-ileyh ma'rifetiyle merkûmun bi'l-cümle emvâl ve eşyasını cânibi miriçün zabt ve tahrîr ve defter-i sıhhat eseriyle der 'âliyyeme irsâl ikdâm ve dikkat eylemek fermânım olmağın rikâb hümâyûnumdan mahfiyen işbu emr-i şerîfim ısdâr ve mübâşir mumâ-ileyh ile irsâl olunmuşdur imdi merkûmu menfâsına ba'de'l-irsâl habs ve nefis merkûmun ismi mal itlâk olunur kâffe-i nukud ve emvâl ve eşyasını cânibi miri için zabt ve tahrîr ve defteri sıhhat eseriyle Der-sa'âdetime irsâl ikdâm ve say' mülûkânem eylemen matlûb kat'i padişâhânem idüğü ve su-i tedbîr ve nihadan ve taksir vukû'ğunu rızâ-i şâhânem olduğu ma'lûmun oldukça göreyim seni âkılâne davranub tenfiz emr-i hümâyûnum say' gâyet eylesin ve senki mübâşir mumâ-ileyhsin seni miyâne-i emsâlinden bi'l-ittihâb bu husûs tâbiyetden maksûd bu taraftan hareket ve Hanya ya varub merkûmu yanına terfîk olunan mübâşiri çavuş ile Trapoliçe'ye nefv ve irsâl eyledikten sonra balada beyân olnuğu vecihle müşârûn-ileyhin inzimâm rey-i ve ma'rifetiyle bir hâlât mektûm mensî kalmayarak merkûmun kâffe-i nükûd ve emvâl ve eşyasını zâhire ihrâc ve cânibi mir-i için zabt ve tahrîr ile icrâ kâr-güzârı ve sadâkate mezîd say' gâyet

eylemen irâde-i seniyyeme mebnî olmağla ana göre amel ve hareket ve tekmîl emr-i mübâşeretle ihtimâm ve dikkat ve hilâfından hazer ve mücânebet eyleyesin ve senki kadı mumâ-ileyhsin sen dahi müceb emr-i şerîfimle amel olub hilâfından teâlî ve' (çizgi) mübaderet eylemen bâbında

Fî Evâhir Cemâziye'l-ahir Sene 228

Sayfa 147/Hüküm 318:

Sivas Vâlisi Vezîrim Pehlivan Seyyid İbrahim Paşa İclâleye ve Rumili Beylerbeyliği Pâyesini Kâimmakâm ve Ber-Vech-i Malikânem Malatya Sancağı Mutasarrıfı Rişvanzâde Abdurrahman Paşa Dâmet Me'aliyeye ve Mîr-i Mîrân Kirâmımdan Maâdin-i Hümâyûnum Emîni Ahmed Dâme İkbâleye Hüküm ki

Ekrâd tâifesiinden Müro nam şâkî bir takrîb mumâ-ileyh Abdurrahman Paşa'nın kethüdâlığı tahsîl ve kazâ-i mezbûr cevânib ve etrafına asker bakiyesiyle dâimâ medârü'l-hât ve zabt ve vediâtullâh olan fukarâyı raiyyet ve âcizeyi memleket îsâl-i zulm ve teaadiyat ile hilâf-ı şerîf garrâ ve muğâyir rızâ katl nüfûs ve ale'l-husûs hânedân-ı âlemden olan Hacızâde-i i'dâm ve gasb emvâl ve hetk iğrâz misillü mütecâsrl olduğu envâ'-i şürûr ve mefâsidinden fukarâyı raiyyet bi'l-huzûr olub merkûmun bu vecihle vâki' olan şer ve mezâlimine fukarâyı raiyyet tab-ı aver tahammül olamadıkları bi'l-ihbâr vâsıl sâmi' cihânderanem olub bu makûle ve muzır âbâd ve muharrib bilâd olan şekâvet beşenin izâle-i vücûd habâset nemvadiyla(?) Şerûr ve maksadının def'i husûsuna ikdâm ve dikkat lâzıme-i memleketdâr-ı ve raiyyet perverîden olub merkûmun i'lâm ve izâlesine irâde-i kat'i mülûkânem talaluk idüb şununla merkûmun itmediği habâset ve mel'anet kalmamış ve i'dâm ve izâlesi çokdan geçmiş muzır ibâd vâcib izâle bir hak olub bu def'a firâr itdiği ihbâr olunmakdan nâşî şâkî merkûmunun bâ-eyy-i vech-i kân cezâsında tertîb matlûb kat'i şâhânem olduğuna binâen ricâ ve şefâat olunmak ve tesâhub ve himâye kaydıyla siz ve ihtifâ itdirilmek misillü vaz'-i cesâret ider olur ise lede't-tahkîk şâkî merkûm taraftarluk dâiyesiyle muâvenet ve ketm ve ihtifâsına cür'et idenler hakkında ba afv? ve şekâvet bi'l-küllî hüsrevâ olub ol-makûleler dahi nezd şâhânem hâin merkûm gibi bâgî ve tâgî idâdından ma'dûd olarak gasb iştiyare? şâhânemden tahlîs girîbân idemeyeceklerini senki Sivas vâlisi müşârün-ileyhsin lâzım gelenlere tefhîm iderek ne vechle mümkün olabilür ise vusûl emr-i şerîfimde bâ-eyy-i vech-i kân şâkî merkûm olduğu mahâlden ahz ve tertîb cezâsıyla ser-maktû'unu müsâraat der-bâr şekvet-karar mülûkânem irsâle ve icrâ emr ve irâde-i hüsrevânem kemâliyle ihtimâm ve dikkat eylemek fermânım olmağın rikâb müstetabımdan işbu

emr-i şerîfim ısdâr ve memhûren ve mektûmen (boş) zile irsâl olunmuşdur imdi vusûl emr-i şerîfimde tevcîh olur ise olsun hâin merkûm tutub ‘alâ eyy-i vech-i kân tekmlî kârıyla ser-maktû’unu seriyan der-sa‘âdet’ime irsâl ile fermân kazâ cera’yânı tenfiz ve icrâya ziyâde ikdâm ve dikkat eylemen irâde-i kat’i mülûkânem muktezâsından idüğü ve iğmâz ve rehâvet vukû’uyla hâin merkûmun emsâl-i şer ve mefâsidini veyahud bir takrîb firârı müstelzim olur vaz’ ve harekete kat’i rızâ şâhânem olmadığı ma’lûmun oldukda ana göre amel ve harekete ve icrâ-ı irâde-i mülûkânem dikkat ve hilâfından mübâadet eylesin ve siz ki behisni kâ’immakâm ı ve maâdin hümâyûnum emini mumâ-ileyhimasız hâin merkûmun eline ve dilinde bulunduğu mahâlden ahz ve cezâsının tertîbiyle ser-maktû’unu der-sa‘âdetime irsâl matlûb şâhânem olub her kim tarafdarluk ve tesâhüb ve himâye dâiyesiyle şâkî merkûmun firârına ve ketm ve ihfâsına veyahud a’zam maslahatı müceb olur harekete cesâret idenler dahi nezd mülûkânem şâkî merkûm gibi hâin ad olunarak vehâmete müşahade idecekleri bî-iştibâh olmağla ana göre amel ve hareket ve işbu irâde-i seniyyemin tenfiz ve icrâsına ve Sivas vâlisi müşârün-ileyhin inzimâm rey ve şerîriyle şâkî merkûmun eline diline i’dâm ve izâlesi esbâbın istihsâline siz dahi gâyetü’l-gâye ikdâm ve saî mülûkânem ve hilâf-ı fermân vaz’ ve harekete tecvîzden ziyâde hazer ve ittikâ nam eylemeniz bâbında

Fî Evâsıt Şevvâl Sene 28

Sayfa 148/Hüküm 319:

Haleb Vâlisi Vezîrim Mehmed Celaleddin Paşa İclâleye Hüküm ki

bir müddetden berü Medine-i Haleb bazı bi-gammâz erâzil ve eşhâs kesb teallül(?) ve neferât ile Haleb kal’asını zabt ve tahassün ve kal’aya istinâden envâ’-i mefâsid ve mezâlîme ibtidâr eylediklerinden bunların etvâr bâgîyaneleri memleket padişâhânemde şerîat mutahharanın icrâsı ve evâmir şerîfimin tenfizî mümkün olamayub vediâtullâh olan sekene-i memleket ve fukarâyı raiyyet ve tüccâr ve züvvârın emn ve rahatları meslûb ve anda bulunanlar zabt-u rabt memleket ile icrâ-ı hükümet ve bir muktezâyı şerîat mutahhara ihkâk-ı hakk mâddelerine vesâir evâmir şâhânemin tenfizine mübaderet eyledikleri hassa der-‘akab lâin-i asl bir fesâd ihtidâ ile kal’abendlerinde olmak mülâsebesiyle vülatın? izam sirâyeti top endâhtiyle hasâr ve tazyik ebrâr ve vâliler dahi fukarâyı raiyyet ve kuttân memleket barde huyûl hasâr olmakdan vikâyete mudâfaalarına kadm itmeyerek Halebdan hurûc eylediklerinden eşkıyâ merkûmun (çizik) ganîmet bilerek hilâf-ı şerîat garrâ ve muğâyir rızâ etvâr bâgîyaneye ictisâr ve tüccâr ve fukarâyı raiyyetin islâb emniyet ve âsâyışleri mücebim nice nice ef’âl memleketin

harâbetini müstelzim hareket reddiyyeye ibtidâr eyledikleri ma'lûm hümâyûnum olub bu husûsla şer'-i şerîfin muğâyir rızâ-i şâhânemin hilâf-ı meyâmin irtizâ şâhânemin hâlâtı ve ahâlî-i memkeletin harâbiyetini emtialarıyla perîşânlıklarını maksûd mucerrer zabt-u rabt memlekete ve haft ve herâset takviye ve kurrâ-i vilâyet ile ahâlî ve bera'yânın haft vikâyeleri deâvi vukû'nun bir nevi şer'-i rû'yet ihkâk-ı hakk olunması ve evâmîr padişâhânemin tenfiz ve icrâsıyla ahâlininistirâhati ve memleketin me'mûriyeti husûsuna bezl mechûd eylemeleri kasabasına mebnî olub zaman adâlet ... cihândaranemde azmine sâbıkada olduğu misüllü bu makûle teferrüd dâyesiyle ihtilâl-i şîrâze-i nizâm memleketi müceb olur envâ' ve etvâra ber-vechle rızâ-ı hümâyûnum olmayub her kim ırz ve edebîyle mukayyed ve şerîata mazharve rızâ-ı şâhâneme menâfî' hareketden mücânebet ve vülât ve hükkâma itâat ve emr-i ve fermân şâhânemi icrâya mübaderet iylemeleri irâde-i şâhânem muktezâsından olmağla senki vezîr müşârûn-ileyhsin derûn Haleb'e duhûlün fikrinde o makûle ishasale israfın? zamanında icrâ idegeldikleri muâmele ve harekete ibtidâr idecekleri tecarüb-ü sâbıkâ ile ma'lûm olan hâlâtdan olmakdan nâşî evvel emirde Haleb'e duhûlünde hüsn-ü tedbîr dilirinde ile Haleb kalasını taraffından zabt melûf ve mutemed emr-i muhâfaza ve esbâb muhâresesine istihsâl iderek muzır vilâyet olan mahâlin kıyâm birle zabt-ü rabt Kal'a ve memlekete ve her halde fukarâ-ı raiyyet ve sükkân-ı memleket ve tâifeyi tüccâr ve ahâlî ırzın vücûde mezâlim ve teadiyatdan vikâyelerine ve zûlm ve erbâb-ı bâgî ve fesadınınahz ve levâzım-ı te'dîblerinin icrâsıyla ahâl-i memleket sayine-i merâhim vaye-i Şâhânemde asude-i nişin mizalle-i emîn veistirâhat olmaları esbâb ve vesâilini istihsâle velhâsıl Haleb vâililiğine mukarri' kâffe-i husûsatı bir vakit? matlûb mezkûr liyâkatinde rû'yet ve icâb hükümetin olan mahâllerde şer'-i şerîfe ve rızâ-ı şâhâneme münâfî' ednâ vaz' ve hâlât tahaddüs itmesine bezl Haleb memleket eylemen fermânım olmağın te'kîden ve me'mûriyeti şâmil rikâb hümâyûnumda işbu emr-i şerîfim ısdâr ve (boş)ile irsâl olunmuşdur kal'a-i mezkûrenin tarafından zabt-u hıfz cezasıyla fî-mâba'd rızâ-ı şâhâneme menâfî' vaz' ve hareket vukû'a gelmesi esbâbını istihsâle vaz' ve def'i erbâb-ı mazarrat ve ahz te'dîb ashâb nefy ve mefsedet ile ahâl-i ve tüccâr ve reâyâ ve berâyâyâ vücûd mezâlim ve taaddîyatdan vikâyeye ve şerîat mutahharanın icrâsı ve evâmîr-i padişahnemin tenfizi emrine kemâl i'tinâ ve dikkat itmen matlûb şâhânem idüğü ma'lûmun oldukta ber-vech-i meşrûh amel ve hareket ve icrâ-i irâde-i seniyyem muktezâ-i me'mûriyet ve lüzûma gâyet ve hamiyetin üzere kemâliyle say' ve gâyet ve iğmâz ve rehâvetden mücânebet eylemen bâbında

Sayfa 149/Hüküm 320:

Haleb Valisi Vezîrim Mehmed Celaledin Paşa İclâleye Hüküm ki

Haleb ahâlîsinden Horbol oğlu Hacı İbrahim nam şekâvet başı kendü hâlinde ırz ve edebiyle olmayub teferrüd dâyesinde hilâf-ı şerîf garrâ ve muğâyir rızâ vediâtullâh olan fukarâyı raiyyet ve sükkân-i memlekete ibsâl mezâlim ve taaddîyat ile memleketin harâbetini ve ahâlînin perîşânlıklarını müeddî hareket nâ-ber-câya ictisâr itmekde olduğundan merkûmun mezâlim ve maksadının sükkân-ı memleket ve âcize-i raiyyet meslûben ihrâc oldukları bi'l-ihbâr sahîh ve vâsıl sâmi'a-i şehriyâranem olub bu makûle hilâf-ı şerîat-ı garrâ hareket ve ızrâr ibâd müceb olur etvâr bâgıyâne ibtidâr iden şekâvetkar izâle-i vücûdlarıyla memleketin te'mîni ve ahâlînin âsâyiş ve istirâhatleri husûsuna dikkat lâzıme-i mülkdarı ve raiyyet perveriden olub şâkî merkûmun i'dâm ve izâlesi irâde-i kat'i şâhânem taalluk itmeğle senki vezîr müşârün-ileyhsin vusûl emr-i şerîfimde şâkî merkûm Horbol oğlu Hacı İbrahim 'alâ eyy-i vech-i kân ahz ve tertîb cezâsıyla ser-maktû'unu der-bâr-ı şevket-makrûnuma irsâl ile şer ve mefsedetini fukarâyı raiyyet üzerlerinden def'i ve irâde-i seniyyemi icrâya kemâl ihtimâm ve dikkat eylemen fermânım olmağın mahfiyen rikâb hümâyûnumdan işbu emr-i şerîfim ısdâr ve mefhûmen ve mektûmen (boş) irsâl olunmuşdur imdi şâkî merkûm kimesne tarafından tesâhüb ve himâye itdirmeyüb ve bir takfîrk fîrarına mübaderet eylemen irâde-i kat'i şâhânem muktezâsından idüğü ma'lûmun oldukta ber-vech-i meşrûh amel ve harekete ve icrâ-ı fermân kazâ cera'yânı dikkat ve iğmâz ve rehâvetden mübadaat eylemen bâbında

Fî Evâsıt Şevvâl Sene 228

Sayfa 150/Hüküm 321:

Bir sûreti

yine müşârün-ileyh Haleb ahâlîsinden Humuslu oğlu Ahmed nam şâkînin i'dâmına irâdesinde taalluk itmekle merkûmun tertîb cezâsı içün aslı gibi

Sayfa 150/Hüküm 322:

Bir sûreti

yine müşârün-ileyh Haleb ahâlîsinden (...) Karaca oğlu (...) nam şâkînin ahz ve i'lâmı için ber siyak

Sayfa 150/Hüküm 323:

Bir sûreti

yine müşârün-ileyh Haleb ahâlîsinden Havvas oğlu Hüseyin nam şâkînin ahz ve i'lâmı için bir minvâl meşru'

Sayfa 150/Hüküm 324:

Bir sûreti

Yine müşârün-ileyh Haleb ahâlîsinden Göden oğlu (...) nam şâkînin i'dâmı için ber-vech-i meşrûh

Sayfa 150/Hüküm 325:

yine müşârün-ileyh Haleb ahâlîsinden Belenli oğlu Ali nam şâkînin i'lâmı için ber-siyâk

Sayfa 150/Hüküm 326:

Bir sûreti

yine müşârün-ileyh Haleb ahâlîsinden İsa beşe oğlu Ömer nam şâkînin ahz ve i'lâmı için ber-siyâk

Sayfa 150/Hüküm 327:

Bir sûreti

yine müşârün-ileyh Haleb ahâlîsinden Receb oğlu Hacı Yusuf nam şâkînin i'lâmı için kezâlik

Sayfa 150/Hüküm 328:

Hâlâ Kapudân-ı Deryâ Vezîrim Hüsrev Mehmed Paşa İclâleye Hüküm ki

Karaman vâlisi Ali Paşadan hidmet ve sadâkat me'mûlüyle bir seneden ziyâde Tekeli oğlunun bila ahz ve i'lâmna me'mûr kılınıb taraf şâhânemden kendüsüne bi'l-istiklâl name ve ruhsât-ı kâmile i'tâsıyla mûtaallik matlûb üzere vezûra ve mîr-i mîrân ve

kazâlar voyvoda ve a'yânlar askerleriyle ta'yîn ve mühimmat ve âlât tisyâr kılınmış ve geçen sene güyâ zâhire zarûretinden gerü çekilmiş olduğunu yazmış olduğundan ve kendüsü ol-vakte Antalyayı görmüş ve teshîri ne makûle tedâbîre tevkîf eylediğini iz'ân ile ana göre amel tedâbîr vesayaya akdem ve gâyet ve ibrâz Hüseyin hizmetlü telâkkî mâ-fât müsâraat ider me'mûlûlye bu sene dahi mâiyetine evvelkiden ziyâde asker ve me'mûrlar ta'yîn ve bahren dahi hâzır ve tazyîk olunmak üzere sizki vezîr müşârû'n-ileyhsin mevcûd mâiyetin olan donanma-i hümâyûnumla me'mûr kılınmış ve zâhire tertîbi der-sa'âdetimden matlûbe-i mikdâr peyderpey âsâyiş ve mühimmat ve cebehâne ve âlât-ı harbiye ba'is ve tesyîr ve tevsî nüfûz-u istiklâl velhâsıl taraf devlet-i 'âlîyyemden kâffe-i me'sulüne müsâade ile takviye-i bazı iktidârını müstelzim olur esbâb ve vesâilin istihsâl ile ikrâr olunmuş dört aydan beru donanma-ı hümâyûnum kalyonlarıyla behren Antalya pişgâhı hasâr ve tazyîk kılınarak müşârûn-ileyhin me'kûlâtını virmen me'mûriyetinden hariç iken maslahatı halâlden vikâyeten ber-vech-i def'i donanma-i hümâyûnumdan peksimed î'tâ ve Kıbrısdan dahi on iki bin beş yüz şâir ve bu def'a kırk beş bin ve kıyye-i dakîk celb ve isrâ ile tarafından lâzım-i muvaenet ve müzâheretin icrâsına itina olunmuş ise de kendüsü esbâb muhasâra ve muhâbereden olan tedâbîr ve evlanın vaktiyle ihzâr ve tekmîline sarf-ı zehen ve raiyyet itmeyüb kış mevsimini tehî geçirmiş dört ay beyhûde istanozda ikâmet itmiş olduğundan başka Antalya gelmeğe âher mekşûf-u târik var iken ol-tarafdan gelmeyüb gönderilan havan ve mühimmatı istanoz yaylasında terk idüb şimdi biraz süvârî ve bir ikiyüz piyâde askeriyle kal'a muhasârasına gelüb Metris dağı için donanma-ı hümâyûnumdan vücûd olmayan deste çubuklar ve dikme kuşaklama kereste ve kürek ve küfe ve kazma ve çuvâl ve sâir buna dair eşya istid'âsında olduğu ve sen dahi Fenike limanında ta'mîr olunan fırkateynleri bi'l-istishâb matlûb mikdâr mühimmat ve levâzımat-ı virmen üzere Antalya'ya azîmet itmiş olduğun peyderpey der-sa'âdetime tevârüd iden tahrîratın mefâhîminden ma'lûm-ı hümâyûnum olduğundan mâadâ taraf-ı şâhânemden hafiyeten bâ-taaddî tahsîs olunarak müşârûn-ileyhin bu bâbda vâki' olan lisân-u kusûr ve rehâveti tashîh birle tahkîk kerde-i şehriyanem olub işbu Tekke maslahatın atiyûlbeyân her ne vechle olur ise olsun kış gelmeksizin bu sene merâm-ı hüsrevânem üzere karîn hitâm olması kat'i matlûb hümâyûnum idüğü bi'd-defe'ât evâmîr-i padişâhânemle tavsiye ve tenbîh ve vehâmeti kendüsüne ricâ olacağı te'kîd olunmuş iken müşârûn-ileyh bu def'a Der-sa'âdetime gönderdiği tahrîratında Antalya'ya kurşun menzili yanaşub bir kaç def'a yürüyüş itmiş ise de şalapo hâricinden göz iden nehr-i haciz olduğunu ve ıtlâktan amel celîliyle âher mahâle icrâsına ikdâm ideceğini ve tabîiyâtda askeriye mâddesinde

hıntanın irâdesi mümkün olup şâirin killeti takrîbiyle Kıbrıs ve Ber Şam taraflarından ve yahud taraf-ı âherden iki bin keyl şâir tertîb ve tasdîr itdirilmesine tahrîr ve iş'âr idüb rikâb hümâyûnumda arz ve takdîm olundukda manzûrum olmuştur tıynetinde ademiyât olmayân adama her ne kadar iâne olunsa kâidesi yokdur matlûb eylemediği zahâir ve mühimmat virse dahi yine anın iş göreceği yok Karaman eyâletini uhdesine tevciye eylediği günden berü fukarâya zûlm ve taaddî ve mâiyete me'mûr olan asâkirden akçe tahahüd olarak işe yarayacaklarını izin virüb derme çatma asker ile iş görmeğle sa'y eylediği ve mâl cem'inden gayrı fikri olmadığı ma'lûm iken belki terbiye olup hidmete birdürlü envâ' dürlü gâyet virmekde kusûr itmedim mayasında yoğ imiş kendü düşen ağlamaz müşârûn-ileyhin vüzerât-ı ref'-i ve kâffe-i emvâl ve eşya ve hayvânât-ı Cânib-i mîrî için zabt olunub ber-vech-i takrîr ibtidâıyla Limni ceziresine nefy olunan ve uhdesinde olan fermân ve Antalya sancağı Menteşe mutasarrıfı İbrahim Paşaya vüzerâtla tevcîh olunub serasker nasb olunan ve Ali Paşa mâiyetine me'mûr olanların cümlesi İbrahim Paşa mâiyetine me'mûr olduklarına hâvî evâmîr-i tahrîr olunub cümlesi Kapudân Paşaya götürülsün ibtidâ Ali Paşayı ser-rîşte virmeden donanma-ı celb idüb ta'yîn olunacak mübâşire terfiken mahâl-i menfâsına irsâl idüb ba'de kâffe-i eşyanı zabt ve tahrîr ve defterini takdîm idün deyü hatt-ı hümâyûn muhâbbet-makrûn celâled-riz sudûr olmağla rikâb hümâyûnumdan mahfiyen işbu emr-i şerîfim ısdâr ve ber-vech-i ta'cil (boş) ile irsâl olunmuşdur imdi bu bâbda sudûr iden evâmîr-i şerîfimin cümlesi tarafına irsâl olunmuş olmağla sâdır olan hatt-ı hümâyûnum mücebim müşârûn-ileyh Ali Paşa tarafına ser-rîşte virmeksiniz ibtidâr takrîb ve takrir ile müşârûn-ileyh donanma-i celb ve ref'-i vüzerâtıyla ta'yîn olunan mübâşire terfiken ber-vech-i takarrür etbaıyla menfası olan limni ceziresine irsâl ve ba'de kâffe-i emvâl ve eşya vücûdiyetini cenâb miri için zabt ve tahrîr ve defterini der-sa'âdetime takdîmi müsâraat ve irâde-i vüzerâtla kadru-şânı terfî' ve A'lâ ve Karaman eyâleti ve Tekeli sencağı tevcîhiyle Tekeli oğlunun ahz ve i'lâmına müşârûn-ileyh İbrahim Paşa seraskeriyle nasb olunub müşârûn-ileyhin gâyeti tarafına râci' olmağla ana göre ihtimâm idüb Şu mâddeye bir sûret virmeğle gâyet ve maslahatın teshîli için bu taraftan dahi lâzım gelen ikdâm ve azîmetde tekâsül ve rehâvet vukû'u tecvîz olunmayacağını müşârûn-ileyh tefhîm vesâir mebnî me'mûrlarına sudûr iden evâmîr-i şerîfime müşârûn-ileyh ma'rifetiyle her birine tesyîr ve teslîm iderek bu mâddenin bi avni teâlli her ne vechle olur ise el birliğiyle tutularak bir an akdem matlûb kat'î hümâyûnum idüğünü cümle me'mûrlar cezmen ve yakînen bilüb ana göre davranmalarına her birine teblîğ ve te'kîd eyleyerek berren ve bahren bi'l-ittifâk Antalya'nın zabt ve teshîri ve Tekeli oğlu didikleri İbrahim'in ahz ve

i'lâm ehass-ı matlûb daveranem idüğü ve Devlet-i 'aliyyeme kulluğunu ve saltanat-ı seniyyem ubûdiyetini elzem ile bu bâbda can-ü gönülden sadâkate ve hayır-ı hevahâna çâlişânımlardan küçük ve büyük her kim olur ise olsun ol-makûle gayrı ne kişilerin sa'y ve hizmetler nezd-i hümâyûnumda ferâmûş olunmayub iltifât ve i'tibâr mülûkânem mazhar olacakları hilâf-ı hareket idenler su-i amelleri mücâzât-ı müşâhede idecekleri bi'l-iştibâh olduğu ve Ali Paşa'ya gâyet ittihâz eylemen lâzım geldiği ma'lûmun oldukça sâdır olan hatt-ı hümâyûn mütâlaa ve harf harf tenfiz ve icrâsıyla senden me'mûl ve manzûr şâhânem olan gâyet ve himâyet ve hayır-ı hâhh ve sadâkat levâzımını ibrâz ve izhâra ve hakkında olan hüsn-ü teveccühât mülûkâneme te'yîd ve tasdîke nisâr-ı cehd-u tâkat ve hilâfindan hazer ve mücânebet eylemen bâbında

Fî Evâhir Şevvâl Sene 228

Sayfa 152/Hüküm 329:

Menteşe Sancağı Mutasarrıfı olup bu def'a Rütbe-i vâlâyî ve zâtıyla kadruşân-ı terfî' ve i'lâm ve Karaman Eyâleti ve Tekeli Sancağı tevcîhi ve Seraskerlerin ünvânıyla Kâmrevâ kılınan Vezîrim İbrahim Paşa İclâleye Hüküm ki

Karaman vâlisi Ali Paşadan hizmet ve sadâkat me'mûlüyle bir seneden ziyâde derberan Tekeli oğlu İbrahim nam şâkînin ahz ve i'lâmna me'mûr kılınub Taraf-ı şâhânemden kendüsüne istiklâlname ve ruhsât kemâle i'tâsıyla mâiyetine matlûb üzere vüzerâ-i mîr-i mîrân ve kazâlar voyvoda ve a'yânları askerleriyle ta'yîn ve mühimmat ve tesyîr kılınmış ve geçen sene güyâ zahâir zarûretinden gerü çekilmiş olduğunu yazmış olduğundan kendüsü ol-vâkitde Antalya'a götürülmüş ve teshîri ne makûle tedâbîre tevkiîf eylediğini ana görede imâl tedâbîr iderek esbâbı lâzımeye teşebbüs ve kıyâm ibrâz ve hüsn-ü hitâmla telâkkî vefana sa'y medâr-ı kirâm ider me'mûlüyle bu sene dahi mâiyetle evvelkiden ziyâde asker ve me'mûrlar ta'yîn ve tahrîren dahi hâzır ve tazyîk olunmak üzere donanma-ı hümâyûnumla Kapudân deryâ düstûr vezîrim Hüsrev Mehmed Paşa iclâle me'mûr kılınmış ve zâhire tertîbi Der-sa'âdetime matlûb mikdâr peyderpey ihbâsıyla mühimmat cebhâne ve edevât cizye-i ba's ve tesyîri ve tevsî' nüfûz ve istiklâl velhâsıl taraf Devlet-i 'aliyyemden kâffe-i mes'ûle müsâraat ile takviye pazu iktidârını müstelzim olup esbâb ve vesâilin istikmâli ile ikrâr olunmuş dört aydan berü donanma-i hümâyûnum kalyonlarıyla berren ve bahren Antalya pîş-gâhı hasâr ve tazyîk kılınarak müşârün-ileyhin virilmek müşârün-ileyh Kapudân Paşa'nın me'mûriyetlerinden hariç iken maslahatı halden vikâyete bir kaç def'a donanma-i hümâyûnumdan peksimed î'tâ ve Kıbrıs dahi on iki bin beş yüz kîse şâir ve bu def'a

kırkbeş bin kîse ve kiyye dakîk celb vâsilen maksadı ile Kapudân müşârûn-ileyh tarafından lâzime-i muâvenet ve müzâheretin icrâsına itina olunmuş ise de kendüsü esbâb muhasâra ve muhârebeleri olan tedâbîr ve umuranın vaktiyle ihsâr ve tekmîline sarf zâhîde ve rü'yet itmeyüb kış mevsimini tehî geçirmüş ve dört ay beyhûde istanozda ikâmet itmiş olduğundan başka Antalya'ya gelmeğle âher mekşûf târik var iken ol-tarafdan gelmeyüb gönderilen havan ve mühimmat harbiyeyi istanoz yaylasında terk idüb şimdi biraz süvârî ve bir ikiyüz piyâde asker ile kal'ayı muhasârasına gelüb Metris dağı için donanma-i hümâyûnumdan vücûdu olmayân deste çubuklar ve dikme kuşaklama kereste ve kürek ve küfe ve kazma ve çuval vesâir buna dair melâzime ve eşya istid'âsında olduğu ve Kapudân müşârûn-ileyh dahi Fenike limanında ta'mîr olunan fırkateynleriyle bi'l-istishâb matlûb mikdâr mühimmat ve levâzımatını virilmek üzere Antalya'ya azîmet itmiş olduğu taraf şâhânemden hafiyeten bi't-taharrî tahsîl olunarak müşârûn-ileyhin bu bâbda vâki' olan ianet ve kusûr ve rehâveti tashîh bila tahkîk kerde-i şehriyaranem olub işbu Teke maslahatın eline ve diline her ne vechle olur ise kış gelmeksizin bu sene-i merâm hüsrevânem üzere karin hitâm olması matlûb hümâyûnum idüğü bi'd-defe'ât evâmir şerîfimle tavsiye ve tenbîh ve temyîzde ve himmeti kendüsüne râci' olacağı te'kîd ve tahrîr olunmuş iken bu dakîkalarda kat'a taraf (...) itmeyüb bu def'a müşârûn-ileyh Der-sa'âdetime gönderdiği tahrîratdan Antalya'ya kurşun menzil-i yanaşub bir kaç def'a pürbeş olunmuş ise de şaranpoller haricinde göz iden nehr haciz olduğunu gadr ile etrafdan amel celb ve âher mahâle icrâsına mübâşeret ideceği ve askeriye mâddesinde hıntanın irâdesi mümkün olub şâirin kılleti takrîbiyle Kıbrıs ve ber Şam taraflarından veyahud taraf âherden elli bin kile şâir tertîb ve tesrîb itdirilmesini kalan tahrîratı rikâb-ı hümâyûnuma arz ve takdîm oldukta manzûrum olmuşdur tıynetinde ademiyyet olmayan adam her ne kadar iâne olursa fâidesi bu kadar matlûb eylediği zahâir ve mühimmat virse dahi yine anın iş göreceği yok Karaman eyâletini uhdesine tevcih eylediği günden berü fukarâya zulm ve taaddî ve mâiyyetine me'mûr olan asâkirden akçe vade alarak işe yarayacaklarını izin virüb derme çatma asker ile iş görmeğe sa'y eylediği ve mâl cem'inden gayrı fikri olmadığı ma'lûm iken belki terbiye olub hidmet yarar deyü envâ' ve dürlü gâyet virmekde kusûr itmedim mayâsında yoğmuş kendü düşen ağlamaz müşârûn-ileyhin vüzerât-ı ref'-i ve kâffe-i emvâl ve eşya ve hayvânât cânib-i mîrî için zabt olunub bir kaç nefer etba'ıyla Limni ceziresine nefv olunmak ve uhdesinde olan Karaman eyâleti Tekeli sancağı Menteşe mutasarrıfı İbrahim Paşa'ya rütbe-i vüzerâtla tevcih olunub serasker nasb olunmuş ve Ali Paşa mâiyyetine me'mûrların cümlesi İbrahim Paşa mâiyyetine me'mûr olduklarına

hâvî evâmîr tahrîr olunub gönderülsün ve bu hatt-ı hümâyûn muhâbbet-makrûn şâhânem sahîfe-i pîrâye-i sudûr olmakdan nâşî müşârûn-ileyhin ref'-i vüzerâtıyla mübâşirine terfiken menfâsına irsâl ve emvâl ve eşyasının Cânîb-i mîrî içün zabt ve tahrîr ve defterinin der'âliyyeme takdîmi bâ-emr-i âlî Kapudân müşârûn-ileyh uhdesine ihâle ve fetvizle ve şununla maslahat sana iânet ve ihtimâm iderek tenfiz irâdeme bi'l-ittifâk sa'y ve gâyet eylemesi müşârûn-ileyh tavsiye ve te'kîd olunmuş olmağla me'mûriyetine hâvî sana dahi rikâb hümâyûnumdan işbu emr-i şerîfim ısdârı tevcîh hükmü menfime matlûben (boş) ile irsâl olunmuşdur imdi karine-i riyye-i(?) Mülûkânemden sâmi'-a vüzerâtla Karaman eyâleti ve Tekeli sancağında sana tevcîhle bi'l-istihâb bâ-husûs serasker nasb ve ta'yîn olunmalakdan maksûd maslahatın bir an akdem merâm-ı hüsvânem üzere karîn hüsn-ü hitâm olmasına akdem iderek senden bu bâbda külli hizmet ve sadâkat me'mûlüne mebnî olmağla göreyim seni muhavvil olduğun gâyet ve himâyet ve sarf ve istikâmet muktezâsı üzere gâyetü meyân himâyet bend ve müşârûn-ileyh Kapudân Paşa ile ittifâk ve selefin mâiyetiyle ta'yîn olunub bu def'a me'mûriyetleri sarf ve tahvîl kılınan bi'l-cümle me'mûrlar ile merâsim yekciheti ve ittihâda râğbet iderek ne vechle ve ne târik ile olur ise olsun kal'anın zabt ve teslîmine ve Tekeli oğlu didikleri İbrahim nam hâinin

ahz ve i'lâmna akdem ve gâyet eylemek.hasren ve kasden matlûb malikânem idüğü ve me'mûrlardan Devlet-i 'âliyyeme kulluğunu ve ve saltanat seniyyem (...)

iltizâm ile bu bâbda can-ı gönülden sâdikâne çâlişânlar küçük ve büyük her kim olur ise olsun ol-makûle gayr-ı kişilerin sa'y ve hizmetleri nezd-i hümâyûnumda ferâmûş olunmayub mazhar-ı mükâfât olacakları ve hilâf-ı hareket idenler sûi i'mâlleri mücezeratını müşâhedelerinde hakları bi-istibâh olduğu ve me'mûrların müşârûn-ileyh Ali Paşa'ya gâyet ittihâd eylemesi lâzım geldiği ve bu bâbda sana ruhsât ve istiklâl idüb cümle hakkında şükr ve şikâyetin müsmir ve müessir olacağı ma'lûmun oldukta işbu irâde-i seniyyemi me'mûrlara tebliğ ve te'kîd iderek me'mûriyet ve istiklâl muktezâsı üzere şu maslahatın inşâllâh-u teâlî karîben matlûbu şâhânem üzere irâde olunub nümeyane ve senden me'mûl ve manzûr mülûkânem olan isar-ı gâyet ve hamiyeti ibrâz ile nezd şâhânemde makbûl olunmuş olmağla gâyet ve hilâfdan mübâadet eylemen bâbında

Fî Evâhir Şevvâl Sene 228

Sayfa 154/Hüküm 330:

Alaiye Sancağı Mutasarrıfı olub Tekeli üzerine me'mûr olan Vezîrim Zeynel Abidin Paşa İclâleye Hüküm ki

Karaman vâlisi Ali Paşadan hidmet ve sadâkat me'mûlüyle bir seneden ziyâde deyü bila Tekeli oğlu İbrahim nam şâkînin ahz ve i'lâmna me'mûr kılınub taraf şâhânemden kendüsüne istiklâl ve ruhsât kâmile i'tâsıyla mâiyete matlûbe üzere vüzerâ ve mîr-i mîrân ve kazâlar voyvoda ve a'yânları askerleriyle ta'yîn ve mühimmatı ve edevât testîr kılınmış ve geçen sene güyâ zahâir zarûretinden gerü çekilmiş olduğunu yazmış olduğundan ol-vâkitte Antalya'yı görmüş ve teshîri ne makûle tedâbîre tevki'f eylediğini (...) ve iz'ân ile ana göre i'mâl tadbîr iderek esbâbı lâzıme teşebbüs ve kıyâm ve ibrâz hüsn-ü hidmetle telâkkî vefana sa'y medâr-ı kirâm ider me'mûlüyle bu sene dahi mâiyetine evvelkiden ziyâde asker ve me'mûrlar ta'yîn ve mücerred dahi hasâr ve tazyîk olunmak üzere donanma-i hümayûnumla Kapudân-ı deryâ düstûr vezîrim Hüsrev Mehmed Paşa iclâle me'mûr kılınmış ve zâhire tertîbi der-sa'âdetimden matlûb-i mikdâr peyderpey ecnâs mühimmatı cebhâne ve edevât-ı harbiye ba's ve tesyîri ve tevsî' nüfûz ve istiklâl velhâsıl taraf-ı Devlet-i 'âliyyemden kâffe-i mesulüne müsâraat ile tahkîken pazu iktidârını müstelzim olur esbâb-ı ve vesâilin istikmâli ile ikrâr olunmuş dört aydan berü donanma-i hümayûnum kalyonlarıyla Antalya'nın taraf bahrîsini hasâr ve tazyik kılınarak müşârün-ileyhin me'kûlât virmek Kapudân-ı Paşa'nın me'mûriyetinden hariç iken maslahatı hallerin vikâyet bir kaç def'a donanma-ı hümayûnumdan peksimed i'tâ olunmuş ise de kendüsü esbâb-ı muhasâra ve muhârebede olan tedâbîr ve edevâtın vaktiyle ihzâr ve tekmîline bakmayub kış mevsimini tehî geçirmiş dört ay beyhûde istanozda ikâmet itmiş olduğundan başka Antalya'ya gelmeğe âher meksûf târik var iken ol-tarafdan gelmeyüb gönderilen havan ve mühimmat-ı harbiyeye istanoz yaylasında terk idüb şimdi bir az süvârî ve bir ikiyüz piyâde askeriyle kal'a muhsarasına gelüb Metris dağı için donanma-i hümayûnumda vücûd-u olmayan deste çubuklar ve dikmeli ve kuşaklama kereste ve kürek ve küfe ve kazma ve çuval vesâir buna dair malzeme ve eşya istid'âsında layığı ve Kapudân müşârün-ileyh dahi Fenike limanında ta'mîr olunan fırkateynleribi'l-istikhâb matlûb mikdâr mühimmat ve levâzımât virmen üzere Antalya'ya azîmet itmiş olduğu taraf-ı şâhânemden tahkîken tahsîl olunarak tahkîk kerde-i şehriyanem olub işbu Tekelimaslahatın elbette ve elbette her ne vechle olur ise kış gelmeksizin bu sene karîn hüsn-ü hitâm olması kat'i matlûb hümayûnum idüğü bi'd-defe'ât evâmîr ekîde-i şâhânemle tavsiye ve tenbîh ve temyîzde vehâmeti kendüsüne râci' olacağı tenbîh olunmuş iken bu dakîkalarda kat'i sarf zihn itmeyüb müşârün-ileyh

bu def'a der-sa'âdetime götürdüğü tahrîratına Antalya'ya kurşun menzili yanaşub bir kaç def'a yürüyüş itmiş ise de şalanpo haricinde güz iden nehri hâciz olduğunu gadr ad iderek etraftan amel celb ve âher mahâle icrâsına şurû' ve mübâşeret ideceğini ve ta'yînat askeriye mâddesinde hintanın irâdesi mümkün olunub şâirin kılleti takrîbiyle Kıbrıs ve bir Şam taraflarından veyahud taraf-ı âherden elli bin kil şâir tertîb ve tesrîb itdirilmesini yazub kalan tahrîratı rikâb-ı hümâyûnuma arz ve takdîm olundukta manzûrum olmuştur tıynetinde ademiyyât olmayân adama her ne kadar iâne olursa fâidesi bu kadar matlûb eylediği zahâir ve mühimmat virse dahi yine anın iş göreceği yok Karaman eyâletini uhdesine tevcîh eylediği günden berü fukarâya zulm ve taaddî ve mâiyetine me'mûr olan asâkirden akçe vade alarak işe yarayacaklarına izin virüb derme çatma askerleriyle iş görmeğe sa'y eylediği ve mâl cem'inden gayrı fikri olmadığı ma'lûm iken bunla terbiye olur hidmete yarar deyü envâ' dürlü gâyet virilmekte ve kusûr ihtimâm mayasında yoğımış kendü düşen ağlamaz müşârün-ileyhin vüzerât-ı ref'-i ve kâffe-i emvâl ve eşya ve hayvânâtı Cânib-i mîrî içün zabt olunub bir kaç nefer etbâ'ıyla Limni ceziresine nefv olunsun ve uhdesinede olan Karaman eyâleti ve Tekeli sancağı Menteşe mutasarrıfı İbrahim Paşa'ya rütbe-i vüzerâtla tevcîh olunub serasker nasb olunsun ve ali Paşa mâiyetine me'mûrların cümlesi İbrahim Paşa mâiyetine me'mûr olduklarına hâvî evâmir tahrîr olunub gönderülsün deyü hatt-ı hümâyûn muhâbbet-makrûnum celâled-riz sudûr olub müşârün-ileyhin ref'-i vüzerâtla mübâşirine terfiken menfâsına irsâl ve emvâl ve eşyasının cânib-i mir içün zabt ve tahrîr ve defterinin der-sa'âdetime takdîmi bâ-emr-i âlî Kapudân müşârün-ileyh uhdesine ihâle ve tefvîz vâlâyı vüzerâtla Karaman eyâleti ve Tekeli sancağı seraskerlerin ünvânıyla müşârün-ileyh İbrahim Paşa'ya tevcîh ve takdîr ve ruhsât kemâle ve istiklâl nam ile bu husûsa taraf-ı şâhânemden me'mûr kılınub bu bâbda tevcîh ve me'mûriyet ve istiklâline hâvî başka başka evâmir şerîfim tasdîr ve tesviye kılınub müşârün-ileyhin cümle me'mûrlar haklarında şükür ve şikayeti nezd saltanat-ı seniyyemde müsmir ve mutemed olacağına binâen siz ki vezir-i müşârün-ileyhsin sana vesâir me'mûrların Ali Paşa mâiyetinden mevâddınız müşârün-ileyh İbrahim Paşa mâiyetine sarf ve tahmîl kılınmış olmağa rikâb hümâyûnumdan mevadına hâvî işbu emr-i şerîfim ısdâr ve (boş) ile irsâl olunmuştur imdi senin me'mûrin sâirenin me'mûriyetleri ser asker müşârün-ileyh mâiyetine sarf ve tahmîl kılınub ve müşârün-ileyhin nefer ve sekbânı nezd saltanat-ı seniyyemde müsmir ve mutemed olacağı âher halde emr ve rü'yetine muvâfakıyla şu mâdde el birliğiyle tutulub bi avnillahi teâlî her ne vechle olursa ise bir an akdem husûlu hasren ve kasden matlûb hümâyûnum idüğü ve Devlet-i 'âliyyeme kulluğunu ve

saltnat-ı seniyyem avdetini inzimâm ile can-ü gönülden sâdıkâne ve hayr hevahâne çalışanımlar küçük ve büyük her kim olur ise ol-makûle gâyet kişilerin sa'y ve hizmetleri nezd-i hümâyûnumda ferâmûş olunmayub mazhar olacakları ve hilâf-ı hareket idenlerin su-i i'mâlleri mücâzeretini müşâhede idecekleri bî-iştibâh olunub ma'lûmun oldukta ana göre amel ve hareket ve senden me'mûl ve manzûr şâhânem olan gâyet ve himâyet levâzımını ibrâz ve izhâra bezl-i bazu-yı(?) liyâkat ve hilâfindan hazer ve mücânebet eylemek bâbında

Fî Evâhir Şevvâl Sene 228

Sayfa 155/Hüküm 331:

Bir sureti

Paşayı muma ileyh mahal-i memure vasıl olduğu natık varid olan ilam ve tahrirat mefhumu ba fermanı ali şerh verildi Fî Safer

Paşayı muma ileyh Keşan da ikamet iylemek üzere müehhiren evamir-i şerîf yazılmıştır evail

Karaman vâlisi mâiyetine Tekeli oğlu üzerine me'mûr olub bu def'a me'mûriyeti seraskeri lahak(?) mâiyetine sarf ve tahvîl kılınan me'mûrlar ve kazâlar voyvoda ve vücûd a'yânları bi'l-cümle askerler serkerdeleri zîde mecdehuma aslı tatbîk ber-vech-i muharrer

Sayfa 155/Hüküm 332:

Paşa-i mumâ-ileyh mahâlî me'mûriyeti vâsıl olduğunu nâtık vârid olan i'lâm ve tahrîrât mersûmun ba fermân ali şerh virildi Fî evâ'il Cemâziye'l-ahir

26 Safer sene 29

Paşayı mumâ-ileyh (...) ikâmet eylemen üzere müehhiren emr-i şerîf yazılmışdır

Fî Evâ'il-i C (Cemâziye'l-ahir) sene 30

Bu def'a Ref'-i Vüzerâtıyla Limni Ceziresinde ikâmete me'mûr kılınan Karaman Vâlisi Sâbık Ali Paşa Damet Me'aliyeye ve Paşayı mumâ-ileyh menfâsına îsâl mübâşir ta'yîn olunan zîde Mecdehuya ve Limni Ceziresi Nâibine Hüküm ki

Senki paşa-i mumâ-ileyhsin bir seneden ziyâde ve derberan Tekeli oğlu İbrahim nam şâkînin ahz ve i'lâmna me'mûr kılınub bu bâbda taraf-ı şâhânemden sana istiklâl ve ruhsât kâmile i'tâsıyla mâiyetinle vüzerâ ve mîr-i mîrândan ve kazâlar voyvoda ve

a'yânlarından her kimi matlûb itmiş isen askerleriyle ta'yîn ve mühimmat ve edevât-ı tesyîr kılınmış ve geçen sene güyâ zahâir zarûretinden gerü çekilmiş olduğunu yazmış olduğundan ve sen ol vâkitte Antalya'ya gidüb teshîri ne makûle tedâbîre tevklîf eylediğini teyakkun ve iz'ân ile ana göre i'mâl tedâbîr iderek esbâb lâzımeye teşebbüs ve kıyâm ve ibrâz hüsn-ü hizmetle terakkî vikâyete sa'y medâkirâm idersin me'mûliyle bu sene dahi mâiyetinle matlûbun vechle evvelkiden ziyâde asker ve me'mûrlar ta'yîn ve mücerred dahi hasâr ve tazyîk üzere donanma-i hümâyûnumda Kapudân-ı deryâ düstûr vezîrim Hüsrev Mehmed Paşa iclâle me'mûr kılınmış ve zâhire tertîbi ve der-sa'âdetimden matlûbun mikdâr peyderpey ecnâs mühimmat cebhâne ve edevât-ı harbiye bas' ve tesyîri ve tesvî' nüfûz ve istiklâli velhâsıl taraf Devlet-i 'âliyyemden kâffe-i mes'ûlüne müsâade ile takviye pazu-ı iktidârını müstelzim olub esbâb ve vesâilini istikmâli ile ikrâr olunmuş ve dört aydan berü donanma-i hümâyûnum kalyonlarıyla Antalya'nın taraf-ı bahrîsi hasâr ve tazyîk kılınarak senin me'mûriyeti virmek Kapudân Paşa'nın me'mûriyetinden hariç iken maslahatı halden vikâyeten bir kaç def'a donanma-i hümâyûnumdan peksimed i'tâ ve Kıbrısdan dahi on iki bin beş yüz kile şaîr ve bu def'a kırk beşbin ve kıyye dakîk celb isla ile Kapudân müşârün-ileyh tarafından lâzıme-i muâvenet ve mezâheretin icrâsına i'tinâ itmiş ise de sen esbâb-ı muhasâra ve muhârebeden olan tedâbîr ve edevâtın vaktiyle ihsâr ve tekmîline sarf-ı zihn ve rü'yet itmeyüb kış mevsimini tehî geçirüp dört ay beyhûde istanozda ikâmet itmiş olduğundan başka Antalya'ya gelmeğe âher mekşûf târik var iken ol-tarafdan gelmeyüb gönderilen havan ve mühimmat harbiyenin istanoz yaylasında terk idüb şimdi biraz süvârî ve bir ikiyüz piyâde asker ile kal'a muhasârasına gelüb Metris dağı için donanma-i hümâyûnumda vücûd olmayan deste çubuklar ve dikme ve kuşaklı kereste ve kürek ve küfe ve kazma ve çuval vesâir buna dair mülâzıme ve eşya istid'âsında olduğun ve Kapudân müşârün-ileyh dahi Fenike limanında ta'mîr olunan firkateynleri bi'l-istishâb matlûb mikdârı mühimmat ve levâzımatı virmek üzere Antalya'ya azîmet itmiş olduğu taraf-ı şâhânemden bi't-taharrî hafiyeten tahsîl olunarak tahkîk kerde-i şehriyaranem olub işbu Teke maslahatın eline ve diline her ne vechle olur ise kış gelmeksizin bu sene karîn hüsn-ü hitâm olması kat'i matlûb hümâyûnum idüğü bi'd-defe'ât evâmir padişâhânemle tavsiye ve tenbîh ve temyîzde ve himmeti tarafınla râci' olacağı te'kid ve ta'yîn olunmuş iken sen bu dakîkalarda kat'i sarf zihn itmeyüb bu def'a tarafından Der-sa'âdetime gönderdiğin tahrîratınla Antalya'ya kurşun menzil yanaşub bir kaç def'a pürmbeş olunmuş ise de şalapo haricinde göz iden câhiz olduğunu gadr iderek etraftan amel celb ve âher mahâle icrâsına mübâşeret ideceğinle ve ta'yînat askeriyle

mâddesinde hıntanın irâdesi mümkün olup sâirin killeti takrîbiyle Kıbrıs ve berŞam taraflarında veyahud taraf-ı âherden iki bin kil şâir tertîb ve tesyîr itdirilmesini yazub

kalan tahrîratın rikâb-ı hümâyûnuma arz ve takdîmi olundukta manzûrum olmuşdur tıynetinde ademiyyât olmayan adam her ne kadar iâne olursa fâidesi bu kadar matlûb eylediği ve zahâir ve mühimmat ve berde dahi yine anın göreceği yok Karaman eyâletini uhdesine tevcîh eylediği günden berü fukarâyı zulm ve taaddî ve mâiyetine me'mûr olan askerden akçe vade alarak işe yarayacaklarına izin virüb derme çatma asker ile iş görmeğe sût'-i eylediği ve mâl cem'inden gayrı fikri olmadığı ma'lûm iken belki terbiye olup hidmete yarar deyü envâ' dürlü gâyet virmekde kusûr ihtimâm mayâsında yoğ imiş kendü düşen ağlamaz müşârün-ileyh vüzerâtı ref'-i ve kâffe-i emvâl ve eşya ve hayvânâtı Cânib-i mîrî için zabt olunub bir kaç nefer ittibâ'yla Limni ceziresine nefy olunsun deyü hatt-ı hümâyûn şevket-makrûnum muhabbet-riz sudûr olup şeref-yâfte-i sudûr olan hatt-ı hümâyûnum mücebim vüzerâtın ref'-i ve kâffe-i emvâl ve eşya ve hayvânâtı Cânib-i mîrî için zabt olmağla vusûl emr-i şerîfimde ta'yîn olunan mübâşir mumâ-ileyh refâkatiyle derhâl bir kaç nefer ittibâ'yla hareket ve Limni'ye varub ikâmet eylemek fermânım olmağın me'mûriyete hâvî işbu emr-i şerîfim ısdâr ve mübâşir mumâ-ileyh ile irsâl olmuşdur imdi vusûl emr-i şerîfimde der-akab bir kaç ittibâ'yla hareket ve mübâşir mumâ-ileyh refâkatiyle Limni ceziresine varub ikâmet ve devam-ı ömür devletim da'vâtına iştigâl ve muvâzebet ve hilâfından hazer ve mücânebet eylesin senki mübâşir mumâ-ileyhsin Paşayı mumâ-ileyh muktezâ-i me'mûriyeti üzere ref'-i vüzerâtıyla olduğu mahâlden bir kaç ittibâ'yla bi'l-istishâb Limni ibsâl ve ik'ad ile vusûlünü müşir i'lâm ve tahrirât ahz idüb der-sa'âdetime takdîmce müsâraat eylesin ve senki Paşayı mumâ-ileyhsin vusûlünde Paşayı mumâ-ileyh cezure-i mezkûrede ikâmet itdürüb vusûlünü der-sa'âdetime i'lâma mübaderet eylemen bâbında

Fî Evâhir Şevvâl Sene 28

Sayfa 156/Hüküm 333:

Hâlâ Kapudân-ı Deryâ Vezîrim Hüsrev Mehmed Paşa İclâleye Hüküm ki

Karaman vâlisi Ali Paşa'nın ref'-i vüzerâtıyla tahkîk ve Karaman eyâletinin rütbe-i vüzerâtla Menteşe mutasarrıfı İbrahim Paşaya tevcîh olunmasına dair mahfiyen ısdâr ve tesyâr olunan evâmîr-i 'âlîyyemin vusûlundün evvel İbrahim Paşa'nın vefât-ı takrîbiyle cümlesi senki vezir-i müşârün-ileyhsin indinde mektûmen hıfz olunmuş olduğundan

bundan sonra ne vechle irâde-i seniyyem sudûr ider ise ol-vechle amel ve harekete ibtidâr ideceği ve Antalya da cihân-ı müteaddide ile zaaf-ı der-kâr ve taşra askerinde dahi tederrün(?) be-dîdâr olduğundan Aydın muhassılı Kara Osman zâdenin muktezâ-i me'mûriyeti üzere Antalya'ya bir kadem akdem vusul şitab itmesi bâbında başka ve İzmir voyvodası Kâtibzâdenin bila nefer sekbân tahrîr ve mâiyete irsâl dikkat eylemesi içün başka ve Kara Hisar mütesellimi Ömer beyin dahi kezâlik bin nefer sekbân ile bi'n-nefs mâiyetinde ve her bir husûs avdet iden Tatar'ın takrîrinden ma'lûm olacağını mebnî bu def'a vârid olan tahrîratın ve gelen Tatar'ın kaleme alınan takrîri atebe-i ulyâyı şâhâneme arz ve takdîm olundukta manzûm olmuştur benim tahkîkime göre Ali Paşa'nın ol-tarafdan bir kadem akdem def'-i maslahatı enfa olacak Kapudân Paşa mukaddem ki irâdesi vechle Ali Paşayı mahâl-i menfâsına göndersün ve kâffe-i eşya ve hayvânâtını zabt ve tahrîr idüb donanma-i hümayûnum şimdilik bir münâsib gördüğü adamı başbuğ nasb idüb ana sipârîş ve kendüsü kara çıkub Karaman eyâleti bir münâsib adama tevcîh oluncaya kadar orası boş kalmamak içün şimdilik irâde eylesün matlûb eylediği piyâde asker içün Kızılhisar mütesellimine İzmir voyvodasına ve Kara Osman oğluna tekrar mevki'' isti'câl fermânları tahrîr ve Tatarları ile irâde ve tesyâr olunsun Karaman eyâleti dahi çendrüz tarafında bir münâsib adama tevcîh olunur müşârü'l-ileyh az çok mevcûd olan askeri dağıtmayıb muhâfaza eylesün deyü hatt-ı hümayûn şevket-makrûn mülûkânem şeref-yâfte-i sudûr olmağla mahsûsa işbu emr-i şerîfim ısdâr ve memhûren (boş) ile irsâl olunmuştur imdi matlûben olan piyâde asker içün Kızılhisar mütesellimine ve İzmir voyvodasına ve Aydın muhassılı Kara Osman zâdeye mevki' başka başka evâmir şerîfimle takrar isti'câl ve Tatarlar ile tesyâr olunduğu ve mukaddemki irâde-i şâhânem vechle Ali Paşayı menfâsına irsâl müsâraat ve kâffe-i eşya ve hayvânâtı zabt ve tahrîr bila donanma-i hümayûnum şimdilik münâsib gördüğün bir adamı başbuğ nasb ve sen karaya çıkub Karaman eyâleti heyroz(?) tarafına münâsib yerine tevcîh oluncaya kadar irâdesi boş kalmayub az çok mevcûd olan asâkiri muhâfaza ve şimdilik irâde eylemek irâde-i şâhânem muktezâsından idüğü ve me'mûrların cümlesi sana emr ve rü'yetine müteallik ve şâkî merkûmun der-kâr olan sa'akına binâen kemer gâyreti meyân hamiyet bend iderek ahz ve i'lâmı ve kal'anın zâbt-ı mâddesinde can siperane ikdâm ve gâyet eylemeleri matlûb kat'i mülûkânem olduğu ve hidmet virdikleri zâhir olanlar mükâfâtına mazhar oldukları ve emr ve irâdene muğâyir hareket ve icrâ-yı me'mûriyete kusûr ve rehâvet idenler mücâzâtını müşâhede idecekleri bî-iştibâh olduğu ma'lûmun oldukta göreyim seni muktezâ-i gâyet ve himâyet ve kâr-şinâs ve dirâyetin üzere hatt-ı hümayûn mülûkânem mücebim icrâ-i

irâde-i seniyyeme bezl miknet ve keyfiyeti der-sa'âdetime tahrîr ve müsâraat eylemek bâbında

Fî Evâhir Zi'l-ka'de Sene 228

Sayfa 157/Hüküm 334:

Eğriboz Muhâfızı Vezîrim Ebubekir Paşa İclâleye Dergâh-ı Muallâm Kapucubaşılardan Kızılhisar Mütesellimi Mir Ömer Dâme mecdehuye ve Eğriboz Sancağında vâki' Kazâların Kuzzat ve nüvvabına ve A'yân ve Zâbitan ve Vücûd-u Ahâlî ve Bi'l-Cümle iş erlerine Hüküm ki

Tekeli oğlu ibrahim didikleri hâinin emr-i âlî evâmirde adem itâati ve mazhar bâgî ve tuğyân ile envâ' müfsid ve habâsete cesâreti hasebiyle şâkî merkûmun hayyen ve meyyiten ele götürülmesi ve Antalya kal'asının zabtı irâde-i cezme-i mülûkânem muktezâsından olub bu bâbda şeref-rîz sudûr iden evâmir-i 'âliyyem mücebim bilfiil deryâ Kapudânı olub şâkî merkûmun ahz ve i'lâmına me'mûr düstûr vezîrim Hüsrev Mehmed Paşa iclâleye me'mûrlar ile bi'l-ittifâk hâin merkûm berren ve bahren hasâr ve tazyîk olunarak irâde-i mülûkânem icrâyâ kıyâm olunmuş ve deryâ Kapudân-ı müşârün-ileyh mâiyetinde külliyyetlü piyâde sekbân neferâtın vücûdu iktizâ itmiş ve Kızılhisar mütesellimi Mir mumâ-ileyh ile Kızılhisar on bin nefer mahiyelü sekbân nefaratıyla bâ-fermân-ı âlî ve buyruldu müşârün-ileyh mâiyetine ta'yîn kılınmış ise de Kızılhisar kazâsı üçyüz evden ibâret ve ahâlîsi dahi akli kalil olduğundan ol-mikdâr sekbânı neferâtıyla tedârîki adîmü'l-imbân idüğü Kızılhisar tarafından der-sa'âdetime tevârüd iden i'lâm ve tahrîratdan müstebân ve merkûm Tekeli oğlunu i'dâmına me'mûr Karaman valisi sâbık Ali Paşa hâin merkûmun bir kadem akdem ahz ve i'lâmında rehâvet ve umur me'mûresinde betâet itmiş olduğundan mumâ-ileyh Ali Paşa bu günlerde vüzerâtı ref'iyle Limni'ye nefv olunmuş olub deryâ Kapudânı müşârün-ileyh şâkî merkûmun üzerine varub hasâr ve tazyîk ile mübâşeret idüb Kızılhisar mütesellimi mir mumâ-ileyh mâiyetle matlûbu olan sekbân neferâtının Antalya cânibine vürûdlarında esbak terkîb ve intizâr olunmakda olduğu müşârün-ileyh vürûd olan tahrîratdan zâhir ve nümâyân olub mütesellim mir mumâ-ileyh me'mûr isti'câl olduğu bin nefer piyâde sekbânın Eğriboz sancağında vâki' kazâlardan tertîb ve teslimi mumâ-ileyh başbuğluğuyla deryâ-i Kapudân müşârün-ileyh mâiyetine irsâl ve tasdîr olunmasına irâde-i kat'i mülûkânem taalluk itmeğle sizki vezir-i müşar ve kuzzat ve nüvvab ve a'yânlar vesâir mumâ-ileyhimasız işbu fermân li-ecli'l-imtisâlim tarafınıza vâsıl olduğu anda kat'i imrâr vakti itmeyüb Eğriboz sancağında vâki' kuzzatlardan

müşârün-ileyh mukaddemâ gönderdiği buyrulduzu mücebim Şeyhü'l-islâm bin nefer mâhiyelü piyâde sekbân neferâtın tertîb ve bir an akdem ve bir dakîka mukaddam Kızılhisar mütesellimi mir mumâ-ileyh başbuğluğuyla Antalya cânibine deryâ-i kapuduna müşârün-ileyh mâiyyetine irsâl ile emr-ü fermân cihetime amel icrâya bi'l-ittifâk akdem ve müsâraat eylemeniz fermânım olmağın mahsûs rikâb-ı hümayûnumdan işbu emr-i şerîfim ısdâr ve ber-vech-i teacil (boş) ile irsâl olunmuştur vusûl emr-i şerîfimde (...) ve âhere imrâr-ı dikkat olunmayub matlûb olan bin nefer

mâhiyelü sekbân neferâtını gâyet güzîde ve şâkîle ıslâh olarak livâ-i mezbûrede vâki' kazâlardan serîan tertîb ve ihrâc ve mir mumâ-ileyh başbuğluğuyla deryâ-i Kapudânı müşârün-ileyh mâiyyetine irişdirmeğe ziyâde sû-i ve dikkat eylemeniz irâde-i şâhânem muktezâsından idüğü ve iğmâz ve rehâvet ve iğrar? ve ihyâdan ibâret ma'rûzât takdîmiyle beyhûde imrâr-ı dikkat misillü vaz' ve harekete vukû'una rızâ-i şâhânem olmadığı ma'lûmunuz oldukta ana göre amel ve hareket ve neferât matlûbenin tamamen ve serîan ihrâc olunduklarını der-sa'âdetime tahrîr ve inhâya dikkat ve hilâfindan mücânebet eylemeniz ve senki mütesellim mir mumâ-ileyhsin mazmûn emr ve fermân şâhânem ma'lûmun oldukta Eğriboz sancağı kazâlarından ihrâc fermânım olan biner nefer piyâde sekbân neferâtın muhâfaza müşârün-ileyh ma'rifeti ve cümle ma'rifetle derhâl tertîb ve idhâlleri esbâbın istihsâliyle bi'n-nefs istihâb bila hareket ve müceddeden Antalya cânibine deryâ-ı Kapudânı müşârün-ileyh mâiyyetine varub irâde-i şâhânemi icrâ ve me'mûriyetin muktezâsınca ibkâya ihtimâm ve dikkat ve iğmâz ve rehâvetden sen dahi hazer ve mübaadaat eylemen bâbında

Fî Evâhir-i Zi'l-hicce Sene 28

Sayfa 158/Hüküm 335:

Dergâh-ı Muallâm Kapucubaşılardan Aydın Muhassılı Mehmed Dâme Mecdehuya Hüküm ki

sen ki muhassıl mumâ-ileyhsin kendüne mahsûs askerden Şeyhü'l-islâm külliyyetlü asker ile bi'n-nefs kalkub Antalya cânibine varub me'mûrlar ile bi'l-ittifâk Tekeli oğlu didikleri İbrahim nam hâinin bir an akdem ele getirülmesine mübaderet ve Teke maslahatı bitmedikçe senin bu me'mûriyetden afv ve tehîrin emr mahâl olub ana göre harekete ve irâde-i şâhânemi icrâya dikkat eylemek husûs mukaddem ve müehhir şeref-rîz sudûr iden evâmir-i 'âlîyyemle sana tenbîh ve te'kîd kılınmış ve sana bu vakte kadar hareket itmemek Tekeli maslahatına me'mûr Karaman vâlisi sâbık Ali Paşa'dan

vesveseye zehâb-ı mahmûl ise de Paşayı mumâ-ileyh me'mûrların celbiyle şâkî merkûmun bir an akdem ahz ve i'lâmna ve icrâya irâde-i mülûkânemde kusûr ve betâet itmekde olduğundan bu def'a vüzerâtı ref'-i olunub bi'l-cümle emvâl ve eşyası cânib miri için zabt olunarak Limni'ye nefv ve icla olunmuş ve Kapudân-ı deryâ düstûr vezîrim Hüsrev Mehmed Paşa iclâle muktezâ-i me'mûriyeti üzere karaya çıkub mevcûd olan askerin zabt ve irâdesiyle berren ve bahren merkûm Tekeli oğlunun üzerine varulub hayyen ve meyyiten ahzına ve Antalya kal'asının zabtına mübaderet idüb sana Antalya cânibine vürûduna an beyân terkiib ve intizâr itmekde olduğu bu def'a müşârün-ileyhin ve der-bâr-ı şevket-karâr mülûkânem tevârüd iden tahrîratından ma'lûm ilm-u a'lem irâde-i pâdişâhanem olub Aydın muhassılı Kara Osman oğluna te'kîd ve isti'câl yazılıb böyle ayak sürmemekle

devlet bundan usanub ferâgat ider zu'munda(?) ise o sevdadan fariğ olub bir gün evvel şu maslahatı bitirmek çaresine baksun zîde bu bir taraf (çizik)ana hâb ve rahat bu kadar deyü hatt-ı hümayûn şevket-makrûn şâhânem şeref-rîz sudûr olmağla şeref-rîz sudûr iden hatt-ı hümayûn şevket-makrûnum mücebimamel ve hareket ihtimâm ve dikkat eylemek fermânım olmağın te'kîd ve isti'câl ve me'mûriyetinle şâmil rikâb-ı hümayûnumdan işbu emr-i şerîfim ısdâr ve ber-vech-i tesâhüb (ile) irsâl olunmuşdur imdi bundan sonra dahi serîan harekete rehâvet ve betâet ider isen artık gadrü ıllate mahâl kalmadığından ve vâki' olacak özrûn kat'a karîn iltifât olmayub hakkında bab-ı ricâ ve şefâat bi'l-küllîye mesrûd olarak nedâmet pişmanlık ve fâide vermeyeceğın vechle mazhar ukûbet ve cezâ olacağını cezmen ve yakînen bilüb şimdiye kadar hareket olmuş ise de işbu fermân müceb ol mütessellim tarafına vârid bâğî gibi bâ-eyy-i vech-i kân külliyetlü piyâde asker ile serîan hareket ve iki konağı bir iderek seyr-ü ser'i ile Antalya'ya varub Kapudân deryâ müşârün-ileyhin emr ve rızâsıyla amel ve hareket iderek ne vechle ve ne târikle olur ise olsun hâin merkûm üzerine varulub bir an akdem hayyen ve meyyiten ele getirülmesi kal'ayı merkûmenin zabtıyla irâde-i mülûkânem icrâya ve me'mûriyetin muktezâsını ibkâya ziyâde sa'y ve ikdâm eylemek matlûb mülûkânem idüğü ve bundan sonra dahi serîan bilfiil harekete tehîr ve tevkîf eylediğın sûretde neticede mübteda olacağın vehâmet ve nedâmet izn-i mütâlaa ile âşikâr olacağı ma'lûmun oldukta ana göre harekete ve aklını başına devşürüb me'mûriyetin muktezâsını icrâ ile tahsîl selâmet-i halini ve bi'n-nefs harekete serîan der-sa'âdetime tahrîr dikkat ve hilâf-ı ve vaz' cesâretle mübtedâ nedâmet ve pişman olmakdan nefsinı siyânet eylemen bâbında

Sayfa 160/Hüküm 336:

sekene-i Haleb vâlisi Celal Paşa Haleb'in derûn birûnunda olan kalemde eşkiyâyı tedmîr eylediğinden mahzûz oldum ve seha(?) taltîfa hâl-i fâhire-i mülûkânemden serâser dühtene bir sevb samûr irsâl eyledim vusûlünde hatavât-ı teâzum ile isti'câl hamiyetinle ikna eyleyüb mecbûl olduğın gâyret ve sadâkat muktezâsınca Haleb ve hâh-ı(?) şâhânem üzere bir hüsn-ü nizâma râbita ile bu bâbda vâki' olan mesa-icemile(?) tekmîle dikkat eylesesin deyü emr-i şerîfim balu(?) sene-i mübarek hatt-ı hümayûn keşide buyrulmuştur

Said ve Topal Ali'nin itlâkları için emr-i âlî yazılmışdır Fî Evâhir Safer sene 31

Senki haleb valisi Celal Paşa Halebin derun ve birununda olan kerdei eskiyayi tedmir iylediginden mahfuz oldum ve seni taltifen hal-i kahire-i mülûkanemden serasere-i duhte bir top semur irsal eyledim vusulunde hatvan tazim ile iştigal ve Rüştü hamiiyetinle iktida iyleyup mechul olduğundan gayret ve sadakat muktezasınca balebi dilhah-i sahanem üzere bir Hüsnü nizama rabt iyle bu babta vaki olan mesai cemiyle nitekim dikkat iylesesin ve bu emri şerifi balasina mübarek hattı hümayun keşide buyrulmuştur

Haleb Vâlisi Vezîrim Mehmed Celaleddin Paşa İclâleye Hüküm ki

Haklarında fermân kazâ cereyân sudûr iden Haleb ahâlîsinden ma'lûm ol sâmi' yirmi iki nefer civânîye haveneye i'lâm ile revs-i mukâtaaları der-sa'âdetime irsâl olunmuş olduğu ve iki bin nefer piyâde askeriyle Haleb kal'asını zabt ve dört beş aylık vâfî idecek mikdârı peksimed ve cebhâne vaz' olacağından ziyâde asker ik'âd esbâb muhâfazası istikmâl olunmuş ve eşkiyâ-i sâire perîşân olmuş olduklarından dâhilen ve hâricen eyâlet-i Haleb'e tekevvün iden fesâdı ve fitne mündefi' olarak fukarâ ve zuafa devam bekâ-i saltanat-ı seniyyem ed'iyesinde müdâvim oldukları ve senki hüsn-ü şâhânemin Darphâne-i 'âmirem fiyatı üzere tedâvülû husûsuna dair sudûr iden emr-i şerîfimin bundan sonra tenfîz ve icrâsına ihtimâm olacağı ve firârî Ömer oğlu Battal nam şâkînin ele götürülmesi için asker gönderülüb Emo oğlu Ömer dahi Riha'lu Mir aşîreti Mürsel oğluna dehâlet itmiş olduğundan asker ta'yîniyle te'dîb ve izâlelerine mübaderet ve lâzımeden olmağla bâ-'avn-ı bârî urban gâilesi hitâmında mübâşeret olacağı ve i'lâm olunan sâlifü'z-zikr eşkiyânın hâneleri ma'rifet şer'i ve kethüdâsı Süleyman ve hassam silâhşörlerinden Haleb mübalasına me'mûr Mir Yahya zîde

mecdehüma ve vücûdu ahâlî ma'rifetiyle bir halâl-i ziyân olmayarak temhîr itdirilmiş olduğundan iktizâ iden mümzâ defterleri bundan sonra irsâl olunacağı ve bu bâbda virilen i'lâm ve tahzîr dahi takdîm olunmuş idüğü tafsîlât-ı bu def'a tarafından der-bâr-ı saltanatım tevârüd iden tahirratından ma'lûm ilm-ü a'lem irâde-i hüsvânem olmuştur senin bu vechle tevcîh irad-ı pürüz olan etvâr âkılâne ve refâtâr dirâyet mendane mahzûziyet şâhâneme müceb olarak hidmetin nezd mekârim ferd cihândaraneme karîn tahsîn vâfirin olub bu bâbda hatt-ı hümayûn şevket-makrûn şâhânem şeref-rîz sudûr olmağla gönderilen rûs mukâtaa pîş-gâh bâb-ı hümayûnumda galtîden hâl-i ibret olunmuş ve kâffe-i emvâl ve eşyalarının Cânib-i mîrî için tenfiz iden emirleri gönderilmiş olub ahz ve i'lâmlarına ikdâm itmek üzere bulunduğun havene-i sâireye ele götürüb bu bâbda dahi izhâr fütûr itmeyerek eyâlet-i Haleb'in istihsâl-i şîrâze-i nizâmı ile bâ-vücûh istikmâl âsâyîş fukarâyı reâyâyâ dikkat ve kılâ' müstahfazları saltanat-ı seniyyemin rızâsına muvaffak i'mâl bir güzîde tedârikine ikdâm farızâ-i zîmmet iken emvâl fukarâyı ağnam derecesinde mübâh ad ilen bazı usât mevcûd olan mühimmat ile kendüleri istihkâm iderek şekâvetlerin tervîc itmekde olduklarından kal'ayı merkûmeye havene dest-i tesvîlâtı ile asker ikâmesi îcâb vukûf olmakdan nâşî mühimmat mevcûdesi hıfz ve cer'âsına dikkat ile asıldan olanların tard-u te'dîb lâıykası icrâsına mübaderet ve sikke-i cisminin Haleb'e tedâvül iden revâç müsâlaha ibâd ve emvâl miriye tahsîlatını ta'tîl eyledikten darphâne-i 'âmirime revâçı üzere senin dahi tanzîm fiyatına mübaderet ve manzûr ve muhavvil olduğun hayr-ı hah ve mühim şınasa lâzımesince eşkıyâ-i merkûmenin ahz ve i'lâmları esbâbın istihsâline îcâb iden tedâbîr saye-i ve irad-ı muktezâsının imal ve icrâsı husûslarına ve Haleb vilâyetine müteferri' kâffe-i mehâm vâcib'ül-ihitimâmın vech-ü vech hüsn-ü ve tavr-ı mergûb ve müstahsin üzere te'dîbe ve tesvîyesi ve şerîat-ı mutahhara ve evâmir-i şerîfimin mübemû tenfiz ve icrâsı emrine sarf ve sa'y ve miknet iderek bâ-'avn-ı bârî Haleb'in dâhilen ve hâricen nizâm ve intizâmı ve sükkân-ı memleket ve âcize-i raiyyeti sâire-i merâhim dâiye-i şehînşâhânemde âsûde-i nişin mizâlîle-i emn veistirâhat olmaları vesâil ve hâlâtın istikmâliyle taraf-ı bahrî şerîf mülûkânem için cümlesi istihâb da'vât-ı hayriye ve hakkında tezâyüd teveccühât şâhânemi müceb olur etvâr memdûha ve hidmet mergûbe izhârına bezl-i hayl-miknet eylemek fermânım olmağın hidmet mesbûkak-ı tahsînen rikâb-ı hümayûnumdan işbu emr-i şerîfim ısdâr ve (boş) ile irsâl olunmuştur imdi sen rûşt-ü rû'yet ve gâyet ve hamiyet ile ma'rûf esdikâ-i vüzerâ-i a'zamdan olub sebkât iden hidmet ve gâyetin tamamından me'mûl olan asar hayır-ı hâh ve istikâmeti te'yîd ve tasdîk itmiş olmağla bundan sonra dahi Haleb'in ihtilâline bâis olan eşkıyânın dahi

ahz ve i'lâmlarına esbâb ve vesâilin istikmâliyle Haleb'in dâhilen ve hâricen ikâme-i nizâm ve intizâmına ve dikkat şevket mühîm mülûkânem vedâ-i cenâ-ı bârî olan sükkân-ı memleket ve âcize-i raiyyetin âsûde nişin mizâlî-i emn veistirâhat olmaları emrine ve her halde şer'-i şerîfimin ve fermân cihân mutâ'ımın tenfîz ve icrâsı ve Haleb vâililiğine müteferri'-i kâffe-i mevâddan merkûz lâyıkına rû'yet ve tesviyesi esbâbının istikmâline ziyâde ihtimâm ve dikkat eylemek matlûb padişâhem idüğü ma'lûmun oldukta ber-vech-i meşrûh amel ve hareket ve hidmet sâbıkânı müessir lâhika ilâvesiyle hakkında der-kâr olan hüsn-ü zân ve tevcîh mülûkânemi te'yid ve tasdik sa'y ve gâyet eylemen bâbında

Fi Evâ'il Şevval Sene 29

Sayfa 160/Hüküm 337:

Battal muharrem sene 29 mühimme torbasındadır

Erzurum Vâlisi ve Bi'l-İstiklâl Şark Cânibi Seraskeri Sadrı sâbık Vezîrim Ahmed Paşa İclâleye Hüküm ki

Ricâl Devlet-i 'âliyyemde hâlâ tophane-i amirem nazırı Mehmed Emin dâme mecdehunun ber-vech-i mülûkânem uhdesinde olan Erzurum sancağında vâki' İspirkazâsı voyvodalığı işbu ikiyüz yirmi sekiz senesi eylül ibtidâsında dergâh-ı muallâm kapucubaşılardan Paşazâde Mir Sadullah dam mecdehuya ihâle ve tefvîz olunmuş olduğundan kazâ-i mezbûrede sâkin voyvoda-i sâbık Nuh oğlu Salim nam kimesne adem-i itâat ve başına asker cem'iyle fukarâ ve zuafaya îsâl mekîdet ve hasârat ve tegâlûben voyvodalığı zabt etmek dâiyesiyle mir mumâ-ileyh Paşazâdenin zabt-u rabtına müdahâle ve muhâlefâtından hâli olmadığı isticâre olduğu beyânıyla merkûm Nuh oğlunun ol-vechle vâki' olan müdahâlesinin men ve def'i bâbında sana hitâb emr-i şerîfim sudûrunu mumâ-ileyh bâ-takrîr ifâde etmekle senki vezîrim müşârûn-ileyhsin merkûm Nuh oğlu Salim ve karındaşı erâzil ve esâfil makûlesinden olub ıslâh kabul ider erbâbdan olmadıkları meczûm ise de tarafından târik rızâ ve salâhı bir kere tefhîm ve tenbîh ve ıslâh ve te'dîb kabul itmeyecekleri meczûm olur ise mezbûr Nuh oğlu Salih'in ve karındaşının cezâsı tertîb ile ser-maktû'unu der-sa'âdetime irsâl eylemek fermânım olmağın rikâb-ı hümayûnumdan işbu emr-i şerîfim ısdâr ve mahfiyen (boş) irsâl olunmuşdur imdi vusûl emr-i şerîfimde ba'de-ezîn ırz ve edebiyle mukayyed olub şer'-i şerîfim ve rızâ-i şâhânem menâfi' hareketden ve mukâtaa mezkûr umuruna voyvodalığını müdahâleden ve izrâr ve tekdîr-i fukarâya mevâcib olur harekatden keffî-

yed ve mücânebet bila her halde rızâ-i şâhânemi tahsîl dikkat eylemeleri tenbîhat ve tehdîratını merkûm Nuh oğlu Salih ile karındaşı ve merkûm tarafından gereği gibi tenbîh ve te'kîde mübaderet ve ıslâh ve te'dîb kabul itmeyecekleri meczûmun olduğu sûrette merkûm Salih ile karındaşının tertîb cezâsıyla ser-maktû'uları der-'âlîyyeme irsâl dikkat eylemek irâde-i şâhânem muktezâsından idüğü ma'lûmun oldukça ber-vech-i meşrûh amel ve harekete ihtimâm ve dikkat eylemek bâbında

Fi Evâhir Şevvâl Sene 228

Sayfa 161/Hüküm 338:

müehhiren emr-i âlî yazılmışdır Evâ'il Şevvâl sene 30

Sivas Vâlisi Vezîrim Pehlivan Seyyid İbrahim Paşa İclâleye Hüküm ki

Merzifon ahâlîsinden voyvodalık dâyesinde olan Deli Hasan nam müfsid kendü hâlinde ırz ve edebiyle mukayyed olmayub hilâf-ı şer'-i şerîfvediâtullâh fukarâyı raiyyet ve âcize-i memlekete ibsâl zulm ve taaddîyata ictisâr itmekde olduğundan senki vezîrim müşârün-ileyhsin der-'âlîyyemden mansıbın cânibine azîmetin esnâsında merkûm Deli Hasan Kemal havf ve hirasından nâşî firâr itmiş ise de merkûm fimâ-ba'd kazâ-i mezbûre ayak basdırmaması zımmında ahâlînin nezd kereste kat'i itmesini bi'l-cümle fukarâ-ı raiyyetistirhâm itmiş oldukları mukaddemce der-bâr-ı şevket-karârıma vârid olan tahrîratına derç ve iş'ar olunmuş olduğundan firâr-i merkûmun ba'd-ezin kazâ-i mezbûre ayak basdırılmaması zımmında ahâlînin nezd-i kat'i olunmalarına hâvî çendruz mukaddemce bir kat'i emr-i şerîfim sudûr itmişdi bu def'a tarafından der-bâr saltanatıma tevârüd iden tahrîratda dâirende olan dibl tâifesinin ekserisine iz'ân virilerek tahkîk dâire itmiş olduğun merkûm Deli Hasan fî-mâba'd umur memlekete müdahâle itmesi mukaddemâ fermân itmiş iken merkûmun yine hareket sâbıkasında ısdâr ile fukarâya etmediği zûlm ve taaddîyat kalmadığı ve el-haletü hazihi korunmuş ise de yine bir takarrüb gelüb ızrâr ibâd ve zûlm fesâda ibtidâr ideceği keyfiyetinden bahîsle bi'l-cümle ahâl-i ve fukarâyı raiyyet merkûmun vaz' mezâlim niyâzında olduklarını mübeyyen Merzifon nâibinin bir kıt'a adamıyla i'lâm ve muhızır mezkûru atebe-i felek mertebe-i şehînşâhâneme arz-ı ve telhîs olundukda manzûrum olmuşdur başında1 olan bilirum kalabalığıdef' itmiş isâbet olmuş ve Merzifonlu Hasan'ın hakkında umur-ı memlekete müdahâle itmesi için mukaddemâ emr-i ısdâr olunmuş iken yine mütenebbih olmayub zûlm ve taadî'sinden ferâgat itmediği hasârat ber-vech-i hâfî şunun Hasan tedbîr ile i'lâmın bir çaresine bakmaludur bu şeref-rîz sudûr iden hatt-ı

hümâyûnummuhammetmakrûn şâhânem mûcebince amel ve hareket olmağla fermânım olmağın mektûmen rikâb hümâyûnumdan işbu emr-i şerîfim ısdâr ve memhûren ve mahfiyen (boş) ile ırsâl olunmuşdur imdi merkûmun umur-ı memlekete müdâhele itmesi için mukkademe emr-i şerîf ısdâr olunmuş iken yine mütenebbih olmayub zûlm ve taaddîyesinden ferâgat itmediği hasâra bir nevi fesâd tekevvün itmeksizin şeref-rîz sudûr iden hatt-ı hümâyûn şevket-makrûn şâhânem mûcebim ber-vech-i hafî hüsnü tedbîr ile merkûm i'lâm ve izâlesiyle şer' ve mefâsidini fukarâyı raiyyetin istihsâline ve ser-maktû'unu der 'âlîyyeme üseraya mübaderet eylemek irâde-i şâhânem muktezâsından idüğü ma'lûmun oldukta ber-vech-i meşrûh amel ve harekete dikkat ve hilâfindan mücânebet eylemen bâbında

Fi Evâsıt Cemâziyel-evvel Sene 228

Sayfa 162/Hüküm 339:

bu husûsdan (...) tekrar emr-i âlî yazılmışdır fi Evâsıt muharrem sene 31

Hacı Salih oğlu Ali'nin afvı için emri ali yazılmışdur

evâhir Şevvâl sene 31

Ber-Vech-i Muhasallık Bolu ve Viranşehir Sancakları Mutasarrıfı Vezîrim Osman Paşa İclâleye Hüküm ki

Bolu sancağında vâki' Mudurnu kazâsı sâkinlerinden Ahmed bey dimekle marûf şahıs biraz vâkitden berü a'yânluk dâyesiyle kazâ-i mezbûrun ihtilâlini mûceb hareketle civâr (çizik) a'yânlarını celb ve başlarına küllîyetlü haşerât cem'iyile ahâl-i memleket ve fukarâyı raiyyet pâyâmâl ve perîşân itmekde olduğuna binâen merkûm kazâ-i mezbûreden tard ve teb'id olunarak bi'l-cümle ahâlî ittifâk ve rızâlarıyla yine kazâ-i mezbûr ve Celaleddin Paşa beyzâde hassam silâhşörlerinden Hacı Emin zîde mecdehu umur-ı neferât rû'yet ve irâdeye ahâlî tarafından tâbi'yet kılınmış merkûm Ahmed bey kendü hâlinde olmayub mumâ-ileyh bi'l-ittifâk tüfenk endâhtiyle mecrûh eylediğinden mumâ-ileyhin Mudurnu kazâsında ikâmetden emniyeti meslûb olduğundan kazâ-i mezbûrda iki saat mesâfede olacak çiftin misillü mahâl inşâ ve cevânib erbâasını kal'a ve şaranpolleri ihdâsıyla nefsinin muhâfaza kaydıyla ikâmet üzere olub senki vezîr müşârün-ileyhsin maslahatı me'mûriyetin üzere livâ-i mezbûra vürûd itmen üzere ol-tarafdan mürûruna mumâ-ileyh Paşa beyzâde isti'câl ile çiftlik mezkûre nüzûl itdirmiş ve merkûm Ahmed beyin vâki' olan hareket bâgîyanesini ifâde ve tazallüm eylemiş olduğundan mumâ-ileyh paşa beyzâde tarafından tenbîh ve te'kîd olunarak ihdâs itmiş

olduğu kal'a ve şaranpolleri hedm eylemiş on nefer adamıyla çiftlik mezkûre rızâcuyane ikâmet üzere iken merkûm Ahmed bey yine kendü hâlinde durmayıb .kazâ-i mezbûr ve kurrâsı ahâlîsine tecrîm ve îsâl mezâlim ve taaddîyat misüllü hareket bâgîyane mücâseret itmekde olduğundan ahâlî kazâ ve fukarâyı raiyyetin emn ve rahatları münselib olduğu beyânıyla şâkî merkûmun bundan sonra dahi suret-i kazâsı ahâlîsine tasallut ve mezâlim ve taaddîyata cesâreti vukû'a gelür ise i'lâm ve izâlesine mübaderet olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûru bu def'a tarafından der-bâr şevket-karâr-ı mülûkânem tevârüd iden tahrîrat ve i'lâm ve ahâlînin takdîmi olunan arz ve muhzırlarına derç ve iş'âr olunmuş olmağla merkûm fî-mâba'd kendü hâlinde ırz ve edebiyle mukayyed olub fukarâyı raiyyet zûlm ve taaddîsi vukû'u gelmesini merkûm Ahmed bey etrâfıyla tenbîh ve taahhüdün ve bundan sonra dahi yine tek durmayub hareket sâbıkasında ısdâr vadiâtullah olan fukarâyı raiyyet ve âcize-i memleket hilâf-ı şer'-i şerîf mezâlim ve tadiyahata ictisâr ider ise ber-vech-i suhûlet şâkî merkûmun idâm ve izâlesiyle envâ' şürûr ve mefâsidlerini dikkat eylemek fermânım olmağın mahsûsen işbu emr-i şerîfim ısdâr ve mektûmen ve memhûren (boş) ile irsâl olunmuşdur imdi merkûm fî-mâba'd kendü hâlinde ırzıyla mukayyed olub hilafı şerîat garrâ hareketden mücânebet eylemen ve mübayası ile mütteziholur ise icrâ-i mücazatdan iğmâz idüb deyü bundan sonra dahi yine hareket bâgîyaneye ibtidâr ve fukarâ-i raiyyete cevır ve hasâra ictisâr ider ise şâkî merkûm asılıb hâkimâne ile bir takrîb ahz ve icrâyı cezâ-i sezasıyla şer mefâsidfinden fukarâyı raiyyet ve ahâlî-i memleket istihsâle dikkat eylemek irâde-i şâhânem muktezâsından idüğü ma'lûmun oldukta ber-vech-i meşrûh amel ve hareket ve iğmâz ve su-i tedâbîrden mübaadat eylemek bâbında

Fî Evâ'il Safer Sene 228

Sayfa162/Hüküm 340:

Trabzon Vâlisi ve Cânibin Muhassılı Hazinedâr Vezîrim Süleyman Paşa İclâleye
Hükümki

Trabzon eyâleti dâhilinde kâin Tonya kazâsı a'yânı Hacı Salih oğlu Ali nam şahıs zâlim güruhundan olub gümüşhane merbûtanından ve çaka kazâsını bağıteten tazyik bila kazâ-i mezbûr voyvodası olub zâdeler ile muhârebe ve mukateleye ibtidâr ve kazâ-i mezbûr zabt ve istîlâ ve mücedden kal'alarına ve ihdâs idüb zâhire-i ve erâzil ve eşkıyâya mübeyyen olarak bâgîyâne hareket ictisâr ve bu takrîb Gümüşhane matlûmlarının ta'tilini ve sekene-i memleket ve fukarâyı raiyyetin bâ-eyy-i hâl ve cesâretine bağış ve ibâdî olmakdan nâşî merkûmun kazâ-i mezbûrdan tard ve ihrâcıyla voyvoda mumâ-

ileyh eyüb zâdelerin kemakan efalleri bâbında bundan akdem şeref Uhdeyi sudûr olan evâmîr ‘âliyyem mücebberim şâkî merkûm kazâ-i mezkûrede ihrâc ve teb'id olunmuş iken trabzon ahâlîsinden bazı kesanın tashib ve tahrîkiyle hilâf-ı rızâ kazâ-i mezbûre hucum ve mukâteleye kıyâm eylediğine binâen keyfiyet Erzurum vâlisi tarafına bâ-i 'lâm inhâ olduğu olduğu ecîlden müşârûn-ileyh tarafından müvekked buyruldu irsâliyle tahvif ve tehdid olunmuş ise de şâkî merkûm yine ısdâr ve adem-i itâati izhâr idereksenki vezîr müşârûn-ileyhsin tarafından cânibin muhassılı vekili olan tahan oğlu Hacı hüseyinin muavenetiyle gümüşhane merbûtundan Tirebolu kazâsını dahi fesâd ve ihlâl ile zabt ve istila itmek üzere idüğü ve şâkî merkûm idâm olunmadıkça Gümüşhane kazâları ihtilâlden hâl-i olmayub maâdin hümâyûnumda halebdari olacağından bahîsle şâkî merkûmun idâm ve izâlesiyle fukarâyı raiyyet istihsâl esbâb istirâhatlerine mübaderet olunmak bâbında ve emr-i şerîfim sudûru Gümüşhane Emîni dergâhı mullam kapucubaşılarında ibrahim dam mecdehu tarafından tevârüd iden tahrîrat ve Gümüşhane kazâsı cânibinden

takdîm olunan i'lâm ve arz ve muhızardan müstebân olmağla keyfiyet ömür-ü ricâl Devlet-i ‘âliyyemden Darphâne-i ‘âmîrem nazırı seyid ibrahim (...)dâme mecdehudan istihdâm olundukta merkûm Hacı Salih oğlu Ali zalim guruhundan olup maâdin mezkûr kazâsından birine üst baş olmak lâzım gele maadin mezkûrun külliye izmihlal ve ve nizamının ihtilaline veditullah cenâb hilâf icrâya olan fukarâ ve züefanın perişane-i hallerine melâl olduğu derece-i tevâtür reside olduğunu i'lâm itmekle şâkî merkûm zulmden ve lüzum erazil-i eşhasdan olduğu vârid olan ma'rûzâtından müstebân olmağla ibretül sairin i'lâm ve izâlesi fermân olmağın rikâb-ı hümâyûnumdan işbu emr-i şerîfim ısdâr ve memhûren ve mektûmen (boş) ile irsâl olunmuşdur imdi şâkî merkûm bir takrîb serdâr olmaksızın vusûl emr-i şerîfimde bâ-eyy-i vech-i kân tertîb ahz ve i'lâm ve izâlesi esbâbın istihsâli ile ser-maktû'unu der-sa'âdetime irsâl ve şerîf ve mefâsidin fukarâyı raiyyet vikâyeleriyle âsûde-i nişin mezelle-i emn ve istirâhat olmaları hâlât ve vesâilini istikmâle ihtimâm ve dikkat eylemek üzere şâhânem muktezâsından idüğü ve kimesneye tesâhüb ve himâye itdirmek ve şâkî merkûmun ahz ve i'lâmında (çizik) olunmak lâzım gelir ise âzir ber-vech-i kâdime isfâ olmayub tenfiz emr ve irâde-i şâhânemde sana kusûr ve rehâvetle amel olunacağı ma'lûmun oldukta ana göre amel ve harekete 'alâ eyy-i vech-i kân icrâ fermân kazâ cereyânım dikkat ve iğmâz ve tesâmuhden mücânebet eylemek bâbında

Fî Evâsıt Şevvâl Sene 28

Sayfa 163/Hüküm 341:-

Hassam Bostancıbaşı Abdullah Dâme Mecdehuya Hüküm ki

Ol-esnâda Saidabad civârında Ebabir ağa nam mahâlde Terazüler ve Edirne çeşme ve Belgrad karyesiyle Kara sâire civârında ve Büyükdere nam mahâle varınca Ol-havâlide bir kaç nefer meçhûl ol-cevâl eşrâr eşhâsı makûlesi zuhûr idüb bazen inhâsıyla îsâl rahte ve hasâr ve mukaddemâ (çizik) katl-i nüfûs ictisâr eylemekde olduğundan eşkıyâ-ı merkûm her ne kadar taharrî ve tahkîk olunmuş ise de ne makûle eşhâs oldukları ta'yîn idemeyüb civâr saltanat-ı seniyyemde geşt-ü güzâr üzere olan bu makûle hidmetin mahsûs adem-i tâbi'yetiyle ele getirülmesi lâzımeden olduğu beyânıyla zikr olunan kurrâ ve mahâller mahsûs hakem ta'yîniyle taharrî ve tefahhus olunarak eşkıyâ-i merkûmun ele götürülmesi eşkıyâ-ı merkûm adem-i itâate bila teslîm oldukları sûretde bi'l-muhâbere hayyen ve meyyiten ahz-u girift olunarak ol-havâlinin te'mînine ihtimâm ve dikkat olunmak bâbında senki bostancıbaşı mumâ-ileyhsin emr-i şerîfim sudûr bi'l-takrîr ikâmet itmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın imdi civâr saltanat-ı seniyyemde bu makûle eşkıyânının ebnâ-i sebîli îsâl rahte ve hasâra ibrâzları bi'l-vucûh rızâ-ı şâhânem menâfi' bir keyfiyet olmağla hassam hasekilerinden yarar-u kâr-güzâr birini ta'yîn ve ol-havâliye irsâl ile zikr olunan kurrâ ve mahâllerde keşt-ü güzâr üzere olan eşkıyâ-ı merkûmenin bâ-eyy-i vech-i kân ile götürülmesi esbâbını istihsâle ve eşkıya-i merkûme ile kendülerine adem-i itâat bila teslîm olundukları sûretde bi'l-muhâbere hayyen ve meyyiten ahz-u girift olunmaları hâlâtını istikmâl ile ol-havâlinin mazarrât ve tatbîken tathîrine ikdâm ve dikkat eylemek irâde-i seniyyem muktezâsından idüğü ve bu vesîle ile arz ve tama' mebnî zikr olunan kurâ ahâlîsinden kaziyede müdâhale olmayan bi-cürm âcize-i makûlesine gadr ve töhmet ve isnâd kabaht ile tecrîm ve tekdîr Misillü vaz'a rızâyı mülûkânem olmadığı ma'lûmun oldukta ber-vech-i meşrûh amel ve hareket ve keyfiyeti ta'yîn olacak hasköyü etrafiyla tathîm ve tekid ile irâde-i seniyyeme icrâya dikkat ve hilâfından mücânebet eylemen bâbında

Fî Evâ'il Muharrem Sene 29

Sayfa164/Hüküm 342:

(...) muharrem mühimme tobrasında

Sivas Vâlisi Vezîrim Seyid İbrahim Paşa İclâleye Hüküm ki

i'lâm izâlesine irâde-i seniyyem taalluk iden divrikli köse mustafa paşanın oğlu veli paşa akçe dağı ekrada firâr itmiş ve ekrâd merkûm ötedenberü ademi itâat ile melûf bir

tâife-i baiye olduklarından paşa-i merkûmun hayyen ve meyyiten ahzı ve efradı merkûmenin icrâ-ı levâzım te'dibleri ile töhmet itâate idhâlleri zımmında senki vezîr (...) müşârûn-ileyhsin muktezâ-i me'mûriyetin üzere sivasdan hareket ve akça dağı üzerine azîmet bila akçe dağın sinoru olan teverrüd tabir oldukta boğaza vürûdunda ekrâd merkûmenin muavinleri olan şamanlı ve görene ve görece (çizik) oğluyula ma'lûm esâmî bir takım ekrâd eşkıyâsı boğaz mezkûre takviye virerek muhârebeye kıyâm eylediklerinden üzerlerine varub bâ-'avn-ı bârî kahru tedmirleriyle ikiyüz neferden mütecâviz eşikya hayyen ve meyyiten ve giriftolunarak akça dağı mürur idüb paşi merkûm akça dağı ekrâdından hayyen ahz ve i'lâm ile ser-maktû'u der-sa'âdetime gönderilmiş ve ekrâd-ı merkûmun istimânlarına mebnî te'mîn olunmuş ise de bunlar öteden büre gasb emvâl ve katl nüfûs ve hetk ve iraz ile melûf ve darenda vesâir civârlarında vâki' kazâ ve kurâ-i ahâlîsi şer ü maksatlarından bihuzur oldukları ve ol-bâbda darenda ahâlîsinin takdîm eyledikleri i'lâm ve muhızır der-sa'âdete gönderildiği ve ekrâd-ı merkûmenin bir nizâm rabt ve idhâlleriyle ol havâli sükkân ve havâlisi ve dinen? sebili te'mîn ve istirâhatleri esbâbının istahsale îcâb maslahatdan olduğundan nizâm mezkûrun icrâsı ve husûs sâirenin tesviye içün bir sûret oltarafda meks ve aram itmek veyahud avdetine ruhsât virilmek ve akça dağı azîmetinde esnâ-ı rahde zâhirenin kalanı takrîbiyle zarûret çekilmiş olduğundan avdetinde zâhireden tefellût çekileceğine biânen kanğı tarafıdan avdetine ruhsât viriler ise ol tarafdan muâvenet ideceği ve ekard merkûme tuğyânları cihetle bazı mazlumunu katlı emsâl ve eşyalarını gasben ahz itmiş olduklarından ihkâk-ı hakk olunmasını ashâb hukuk tarafından istid'â itmekde oldukları tafsîlâtını mübeyyen? bu def'a tarafından derber şevket-karârı mülûkâneme tevacrid iden tahrîrâtın manzûr ve hal ve müveddası? ma'lûm ilmü ali irâde-i padişahenm olub paşa-i merkûmun ser-maktû'unu pişegah bab hümâyûnumda galtîde hak ibret kılınmıştır sen vüzerâ-i a'zamın rızâ-ı cu-i ve sadâkatkar ve gayûr ve şeciat şîârlarından olub emrû fermân şâhânemi tenfiz ve icrâda bu vecihle vâki' olan su-i ve gâyreten senden me'mûl olan gâyet ve istikâmet olduğunu tehîr itmekle hidmetin nüzd mekârim ferd şehinşâhâneme karin tahsîn vâfirin olarak hakkında tezaid tevcîhat mehasil gâyet şâhânemi müstelzim olduğundan mücerred hidmeti tahsîn ve seni taltîf zımmında hali kahren şahanamden seraser duhte bir sevb sammur müstevâcibül sürur sultanı ve bir kabza-i şimşir add ve tedmir hakanı sana inayet ve ihsan hümâyûnum olmağla vusûlunde teşriften seniye-i mülûkâneme hutuvat tazim ve ibcal ile telâkkî ve istikbal ve hâlât seniyyemi zeburdüş? mefahirat seyf-i sarim mülûkâneme bend meyân hamiyet bila da'vât hayriye şehriyaranem muvazebet eyleyesin bu akça dağı ekrâdı fil asl

maâdin hümâyûnum merbûtundan ise de oldukları mahâlîn saib'ül-ârif olduğuna istinâd hayli müddetden berü dâire itatden hurûc ve zerde-i bâgî ve isyâna bevh ile etraf ve ittihâdında vâki' kazâ ve kurâ ahâlîsine ve ebnâ-i sebîli katl nüfûs ve gasb emvâl ve hetk aras misüllü taaddîyatı itiyad itmiş ve şer'an ve kanûnen te'dîb ve terbiyeleri lâzım gelmiş bir tâife bâgîye olub semere-i sû'-i ve gâyetinle satvet saltanat-ı seniyyemi müşâhede iderek oldukça güşimal olmuşlar isede bunlar kati çok meddetden berü izzet tuğyân ve isyân ile mütelezziz olmuş ve kati târikf ve katl nüfûs ve gasb emvâl ve hetk araz bevh ittihâd itmiş bir tâife olmalarıyla gereği gibi nizâm ve rabt olmaksızın bu kadarcık te'dîb ile hali üzere bila galmak lâzım gelür ise senin avdetinde tâbi'yet asliyeleri üzere evvelinden ziyâde bâgîyane harekete ictisâr idecekleri ve vakten minel evkat bunlardan hilâf şeri şerîf ve muğâyir rızâ bir güne vaz ve hareket vukû'ğa gelyecek vechle gereği gibi töhmet itâat ve ittikâda rabt ile bir nizâm kovmaya idhâl olunmadıkça etraf eknafında vakki kazâ ve kurâ ahâlîsi ve ebnâ-i sebîlin emniyetleri ve virilen nizâmın istikrârı hasıl olmayacağı zâhir ve mir müddet ol halavilede meks ve ikâmet ile ekrâd merkûmeye gereği gibi töhmet itaaat ve nizâma idhâl eylemek îcâb maslahatdan ve senin takviye-i pazu-i iktidârın lâzımeden olub iktizâsına göre sana îâne eylemeleri için mîr-i mîrân kirâmımdan maâdin hümâyûnum emini ahmed ve malatya sancağı mutasarrıfı abdu'llarhan dâme ikbâleye başka başka evâmir şerîfim ısdâr ve tesyâr olunmuş olmalâğa cebel-i mezkûrun kurb ve civârında şita duhulunde münâsib gördüğün bir mahâlde ikâmet ile ekrâd merkûmeye gereği taht zabt ve nizâm idhâl ile icrâyı irâde-i seniyyeme ikdâm ve dikkat ve bunların hüsnü nizâma rabt v e idhâl iyledikten sonra avdetin kangı taraftan münâsib ise reyine havale olunmağla ol taraftan avdet ve ta'yîn hal ve dava-i hukuk iden ashâb hukuk ve mazlunun davalarını dahi rü'yet ve icrâyı şer ve ihkâk-ı hakkka mübaderet velhâsıl ekrâd merkûmeden fî-mâba'd etvâr bâgîyana vukû'ğa gelmeyecek vechlie kesri kuvvet? ve meksleriyle taht itâat ve hak nizâm idhâlleri ve içlerinde her halde ahkâm ileyh ve evâmiri padişahenim infaz ve icrâsı ve üzerlerine voyvoda ve mütesellim misüllü mutedem ve kâr-güzâr zâbit nasbıyla irâdeleri ve etraf ekradının ve ebnâ-i sebîli te'mîni esbâbının istihsâline virilen nizâmın keyfiyetini Der-sa'âdetime tahrîr ve iş'âra müsarrat eylemek husûsuna irâde-i 'âlîyyem talluk idüb ol-bâbda hatt-ı hümâyûn şevket-makrûnum şeref-yâfte-i sudûr olmağın hidmetinle tahsînen ve me'mûriyeti i'lâmen işbu emr-i şerîfim ısdâr ve (boş) ile irsâl olunmuşdur imdi ekrâd merkûmeye gereği gibi nizâm virmeksiniz senin avdetin câiz olmağla şitanın takrîb ve hululüne binâen kurb ve civârda münâsib gördüğün mahâle ikâmet ve sana iktizâsına göre îâneye me'mûr olan maâdin hümâyûnum emini

ve malatya sancağı mutasarrıfı mîr-i mîrân mumâ-ileyh ile muhabere ve mekatib iderek muktezâ-i me'mûriyet ve lâzime-i gâyet ve hamiyetin üzere ekrâd merkûmenin fi-mâba'd hilâf şerîf garrâ ve muğâyir rız hareket bâgîyaneye kudret-i yabulamayacakları vecihle gereği gibi taht-ı itâat ve hüsnü nizâm rabtına ve îcâblarına voyvodva ve mütessellüm misüllü zabt nasbıyla irâdeleri ve ebnâ-i sebîlin ve etraf ve eknafının şer'-i mazarratlarından saye-i inayet valaye-i ve dava-i hukuk idenlerin davalarını rü'yet ile icrâyı hakka vediâtullâh olan ahâl-i ve bera'yânın saye-i mülûkânemde âsûde-i nişin mi'zâlî-i emn veistirâhat olmaları esbâbının istihalie ve virilen nizâmın der 'âlîyyeme bildirilmesi ehass mutüallib daveranem idüğü rekü-nı rekin saltanat-ı seniyyem şeri şerîf ve kanûn münif ile müessis olmakdan nâşî rü'yet ideceğin umur ve husûsu şer ve kanûna tatbîk ile tesviye idüb muhekeme olunacak davai ve mahsûsutda ahad tarafına gadr ve himâye misüllü hâlât tecvîzden mübaderet eylemek aksa mearib-i hüsrevânem olduğu ma'lûmun oldukça göreyim seni zatında merkûz olan cevher sadâkat ve maiye gâyet ve şecaaıt muktezâsı üzere tenfiz emri ve irâde/i hümâyûnum ve hidmet/hırman sâbıkana müessir'ül hisse irâdesiyle hakkında olan teveccühât ve karim inayet padişahenim tedmir ve tasdiki ve matlûb şâhânem olan sûret nizâm gereği gibi istihsâl olunduktan sonra kangı târikden avdetin münâsib ise zatınla ihâle olunmağla ol târikden avdet eylemen bâbında

Fi Evâ'il Şevvâl 228

4. SONUÇ

Defter Hicri Evahir Zilhicce 1224 -Evail Cemâziyel Evvel 1230 tarihli olup bu tarihler Miladi takvimde 27 Ocak 1810- 20 Nisan 1815 yılları arasına 2. Mahmud'un padişahlığı dönemine denk gelmektedir. 2. Mahmud ağabeyi 4. Mustafanın 14 aylık kısa süreli saltanatının ardından 28 Temmuz 1808 tarihinde 23 yaşında tahta çıkmıştır. Padişahın tahta çıktığı yüzyıl Osmanlı Devleti'nin sosyal ve siyasi olarak en faal ve karışık olduğu dönemlerdendir. Defterin kapsadığı yıllarda Osmanlı Devleti'nde 2 büyük olay göze çarpmaktadır. Bu olayların ilki 3. Selim döneminden beri devam eden Rus-Osmanlı harbleridir. Bu savaş 1812 Bükreş Antlaşmasına kadar sürmüştür. İkincisi ise 2. Mahmud'un tahta geçmesinde büyük katkıları olan Alemdar Mustafa Paşa'nın

vasıtasıyla 29 Eylül 1808’de ayanlarla imzalanan Sened-i İttifak antlaşmasıdır. Her iki olayın siyasi, sosyal, askeri etkileri defterde bariz bir şekilde görülmektedir.

Devlet ile halk arasında aracı görevi gören ayanlar, Osmanlı Devleti içerisinde başlangıçtan beri var olsalarda nüfuz ve etki alanları oldukça sınırlıydı. Zamanla devletin gerilemeye başlamasıyla beraber taşrada merkezi hükümetin işlerini gören araçlar haline gelmişlerdi. Tımar sisteminin bozulup İltizam sisteminin yaygınlaşmasıyla güçlerini epeyce pekiştiren ayanlar yer yer önemli güç haline gelmekte ve devlete sorun çıkartmaktaydı. 2. Mahmud dönemi Nizam-ı Cedid ve Sekban-ı Cedid ocağı denemelerinin başarısız olması ve Yeniçeri Ocağının bozulmasından mütevellit devlet asker ihtiyacını ayanlar vasıtasıyla karşılamak zorunda kalmıştı. Defterde ayanlarla yaşanan en büyük çekişme, Rusya ile devam etmekte olan savaş için gerekli asker ihtiyacının ayanlar üzerinden karşılanmaya çalışılması ve bu sorun etrafında şekillenen diğer sorunlardır.

Ayanların ve eşkıyaların defterde en güçlü olduğu bölge Rumeli’nin aksine Anadolu’dur. Bunun sebebi ise devletin odağının Balkanlarda olduğu Rusya ile savaştığı için Anadolu’da olup bitenlerle yeterince ilgilenemesidir. Devlet ayanlardan seferlere askerleriyle birlikte iştirak etmesini istemiş ancak bazı bölge ayanları seferlere iştirak etmediği gibi devletin güçsüzlüğünden yararlanarak bölgelerinde nüfuzlarını arttıracak faaliyetlere girişmişlerdir. Bunlardan en önemlisi Bilecik ayanı ve voyvodası Kalyoncu Ali’dir. Kalyoncu Ali defterde sefere 5-6 senedir çeşitli bahanelerle katılmadığı gibi bölgesinde bulunan halka haksız vergilendirmeler yaparak ve çevre kazaları basarak nüfuzunu genişletme yolunu seçmiştir. Osmanlı Devleti’nin Kalyoncu Ali ile yaşadığı sorun diğer ayanlarada sirayet etmiş Kalyoncu Ali’nin saldırgan davranışlarından rahatsız olan ayanlar bölgelerinin güvenliğini bahane ederek sefere katılmamışlardır. Anadolu’nun belirli yerlerinde görülen bu tip olaylar ayanların sefere katılmamalarıyla sınırlı kalmamış tıpkı Kalyoncu Ali gibi davranarak halka çeşitli sıkıntı ve rahatsızlıklar vermişlerdir. Bulunduğu bölgelerde kaleler inşa edip içlerine toplar yerleştiren ayanlar bir nevi geleceğini güvence altına almak istemişler ve saltanatlarının devamı için merkezden ve diğer ayanlardan gelebilecek tehlikelere karşı hazırlıklar yapmıştır. Defter’de ismi geçen ayanların bazıları civar kaza ve köyleri çeşitli eşkıyalarla iş birliği yaparak yağmalatmakta ve güç kazanmaktaydı. Bunların haricinde bazı kimseler bölgelerinde kendilerini ayan olarak kabul ettirmeye çalışmakta veyahut eski ayan ve voyvodalar çeşitli eşkıyalarla iş birliği yaparak eski pozisyonlarını ele

geçirmeye çalışmaktaydı. Defterde Anadolu coğrafyası, Anadolu Selçukluların yıkılıp beyliklerin ortaya çıktığı zamanı andırmaktaydı. Osmanlı Devleti Rusya harbinden dolayı Anadolu’da türeyen eşkıyalara karşı gerekli önlemleri alamadığı gibi bu eşkıyalara karşı çeşitli Paşa ve Valiler görevlendirilmekte ve bunlara gereken asker ve iâşe desteği ayanlardan karşılamaya çalışılmaktaydı. Ayanların çoğu zaman belgelerde defalarca kez uyarılmasına rağmen verilen emirlere karşı geldikleri ve haklarında idam cezası çıktığı görülmüştü. Osmanlı Devleti her ne kadar bu kararları veriyorsa da hepsini aynı anda uygulayabilecek kudrette değildi. Osmanlı Devlet belgelerden anlaşıldığı kadarıyla önceliğini büyük eşkıya ve hainlerin yakalanmasına veriyor görevlendirdiği ayanları ise tenbih etmekle yetiniyor ancak ayan hizaya gelmesse büyük eşkıyaları def ettikten sonra bunların üzerine düşüyordu. Genellikle ayanların devletin güçsüzlüğünden yararlanarak pazarlığa giriştiği verebileceği en az yardımı vererek uzlaşma yoluna gittiği ve affedildiği görülmüyordu.

Eşkıyalar ise genellikle halkın canına ve malına kast etmiş, çeşitli köyleri basmış, anayollarda halk ve tüccarları soymuş, haneleri yakıp yıkmış, haneye tecavüz etmiş ve adam öldürmüşlerdir. Defterde genellikle tek başına olan eşkıyaların büyük suçlar işlemedikleri zaman affedildikleri görülsede ayan ve devlet görevlileriyle birlikte hareket edenler ve büyük olaylara karışanlar hakkında idam kararları çıkmış olup devlet bu kararından çoğu zaman dönmemiştir. Devlet adamları çeşitli çıkarları uğruna eşkıyaları korumakta ve iş birliği yapmaktadır. Devlet yöneticilerinden eşkıyaları teslim etmelerini istemiştir. Devletin bu emrine itaat etmeyen çeşitli idarecileri görevden almış ve zorunlu ikamete tabi tutmuştur. Eşkıyaların ayan, devlet adamları ve ekrad aşiretleriyle oldukça yakın ilişkide oldukları gözlemlenmiştir. Devlet adamları ve ayanlar eşkıyaları ve asi aşiretleri çoğu zaman himaye etmekten çekinmemiş ve onları kendi gayeleri için kullanmışlardır. Doğu Anadolu ve Şam taraflarında devlet adamlarının kirli işlerini eşkıyalar ve aşiretler üzerinden yapıldığı belgelerde çokça kez görülmüştür. Ekrad taifesi genellikle eşkıyalarla birlikte hareket etmiş, bunların kovuşturmasında ise Türkmen aşiretlerinden alınan askerler kullanılmıştır. Anadolu’da cerayan eden ayanların kendi arasında ve devletlerle olan mücadelesinde, eşkıya zümreleri ayan ve paşaların kullandığı bir yapıya dönüşmüştür.

Verilen cezalardan yola çıkarak Osmanlı Devleti’nde bir hukuk birliğinden söz etmek mümkün değildir. Devlet eşkıyalara karşı verilen cezalarda oldukça katı bir tutum izlemiştir. Eşkıyalara çoğu belgede idam cezası verilmiştir. Asi ayan ve devlet adamları

nüfuzlarından dolayı çoğu kez ikaz ve tenbih edilerek doğru yola getirilmeye çalışılmış, devlet ayan ve paşalarla müzakerelerde bulunarak belirli özel şartlar çerçevesinde bunları çoğu zaman affetmiştir. Paşalar görevlerini kötüye kullandıkları yerlerde görevden alma, sürgün, zorunlu ikamete tabi tutulmuşlar ancak bu hareketlere buralarda da devam ettikleri görülürse haklarında idam kararı çıkmıştır. Yabancı Konsoloslukların ise gayrimüslimleri korumaya çalıştıkları ve kendi hukuklarını kabul ettirmeye çalıştıkları görülsede Osmanlı Devleti buna müsaade etmemiştir.

İstanbul'un en büyük sorunlarından olan zahire ve iaşe hakkında defterde oldukça önemli bilgiler bulunmaktadır. İstanbulun bunların karşılanabilmek için Anadolu'ya müracaat ettiği görülmüştür. Üretimin aksamamasına özen gösterilmiş genellikle İstanbul dışına hububat vb. sevkiyatlar zaruri olmadıkça gönderilmemiş. Görevlendirilen paşaların asker hammadde ve hububat ihtiyacını bulundukları bölgelerden karşılanması emri verilmiştir. Devlet genellikle paşa ve valilerini eşkıyalar ve asi kimseler üzerine görevlendirmekte diğer ayan ve idarecileri bu kişilerin emrine katılmaya zorlamaktaydı. Defterde adları geçen Sivas Valisi Seyyid İbrahim Paşa, Sivas Valisi ve ardından Halep Valisi Celaleddin Paşa Kaptan-ı Derya Hüsrev Mehmed Paşa eşkıya ve ayanlar üzerine görevlendirilen en mühim isimlerdi ve Kalyoncu Ali'nin isyanını bastırmasından dolayı Seyyid İbrahim Paşa'ya Karaman vilayeti musatarıflığı verilmişti. Osmanlı Devleti'nin farklı coğrafyalarında cerayan eden çekişmelerin en büyük yükünü ise köylü halk çekmiştir. Devletin sefer zamanı aldığı ek vergilerin yanı sıra eşkıyaların ortaya çıktığı yerlerde halk bunlardan korunabilmek amacıyla bunların her türlü haksızlık ve zorbalığına boyun eğmek ve canını kurtarabilmek için eşkıyaya çeşitli ödemeler yapmak durumunda kalmıştır. Çeşitli ayan ve devlet idarecileri tarafından da haksız vergilendirilmeye tabi tutulmuştur. Devletin eşkıya, ayan ve asi paşalar karşısında yaptığı kovuşturmalarda da iaşe ve asker ihtiyacının yine halktan karşılanıyor oluşu halkı büsbütün zora sokmuştur. Eşkıyaların, ayanların ve asilerin yakalanıp mallarına el koyulduktan sonra genellikle mallar canib-i miriye gönderilmekte halka bir geri ödeme defterde gözükmemektedir.

Mühimme-i Mektum defterleri arasında 6. Numaralı Mühimme-i mektum defterini inceledik. Mühimme-i Mektum defterleri gizli tutulan kararların ve fermanların yazıldığı defterlerdir. Bu defter bizden önce çalışılmamış olduğu gibi defter toplam 242 sayfa 499 hükümden oluşmaktadır. Yazı stili Divani ebadı 31x23 olup Ebru ciltlidir.

Defterden Osmanlı Devleti'nin Merkezi, Askeri, Sosyal, Siyasal yapıları hakkında oldukça önemli bilgiler bulunmaktadır. Defterde eşkıyalık, adam öldürme, gasp, halka zulüm, kısas, zorunlu ikamet, sürgün, kal'abend yağmalama Devlet görevlilerinin emre itaatsizlikleri ve eşkıyalarla iş birliği af hakkındaki konular yazmaktadır. Bu suçlara uygun görülen cezalar hakkında oldukça doyurucu bilgiler bulunmasına karşın bu defterlerin çoğu hala incelenmemiştir. Transkribini ve değerlendirmesini yaptığımız 6. Nolu Mühimme-i Mektum defteri araştırmacıların içerisinde değerli bilgiler bulabileceği gibi Osmanlı Devleti'nin isyancılar ve eşkıyalar karşısında ki tutumları ve bunlara karşı görevlilerin ve orduların mücadele ediş biçimleri, bunlara verilen cezalar Çeşitli Devlet görevlileri, Anadolu, Suriye Valilikleri, Kürt, Türkmen aşiretleri ve Ayan hanedanlıkları hakkında önemli bilgiler bulunmaktadır.

KAYNAKLAR

Başbakanlık Osmanlı Arşivi Rehberi, Editör: Yusuf GENÇ ve Diğerleri, İstanbul, 2010.

Baytimur, S. O. (2021). 976 Numaralı Mühimme-i Mektum Defterinin İncelenmesi ve Değerlendirilmesi. Vakanüvis – Uluslararası Tarih araştırmaları dergisi VI(S.Büyükkarcı Özel Sayı), ss. 145-173. [10.24186/vakanuvis.1024020](https://doi.org/10.24186/vakanuvis.1024020)

Develioğlu, F. (2020). Mühimme-i Mektum, Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lugat, Aydın Kitabevi.

Halaçoğlu, Y. (1998). XIV.- XVII. Yüzyıllarda Osmanlılarda Devlet Teşkilatı ve Sosyal Yapı. TTK.

Kütükoğlu, M. S. Muhimme Defteri, TDV İslam Ansiklopedisi, (C 31, 519-52)

Mumcu, A. Divan-ı Hümayun, TDV İslam Ansiklopedisi, (C 9, 430-432)

ÖZGEÇMİŞ

Adı Soyadı

: Furkan Celal ÇELİK

Yabancı Dili : İngilizce

Eğitim Durumu

Lise : Fahrettin Özüdoğru Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi

Lisans : SİNOP ÜNİVERSİTESİ FEN EDEBİYAT FAKÜLTESİ
TARİH BÖLÜMÜ, 2015-2019

